

ဘုရားနာဒိဗ္ဗဝံသတေဂုံ
မြို့မာမြို့သော

အာသောက
ကျောက်စာတော်



အရှင်အာဒိစ္စဝံသ မထေရ်
မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုသော
ဝေဒလိ ဆိ ဆိမိဇ္ဈေ မင်း ဆုတောင်းရ
အသောတ မင်း တရားကြီး၏
ကျောက်စာတော်

Awarded The Prince of Wales' Prize Rs-1,000.

THE
INSCRIPTIONS OF ASOKA.

Translated from Pali into Burmese.

By Ven: A. Adicca Wamsa.



စံရှား - စာပုံနှိပ်တိုက်
၈၇၊ အထက် ကြည့်မြင်တိုင်လမ်း၊ ကြည့်မြင်တိုင်၊ ရန်ကုန်။

အသောကကျောက်စာတော်

ခုတ်ယ အကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်း

ပုံနှိပ်ပြီးစီးသည့်နေ့။ ။ ၁၉၆၉ ခု၊ မတ်လ ၈-ရက်နေ့၊ အုပ်ချုပ်ရေး (၂၀၀၀)။

ပုံနှိပ်သူ။ ။ ဂေါ်လုယဉ်မေ မှတ်ပုံတင် (၀၀၇၁) မှ အမှတ် ၀၇၊ အထက်
ကြည့်မြင်တိုင်လမ်း။ ကြည့်မြင်တိုင် “စံရှား” စာပေပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ပုံနှိပ်သည်။

ထုတ်ဝေသူ။ ။ ဂေါ်လုယဉ်မေ မှတ်ပုံတင် (၀၁၅၀) မှ အမှတ် ၀၇၊ အထက်
ကြည့်မြင်တိုင်လမ်း။ ကြည့်မြင်တိုင် “စံရှား” စာပေထုတ်ဝေရေး
ဌာနမှ တာဝန်ခံ ထုတ်ဝေသည်။

ဖြန့်ချိရေး။ ။ အရှင် အာဒိစ္စဝံသ - စာပေဖြန့်ချိရေး။ ကပ္ပ၊ ဗုဒ္ဓ သာသနာပြု
အရှင် သေဠိလ မိမာန်၊ (၈) မိုးကောင်းလမ်း။ ပြည်သာယာစာတိုက်
ရန်ကုန်မြို့။

အသောကကျောက်စာ မြန်မာပြန် ဒုတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်နိဒါန်း

ဤအသောကကျောက်စာ မြန်မာပြန်တွင် ပါရှိသည့် အသောကကျောက်စာများသည် ဘုရားကျောက်စာ၊ သိမ်ကျောက်စာ စသည်တို့ကဲ့သို့ ဘုရားအကြောင်း၊ သိမ်အကြောင်း စသည်ကို ပြဆိုပသော သမိုင်းကျောက်စာမျိုးများ မဟုတ်ကြ။ အသောကမင်းတရားကြီး အုပ်စိုးသော ဣန္ဒိယအင်ပါရာအတွင်း အနယ်နယ်အရပ်ရပ်ရှိ တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့ တဦးနှင့် တဦး ချစ်ချစ်ခင်ခင် သင့်သင့်မျှမျှ ချမ်းချမ်းသာသာ နေထိုင်နိုင်ကြစေရန် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏ တရားတော်နှင့်အညီ လိုက်နာ ကျင့်ကြံသင့်သော အချက်များကို ညွှန်ပြသည့် အဆုံးအမ ဩဝါဒများ ဖြစ်ကြလေသည်။

ထို ဆုံးမဩဝါဒများဖြစ်သည့် ကျောက်စာများသည် အသောက မင်းတရားကြီး၏ ထင်မြင်ယူဆချက် စိတ်ကူးယဉ်အတွေးအခေါ် သက်သက်မဟုတ်ကြ။ ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူခဲ့သော တရားများကို ရဟန်းသံဃာတော်များထံမှ အထူးသဖြင့် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တဝါသ ဗုဒ္ဓ၏ အမှူးရှိသော သံဃာတော်များထံမှ ကျနစွာ နာယူသင်ကြားပြီးလျှင် မိမိကိုယ်တိုင် ကောင်းစွာ နားလည် သဘောပေါက်သည့်အတိုင်း တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့ လိုက်နာ ကျင့်ကြံစေရန် ကျင့်ဝတ်တရား ဆုံးမဩဝါဒစကားများ ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာ သိနိုင်ပေသည်။ အဘို့ ကြောင့်ဆိုသော် ဤ အသောက ကျောက်စာများတွင် ပါရှိသမျှ စကားများ၏ ဆိုလိုရင်း အချက်များကို ထိုထို ဘုရားဟော ဒေသနာပုဂ္ဂိုလ်တော်များတွင် အစေ့အဝ သာဓကတွေ့ရှိနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ဤ “အသောက ကျောက်စာပါ” ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ တရားစကားများသည် ဘုရားဟော ဒေသနာတော်နှင့်အညီ ဖြစ်ရုံသာမက ထိုထို ဒေသနာတော်များ၏ သဘောသား အဓိပ္ပါယ်များကို အသောက မင်းတရားကြီးကိုယ်တိုင် နက်နက်နဲနဲ နားလည်သဘောပေါက် သည့်အတိုင်း တရားသဘောမှ အလုပ်သဘောရောက်သည်အထိ အကောင်အထည် ပေါ်စေရန် ထုတ်ဆောင်ပြဆိုထားသော အချက်များဖြစ်သဖြင့် (၁) ပိဋကကျမ်းဂန်သင်အံ့ ပို့ချကြသော ရဟန်းသံဃာတော်များအတွက်၎င်း၊ (၂) တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ကြသော အစိုးရအရာရှိများအတွက်၎င်း၊ (၃) လုပ်သားပြည်သူများအတွက်၎င်း အလွန်အကျိုးများဖွယ်ရာ တရားစကားများ ဖြစ်ပေသည်။

(၁) ရဟန်းသံဃာတော်များအတွက် အကျိုးများဖွယ် ဖြစ်ပုံမှာ - ထိုကျောက်စာပါ သဘောတရားများကို ဘုရားဟော ဒေသနာတော်များတွင် အရင်က မတွေ့ဘူးသေးချင် ယခုတွေ့ရှိရသော အားဖြင့်၎င်း၊ တွေ့ရှိဘူးသော်လည်း ၎င်း သဘောတရားများကို အသောက မင်းတရားကြီးကဲ့သို့ ထိထိရောက်ရောက် သဘော ပေါက်သော အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်းအားဖြင့်၎င်း၊ နားလည်သဘောပေါက်ပြီးသည်ကို ကျင့်ဝတ်အဖြစ်သို့ ရောက်သည်အထိ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်သည်ကို သိရသောအားဖြင့်၎င်း အလွန်အကျိုးများဖွယ် ဖြစ်ပေသည်။

လောကကျိုး နှစ်မျိုးကို အအောင်မြင်ဆုံး အများကြွနပ်လောက်ဆုံး ဆောင်ရွက်ခဲ့သဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ သမိုင်းကျောက်စာ ရာဇဝင်တွင် အထင်ရှားဆုံး ဖြစ်သော အသောက မင်းတရားကြီး၏ တိုင်းသူပြည်သားများအပေါ် ကျောသားရင်သား မခြားနားဘဲ သားသမီးများပမာ သဘောထားပို့ တရားမျှတစွာ စီမံဆောင်ရွက်ပို့စသည်များကို သင်္ခန်းစာယူ နမူနာထား၍ ဆောင်ရွက်နိုင်သဖြင့် အလွန်အကျိုးများဖွယ် ဖြစ်ပေသည်။

(၃) လုပ်သားပြည်သူများအတွက် အကျိုးများဖွယ် ဖြစ်ပုံမှာ ကျောက်စာပါ ကျင့်ဝတ်များကို လိုက်နာကျင့်ကြံနေထိုင်ပါက ကြီးနိုင်ငယ်ညှင်းစသော မတရားမှုများ ကင်းပျောက်၍ မိသားစု စိတ်ဓာတ်ပေါက်ပြီးလျှင် အချင်းချင်း ကူညီရိုင်းပင်းကာ ချမ်းသာသုခရနိုင်ကြောင်း နည်းလမ်းကောင်းကို သိရသဖြင့် အလွန်အကျိုးများဖွယ် ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ သာသနာတော်ကျိုး၊ လောကကျိုး နှစ်မျိုးအတွက် အစိုးရနှင့်တကွ ရဟန်းရှင်လူ ပြည်သူလုပ်သား အားလုံးတို့အား အကျိုးများစေမည်ဖြစ်၍ ဤ အသောက ကျောက်စာ မြန်မာပြန်သည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာပြည်တွင် ယခုဖြစ်နေသည့် အခြေအနေနှင့်အလွန်သင့်လျော် လျောက်ပတ်သည် ဟု အရှင် အာဒိစ္စဝံသ စာပေ ဖြန့်ချိရေး အဖွဲ့က ထင်မြင်ယူဆပါသည်။ ထို အဖွဲ့၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်များမှာ (၁) ဆရာကြီးရေးသားသားသော လက်ရေးစာမူများကို ရွာဖွေစုဆောင်းရန်နှင့် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေရန်၊ (၂) ရိုက်နှိပ်ပြီး၍ ကုန်နေသည့် စာအုပ်များကိုလည်း အသစ်တဖန် ထုတ်ပြန်ရန် တို့ဖြစ်၍ လွန်ခဲ့သော ၁၂၉၄-ခု၊ ၁၉၃၂ နှစ်က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့၍ နှစ်ပေါင်းအတော်ကြာကုန်နေခဲ့သော အသောက ကျောက်စာမြန်မာပြန်ကိုရွေးဦးစွာ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန် အဖွဲ့က သဘောတူဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။

ထို ဆုံးဖြတ်ချက်အရ စာအုပ်ပုံနှိပ်ရာတွင် အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ အရှင် သေဠိလ ကိုယ်တိုင် စာအုပ်အစမှ အဆုံးတိုင် ပရူပိ (proof) ကို ဖတ်၍ မူလစာမူအတိုင်း ဝါကျ-ပိုဒ်ကန့်-ဖြတ်ရပ်နည်း ကျနအောင် ကြီးကြပ် ပြင်ဆင်ကာ ရိုက်နှိပ်ပါသည်။ ဤ စာအုပ်၌ ဝါကျထားသို့ ပိုဒ်ကန့်ဖြတ်ရပ်ပုံ၊ စာအုပ်ရိုက်နှိပ်ထားရှိပုံမှာ အခြားမြန်မာ စာအုပ်များနှင့်မတူ တမူထူးခြား နောင်လာနောက်သားတို့ နည်းယူလောက်သည့် စည်းကမ်းနည်းလမ်းများနှင့်အညီ ကျကျနန စီစဉ်ထားသဖြင့် ရိုက်နှိပ်ရာတွင် အလွန်ဝန်လေးခက်ခဲသည်ကို ပမာမထားသည့်ခံသော စံရွားပုံနှိပ်တိုက်ရှင်အား ၎င်း၊ စာအုပ် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အဖက်ဖက်မှ စီစဉ်ပေးသော အရှင် သုစရိတဓမ္မအား၎င်း၊ စာမူကို အစမှအဆုံးတိုင် တည်းဖြင့်ဖတ်ရှုပေးသော အရှင် ဥာဏိကနှင့် အရှင် ကလျာဏ တို့အား၎င်း အဖွဲ့၏ ကိုယ်စားအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌက အထူးကျေးဇူးတင်ပါသည်။

အထက်တွင် ပေါ်ထုတ် အကျဉ်းချုပ်ညွှန်ပြ ကောင်းလှသည့် မင်္ဂလာ အဖြာဖြာသော ဂုဏ်ပြည့်စုံကြွယ်ဝ သာသနာနှင့်လောက နှစ်ဝသောအကျိုး ပွားတိုးစေရာ အမြိုက်ရတနာအမှန် ဤကျောက်စာတော် မြန်မာပြန်ကို ဥာဏိအလင်းပေါက် သဘောမှန် ရောက်သည့် အထိ မိမိရရ ဖတ်ရှုကြလျက် အတ္တပရ နှစ်ဝ အကျိုး ပွားတိုးစေကြောင်း ကျောက်စာပါ ကျင့်ဝတ်ကောင်းများကို နှစ်ထောင်းအားရ လိုက်နာကျင့်ကြံနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။



ကျမ်းဆရာ (အရှင်အာဒိစ္စဝံသ ပုံစေတီ)

ကျမ်းပညာ

ဤ အသောက ကျောက်စာ မြန်မာ-ဘာသာပြန်ဆို ရိုက်နှိပ် ထားရှိရာတွင် ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင် အားရခြင်းနှင့် ကျမ်းစာ ကြည့်သူတို့ နစ်ခြိုက်စရာ အချက်များ ဖြစ်ပေါ်ကြ၏။ ပထမ အချက်မှာ-ကျွန်ုပ်တို့ ဤ အသောက ကျောက်စာ မြန်မာပြန်ရာ၌ ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင် ကြေနှပ်ရခြင်း ဖြစ်၏-ဆိုလိုရင်းမှာ 'ဤ ကျောက်စာ ဘာသာသည် ကျွန်ုပ် နိုင်နင်းသော ဘာသာ ဖြစ်ခြင်း၊ ကျောက်စာ၏ အနက် သဘောမှာ ပိဋကတော်ကျမ်း သဘော ဖြစ်ခြင်း၊ အင်္ဂလိပ်၊ သက္ကဋ-ဟိန္ဒူဘာသာပြန် အကူအညီ အမျိုးမျိုးကို မိုးငြမ်း ပြုရခြင်းများ အတွက် ကျွန်ုပ် ကြေနှပ်ရ၏-ဟူလိုသည်။

ရတီယ အချက်မှာ-ဤ ကျောက်စာကို မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုရာ၌ ထိုထို ဘာသန္တရ-ဒေသန္တရ တို့တွင် နားလည် နှိပ်စပ်တော်မူကြသော မန္တလေး အရှင် အဂ္ဂဗ္ဗောတိဝံသ-အဘယာရာမ ရွှေဂူ ဆရာတော်၊ ကျွန်ုပ်တို့ ဓမ္မာစရိယ ဖြစ်၍ ဋီကာကျော် ယောဇနာကျမ်း၊ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ မြန်မာ စကားပြေကျမ်း၊ အာယုဒါယ တွက်ရိုး၊ ဟောဓိုးကျမ်းများကို ပြုစု ရေးသားသည့် ဆရာကြီး ဦးစံအောင်နှင့် သထုံ ရာဇဝင်၊ ကရင် ရာဇဝင် စသည် ကျမ်းပြု ကျွန်ုပ်တို့၏ နိဿယာစရိယ ဆရာကြီး ဦးပညာတို့နှင့် ထိုထို အချက်များ၌ နှီးနှောခွင့် ရခြင်း ဖြစ်၏။

တတိယ အချက်မှာ-ကျွန်ုပ်တို့ ဤ ကျောက်စာကို သဘော ကြေနှပ်သည် တိုင်အောင် မြန်မာပြည် နောက်မှ ပညာရှိ ကြက်သရေဆောင် ရွှေစလွယ်ရ အငြိမ်းစား အရေးပိုင်မင်း ဦးကျော်ထွန်း K.S.M.က ကျွန်ုပ် ကျမ်းဆရာ ကိုယ်တိုင် မူတည် မှီထား ရေးသားသော ကျမ်း အရပ်ရပ်နှင့် ကိုးကား မိုးငြမ်း ပြုသော ကျမ်းဂန် အမျိုးမျိုး အင်္ဂလိပ်-သက္ကဋ-ဟိန္ဒူ-ဘုရားဟော ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာများဖြင့် သဘော ကြေနှပ်သည် တိုင်အောင် ကြည့်ရှု ပြင်ဆင်ခြင်း ဖြစ်ပေ၏။ ပညာရှိ ဦးကျော်ထွန်းကား ပညာရှိ အင်္ဂါ၌ ကုန်အောင်စုံ တည်လျက် ဝိဘတ် ဝါကျ ထားပုံမှ စ၍ မိမိအလိုကျသည် တိုင်အောင် ပြင်ဆင် ကူညီသူ ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်၏ ကျေးဇူး တင်ချက်ကို အထူး ခံထိုက်သူ ဖြစ်ပေ၏။

စတုတ္ထ အချက်မှာ—ယင်းသို့ ဆိုခဲ့သော အကြောင်းများဖြင့် ဤ မြန်မာပြန် အသောက ကျောက်စာကို ကြည့်ရှုကြမည့် မြန်မာပြည်သူ ရွှင်လှ အပေါင်းတို့၏ ပုဉ်းကဲကြောင့် ထိုမျှ အထူးကောင်းမွန်သော အခြေ အနေသို့ ရောက်ရှိ တည်နေသည်ကို စာအုပ် တခု ပြုလုပ် ရိုက်နှိပ်နှိပ်လောက်အောင် ရန်ကုန်မြို့ ယူနို ဗားရီဆစ်တီး-ဆင်းနွတ် လူကြီးများက မြီတိသျှ-ဘုရင်၊ ဣန္ဒိယ-ကေရာဇ် အိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာ ဝေလ်ဆ်-မင်းသား၏ ဆုတော်ငွေ တထောင်ဖြင့် ခြီးမြှောက် ကူညီခြင်း ဖြစ်ပေ၏။ ဤသို့ ကောင်းမွန်သော ကျမ်းကို ကောင်းမွန်တိုင်း သိရှိ ဆုတော်ငွေ ထုတ်ပေး လှူဒါန်းသော ဆင်းနွတ် အဖွဲ့ လူကြီးများကို ဤ မြန်မာ-ဘာသာ အသောက ကျောက်စာ တမြောက် ရန် ကေန် ထောက်ပံ့ ကူညီသည့် အတွက် အထူး နှစ်သက်အပ်ကြ ပေကြောင်း။

ပဉ္စမ အချက်မှာ—ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာ-ဘာသာ၌ ဝါကျ ထားသို့ ပိုဒ်ကန့် ဖြတ် ရပ်ပုံ၊ စာအုပ် ရိုက်နှိပ် ထားရှိပုံများ စည်းကမ်း ကုလနား မရှိ၊ ပျက်ကွက် နေခဲ့ရာ၊ ဤ ကျောက်စာ မြန်မာပြန် ကျမ်း၌ ဆိုခဲ့သော ကောင်းခြင်း မင်္ဂလာများကြောင့် ဝါကျ ထားသို့ ပိုဒ်ကန့် ဖြတ် ရပ်နည်း၊ စာအုပ် ရိုက်နှိပ် ထားပုံနည်းများ အရ ကျနု သော အခြေတိုင် ကျွန်ုပ် သဘောကျ ပြင်ဆင် ရိုက်နှိပ်ရခြင်း ဖြစ်ပေ၏။ ၎င်း အတွက် အသစ် အဆန်းကြီး တခု ဖြစ်၍ အလွန် ဝန်လေးလျက် သည်းခံနိုင် ခက်သည်ကို သည်း ခံသော မြန်မာမိမိတို့က-ပုံနှိပ်တိုက်ရင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ-ဆရာမြို့အား ကျွန်ုပ် ကျေးဇူး အထူး တင်ရ၏။-ထိုသို့ အားဖြင့် ကောင်းခြင်း မင်္ဂလာ ပြည့်လျမ်းစွာသော ဤ အသောက ကျောက်စာ မြန်မာ ပြန်ကျမ်းကို အားရမ်း ရွှင်ကြည်စွာ ကြည့်ရှုနိုင် ကြကုန်စေသတည်း။

အရှင် အာဒိစ္စဝံသ။

အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာ ဝေးလံဆိမင်းသား ဆုတော်

ဦးမြင့်ခံရကြောင်း၊

D. O. No. 1748/ 2 P. E.

University of Rangoon.

Dated Rangoon 27th June 1932.

Rev: Ashin Adicca Wamsa,
Ashin Adicca Wamsa Kyoung Tike,
Kandawglay P. O. Rangoon.

Dear Sir,

The Senate of the University at its meeting on 22 nd: June 1932, has awarded you the Prince of wales' Prize of Rs. 1,000/-for the year 1931,32 for your Translation in Burmese of the Asoka Inscriptions.

A cheque for Rs. 1,000/- being the value of the Prize will be issued to you in due course.

I am sending you under separate registered Post the Mss of your work.

Kindly acknowledge receipt.

Yours faithfully,

.....
Registrar.
University of Rangoon.

စာ နာမ်ပါတ် ၁၇၄၀/၂ ပီအိ

ရန်ကုန်သိပ္ပံကျောင်းကြီး
နေ့စွဲ: ၂၇-ရက် ဂျူလိုင်လ၊ ၁၉၃၂

အရှင်အာဒိစ္စဝံသ

အရှင်အာဒိစ္စဝံသ ကျောင်းတိုက်

ကန်တော်ကလေး စာတိုက်၊ ရန်ကုန်

အရှင် ဘုရား၊

၁၉၃၂ ခု ဂျူလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့ စည်းဝေးသော သိပ္ပံကျောင်းကြီး
အုပ်ထိန်းသူ လူကြီးများ အဖွဲ့က ၁၉၃၁, ၃၂ ခုနှစ် ဝေလ်ဆ် အိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာ
မင်းသား၏ ဆုတော်ငွေ တထောင်ကို အရှင် ဘုရား မြန်မာ ပြန်ဆိုသော အသောက
ကျောက်စာ များ အတွက် ဆုတော် ပေးအပ်သည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

မကြာမီ ဆုငွေ တထောင်တန် ငွေလွှဲ လက်မှတ် တခု အရှင်မြတ်အား
ထုတ်ပေးလိမ့်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း။

အရှင် ဘုရား၏ အသောက ကျောက်စာကို သီးသန့် စာရင်းသွင်း၍၊
စာတိုက်မှ ပို့ဆုံး ဖြစ်ပါကြောင်း။

ရရှိကြောင်း စာပြန်ပါမည့် အကြောင်း။

အရှင်ဘုရား ယုံကြည်လောက်သော

စာရင်းကို အရာရှိ
ရန်ကုန် သိပ္ပံ ကျောင်းကြီး။

D. O. No. 1823/2 P. E.

University of Rangoon

Dated Rangoon 1st, July 1932.

Rev: Ashin Adicca Wamsa,
Ashin Adicca Wamsa Kyoung Tike,
Kandawglay P. O. Rangoon.

Rev: Sir,

In continuation of my letter No. 1748/2 P.E. Dated 27th June 1932, I send you herewith a cheque for Rs. 1,000/- being the amount of the Price of wales' Prize for the year 1931, 32 awarded to you for your translation in Burmese of the Asoka Inscriptions.

Kindly return the enclosed form of receipt duly stamped and receipted by you for audit purposes.

Yours faithfully,

.....
Registrar.

University of Rangoon.

နာမ်ပါ ၁၈၂၃/၂ ပီ.အီ.

ရန်ကုန် သိပ္ပံကျောင်းကြီး
နေ့စွဲ ၁-ရက် ဇူလိုင် ၁၉၃၂

အရှင် အာဒိစ္စဝံသ

အရှင် အာဒိစ္စဝံသ ကျောင်းတိုက်

ကန်တော်ကလေး ဓာတိုက်၊ ရန်ကုန်။

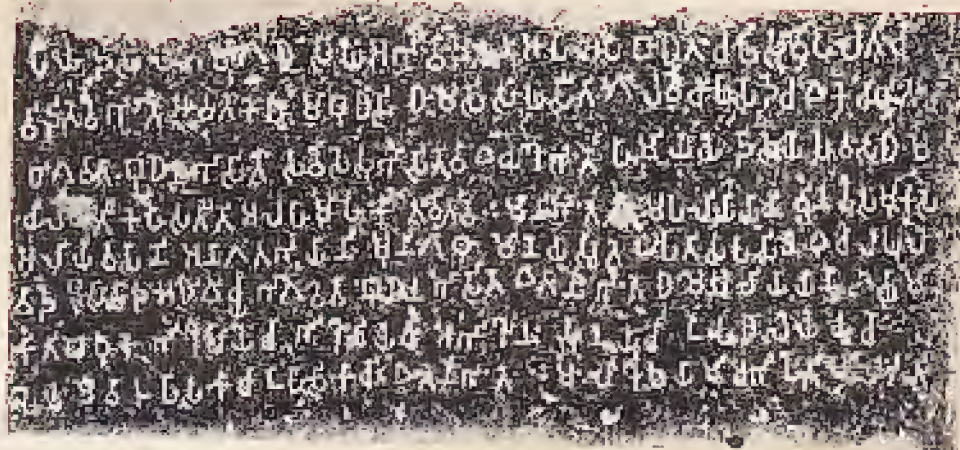
အရှင်မြတ် ဘုရား၊

၁၉၃၂ ခု ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက် ၁၇၄၈/၂ ပီ.အီ နာမ်ပါနှင့် လျှောက်ထားသော
စာ အရ၊ ဤစာနှင့် အတူ အရှင်ဘုရား မြန်မာပြန်ဆိုသော အသောက ကျောက်စာ
အတွက် ၁၉၃၁, ၃၂ ခုနှစ် ဝေလံဆ် အိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာ မင်းသား၏ ဆုတော်ငွေ
တထောင်တန် ငွေလုံး သက်မှတ် တခု အရှင် ဘုရားအား သက်ကပ်ပါကြောင်း။

စာရင်း စင်ဆေးခွင့် ရရန် အလို့ငှါ အရှင်ဘုရား ရရှိကြောင်း ပူးတွဲပါ ပုံစံ
စာကို တံဆိပ်ခေါင်း ကပ်၍၊ ပြန်ပို့ရန် လျှောက်ထားပါကြောင်း။

အရှင်ဘုရား ယုံကြည်လောက်သော

စာရင်းကိုယ် အရာရှိ
ရန်ကုန် သိပ္ပံကျောင်းကြီး။



အထက်ပါပုံကို ရန်ကုန်မိဇ္ဈာန်နှင့် ဆိပ်တက္ကသိုလ် ပါပောက္ခချုပ်၏
ခွင့်ပြုချက်အရ ပါဠိဋ္ဌာနမှ ကူးယူရရှိသဖြင့်....
အထူးကျေးဇူးတင်ပါသည်။

ကျမ်း အခန်းချုပ် မာတိကာ

၁။ ဂန္ထာရမ္မ-အင်္ဂလိပ်၊ မြန်မာ ၂-အသောက ကျောက်စာတော် အတ္ထုပ္ပတ်၊ ၃-ကျမ်းရေးသားထားပုံများ၊ ၄-အသောက ကျောက်စာတော် မာတိကာချုပ်၊ ၅-ကျောက်စာ အဓိပ္ပာယ်ချုပ်၊ ၆-ကျောက်တိုင်နှင့် ကျောက်စာ တွေ့ရာ ဌာနများ၊ ၁-၂၂၊

၂။ မူလ ပါဠိဘာသာနှင့် တကွ အသောက ကျောက်ပြားစာတော် ၁၄-ဘာသာပြန်ဆိုချက်၊ ဆိုင်ရာ ဥပဒေသ၊ မှတ်ချက်များ... ၂၃-၉၆၊

၃။ မူလ ပါဠိဘာသာနှင့် တကွ အသောက ကျောက်တိုင် စာတော် ၇-ဘာသာပြန်ဆိုချက်၊ ဆိုင်ရာ ဥပဒေသ၊ မှတ်ချက်များ... ၉၇-၁၅၈၊

၄။ မူလ ပါဠိဘာသာနှင့် အသောက ကျောက်တိုင်ငယ် ပထမ စာတော် ၅-ဘာသာပြန်ဆိုချက်၊ ဆိုင်ရာ ဥပဒေသ၊ မှတ်ချက်များ... ၁၂၉-၁၅၈၊

၅။ မူလ ပါဠိဘာသာနှင့် တကွ အသောက ကျောက်တိုင်ငယ် ဒုတိယစာတော် ၇ (၉) ဘာသာပြန်ဆိုချက်၊ ဆိုင်ရာ ဥပဒေသ၊ မှတ်ချက်များ၊ ၁၅၉-၁၇၆၊

၆။ အသောက မင်းကြီး ညွှန်ချက် သဒ္ဓမ္မဓိရဋ္ဌိဟိက သုတ္တန် - မြန်မာ ပြန်ဆိုချက်များ-အရိယဝံသ၊ အနာဂတဘယ ၅-မျိုး၊ မုနိဂါထာ ၃ မျိုး၊ သုစိမုဒ္ဓိ၊ သဗ္ဗသာဒနိယ၊ သာရိပုတ္တသုတ်၊ ရာဟုလော ၁၂၁ ... ၁၇၇-၂၃၈၊

၇။ အရှင် အာဒိစ္ဆဝံသ အတ္ထုပ္ပတ်ကျဉ်း-ဖွားစဉ် အခါမှ အသက် ၄၉-နှစ်ထိ အကျဉ်း... ၂၃၉-၂၆၀၊

၈။ နိဂုံး-ကမ္ဘတ်-ကျမ်းဆရာ၏ ဂုဏ်နှင့် သိက္ခာ၊ ရေးသားပုံ အာကာရ၊ အာသိသများ... ၂၆၁-၂၆၅၊

၉။ အသောက ကျောက်စာတော် သိုက်စာ ... ၂၆၆-၂၇၅၊

၁၀။ အသောက ကျောက်စာတော်သံမိုင်း... ၂၇၆-၂၇၇၊

အမှား အမှန် ပြင်ဆင်ချက်။

အခန်း ၂၊ မျက်နှာ နှစ်ပါး ၉၁-၆ ကြောင်း၌ (အဝဠာပေယျ-အပသာ-ပေယျ) ဗုဒ္ဓ နှိပ်စက် မမိစေရကြောင်းနှင့် ဧည့်ဦးဆုံး မသတ်ဖြတ်ရကြောင်းများကို ထို့ တောသောင် နေထိုင်သူတို့အား အသောက မင်းသားကြီးက ပြန်ကြား ပြဆို တောင်းပူခဲ့ကြောင်း။——

ယူဒသာ ကောင်း၏၊ အစား——

၎င်းတို့အား မလွှမ်းမိုး မပိစီးကုန်ရာ၊ မပုပန်စေကုန်ရာ ဟု အသောက မင်းသား ကြီးက အမိန့် ပြန်ဆို ထားရှိအပ်ပြီ။——

ဟု ပြင်ဆင် ဖတ်ရှုကြရန်။

ထိုမှ တပါး သတ်ပုံ သတ်ညွှန်း-ပိုဒ် ပုဒ်-အဖြတ်-အရပ် အနည်းငယ် မှားယွင်း ကျကျန်-ငိုမိချက်များ၊ စာလုံးလျှော့ကျ ဖြစ်လည်ခြင်းများ ရှိစေကာ၊ အနိပ္ပာယ် ပျက် ကွက်လောက်သည့် အရာများ မဟုတ်၊ သိနိုင်လောက်ရာများ ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းများ အတွက် ပြင်ဆင်ချက် ထားရန် လျစ်လျူ ရှုအပ်ကြောင်း။

အရှင် အာဒိစ္စဝံသ။

က။ အခေါ် ၁။

၁- ဂန္ထာရမ္မ။

၂- အသောက ကျောက်စာတော်အတ္ထုပ္ပတ္တိ။

၃- ကျမ်းရေးသား ထားရှိပုံများ။

၄- အသောက ကျောက်စာတော် မာတိကာချုပ်။

၅- ကျောက်စာ အဓိပ္ပာယ်ချုပ်။

၆- ကျောက်တိုင်နှင့်ကျောက်စာတွေ့ရာဌာနများ။

အသောက မင်းတရားကြီး၏ ကျောက်စာတော်

က၊ အခန်း ၁၊

၁၊ ဂန္ထာရမ္မ၊

FOREWORD.

1. ASOKA of king's the greatest,
Was a Ruler of the best;-
For he is known as great and good,
In the world of east and west.
2. The fame of him spread far and wide,
In days of old in India's land;
And wise and simple came to him,
To gather wisdom from his hand.
3. In India all the people knew,
The greatness of this emperor's glory;
But in Burma we have not heard,
The whole of Dhamma's King's true story.
4. Though this king was but the moon,
And not the sun in the Buddhist light;
Yet the power of great ASOKA,
Gave Buddha's word a greater might

5. He was a Teacher of the best,
His knowledge deep and wide;
And from the Scriptures he had learned,
To swim across Samsara's tide.
6. The Burmese have the glorious treasure,
Of the rock Scriptures to review;
For Buddha's Doctrine is the measure,
Of olden Truths that are ever new.
7. So I bring to all the story,
Of ASOKA'S love and might;
That we who live in Burma,
Can learn the truth of right.
8. Be true Burmese with love of right,
Guard both the old and new;
And in this book I give to you,
A message wise and true.

၎င်း မြန်မာအဖွဲ့၊

- ၁။ အသောက ကပ္ပိ ဗျူးဘုရင်၊
အုပ်ချုပ်ငြား တရား မင်းဆက်ရှင်၊
ကျော်စွမ်း၊ ကပ္ပိန္န၊ ဘုရင်၊
နေထွက်သရက် နေပျောက်လှည့်ခွင့်။
- ၂။ ကျော်စွန် တက် လေးနက် သင်္ခါ ဂုဏ်၊
မဇ္ဈောနီး ကျွန်ကြီး နက်နယ်ကျန်၊
တရားစက် ဟောပြန် တို့ခွင့် ဂုဏ်၊
အကျိပ်ကပ် ကြား တေး ကြီးငယ် ကမ်း၊

- ၃။ မဇ္ဈေ ထက်ဝန်း ကျန်းနံ ဗိုလ်ဝံ၊
အသောက သိကြ ရုတ်မျိုးဝံ၊
မြန်ရုဋ်ပိုင်း တို့တိုင်း မြန်မာဝံ၊
ရွေးရိုးမျှ သိကြ ကျမ်းထွက်စုံ။
- ၄။ အသောက မိုးလ တနွန်း လျှင်၊
နေမဟုတ် ဗုဒ္ဓ အယူတူင်၊
ကေရာဇ်ဖျား စွမ်းဟောင်း ဆော်လျှင်၊
နေ့စံ လား အားကြီး ရောင်လျှံတွင်။
- ၅။ မင်းသက် မင်းဖျား ကရား ပြည့်နံ၊
ဉာဏ်ရောင် ဘန် ကျယ်ပြန့်နက်စွမ်း ဝှန်၊
တရား ကမ်းလွမ်း ဉာဏ်ခြစ် သူညွှန်၊
သံသာဝဋ် များလွတ် ဉာဏ်ကြီး ဝှန်။
- ၆။ မြန်တိုင်းချက် ထွက်စိမ့် နေသစ် ဂုဏ်၊
ဉာဏ်ချိန် ဝှက် ကျောက်ဝက် သုတ် ဂုဏ်၊
တိုင်းထွာ ချဉ် တို့မျှင့် တရားဂုဏ်၊
အမြဲ သစ် ခြေမြစ် ရှေးဟောင်းဂုဏ်။
- ၇။ ငါဆောင်ပြ မြန်မာ ဗိုလ်ဆုသယ်၊
အသောက ကပ္ပါ ချစ်စွမ်း ကျယ်၊
တို့နေရာမြတ် မြန်ရုဋ် တိုင်းလယ်၊
သီစိမ့်သော သဘော မှန် ဂုဏ်ကျယ်။
- ၈။ အမှန် ချစ် ဖြစ်စေ တို့မြန်မာ၊
ဂုဏ်သစ် လောင်း ဂုဏ်ဟောင်း လက်စိမ့်ရာ၊
ငါဆင့်ကမ်း ဤကျမ်းတို့ မြန်မာ၊
ကျောက်သတင်း ဉာဏ်ခင်း မှန်လိမ့်ရာ။

၂။ အသော က ကျောက်စာစောင်အတ္ထုပ္ပတ္တိ။

ဤစာစောင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးနောက် † သာသနာ့စောဘိက္ခုနီ ၂၂၅ ခုနှစ် အခါ အရှင် မဟာမောဂ္ဂလိ-ပုတ္တ-တိဿ မုဏေရ် အမှူးရှိ တတိယ-သင်္ဂါယနာတင် အရှင်မြတ်တို့၏ သာသနာပြု သဟာယ သာသန ဝါယကာ တဦးအဖြစ်ဖြင့် လွန်စွာ ကျော်ကြား ထင်ရှားခဲ့၍၊ ဝိနည်း ပါဠိစောင့်စီ အပွင့် အဉ္စကတော၌ ပိဋ်ဆိုပြထားလျက်၊ မဟာဝိသုဒ္ဓိ၊ ဒီပဝံသကျမ်းတို့၌လည်း တမ်း-တနား ချီးကျူးအပ်သော အသောက မင်းကြီးကြီး မည်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

ထိုသို့ ဆိုခဲ့ပြီးသော ပိဋကကျမ်း မဟာဝိသုဒ္ဓိတို့ဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာတို့ အတွင်း၌ အသောက မင်းကြီး၏ဂုဏ်မှာ ထင်ရှားဖြစ်သကဲ့သို့ ဂရိက် ဗုဒ္ဓဝင်စာတမ်း၊ နန်းတိုင်း မှတ်တမ်း များ၌လည်း ထင်ရှားခဲ့သည်ပင် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဆုံရာတွင် ပိဋကကျမ်းနှင့် ဂရိက် ဗုဒ္ဓဝင် မှတ်တမ်းများ၌ အလွန်-ကျေးဇူး ချီးကျူးဖွဲ့နွဲ့ ကြသည်ဟု မှတ်တိုင် ရသည့်ထက် ပိုမို လွန်ကဲ၍ပင် အသောက မင်းကြီး၏ ပကတိဂုဏ်သည် မြောက်မြား ထူးချွန်လျက် ရှိနေလေသည်။

သို့ ထင်ရှားသော အသောက မင်းကြီး၏ ဂုဏ်တို့သည်ကား ၎င်း၏ ပြုမူချက်ကို ပော်ပြသော ၎င်းကျောက်စာများ ဖြစ်ပုံနှင့်၊ ၎င်း ကျောက်စာ များနှင့်တကွ ၎င်း၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၊ ဟိန္ဒူဘာသာ စသော များစွာသော ဘာသာအထူးထူး တို့ဖြင့် ရေးသားပြန်ဆိုထားကြသဖြင့် ယခုအခါ အသောက မင်းကြီး၏ ဂုဏ်တို့သည် ကပ္ပါစာပေလုံး၌ သားငှက် တိရိစ္ဆာန် အလား ဘေးသား တောင်သူ လူနို့၏မျှားမှ တပါး အားလုံး ကပ္ပါသား ကပ္ပါသူတိုင်းပင် သိနိုင်စေောင် ပြန်နဲ့ လျက် နေကြကုန်၏။

အသောက မင်းကြီး၏ ရှေးကျမ်းဂန်ထွက် ဂုဏ်များသည် ကြီးကျယ်ခမ်းနားကြ၏ ဆိုရစေကာ၊ ယခုအခါ ကပ္ပါက သိရသော ၎င်း၏ ဂုဏ်များကို ထောက်ခံလျှင်၊ နေလုံးမမြင်ရပေ၊ ထွန်းသင်းသော နေရောင်အမှတ်ရှိ ကိပ်ပန်း တိမ်ဝွယ် လဲ့လမ်းပြေးသွား သော တိမ်သား တိမ်စောင်တို့ကဲ့သို့သာ ဖြစ်လေသည်။ စပ်စင်ကား ၎င်း၏ကျောက်စာ

† နေချက်။ အသောကမင်းသည် သာသနာ ၂၁၃ တွင် မင်းဖြစ်၏။ ၂၁၈ တွင် တိထိကနိဗ္ဗာန်-ဟု ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်။ ပုန်နန် ဗုဒ္ဓဝင်ကြီး၌လည်း ဤအတိုင်း ဆို၏။ ထိုစာစောင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို ဝိပဿနာဘိက္ခုနီက ရေးသား ဖြစ်၏။

မိန့်ချက်နှင့်တကွ ကပ္ပါက ယခုသိရသော ဂုဏ်ထိုသည်ပင် ကြည်လင်သော လဝန်း၊ နေဝန်းနှင့် တကွ ထွန်းပ ထိန်လက်သော အလင်းရောင်တို့ကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ယင်းသို့ အားဖြင့် အသောက မင်းကြီးကြီး၏ အတယ်ကိုယ်နှင့် တကွသော ဂုဏ်များသည် ကပ္ပါအန့် - အပြား အတပ်တပ် ပြေးသွား၍ အစန်မန့် ကျော်ကြားလျက် နားငြီးသလောက် ရှိကြသည်ပင် ဖြစ်စေကာ၊ ဤမြန်မာပြည်သား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လူကောင်းတို့၏ စာတူမိတ်ကား ကြီးမားသော မောင်တံကိုကြီး၌ ဆိုက်ဆောက်သည့် ပုံပမာ ထိုသို့ ထိန်လင်းစွာသော၊ အသောက မင်းကြီးကြီး၏ ဂုဏ်ရောင် နေဝန်း သစ်မှာ မထွန်းလင်းပဲပင် ရှိနေခဲ့လေသည်။

ထိုသို့ မချွတ်- မယှဉ်း လင်းလင်းပြောင်လက် ပေါ်ထွက် ထင်ရှား သင့်သော အသောက မင်းကြီးကြီး၏ ဂုဏ်ရောင် နေဝန်းသစ်များ မထွန်းပြောင် မထိန်လက်ရသေးသည့် အချက်က ဤမြန်မာပြည်၏ ကပ္ပါ အဝွန်-အပျား ကျကြောင်းကို ပေါ်ပြ- သိရှိစေလေသည်။ သို့ဖြစ်စေကာမူ ကပ္ပါ၌ အမြီး လည်လျက်ရှိသော နေသည် အလှည့်ကျ ထွန်းပ- ထွက်ပေါ် ထိန်လက်မြီးဖြစ်သကဲ့သို့၊ အတူ ယခုကျစာအုပ်ဖြင့် ထိုဆိုခဲ့သော နေရောင်ခြည် သစ်များ ထင်ရှား ထိန်လက်စေသောကြောင့် ဤမြန်မာပြည်၌လည်း အသောကမင်းကြီးကြီး၏ ဂုဏ်ရောင် နေဝန်းသစ်များ လင်းထိန် တောက်ထွန်းပြီဟု ဆိုရလေသည်။

အသောက၏ မူလကျောက်စာများမှာ ထိုခေတ်အခါက သုံးစွဲသော မာဂဓ ပါဠိ ဗာစသောပင် ဖြစ်သော်လည်း စင်ကြယ်သော မာဂဓပါဠိ ဘာသာများ မဟုတ်ကြ၊ သက္ကလ၊ ပြာကရိတ- ဘာသာများနှင့် အပျားအားဖြင့် ရောနှော ဖပ်ဖက်လျက်ရှိလေသည်။ ထို့ပြင်၊ ထိုကျောက်စာ ပါဠိဘာသာသည်လည်း ထိုခေတ်သုံးဖြစ်၍ ရှေးကျသောကြောင့်၎င်း၊ အရပ်ဆုံးသက်သက် ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း ယခုကျန်ပိမ့်အပျားသိ မာဂဓပါဠိဘာသာနှင့် များစွာ ခြားနား ကွဲလွဲလျက်ရှိလေသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုကျောက်စာမှ မိမိတို့ ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရန် လွန်စွာ ခဲယဉ်းချက် တခု ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကျောက်စာများကို အမ ကန္နားဦး ပြုလုပ်ဖြန်ဆိုသူတို့သည် အား လွန်စွာ ကော်ခဲသော ကိစ္စကို ပြုလုပ်သောငှက်ဟူ၍ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ထိုသို့ ဆိုသင့်စွာ အသောက ကျောက်စာရှိ စာလုံးများမှာ ယခုခေတ်သုံးစာလုံးများ မဟုတ်ကြ၊ ထိုခေတ်သုံး စာလုံးများသာ ဖြစ်ကြ၍၊ သိရှိသူ တစ်-တဦးမျှ မရှိပါပဲလျက် ယင်းစာမီး မှန်းဆ ရှုတ်ဖတ်ခြင်း အားဖြင့်သာ နောက်ဆုံး၌ မှန်ကန်သော အခြေသို့ရောက်ရှိခဲ့လေပြီ။ သို့ ယမ်းယော် ဖတ်တတ်စေကာ၊ ရှေးသောသာ ဖြစ်၍ အနက် - အဓိပ္ပါယ်ကို

လွယ်ကူစွာ သိနားလည်နိုင်ကြသည် မဟုတ်၊ များစွာ စက်စက်ခဲခဲ ကြံစည်ပြီးမှသာ သိနားလည်နိုင်ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့သောခဲယဉ်းလှသည့်ကိစ္စကြီးကို ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်သူတို့အား ကျွန်ုပ်တို့ မြှောက်မြားစွာ ကျေးဇူးတင်ထိုက်ကုန်၏။

ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များက မူကား မိမိတို့ ဂုဏ်သရေဆောင် အသောကမင်းကြီးကြီးကို ပေါ်လွင်စေခြင်း၊ ၎င်းနှင့် တပြိုင်နက် ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ဂုဏ်ကို ပေါ်လွင်စေခြင်းများအတွက် အဆပေါင်းများစွာပို့လွန်၍ပင် ကျေးဇူးတင်သင့်ကြလေသည်။ ထို့အရေးနှင့် ဖပ်ချွှံ့ ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကပ္ပာ၌ ပေါ်လွင်စေရေးအတွက် ကျေးဇူးကို စိစစ်ရှာဖွေရမည် ဆိုလျှင်၊ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးတို့ ဣန္ဒိယ နိုင်ငံကြီး၌ အပ်စိုးလာခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအတွက် ဝမ်းသာဖွယ် တခုဖြစ်၏ဟု ပြောဆိုသင့်၏။

ထိုစကားကို ဆိုသင့်စွာ၊ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတို့က ဣန္ဒိယကို စိုးပိုင်သဖြင့် ၎င်းတို့ရှာဖွေပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကြောင့်သာ အသောက ကျောက်စာများ ပေါ်လွင် ထင်ရှား၍ ကပ္ပာ၌ ကမ္ဘာမြင်ရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့အားဖြင့် ခဲယဉ်းလှစွာ ကျွန်ုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ ကျေးဇူးကို ဆောင်ရွက်ကြပေသော အင်္ဂလိပ် အစိုးရများကို ကျွန်ုပ်တို့က များစွာကျေးဇူးတင်သင့်ကုန်၏။ ထိုသို့လျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးဇူးကို ဖြစ်စေလျက် အသောက-ကျောက်စာ၊ ၎င်းအတ္ထုပ္ပတ်များကို ကပ္ပာ၌ ဖြစ်အောင် အင်္ဂလိပ်-ဘာသာဖြင့် ပထမဆုံး ပြန်ဆိုထားလေသည်။

ထို့နောက်မူ ဣန္ဒိယ-ပြည်နယ်ရှိ ဟိန္ဒူဗင်္ဂါလီ စသော ဘာသာ မြောက်မြားစွာတို့ တဆင့်ပြန်ယူ၍ လူအမျိုးမျိုးတို့ သိကြကုန်၏။ ယခု ဤမြန်မာ-ဘာသာဖြင့် ရေးသားပေါ်ပြသည့် အသောက-ကျောက်စာသည်လည်း ထိုအင်္ဂလိပ်-ဘာသာကို အခြေမူလတည်၍ပင် ဖြစ်ပါရလေသည်။ ထို့ပြင် ဤမြန်မာ-ဘာသာ-ကျောက်စာမှာ ထိုမူလပင်မဖြစ်သော အင်္ဂလိပ်-ဘာသာကို မှီငြမ်းပြုလုပ် ပြန်ဆိုထားပြီး သက္ကတ၊ ဟိန္ဒူဘာသာ-ကျောက်စာများ ခိုလည်း မိုးငြမ်းပြုလုပ်ရလေသည်။ အကြောင်းကား ထိုဘာသာတို့ဖြင့်လည်း ပြန်ဆိုပြီး အသောက-ကျောက်စာများ ရှိကြသေးကြောင်းတည်း။

ကျွန်ုပ်တို့ ဤမြန်မာပြန်ဆိုချက် အသောက-ကျောက်စာ အတွက် ဂုဏ်ထူးကို ပေါ်ထုတ်ရသော်၊ ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကြောင့် ဤမြန်မာ-ဘာသာ အသောက-ကျောက်စာသည် အခြား ဘာသာနှင့် အသောက-ကျောက်စာတို့ထက် သာလွန် ကောင်းမွန်လေသည်။ အကြောင်းကား၊

မြန်မာဘာသာသို့ပြန်ဆိုသော ကျမ်းဝိသုဒ္ဓိ ဗုဒ္ဓဘာသာဝိဇ္ဇာကတ်တော်များကို ကျနု်ဝ်တို့က
မိမိဘာသာ တခု ခြစ်၍ တတ်မြောက်သူ မြန်မာလူမျိုးအစပ်၊ ဗုဒ္ဓ—သာသနာတော်အစပ်၊
ရဟန်း တပါး ဖြစ်သောကြောင့် ပေသည်။

ပါဠိဘာသာကို တတ်သိသူ ပင် ဖြစ်စေကာ၊ နိပါတ်-အဋ္ဌကထာသွား ပါဠိဝါကျမျိုး
ဝတ္ထုသွား ပါဠိတော် ဝါကျမျိုးကို သိစွမ်းကာမူနှင့် ဤအသောက ကျောက်စာများကို
မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုရန် လွယ်ကူသည် မဟုတ်သေး၊ စင်စစ်ကား ပါဠိဝါကျမှာသမ္ပုဉ်
ကျနသူ ပင် ဖြစ်စေကာ၊ ဤ အသောက ကျောက်စာများကို နိဂ္ဂဟ အား အလွန် ထူးဆန်း
လျက် ပင် ရှိလေသည်။ ထို့ကြောင့် အင်္ဂလိပ် ဆရာနှင့် ယိုးဒယားဆရာ—မြန် ကျောက်စာပါဠိ
တို့၌ အပိုဒ်-အကန့်-ဝါကျ သီးသန့်ရုံမျှကို ပင် အမျိုးမျိုး ပြုလုပ်ထားကြကုန်၏။ အထူး
အားဖြင့် ဤကျောက်စာပါဠိ-ဝါကျသွားနှင့် ပါဠိ-အဋ္ဌကထာသွားတို့ကို မှည့်တော်
သွားနှင့် များစွာ ဆင်၏။ ထိုစကား မှန်၏၊ ကထာဝတ္ထုကား ထိုခေတ်က ပေးခဲ့ချက်
ဖြစ်၏။

ယခု အခါ ပါဠိ-ဝါကျ နည်းမှ လိုသောသို့ အကျိုးရှိ ကထာဝတ္ထု ပါဠိ
ဆင်တူ သုံးစွဲပုံများကို အနည်းငယ် ပြောပြထားအံ့။

- ၁။ အေသ ခေ ခုနိဂ္ဂဟိဒ္ဓော ယေဝ ပေဝံ တဏှ ခဏ။
- ၂။ န ယေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ၊ နေန ဟိ ယံ နိဂ္ဂဟာတိ၊ ဟိံ ပုဂ္ဂလော ဥပပဗ္ဗတိ သန္တိ
ကဋ္ဌ—ပရမဗုဒ္ဓနုပျာ၊ စ။ ဝိလေသေတိ ကေယံ။
- ၃။ နေန ခေသ ဝတ္ထုဗျာဏ်တဗျာဏ် ပဋိညာဿ ယေဝံ ပဋိဇာနန္တိ၊ ယေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ၊
- ၄။ ယေဝံ ခေသ မိကဋ္ဌအာရုံ သုခသိက္ခေ၊ ယသ္မာတု အညေမကအာရုံသု၊ အညေသ
ပုဂ္ဂလော၊ ယေန ဗိမ္ဗာ နေ ဝတ္ထုဗျာဏ် အညေသု၊ အညေ သန္တိနုပျာ၊
- ၅။ ဂ္ဂဟိ ခာတိ ဟိ၊ ဟိယေ ဝိ၊ ယေဝ နတ္ထိ၊ ဟိယေဝံ ဟိ၊ ယေဝ နတ္ထိ ဟိ၊ န ဟိ ဟိ
ဝတ္ထုဗျာဏ်။

ထို့ပြင်—ဤအသောက ကျောက်စာပါဠိ ဘာသာသည် ထိုခေတ်အခါထဲ
မှသွား အစားသီးနှင့် ရောထွေးလျက် သက်တမ်းမြောက်ကာ တာလာများလည်း များစွာ
ပါဝင်ပြန် လေသည်။ သို့ဖြစ် စေကာ၊ ကျနု်ဝ်တို့ ဟို ဘာသာများ၌ လည်း ဥာတိကျကစား
ပြီး ဖြစ်သည်ပြင်၊ ထို ဘာသာတို့ကို သုံးစွဲ လေ့လာရာ အရပ်များ၌ ပင်လည်း ၆-နှစ်ကျော်
နေထိုင် လေ့လာခဲ့သဖြင့်၊ ၎င်းတို့ အတွက် အနှောင့်-အရှက် မဲ့ ဖြစ်ပေ၏။

အသောကကျောက်စာတော်၊

၏ပြင် ကျွန်ုပ်၏ အလျင် ဘာသာပြန်ဆိုထားကြသော အင်္ဂလိပ်၊ ဟိန္ဒီ၊ သက္ကဒရို
က-ကျောက်စာများကို မှီခိုရခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဤကျောက်စာအတွက် သာလွန်
ခြင်းဖြစ်ဖွယ် ထူးကဲသော အသောက်-အပံ့ ဖြစ်ပေ၏။

ထိုသို့ အားဖြင့် ကျွန်ုပ်မှာ ဤ အသောက-ကျောက်စာ၏ ကျနု ကောင်းမွန်သော
ဘာသာ ဖြစ်ရန် အတွက် မူလကျောက်စာ ဘာသာရင်းကို ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ ၎င်း
ကျောက်စာ၏ အာစောရ် ထက်ပေါ်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားဝေဒ-ပိဋကဋ္ဌ်ပြည့်စုံစွာ
မြောက်ခြင်း၊ ထိုသို့ ဘာသာပြန် အမှီသမာဏ်များ ကောင်းစွာရရှိခြင်း၊ ဤမျှလောက်
သော အင်္ဂါများ ထင်ရှား ရရှိခြင်းမှာ ဤမြန်မာ-ဘာသာကျောက်စာကို ဖတ်ရှု
ကြရမည့် ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာ လူမျိုးတို့ပညာကံ ကောင်းမွန်ခြင်းမှ တပါး အခြား
ဘက်မှ မရှိနိုင်လေသည်။

ယင်း သို့လျှင် စာကြည့်ရှုရမည့် ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာ လူမျိုး တို့၏ ပျဉ်းကံ
ပေါ်ပေါက် ဖြစ်ထွန်းလာသော ဤ မြန်မာ-ဘာသာ အသောက-ကျောက်စာတော်
ကို ကျနု ဝေဒစင်္စာ ကြည့်ရှုကြည့်၊ ထိုကျောက်စာတို့တွင် ဖော်ပြထားအပ်သည့်
ပညာရန် မလွယ်ကူပဲ နက်နဲ ကောင်းမွန်လှသော ဗုဒ္ဓဘာသာတို့ ရတနာသိက်ကြီးဖြစ်
ကျင့်ဝတ် တရားများကို မူလ ကျောက်စာ ဝှင် အသောက မင်းကြီးကြီး အလား
စာသွား ထိခိုက်အောင် နစ်မြိုက်စွာ ကျင့်ဆောင်နိုင်ကြစေသတည်း။

ဤ အသောက-ကျောက်စာများ၏ အနက်-အဓိပ္ပါယ် ဆိုင်ရာ ဂုဏ်ထူးကို အနည်း
ဆက်လက် ဆိုရသော် ဤ အသောက-ကျောက်စာပါ တရားကျင့်ဝတ်များ၌ ထို မင်း
ကဲ့သို့ ပေါ်လွင် ထင်ရှားစွာ နားလည် ကျနသု-ရှင် မဟူ လူ မပြား၊ အခြား ပုဂ္ဂိုလ်
တိုင်းကဲ့သို့ ဤကျောက်စာ မြန်မာပြန်ဆိုသူကိုယ်တိုင်အားဖြင့် မတွေ့ပူးရသေးပဲ ပင်
ကြောင်း၊ ထိုစကား မှန်၏၊ ဤအသောက-ကျောက်စာ ဆိုသမျှ ကောင်း၌ တရားဟော
သက်ကေ အစေ့-အင အတတ်ဆောင်ပြုရန် ဝှမ်းဆောင်နိုင်သော ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင်မှာ
ကျောက်စာ များ၌ ရေးသား ပါရှိသလောက် ပေါ်လွင်စွာ သဘော မကျရူးသည့်
စာသာ မျှော်ပြားလေသည်။ ထို့ကြောင့်- ဤကျောက်စာပါ ဗုဒ္ဓ-ဘာသာတို့ ကျင့်
ပျားကို စိတ်ထားဆေးနက်စွာ ရှုစား အံ့မှတ်ကြသောတည်း။

၃။ ကျမ်း ရေးသားထားရှိပုံ။

သို့ ဆိုပြ ခဲ့တိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူကောင်း အပေါင်းတို့ အထူး နာယူ ထိုက်သော အခြေ၌ တည်နေသည့် အသေခံက ကျောက်စာ မြန်မာပြန်ချက် စွက် ထူးခြားသည့် ရေးသားပုံ အခြင်းအရာ၊ လှမ်းစာ ကြည့်သူ့ပျော် ဝမ်းမြောက် အနည်းငယ် ဆက်လက် ပြ ဆိုဦးအံ့။ ဤအသေခံက ကျောက်စာတော် မြန်မာသေခံ ကျမ်းကို ရေးသားသော ကျွန်ုပ်သည် ကျမ်းစာ ကြည့်သူ့ထို့ အသိဉာဏ်အင် ထိုးတက် လျင်မြန်ခြင်း အကျိုးငှာ ဝါကျ-ပိုဒ်-ကန့်-ဖြတ်ရပ်နည်း စည်းမျဉ်းကို စွာ ထားရှိ ရေးသား၏။

မည်သို့ ဝါကျ-ပိုဒ်-ကန့်-ဖြတ်ရပ်နည်း စည်းမျဉ်း မှန် စွာ ထားရှိ သည် (၁) ပထမဆုံး သင့်တန်လောက်ရှိ ဝါကျ အစုအပေါင်းကို သီးသန့် ခဲ့ခြား၍ ရေး သည်။ ၎င်းမှာ များသောအားဖြင့် အဓိပ္ပါယ် စကား တရပ် ပြတ်ကောင်းသည့်ဖြစ်၍ ရှိသူတို့အား အသိဉာဏ်ကို အထူး ပေးနိုင်သည့်အပြင် စာပေ၌ စိတ်ထက်သန်ခြင်း ဖြစ်စေနိုင်လေသည်။ (၂) ခုတီးသည့် စကား ဝါကျအဆုံးအဆုံးတွင် သာ (၁) စာချောင်းဆွဲ ပိုဒ်များကို ထားရှိ၍ ဆိုခဲ့ပြီး ဝါကျစုပေါင်း၏အဆုံးမှာ သာ (၂) ချောင်းဆွဲ ပိုဒ်များကို ထားရှိသည်။ ထိုသို့ ပဟုတ်မူ၍ ဝါကျ အတွင်း ထိုထို နေရာများ၌ အပိုဒ် မထားချေ။

ထို သို့ ပြုလုပ်ခြင်းမှာ စကားဝါကျ တစ်ခုကို ခြေလင်း လွယ်ကူ၍ အသေ ထွက်ပေါ်စေရန် ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် (၂) (၂) ဤကဲ့သို့ ၂-ချောင်းဆွဲပိုဒ်မကို မထား မှာ အသုံးမဲ့ အခါရ၌ လုံ့လနှင့် မင်-ခါး ပြုန်းတီးခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်ဖြစ်၏။ (၃) စကား ဝါကျ တခု အတွင်း ထိုထို သင့်တော်ရာများ၌ (၂) ဤသို့သော အမှတ် လည်း ထားရှိ၏။ ၎င်းမှာ ဝါကျ-ချင်း ရောနှောရာ၊ သရုပ်၊ ရေတွက် ပြရာ စသည်က သဖြင့် အဓိပ္ပါယ် အသိဉာဏ်ကို ပိုမို သန့်ရှင်းစေ၏။ (၄) ထေ့တွဲ၌ အကြောင်း နာမ်ပါတ်ကူးများတွင် ပုဒ် မပြတ်လင့်ရာ၌ ဖြစ်စေ၊ သံယုဂ် အတွင်း၌ဖြစ်စေ မပြတ်

ကင်ရှား ဖော်ပြရသော်၊ ကြောင်းကူး၌ 'ကြ-က' 'အ-ထွာ' ဟူသော ပုဒ် ကဲ့သို့ မပြတ်စေရ။ ထို့ပြင် နာမ်ပါတ်ကူး၌ 'ဘာ-သာ' အာ-ဏာ စသည်ကဲ့သို့ စကား မပြည့်သောပုဒ်များ၊ ယခင် ပြခဲ့ပြီး သံယုဂ် အတွင်းမျှား၌ မပြတ်စေရ။ ၎င်းမှာ စာ ပိုဒ်အား အနှောင့်အယှက်ကို မပေးစေမူ၍၊ ၎င်းတို့၏ ပျက်စီးသေချေကို ပေးကမ်းလေ

(၅) ပဉ္စမ၌ ဝိဘက္ခနီဝေါစကား- အခွန်းဆုံးရာ ပုဒ်များတွင် တပုဒ်နှင့် တပုဒ် သီးသန့် ခွဲခြားထား၏ ၎င်းကား ပုဒ်- တပုဒ်ကို ခွဲခြမ်းခြင်းဖြစ်၍ စာ ဖတ်ရွတ်ရေး၊ အဓိပ္ပါယ် သိနားလည်ရေးတွင် အထူး အားပေးနိုင်လေသည်။ ထို့ပြင် စာပြင် ဆရာတို့အား စာကို အမှားမှန်ပြင်နိုင်နိုင်ရန် အားပေးနိုင်လေသည်။

ယင်းသို့ ဆိုခဲ့သော စကားများသည်ကား ဤကျမ်း၌ ဝါကျ-ကန့်-သတ်-ပြတ်စပ် ပုံကို ပြဆိုချက် အကျဉ်းတည်း။ ဤ ဆိုလက္ခဏာသတ်ကား မြန်မာဘာသာ၌ ဂုဏ်-ကာလ မှန်ထားပုံကို ပြဆိုချက်တည်း။ ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာ-ဘာသာတွင် ရာဇဝေ-အရာ များစွာတို့သည် ပါဠိဘာသာ ကျမ်းတို့၌သာ လေ့လာကြ၍ မြန်မာ ဘာသာ၌ မလေ့လာသူ၊ ဂရု အပြု နည်းပါးသူတို့ သာ ဖြစ်ကြ သောကြောင့် ဝမ်းကသ-များကို မှားမှား ယင်းယင်း သုံးစွဲကြ သူ များကုန်၏။ ဥပမာ- သူတို့သည် သုံး၏၊ (ဝစ်လုံး)ရှေးအခါ လိပ်က ဤသို့ ဆို၏၊ (ကာလလုံး) ဤသို့ စသည်။ စင်စစ်ကား မြန်မာ-ဘာသာ၌ ကာလကို အတိတ် အနာဂတ် တို့မှာ များစွာ မောင်ရွာစေမူ၍ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ ကိုသာ သုံးကြကုန်၏။

ကျွန်ုပ်ကား ဤသို့ မဟုတ်မူ၍ ဝစ်နှင့် ကာလကို မှန်ကန်စွာ ပင် သုံးစွဲ ရေးသား၏။ ထို့ပြင် ဘာသာ မြန်ဆို ထားပုံကို အနည်းငယ် ပြဆိုပြီးမူ။ ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာတတ်သား သုံး ကျမ်းဆရာ များစွာတို့မှာ ပါဠိ-ဝါကျကိုသာ များစွာ နှစ်လုံး ပြ အားကြီးကြ သဖြင့် ၎င်းတို့ ရေးသားသော မြန်မာ-ဝါကျများမှာ ပါဠိဘာသာသွားများသာ များကုန်၏။ ဥပမာ- အကြင် အရပ်၌ ဘုရားရှိ၏၊ ထိုအရပ်သို့ ကပ်ရောက်၏၊ စသည်ကဲ့သို့တည်း။ ၎င်း ဝါကျသုံး များမှာ စာ ဖတ်သူတို့အား နား လေ့ယူစေရုံမျှမက မူလ ရင်း ကာသာနှင့် အဓိပ္ပါယ်ကို မင် ရည်စရာ ပြုလုပ် ပြောင်းလွှာငဲ့ဖွယ်ကို ဖြစ်စေ သေး၏။

ထို့ပြင် မြန်မာကျမ်းရေး ဆရာ များစွာတို့သည် မိမိတို့ နှိုင်းနင်းသော ဘာသာ-စကား များကို အခြောက်-အမြား သည့်သွင်း ရေးသားတတ်ကြကုန်၏။ ၎င်းပြင် စာ ဖတ်သူ၏ အသိဉာဏ်ကို နှောင့်ယှက်၍ စာ ဖတ်ချင်စိတ်ကို ပျက်စီးစေလေသည်။ ယင်း သို့ စသည် မြင့် ပါဠိဘာသာတော် ဆရာတို့က မြန်မာ-စာပေကို ပျက်ပြယ် ချက်ချော်စေသကဲ့သို့ အင်္ဂလိပ်- ဘာသာတော် ဆရာတို့က လည်း မြန်မာ-ဘာသာမှာ အဓိပ္ပါယ်-လုံးလုံး မသိနိုင်လောက်အောင် ပင် ပျက်ဆီးကြတတ်ကုန်၏။ ကျွန်ုပ်မူကား ယင်းသို့ ဆိုခဲ့တိုင်း မြန်မာ-ဘာသာ ရေးသားထုံး ညှင်းပျက်များကို ရှောင်နိုင်သမျှ ရှောင်ရွာခဲ့သည် ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်၏ ထင်မြင်ချက်ကား လူမျိုးတို့၏ စိတ်နေ စိတ်ထားသည်၎င်း၊ လုံ့လ အင်အား၊ သားလာ နေထိုင်ပုံ၊ ပြောဆို-ကျင့်ကြံပုံများသည်၎င်း- ဤဆရာများသည် ဂရုပေါက်အမျိုးရှိ၊ မြတ်ကြည်သုံး စာပေရေးသား-သုံးစွဲပုံ၊ ဖြတ်စပ်-ပိုဒ်ကန့်ပုံ၊ ပုံနှိပ်ပုံ ကျန

၅။ ကျောက်စာ အဓိပ္ပါယ်ချုပ်။
က။ ကျောက်ပြား ၁၄ ချပ် အရ
အဓိပ္ပါယ်ချုပ်။

၁။ ပထမ ကျောက်ချပ် (ဩဝါဒ) - ပွဲလမ်းသတင်နှင့် အသက်သတ်၍ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို တားမြစ်သည်။

၂။ ဒုတိယ ကျောက်ချပ် (ဩဝါဒ) - ဆေးကုဆရာများထားရှိခြင်း၊ ဆေးပင်ဝါးပင်များစိုက်ပျိုးခြင်း၊ သီးပင်-ချိပ်ပင် စိုက်ပျိုး၍၊ ရေတွင်း-ရေကန် တူးခြင်းများကို ဖော်ပြသည်။

၃။ တတိယ (ဩဝါဒ) - ငါးနှစ် တကြိမ် တရားဟော နယ်လှည့် ထွက်ရန်၊ မိဘ ဆရာတော်တို့၌ မိုးဆဲရန်၊ သတ္တဝါ မသတ်ဖြတ်ရန်၊ အကုန်-အကျ မမျှားရန် ဖော်ပြသည်။

၄။ စတုတ္ထ (ဩဝါဒ) - ပျော်ရွှင်ဖွယ် သုံးမိမာန် ဆပ်ယာဉ် မြင်းယာဉ် စသည်တို့ကို ကြည့်ရှုရန် လွယ်စေကာ၊ တရားသိမြင်ရန် ခဲယဉ်းကြောင်း၊ မိဘ-ဆရာတို့ စကားစသည် လိုက်နာရန်၊ အကျင့်သီလရှိမှ တရားတည်နိုင်ကြောင်း ဖော်ပြသည်။

၅။ ပဉ္စမ (ဩဝါဒ) - ကောင်းမှု ပြုရန်ခဲယဉ်းကြောင်း၊ လူကောင်း သာ ကောင်းမှုပြု၍ လူယုတ်မာသည် ကား၊ ကောင်းမှုကို ဖျက်ဆီးကြောင်း၊ တရားကြီးကြပ်-အမတ်မျှာ၊ ဆားရှိကြောင်း ယောနက်၊ ကမ္ဘောဇ စသော တိုင်းပြည်တို့၌ တရားပြန့်ကမ်းကြောင်း ဖော်ပြသည်။

၆။ ဆဋ္ဌမ (ဩဝါဒ) - ပရိဝေဒက-အမိန့်ရ အတင်အလျှောက်တော် ခန့်ထားကြောင်း၊ မိမိအမိန့်ချပြီး ဖြစ်စေကာ၊ မသင့်က ပြန်လည် လျှောက်တင်ခွင့် ပေး၍ လောကစီးပွား ကိုသာ ဆောင်ရွက်လိုကြောင်း ဖော်ပြသည်။

၇။ သတ္တမ (ဩဝါဒ) - မည်သည့် အယူဝါဒရှင်ကို မဆို၊ သံယမ္ပဘဝသုမ္ဘိကျင့်ဝတ်များ ရှိနိုင်ခဲ့လျှင်၊ ကျေးဇူးသိတတ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ မဟုတ်လျှင်၊ ယုတ်ညံ့ကြောင်း ဖော်ပြသည်။

၈။ အဋ္ဌမ (ဩဝါဒ) - ဝိဟာရယာန မြတ်ကြောင်း၊ ဗောဓိပင်သို့ ပူးမွှော်ရန် ထွက်ကြွကြောင်း၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့နှင့် ဆွေဆုံခြင်း မြတ်ကြောင်း ဖော်ပြသည်။

၉။ နဝမ... ဩဝါဒ လူတို့မင်္ဂလာ အထူးထူးပြုကြစေကာ၊ တရားမင်္ဂလာသာ မြတ်ကြောင်း၊ တရားမင်္ဂလာဟူသည် အဓိ အာ ဆရာ-သမား စသည်၌ တရားမှန်သော ဝတ်အတိုင်းလိုက်နာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်း သာ ပစ္စက္ခ တမလွန်အကျိုး ၂ ပါးကို ရစေကြောင်း ပေါ်ပြသည်။

၁၀။ ဒသမ... ဩဝါဒ-ယသ ကိတ္တိကို ဂရု မပြုစေကာ၊ မိမိနောက်သို့ အတုလိုက်၌ တရား ကျင့်ရေး အတွက် လိုလားသဖြင့် ယသ ကိတ္တိကို လိုရကြောင်း၊ ဆရာကောင်းနှင့် ထက်သန်သော လုံ့လ ကင်းလျှင် ကောင်းမှု ပြုရန် ခဲယဉ်းကြောင်း၊ ပေါ်ပြသည်။

၁၁။ ကောဒသမ... ဩဝါဒ-ဓမ္မဒါနလောက မြတ်သော ဒါန မရှိကြောင်း၊ ၎င်းမှာလည်း အဓိ-အာ ဆရာ-သမား စသည်၌ ဓမ္မကျင့်ဝတ် အတိုင်းကျင့်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပြသည်။

၁၂။ ခုဒ္ဒသမ... ဩဝါဒ-အယုဘာသာဝင် ဟူသမျှအား ရှင်၊ လူ မရွေး၊ မိမိလှူဒါန်းပူဇော်ကြောင်း၊ မိမိအယုဝါဒကို သာ လေးမြတ်ပူဇော်၍ အယုခြားကို ပူဇော်မဲ့၊ မထမဲ့ မပြုရကြောင်း၊ အယုဝါဒချင်း ခိုးနွားရန် လိုကြောင်း၊ တဦးနှင့် တဦး သာမဂ္ဂိဖြစ်ရန် လိုကြောင်း ပေါ်ပြသည်။

၁၃။ တေရသမ... ဩဝါဒ- ကလိဂ်ပြည်ကို အောင်မြင်ကြောင်း၊ ၎င်းအတွက် သံဝေရကြောင်း၊ ၎င်းမှာ တရားကျ အောင်မြင်ပုံ ဖောက်ကြောင်း၊ သံဃမ သမစာရီ ဓမ္မဝမြင့် အောင်မြင်ခြင်းသာ ဓမ္မဝိဇယ ခေါ်ရကြောင်း၊ ယောနက စသည် နိုင်ငံများစွာကို တရားဖြင့် မိမိ အောင်ခဲ့ကြောင်း၊ ဓမ္မဝိဇယ သာ မချုံးသော အောင်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပြ၏။

၁၄။ စုဒ္ဓသမ... ကျောက်ချပ်ဩဝါဒ- ကျောက်စာများ၌ ထိုမျှ ကျယ်ဝန်းသော နိုင်ငံတော်ကြီး အတွင်း၌ များစွာဖြန့်နှံ့၍ နှုတ်က ပြောဆို မိန့်မြွက်တိုင်း ရေးသားစေသဖြင့် စကား အကျဉ်း အကျယ် အမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေကြောင်း ပြဆိုသည်။

ခ။ ကျောက်တိုင်ကျောက်စာ ၇ အရ အဓိပ္ပါယ် ချုပ်။

၁၅။ ပထမ ကျောက်တိုင်ဩဝါဒ-ပစ္စက္ခ တမလွန်ကျိုး ၂ ပါးစုံကို သာမန်တရား လိုကာမျှ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှိကာမျှ၊ သာမန် နားထောင် လိုက်နာကာမျှ စသည်နှင့် မမြဲနိုင်ကြောင်း၊ တရားကျော်သော် ဩဇာအကြောင်း ပြဆိုသည်။

၃၆

၁၆။ ဒုတိယ-ဩဝါဒ- တရား၌ ကောင်းစွာပြုကျင့်ခြင်း ဟူသည် တရားအသစ် ပွားစီးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ စစ်ကြော၍ တရားသစ် တို့ကို ပြုကြောင်း ပြဆိုသည်။

၃၇။ တတိယ-ဩဝါဒ-

တရားသစ်များကို မြှော်လင့် သကဲ့သို့ ပကောင်းပြုကာလည်း မကောင်းကျိုး ရမည်ဟု သိသင့်ကြောင်း၊ ကောင်းမှု၌ စက္ကံကွ၊ နိဗ္ဗာန်ရိယ၊ ကောပန၊ မာဒ၊ ဣဿာ တရားများ မရှိစေမိစေသင့်ကြောင်း ပြသည်။

၃၈။ စတုတ္ထ-

တရားသစ်၌ တရားသစ်များကို မြှော်လင့်သကဲ့သို့ ပကောင်းပြုကာလည်း မကောင်းကျိုး ရမည်ဟု သိသင့်ကြောင်း၊ ကောင်းမှု၌ စက္ကံကွ၊ နိဗ္ဗာန်ရိယ၊ ကောပန၊ မာဒ၊ ဣဿာ တရားများ မရှိစေမိစေသင့်ကြောင်း ပြသည်။

၃၉။ ပဉ္စမ-

တရားသစ်၌ တရားသစ်များကို မြှော်လင့်သကဲ့သို့ ပကောင်းပြုကာလည်း မကောင်းကျိုး ရမည်ဟု သိသင့်ကြောင်း၊ ကောင်းမှု၌ စက္ကံကွ၊ နိဗ္ဗာန်ရိယ၊ ကောပန၊ မာဒ၊ ဣဿာ တရားများ မရှိစေမိစေသင့်ကြောင်း ပြသည်။

၄၀။ ဆဌမ-

တရားသစ်၌ တရားသစ်များကို မြှော်လင့်သကဲ့သို့ ပကောင်းပြုကာလည်း မကောင်းကျိုး ရမည်ဟု သိသင့်ကြောင်း၊ ကောင်းမှု၌ စက္ကံကွ၊ နိဗ္ဗာန်ရိယ၊ ကောပန၊ မာဒ၊ ဣဿာ တရားများ မရှိစေမိစေသင့်ကြောင်း ပြသည်။

၄၁။ သတ္တမ-

တရားသစ်၌ တရားသစ်များကို မြှော်လင့်သကဲ့သို့ ပကောင်းပြုကာလည်း မကောင်းကျိုး ရမည်ဟု သိသင့်ကြောင်း၊ ကောင်းမှု၌ စက္ကံကွ၊ နိဗ္ဗာန်ရိယ၊ ကောပန၊ မာဒ၊ ဣဿာ တရားများ မရှိစေမိစေသင့်ကြောင်း ပြသည်။

၀၁

၀၁ ကျောက်ချပ်ငယ် ကျောက်စာ ၅ အရ
အဓိပ္ပါယ်ချုပ်။

၂၂။ ပထမကျောက်ချပ် ဩဝါဒ— အမတ်များနှင့် မြို့ကြပ် မြို့ကွပ်များတိုင်းသူ ပြည်သားတို့ အစိုးအပွား လိုလားရမည့် အကြောင်း၊ အနည်းဆုံး တဦးတယောက်၏ အကျိုး ဖြစ်ကို ပင် ကျင့်နိုင်က ကျင့်သင့်ကြောင်း၊ အပြစ်ဇော် ထားခြင်းမှာ အများကို ဆင်းရဲ၊ စေကြောင်း၊ လူသား၊ အာသုဇောပ၊ နိဗ္ဗာန်ရိယ၊ အကလနာ၊ အနာဂတ္တိ၊ အာလဝါး၊ ကိလမတ- တရားရှိသူတို့ အစိုး အပွား သောင့်၍ မဖြစ်ကြောင်း၊ တရားကျင့်၍ နတ်ရွာ၊ မကျင့်၍ အပါယ် နောက်ကြောင်း၊ ဤတရားကို အမြဲ နာယူရမည့် အကြောင်းနှင့် မြို့ရွာ အုပ်ချုပ် သူတို့က ကြီးကြပ်ရမည့် အကြောင်းပြဆိုသည်။

၂၃။ ဒုတိယ... ဩဝါဒ— ပထမ ကျောက်စာနှင့် အလားတူပင် မိမိက တိုင်းသူ ပြည်သားများကို ငဲ့ညှာ ထောက်သား၍ တရားကျင့်ရန် တိုက်တွန်းသည့် အတိုင်း လိုက်နာ ကျင့်သောကြံရန် တိုက်တွန်းကြောင်း ဖော်ပြသည်။

၂၄။ တတိယ... ဩဝါဒ— မိမိသည် ပထမ ၂-နှစ်ခွဲ၊ ပတ်လုံး သာမန် ဥပါသကာ ဖြစ်ခဲ့၍ အထူး မရှိခဲ့စေကာ၊ နောက်အနှစ်ကျော်လောက်၌ သံဃာများထံ အထူးဆီးကပ် ဖွဲ့ခဲ့၍ တရားနာကြားသဖြင့် တရားဆိုရာ မဟုတ်တတ်ခြင်းကြောင်း၊ တရားကျင့်လျှင် ကျင့် ကြ ပြုလုပ်မှုထက် ၂-ဆ တိုးကြောင်း စသည် ဖော်ပြသည်။

၂၅။ စတုတ္ထ... ဩဝါဒ— ဤကျောက်စာမှာ ဆုရင်းပိုင်းနှင့် အဖျားပိုင်း မရှိ၊ ဖျက်ပြားနေ၏။ အဘိ-အဘိ အာသုသမားတို့၌ တရားအတိုင်း ကျင့်ရမည့် အကြောင်း ပြသည်။

၂၆။ ပဉ္စမကျောက်ချပ် ဩဝါဒ— ဂေတတိုင်း အတွင်းရှိ သံဃာတော်များထံ ဝင်ရောက်၍ တရားဆွေးနွေးကြောင်း၊ အရိယာဝံသ သုတ် စသော သုတ်ပေါင်း ၁၀ ခန့်မှာ သူတော် တရား အရှည် အမြင့် တည်ရန် သီးသန့် ရေးသားထားကြောင်း ဖော်ပြသည်။

ဆ၊ ကျောက်တိုင်ငယ် ကျောက်စင်များ အရ အဓိပ္ပါယ်ချုပ်။

၂၇။ ယမ္မေ ကျောက်တိုင် အမှတ်အသား— ဘုရား မှားရာ လူမျိုးတို့ လာရောက် ဖူးမျှော်၍ ကျောက်တိုင် ကျောက်တိုက် စည်ထားခဲ့ကြောင်း ပြဆိုသည်။

၂၈။ ဒုတိယ ကျောက်တိုင် အမှတ်— ကောနာဂူ ဘုရားရှင်၏ စေတီတော်ကို ပူဇော်၍ ထပ်ဆင့် ပြင်ဆင်ခဲ့ကြောင်းပြဆိုသည်။

၂၉။ တတိယ ကျောက်တိုင်အမှတ်— ဆံသတော်များ၏ အလုပ်အကြီးအဝတ် ဖြုတ်ပြုသကာများ ထားရှိကြောင်း၊ ၎င်းတို့ပြုရန် စိတ်ကရားများ ပြဆိုသည်။

၃၀။ တေတ္ထ ကျောက်တိုင် အမှတ်— ၎င်းမှာ ပျက်စီးနေ၏၊ အဓိပ္ပါယ်မှာ ယခင် အလို ပင် ဖြစ်၏။

၃၁။ ယမ္မေ ကျောက်တိုင် အမှတ်— ၎င်းမှာလည်း ယခင်အတိုင်း ပျက်စီးနေ၏၊ အဓိပ္ပါယ်မှာ ယခင်နှင့် တူ၏။

၃၂။ ဆဋ္ဌမ ကျောက်တိုင် အမှတ်— အသောက မင်းကြီးကြီး၏ ဒုတိယမိဘုရား ကြီး၏ ကုသိုလ်တော် အမွေ ဝမ်းကွဲရာမှ ကျောင်းတော် ပြုလုပ်ကြောင်း ပြ၏။

၃၃။ ဂူလိက် ကျောက်စာများ— လိုက်ပြုလုပ်၍ တန်ဖိုးသော အာဇီဝကအား ဂူဒါန်းကြောင်း မှတ်တိုင် ၃-ခု။

ဤကား အသောက ကျောက်စာ ၃၅ ချပ် အတွက် အဓိပ္ပါယ် ချုပ်တည်း။

ဇ၊ ကျောက်တိုင်နှင့် ကျောက်စာ တွေရာဌာနများ။

က။ အမည်နှင့်အကြောင်းအရာ။

ဧတ္ထဟမေ- † Allahabad-ဧတ္ထဟမေမြို့ ခံတပ်-စစ်တန်းများ အိမ်များအနီး၌ ကျောက်တိုင် တေ့ရ၏၊ ၎င်းမှာ ကောသလပို့မူ ပုဟဇ္ဇေဒင် မရေ့ဝင်

† ဤအမှတ်ပါ ဌာနများမှာ ဒြဿေရ်နှင့် မြိုင်စား ခင်းနားထူသော ကျောက်တိုင်ကြီး များ၊ မှီသော ဌာန။

ဘုရင် ရွှေပြောင်းဟန်ရှိ၏။ ရွှေဟာရ-ကား ခင်္ဂါနှင့် ယနေ့မြစ် ၂ ခု ဆုံရာ ရွှေကော ယောဂဓေအီ သင်္ကန်း နေရာတည်း။

ကာလသိရွာ-Kalsi-ရွာဟာပုန် မီးကြီးတဲ့ U P. နယ် ကျောက်စာကို မတွေ့ရဲ မီးရထား ရုံမှ အနောက်ဖက် ၁၅ မိုင်ကွာ သယာရမ္မာရ်-လမ်း ကာလသိရွာနှင့် တပိုင်ခွဲဖို့ ကျောက်တောင်ပေါ်၌ တွေ့ရ၏။

ကာလိင် Kalinga ကိန္နိယာအရပ်ပိုင်း မင်္ဂလာပင်လယ်ကွေ့ အနီး-ဇာပါပုရ်

ကောသပူ Kawsambi ကျောက်တိုင်မှာ မူလ ကောသပူဂဏပင် ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ရွှေဟာရ၌ ပြောင်းရွှေ့ တက်နေ၏။ ရွှေဟာရ နယ်၌ ကောသမီးခေါ် ဂျင်း-လူမျိုးတို့ မြို့တခု ယခုရှိနေ၏။ သို့ရာတွင် နန္ဒဘာသာ ကောသမ္မိ မှာ ရွှေဟာရမှ ၇ ရက်ခရီးကွာ ပါကီစတန် အရပ်(မြို့နယ်ကုန်းကော) ဖြစ်နေပြီ။ ကျောက်တိုင်မှာ ဗေရဟတ်(သာရဟတ်)အရပ်ရှိ ဟည်ကမ်းခွဲဟန် မျှ၏။

ဂိရနာရ Girnar (တောင်) ရွှေက ရှာဂရဟ၊ သို့မဟုတ် ဥပကောဘမြို့ ကထိဝရနယ်၊ [ရွေးက ဆရာသွကြ--သုရဋ္ဌနယ်] အစွန်ရနာရဘောင် ၂ ခု အကြား၌ တည်၏။

ဇာတိဝရာဇေယျ Zatinga-Rameswara နိဂါသီရိ မြောက်ပိုင်း မိဘလ ဗုရဂ မြို့တော်၊ ဇောဂ (ခ) Zawgada or Zawgadi မန္တရန်နယ် ဂဿ- Gamjam မြို့တော်။

ဒေဟလီ တောဝရ Dehli Topia ဒေဟလီမြို့အနီး မီရောဘာဘမြို့ဟောင်း ကိုလိသ ထိပ်၌ တည်၏။ အမွှာသ မိမိတို့တံ တောပရ အရပ်မှ ရွှေပြောင်းသား၏။

ဒေဟလီ မိရာတ Dehli Mirath or meerut ဒေဟလီမြို့ ပျက် နေရာ၌ တွေ့၏။ ၎င်းမှာ မိရာတ် အရပ်မှ ရွှေသား၏။

သောလီ Dhawli (ရွာ) ဩရိရွာနယ် ဗုရိ မိမိတို့တံ၊ သူဝနေဿရမှ တောင်ဖက် ၇ မိုင်ကွာ ဇောလိရွာ အနီး တောင်ထိပ်။

နာဂရာဇုနီ Nagrazuni ဝဟာ အနီး နာဂရာဇုနီတောင် ဂုဇိတ်အတွင်း။

နိဂလိဝါ Nigliwa အင်္ဂလိပ်နယ် ယောကီ မိမိတို့တံ မြောက် နေပါယနယ်အတွင်း နိဂလိဝရွာ အနီး နိဂလိဝခေါ် ပင်လယ်၏ အနောက်ကမ်း၌။

ဗရာဗရ Brabar ဝဟာ အနီး ဗရာဗရ တောင် ပိုက်ကွင်း။

ဗေရာတ Bairat ရာဇပုတာနနယ် ဗေရာတခေါ် ရွှေမြို့ဟောင်းကြီး အနီး ပန္နုတောင် မြို့နင်း အင်္ဂလိပ်နယ် မီးတောင် ကျောက်တုံးကြီး တောင်မျက်နှာ အောက်တွင် တည်ကား၏။

ဗြဟ္မဂီရိ Brahmagiri မိုက်ဆိုးရိနယ်မြောက်ပိုင်း စိတလဒရဝ မိစကြိုတ် ဇာတိဂုံရာဇေယျ၊
ဗြဟ္မဂီရိ၊ သိဒ္ဓါပူရ၊ ၃ နေရာကား ရှေ့မြို့ဟောင်းကြီးနေရာ။

ဘာဗြူ Bhabru ဗေရာတမြို့ အနီး ပဌတောင်မှ အခြားတောင်ထိပ် မုဒ္ဒတာသာကျောင်း၊
ဝင်းအတွင်း ရာဇပုဟနာ နယ် [Mysore]

မသကီ Maski နိဗာမဒိုင်နယ် မသကီ အရပ်၊

မာနသဟရာ Mansahra [မာနသေရ] ဟဇာရ မိစကြိုတ် အဗ္ဗောတ္ထဝဒေမှ ၁၄-မိုင်ကွာ
အနောက်မြောက်။

ရာမပုရဝါ† Rampurwa မိဟာရ မြောက်ပိုင်း စမ္ပာရန မိစကြိုတ်။

ရူပနာထ Rupnath ဣန္ဒိယ အလယ်ပိုင်း ဇေလပူရ မိစကြိုတ် သလိမနာဗာဒ မီးရထားရုံ
အနောက် ၁၄ မိုင်ကွာ။

လုမ္ဗီနီ † Rummidei ငြိတိသျှ အစိုးရပိုင် ဗေတီး မိစကြိုတ် ဒုလဟာမှ အရှေ့
မြောက် ၆ မိုင်ခန့်ကွာ နေပါလနယ်တိုင်း အာဝါနပုရရွာမြောက်တမိုင်ကွာရှေ့မှီနရေဝီ
ခေတ် ပူဇော်ရာဌာန။

လောရိယာ အရုဏ † Lauriya Arraj ကေသရိယာမှ အနောက်-မြောက်ပိုင်း မိုင် ၂၀
ကွာ အရုဏ မောဒေခေတ် ဟိန္ဒူတရားကျောင်း အနောက်ကောင် တပိုင်ခန့်ရှိ
လောရိယာ ရွာငယ်ကလေး။

လောရိယာ နန္ဒဂရဟ † Lauriya Nandanagarh မွှားရန် မိစကြိုတ် ဗေတ္တိယာမှ
မြောက်ယွန်း အနောက်မြောက် ၁၅ မိုင်ကွာ မြစ်၌ မထိယာမှ မြောက် ၃ မိုင်ကွာ
နေပါလသွား ဗေတ္တိယာလမ်း အနီး လောရိယာခေတ် ရွာကြီးအနီး။ -

သဟဗာဏရဟိ Sahbazagarhi ဣန္ဒိယအနောက်-မြောက်ပိုင်းနယ်ပေသျှဝရ မိစကြိုတ်
ယုဇ္ဇမဇယိပိုင် ပေသျှဝရမှ ၁၆-မိုင် ၄၀ ကွာ သဟဗာဏရဟိ အရပ်။

သဟသရာမ Sahasram မိဟာရ တောင်ပိုင်း သဟာဗာဒ မိစကြိုတ် သဟသရာမမြို့ အရှေ့
တောင်ထိပ် ဂူလိုက်၌။

သာဠီ † Sanchi ဣန္ဒိယ အလယ်ပိုင်း အောပါလ ဒိုင်နယ် သုဉ္ဇေတီကြီး တောင်ပေါ်
အဝင်ဝ၌၊ [ဝေဒိယက]။

သာရနာထ † Sarnath ဝိဂဒါယ- ဝိဂဒါရန် ဗာရာဏသီမြို့ မြောက် ၄ မိုင်ခန့်ကွာ
သာရ်နာတ် ခေါ် အရပ် ဗာဏသီဟခေါ် စေတီ၏ အနောက် မြောက်ဖက်။

သိဇ္ဈိပုရ Siddapur ဇိုက်ဆိုးရ်မြောက်ပိုင်း စိတလဒ္ဓရဂ ဒီစတြိတ် ဗေဏတ မြို့ဟောင်းကြီး
နေရာ။

သောပါရ Sopar မု'ဗေမြောက် ဌာနာ ဒီစတြိတ် အနောက်ဖက်ကမ်း ချေးက သုမ္ပါရက
ခေါ် ဆိပ်ကမ်း အရပ်။

ခ။ ကျောက်တိုင်နှင့် ကျောက်ပြား။

အသောက မင်းကြားသည် ကျောက်စာများ၌ ဖော်ပြပါရှိချက်အတိုင်း တရား
စာတော်များကို ကျောက်တိုင် ကျောက်ပြားသို့၌ ထွင်းစေ၍ မုဒ္ဒတာသာ တရားတော်နှင့်
ပိုမိုအလုပ်များ ထင်ရှား၍ နောက်သားနောက်သားတို့ တရားမှန် လိုက်နာကျင့်ကြံ ကြစေရန်
အလို့ငှာ များစွာသောနေရာတို့၌ စိုက်ထူစေခဲ့ပြီ။ ယခုအထိ ကျောက်တိုင်နှင့် ကျောက်စာ
များ တွေ့ရှိရသော ဌာနများမှာ ၁၃ ဒီစတြိတ် ခိုင်နယ်ရှိ၍ ကျောက်စာပေါင်း ၃၀ ကျော်
ရှိ၏။ သို့သော်၊ ထိုမျှမဟုတ်သေး၊ များစွာတွေ့ရဖူးလှ ပိုမိုသေးကုန်၏။

အသောက ကျောက်စာများမှာ အချို့အလွတ်စိုက်ထား၍ အချို့မှာ ပကတိပျိုး
ကျောက်တောင်များ၌ ပြုပြင်ရေးထုထားလေသည်။ အချို့မှာ ဂူလိုက်စသည်၌ဖြစ်၏။ သို့ရာ
တွင်၊ ထိုထိုကျောက်စာတို့သည် လူအများသိကြစေရန် ဖြစ်၍ လူသွား လူလာ များရာ၊
မြို့ပြကြီးစေတီ ဗုဒ္ဓါး၊ တန်ခိုးကြီးရှိရာ ဌာနများ၌ ဖြစ်ကုန်စေပြီ။ အချို့ကျောက်ပြားကြီး
များမှာ အနံ ၂၄ ပေ၊ အမြင့် ၁၀ ပေအထိ ရှိကြ၏။ ကျောက်တိုင်များမှာ ယခုအခါ၊
၁၀ ဌာန၌သာ တွေ့ရ၏။ ၎င်းတို့မှာ လုံးဝန်း ၃ ပေ၊ အမြင့်ပေ ၄၀ အထိ ရှိကြ၍ အလွန်
အထူးကောင်းမွန်ကုန်၏။ ကျောက်သားတိုင်များမှာ သုံးကျောက်၊ သို့မဟုတ် ကျောက်မူန့်ဖြင့်
ပြုပြင် လုပ်ကိုင်ထားရှိ၏။

ကျောက်တိုင်များ ဆိပ်၌ ဂဠုန်ရုပ်၊ ခြင်္သေ့ရုပ်၊ စသည် ထုလုပ်လျက် တင်ထား၏။
အချို့မှာ အရုပ်တစ်မျှရှိ၏။ အချို့မှာ လေးရုပ် ရှိကုန်၏။ အရှင်ထုလုပ်ရေး ကျောက်တိုင်ပြုလုပ်
ရေးအတတ်အမြတ်—အစုံအတောင်းဆုံးတတ်မြောက်ကြသဖြင့်၊ ပစ္စေကန်အချို့ကိုသာ

ကျောက်များကို မည်သို့စပ်စက် လုပ်ကိုင်သည်ဟုမျှမသိနိုင်ကြ ဖြစ်ကုန်၏။ ကျောက်များမှာ ဆိုခဲ့တိုင်းကျောက်ပုဒ်များကို လုပ်ကိုင်ထားသည်ဟုပင် သိရ၏။ သို့ရာတွင် အရောင်တလက်လက် အစဉ်မပြတ် ထိုးထွက်၍ မပျက် မပျိန်နိုင် မြဲနိုင် ချောမွော့လှသောကြောင့် ပကတိ ကျောက်အားဟုပင် အများတို့ ထင်မှတ်ကြကုန်၏။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ငါးရာခန့် အစဦးလောက် သာသနာတော် သက္ကရာဇ် ၁၉၇၀ ကျော်အခါလောက်က ကုန္ဒိယသို့ ဝိနည်း-ပိဋက ရယူလိုသည့် ကိစ္စနှင့် ရောက်ရှိသော တရုတ်-ရဟန်းတော် ဖဟိယေဒုကမ္မ မိမိမျက်မြင်ဖြစ်သော ပါဠိလိပုတ်မြို့တော်ရှိ အသောက နန်းတော်ကို ချီးကျူးရေးသားရာ၌ ကြိုလောက် လူထိုပြုလုပ် မဖြစ်နိုင် နတ်အသုစုတို့ ဖန်ဆင်း တည်ထောင်ထားသည်ဟု ၎င်းအတ္ထုပ္ပတ်၌ ဆိုထား၏။ ၎င်းမှာ 'ကေားမှိုဆို၊ ပျားမှိုချို' ဟုက ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရကော၊ ယခု မိဋ္ဌ ကျောက်တိုင်များနှင့် ချိုဆာလျှင် မလွန်လှချေ။ ဝမ်းနည်းဖွယ်ကား ထိုကျောက်ဆစ် ကျောက်စပ် ပညာများ ကွယ်မသွားခြင်း ယခုအခါ အမွေ-အကျန်မကျန်ခဲ့ခြင်း ပြင်ပ၏။ အသောက မင်းကြားကြီး၏သာသနာရေး၊ လောကရေး ဆိုင်ရာလုပ်ငန်း အစုံအလင်၊ ၎င်းအတ္ထုပ္ပတ် အပြည့်အစုံကို - ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်းဂန် ဆိုင်ရာ ပါဠိ-အဋ္ဌကထာ-ဦကာ မဟာဝိသ-ပိပင်သ များနှင့် အာသန္နရ ဆိုင်ရာ ဂရိက်စာစဉ်၊ နန်းတွင်းမှတ်တမ်းများပါ၊ ဥရောပ ပညာမီတို့ အဆို အရပ်ရပ်နှင့် တိုက်ဆိုင်ရေးသားထားရှိသော အသောက ကေရုဇ်အတ္ထုပ္ပတ်၌ ကြည့်ရှု သိမြင် ကြရလိမ့်မည်။]

ဤမျှကား အသောက ကျောက်စာ အတ္ထုပ္ပတ်၊ ကျမ်းရေးသားထားရှိပုံ၊ ကျောက်စာ မာတိကာချုပ်၊ ၎င်းအဓိပ္ပါယ်ချုပ်၊ ကျောက်တိုင်နှင့် ကျောက်စာတို့ ရှိရာ ဌာနများကို ကျောက်စာဖတ်ရှုသူတို့ သိသင့်ရာ၊ သိလိုရာ ဖြစ်သည့် အတိုင်း ဘာသာခြားကျမ်းက အကျယ် စပ်ဆိုင်ရာ ပြထားချက်မှ အကျဉ်းပြရာ ပထမ ခဏ်း ဖြစ်သတည်း။

ခ၊ အလောင်း ၊ I

ကျောက်မြားကြီး ၁၄ ချပ် ကျောက်စစ် ဩဝါဒများ။

ခ။ အခင်း ၂။

အထ စုဒ္ဓသ သိလာ ပတ္တာ နှ သာသနိယော၊

ပထမ-သိလာ'နုဿသနိ၊

၁။ မူလပါဠိ။

အဟံ ခံလေဝိပီ ခဝိံ ဂလသိ ပဝထသိ ခေဝါနိ ပိယေန ပိယဒသိနာ ရာဉာ လေ-
ခါပိတာ၊ ဣမ န ကိံစိ ဇိဝံ အာရံဘိတာ ပဏ္ဍိတဗျူဟာ'ပိ စ သမာဇော ကာဏဗျော၊
ဗဟုကံ ဟိ ခေါသံ သမာဇေပိ ပလဘိံ ခေဝါနိ ပိယော ပိယဒသိ ရာဇော ဗေတိ၊
အထိ ပိ စ ဧကဓာ သမာဇော သာရုမဏော ခေဝါနိ ပိယသ ပိယဒသိနော ရာဉော၊
ပုရာ မဟာနသပိ ခေဝါနိ ပိယဒသိနော ရာဉော အနုဒိဝတံ ဗဟုနိ ပါဏသဟဿာနိ၊
အာရံဘိသု သုပထာယ၊ ယေ ဣဒါနိ ယဒါ အဟံ ခံလေဝိ လောစိတာ၊ အဒါ တိဏိ
ယေဝ ပါဏာနိ အာရံဘိသံတံ သုပထာယ၊ ဒေ မောရာ၊ ဧကော မိဂေါ၊ ယေ (သု)
ပိ စ မိဂေါ န ဂုဓေါ၊ တောနိ ပိ စ တိဏိ ပါဏာနိ ပဆာ န အာရံဘိသရေ။

[ကာလသိ၊ ပီရနာရ၊ ခေဝါနိ၊ ဇောဂဉ္ဇ၊ သဟဗာဂေါ၊ မာနဿာယရာ - အရပ်များရှိ
ကျောက်စာမူများမှ သဘောသက်ရာ သိရှိင်း ကူးယူချက်။]

၁။ မသိတွာ ဗုတိ အဘိတဏှံ၊ ၂။ ပါဏသဟဿာနိ-ဗုတိ ဗဟုသု မူလသု၊

၂။ မူလ္လိယျား၊

အယံ-ဣယံ-အယံ၊ ခံမလိပိ-ခံမလိပိ၊ ခြမဒိပိ၊ ဒေဝါနိ-ဒေဝန၊ ဒေဝနံ၊ ဝိယေနဝိယေ-
 နာ၊ ပြိယေန၊ ဝိယေ၊ ဝိယဇေယနာ-ပြိယခြိယန၊ ပြိယဒသိနာ၊ ဣဉာ-ယာဇိနာ၊ ဗျာဉာ၊
 လေခါပိတာ-လေခိတာ၊ လိဝပိတ၊ လိခပိတ၊ လိခါ၊ ဣမ-ယိမ ဟိခါ၊ န-နာ၊ နော၊
 ကိ-ဇိ-ကိယိ၊ ကိဇိ၊ ဇိဇိ-ဇိဇေ၊ အာရုံတိတာ ဘာလတိတု၊ အရတိတု၊ အရတိယ၊
 ပဇုတိတဗျ-ပဇော-ဟိတဝိယေ၊ ပြုဗ္ဗဟိတဗျ၊ ပဇောဟိ၊ ပြုယုဟောတဝေ၊ ပြုယုဟောတ
 ဝိယေ၊ ဓ-ဓာ၊ ဣ၊ သမာဇော-သမာဇေ၊ သမဇု၊ သမာ၊ ကမာဗျော-ကဉ္စဝိယေ၊ ကဉ္စဝ၊
 ကကဉ္စဝိယ၊ ဗဟုကံ-ဗဟုက၊ ဗဟုက၊ ဒေါသံ-ဒေါသ၊ ဒေါသ၊ သမာဇမိ-သမာဇသ၊
 သမာဇသိ၊ သမာဇသ၊ ပသတိ-ဇေတိ၊ အထိ-အတ္ထိ၊ ဗ-ဝာ၊ တု၊ ဣ၊ ကေစာ-ကေတိယာ၊
 ကေတိဝ၊ ကေတိယ၊ သမာဇာ-သမာဇ၊ သမဇ၊ သမလေ၊ သာဓုမကော-သာဓမက၊
 ခြေတ္တမတိ၊ ဝိယသ-ဝိယသ၊ ပြိယသ၊ ပြိအသ၊ ဝိယဒသိနာ-ဝိယဒသိနာ၊ ဝိယဒသိသ၊
 ပြိအခြသိသ၊ ဣဉာ-လာဇိနော၊ ဇိဇိနော၊ ပုဏ၊ ပုဇေ၊ ပုလုဏံ၊ ပုရ၊ ဟောနသမ္ပိ-ဟောနသသိ၊
 ဟောနသတိ၊ အနုဓိဝသံ-အနုဓိဝ၊ အနုဓိဝသော၊ မဟုဇိ-မဟုဇိ၊ ပါဏသဟသာနိ-ပါနသတ
 သဟသာနိ၊ ပြာဇာ-သတ-သဟတြာနိ၊ ပြုဏသတသဟတြာနိ၊ အာရုံတိတု-ဘာလတိယိသု၊
 အရတိယိသု၊ သူပတာယ-သုမဉ္ဇာယေ၊ သုပိသာယ၊ သုပဉ္ဇာယေ၊ သုပတာယေ၊ သုပတြာယေ၊
 သောက္ကဒါနိ-အဇ၊ ဣဒါ၊ ယဒါ-အဒါ၊ ယဒါ၊ တဒါ-တဒတိတိ-တိနိ၊ ပြိယေ၊ ယေဝ-
 ယေဝါဇေ၊ ယေဝေ၊ ပါဏာနိ-ပါနာနိ၊ ပြာဇာ၊ ပြုဏ၊ ပြုဏနိ၊ အာရုံတိယံတိ-အာလတိယံတိ၊
 အာရ၊ အရေ၊ လတိယ၊ ဟိဉ္ဇထိ ခုဇေ-ခဇ၊ ဓမာရာ-မဇုလာ၊ မဇုလာ၊ မဇုရုဒ္ဓါ၊ ဧကော-
 ဧကေ၊ မိဇဂါ-မိဇဂ၊ မဇဂါ၊ မြုဇဂါ၊ မြိဇဂ၊ ခုဇေ-ခုဇေ၊ ခုဇံ၊ ခုဇံ၊ ဧတာနိ-ဧတေ၊
 တေနိ၊ တိကိ-တြိ၊ တိနိ၊ တိနိ၊ ပဿာ-ပဓ၊ အာရုံတိသရေ-အာလတိယိသံတိ၊ အရတိသံတိ။

၃။ မုဂ္ဂိယျာဏ်၊ မူလ္လိယျားကို ဤအတိုင်း ပြဆိုနေခြင်းမှာ အကျိုး မမျှော်လင့်
 ထိုကြောင့် နောက်စာတို့၌ ဤသို့ မပြုမူ၍၊ အတူး ပြခွင့် သင့်ရာ၌သာ ပြသင့်သမျှ ပြဆို
 သို့ရာတွင် မူ အလှည့်ကျ လုံးလွယ် ရေးသားခြင်းဖြင့်လည်း သိစေမိမ့် ထကည်း။

၄၊ မြန်မာနိဿယ ပြန်ချက်။

အယံ ဝေဇ္ဇိယံ—ဤတရား စာတော်ကို၊ ခဝိံ ဂလသိ—ခဝိံ ဂလ ယသော [သက္ကဋ္ဌ၊—ဟိန္ဒူ ဆရာတို့က ကဝိံ ဂလ ဟု ရေးကြ၏။] ဝေဇ္ဇိယံ—တောင်ထက်၌၊ [ဤခဝိံ ဂလသိ ပဝတသိ ဟူသော စကားမှာ ဓမ္မာဂဉ္ဇနှင့် ဓောလိအရပ်ရှိ ကျောက်စာတို့၌ သာ ပါရှိ၍၊ ဆခြား ကျောက်စာများ၌ မရှိ၊ အကြောင်းကား ထို အရပ်များ၌သာ တောင် မရှိ၍၊ အခြားတို့၌ တောင်မရှိသောကြောင့်တည်း။] † ဓမ္မဝိနိ ပိယဒသိ နာ ဓမ္မဝိနာ—မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစား အပ်၍၊ ဝါ—မင်းတကာတော် ချစ်နှစ်သက်ဖွယ် ဂုဏ်ထူးရှိ ၍၊ [ဤကောင်းမှာ ‘ရာဇာဓိရာဇာ၊ ဘုရားဘိရာဇမနုပိန္ဒော—ဟူသော အသုံးအစွဲနှင့် ညီမျှသော ထိုခေတ်သုံးပါဠိ ဟု ဆိုရန် ပို၏။] ပိယဒသိ ဟု ဝိနိဝေဒိယိ အရှင် ဟောကဿပ ပဓထရိမြတ်၏၊ ဗုဒ္ဓိတိတေတိကို ရရှိသော [အနာဂတဓမ္မပိယဒိသော နာမ ကုမာရော ဆတ္ထံ ဥဿာပေတော အသောတော နာမဓမ္မရာဇာ သဝိဿာတိ—သုတ် ပကောဝဂ္ဂဋ္ဌကဏ္ဍ၊ ဤ၌ ‘ခါသ’ဟု ရှိသည်မှာ သန္တတယန္တိ သေင်း ပိယဒသိ နာမဟု ရှိသင့်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်၊ ဤကျောက်စာနှင့်လည်း သိ၍၊ အတ္ထယန္တိလည်း ရှိရာ၏။] အသောက မင်းတရား မြတ်ကြီးသည်၊ လောခါပိတာ—ရှေးထုလားအစောတို့အုပ်စုတည်း၊ [မူအချို့၌ လောခိတာ ဟု ရှိ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာ ‘တဩ ကိဉ္ဇံ အသမေတံ လိခိတံ၊ အသဒိသံ ဝါ သံဓေယေ ကာရတာ ဝါ အာရောဇယိတာ လိပိကာရာ’ ပရာဓေန—ဟု စုဒ္ဓသမသိသာ’ နုသာသနီ ၌ အဆိုရှိသည့် အတိုင်း အချို့မှာ အသောက မင်းကြီး ကုယ်တော်ကို မြတ်ကြားတိုင်း ရေးသားချက်၊ အချို့မှာ အကျဉ်းချုပ်ကောင်း မြတ်ကြားတိုင်း ရေးသားကြချက် ဖြစ်ကြ ၏၊ ထို့ကြောင့် လိခိတာ၊ လိပိကာ ၂ ချက်ပင် သင့်၏။]

ဣဒေ—ဤအရပ်—ဒေသ ဤနယ်ပယ်၌၊ ကိံစိ ဝိဇံ—တစ်—တစ်သော သတ္တဝါကို၊ အာရံဘိတော—သတ်ဖြတ်၍၊ န ပဇ္ဇဟိတဿ—ယပ် မပူဇော်အပ်၊ [ဤ ကောင်းခြင် အသော က မင်း လက်ထက်က သတ္တဝါ သတ်၍ ယပ်ပူဇော်ခြင်းကို တားမြစ် နှိပ်ကွပ်ကြောင်း

† မှတ်ချက် ၁။ ပါဠိလိပုတ်ပြည်သား ဓမ္မာစတာရ သမ္ပကား “The Gods’ beloved Gracious king” ဟူ၍ အင်္ဂလိပ်စာသာ ပြန်ဆို၏၊ ဒေဝသမ္ဘါသည် ဥပ ပတ္တိဒေဝ၊ သမုတိဒေဝ အနက်တို့ကို ဟောသည့်ဖြစ်၍ ဤ ၂ နက်စလုံးဖြင့် မြန်မာပြန်နိုင်၏၊ * မှတ်ချက် ၂။ ဤပါဠိသည် မဟာပရိနိဗ္ဗာန သုတ်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ၌ ရှိသည်၊ ရေးထား ခြင်းမှာ မှားခြင်းကြောင့် ဤသို့ မှားဟန်တူသည်၊ ကျောက်စာအစိုင်း အမှန်မှာ ‘ပိယဒသိ’ နာ ကုမာရော’ ဟု ပြင်၍ ဖတ်သင့်၏၊ U. K. D.

အသောကကျောက်စာတော်

ထင်ရှား၏။ စ-ထို့ပြင်၊ သမာဓော-ယဉ်ပူဇော်ပွဲ၊ ပျော်ပွဲ၊ ကစားပွဲ၊ စသော ပွဲသဘင်
ကို၊ နာမိ ကတဗျော - မဂ္ဂိလုပ်-မခမ်းကျင်းရ၊ ဟိ-တားဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းကား၊
ဒေဝါနိ ပိယော ပိယဒသိ ရာဇာ မင်းတကာတို့ ချစ်မြတ်နိုး အပ်၍ ပိယဒသိ မည်သော
အသောက မင်းကြီး ကြီးသည်၊ ပထဝီ-ဉာဏ်ဖြင့် ချစ်၍၊ [ပထိတော ဟု ရှိရန်သင့်၏။]
သမာဓမ္မိ-ပျော်ပွဲ၊ ယဉ်ပူဇော်ပွဲ၊ ချား၍၊ ဗဟုကံ ဒေါသ်များစွာသော အပါယ် လား
ကြောင်း အပြစ်ကို၊ စသော်- ပြင်တော်မူ၏၊ ဇ-အကျိုးကို ရှာရပြန်မူ၊ ဒေဝါနိ ပိယသ
ပိယဒသိနော-မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးမြတ် အပ်၍၊ ပိယဒသိ မည်သော အသော
က မင်းကြီးသည်၊ သာဓု-မတား-ဒတ်ရွာ ခရက်ကြောင်း ကောင်း၏ဟု သိမှတ်အပ်
သော၊ ကေဓာ-အချို့၊ ဟာလေမျသော၊ သမာဓာ-တရား ပူဇော်ပွဲ၊ ကျောင်း ပူဇော်ပွဲ
စသော ပွဲသဘင်သည်၊ အထိ ပိ-စပ်စစ် ခြင်းချက် ထားရှိသေး၏။

ပုဏ-ဤတရား စာတော် မထားဘိ ရွေး အခါက၊ ဒေဝါနိ ပိယသ ပိယဒသိနော
ရာဇော-မင်းတကာ တို့ နှစ်တောင်း လေးမြတ် အပ်၍၊ ပိယဒသိ မည်သော အသောက
မင်းကြီး၏၊ မဟာနယမိ-စားတော်ချက် အိမ်တော်၌၊ သူပသာယာသေ-ပွဲတော်ဟင်းလျှာ
အလို ငှာ သာလျှင်၊ အနုဇိဝသံ-နွေစဉ် နွေတိုင်း၊ ဗဟုနိ-မြားမြောက် လက်နံသော၊ ပါက
သဟသာနိ-သားငှက် သတ္တဝါ အသောင် တို့ကိုအာရတိသု-သတ်မြတ်ကြကုန်ပြီ၊ (သေ-
သို့မဟုတ် သော-ပုဒ်မှာ အနက်မရသာ၊ ရေးရှင်းမူ၌ ယေဝ သို့မဟုတ် ဒဝ ဖြစ်ရန်
ရှိ၏)၊ ဣဒါနိ-ယခု၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၊ အယံ ဓမ္မလိပိ-ဤတရားစာ တော်ကို၊
လေခိကာ-ရေးသား အပ်ပြီ၊ တဒါ- သို့အခါမှ၊ ဒုဗေဝ မောရာ-ဥဒေါင်း ၂ ကောင်တို့ဝင်း၊
ဧကော မိဂေါ-သမင် တကောင်ဝင်း၊ တိဏိ ယေဝ ပါဏာနိ- ဤသတ္တဝါ ၃ ခုတို့ကို
သာလျှင်၊ သူပသာယာ-စားတော်ဟင်းလျှာ အကျိုးငှါ၊ အာရတိယံဝိ-သတ်မြတ်အပ်
ကုန်၏၊ ခ-ကေန် စိစစ်မှုကား၊ သေ(တေသ) ပိ-သို့သတ္တဝါ ၃ ကောင်တို့ အနက်လည်း၊
မိဂေါ-သမင်ကို၊ ဒုရဓာ-နွေစဉ်အမှန် မသတ်အပ်၊ ဝ-ကေန် စင်စစ်ကား၊ တောနိ
ပိ တိကိ ပါဏာနိ-ဤ သတ္တဝါ ၃ ဦးတို့ကိုလည်း၊ ပသာ-နောက် အနာဂတ်၌၊ နအာရ
တိ သရေ-မသတ်မြတ်ရကုန်လိမ့် သတည်း။

၅၊ [မှတ်ချက်-ဤဆိုခဲ့သော နိဿယ နက်မျိုးကိုလည်း နားလည်သူ အတွက် ပိုမို
နားလည်သူ အတွက်လည်း စပ်စပ် မလိုအပ် ဖြစ်သောကြောင့် နောက်နောက် ကျောက်စာ
များ အတွက် မရေးသား ပဲ သားရှိ အံ့ သတည်း။]

၆။ မြန်မာဘာသာပြန် ၁။

အသက်သတ်၍၊ ယစ်ပူဇော်ခြင်းကိုမြစ်ချက်။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယဒဏ္ဍိဟု ခွဲချီး—ဝပ်နှိပ် အရှင် မဟာကဏ္ဍပ မထေရ်မြတ်၏၊ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ-ရရှိသော အသောက မင်းကြီးမြတ်ကြီးသည် ဤမည်သော တရားစာတော်ကို (ဤ ခပ် ဂုဏ်တော်ထက်၍) နရေးသား တည်ထားစေတော်မူအပ်သည်။ ဤ ခိုင်နင်း စေတ-ပတ်ဝန်းကျင်၌ တစ်ဘုရင်သော သား-ငှက် တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါကိုမျှ သတ်ဖြတ်၍ ယစ် မပူဇော်ရ၊ ထို့ပြင် [အပျော်ပွဲ၊ ယစ် ပူဇော်ပွဲ၊ နတ်ကပွဲ၊ စသော] ပွဲလမ်း သဘင်များကိုလည်း မခင်းကျင်းရ၊ သို့တားမြစ်ပိတ်ပင် ရကြောင်းကား၊ မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယဒဏ္ဍိဟု ခွဲချီး—ဝပ်နှိပ် အရှင် မဟာကဏ္ဍပ မထေရ်မြတ်၏၊ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ-ရရှိသော အသောက မင်းကြီးမြတ်ကြီးသည် တရား ဉာဏ်ဖြင့် ကြည့်၍ ဆင်ခြင်၍၊ ပွဲလမ်း သဘင်၌ ဆပြစ်များစွာ မြင်တော်မူရ၏။ စိစစ် ခြင်းချန်မည်ကား၊ မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယဒဏ္ဍိဟု ခွဲချီး—ဝပ်နှိပ် အရှင် မဟာကဏ္ဍပ မထေရ်မြတ်၏၊ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ-ရရှိသော အသောက မင်းကြီးမြတ်ကြီး၏ ကောင်း၏ဟု အရေး တယူ သတ်မှတ်တော်မူအပ်သော [ဘုရားပူဇော်ပွဲ၊ ကျောင်း ပူဇော်ပွဲ၊ စသော] အချို့၊ အချို့သော ပွဲသဘင်များကား ရှိပေသေး၏။ [ထိုသို့သော ကုသိုလ်ရေး ပွဲများကို မတားမြစ်ဟူလို] ဤတရား စာတော်ကို မရေးသားမီ၊ ရှေးအခါကလွန် မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယဒဏ္ဍိဟု ခွဲချီးဝပ်နှိပ် အရှင် မဟာကဏ္ဍပ မထေရ်မြတ်၏၊ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ-ရရှိသော အသောက မင်းကြီးမြတ်ကြီး၏၊ ဘေးတော်ချက် အိမ်ထောင်၌ ပွဲတော် ဟင်းလျာ အလို့ငှါ ထောင်စပ်င်း များစွာသော သားငှက် သတ္တဝါတို့ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း သတ်ဖြတ် စားသကြကြကုန်ပြီ။ ဤ ယခု တရား စာတော် ရေးသား တားမြစ် အခါမှာကား ဦးခေါင်းငှက် ၂ ကောင်၊ သမင် တကောင်၊ ဤ ဥကောင်သော သားငှက်တို့သာ သတ်ဖြတ် သေကြရကုန်၏။ စိစစ်ပြန်လျှင်၊ ထိုသတ္တဝါ ဥကောင်တို့အနက် သား သမင်မှာ အမြီး—မဟုတ်၊ ဦးခေါင်း ၂ ကောင်သာ အမြီး မြစ်ကုန်သည်။ စိစစ် တမူကား ထို သားငှက်တို့သည် မျှ လည်း နှောက်သော အခါ မသတ်ဖြတ် မသေကြေ ဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်။

၇။ ဥပဒေသ။ ကြံ့ကျောက်စာကို ပတ်စူ စဉ်းစားလျှင်၊ အသေခံက မင်းကြားကြီးသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်သည့်အလိုက် တရားရှင်၏ ဆုံးမချက် တရားတော်၌ လေးလေးနက်နက် သင်္ကေတ ယုံကြည်၍ အဓာတ်တန်း လေ့လာသူ ဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်၏။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ဤ မင်းကြားကြီး ကဲ့သို့ ထက်ဝင် ယုံကြည်ကြသူ ဟုတ်- မဟုတ် ကိုယ် ကိုယ်ကို စစ်တမ်းထုတ်သင့်ကုန်၏။

၈။ မှတ်ချက် ၁။ ကြံ့ကျောက်စာ၌ သတ္တဝါကို သတ်၍၊ ယင် မပူဇော်ရန် တားမြစ်ခြင်းသည် မိမိ နန်းတော်မှ စ၍ နိုင်ငံတော် အလုံး၌ သတ္တဝါများကို သတ်ဖြတ်ခြင်း နည်းလမ်းရန် အစ ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ၎င်းကို တောဇကီ၍၊ သတ္တဝါ-သားငှက်များကို မသတ်ဖြတ်ရန် တားမြစ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိအပ်၏။ ထို ကောင်းမြင့် 'သားငှက်များ အပေါ်၌ တရားသဖြင့် လိုက်နာ ကျင့်ဆောင်ခြင်း'ဟု တရားဟောတော်မူချက် မင်းကျင့်တရားအတိုင်း လိုက်နာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သိရ၏။ ထိုကောင်းမွန်၏၊ အသက်ရှိခြင်း ဟူ၍ ကြလျက် နိပ်စက် လွှမ်းမိုးနိုင်သော အားပေ ချီသော လူတတ် ဖြစ်သည် တကား ဟု သားငှက် သတ္တဝါတို့အား တရားမဲ့ သတ်ဖြတ်ခြင်းမှာ မသင့်တော်ချေ။ ထိုသို့ မသင့် မတော် ပြုလုပ်ခြင်းကို အမှန် အတိုင်း တားမြစ် နိုင်သူသည် အာဏာပိုင် မင်း သာ ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့ အားဖြင့် အာဏာပိုင် မင်းတို့အစ ပြုစွမ်းနိုင်သော အမှုကို ပြုခွင့်၌ ပြုလုပ်သော အသေခံက မင်းကြား၏ အမှုမှာ အတု ယူဖွယ် ကောင်းလေစွာ။

၉။ မှတ်ချက် ၂။ ဝဲချီ ခပ်နိပ်-ဟူရာ၌ ဝဲ ဟူသည် ဝှယ အဓိပ္ပာယ် ဟူသော ပါဠိ မှတ်ချက်တည်း။ ဝှယ မှ ဝှယ-ဝဲ-ဝဲ-ဝဲ-ဟု ပြောင်းလွှဲ လာ၏။ ၎င်းများအနက် ဝဲ မှ ဝဲ-ဝဲ-ဝဲ-ဟု ထိုသို့ ပြောင်းလွှဲ လာ၏။ ၎င်းတို့တွင် ဝဲ မှာ မြန်မာ စကား တည်း။ ဘွဲ့ မှာ ရှည်မြင့်ကာက အမှားတည်း။ ဥပမာ ကမ္ဘာ မှ ကမ္ဘာ ဖြစ်၍၊ ၎င်းမှ လေဇက ဝေါဟာရသို့ လိုက်သဖြင့် ကံမာ၊ ကံတာ ကမ္ဘာ ဟု အရေး အသား မှားယွင်း၏၊ သို့တည်း။ ဝဲ-ဝဲ-ဟူသည် အမည်ဟု ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် ဝဲမည် ဘွဲ့မည် ဟု ရေးသား ခေါ်ဝေါ်လျက် ရှိ၏။ ဤနေရာ၌ ပညာရှိ U.K.D. က၊ 'ဝဲချီ'၏ အစား ဝဲချီး သို့ မဟုတ် ဘွဲ့ချည် ခပ်နိပ် ဟူ၍၊ ရေးသားသင့်သည် ထင်ပေသည်။ ဝဲ ဟူသည် ချီးမွမ်းသည် ဆိုလိုသည်။ ၎င်းမှ ဝဲ ဖြစ်သည်။ ဝဲ မှ ဘွဲ့ ဖြစ်လာသည်။ ဥပမာကား ဗုရား မှ ဘုရား ဖြစ်လာသကဲ့သို့ တည်း။ ဟု ဆို၏။ ထိုကောင်းမြင့် ဝဲ ဟု မရှိသင့်၊ ချီ ဟု လည်း မရှိသင့် ဟု ဆိုလို၎င်းကို ပြ၏။ ၎င်း အာဇာနည်မှ 'ချီးမွမ်းခြင်း' အနက် ဟု ဝဲ-ဝဲ-ဝဲ မှတ်သားချက်ကြောင့်

သာ ဖြစ်၏။ ထို စကားမှန်၏၊ ရွဲ ဟု ရှိသင့်၏၊ သာစကား၊ ရွဲ-သို့ ဟူသော မြန်မာ
 ဝေါဟာရများ ပင် ဖြစ်၏။ ချီ-အချီ-ဟူသည် လည်း အဝ ပြုခြင်း၊ သတ်မှတ် ပိုင်းခြား
 ခြင်း၊ ဆောင်ယူခြင်း- အနက်အားဖြင့် ထင်ရှားသော မြန်မာစာအုပ် ကောင်း ပင် တည်
 ကျဉ်းတို့ ဆိုလိုသော အနက်မှာ 'ချီးမွမ်းခြင်း' ဟု မဆိုလို၊ သို့မည် ဟူသကဲ့သို့ ဝဲချီ
 အမည်သတ်မှတ် ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ဟု နောက် ဆိုလို၏။ ထို့ပြင် ဗုဒ္ဓ၊ မှ ဘုရား၊ ပြု
 သည်ဟု U.K.D. ဆိုချက် အရ အနက် ၅, မဟေသီယာ သို့သော ထမ္မဗေဒ၊ ဦး
 ရာမပေါ်စ် ဂ-၌ ကြည့်ရှုနိုင်၏။

ဤ ဆိုလတ္တံ့ ကား ကျွန်ုပ် အလိုကျ ဘုရား အဆုံး အဖြတ်တည်း။- ဘုရားပုဒ်လည်း
 ပူဇော်ရဟ ဟူသော ပါဠိသာသနာပုဒ်မှ လာ၏။ ထို့ ကြောင့် ပုဂံ ရှေးကျောက်စာဟောင်း
 များ၌ 'ပုဂ္ဂ' ဟုရင်း 'ပုဂ္ဂ' ဟု ရင်း 'ဘုဂ္ဂ' ဟုရင်းခေါ်ဝေါ် ရေးသားပါရှိလေသည်။ ပုဂ္ဂ
 မှာ ပုရဟာ+ပုရဟား ဟု လယ်ကွက် စာတို့၌ ဖတ်ရှုတ်ခြင်းဖြစ်နိုင်၏။ ပုဗ္ဗော-အရဟံ မှ အရှု
 ရင်းမှ အရှင် ဟု ပြောင်းလဲခဲ့၏၊ သို့တည်း၊ ရင်းကိုနစ်လုံး ပြုမိကြ၍၊ ဥစ္စာ-သျှင်အနက်
 ဟော အသျှင်နှင့် ရေးမှားကြ၏။ ဥစ္စာ-ပစ္စည်း ပိုမိုသူနှင့်၊ အစိုးရသူအနက်ဟော ခြံသာ
 အသျှင် ဟူသော သာမုတ္တကို ရေးသမည်၊ ပူဇော်ရာ အနက်ဟော ရဟန်းကို အမည် ရှေ့ခွဲ
 ကား အရှင် ဟု သာ ခေးသမေးရမည်။ ဤအရဟံ မှ အရှင် ဖြစ်လာသကဲ့သို့ပင်၊ ပူဇော်ရဟ
 မှ ပုဂံရား ဟု ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ရင်းမှ ပူဇော်ရာ ဟူသော မြန်မာ စကားနှင့် ခ် ကို အသံမှ
 ပြုလုပ် ဖတ်ခြင်း အားဖြင့် ပုဗ္ဗော၊ ပုရဟ၊ ပုဂ္ဂာ၊ ပုဂ္ဂး ဟု အသံသီ ဖြစ်ခဲ့ရာပြီ။ ရင်း မှ
 ကို ဗု ဟုရှုတ်တတ်ခြင်းမှာ ခမ်းလူးမျိုးတို့ ရွတ်သေ ဖြစ်၏။ ပု ကို ဗု+ဘုနှင့် ရင်း၊ ဥ ကို
 အ နှင့် ရင်း ရွတ်ခြင်းမှာ ရွတ်မြင်သူက မြန်မာတို့ထံ ကြီး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ပုဗ္ဗော
 ဗုဗ္ဗော၊ ဗြာ၊ များ၊ ဘုဗ္ဗော၊ ဘုဗ္ဗော၊ သျား ဟု ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ပြာ၊ များ၊ ဩ၊ သျား ဟု
 သော စကား များ လည်း ဖြစ်လာ၏။

ဒုတိယ သိလာနုသံသနီ၊

၂၊ မူလပါဠိ၊

သဝက ဝီရိတိန် ဒေဝါနံ ပြိယသ ပြိယဒေဝါနာ ရာဇဉာ ဝေ 'မဇ္ဈိယေ ဝ
 အိတဿ ယထာ စောဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓိယာ၊ သတိယ - ပုဏော၊ ကေရုလ - ပုဏော၊ အာဝတိဗေဏိ၊
 † အိတိယောဂါ နာမ ယောန - ရာဇာ၊ ယေ ဝေပိ အိဉ္ဇေ တတ အိတိယောဂမာ
 သာမံတာ ရာဇာနော၊ သဝက ဒေဝါနံ ပြိယေန ပြိယဒေဝါနာ ရာဇိနာ ဒုဝေ ဝိကံ
 အကာ ကတာ၊ ပနသ-ဝိကံသာ ခ၊ ပသု-ဝိကံသာ စ၊ ဩသဇာနိ ဝ ယာနိ ပနသော
 ပကိနိ ဝ၊ ပသောပကိနိ ဝ၊ ယတြယတြ နထိ၊ သဝက ယရာပိတာနိ ခ၊ ရောပိပိတာနိ ဝ
 ဝေ 'မော ပူသာနိ ခ ယောနိ ဝ ယတြ ယတြ နထိ၊ သဝက ယရာပိတာနိ ခ၊ * ပံသေသုပ
 ဂူခါနိ ဥဒပါနာနိ ဝ ခရာ ပိတာနိ၊ ဝါနာ ပိတာနိ (ဥဒပါနာ နိ ရူခါနိ ဝ ဝါနာပိတာနိ
 ရောပိပိတာနိ) ပရိဘောဂါယ ပသု - မနုဿနံ။

၃၊ မုတိဗျက်-(ဥဒပါနာနိရောပိပိတာနိ) ဤအကွပ်ကွင်းရှိ စကားများ
 မှာ မူတချို့၌ ပြောင်းပြန် ဖြစ်ရှိနေသည်ကို ပြထားခြင်းမျှ ဖြစ်၏။

၄၊ မြန်မာစာသားပြန် ၂၊

ဆေးစရာနှင့် ဆေးပင် ဝါးပင်၊

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယဒေဝီဟု ဝဲ့ချီ ခပ်နိပ် အရှင်မဟာ
 ကဿပ မနုဿိမြတ်၏၊ ဗျာဒိတ်တော်ကို နံယု - ရရှိသော အသောက မင်းကြီးမြတ်
 ကြီး၏၊ အောင်မြင် အုပ်စိုးတော်မူရာ နိုင်ငံတော် တွင်း အရပ် အားလုံး၌ကဲ့သို့၊ ထို
 အတူ အောင်မြင် ခိုးဝင်သည့် နယ်စွန့် အတွင်း၌ ပါဝင် ကုန်သော စောဋ္ဌတိုင်း၊ ပံချ
 တိုင်း၊ သဏ္ဍု - ပုတြတိုင်း၊ ကေရုလ ပုတြတိုင်း၊ တမ္ပပဏ္ဍိတိုင်း အထိရင်း၊ အိတိယောဂ

† ဝရီးကံမြည် ဖိုင်းဆိုနှင့် နယ်ကို အစိုးရသော Antio chos- အန္တီယောချောင်း
 အမည်ရှိမင်းကို ရည်၍ အိတိယောဂ ဟု နေသော ထားဟန် ရှိ၏-U.K.D.

† မုတိဗျက်- ရာဇာဝထာရ သမ္ပ ဆိုသူ ဒေဝနာဂရီ အက္ခရာဖြင့် ပုံနှိပ်ထားသော
 အသောက ကျောက်စာ၌မူကား- ဝေဝေသု လူခါနိ လောပိတာ၊ ဥဒပါနာနိ ဝ ဝါနာပိတာနိ
 ပဉ္စတောဂါယေ ပသု-မုဒိဿနံ ဟူ၍ မာဂဓ မဉ္ဇိ ဝါကျများ မှန်ကန်စွာနှင့် ရှိ၏၊ ၎င်းကို
 မာဂဓ-ပါဠိ အစပ် အမှန် ဖြန်ဆိုလျှင်- ပဉ္စေသု ရူခါနိ ရောပိတာနိ၊ ဥဒပါနာနိ ဝ ဝါနာပိတာနိ
 ပဉ္စတောဂါယ ပသု မနုဿနံ-ဟု ဖြန်ဆိုရ၏။- U.K.D.

အပေါ်ရှိသော ယောနက မင်းနှင့် ကကွ ထိုမင်း၏ လက်အောက် ဖြစ်ကုန်သော သမ္မတရာဇ် မင်းတပါးသို့ နိုင်ငံ၌ ၎င်း၊ အလုံးစုံသော ဤတိုင်းနိုင်ငံ ဒေသကို၌ မင်းတကာသို့ ချစ်ကြည် လေးစား အပ်၍ ပိယဇယီ ဟု ခဲ့ချီးခပ်နှိပ် အရှင် ယောကဿပ မထေရ်-မြတ်၏ ဗျာဓိတံတော် ကို ခံယူ-ရရှိသော အသောက မင်းကြီးမြတ်ကြီးသည် လူ့ဆေးကု ဆရာ၊ တိရစ္ဆာန် ဆေးကုဆရာ ဟု ဤသို့ ၂ မျိုး ၂ ဘေးသော ဆေးသမ္မတကို တည်ထောင် ထားရှိတော် မူအပ်ကုန်၏။

ထို့ပြင် လူတို့အား ၎င်း၊ တိရစ္ဆာန် သား-ငှက်တို့အား ၎င်း၊ အသုံး ဝင်သော ဆေးပင်-ပိုးပင် တို့ကို လည်း ထိုကို မရှိ-ကင်းမဲ့ရာ အရပ် တိုင်း၌ ဆောင်ယူ စိုက်ပျိုးစေအပ်ကုန်၏။ ဤအတူလျှင် မဇ္ဈိ-ခေါင်းပါးသော အရပ်-ဒေသတိုင်း၌ သစ်မြစ်-သစ်ညှစ် သစ်သီးပင်တို့ကို လည်း ဆောင်ယူ စိုက်ပျိုး စေအပ်ကုန်၏။ ထို့မှ တပါးလည်း ထိုထို ခရီးလမ်း သို့၌ သား-ငှက် တိရစ္ဆာန်နှင့် ခရီးသွားသူ လူတို့ နားခို နိုး-သုံးဆောင်စေရန် သစ်ပင် အစားအား စိုက်ပျိုး ထားရှိစေ၍ ခရုတွင်း ရွှေကန် တို့ကို လည်း တူး-ဆယ်တည်ထားစေအပ်ကုန်၏။

၅။ ဥပဒေသ-ဤ ကျောက်စာကို ကြည့်၍ ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့် အသောက မင်းကြီး၏ စိုးစံတော် မူသော တိုင်းပြည်၌ ပမာဏကို သိနိုင်၍၊ ၎င်းမင်း၏ သူတုန် ဒေသနာ အရ တိုင်းနေ-ပြည်သူတို့ အကျိုး သား-ငှက် တိရစ္ဆာန် တို့ အကျိုးကို မည်မျှ လေးနက်စွာ ကျင့်ဆောင်ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။ ၎င်းဖြင့် မင်းစိုးတို့ မည်သည့် မိမိ ကဲ့သို့ တိုင်းနေ-ပြည်သူတို့၏ ၎င်း၊ သား-ငှက်တို့၏ ၎င်း အကျိုး-စီးပွား တို့ကို ကျင့်ဆောင်ရာသည်၊ ဟု နည်းညွှန် လမ်းပြ ဆုံးမ တော် မူ၏-ဟု သိနိုင်၏။ ထို့ပြင် ဤ ကျောက်စာ အရ အသောက မင်းကြီးလက်ထက်တော်က သူနာ ကုဆရာ ဆေးရုံနှင့် ဆေး ဆရာများ တည်ထောင် ထားရှိကြောင်း ထင်ရှား၏။ မာရာဏသီ နယ် မိဂဒါ ၁၃ န် အရပ်ရှိ အသောက ကျောင်းကြီး၏ အရှေ့တောင်ဖက်တွင် ထို ကျောင်းဆိုင်ရာ ရဟန်းတော်များ အတွက် ဆေးရုံ အပိုင်း ဆခန်းကြီးတစ် ထင်ရှား ပေါ်လွင်လျက် ပင် ရှိ၏။ ၎င်းဖြင့် လည်း နောက်သား တို့ စံနမူနာ ယူရန်ကို ပင် ညွှန်ပြ၏။

၆။ ဓုတ်ချက် - စောဋ္ဌတိုင်း ဟူသည် ကိုရိုး နယ် ပက် ဝန်းကျင် အရပ် မြစ်၍ ကြိုကျိဒူပတ္တိ အရပ် အနီးမှာ ဥဒယ-ပူရ ခေါ် မြို့တော် ဖြစ်လေပြီ။

ပံ့၍ ထိုင်း ဟူသည် တမိလကို အရပ်ဌာန တောင်ဖက် အကျဆုံး အပိုင်း ဖြစ်၍ ခြင်္သေ့သေခေါ် ယခု ပစ္စက္ခ မဒြာသန်ယံ အနီး မဒရာနှင့် တိန်ဝိလ္လိနယ် ဖြစ် လေသည်။ ၎င်း၏ ပြည်တော်မှာ မဇုရာ၊ သို့ဟုတ် မထုရာ ဖြစ်လေပြီ။

သတျ ပုတြ-သတိယပုတ်အရပ်ကား ကဉ္စိ (ကာဂျီဝါဉ်) အနီး အပါး အရပ် ဖြစ်သင့်၍၊ ၎င်းကို သတျဝဓုတ် ဟူ၍ လည်း ခေါ်၏။

ကေရလ ပုတြ-ကေရလပုတ် အရပ်ကား မာရဝါရ် အရပ်ရှိ သမုဒြာကမ်း တလျှောက် ဖြစ်လေသည်။ ဤ ဆိုခဲ့ပြီး နှစ်ပုဒ်တို့တွင် ပါဝင်သော ပုတြ သဒ္ဒါသည် ထို၌ နေသူကို မုချအားဖြင့် ဟော၍၊ ဒေသ ဟူသော အနက်ကိုကား အမိ-အဖ တို့ကို ဥပစာ ပြုလုပ် ထားလေသည်။

“ထံစ ပဏ္ဍိတိုင်းကား အချို့သုတို့ ကြံစည် တွေးတော ကြသည့် အတိုင်း ဒက္ခိကဒေသရှိ မြစ်ငယ်မျှ မဖြစ်သင့်၊ ဤ အရာ၌ တမ္ပပဏ္ဍိမှာ သီဟိုဠ်ကျွန်းသာ ဖြစ် ၏။ ဝိရနာရ အရပ်ရှိ ကျောက်စာ ပါရှိ၍ အာတမ္ပပဏ္ဍိ ဟူသော စကားပါရှိရာ၊ အဓိပ္ပါယ်မှာ ကုန္ဒိမာမှ သီဟိုဠ်ကျွန်း အထိ ဟု ‘အာ’ ၏ ပြန့်နှံ့ခြင်း အနက်ကို မှတ်ယူရာ၊” ဟု ဤသို့ ဟိန္ဒိ ဘာသာပြန် အရာတို့ ဆိုသော်လည်း သီဟိုဠ်ကျွန်းကို အသောက်မင်း ပိုင်စိုးကြောင်း ပိဋက အဋ္ဌကဋ္ဌာများ၌ မလာ၊ မဟာဝင်္ဂ်၌လည်း မရှိသော ကြောင့် ကျောက်စာ ပညာရှိများ ကြံစည် ယူဆချက် အတိုင်း ဒက္ခိကဒေသရှိ မြစ်ပတ်ဝန်းကျင်ကို ပင် ဟုအပ်၏။

တတိယသိလာ နိဿယနိ

၃၊ မူလပါဠိ၊

ဒေဝါနံ ပိယော ပိယဓသိ ခုတော ခေတံ အာဟ (တိ)၊ ဒုဝါဒေသေသံ တိသိ-
 တေန မဃာ အယံ အာဏာပယိတော၊ သင်္ဂြိုဟ် ဝိစိတေ မပ ယုတာ-ဗ္ဗုဇု ကေ န
 ပဒေသိကော စ ပိစသု ပံသုဝေသေသု အနုတိယာနံ နိခေတု တော ယေဝ အသယ၊
 အံနာယေ ပိ ကိမေနေ၊ ဝေ ဣဒေသ ခံဓာ နုသသိယာ ယတာ အံနာယေ ပိ ကံမေန
 သာဓု မာတာ-ပိတိသု ယုသုသ၊ မိတ-သိထုတ-နုတိသု ဓ၊ ဗြာဟ္မဏ-သကောနံ
 သာဓု ဒါနံ၊ ပါဏေသု သာဓု အနာရံတော၊ သာဓု အပဗျယတာ အပတ်တော၊
 သာဓု ပရိသ ဝိစ ယုတော အာညာယိသတိ၊ ဂဏနသိ ယုတာနိ ဂဏနာယံ
 အာဏာပယံ သတိ၊ ယေတုတော စ ဝိယ ဇနတော စ။

၃၊ မှတ်ချက်။ အာဟ-ကို ပါဠိ-သက္ကဋဗျာဏရုဂ်းများ၌ အတိတ်ကာလ
 သာ ရုပ်ရှိကြောင်း အဆိုများ၏။ ပါဏိနိ-၃၊ ၄၊ ၁၀၄၌ 'အာဟ'၏ ပစ္စုပ္ပန်-အတိတ်
 ရုပ် ၂ မျိုး ဆို၏။ နိယာမ ဆရာတို့ကား 'ဣဒါနိ အာဟ၊ ရိတ ကေန၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ အမ္မုနိ
 အာဟ ဟောမြူး တည်း' ဟု ဆိုကြ၏။ သို့ရာတွင် 'သဟာဗာဓက' အရပ်ရှိ
 ကျောက်စာပုဒ် 'အဟတိ' ဟု ပင် ရုပ် ရှိ၏။ ထိုအခါက ထို အရပ်သုံး ပါဠိဘာသာ
 ထူး ဟု သာ မှတ်ပွယ်ရှိ၏။ အနုသယာနံ ဟု ကာလသိ၊ ဇောဂဉ္စ၊ ဓောလိကျောက်စာ
 မူများ၌ ရှိ၏။ အနုသယာနံ ဟု ဂိရိနိာရ မူ၌ ရှိ၏။ အနုသယနံ ဟု သဟ မာဇော
 နှင့် မာနသေရာ မူတို့၌ ရှိ၏။ အချို့သက္ကဋ-ဟိန္ဒ-ဘာသာများ၌ အနုသန္ဓာန ပုဒ်နှင့်
 အနက် ပြန်ထားကြ၏။ ပါဠိလိုပတ် မြို့သား ရာမာတောရ ထမ္မ အမည်ရှိ ကျောက်စာ
 ပညာရှိကမူကား အနုသယဓန ပုဒ်နှင့် အနက် ပြန်ထား၏။ လှည့်လည်ခြင်း အနက်
 ဟော အနုသယာနံ ပုဒ်ကိုသာ သက္ကဋယုတ္တိ ရှိ၍ ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်သက်ကုန်၏။

၅။ မြန်မာတာသောပြန် ၃။

ငါးနှစ် တကြိမ် နယ်လှည့် တရားမဟာထွက်စေခြင်း။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍ ပဿိဒဿိ ဟု ခွဲ၍ ခပ်ဒိပ် အရှင်
မဟာကဿပ မေတ္တိမြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ ရှိသော အသောကမင်းကြီးမြတ်ကြီး
မိန့်ပြန်တော်မူသည်။ ငါး ဘုရင် မင်းကြီးသည် အတိထိက် သွန်း၍ တစ် နှစ်နှစ် အခါ
ဤတရား ဘေထော်ကို ထုတ်ပြန်တော် မူအပ်သည်။ ထိုင်းဒိုင်ခံတော် အလုံး၌၎င်း၊ ငါးမင်း
ကြားနှင့် ဝေဆက်သည့် လက်အောက် ဘုရင်ခံတို့ အုပ်စိုးရာ ဝန်ဆမ်း နိုင်ငံတော် အလုံး၌
၎င်း၊ လက်အောက် မဟာရာဇာ-ဇော်ဘွားတို့ အုပ်စိုးရာ ပဒေသရာဇ် နိုင်ငံတော် အလုံး၌
၎င်း၊ ငါးနှစ်-ငါးနှစ်လျှင် တကြိမ် တကြိမ်ကျ တရားတော်ကို နိုင်ငံတော်၌ ကျင့်ဆောင်
လိုက်နာကြစေရန် တရား-ဓမ္မ ညွှန်ပြ ဟောပြောရေး အတွက် ၎င်း၊ ထိုမှတစ်ပါးသော ပုည
ကြိယာများ အတွက် ၎င်း၊ နယ်လှည့် ထွက်ကြစေရန်၊ ဤတရားတော် ဆိုင်ရာ ဩဝါဒနှင့်
အလားတူပင် တရားတော်နှင့် ပတ်သက်ရာ အခြားအမှုများ၌လည်း ပြုကျင့် လိုက်နာကြ
စေရန်၊ ၎င်းတို့ကား-အမိ-အဘတို့နှင့် အဆွေ-ခင်ပွန်း ချစ်ကျမ်းဝင်သူ ဆွေမျိုး ဥာတိ
တို့၏ အဆုံး-အမကို နားထောင်-လိုက်နာခြင်းသည် (ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် ချမ်းသာကြောင်း)
ကောင်းလှ၏။ ရဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လှူဒါန်းခြင်းသည်လည်း (နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်
ရရောက်ကြောင်း) ကောင်းလှ၏။ သတ္တဝါတို့ကို မညှဉ်းဆဲး မသတ်ဖြတ်ခြင်းသည်လည်း
(ဘေး-ရန် ဥပဓိ မကပ်ရကြောင်း) ကောင်းလှ၏။ အကုန်-အကျ မများစေပဲ၊ ချွေတာ
သုံးစွဲခြင်း၊ အသုံးအသောက် ပစ္စည်း-ပရိက္ခရာ နည်းပါးခြင်းသည်လည်း (ဤပစ္စုပ္ပန် ကြောင့်ကြ
မရှိ မေးမြဲရကြောင်း) ကောင်းလှ၏။ (ဤ ထုတ်ပြန်ချက် တရား-အမိန့်တော်ကို သိရှိ
ကြားနာသူ) ပရိသတ်များကလည်း မိမိတို့နှင့်ဆိုင်စပ်စပ်၌ အမိန့်ပြန်ကြားကြစေ၊ အသင်း
အပင်း၌ စပ်ဆိုသီချင်းများလည်း ဆိုင်ရာအသင်းအရ၌ အကြောင်းချုပ်အားဖြင့်၎င်း၊ အကျယ်
ဝေဖန်ခြင်း အားဖြင့် ၎င်း အမိန့်ပြန်ဆိုကြစေ။

၆။ ဥပဒေသ။-ဤကျောက်စာကို ကြည့်ရှု-တွေ့မြင်ရခြင်းဖြင့် အသောက
မင်းကြီးသည် ကိုယ်တော်မြတ် အထူး ထိုင်းနိုင်ငံ-သူတို့ကိုလည်း တရားကျင့်ရန်

အထူး လိုလားတော်မူကြောင်း နှင့် ၎င်းက ကျင့်ရန် ညွှန်ပြချက် တရားများသည် လည်း အလွန်ကောင်းမွန်သည့် ကြံ့ဖျော့ကြောင်းကို ဖြစ်ကြသည်ဟု သိနိုင်၏။ ၎င်းဖြင့် ယခု ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်တို့လည်း မိမိတို့ဩဇာ ပြန့်နှံ့ရာအရပ် အသီးအသီး၌ တရားတော်နှင့် အညီ ကျင့်ဆောင်ရေးတွင် တိုက်တွန်း နှိုးဆော်ရမည်ကို ညွှန်ကြားလေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဤ ကျောက်စာ၌ ချွေတာရေးနှင့် အသုံးအဆောင်ပရိက္ခရာ နည်းပါး စေရန် ဆုံးမချက်များမှာ ‘သန္တုဿကော စ သုတဇေ စ အပ္ပကိဗ္ဗော စ သလ္လဟကရတ္ထိ’ ဟူသော ပါဠိတော်လာ ဟုတ်၊ သြဝါဒများနှင့် ညီညွတ်စွာ ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင်၊ ကျောက်စာ ဩဝါဒမှာ ထို လက်ထက် ထိုစဉ် အခါက ပင် အပို အလွန် ဖြစ်သော အသုံး - အဆောင် ပရိက္ခရာနှင့် အပို - အလွန် သုံးစွဲ ဖြန့်ဝီးခြင်းများ မဖြစ်ကြရန် ဆုံးမခဲ့ကြောင်း ဆို၏။ ထို့ကြောင့် ယခု-အခါ ကဲ့သို့ ခေတ်ကြပ်ကြီး၌ ကြိမ်ကြိုက်ရသော သူတို့အတွက် ချွေတာရေး နှင့်အသုံး-အဆောင် ပရိက္ခရာ နည်းပါး လျော့ပေါ့စေရေးမှာ ဆိုရာ မရှိ၊ အားကြီး လိုက်နာ သင့်တော်လေ၏။ ထို ကောင်းတွင် အပဗ္ဗယတာ - အကုန် အကျ များခြင်း ဟူသော ကောင်းဖြင့် ပကတိ ဥစ္စာ ဝင်လမ်း မရှိသူကို မဆိုလို၊ စင်စစ်ကား ပစ္စည်း ဝင်ခွင့် အမြဲ ရှိနေသူ အား ပင် အပို အမို မကုန်ကျစေပဲ၊ လိုသမျှ မရှိလျှင် မပြုံး - ဆိုရသော အရာကိုသာ ကုန်စေရမည်၊ သို့မဟုတ် ကုန်ကျသဖြင့် အကျိုး ထင်ထင် ရလောက်ရာ၌သာ ကုန်စေ ရမည် ဟု ပြ၏။ အပ တံသတာ - အသုံး - အဆောင် နည်းပါး ခြေခြင်း ဟူသော စကားဖြင့် လည်း ထို့ အတူ အိမ်ထောင် - ပရိဘောဂ အဝတ် - အစား စသည် များစွာ ဖြစ်စေ ခွင့်ရှိသော သူ အား ပင် အတော် - အသင့် ဖြစ်စေရမည်ကို ပြဆို၏။ လိုရင်း ကိစ္စ မဟုတ်ရာ၌ ကုန်ကျခြင်းမှာ ဆင်းရဲကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

စတုတ္ထ သိလာ နိဿယနိ။

၄၊ မူလပါဠိ။

အတိကံတံ အတရံ ပဟူနိ ဝေဿတာနိ ဝပီတေ ဧဝ ပါဏာရိယော၊
 ဝိဟိံသာ စ ဘူတာနံ၊ ဉာတိယု အသံ-ပဋိပတိ၊ သမက-ဩဟုဒကယု အသံ ပဋိပတိ။
 ဧဝ အဇ ဒေဝါနံ၊ ပီယသ ပီယဒသိနော ဣဉ္ဇော ဗံမံ-စရဏေန ဧတရိယောသော၊
 အဟော ဓံမဓသာဓသာ၊ ဝိမာန ဒသနံ စ ဟင်္ဂိ ဒသနံ စ အဂီ(ဇောတိ)ဝံဇာနိ၊ ဇာ-
 နာနိ စ ဒိဗျ-ဥပါနိ ဒသယိတ္တာ (တု) ဇနသ ယာဓိသော ဗဟုဟိ ဝေဿတေတိ န
 ဘူတ-ပုဇေ၊ တာဒိဓေ အဇ ဝပီတေဒေဝါနံ ပီယသ ပီယဒသိနော ဣဉ္ဇော ဓံမ-
 နိသတိယာ၊ အနာရိယော ပါဏာနံ၊ အပိဟိံသာ ဘူတာနံ၊ မာဘာ-ပီတိယု သု-
 သူသာ၊ ယေဝ (ဝံဇဉ္ဇ)သု သုသူသာ၊ ဧသေ စ ဇာနေ စ ဗဟုဝိဓေ ဓံမ-စရဏေ
 ဝပီတေ၊ ဝပီယသတိ ယော၊ ဒေဝါနံ ပီယသ ပီယ-ဒသိနော ဣဉ္ဇော ဣဒံ
 ဓံမ-စရဏံ၊ ဣမံ ပီ ဗုတာ စ နတဗျေ စ ပနာဟိကာ (စ) ဒေဝါနံ ပီယသ ပီယ-
 သိနော ဣဉ္ဇော ပဝေယိသတိ (ယေဝ) ဓံမ-စရဏံ၊ ဣဒံ အာ (အဝ) ကပံ ဓံမဉ္ဇိ
 စ တိဋ္ဌိတု၊ ဓံပံ အနုသာသိသံ၊ တိ၊ ဧသေ ဟိ သေဋ္ဌေ ကံမံ၊ ယံဓံမာ နိဿာ-
 သနံ၊ ဓံမ-စရဏံ ပီ စ န ယောတိ အသိလသ၊ ဧဝ ဣမပိ အသမ္ပိ ဝ ဝိစ အဟုနိ
 စ သာဓု၊ တောယ ဓာတာယ အသာယ အယံ လိခိပိတာ၊ ဣမသ အသသ ဝပီ
 ယုဇ်တု ဟုနိ စ မာ အာဇောဓယိသု၊ ခုဝါဒသဝေသာတိသိ-တေန ဒေဝါနံ ပီယေန
 ပီယဒသိနော ဣဒံ လေခိပိတံ။

၅။ မူတိချက်၊ နမူအားလုံး၌ ပင် 'အနုသာသိသံ' ဟု ရှိကြ၏၊ တိဋ္ဌိတုကို
 ဆောက်၍ ၎င်း အတ္ထယုတ္တထရကို ကြည့်၍ ၎င်း၊ အနုသာသိ ယန္တု ဟု နေသင့်ကြောင်း
 သိသင့်ကုန်၏၊ သမက ဩဟုဏာနံ-ဟု ခေလီမူ တခု၌ သာ ရှိ၏၊ အခြားမူတို့၌
 ဝေ၊ အတိင်း ဝိ၏။]

ကြလျှင်၊ အနာ-ရောဂါ ကင်း၍၊ ကျန်းမာခြင်း၊ ဥစ္စာ-ပစ္စည်း တိုးတက်ခြင်း စသည်ဖြင့် ကြီးပွား တိုးတက် ကြရလိမ့်သတည်း။ ဤသည်ကား မင်းတကာသို့ ချစ်ကြည် လေးစား အပ်၍၊ ပဿဒဿီ ဟု ဝံ့ချီ ခပ်နှိပ် အရင် မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏၊ ဗျာဗိတ် တော်ကို ခံယူ ရရှိသော အသောက မင်းကြားမြတ်ကြီး၏၊ တရား ကျင့်ဝတ်များ ဖြစ်၏။

မင်းတကာသို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပဿဒဿီ ဟု ဝံ့ချီ ခပ်နှိပ် အရင် မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏၊ ဗျာဗိတ်တော်ကို ခံယူရရှိသော အသောက မင်းကြား မြတ်ကြီး၏၊ သားတော် အစဉ် မြေးတော် အဆက်၊ မြစ်တော် အညွန့်တို့သည်လည်း (ဝေါ မင်းကြား၏) ဤသား ကျင့်ဝတ်များကို ကျင့်ဆောင် ဆင့်ပွား ကြကုန်စေသတည်း။ ဤ ငါး၏၊ တိုင်းပြည် အလုံးသည် ကပ္ပါ အားလုံး အာယုကပ် ဆုံးသည် တိုင်းအောင် တရား ကျင့်ဆောင်၍၊ သိလ၌ လည်း ကည်ကြကုန်စေသတည်း။ ဤ ငါးမင်းကြား၏၊ တရား ကျင့်ဝတ်တို့ကို အဖန်ဖန် ဟောကြား ညွှန်းပြ လုံးမ ကြစေသတည်း။ ဤသို့ တရား ကျင့်ဝတ်တို့ကို ဆုံးမ ကန်မြစ်ခြင်းသည် သာလျှင် ပစ္စုပ္ပန် တမလွန်၌ တိုးတက် ကြီးပွားကြောင်း ဖြစ်၍၊ မြင့်မြတ်သော မင်းတို့ ကိစ္စ ဖြစ်သတည်း။

(ဤလောက၌) အကျင့် သီလ မစည်ရှိသော သူအား၊ တရား ကျင့်ဝတ်မျှ ပင် မရှိနိုင်ချေ။ ထိုသို့ ဖြစ်ရကား ဤဆိုခဲ့ပြီး တရားတည်ထောင်ရေး ကိစ္စကြီး၌ တိုးတက် အားထုတ်၊ မဆုတ် မယုတ် မလျော့ပေါ့ခြင်းသည် ပစ္စုပ္ပန် တမလွန်၌ တိုးတက် ကြီးပွား ဖွယ် ဖြစ်၍၊ ကောင်းမွန်ကုလေ့သတည်း။ ဤသို့သော တရားအကျင့်ဖြင့် ဤမျှသော တိုးပွားခွင့် အလို့ငှါ သာလျှင် ဤ တရား စာတော်ကို ရေးသား တည်ထားခဲ့သတည်း။ ဤဆိုခဲ့သော စီးပွား မျော်သင့် တရား ကျင့်ရေး ကိစ္စကြီး၏၊ ကြီးပွား တိုးတက်ရေးကို သာ အားထုတ် ကြိုးပမ်းကြကုန် လေသော။ ထိုသို့ မဟုတ် ဆုတ်ယုတ် ပျက်ပြားရန် မနှစ်ခြိုက်ပဲ၊ မြစ်ကြကုန်လေသော။ အဘိသိက် ဆွန်းခတ်မှု၌၊ တဆဲ နှစ်နှစ်မြောက် ခို့သော အခါ မင်းတကာသို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပဿဒဿီ ဟု ဝံ့ချီ ခပ်နှိပ် အရင် မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏၊ ဗျာဗိတ်တော်ကို ခံယူ ရရှိသော အသောက မင်း ကြားမြတ်သည် ဤတရား စာတော်ကိုရေးသား တည်ထားခဲ့အပ်သတည်း။

၇၊ ဥပဒေသ၊ ဤတရား ကျောက်စာကို တတ်၍ခြင်းဖြင့် အသောက မင်းကြီး
မြတ်ကြီးသည် မိမိ ဆက်ဝင် ယုံကြည်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်၌ မည်မျှ လေးနက်စွာ
သက်ဝင် ယုံကြည် ရှိကြောင်း၊ ထိုသို့သော တရားကို မကျင့်မဆောင်ကြ၍ သာ လေးက
ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၊ သို့ ကျင့်ဆောင်လျှင် လောကကြီး ခေန် ကြီးပွားကြောင်း အထံ
ယုံကြည်၍၊ ထို သို့သော တရားကောင်းနှင့်၊ ဓားကွာ ကင်းလွတ်စွဲသော အခါ ကာလ
များကို လည်း နောင်စာ ချာတ်မှုလျက်၊ သို့ အတိုင်း သည်း လိုက်နာရန် လေးလေး
နက်နက် တိုက်တွန်းတော် မူခဲ့သေးသည်။ ဤ တရားများဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ နောက်နောင်
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအား လည်း မိမိ ကဲ့သို့ တရား ကျေးဇူးကို သိ၍ ကျင့်ဆောင်ကြရန်
ညွှန်ပြသည်။

ထို့ပြင်၊ တရား ကျင့်ခြင်းသည် အနာရောဂါ ကင်းလွတ်ခြင်း ဟူသော ကျန်း
မာရေးနှင့် ဥစ္စာ စီးပွား တိုးတက်ရေးကို လည်း ဖြစ်စေသည် ဟု ညွှန်ပြထား၏။ ၎င်းခြံ
လေးကဌ် ချမ်းသာ ကြယ်ာ-လိုသော် ၎င်း၊ ရောဂါဥပဒ် ကင်းဝပ်လိုသော် ၎င်း တရား
အကျင့်ကို သာ အားထုတ်ကြ ဟု အသောက မင်းဘွား အလိုကို ညွှန်ပြ၏။ ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဝင်ဟူသမျှကား ဤ သြဝါဒကို သဘော မကျ ဟု ငြင်းပယ်ခံရ သူ ရှိရာ၊ အကြောင်းကား
တရား ကျင့်စော ဝင်ခြင်း ဟူသည် သူ့ အဆက်ကို မသတ်ဖြတ်ခြင်း၊ သူ့ ဥစ္စာကို မချိုးယူခြင်း၊
စသည် ဖြစ်၍ ထိုအတိုင်း လိုက်နာ ကျင့်ဆောင်ကြလျှင် လောက နေသူတို့ ရောဂါ ဥပဒ်
ကင်းရှင်းရေး၊ စီးပွား ဥစ္စာ တိုးတက်ရေးမှာ ထင်ရှားလှလေ၏။ ခြာဟွဏ မြေ က သုတ်၌
နှားကျုံးကို သတ်ဖြတ် စားသောက်သော အခါမှ ဝ၍၊ ဤလူ့မြည်၌ ရောဂါမျိုး ဇွတ်-ပါး
ထိုက်ရောက်လာသည် ဟု ဘုရားဟောလေသည်။

၈၊ မှတ်ချက်၊ ဤကျောက်စာတွင် ပိမာနဒသနံ စဟင်ဒသနံ စ အင်္ဂိဝံဓာနီ၊
အံနာနီ စ ဒိဗျရူပါနီ ဒေသယိတ္တာ နေသ ယာဒိသေ ဗဟူဟိ ဝေသသတေဟိ န ဘူတ-ပုဓေ၊
တာဒိသော အစ ဝစိတေ နေဝါနိ ပိယသ ပိယစသိနော ရာဇော ခံဓ နသထိယာ-ဟူသော
ကောင်း၏။ အဓိပ္ပါယ်ကို-ဤ နိုင်ငံတော်၌ ထိုထို ရှု မခမ်းစော အံနာနီ အထွေထွေ
ကို ကြည့်ရှုရှင်ယူခြင်း၊ ထန်းစာ အတင့်-အတယ် ဆင်ယင်ထားသော ဆင်ယာဉ်
မြင်းယာဉ် စသည်တို့ကို ကြည့်ရှု ချမ်းမြေ့ ခြင်း၊ အတင့်-အတယ်၌ မြှိုက် ထွန်းညှိသော

မီးပန်း၊ မီးပိတုန်း၊ မီးပန်းခိုင်၊ မီးခူ-မီးတောက်တို့ကို ကြည့်၍ နှစ်သက်ခြင်း ဤသို့
 စသဖြင့် ဤမှ တပါး များစွာသော ချစ်ယု၊ ချော်မွေ့စွယ် ဝတ္ထုအာမုံတို့ကို လည်း
 တိုင်းနိုင်ငံသူတို့အား ကြည့်ရှုကြစေ၏' ဟု ပြန်ဆို၍၊ 'ဤစကားရပြန် အရေးသဖြင့် စိုးရိမ်
 တော်မူခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်ကြီး ဧည့်မင် သာယာစွာ ခိုသည်ကို ဖော်ပြသည်' ဟု
 ပညာရှိ U. K. D. က ပြင်ဆင်ရန် ဆင်နွှဲခဲ့သည်။

ရင်း U. K. D. ၏ ထိုသို့ ပြန်ဆိုလိုသော အာဘော်မှာ 'သေပိတု' ဟု
 သော ပုဒ်၌ ဗုဒ္ဓအချို့တွင် 'သေပိတု' ဟု ရှိနေသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ပါဠိဘာသာအတိုင်း
 ကျောက်စာ-ပါဠိအရ ဆိုလျှင် အသင့် ဟု မင် ဆိုရန် ရှိ၏။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့၏ အလိုမှာ၊
 ထိုထို ပွဲလမ်း စသည်ကို ရှုကြည့်ခွင့် မပြုပဲ၊ မင်းစိုးတို့က ထားမြှုပ်ထားရသည် ဟု
 လောကထုံး မရှိသောကြောင့် ၎င်း ၎င်းများကို မင်းစိုးတို့က ကြည့်ရှုခွင့် ပြုလုပ်စေရသေး
 ၏ ဟူသော အဓိပ္ပါယ်မှာ လည်း အရေး မပြုလောက် ဟု ထင်မြင်၏။ ထို့ကြောင့် ပွဲလမ်း
 သဘင် ကြည့်ရှုရခြင်း စသည်နှင့် ကာလ ကျန်ခဲ့သော် လည်း မိမိ လက်ထက်တော်၌
 အရေးပွဲများ ပေါ်ထွန်းလာသည် ဟု ဆိုလိုကြောင်း အဓိပ္ပါယ်ကို ကျွန်ုပ် သဘောကျ၏။

< U. K. D. က အမူအကျင့်အစဉ်အလာ >

ပဉ္စမသီလာ နုသာသနီ၊

၅။ မူလပါဠိ၊

အေဝါနံ ပဝိယော ပဝိယဒသိ ရာဇာ ဝေံ အာယံ ၊ ကလားကံ ခုကရံ ယော အာ-
ဒိကရေ ကလာဏသ၊ သော ခုကရံ ကရောဏိ၊ သေ ယော ဗဟု ကလာဏံ ကဏံ၊
တံ ယေ မမ ပုတြာ ဝ ပေါတြာဝ ပဒပိတြာ မ၊ တေဟိ ယေ မေ အဟာ အသံတိ၊
အာဝ ကံ၊ ကတာ ယေ အနုဝတိ သံတိ၊ တာဏာ တေ သုကဏံ ကဏံတိ၊ ယေ ကု
ကေဝေသံ ပဝိ ဟာမယိသံတိ၊ သေ နုကရံ ကဏံတိ၊ သုကရံ ဟိ ပါပေဟိ နာမ
သုပဒါလာယ၊ သေ အသိကံတံ တံတရံ န ဘုတပုာ ဓံမ-ဟောမာတာ နာမ၊ သေ
ယော အာဒိကာသော သိသိကဏန (မေ) ဓံမ-ဟော မာတာ နာမ ကတာ၊ တေ
သဝ-ပါသိခဉ္စသု ဗျာပတာ၊ ဓံမာ ဝိညာနာယ ဝ ဓံမဝေါယ ဟိတ-သုခါပာ။

ဓံမ-ယုတံ ၊ ဝ ယောန-ကံ အာဝ-ဂံဇာရာနံ ရုဉ္ဇိက-ပိတိနိကာနံ၊ ယေ စာ' ဝိ
အံနေ အပရံတာ ပြာဟ္မဏနိဿသ၊ အနာထေကု ဗုဒ္ဓေသု (စ) ပိတ-သုခါယ၊ ဓံမ-
ယုတာနံ အဝလိမောဇာယ ဗျာပတာ၊ တေ ဗုဒ္ဓ-ဝသေ ပဋိဝိဇာနာယ အပလိ-
မောဇာယ မောခါယ ဝ အသံ အနုဝ' ပဇာဝတိ(ဝါ) ကတာ' သိကာရော'တိ ဝါ
ထေရော (မဟာလကော)'တိ ဝါ ဗျာပတာ၊ တေ ပါဠလိပုတေ (ဟိ) ဝ ဗာဟိရေသု
ဝ နဂရေသု သဝေသု ဩရောနေသု မေ ဝေံ ဝိ ဘာတိနံ မေ ဘဂိနိနံ၊ ယေ ဝိဝိ
အံနေသု ဝါ နာတိသု သဝေ ဗျာပတာ၊ တေ ယော အသံ ဝ'မနိသိတော'တိ ဝါ၊
ဝ'မာ' ဝိထာနော' တိ ဝါ၊ ခါနသိယုတော'တိ ဝါ၊ ထဝ-ပုဋ္ဌဝိယ' ဝိခိဇတ မေ ဝ-
မယုတသိ ဗျာပတာ၊ တေ ဓံမ-ဟောမာတာ တောယ အသံ ဓံမလိပံ လိခိတာ၊ ဝိ-
ရုဉ္ဇိကိကာ ယောဏု၊ တာဏာ ဝ မေပတေ အနုဝသ (တံ) ဘု၊

၆။ မုတိချက်၊ ဝေံ ယောဏာ ဝ ယောန ကံအာဝ-ဂံဇာရာနံ ယုဉ္ဇိနံ၊ ဓံမ ယု
တသ'ဟု သေ မူအာလိမ္ပိတိ၊ ကမ္မဉ္ဇိ၊ 'ဓံမယုတသ' တံ၊ ကမ္မဉ္ဇိ၊ ဓံယောဏာ ဝ
ဟု ရှိကြ၏။ အတ္ထယုတိနံ နောဂံဉ္ဇိ ခိုလတ္ထံ ပုဂံကို ကြည့်၍၊ 'ဓံမယုတသ' ဟု
လိမ္ပေ၏။

၇။ မြန်မာဘာသာပြန် ၅။

ကောင်းမှု ပြုရန်ခဲခွဲကြောင်း။

မင်းကကားသို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပင်ယဿော ဟု ခွဲခါ-ဒပ်ဒိပ် အရှင်
မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏၊ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ-ရရှိသော အသောက မင်းတရား
မြတ်ကြီး ဤသို့ ပိန်မြက်သော်မူပြီ၊ ကောင်းမှု ကုသိုလ် မည်သည် ပြုလုပ်နိုင်ခဲခွဲကား
ထိုကောင်းမှုကို စသည် ပြုလုပ်သည့် ပြုနိုင်ခဲခွဲသော ကိစ္စကို ပြသည် မည်၏၊ ထိုကြောင့်
ငါ မင်းမြတ်သည် ကောင်းမှု ကုသိုလ် ဗျားစွာကို ပြုလုပ်တော်မူပြီ၊ ထို ငါ ကောင်းမှု
တော်များကို ငါမင်းတရား၏၊ သားတော် အစဉ် မြေးတော် အဆက်၊ မြတ်တော် အညွန့်
တို့သည် ၎င်း၊ ၎င်းတို့နှင့်တကွ ငါ၏၊ နောက်၌ ဆက်ခံ ခံနေကုန်သော ဆွေတော်
မျိုးတော်တို့သည် ၎င်း၊ ဤကမ္ဘာ၊ ယဆုံးတိုင် ထိုနည်းတူ ဘာ လျှင် ဟုမူ လိုက်နာကုန်
ကြ၏၊ ၎င်းတို့လည်း ပြုနိုင်ခဲခွဲသော ကောင်းမှုကိုသာ ပြုသည် မည်ကုန်၏။

ထိုသို့ မဟုတ်ပဲ၊ ငါအမိန့်တော် အချို့-အဓိကမျက် ပင် ဆုတ်ယုတ် လျော့ပါး
နေနေငြားအံ့၊ ထိုသူတို့သည် မကောင်းမှုကို ပြုသည် မည်ကုန်၏၊ ထိုကောင်းမှု၏၊ ယုတ်မာ
ဆိုးဝါးသူတို့ မည်သည်ကောင်းမှုနှင့်သာ ပြုအပ်သည့် ကောင်းမှုကို ဖျက်ဆီးရန် လွယ်ကုန်၏၊
ချဉ်မြစ်လွှာ၊ အခါကာလ ကုန်သွန်ခဲသည် ထိုင်အောင် တရားတော်ကြပ် အမတ်ကြီးတို့
မည်သည် မရှိစေပေးချေ၊ ငါ တရုင် မင်းမြတ်သည် အဘိသိက် ခံ၍၊ တစ်သုံးနှစ်မြောက်
စာခါ၌ တရားတော်၏ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်ရေးအတွက် တရားကြီးကြပ် အမတ်ကြီးတို့ကို
ခန့်ထားတော်မူခဲ့ပြီ၊ ထိုအမတ်ကြီးတို့ကို ခုခွဘာသာမှ တပါး အခြား အယူဝါဒ အထူးထူး
ရှိသူတို့ အတွင်းတွင် တရားတော် မှန် တာရှည်-လေးမြင့် ညည်ထွန်းရန် ၎င်း၊ ကပ္ပပါလ
ကပ္ပပါသား အများ သူငါတို့ ချမ်းသာရေး လိုတက်စေရန် ၎င်း အမှုတော် ထမ်းရွက်
စေကုန်ပြီ။

ထိုမှ တပါး၊ ထိုတရားကြီးကြပ် အမတ်ကြီးတို့ကို ယောနကတိုင်း၊ ကမ္မောစ
တိုင်း၊ ဂန္ဓာရတိုင်း၊ မဟာရဇဂြိုဟ်တိုင်း - ဂူရာဌ တိုင်း၊ ပိတိနိကတိုင်းသို့ အတွင်း၌
၎င်း၊ ဤမှ တပါး အပရန္တ တိုင်းသားတို့ အတွင်း၌၎င်း၊ ထိုထို တိုင်းတို့၌ နေထိုင်ကုန်
သောပုဂ္ဂိုလ်၊ သူကြွယ် ကိုးဝားစာမဲ့သူ အိုမင်း ကြီးရင့်သူတို့၏၊ ဝံပွား-ချမ်းသာရေး

အတွက် ၎င်း၊ တရားကျင့်ဆောင်သူတို့အား အနှောင့်-အရှက် ကင်းရှင်း၎င်း အမှုတော် ထမ်းစေကုန်ပြီ။ ဤ သူသည်ကား ကျေးဇူးပြုလုပ်ပေသူ ဟု ၎င်း၊ ဤသူကား ကျေးဇူး သိတတ်သူ ဟု ၎င်း၊ ဤသူကား ဂုဏ်အမွယ် ကြီးသူတည်း ဟု ၎င်း (သိရှိကြ၍) နှောင့်နှဲ ခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်းကို တားမြစ် ပိတ်ပင်ရန် ၎င်း၊ မနှောင့်-မရှက် လွတ်လပ်စေရန် ၎င်း ထိုတရား ကြီးကြပ် အမတ်ကြီးတို့ကို အမှုတော်ထမ်း စေကုန်ပြီ။

ထို တရား ကြီးကြပ် အမတ်ကြီးတို့ကို ဤပါဠိနိဗ္ဗာန် ပြည်တော်၌ ၎င်း ပါဠိနိဗ္ဗာန် ပုဒ် မြို့တော်မှ အပ အခြား အားလုံးသော မြို့တို့၌ ၎င်း၊ ငါ့တရုတ်၏ နန်းတွင်းသူ အပေါင်းတို့၌ ၎င်း၊ တို့-အထူ ငါတရုတ် မင်းတရား၏ ညီတော်၊ နှောင့်တော်၊ အမ-တော်၊ နှမတော်တို့ အတွင်းတွင် ၎င်း၊ ထိုမှ ကပါး အခြား ဆွေတော် မျိုးတော် အား လုံးတို့ အတွင်းတွင် ၎င်း၊ ယင်းသည့် သူအားလုံးတို့ အတွင်း၌ အမှုတော် ထမ်းစေကုန် ပြီ ငါ တရုတ် မင်းတရား၏ နှိပ်စံတော် အရပ်ရပ် တရား ကျင့်ဆောင် စင်တိုင်ရာ ဌာန၌ မည်သူသည် တရား ကျင့်ဝတ်၌ ထည်မှီ နေထိုင်သည်၊ မည်သူသည် တရားကျင့်ဝတ်ကို တည်မှီရာ ပြုလုပ်သည်၊ မည်သူသည် အလှူ-ဒါနဓေး၌ အားကုတ် ဆုံးမပြီး နေသည် ဟု ၎င်း၊ ဤအားလုံးသိရှိရန် ထိုတရား ကြီးကြပ်ရေး အမတ်ကြီး တို့ကို အမှုတော် ထမ်းစေ ကုန်ပြီ။ ဤသို့ တရားတော်၏ ထိုးတက်မြင်မြတ်ရေး အကျိုးငှာ သာ လျှင်၊ ဤ တရား စာတော်ကို ရေးသား ထားရှိခဲ့သည့် အတိုင်း ဤတရားသည် ချစ်လျားစွာ တည်နေစေ ဆတည်း။ ထိုတရား အတိုင်း လည်း ငါတရုတ်၏ တိုင်းသူ ပြည်သား အားလုံး လိုက်နာ ကြစေသတည်း။

ဂ။ ဥပဒေသ-ဤကျောက်စာတော်ကို ကြည့်ရှု-သိရှိ-ခြင်းဖြင့် အသောက မင်းတရားမြတ်သည် ကပ္ပာလောက၌ တရားတော် ညွှန်ပြတိုင်း ကောင်းမှု မည်သည် အလွန်ပြုနိုင်ခဲ့ကြောင်း အမှန် သိရှိ၍၊ ကိုယ်တော်တိုင် ထိုခိုးယာဉ်းသော ကောင်းမှု ကို ပြုလုပ်ပြီးလျှင် မိမိ အလား အခြားသူတို့ လည်း သရား လာတိုင်း ကောင်းမှု-ကို ပြုလုပ်ကြစေရန် အထူး ကြော်ငြာလျက်၊ ဤတရား ကျင့်ရေးမှာ ကပ္ပာ အစား တည်တန့် မြဲခိုင်ရန် ကြိမ်းပေးတော်မူ၍၊ တရားပြ၊ တရားကြပ် အတော်ကြီးများ အ-လှူ ခန့် သား ရှိကြောင်း ထပ်ရှားလေသည်။ မိမိ တိုင်ဆိုင်ထွင်းဖွင့် ဆင်ပေရာမျှ ဖဟုတ်သေးပဲ၊ အခြား အယူ တပါး မင်းတပါးတို့ ပြည်ထောင် နှိပ်စံတို့၌ လည်း ထို အတိုင်း တည်တန့်အောင် ကြံညှော် ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ သာလွန် ချီးကျူးဖွယ်

ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့လူ့ လုပ်ပုံကို ပြသော ကျောက်စာဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် တို့အား ထို အာသောက မင်းတရား ကဲ့သို့ တရားစောင့်၏။ မြင့်မြတ်ပုံကို ကိုယ်ကြုံ ညာဏ်မိ သိရှိကြရန်၊ သိရှိရေး၌ လေ့လာကြရန်၊ ဟနည်းနည်း အားဖြင့် မိမိတို့ တရားကို အများ လိုက်နာရေး၌ အားစိုက်ကြရန် နည်းညွှန် တိုက်တွန်းလေသည်။

၉။ မှတ်ချက်။ ပါသဏ္ဌာ ဟူရာ၌ ဤကျောက်စာ အလိုမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် အပါးသော အယူ အားလုံးကို သို့မဟုတ် အယူ ချီသူ အားလုံးကို ပင် ဆိုလိုဟန် ရှိ၏။ သို့ရာတွင်၊ ဤ ရုက္ခသထိသာပဏ္ဍာ၊ နုသာသနီ ပါ ချီဒဿ သိသာပဏ္ဍာ၊ နုသာသနီ၌ကား၊ 'သော ပါ ကောစိ အဏ-ပါသံသံ' ဟုလည်း ပရပါသံသံ ဝါ ပရဟတိ' ဟု အယူသာမန်ကို ပင် ဆိုလေသည်။ သို့ ဖြစ်စေကာ၊ ဟိန္ဒူ၊ သို့မဟုတ် ခြာဟ္မဏ-သာသနာ၌၊ ထိုပါသဏ္ဌာ အယူကို မကောင်းရာ ပင် သမုတ်အပ်၍၊ ပါသဏ္ဌာ ဟု ခေါ်၏။ ဟိန္ဒူသာသနာ-အဓိပ္ပါယ်မှာ အယူကျွန်း၊ အယူပျက် ဟု ဆိုလို၏။ ပိုင်းပိုင်း ချိုးနှိပ် ဖျက်ဆီးအပ်သော အယူ ဟု လည်း ဆိုလို၏။ သို့ရာတွင်၊ သက္ကဋ ပုဒ်ရင်းမှာ တာ-လုစ 'သ' နှင့် ဖြစ်၍၊ ရွတ်ဖို့ သာ ခြားနား၏။ ဟိန္ဒူမှာ ကား အရေး အက္ခရာ ပင် ခြားနားလေသည်။ ထို့ပြင်၊ မာဂဓ အဘိဓာန်ကျမ်း၌ လည်း၊

ကုဋ္ဌိသကောဒိက-တေ၊
ဣသ၊ ဂါသဋ္ဌိ နိဋ္ဌိသော၊
ဣတိ အန္တရတိ ဧတေ၊
ပါသဏ္ဌာ သမ္ပကာသိတာ။

ဟု ဗုဒ္ဓသာသနာတော် အပါးသော အယူ ၉၆ ပါးကို ပြထားအပ်၏။ သက္ကဋကောမ နီတိ ခေါ် သက္ကဋ အဘိဓာန်၌ ကား ဝေဒကျမ်း အယူကို ဖျက်ဆီးသော အယူဟူ၏။ ခပ်စစ်ကား ပီပီထို နှစ်သက်ရာ အယူမှ အပါးကို ပါသဏ္ဌာ အယူဟု သာသာတိုင်း က ဆို၍၊ ဝကား ဟု မှတ်ရန် ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အရှင် သာမိပုတ္တမဆောင်မြတ်၏၊ အာ-ဘော် ပြရာ သမ္ပသာဒနိဟသုတ် ဗာဠကသာ၌ 'အဟံ ဧဟံတ္ထ အဓိပ္ပါယော၊ ဘဂဝါ၊ အဟံ သာဏေ-ပါရမိဉာဏံ ပဒ္ဓိသသန္တော ပဉ္စနဂတိ-ပါသဏ္ဌေသု န အညံ ဧကံ ပိ သမဏံ ဝါ ခြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသဏ္ဌမိတ္တာ သာဝက-ပါရမိဉာဏံ ပိ ဖဋ္ဌိလတိ'-သော် မိန့်ဆိုလေသည်။ [ပါသဏ္ဌ အယူ အကြောင်းကို ဤရုက္ခသထိသာပဏ္ဍာ-နုသာသနီ၌၊ ချီဒဿ သိသာပဏ္ဍာသနီ၌ ဆက်လက် ကြည့်ရှုနိုင်သေး၏။]

၈၊ ဟောနု-ဟောနု(ယုန်း)တိုင်း ဟူသည် ဣန္ဒိယ၏ အနောက်မြောက်ပတ်ဝိုက်
ယခု ပါရှားခေတ် နယ်မှ ဝရီးက (ရီးမ) အထိ ကိုင်းပြည်ကို ယူ

၈၅၁၇ ဟူရာ၊ ကံဗောဇ ဟူရာ တိုင်းပြည် များမှာ သည်း အပင်္ဂါနီပြည်
အရှေ့ပိုင်းမှ သိန္နုမြစ် အထိ ဟိမဝန္တတောင် အနောက်တိုင်းနှင့် ပင်ကျယ်ပြည် အ-
နောက်မြောက်ပိုင်းနယ်၊ ယခုပဗ္ဗာတနှင့် ကန္ဒဟာရ၊ ကမ္ဘိုး ခေတ် အရပ်ကို ဆိုသည်။
ထိုဆိုပြီး တိုင်းပြည် ၃ ခုမှာ အသောကပိုင် ပြည်များ ဟု ယူရန် ရှိ၏၊ တနည်းနည်းသား
ခြင် ရင်းကြော ပြန့်နှံ့ကြောင်းကား ယင်ရှားသေးသည်။

၇၅၆က-ဟူရာ၌ ယခုအ-ပုနာနယ် သားလုံး ဆိုင်ရာ ဂူရာဇ်၊ ဟောရာဇ်
အရပ်များကို ဆိုသင့်၏၊ ပီထိနီက-ဟူသည် ပိုက်ဝန်နီက ဟု ယိန္နုများ ခေတ်ဝေါ်ပုံကို
ထောက်လျှင်၊ ယခု အခါ ပင်ကျယ်နယ် ပထဝီခေတ် အရပ်ကို ပင် ယူရန်ရှိ၏၊ အပရန္တ
ဟူသည် ထိုဆိုခဲ့ပြီး နယ်များမှ အနောက် အပင်္ဂါနီပြည်ကို ယူရန် ရှိ၏။

ပင်ကျယ် ဟူသည် ပဉ္စာပ - ပဉ္စာ အာပ-ရေခောင်း ၅ မျိုးဆုံရာဟု ဆိုလို၏၊ အင်္ဂလိပ်
အစုရုံးမှ အသိကြား မှား၍ အဗျရာဟိ မှားပြီး နှစ်၏။

ဆဋ္ဌ-သိလာ'နုသာသနီ၊

၆။ မူလပါဠိ၊

အစ၌ ပိယော ပိယဒသိ ထူစာ အံ အာဟာ; အတိကံတံ အံတရံ န သူတ-
 ပုဂံ သံ ကာတံ အထကံမိ ဝါ ပဋိဝေဒနာ ဝါ၊ သေ ယော ဝေ ကာတံ; သံ ကာလံ
 အဓမ္မာနုသ ဝေ ဖန်တေ ဩရောဓနမ္ပိ၊ ဂဘာဂါရမ္ပိ၊ ဝဇာသိ စ ပိနိတမ္ပိ စ ဥယာနမ္ပိ
 စ သရတြ ပဋိဝေဒကာ ဌိတာ အဋ္ဌ' မေ နေသ အဋ္ဌ' ပဋိဝေဒယံတု မေ' ဘိ၊ သ
 ဗြေ ဝ နေသ အဋ္ဌ' ကရောမိ အဟံ ယံ ဝိ စ ကိ'ဝိ မုခတော အာဇာနာပယာမိ
 သွယ် ခါပကံ ဝါ သာဝါပကံ ဝါ၊ တံ ဝါ ပုန ဗဟာမာတေဟိ အတိယာယိကော
 အာရောဂိကံ ဟောတိ; တာယ အာယာယ ဝိခါဒေါ ဝါ နိဗ္ဗာတိ ဝါ သံတော ပဋိ-
 သာဟံ အနံတရံယေန ပဋိဝေဒတဗျံ မေ' တိ သရတြ သံ ကာလံ ဝေ မေ အာဇာ-
 ဝိတံ၊ နတိ ကိ မေ တာသော ဥဋ္ဌာနမ္ပိ အသသံတိရုဏာယ ကတဗျံ၊ မတံ ဟိ မေ
 သဝေလောကဟိသံ၊ တာယ စ ပုန တေ မူလံ ဥဋ္ဌာနံ စ အသသံတိရုဏာ ဝါ နတိ ဟိ
 ကံမိတရံ သဝေလောကဟိတဗျာ၊ ယံ စ ကိ'ဝိ ပရာကမာမိ အဟံ၊ ကိ'တိ သူတာနံ
 အနံဟံ ဂဆယတိ; ဣာ စ ကိ'ဝိ သုယောပိ၊ ဗရတြ ဝ သွကံ အာရာယေတု'တိ၊
 သေ တောယ အာယာယ အယံ ခံမလိဝိ မဂ္ဂခါပိတာ ကိ'တိ စိရုဋ္ဌိတိကံ ယောတု
 ဣတံ; တာယ စ မေ ပုတြာ ပေါတြာ စ ပေတြာ စ မေ ပရာကမံတု သဝေလောက-
 ဟိတာယ၊ ဗုကရံ စ ခေါ ဣမံ အဥတြ အဝေဒ ပရာကမေန။—သောတော။

၇။ မုတ်ချက်။ မူ တဒတည်း ခြံ လည်း မြေညှိစုံ၊ အားလုံး မူများနှင့်
 ရောနှော ဖော်လှယ်ရာမှာ လည်း အဓိပ္ပါယ် ရမျှသာ မှန်းဆနိုင်သဖြင့် ကတ္တား ကတ္တိ အနေ
 အထားမှာ များစွာ အရေး ပြဿ် မရှိပုံကို အတ္တ မေ'ဝ နာသော သရကံ အခေါ်
 အဆိုင်း ရှု စိုက်ကြစေသတည်း။ ဤကျောက်စာမှ ရှေ့-နောက် ကျောက်စာ အားလုံး
 အတွက် မှတ်ယူကြစေကုန်။

၈၊ မြန်မာဘာသာပြန် ၆၊

သတင်းကြား အမတ်ခန့်ထားခြင်း၊

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ဝိယဒဿိ ဟု ဝဲ့၍ ခပ်နှိပ် အရှင်-
မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ-ရရှိသော အသောက ကြား-
မင်း မြတ်သည် ဤသို့ မိန့်ခွန်း ပြန်ဆိုလေပြီ။ နှစ်ဆက် အသက် ကာလ များစွာ
ကြာလွန်လှသည် ထိုင်အောင် ပင် အခါ လေးမြင့်စွာ မင်းရေး ကိစ္စ ဆိုင်စပ်ရာ မည်
သည် ၎င်း၊ မင်း၏ အမိန့်-အာဏာကို သင့်-မသင့် အကြောင်း-အကျိုး ပြန်လှန်
ပြောကြားခြင်း မည်သည် ၎င်း မဖြစ်ပူးခဲ့လော့၊ ထို့ကြောင့်၊ ငါ ဘုရင် မင်းတရား-
သည် ဤဆိုသကဲ့ အတိုင်း အမိန့် ထုတ်ပြန်တော်မူ၏။ မည်သည့် အခါ မဆို၊ ငါ
မင်းတရားမြတ် ပူးတော် ဘယ်စဉ် အခိုက် ဖြစ်စေ၊ မောင်းမသောင်၌ စံနေတော်
မူခိုက် ဖြစ်စေ၊ မိဘုရား ကြီးငယ်နှင့် အောင်းမ အပေါင်းတို့ သားဗွားရံ၌ သားဇောက်
နေခိုက် ဖြစ်စေ၊ ခရီး-ယာယီ ထွက်စံ လှည့်သည်ခိုက်၊ ဖြစ်စေ၊ ဥယျာဉ်တော်၌၊
အပျော် အပါး ထွက်စံတော်မူခိုက်ဖြစ်စေ၊ အားလုံးသော နေရာဘုန်း၌ ပြန်ကြား
တင်လျှောက်ဆိုမည့် သတင်းပြန်၊ သတင်းပေး အရာရှိများ ခန့်ထားတည်၍ ကုန်၍၊
ငါ ဘုရင်၏ ကိစ္စ ပူဇော်ကို ဖြစ်စေ၊ တိုင်းနိုင်ငံ သူများ၏၊ မှောင်း ကိစ္စကို ဖြစ်စေ၊
ငါ မင်းတရားအား ပြန်ကြား လျှောက်တင်ကြစေ ဟု အမိန့် ထုတ်တော်မူ၏။
ငါ မင်းတရားမြတ်သည် နေရာ တကာ အခါ ခပ်သိမ်း ပင် တိုင်းနိုင်ငံသူ များ၏၊
အကျိုးနှင့် စပ်သော ကိစ္စကို ပြုလုပ်အံ့။

ထို့ပြင်၊ အမိန့် ထုတ်ပြန်ချက် လားအည်ကား၊ ငါ ဘုရင် မြတ်က တစ်တရာ
ပြုလုပ် စီမံခွင့် နှုတ်တော်၊ မြက်ကြားခြင်းဖြင့် ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ရမည် ဟု ၎င်း၊ တစ်
တည်းအား ပြောကြား စေရန် ဟု ၎င်း အာဏာ မင်းမိန့် ထုတ်ပြန် ထားရှိခဲ့အံ့၊ ထိုသို့
သော အမိန့်သည် ပင်-လည်း ပူးတော်-မတ်တော်ကြီး အပေါင်းတို့က အဆော တ
လျင် ပြုလုပ် ဆုံးဖြတ်ရာ၌၊ ထားရှိ ဆွေးနွေးစေရန် ဖြစ်လေသည်။ ထို ကိစ္စနှင့် စပ်၍၊
ဆွေးနွေး တိုင်ပင်သော ပရိသတ် အတွင်း၌၊ ပညိ-ပမ္ပ ဟူဆ ကွဲလွဲ ကြခြင်း၊

ပြန်လည် စဉ်းစား ထိုက်ခြင်း ဖြစ်၍ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ ငါ မင်းတရား၏ အပါးတော်မြို့ ကိုယ်ရံတော်အား သိစေခြင်းဖြင့် ငါ မင်းတရားအား ပြန်တုန့် လျှောက်တင်ကြ စေ ဟု နေရာ ခပ်သိမ်း၌ အခါ မရွေး ဤ အတိုင်း ငါ မင်းတရား မိန့်ကြားတော်မူ၏။

ထို အခါမှစ၍ စပ်၍ ထင်ရှား မြက်ဆိုတော်မူလိုသည်ကား ငါ ကြားမင်းမြတ်မှာ တိုင်းသား ပြည်သူတို့ ကိစ္စ၌ ထကြ လုံ့လ စိတ်မှ ပြုလုပ်ရမည့်ကို ၎င်း၊ ထိုသို့သော တိုင်းသား ပြည်သူတို့ ကိစ္စကို စဉ်းစား ဆင်ခြင်ရေး အတွက် ပြုလုပ် ရမည့်ကို ၎င်း ကြောက်၍ စိုးရိမ်ခြင်း အလျဉ်း ဝိတော် မမူချေ။ အကြောင်း အမည် ပြန်ကြားဖွယ်ကား အားလုံး တိုင်းနေ ပြည်သူတို့ စည်းပွား ထိုးတက် ခြင်းသည်သာ ငါ ဘုရင် မင်း တရား၏ လိုအပ်သော ကိစ္စကြီး ဖြစ်လေသည်။ ထို့ပြင် ထိုသို့ ဖော်ပြခဲ့သော တိုင်း နိုင်ငံသူတို့ စီးပွား တိုးတက်ရေး မည်သည် လည်း အပန်ဖန် အတတ်တတ် ထကြ-လုံ့လ ပြုခြင်း ဆိုင်စပ်သည့် ကိစ္စကို စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ ဤ အရေးသာ ထမြောက်- မြီးစီးကြောင်း မူလ ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့ ပြင်ပေနှင့် သင့်လှပေ၏။ အားလုံး နိုင်ငံသူတို့ အစီး-အပွားထက် ပိုလွန်သော ကိစ္စ တစ်ပါး မည်သည် ငါ မင်းတရားမှာ အခြား ရှိတော် မမူချေ။

‘တိုင်းနိုင်ငံသူတို့ အကျိုးတော်ဖြစ် ပြုလုပ်ရေး သာ ငါ မင်းတရား၏ ကိစ္စ’ ဟုရာ၌ သိမှတ်ရန်ကား ဤသို့ တိုင်းနိုင်ငံသူတို့ ကိစ္စကို ငါ မင်းတရားက ဆောင်ရွက် ပြုလုပ်သော် သာ တိုင်းနိုင်ငံသူတို့က ငါအား ကိုးစားရာ မင်း ဟု မြတ်နိုး တန်ခ တင်မြောက် ထားကြခြင်း အတွက် ၎င်းတို့ ကြေးမြီမှ လွတ်ကင်းဖွယ် ဖြစ်သည် ဟု ဆိုတော်မူလို၏။ ထို့ပြင် ဤ ပစ္စုပ္ပန် တစ်-တရာ ချမ်းသာစေခြင်း နောင် တမလွန်၌ နတ်ပြည်မှာ ပျော်အမှု နှစ်ခြိုက်နိုင်ခြင်း လည်း ဖြစ်ရမည် ဟု ဆိုတော်မူလို၏။ ထို့ကြောင့် ဤ ဆုံးဖြတ် အကျိုး အတွက် ဤ တရားကျောက်စာကို ကြာမြင့် အရှည်တည်နေစေရန် ထို တရား အတိုင်း ငါ မင်း တရား၏ သားတော် အခွံ မြေးတော် အဆက် ပြစ်တော် အညွန့်၊ အခွံနိဗ္ဗညုစွာ တိုင်းနိုင်ငံသူတို့ အစီး-အပွား၌ အားထုတ် လုံးပမ်းကြ စေကုန်။ စစ်စစ် တမူကား ထူးကဲ—မြင့်မြတ်သော အားစိုက်ခြင်း လုံ့လနှင့် ကင်း၍ ဤ တိုင်းသူတို့ အကျိုးကို ပြုလုပ်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းလှလေသည်။ — ဆင်ဖြူတော် ကျောက်စာတော်။

၉။ မှတ်ရန်— ဤ ကျောက်စာ နောက်ပိုင်း အဆုံး၌ ‘သေဓတာ’ ဟု သတ်မှတ်ပါရှိ၏။ ၎င်းမှာ လည်း ဇေးလီမူ သူ ၌ သာ ပါ၏။ ကာလသိ အရပ် ရှိ ကျောက်စာ အထက်၌ကား၊ ဆင်ဖြူတော် ရုပ်နှင့် တကွ တည်ရှိ၍၊ ၎င်း အရပ်၏ အောက်မှ ‘ဂဇတ္ထပေ ဆင်ပြောင်ကြီး’ ဟု ရေးသား ပါရှိလေသည်။ တစ်ဆင့် နာမ်ပါဘိ ဂိရနာရကျောက်စာ၏ အောက်၌ ကား ‘သေဓတာယတ္တိ သဗြ လောက သုခါ ဟရိ-လောကသူ အလုံးစုံ ချမ်းသာကို ဆောင်သော ဆင်ဖြူတော်’ ဟု ရေးသားပါရှိ၏။ ထို သို့သော ဆင်ဖြူတော် အမှတ် အသားမှာ နိပါတ်များ၌ လာရှိသည့် အတိုင်း ဆင်ဖြူတော်မှာ လောက အစိုး အပွားကို ကျင့်ဆောင်သည့် ဟူသော အမှတ် အတိုင်း၊ လောက အစိုး-အပွား အတွက် အထူး ကျင့်ဆောင်ချက် အတိုင်း အမှတ် ထား၍ ဖန်တူ၏။

၁၀။ ဥပဒေသ— ဤ ကျောက်စာကို ဖတ်၍ ခြင်းဖြင့် ‘ဇနံ ရဉေ တိတံ ရာဇာ၊ ရာဇဿ ကိစ္စံ ရဇ္ဇံ’ ဟူသော စိရိယတ္ထ အရ၊ အသောက မင်းတရားသည် မင်း တို့အား ထိုက်သင့်သော ယထာ’ ဝိပဗ္ဗေတတ္ထကို ကျနစွာ သိတော်မူ၍၊ ပြုနိုင်ခဲ့သော တိုင်းရေး-ပြည်သူတို့ အကျိုးကို ပြုလုပ်တော်မူသည်။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်း သာ မင်းတို့ ကိစ္စ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မပြုလုပ်လျှင်၊ တိုင်းသူတို့ ကြွေးမြီ မကင်း ဟု ခွဲခြား ထားခြင်းသည် တိုင်းသူ-ပြည်သားတို့ အတွက် များစွာနှစ်သက်ရန် ဖြစ်လေသည်။ ထို့ပြင်၊ မိမိ၏ မင်း ရေး ကိစ္စ၊ တိုင်းပြည်ရေး ကိစ္စ အတွက် ပြောကြားနိုင်ခွင့် ပေးခြင်း၊ မိမိ ပေးပြီး အမိန့်ကို ပင် ပြင်ဆင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် ရှိခြင်းမှာ ယခု ခေတ် အများ ကြိုက်လုံး ဖြစ်၍၊ ‘ရွတ် ဘုရင်’ ဝါး ၈-ပါးပေသည် ဟု ချီးကျူးထိုက်ကြောင်း သိရလေသည်။ ထိုသို့သော အသောက ကျင့်ဝတ်များက မိမိ အလားတူ ကျင့်ကြစေရန် မင်း ပူးမတ်နှင့် အကြီးအချုပ် ပြုလုပ်သူ အားလုံးကို ညွှန်ကြားလေသည်။

သတ္တမ သိလာ နုသာသနီ

၇။ မူလပါဠိ

ဒေဝါနံ ပိယော ပိယဒေဝိ ရာဇာ သဝတြ ဣသတိ သဝေ
 ပါသံသာ ဓဿယတိ။ သဝေ ဟိ ဧက သံယဇံ စ ဘဝသုဓိံ* စ ဣသံ
 တိ။ ဇနော စ ဥဓာ'ဝစ-ဆံဒါ၊ ဥဓာ'ဝစ-ရာဂေါ။ ဧက သံ ဝါ ကရိ
 သံတိ၊ ဧကဒေသံ ဝါ ပိ † ကသံတိ၊ ဝိပုလေ ပိ ဧဒါနု။ ယသ နထိ
 သံယမော၊ ဘဝသုဓိံ; ကထဉာ၊ ဧါဠ ဓာတိတာ ဝါ နိဇာ ဗာဠ*။

† မှတ်ချက်။ ၊ ဤ၌ 'ကရိသံတိ' ဟု ရှိသင့်သည် ထင်၏။ မူလကျောက်စာ ထုလုပ်ရာ၊
 သို့မဟုတ် - ကျောက်စာမှ တဆင့် ကူးယူရာ၌ 'ရိ' တလုံး ကုန်နေဟန် ရှိ၏။ U.K.D.

၈၊ မြန်မာဘာသာပြန် ၇၊

ဘာသာဝင်တိုင်း နှစ်သက်အပ်ကြောင်း။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍ ဝိဿယသီ ဟု ဝံ့ချီ ခပ်နှိပ် အရှု
မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဓိတ်တော်ကို ခံယူ-ရရှိသော အသောက မင်းကြီး
မြတ်သည် မိမိ နိုင်ငံတော် အရပ်ရပ် ထက်ဝန်းကျင်၌ ကိုယ်တော် အယူ ဘာသာနှင့်
မတူ ကူးခြား များပြား ထူးတွေ့သော အယူ မှီသူတို့ကို ပင် မိမိ၏ တိုင်-နိုင်ငံတော်
ထက်ဝန်းကျင်၌ နေထိုင်ရန် လိုလား နှစ်သက်တော်မူ၏။ ထိုသို့ လိုလားကော်မကြောင်
ကား၊ ထို အယူ ရှိသူ အားလုံးတို့သည် ပင် မကောင်းမှုကို မပြုရန် စောင့်စည်းခြင်းကို၎င်း၊
ဘဝ၏ စင်ကြယ်ရေးကို ၎င်း လိုလား နှစ်သက်ကြကုန်၏။ ဝင်စေ ဆီသော်ကာ
ဤ ကပ္ပာ-လောကကြီး၌ လူတို့ မည်သည့် အလို-ဆန္ဒ နှင့် မြင့် အစားစားရှိ၍၊ နိမ့်မြဲ
ယုတ်မြတ် တယ်မက်ခြ်း လည်း အမျိုးမျိုး ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ အယူ ရှိကုန်သူတို့သည်
လူသိုလ်ရေး ဆိုင်ရာ၊ ဘဝ စင်ကြယ်ကြောင်း ကိစ္စ အားလုံးကို ဖြစ်စေ၊ အချို့ အဝက်က
ဖြစ်စေ၊ မြောက်ခြား ပြန့်စည်သော လူ့ဒါနီးရေးတို့ကို ဖြစ်စေ ပြုလုပ်လုံးပမ်းကြကုန်လိမ့်
သတည်း။ ကိုယ်နှုတ် ရေးငဲ့စည်းခြင်း၊ ဘဝ စင်ကြယ်ရန် လိုလားခြင်း ပျ မရှိ သူ့အား
ပြုစု ထောက်ပံ့သော သူ၏ ကျေးဇူးကို သိဘတ်ခြင်း၊ မြီးမြဲစွာ ကိုးစား ဆည်းကပ်ခြင်း
မည်သည့် မမြဲနိုင်ရာ သောကြောင့် များစွာ နိမ့်ယုတ် အောက်ကျလေတော့စေ၏။

၉၊ ဥပဒေသ-—ဤ ကျောက်စာကို ကြည့်ရှု-တွေ့မြင်ရခြင်းဖြင့် အသောက
မင်းဘုရား အလိုတော်မှာ—ဤသို့ ဖြစ်၏။ အယူ-ဝါဒ ရှိသူ မရှိသူ ၂ ဦးတို့တွင် မည်သည့်
အယူ-ဝါဒ ရှိသူ မဆို အယူ တခုခု ရှိသူ မှန်က တော်လှပြီ ဟု ချီးကျူးလေသည်။
အကြောင်းကား ၎င်းတို့သည် ပြုသင့်ရာ ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ကြလိမ့်မည်၊ သူတပါးက
ပြုသော ကျေးဇူးကို လည်း သိကြလိမ့်မည်၊ ကျေးဇူး သိ၍ လည်း ကျိုးနွံ ကြလိမ့်မည်။
အယူ မရှိသူကား ထိုကဲ့သို့ ကောင်းမှု ပြုရေး၊ ကျေးဇူး သိရေး မရှိ၊ ကျိုးနွံ လိမ့်ရန် ယုံကြည်
ငွယ် လည်း မရှိ၍ မကောင်း ဟူးလ၏။ Bacon- မွန်အမည်ရှိ အင်္ဂလိပ်ပညာရှိ
တယောက်က လည်း ၎င်း၏ Essay ဝိနိစ္ဆယကျမ်း အယူ ဝါဒ တခုခု ရှိသူ အာ

ကောင်းမွန်ကြောင်း ရေးထားချက် ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ လည်း အယူရှိသူ အားလုံးတို့အား
ပင် နှစ်သက်ဖွယ် ဂုဏ်ထူးကို ရှာဖွေ နှစ်သက်ကြကုန်ရာ၏ ဟု ညွှန်ကြား၏။

၁၁။ မှတ်ချက်။ အယူဝါဒ ရှိသူ အားလုံးတို့အား ပင် နှစ်သက်ဖွယ် ဂုဏ်ထူးကို
ရှာဖွေ နှစ်သက်ရမည့် ဟူသည်ကား အသောက မင်းကြားက မိမိ၏ နိုင်ငံတော် အ-
ရပ်ရပ်၌ ကာသာဝင် ဟူသမျှကို နေထိုင်စေရန် လိုသားတော်မူသည်။ အကြောင်းကား
၎င်းတို့သည် အယူ-ဝါဒ ရှိသည် ဆိုသဖြင့် တခုခုသော သံယမ ဘဝသုဒ္ဓိ အလိုရှိကြ
ပြီ ဟု ချီးကျူ၍၊ နာသာအောင် ပြောဆိုလျက် နှစ်သက်စရာ ဂုဏ်ကို ရှာသကဲ့သို့
နှစ်သက်နိုင်ဖွယ် တခုခုကို ရှာဖွေရမည် ဟု ကျွန်ုပ်တို့ဆိုလို၏။ အယူ ရှိသူ ဟူသမျှကို
သံယမနှင့် ဘဝသုဒ္ဓိ အကျင့် ရှိ၍၊ နှစ်သက်ရမည့် ဟု မဆိုလို၊ အကြောင်းကား နတ္ထိက၊
အယောဘူက၊ အင်္ဂုရိယ-အယူ ရှိသူတို့မှာ လောကဿတ၊ သုညတဝါဒ-ဥစ္ဆေဒဝါဒ-
များ သာ ဖြစ်ကြသဖြင့် စာချပာက စသော လောက ယဘိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကဲ့သို့ ဖြစ်
ကြ၍၊ နှစ်သက်ဖွယ် ဂုဏ် မရှိကြကုန်၊ ဓာရဗာက၊ ဗြဟ္မဗူတိ အစရှိသော လောကဿတိက
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အယူမှာ ဥစ္ဆေဒ-သုညတ ဝါဒမျိုး ဖြစ်ခဲ့လျှင် အသောက မင်းကြားက
အဘကြောင့် 'သဇေ ဟိ ဝေတ သံယမံ စ ဘသေခိ' ဝ ဣတံတိ' ဟု ဆိုရသနည်း၊
အကြောင်းကား ဥစ္ဆေဒ-သုညတ-အယူ ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့သော်၊ ပဏ္ဏာသနိပါတ် မဟာဗောဓိ
ဇာတ်သာ ဧတ္တပိဇ္ဇ အယူမျိုး ဖြစ်၍၊ သံယမ-ကာယကံစသည် ကောင်းစည်းခြင်း၊ ဘဝသုဒ္ဓိ-
ကစမှ စင်ကြယ်ကြောင်း သော အကျင့်များ မရှိနိုင်ရာ။

ဥစ္ဆေဒ အယူ သည် ရှိသော ဧတ္တပိဇ္ဇ-ဝါဒ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သံယမ-ဘဝသုဒ္ဓိ အတွက်
ကျင့်ကြံဖွယ် မရှိကြကုန်သည်ကား ကေန် မှန်၏။ သို့ရာတွင် အသောက မင်းကြားက အယူ
ရှိသူ အားလုံး ပင် သံယမ၊ ဘဝသုဒ္ဓိကို လိုသားကုန်၏ ဟု ဆိုခြင်းမှာကား အကယ်
မှတ်သစ်၍ ပင် ဆိုသည်၊ သို့မဟုတ် ပရိယာယ်အားဖြင့် ပင် ဆိုသည် ဟု ကျွန်ုပ်တို့
အဖန် ဆုံးဖြတ်ရန် မလွယ်ကူချေ။ အကြောင်းကား ၎င်း မင်းကြားသည် ပိဋကတ္ထယ-
ပါရဂူ၊ ဝိနိစ္ဆယသူ အစစ် မဟုတ်သဖြင့် အယူ-ဝါဒ တိုင်းမှာ သံယမ၊ ဘဝသုဒ္ဓိ ရှိ-မဲ့ကို
ဆုံးဆုံး ဖြတ်ဖြတ် သိမြင် မြက်ဆို ငှားသည် ဟု သည်း ကျွန်ုပ်တို့ မဆိုနိုင်ကုန်၊ ထို့ပြင်
ဤအချက်၌ ကယူဝါဒတိုင်းမှာ သို့သို့သော ကျင့်ဝတ်များ မရှိ ဟု သိနားလည် စေကာ၊
မင်း ပရိယ ယ်အားဖြင့် တို့သို့ ဆုံးဆုံး မြက်ဆို လားလေသည် ဟု လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ယူဆ
နိုင်ကုန်၏။ ထိုစကား မှန်၏။ 'သဇေ ပီတေ သံယမံ စ ဘဝသုဒ္ဓိ' ဝ ဣတံတိ-စသော ဝ
ဥဇာဝစ ဆံဒေါ၊ ဥဇာဝစ-ရာဇဂါ'ဟု တိသော စကား၏၊ ဟေဘူတ္တာကာရ-ဝဉ္ဇနတ္ထ
အဓိပ္ပါယ်မှာ သံယမနှင့် ဘဝသုဒ္ဓိ အကျင့် ရှိလျှင် သာ နှစ်သက်အပ်သည်။ အကြောင်း

ကား လူများမှာ အလိုဆန္ဒ နှိမ့်မြင့် ရှိကြသည်။ ထိုသို့သော သံယမနှင့် ဘဝသုတ္တိ ကျင့်ဝတ်
ရှိသောကြောင့် ထိုအယူမျိုး ရှိသူ ဟူသမျှကို ငါ မင်းမြတ်၏ ဘုရားနိုင်ငံတော် အလွင်း
အရပ်၌ ပင် အယူ ရှိသူမှန်က နေစေလိုသည် (ဟု ဆိုလို၏။)

သံယမနှင့် ဘဝသုတ္တိ မရှိခဲ့သော်၊ မည်သို့ ဟုနည်း ဟူသော်၊ 'ယသ နှထံ သံယမော၊
အဝသုရိံ; ကတညတာ ဝါ ခါဠ-ဘတိတာ ဝါ နိဇာ ဗာဠ' - သံယမနှင့် ဘဝသုတ္တိမျှ မရှိ
လျှင် ကျေးဇူး သိတတ်ခြင်း၊ မြီးစွဲ တည်တံ့စွာ ခေး-အည်းကပ်ခြင်း ဟူသော
လောကသားတို့ သိတတ်ကြရာမျှ ပင် မရှိသောကြောင့် ခင်ခင် ဟုတ်နိမ့် လူရွာ၏' - ဟု
လိုသတည်း။ ထို ကောင်းဖြင့် အသောက မင်းပြုစားသည် သံယမနှင့် ဘဝသုတ္တိ အကျင့်
မရှိသော အယူဝါဒကို မနှစ်သက် ဟု ဆိုရ၏။ မည်သို့ မနှစ်သက်စေကာ၊ လောက
ဓမ္မတာ အတိုင်း နှစ်သက်သောငှါ ပြောတော်ကြသည်မှာ လည်း ပရိယာယ်၌ လိမ်မာသော
ပညာရှိတို့ အလေ့ ပင် ဖြစ်၏။ အသောက မင်းကြားကဲ့သို့ အယူဝါဒ အမျိုးမျိုး ရှိသူတို့ကို
အုပ်စိုးသော ကေဆုန် ဘုရင်ကြီးများကား ထိုသူ ပင် မရှိတော့ချေ။ တနည်း မည်သို့သော
အယူ ဖြစ်စေ အယူ တခုခု ရှိလျှင် အယူ လုံးလုံး မရှိသူနှင့် စာ၍ နှစ်သက်ထိုက်၏၊
ထို စကား မှန်၏; ခတ္တဝိဇ္ဇ အယူမျိုး ပင် ဖြစ်စေ အယူ-ဝါဒ တခုခု ရှိသူမှာ တစ်
ကောင်းဆိုး ၂ ဇား အကျိုး အပြစ် များကို ဆင်ခြင်ဘု တရား ရှိပြီဟု လိမ္မော်သောကြောင့်
ဥဇ္ဈေဒ အယူ ဖြစ်စေကာမူ တခါခါ တည်မှန်လိမ့်မည်ဟု မြော်လင့်ဖွယ် ရှိသေး၏။ အယူ-
ဝါဒ အလွင်း မရှိသူကား ထိုသို့ မြော်လင့်ဖွယ် မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် ခွဲကန်း- Bacon
ခေါ် အင်္ဂလိပ် ပညာရှိက လည်း အယူ-ဝါဒ တခုခု ရှိသူ သာ ကောင်းမွန်ကြောင်း
ဆိုလေသည်။

ရွှေမြင်တင်ဆေးတိုက်

ဦးညို+ဇောတိသန်းရီ ဒိဿားစုကောင်းမှ
၁၂- ဇွဲသစ်(၁)လမ်း-ကျောက်-မြောင်းရန်ကုန်မြို့
နတ်လူသားရခေါ်စေသော်

အဋ္ဌမ သိလာန သာသနီ၊

ဂ၊ မူလပါဠိ၊

အတိကံတံ အံတလံ ဣဇာနော ဝိဟာရ-ယာတံ နာမ နိဓမ္မိသု၊ ဣဟ ပိဂဗိယ၊
ဧနာနိ ဝ ဧဝိသာနိ ဖာတိရမာနိ အတံသု၊ ဧသ ဒေဝါနံ ဝိယော ပိယ--ဧသိရာဇာ
အသာသာ' ထိသိတော † သံတော နိဓမ္မိ သံဗောဓိ'၊ ဟေ 'နေသာ ခံမ ယာဏာ
အတြ (အယံ) ဟောတိ၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏ-နံ ဒသနေ စ ဒါနေ စ ထေရာနံ
ဒသနေ စ ဟိရိုက-ပဋိဝိဇာနေ စ ဇန-ပဒသဇနသ သေနေ စ ခံပာ' နံထဋ္ဌိ ဧ ခံမ ပရိပူဇာစ
ကတော' ပယာ သော ဘူယ ခုတိ (အဘိဓမ္မဇော) ဟောတိ၊ ဒေဝါနံ ပိယသ ပိယဒ-
သိနော ဣဉော ဘာဂေ အံဉေ။

၉၊ မုဟ်ချက်၊ မထမ ကျောက်စာများနှင့် အလားတူ ပုဒ်ကို အလားတူ
မထားပဲ ပုဒ်ကူးနှင့် ရေးထားခြင်းမှာ ကျောက်စာမူ အလူးထူး ရှိကြောင်း သိစေ၏၊
ရင်းမြင့် စာကြည့်တိုက်၏ အသိဉာဏ်ကို နှိုးဆော်၏။

† မုဟ်ချက်၊ မထမတာရ သမ္ပ-၏ ကျောက်စာနှင့် ဤနေရာတွင် 'သံတံ နိကဒိဋ္ဌာ

၉။ မြန်မာဘာသာမြန် ၈။

ကျောင်းတရားသွားခြင်းဖြစ်ပုံ၊

ရှည်လျားစွာသော ကာလ ပတ်လုံး ဘုရင် မင်းမြတ်တို့သည် ကျောင်း ကန်ဘုရား သို့ ထွက်စံ ဖူးမျှော်ခြင်း မည်သည်ကို ပြုတော်မူလေ၊ ဤသို့ ထွက်စံ-
 တော်မူကြရာ၌ သား-သမီး လိုက်လံ-ပင်ခတ် ပျော်ပါးခြင်းတို့မှ တပါး ဤနှင့်အလား
 တူ ပျော်ပါး-မြူးထူးခြင်းတို့ လည်းမပါဝင်ကြကုန်ပြီ၊ ထိုသို့သော မင်းတို့ ခရီးထွက်
 စံ-ကြွမြန်းခြင်း အလေ့များအတိုင်း မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍ ပီယ
 ဒဏ်ဟု ငွဲချီး-ခပ်နှိပ် အရှင် မဟာကဏ္ဍပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ
 ရရှိသော အသောက မင်းကြီးမြတ်သည် အဘိသိက် သွန်း၍ အပ်နှံစံမြောက် အ-
 ခါ တရားလျာစတို့၏ သဗ္ဗဒမ္မန်း စေးဆင့် ဖြစ်ပွင့် သိမြင်ကြရာ မဟာ ဗောဓိပင်သို့
 ခရီး လှည့်လည် ထွက်ခွာခြင်း ပြုလေပြီ၊ ထို့ကြောင့် ဤနေရာ၌ တရား အခွင့် သင့်-
 မြတ်သော ထွက်စံ-ကြွရောက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ထွက်စံတော်မူရာ ဤအရပ် ဌာန၌ ရဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ကြည့်ရှု-
 ဖူးမြင်ရခြင်း၊ ၎င်းတို့အား လှူဒါန်းရခြင်း၊ အသက်-အရွယ် တိုမင်းသူ၊ သီလ စ-
 သော ဂုဏ် မြောက်မြားသူတို့အား တွေ့မြင်-ဖူးမျှော်ရခြင်း၊ ရွှေပြား စသည်(စေတီ-
 ဗုဒ္ဓါးတို့၌) မှန်းမဲရခြင်း၊ ဇနပုဗ္ဗသူ၊ ဇနပုဗ္ဗသားတို့နှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးရခြင်း၊ တရား-
 စကား ဟောညွှန် ဆုံးမရခြင်း၊ တရား-ကောင်း ပြောကြား ဆွေးနွေးရခြင်းများ ဖြစ်-
 ပွားလေပြီ၊ ထို အားလုံးသည်ကား ကျောင်းကန်-တရားသို့ ထွက်ကြ လှည့်လည်ခြင်း
 မှ စင်စစ် တိုးပွားသည့် မေ့လျော် ပျော်ပါးဖွယ်များ ဖြစ်လေသည်၊ မင်းတကာတို့
 ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍ ပီယဒဏ်ဟု ငွဲချီး-ခပ်နှိပ် အရှင် မဟာကဏ္ဍပ မထေရ်
 မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ ရရှိသော အသောက မင်းကြီးမြတ်ကြီး၏ ဤသို့
 သော ကုသိုလ် အရှိတို့ကို ၄ ဘုရင်မှတစ်ပါး အခြားသော ဒဏ်-လူ-မြို့ဟွာတို့အား
 အမျှ ညီစွာ ပတ္တိ-ဒါန ပြုသတည်း။

၁၀၊ နတ်ရန်၊ သတော်တဆ နှုတ် မဝိသ သူက ချွတ်ချော်-တိမ်းပါး၍
 ‘အမ္မ’-ဟူသော ပုဂံမျိုးနှင့် အလားတူ သဒ္ဒါများကို ပင် ချွတ်မိစေကာ၊ ၎င်း၏
 အနက်ကို ပညာရှိတို့ ရှာဖွေခဲ့သော် ‘အမ္မ’-ဟူသော သဒ္ဒါနှင့် အလားတူ သဒ္ဒါ
 ကောင်းကို တွေ့ရသည် ဟု သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာ ဆရာကြီး အရှင် ဓမ္မသိရီ ပိန္နဲဆိုချက်
 ကဲ့သို့ ‘ဒေဝါနံ ပိယသ ဝိယဒသိနော ဖုဏ္ဏေ ဘာဂေ အံဉေ-’ ဟူသော သဒ္ဒါ
 ပိုင်းပြတ် မဖပ်-မဟပ်ကို တွေ့ရစေကာ၊ ပတ္တိ-ခါန အတွက် ရည်ဆောင်ချက် ဟု
 သိရသောကြောင့် ထိုသို့ မြန်မာ ပြန်ဆိုခဲ့သည်။

ထို့ပြင်၊ ဤ ကျောက်စာ၌ ဒေဝါနံ ပိယသ ဝိယဒသိနော ဖုဏ္ဏေ ဘာဂေ
 အံဉေ-ဟူသော ကောင်းဖြင့် မိမိ၏ ကောင်းမှုကို သူတပါးတို့အား အဖို့ ပေးခြင်း
 ပတ္တိခါနကို ပြုလုပ်သင့်ကြောင်း၊ သို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် ပုညကြိယာ ထမီးဖြစ်၍
 သတော်ကောင်းတို့ ဝတ်တရား ဖြစ်ကြောင်း ပြ၏။ ဤ၌ ပတ္တိခါန-ဟူသည် မိမိ ကု-
 သိုလ်-အဖို့ကို သူတပါးအား ကိုယ်နှင့် အလားတူ အကျိုး ရရန် ပေးဝေခြင်းတည်း။
 ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် မူလ ကောင်းမှုရှင်မှာ ကုသိုလ်-အဆင့် ပွားစီး၍ တပါးသူတို့-
 အားလည်း မိမိ အလား ကုသိုလ်မှု ပြုရန် နှိုးဆော်ရာ ရောက်၏။ ယင်းသို့ အားဖြင့်
 မိမိ-သူတပါး၌ ၂-ကျိုးမျှား ဖြစ်သော ပုညကြိယာမှုကို သူတော်ကောင်းတို့ လိုက်နာ
 ပြုမှု သင့်ကုန်၏။

၁၁၊ ဥပဓေသ၊ ယီကျောက်စာကို ကြည့်ရှုရခြင်းဖြင့် အသောက မင်းတရား
 သည် တော ကမား လှည့်လည်ခြင်းတက် ကျောင်းကန်-တရားသို့ လှည့်ရခြင်းက
 မြတ်ပုံကို သိတော်မူ၍ ‘ကေသ ပဒ-ဝိတိ ဟာရဿ၊ ကလံနန္တတိ သောဋ္ဌသိ’ ဟု
 သော ပါဠိတော်အရ၊ ကျောင်းသို့ သွားသဖြင့် ရရှိသော သံဃဒဿန စသော အ-
 ကျိုးမျှားစွာကို ရွာဖွေ ပြည့်စုံခြင်းမှာ လည်း ပညာရှိတို့ နှစ်သိမ့်-ကြေနပ်ဖွယ် ရှိပေ
 ၏။ ထို ကောင်းကို အနည်းငယ် ထင်ရှားစေဦးအံ့။

သတံ ဟတ္ထိသတံ အဿာ၊
 သတံ အဿတရိ ရတာ၊
 သတံ ကညာ သဟဿာနိ၊
 အာမုတ္တ-မဂီ-ကုဏ္ဏလာ၊
 ကေသ ပဒဝိတိ ဟာရဿ၊
 ကလံ နန္တတိ သောဋ္ဌသိ။...

ဟူသော ဝိနည်း ခုဋ္ဌဝဂ္ဂ-သေနာ သန ခန္ဓက-ပါဠိတော်အရ၊ ဆင်-ရထား တသိန်း၊
မြင်း-ရထား တသိန်း၊ အသ္မာတိရိ မြင်း-ရထား တသိန်း၊ သင်္ကသမီး ကညာ တ-
သိန်း၊ ဤလေးသိန်း အပေါင်းသည် ကျောင်းကန်-တရားသို့ သွားသွ၏၊ ခြေတလှမ်း
အတွက် ရရှိသည့် အကျိုးကို ခပ်-ခိတ် တစိတ်မျှ မရှိ ဟူသော အဓိပ္ပါယ်မှာ
ကျောင်းသို့ သွားရောက်သည့် အတွက် ရရှိသော အကျိုးဖြင့် ပေါ်လွင် စေလေ-
သည်။ ဓမ္မ-ကထိက-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ နည်းယူသင့်စွာ၊ ဤ ကျောက်စာဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို
ဤသို့ ပြုလုပ်ရန် ညွှန်ပြ နည်းပေး၏။

၁၂။ မှတ်ချက်။ ဤ အထက်ပါ စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ယခု ခေတ်တွင်
'ကျွန်တော် ကျောင်းကိုသော အလွန် ရောက်လှီလှပါသည်။ သို့သော်' ဘိနပ် ချွတ်-
ရန် ဝန်လေးလှသောကြောင့် သာ မရောက်နိုင် ဖြစ်ရပါသည်။ ဟု ဆိုလေ့ ရှိလှသော်
မျှအများကြီး နှစ်လုံး သွင်း၍ ကျကျ-နုနု ခြံးစားရန် လိုလှ၏။ ထိုစကား သင့်လှ
စွာ၊ ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ လိုလားအပ်သည့် မချွတ် မယွင်း ပြီးစီးမည် အကျိုးသာ
ရှိခဲ့လျှင်၊ ဘိနပ် ချွတ်၍ မကု ဥက္ကောင်းနှင့် ပင် လာနိုင်ကြပေလိမ့်မည်။ ထို အချက်
များကို သောက်ထား ဆင်ခြင်ကြ၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ယခု တရား ခေါင်းပါးသည့်
လူကပ်ဖွဲ့မျှ မဖြစ်ရန် ၁၄ စိုက်ကုန်ရာ၏။

နဝမ-သီလာ' နုသာသနီ၊

၉။ ဓူလပါဠိ။

ဒေဝါနံ ဝိသဟာ ဝိယဒသိ ရာဇာ ဧဝံ အာဟာ၊ အယိ ဇေနော ဥသာ' ဝဇ်မံဂလံ
ကရောတိ၊ အာဇာဝေသု ဝါ အာဝါယ-ဝိဝါယေသု ဝါ ပဇောပဒါယေ ခုဝါ ပဝါ-
သမ္ပိဝါ၊ ဧတာယေ စ အနာဓယ ဝ ဒေဝိသာယေ ဇေနော ဥသာ' ဝဇ် မံဂလံ ကရောတိ၊
အတြ ဣ အဝကဇနိယော နယူကံ စ ဗဟုဇိဝံ စ ခုဒကံ စ နိလသိယံ စ မံဂလံ
ကလောတိ၊ ဘေ ကဋ္ဌဝိယေ ဧဝဝ ခေါ မံဂလေ ဒေပ-ဇလကေ စ ဒေါ၊ အယံ ဣ
ခေါ ဟောဗလေ မံဂလေ-ယေ ဧမမံဂလေ၊ အတြ အယံ ဧဝါ သဉ္ဇကမ္ပိ သမ္ပာပဋိ
ပတိ၊ ဂုရုနံ အပဇိတိ၊ ပါဏေသု သိယမော၊ သဟေ-ဗြဟ္မဏာနံ ဧါနံ၊ ခေသ ဧ
အံနေ စ တောရိသေ ဧမမံဂလေ နာမ။

ဧသ ဝတဝိယေ ပိတ္တနာ ပိ၊ ပုတေန ပိ၊ ဘာတိနာ ပိ၊ သုဝါပိကေန ပိ၊ မိတ
သံထုတေန၊ အာဝ ပဋိဝိသိယေန ပိ၊ အယံ သာဂ္ဂ၊ ဣဒိ ကဋ္ဌဝိယေ မံဂလံ အာဝ
တသ အတသ နိဗ္ဗတိယာ၊ 'ဣမံ ကလ 'မိတိ၊ ယေ ဟိ၊ ကေဝလေ မံဂလေ သိ
သယိကေ၊ ဧသ သိယာ' ဝ တံ အဋ္ဌ နိဗ္ဗေယ၊ သိယာ ပုန နော၊ ဣဟ လောကိ
ကေ ဝ ဝ ... သေ၊ အယံ ပုန ဧမမံဂလေ၊ အကာလိကေ၊ တံ ဘေ ပိ တံ အသံ
န နိဗ္ဗေယ၊ ဟိ၊ အာဝေ၊ ပုန ပသဝတိ၊ ဣဒေ ပုန တံ အသံ နိ
ဗ္ဗေယ၊ ဟိ၊ အာဝေ၊ ပုန ပသဝတိ၊ တေန ဝိမ-မံဂလေန။

၁၀။ မုတိချက်၊ ပဇောပဒါယေ မှာ 'ပြောတာဒနေ' ဟု သက္ကဋသရာထိ
ပြန်ကြပုံ အတိုင်း ပဇ္ဇပ္ပါဒနေ' ဟူသော ပါဠိနှင့် ညီမျှကြောင်း သိရ၏။ ဤမူကား
ကာလသိကျောက်စာကို ပဇာနိ သား၏ ကွဲပြားချက်များမှာ နိဗ္ဗတိယာပုဒ် အခြား
ပုံ၌ 'နိဝတသ္မိ' စ ပုဒ် ဟု သဟဗာဇဂဋ္ဌိ၊ မာနုဆသရာထိ၌ မိတိ၊ ယေဟိ ပုဒ် အခြား
ပုံ၌ 'အာဇာ' စ ပိ ခုကံ အာဝ ဧါနံ သာမု' ဟု ထို မူများ၌ရှိ၊ 'ပုနနော' ပုဒ်နောင်၊

၂။ ကျောက်ပြား ၁၄ ချပ်၊ နှစ်မ ဩဝါဒ။

ဝ ဝါယာဒီသေ ခံမဒါနေ ဝ ခံမာနုဂယော စ သေ' ဟုတို့ မူများတွင် ရှိ၏။ သို့ဖြင့် လည်း
ထိုမူများတွင် ပင် 'အယံ' ဟု နှစ်မ-မဂ္ဂလေ' အခြားမဲ့၌ 'တု ခေါ် ပီတေန ဝါ' ဟု
ခဏန ဝါ' ဥာတိကေန ဝါ' ဟု ၎င်း၊ နှစ်မလေ အခြားမဲ့၌ 'သဟာယေန ပိ' ဩဝါ
ဒီတချီ တမိ တမိ ပကရဏေ' ဟု ၎င်း၊ 'ပုန် ပသဝတိ' အခြားမဲ့၌ 'ဣဒံ ကိမ် ဣဒံ
သာဓု ဣတိ ဣမိနာ သကံ' ဟု ၎င်း၊ တဏှာ အခြားမဲ့၌ 'သဝဂ္ဂ အာရာမေတေန
ဣတိ ကိမိ စ ဣမိနာ' ဟု ၎င်း၊ ထို့ပြင် 'သဇဉ်' ဆို အခြားမဲ့၌ 'တသပျထရံ သသာ
သဝဂါရမိ' ဟု ၎င်း၊ ဗာသီးသံဃါဋီကြွ၏။ ထို မူတို့က ပါရှိသည့် အဓိပ္ပါယ်များမှာ
ရှုပ်လှ၍ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အဆိုင်စပ်ရာများလည်း ပါဝင် ခြေပြန် သောကြောင့် ၎င်းမူများပါ
စကားတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ မထဲ သွင်းပဲ ကာမသိမ္မကိ သာ ပရော ဖြစ်အံ့သည်။

၁၁။ မြန်မာဘာသာပြန် ၉။

မဂ္ဂလာ အစစ်နှင့် အတု။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယဇယံ ဟု ဝံ့ချီ-ခပ်နှိပ် အရှင်
မဟာကဿပ မသေမြတ်၏။ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ-ရရှိသော အသောက မင်း-
တရားမြတ်ကြီး ဤသို့ မိန့်မြွက်တော်မူပြီ-ဤလောက၌ အမြတ် အယုတ် မဂ္ဂလာ
စွဲယူသူ အစားစား ရှိကြ၏။ ထိုသူများသည် အနာရောဂါ ကပ်ငြိရာ၊ လက်ထပ်
ထိမ်းမြားရာ၊ သားသမီး မွေးဖွားရာ၊ အရှပ် တပါးသို့ ခရီးယာယီ သွားလာရာ၊
ဤသို့သော အရာ အခါကာလများနှင့် ဤနည်း အလားတူ အခြားသော အရာ အခါ
ကာလများ၌ အမြတ်-အယုတ် အားဖြင့် အစားစားသော မဂ္ဂလာတို့ကို ပြုလုပ်ကြ၏။
အထူး တလည် မှတ်ဖွယ်ကား၊ ဤ မဂ္ဂလာ အစားစားကို ပြုလုပ်ကြရာ၌ အောက်
တန်းစား ကျရောက်ကြသည့် [ထိမ်းမြားမှု၊ သားသမီး မွေးဖွားမှု၊ မှီကမ်းသော] သူ
များသည် အထူးထူးအပြားပြား များစွာသော သေးသိမ်၍၊ အကျိုး မထူးလှသော
မဂ္ဂလာများကို ပြုလုပ်တတ်ကြလေသည်။

† ဤ အတွင်း စကားမှာ ကာလသီမ္မတ တပါး၊ အမြီး ဝိရနာရ စသော ဧကောက်စာမူများ၌
ပါသော အရာများ ဖြစ်သည် ဟု ပြဆို၏။

ထိုသို့သော မင်္ဂလာတို့ကား ပြုလုပ်ဆိုက်သည် ပင် ဖြစ်စေ၊ အကျိုးသွား နည်းပါးသော မင်္ဂလာတို့ သာ ဖြစ်ကုန်၏။ စင်စစ် အားဖြင့် တရားတော် ဆိုင်ရာ သုံးဆယ် ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာတို့သည် သာ အကျိုး စီးပွား ကြီးမား ထွန်းကားသော မင်္ဂလာတို့ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ ဤ မင်္ဂလာမှု ပြုလုပ်ရေး အရပ်ရပ် စကား၌ ဤတရား တော် ဆိုင်ရာ မင်္ဂလာကား၊ ကျေးကျွန် အခေ အပါးတို့ အပေါ်၌ ကောင်းမွန် ပြောင့် မှန်စွာ ကျင့်ဆောင်ခြင်း၊ အရာ မိဘ ကြီးရင့်သူတို့အား ကျိုးနွှံ ချီးသေခြင်း၊ သတ္တဝါ တို့ကို သတ်ဖြတ် ညှဉ်းပန်းရေးမှ စောင့်တည်းခြင်း၊ ရဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ်-သူတော် သူ-မြတ်တို့အား ရှာခါန်း-ပေးကမ်းခြင်း၊ ဤ ဆိုခဲ့ပြီး တို့သည် ၎င်း၊ ဤမှ တပါး ဤနှင့် အလားတူ အခြား ပြုလုပ်ဖွယ် တရား နာခြင်း၊ တရား ဆွေးနွေးခြင်း စသည်တို့ သည် ၎င်း မင်္ဂလာ မည်ကုန်၏။

ထိုသို့သော မင်္ဂလာတို့ကို အမိ-အသ၌ ၎င်း၊ သား-သမီး၌ ၎င်း၊ ညီ-ဇနီးကို မောင် နှမ၌ ၎င်း၊ အသျှင်-သခင်နှင့် ကျေးကျွန်တို့၌ ၎င်း၊ အဆရာ-ခင်ပွန်း ချစ်ကျမ်းဝင်သူ တို့၌ ၎င်း၊ အိမ်နီးပါးချင်း အထိ ၎င်း၊ အချင်းချင်း ပြုကျင့်ကြသင့်လေသည်။ ဤ-ညွှန်ပြခဲ့သည့် မင်္ဂလာများကား ပဉ္စဝိ တမလွန်ကျိုး၊ ကိုယ်သူ့ ကျိုး အတွက် ကောင်း မွန်လေသဖြင့် ဤသို့သော တရားတော် ဆိုင်ရာ မင်္ဂလာများကို မည်သည့်မင်္ဂလာမှ မည်သည့် အကျိုး ထွက်ပေါ်သည် ဟု ထိုထို မင်္ဂလာ၏ ကိစ္စ ပြီးစီးသည် တိုင်-အောင် ပြုကျင့် လိုက်နာသင့်ကြ၏။ အထူး တလည် မှတ်ဖွယ်ကား၊ လောကတွင် မင်္ဂလာ ဟု သမုတ်ကြ သမျှ အကြွင်းမဲ့ ရှိသမျှ မင်္ဂလာ မျိုးတို့မှာ ယုံမှားဖွယ်နှင့် တကွ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့သည် ထိုညွှန်ကြား ရည်ဆောင်ချက် အကျိုးများ ပြီးစီး သော် ပြီးစီးရာ၏၊ ထိုသို့ ပဟုတ် ရည်ဆောင်ချက် အကျိုး မပြီးစီးပဲသော် ဖြစ်ရာ၏။ စင်စစ်ကား ၎င်းတို့သည် (ပြီးစီးသည် ဖြစ်စေ၊ မပြီးစီးသည်ဖြစ်စေ) ဤပစ္စက္ခ လော ကီကျိုး အတွက်မျှ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ထို့ပြင်၊ ဤ တရားတော် ဆိုင်ရာ သုံးဆယ် ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာတို့ကား အခါကာ လ မလင့် အခွင့် သင့်တိုင်း ကောင်းကျိုး စီးမျိုးကို ဖြစ်စေကုန်လေသည်။ အကယ် ၍၊ ထို တရားတော် ဆိုင်ရာ မင်္ဂလာသည် ဤပစ္စက္ခ ဘဝ၌ ခံစားရနိုင်အောင် အ ကျိုး မပြီး ခိုပြန်စေကာ၊ တမလွန် လောက ထိုထို ဘဝ၌ အနန္တကောင်းကျိုးကို တိုး ပွား ကြီးကျယ်စေလေသည်။ ထိုသို့ မဟုတ်ပဲ အကယ် စင်စစ် ပစ္စက္ခကျိုးကို ပြီးစီး

စေပြန်မူကား၊ ထို မင်္ဂလာမှ ပစ္စက္ခ တပေလွန် ၂ လန်သော ကောင်းကျိုးကို ရသည့် ဖြစ်၍၊ ထို တရားတော်လာ သုံးဆယ်ရှစ်ခြာ မင်္ဂလာ အတွက် ဤ ဘဝမှာ လည်း ကောင်းမြတ်၍၊ နောင်ဘဝမှာ လည်း အနန္တ ကောင်းကျိုး ထိုးပွားလေသတည်း။

၁၂။ ဥပဓမ္မေယ — ဤ ကျောက်စာ-အရ အသောက မင်းတရားကြီးသည် မင်္ဂလာ အတုနှင့် မင်္ဂလာ အစစ်ကို ခွဲခြား နားလည်သူ ဖြစ်၍၊ မင်္ဂလာအစစ်ကို သာ နှစ်နှစ်ကာကား ကြိုက်ညီသူ ဖြစ်ကြောင်း မြို့ဟဇပတိ-ကျမ်း အရ ထိုထို မင်္ဂလာမှ ဇာတာ စနီး လက် ဆိုင်ရာ ဂြိုဟ်စီး နက္ခတ် စသည်ကို အယူ သက်ဝင် မရှိကြောင်း လင်ရှား၏။ ထို့ပြင်၊ ကျွန်ုပ်တို့အား လည်း ထိုကဲ့သို့ပင် မင်္ဂလာတု မင်္ဂလာစစ် ၂-မျိုးတို့ အထူး အခြားကို သိနားလည်၍၊ မင်္ဂလာစစ်ကို သာ လိုက်နာကြလျက် မင်္ဂလာ တုကို ဂရု များစွာ ထောင်းကြရန် နည်းညွှန် လမ်းပြကြောင်း ပေါ်လွင်လေ၏။

၁၃။ မှတ်ချက်၊ ၁၊ မင်္ဂလာ ဟူသည် “မင်္ဂလန္တိ”တိ မင်္ဂလာ၊ ‘ဝုဉ္စိ’ ပိဋူဉ္စိ’ ခပေလ္လံ’ အာပဇ္ဇန္တိ’ တိ အဏ္ဏော” ဟု မင်္ဂလသုတ် အဋ္ဌကထာဖွင့်ချက် အတိုင်း ကြီးပွား ပြန့်ပွင့်ကြောင်း၊ တိုးတက်ကြောင်း၊ တရားကို ဆို၏။ ဤ လောက၌ အချို့ လူတို့သည် ပုပန်သည်၊ ဆင်းရဲသည်၊ မွဲသည်၊ ဒိုလိုသ်၊ မောင်းမဲးသ် စသည် ထို့တို့ အကြား-အမြင် ကို စွဲ၍၊ မင်္ဂလာမဲ့၊ မင်္ဂလာရှိကို သမုတ် မှတ်သား၍၊ အပြစ်-အကျိုး စွဲယူကြကုန်၏။ ထိုနှင့် အသားတူ အိပ်မက်၊ လက္ခဏာ၊ ဥပါတ်-မြေလှုပ်ခြင်း၊ ပျားစွဲခြင်း၊ ငှက်နားခြင်း စသည် အရာပေါင်း များစွာကို စွဲမှတ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ မှတ်တိုင်း တစုံ-တရာ အမင်္ဂလာ အသံကို ကြားရသော်၊ မြင်ရသော်၊ တစုံ တရာပင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော်၊ ၎င်း အတွက် မကောင်းကျိုး ခံစားရသောမည် ဟု ယုံကြည် စွဲမှတ်ကြ၏။

ဘုရားရှင် လက်သင်တော် အခါ၊ ဗုဒ္ဓဂြိုဟ် မြို့သား ပုဏ္ဏား ထဦးမှာ သေတ္တာ တွင် တားသော အဝတ်စုံကို ကြက်ခဲးသဖြင့် ၎င်းကို သုံးဆောင်သူ မှန်သမျှ ပျက်စီးရ မည် ဟု စွဲလမ်းလျက် ‘၎င်းကို ထုတ်ဖြင့် ကိုင်၍၊ စွန့်ပစ်ခံချ’ဟု မိမိ သားကို ခေခိုင်း စွန့်ပစ်စေလေပြီ၊ ၎င်းကို ဘုရားရှင် ကောက်ယူ သုံးဆောင်တော်မူကြောင်း ကေနိပါတ် မင်္ဂလဇာတ်၌ ဆို၏။ ထိုနှင့် ပေါ်၍၊

“ယဿ မင်္ဂလာ သမ္ပဟတာ၊
ဥ ပါတာ သုဝိနာ ခ လက္ခဏာ စ၊
ဿ မင်္ဂလ - ဒေါသ - ဝိတိဝတ္ထော၊
ယ ဂယောဂါ ဓိဂတော န ဇာတု ဗေတိ။”

ဟူသော ဂါထာ ဖြစ် ပေါ်၏။ ထို ဂါထာတွင် နောက်ဆုံး ပါစကို ထောက်က ရဟန္တာ သာ ထိုသို့သော မင်္ဂလာ ဥပါတ်၊ အိပ်မက်၊ လက္ခဏာ စသည်ကို ဝှုံးယူခြင်း ခေါ်သမ္ပ ကင်းလွတ်၏။-ဟု ဆိုရန်ရှိ၏။

သို့ရာတွင်၊ ထို ဂါထာ ပထမပါစ အဓိပ္ပါယ်မှာ ထိုသို့သော မင်္ဂလာကို မဂ်ဖြင့် ဖြတ်မှ ဟု ရဟန္တာသတက် ယူအပ်သော အဓိပ္ပါယ် ရှိသကဲ့သို့၊ ဤသို့ ဆုတ်ယုတ်မည်၊ ဤသို့ ဖြစ်ပွားမည် ဟု စိတ် ဖြတ်နိုင်သူတို့အား လည်း ထိုမင်္ဂလာ ဒေါသ မရရှိ ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ကို သိအပ်၏။ ဥပါတ်၊ အိပ်မက်၊ လက္ခဏာတို့မှာ လည်း ထိုအတူ ပင်တည်း။ သို့ရာတွင်၊ အတ္တဝါတို့မှာ ဝေးကင်းက အဆက်မပြတ် ဝှုံးလမ်းခဲ့ကြသော စိတ် စသည် တို့မှ အဆပ်ကြားဖြင့် ဝှုံးယူချက် ပြင်းစွာ ဖြစ်အတ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် “သေ ကဠဝိယေ ခေဝ ခေါ မဂ္ဂဇော၊ အပပလဇော စ ခေါ”-ဟု ထိုမင်္ဂလာတို့ကို များစွာ အကျိုး မရှိ ခေဝ ခေါ မဂ္ဂဇော၊ အပပလဇော စ ခေါ”-ဟု ထိုမင်္ဂလာတို့ကို များစွာ အကျိုး မရှိ ကြောင်း အသောကမင်း ဆို၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့သော မင်္ဂလာတို့ကို ဝှုံးယူသည် ပင် ဖြစ်စေ၊ အကျိုး ကြံ့သော မင်္ဂလာစစ်တို့ကို ပြုရမည် ဟုလို၏။ ထို့ကြောင့်၊ အယ် သာဓု၊ ဣမံ ကဠဝိယေ မဂ္ဂလံ အာဝ တသ အလသ နိဗ္ဗတိယာ”-ဟုဆို၏။

စသနိပါတ် မဟာမင်္ဂလ ဇာတ်၌ ကား (၁) သတ္တဝါ အားလုံးကို မေတ္တာ ထားခြင်း၊ (၂) လူ အားလုံးအား သည်းညည်း ခံခြင်း၊ (၃) သူငယ်ချင်းတို့အား မဝေထဲ မပြုခြင်း၊ (၄) မိတ်ဆွေတို့အား မပြစ်မှားခြင်း၊ (၅) အရွယ်တူ မဟာ၊ ကောင်းကို ချခြင်း၊ (၆) မင်းစားတို့ အရည် အခြင်းကို သိမြင်-ခြီးမြှောက် တတ်သော မင်းကို ရရှိ မှီဝဲ ချခြင်း၊ (၇) နတ်ရွာ လားကြောင်း ခါနု ပြုလုပ်ချခြင်း၊ (၈) နောက်ဆုံး၌ အကျင့် စင်ကြယ်သော ရဟန္တာတို့ ရအပ်သော အရိယ-သမ္မာကို ရအောင်ခြင်း ဟု ပဉ္စကွ-တမလူနီ၊ ဘဝဆုံးတိုင် ကောင်းမွန်သော မင်္ဂလာကြီး ရှစ်ပါး လာရှိကုန်၏။

သုတ္တနိပါတ် မင်္ဂလသုတ်၌ လည်း၊ သုမ္ပိနီကို မပေါင်းမကံခြင်း၊ ပညာရှိကို
 ပေါင်းမကံခြင်း၊ ပုဇ္ဇေသိုက်သူအား ပုဇ္ဇေခြင်း၊ သင်္ခတေသောအရပ်၌ နေထိုင်ခြင်း၊
 ငွေးက ပုဉ်းကံ ဝိခြင်း၊ ကိုယ်-မိတ်ကို ကောင်းစွာ ထားရှိခြင်း၊ အကြား-အမြင်များခြင်း၊
 အသတ် တတ်မြောက်ခြင်း၊ မိမိ ကျင့်ဝတ်၌ နားလည်ခြင်း၊ စကား ကောင်းစွာ ပြော
 တတ်ခြင်း၊ အမိ-အဘတို့အား လုပ်ကျွေးခြင်း၊ သား-မယားကို ထောက်ပံ့ခြင်း၊ သင့်
 တော်သော အလုပ်ကို လုပ်ခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်း၊ တရား ကျင့်ခြင်း၊ ဆေးမျိုးတို့အား
 ခြီးမြှောက်ခြင်း၊ အပြစ်မဲ့သော အလုပ်ကို လုပ်ခြင်း၊ မကောင်းမှုကို ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊
 သေအရက် မသောက်ခြင်း၊ ကံသိုလ်တရားကို၌ မဝေပျော့ခြင်း၊ ရိုသေ ကျိုးနွံခြင်း၊
 ရောင့်ရဲ-တင်းတိမ်ခြင်း၊ ကျေးဇူး သိတတ်ခြင်း၊ သင့်တင့်သော အခါ၌ တရားနာခြင်း၊
 သည်းခံခြင်း၊ ဆိုပြောလွယ်ခြင်း၊ ရဟန်း သူတော် သူမြတ်တို့ကို ဗူးမြှော်ခြင်း၊ သင့်တော်
 သော အခါ၌ တရားဆွေးနွေးခြင်း၊ စိတ်စင်ကြယ်ရန် ကျင့်ခြင်း၊ မေထုန်မှ ကြဉ်ရှောင်
 ခြင်း၊ သစ္စာ လေးပါးကို သိမြင် ခြင်း၊ အရိယ-မင်္ဂလိကကို မျက်မှောက် ပြုခြင်း၊ လောကဝံ
 တရားတို့၌ မတုန်လှုပ်ခြင်း ဟု မင်္ဂလာ တရား ၃၈ ပါး ထားကုန်၏။

ယင်းသို့ ဆိုခဲ့သော မင်္ဂလာကြီး ရှစ်မျိုးနှင့် မင်္ဂလာ ၃၈-မျိုးတို့ကို သာ
 အသောက မင်းကြွားက ပြုလုပ်ရန် တိုက်တွန်းလေသည်။ ဤ ကျောက်စာ၌ အသောက
 မင်းကား ထိုထို မင်္ဂလာမျိုးကို မပြုလုပ်ရ ဟု မဆိုချေ၊ သို့ရာတွင်၊

ဇောနီ ခေါ် သောတ္တာနာနီ လေးဒေက၊
 ဝိ သူ-ပသတ္တာနီ သုဓု' ဩဃာနီ၊
 တာ နိဓ သေဝေထ နုဓဏ သ-ပညော၊
 န ဟိ မင်္ဂလေ ကိဉ္ဇန မတ္တိ သစ္စ။

ဟူသော ဒသနိပါတ် မဟာမင်္ဂလ ဇာတ်လာ ဂါထာ အရ မင်္ဂလာကြီး ရှစ်ပါးနှင့်
 သုတ္တနိပါတ် မင်္ဂလသုတ်လာ မင်္ဂလာ ၃၈-ပါးတို့ ကို သာ ပြုရန် တိုက်တွန်းခြင်းဖြင့်
 လေးက လူတို့ ခွဲယူသော ဥပါယ်၊ အိပ်မက်၊ လက္ခဏာ စသော မင်္ဂလာများကို

‘မစွဲလမ်းကြွလင့် ဟု ဆိုဖို့ကြောင်း သိရ၏။ ထို သို့သော လောက လူတို့ ခွဲယူသော မင်္ဂလာမျိုး၏ မွန်ကန်ကြောင်းကို လည်း ဤ ဂါထာ နောက်ဆုံး ပါးဖြင့် သိအပ်၏။ ‘ပင်လယ်မှာ မွန်ရာ ခိုးဖ် မင့်နိုင်ချေ’—ဟု အဓိပ္ပါယ် ဆို၏။

မှတ်ချက် ၂ ဟုခေါ်လူအများတို့က ပုသိုး၊ ပသိုး ဟု ခေါ်ဝေါ် ရေးသားကြသော စကားမှာ ပုဇွန် ဟုသော ပါဠိသ ဝှိယ မွန် လူမျိုးတို့ အပတ် အရွတ်သံအားဖြင့် ဖောက်ပြန်လာ၏။ ဝံပမာ သမတ-ဓမ္မရာဇမ သမိတ်ဇော ရာမ x သမိန်ဇောရာမ ဟု ဖောက်ပြန်လာခြင်း ကိုဆိုသည်။ ဤကြောင့် အမွန် အတိုင်း ပုသိုး အစား ပုဇွန် ရေးသားသင့်သည်။ သို့ ဆိုခဲ့တိုင်း မုဇွန်မှ ပုသိုး ဟုသော မြန်မာခေါ် ဖြစ်လာပုံကို ဆင်ခြင်လျှင်၊ ပုဇွန်မှ ပုဇေား၊ ၎င်းမှ ဖုရား၊ ၎င်းမှ ဘုရား ဟု ပြောင်းရွှ့လာသဖြင့် ဗုဒ္ဓ—မှ ဘုရား ဖြစ်ဟန်ကို ကြံစည်ကြခြင်းမှာ သန္တယုတ္တိ မရှိကြောင်း သိရ၏။ အကြောင်းကား မွန်လူမျိုးတို့ ရွတ်သံမှာ ဗုဒ္ဓံ ပု၊ ဟု ၎င်း၊ ခေါ် ထ ဟု၎င်း ဆိုလေ့ရှိ၏။ ခင်စစ်ကား မွန်လူမျိုးတို့သည် တတိယကွရာ ဟူသမျှကို ထမကွရာနှင့် ၎င်း၊ စတုတ္ထကွရာ ဟူသမျှကို ထိုဆိုင်ရာဝန်၏၊ ဇုတိယကွရာနှင့် ၎င်း ရွတ်ဖတ်တတ်ကုန်၏။ [အခန်း ၅-ကျောက်စာ ၆၊ မှတ်ချက် ၈-(၁)၌ ကြည့်]

ဒသမ သိလာ နုသာသနီ၊

၁၀၊ မူလပါဠိ၊

ဒေဝါနံ ပိယော ပိယဒေဝီ ဂုဏာ ယသော ဝါ ကိတိ ဝါ န မဃာဏာ' ဝဟံ
မနတိ၊ အဉ္စတြ ယံ ပိ ယသော ဝါ ကိတိ ဝါ ဣဓာတိ၊ အဒက္ခာယေ အာယတိ-
ကေ ခ မေ ဇနော ဓံမ-သုဘူသံ သုသုဿတု မေ' တိ၊ ဓံမဇတံ ဝါ အနုဝိဇ္ဇာတု
မေ' တိ၊ ဧကကာယေ ဒေဝါနံ ပိယော ပိယဒေဝီ ဂုဏာ ယသော ဝါ ကိတိ ဝါ
ဣဓာတိ၊ ယံ ခ ကိ' စိ ပဿာကမတိ ဒေဝါနံ ပိယော ပိယဒေဝီ ဂုဏာ; ဘံ သဝံ
မာလတြိကာယ ဝါ၊ ကိ' တိ သကသေ အပပလိသဝေ ဟဝေယာ' တိ၊ ဘေ တု ပလိ-
သဝေ; ယံ အပုံနံ၊ ဗုကလံ ခ ခေါ တေ ခုဒကေန ဝါ ဇနေန၊ ဥသန္ဓေန ဝါ အဉ္စတြ
အဂေန ပဿာကပေန၊ ခဝံ ခ ပလိစဝိတ္တာ တေ ခ ခေါ ခုဒကေန ဝါ ဥသန္ဓေန ဝါ
ဗုကလံ။

၁၁၊ မှတ်ချက်။ 'ဥသန္ဓ' ပုဒ်ကား 'သက္ကုဋ္ဌံ ဥဿတိ' ဟု မုဒ္ဒဇ-လ၊ ဇန္တု-
တနှင့် ထင်ရှားသော ပုဒ် ဖြစ်၏; ပိဋကတ်တော်၌ မတင်း ဟိန္ဒူဘာသာ၌ လည်း ယခု
ကျောက်စာမူ အတိုင်း ပင် တာလုဇ ဋ္ဌ နှင့် ထင်ရှား၏။

၁၂၊ မြန်မာဘာသာပြန် ၁၀၊

အကျော်အစောကို သူတပါးလိုက်နာရန် လိုလားရပုံ၊

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ဝိယဒဿိ ဟု ဝံ့ချီ ခပ်နှိပ် အရှင်
မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏၊ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ ရရှိသော အသောက မင်းတရား
မြတ်သည် [အလ္လဒါန စသည် အတွက် ရအပ်သည့်] အခြွေ-အရွှေကို ဖြစ်စေ၊ အကျော်
အစောကို ဖြစ်စေ၊ မြင့်မြတ် ထူးကဲသော အကျိုးကြီး ဖြစ်သည် ဟု ထင်မြင် စွဲယူချက်
နှစ်လုံးတားရှိတော် မမူ၊ ထိုသို့ခံသည့် အခြံအရံ အကျော်အစောများကို လိုလား တောင်တ
ခြင်းမှ ကင်းစင် ရှောင်ရှားကာ သာ၊ စင်စစ်လျှင် ဤပစ္စက္ခဘဝ၌ နောင်အခါ ငါ၏၊
တိုင်းသား ပြည်သူ အပေါင်းသည် တရား နည်းကျ လိုက်နာ ကျင့်ဆောင်ကြစေသော ဟု
၎င်း၊ ငါ မင်းတရား၏ တရားနှင့် ညီသော အကျင့်ကောင်းကို နောက်ဆပ် လိုက်နာ
ပြုလုပ်ကြစေသော ဟု ၎င်း၊ ဤမျှ အကျိုးသွားကို တောင်တမြော်လင်၍ သာ မင်း
တကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ဝိယဒဿိ ဟု ဝံ့ချီ ခပ်နှိပ် အရှင် မဟာကဿပ မထေရ်
မြတ်၏၊ ဗျာဒိတ်တော်မြတ်ကို ခံယူ ရရှိသော အသောက မင်းတရား မြတ်သည် အခြွေ-
အရံကို ၎င်း၊ အကျော် အစောကို ၎င်း ကိုလားတော် မူရချေ၏၊

စင်စစ်သော်ကား၊ မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ဝိယဒဿိ ဟု ဝံ့ချီ
ခပ်နှိပ် အရှင် မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏၊ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ ရရှိသော အသောက
မင်း တရားမြတ်သည် [ဒါနဓေး သီလဓေး ဆိုင်ရာ] အရပ်ရပ် ပြုလုပ် အားပိုက်သမျှ
အားလုံးသည် မည်သို့သော နည်းဖြင့် ဤလောက ငြိမ်ကြေး သေးရန် ဥပဋ္ဌဝေါ အားလုံး
ကင်းစင်ခြင်း ဖြစ်နိုင်ရာ အနည်း ဟု ဤ လောက ဥပါးကို လွန်မြောက်၍၊ ဘဝငြိမ်းရေးရာ
နိဗ္ဗာန် ကမ်းသို့ ဆိုက်ရောက်ရန် သာ ဖြစ်ပေ၏၊ စိစစ် ချိမြ ပြန်သော်၊ ဒါန သီလ စသော
ကောင်းမှုမှ တပါး ဒုစရိုက်-ဗုဓာဒိဝ အလုပ်များသည် ဧကန် အားဖြင့် နိဗ္ဗာန်၏
အနှောင့်-အရှက် ဆံသရာတည်း၊ နက်ကြောင်း သေး ဥပဓိများ ဖြစ်လေသည်၊ အမှန်ဆိုလျှင်
ဤ ဒုစရိုက်မှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ သုစရိုက်ကို ပွားစီး ဝေခြင်းသည် သေးသိမ် ယုတ်ကျသူ
အတွက် ဖြစ်စေ၊ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သူ အတွက် ဖြစ်စေ ဤသို့ စွန့်စား ပြုလုပ်ရန်

ထက်သန်သော လုံ့လနှင့် ကမ်း၍ ခဲးယဉ်းစွာ ဖြစ်ပျောက်၊ မုန်လှ၏၊ ယင်းသို့စုစုရိုက်မှ ကြဉ်ချောင်၍ သုစုရိုက်ကို ပြုကျင့်ခြင်းသည် ယုတ်နိမ့်သူ ဖြစ်စေ၊ မြင့်မြတ်သူ ဖြစ်စေ ဖြစ်မြောက် ခဲးလှသည် သာ တည်း။

၁၃၊ ဥပဒေသ၊ ဤကျောက်တဖြင့် အသေခံက မင်းတရားသည် ခါနု၊ သီလ စသော ပုညကြိယာ တရားစုကို မည်သို့ ပြုလုပ် ကျင့်ဆောင်သင့်သည်၊ မည်သို့ကား မပြုလုပ်သင့်၊ မည်သို့ ပြုလုပ်လျှင်၊ အကျိုး မည်သို့ သွားသည် ဟု ဝဋ္ဋ၊ ဝိဝဋ္ဋ အပ္ပမေ မဟပ္ပမေ များ၌ ကောင်းကောင်း ကျန ဗုဒ္ဓဘာသာ အဝါးဝသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး တဦး ဖြစ်ကြောင်း သိရလေသည်။ ၎င်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အား လည်း ခါနု စသော ပုညကြိယာ ပြုလုပ်ရေး၌ ယသ-ကိစ္စ၌ စသော အပ္ပမေကို မရည်ချော်ကြပဲ၊ ဝိဝဋ္ဋ ကမ္မိမတ္တစာဂီ ဖြစ်ကြရန် နည်းသစ်ကို ညွှန်ပြလေသည်။ ထို့ပြင်၊ ပုညကြိယာ မည်သည်ကို၊ မှဆိုး တံငါ စသော ယုတ်နိမ့်သူ ဖြစ်စေ၊ အေးဇွေးမင်း ရဟန်း စသော မြင့်မြတ် ကြီးကျယ်သူ ဖြစ်စေ ပြုလုပ် ဖြစ်ပွားစေရန် မလွယ်လှသောကြောင့် ကြီးမားသော လုံ့လ အမှတ်တရ ပြုလုပ်ရန် လည်း ကျွန်ုပ်တို့အား တိုက်တွန်းလေသည်။

၁၄၊ မှတ်ချက်၊ အထူး မှတ်ဖွယ်ကား ‘သေ တု မလိဝေဝေ၊ ယံအပုံနံ’-ဟု သော စကားဖြင့် ပုည မပြုခြင်းသည် အပုည ဖြစ်ကြောင်းကို ပြ၏၊ ဤ၌ ပုညဟူသည် ပုညကြိယာ ၁၀ ပါးလုံးကို သိအပ်၏၊ ယို့ကြောင့် ‘အခါနု-မပေးကမ်းခြင်း၊ အသီလ အကျင့်-သီလမဲ့ခြင်း၊ အဘာဝနာ သမထ၊ ဝိပဿနာ မပွားများခြင်း၊ အနာ ပဇာယန၊ ဖရိုသေ မကျိုးနွံခြင်း၊ အဝေယျာဝစ္စ-ဆရာ-မိဘ မိတ္တသင်္ဂဟ စသည် တို့၏ ကိစ္စ ကြီးငယ်ကို မပြုခြင်း၊ အပတ္တိဒါန-မိမိ ပြုသော ကောင်းမှု အမှုကို သူ့အား မပေးဝေ ခြင်း၊ အပတ္တာနုမောဒန-သူတပါး၏ ကောင်းမှု-ကုသိုလ်ကို ဝမ်းမြောက်စွာ သာဓု မခေါ်ခြင်း၊ အဓမ္မထဝန-တရား မနာခြင်း၊ အဓမ္မ ဒေသနာ-မိမိ သိသမျှ တရားကို သူ့အား မဟောပြောခြင်း၊ အဒိဋ္ဌိကမ္မ-အယူ-အစွဲ မဖြောင့်မှန်ခြင်း- ဤ ထယ်မှိုးမှာ အပုညကြိယာ-မကောင်းမှု ဖြစ်ကြောင်း ဟု သိစေ၏၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ အဝါးဝသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး တဦး ဖြစ်ပေစွာ။

ကောဒသမ သိလာ' နှံသာသနီ၊

၃၁။ မူလပါဠိ၊

ဒေဝါနံ ပိယော ပိယသိ ရာဇာ ဧဝံ အာဟံး နုထိ တောရိသံ ဒါနံ၊ ယာဒိသံ
 ဓံမ ဒါနံ၊ ဓံမ သိတ္ထဇော ဝါ ဓံမ သိဝိဘာဏေါ ဝါ ဓံမ သိဓိဇော ဝါ၊ တတြ ဣဝံ
 အာဝတိ ဒါသ-သဋ္ဌကမ္ပိ သမ္ပာပဋ္ဌိ ပဏိ၊ ဧတာ ပိတုသု သာဓု သုဿသာ၊ မိတ-
 သိထုတ-နာတိ ကျာနံ၊ သမက ပြာဟုဏာနံ သာဓု ဒါနံ၊ ပါဏာနံ အနာရံဘော
 သာဓု၊ ဧတံ ဝတဗျ ပိတိနာ ပိ ပုဒြေန္တန ပိ ဗာတိနာ ပိ သွာမိကေန ပိ မိတြ-သိ-
 ထုတ-ဉာတိကေန ပိ အာဝ မဉ္ဇိဝိသိယေန ပိ၊ ဣဒံ သာဓု၊ ဣဒံ ကတဗျ၊ သော
 တဏှာ ကရံဘော ဟိဒ လောကိကျေ စ သုဝံ အာရောဓော ဟောတိ၊ ပဋတြ စ
 အနံတံ ပုံကံ ပသဝတိ တေန ဓံမဒါနန။

၁၂။ မြန်မာတာသာပြန် ၁၁။

ဓမ္မဒါနမြတ်ကြောင်။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယသေဝီ ဟု ခွဲ၍ ခပ်နှိပ် အရှင်
 မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ-ရရှိသော အသောက မင်း-
 ဩဌာမြတ်သည် ဤသို့ မိန့်မြွက်တော်မူလေပြီ၊ တရားတော် ကြီးများရေး အတွက် လှူဒါန်း
 ခြင်း၊ တရားတော် ထိုးပွားရေး အတွက် သာ ဆက်ဆံ-ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ တရားသဖြင့်
 သာ ခွဲခြမ်း-ဝေဖန်ခြင်း၊ တရားနှင့် သာ ပေါ်ဆိုင်ခြင်း- ဤ အရေးများနှင့်
 ပတ်သက်သော လှူဒါန်းခြင်းမျိုးနှင့် တူတန် ညီမျှသော ပေးကမ်းခြင်း ဒါန-မည်သည်
 မရှိ၊ ထို အရေး၌ ဤ ဆိုလတ္တံ့ ကား တရားကျ ဆက်ဆံနည်း ဖြစ်၏။-ကျွန်-အမှု-
 လုပ် သူစားများ၌ ကောင်းမှုနှင့်စွာ ကျင့်ခြင်း၊ အမိ-အဘတို့ စကားကို ကောင်းမှုနှင့်
 စွာ လိုက်နာခြင်း၊ အဆွေ-ခင်ပွန်း ချစ်မြတ်နိုးသော ဉာတိ-သင်္ဂဟတို့၏ စကားကို

န ဝလူခြင်း၊ မှေးနိုး-ပုဏ္ဏား-သူတော်-သုပြတ်တို့အား ကောင်းစွာ ကြည်မြဲ ပေးလှူခြင်း၊ သတ္တဝါများကို မသတ်ဖြတ် မညှဉ်းစား မနှိပ်၊ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ခြင်း- ဤသည်လျှင် တရားမှန်သော ဆက်ဆံရေး ဝဗ္ဗဒါန-တည်း။

ယင်းသို့ ညွှန်ပြခဲ့သည့် တရားနှင့် ညီညွတ်စွာ ဆက်ဆံခြင်း မွေဒါနကို အဓိ-
အာသ သား-သမီး အရှင်သခင် အဆွေ-ခင်ပွန်း ချစ်ကွမ်းဝင်သူ၊ ကွေ့မျိုး-သားခြင်းတို့
အပေါ်၌ ၎င်း၊ အိမ်နီး-ဝန်းကျင် ဖြစ်သူတို့ အပေါ်တွင် ၎င်း ကျင့်ဆောင် လိုက်နာသင့်
လေသည်။ ဤ မွေဒါနမှာ ကောင်းမွန်လှ၍၊ ၎င်းကို ပြုကျင့် စသလေသည်။ ဤ သည်
မွေဒါနကို လိုက်နာ ပြုကျင့် သူသည် ဤ ပစ္စက္ခ ဘဉ္ဇေ လည်း ချမ်းသာကို နှစ်လို
ဝမ်းခြောက်၍၊ နောက် ဘဝ၌ လည်း သိ မွေဒါန တရားကျ လှူဒါန်းရေးဖြင့် သာ
မြောက်မြားစွာ ကောင်းမှုများ ထီးပွား လေရာ သတည်း။

၁၃။ ဥပဒေသာ။ ဤ ကျောက်စာ အရ အသောက မင်းပြားကြီး သီလိရင်း
မှာ တရားတော် လာတိုင်း လိုက်နာခြင်းသည် မွေ-ဒါန ဖြစ်၏။ ထို မွေ-ဒါနမှာ လည်း
မင်္ဂလာ တရား စသည် လာတိုင်း မိမိနှင့် ဆိုင်ရာ စပ်ရာ၌ ကျင့်ဆောင်ရေး ပင် ဖြစ်၏။
ထိုသို့ အားဖြင့် လူတိုင်း ပင် နေရာတိုင်းစပ် မိမိတို့ ဝတ်၌ တည်ခြင်းဖြင့် မွေ-ဒါန
ဖြစ်လေသော-ဟူ၏။ ဤ စကားဖြင့် ငါတို့မှာ လူဖြစ်၍၊ ရဟန်းတို့ တို့သို့ အာသနာ
ပွားစီးရေး မလုပ်နိုင်ကြ စသည်ဖြင့် ခဲဒဏ်သော မွေ-ဒါနကို သာ ကြံစည် တွေးတော
နေကြခြင်းမျိုး မပြုလုပ်ကြပဲ ဆိုင်ရာရာ မိမိတို့ ဝတ်ကို လိုက်နာခြင်းသည် ပင် မွေ-
ဒါန ဖြစ်သည်။ ထိုသို့သော မွေ-ဒါနနှင့် ကင်း၍၊ မင်္ဂလာတော် ဖိုလ်ထိ ဖြစ်သော
သဒ္ဓိဋ္ဌိက မွေ-ဒါနကြီးများနှင့် လည်း ဝေးလံလှသည် ဟု ညွှန်ပြ၏။ မှန် လည်း မှန်၍၊
လွယ်ကူစွာသော မွေ ဒါနကို ဒေါပြု-ဒေါဟုလွှဲစေသော အသောက မင်း ပြားအား
မျှားမျှားကြီး ကျေးဇူး တင်သင့်ကုန်၏။

၁၄။ မုတ်ချက်။ တရားရှုပ်သည် မျှာ' နုဂ္ဂဟ၊ ပစ္စယာ' နုဂ္ဂဟ နှစ်မျိုးကွပ်
မွေ' နုဂ္ဂဟ သာ အမြတ်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ ဟုတ်၊ အာမိသ-ဒါန မွေဒါန ၂ မျိုးတွင်
မွေဒါန သာ မြတ်ကြောင်း၊ အာမိသ-ဒါယာဒ၊ မွေ-ဒါယာဒ ၂ မျိုးတွင် မွေ-
ဒါယာဒ သာ မြတ်ကြောင်းကို အတိအကျတိုင်း ကော်ဇုံဋ္ဌိရ်၊ ဒီဆနိကာယ် - မဟာဝဂ်
ပရိနိဗ္ဗာန သုတ်၊ မူလ ပဏ္ဏာသ-မွေ-ဒါယာဒ သုတ်တို့၌ ဟောတော် မူ၏။ အနုဂ္ဂဟ

ဟူသည် ခြီးမြှောက်ခြင်း၊ ကြီးပွားအောင် ပြုခြင်းတည်း။ ဒါန ဟူသည် ပေးကမ်းခြင်းတည်း။ ၎င်း ၂-မျိုးမှာ ပေးစွန့်ခြင်း လက္ခဏာ အားဖြင့် ခြားနားခြင်း မရှိစေကာ၊ စေတနာသွား အားဖြင့် အနုဂ္ဂဟ စေတနာက ကောင်းမြတ်၏။ ဝါယာဒ ဟူသည် အမွေဆက်ခံခြင်းတည်း။ အသောက မင်းကြားက၊ 'ဆို အရှင် ဘုရားတို့၊ တပည့်တော်သည် အသောကာရုံ ကျောင်း ဆောင်နှင့် တကွ စေတီ-ကျောင်းကန်၊ ရေဘွင်း၊ ဆုကန်၊ ရွှစ်သောဦး လေးတောင် စသည် မြှောက်မြားစွာ ပြု၍၊ တရားအမွေခံ ထိုက်ပါ၏ လော? ဟု သံဃာတော်အား ပေး လျှောက်လေပြီ။

အရှင် မောဂ္ဂလိ ပုတ္တတိဆာ မထေရ်မြတ်က၊ 'ဒကာတော်သည် ပစ္စယ ဒါယကာမျှ ဖြစ်သေး၏၊ ဓမ္မဒါယာဒ မဖြစ်သေး' ဟု ခြီးကြားတော်မူလေပြီ။ သို့ ဖြေဆိုချက်မှာ လူဒါန်းခြင်းသည် ဓမ္မ-ဒါန တရားလမ်းကြောင်း အတိုင်း ကျင့်ခြင်း မဖြစ်၍၊ မဟုတ်၊ ဒါနကား ဘုရား-အရိယာတို့ ကျင့်ထုံး ပင် ဖြစ်၏ ဟု တရားလမ်းကြောင်းကို လိုက်နာ ပြုကျင့်လျှင်၊ ဓမ္မဒါန၊ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ ပင် ဖြစ်၍၊ ဓမ္မဒါယာဒ ဖြစ်သည် ပင်။ သို့ ရာတွင်၊ ထိုစဉ်က အသောက မင်းကြား၏ အသိဉာဏ်မှာ ထို စကားအထိ နားလည်နိုင်ရန် မရှိသေး၊ ထို့ကြောင့် 'ဓမ္မဒါယာဒ ဖြစ်အောင် ညော်သို့ ပြုရပါမည်နည်း' ဟု ပေး လျှောက်ချက်ကို 'ကိုယ်တိုင် တရား ကျင့်နိုင်က ကျင့်ရမည်၊ သို့ မဟုတ်၊ ကိုယ်စား ကျင့်စေမည်' ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် 'မိမိ သားကို ကိုယ်စား ကျင့်စေသော်၊ ဓမ္မဒါယာဒ ဖြစ်သည်' ဟု ဖြေဆိုတော်မူလေပြီ။

ယင်းသို့ မထေရ်မြတ် ဖြေဆိုသော စကားကိုသာ နားလည်ကြ၍၊ ၎င်း အာတော်ကို မသိကြ သဖြင့် များစွာသော ရှင်-လူတို့သည် ထိုခက်ခဲလှသော ဓမ္မဒါယာဒကို သာ နားလည် သိမတ်ကြ၍၊ ရဟန်း အဖြစ်ကို ကိုယ်တိုင်သော် ပြုရမည်၊ သို့မဟုတ်၊ ကိုယ်စားသော် ပြုရမည်၊ သို့မူ ဓမ္မဒါယာဒ ဖြစ်သည် ဟု ရဟန်းတို့ ရှင်ပြု အနုမောဒက ဓမ္မကထိကတို့ စကား အတိုင်း သာ အသုံးစွဲ နားလည် မိနုကြကုန်၏။ အသောက မင်းကြားကား ထိုသို့သော ဓမ္မဒါယာဒ၊ ဓမ္မဒါန၊ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ ဖြစ်ပုံကို ကျနသည့် တိုင်အောင် နာယူ သင်ကြားသဖြင့် သို့ ဆိုခဲ့တိုင်း တရားမှန် ကျသော ဓမ္မဒါယာဒ စသည်ကို နားလည် လေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ မဂ်လာ-တရား၊ ဝိဟိ-ဝိနည်း-တရား လာမှီတိုင်း မိမိက ပြုသင့်သော ဝတ်-အကျင့်ကို နှစ်လုံးသွင်း၍ ပြုကျင့်ရမည်၊ ဥပမာ မိမိ သား-မယား

အား အခက်-ပုဆိုး စသည် ပေးကမ်းလျှင်၊ ပုတ္တ-ခါရုက သင်္ဂဟော အသိုင်း လိုက်နာစေသည်
ဟု နှစ်လုံး ထားခြင်း စသည် ကဲ့သို့တည်း။

သို့ ညွှန်ပြခဲ့ချက်ဖြင့် ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံမည့် အခါတွင် ‘ပစ္စယော’ နှုတ်တ
သို့ ဟုတ်၊ အာမိသ ခါးကို ပယ်တော်မူခဲ့ရာ၌ လည်း ပစ္စည်း-ပေးလှူ-ခြီးမြှောက်မှု
လှူဒါန်းမှုကို မပြုရဟု ဆိုတော် မမူလို၊ စင်စစ်ကား အတိုး ရင်းပွား ပေးကမ်းသော
ချေတ္တိယား ကုသားလှမျိုးတို့ အသေ၊ လဲသို့ အကိုး ရင်းပွား ပမာ သံသရာ၌ ခံစား
ရန် လူ-နတ် စည်းစိမ်မျှကို တောင့်တ၍ မပြုလုပ်ရ၊ သံသရာ၌ စည်းစိမ်သည် ကုသ
အစပ်-အမှန် မဟုတ်၊ ဒုက္ခ မီးတောက်ကြီး၏ ထင်းမီးစာ သာ ဖြစ်သည်။ အမှန်
အားဖြင့် ဗါန-သီလတို့ကို ဘုရား-ပစ္စေကဗုဒ္ဓ စသော သဗ္ဗုရိသတို့ ကျင့်စဉ် လမ်း
ကြောင်း၊ ကျင့်ဝတ်-ပင့်ပတ်တည်း ဟု ထိုဘို့သော ဝတ်တရားကို ရည်ဆောင်၍
ပြုရမည်ဟု ဆိုတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မ-ဗါန ဟူသည် တရား ကျင့်ဝတ် အတိုင်း
လှူခြင်း၊ တနည်း တရားတော် ကြီးပွားရေး အတွက် ပြုကျင့်ခြင်းတည်း။ ဗုဒ္ဓလှူပေး၏၊
တရား ကြီးပွားသော် လောက ကောင်းစား၏၊ တရား နှိုးကြားပွားလျှင် လောက ဆိုးဝါး
၏၊ ယင်းသို့အားဖြင့် ဓမ္မဗါန တလုပ်မှာ လောကကြီး ကောင်းစားအောင် လုပ်ခြင်း
ဖြစ်၍၊ မြင့်မြတ်ခြင်း ဖြစ်သေးသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ၌ အထူး ဖွယ်သားရန် ကောင်းသော အချက်မှာ (၁) တရား
တော် ကြီးပွား တိုးတက်ရေး အတွက် သာ လှူဒါန်းခြင်း၊ (၂) တရားတော် ကြီး-
ပွား တိုးတက်ရေး အတွက် သာ ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းခြင်း၊ (၃) တရား သဖြင့်
သာ ခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်း၊ (၄) တရားတော်နှင့် သာ စပ်ဆိုင်ခြင်း — ဤလေးမျိုး
နှင့် ပတ်သက်၍ သာ ဓမ္မဗါန ဖြစ်ရန် ပြုလုပ်ကြရမည် ဟူသော အချက် ဖြစ်၏။
ဤ လေးမျိုး အနက် ပထမ အချက် အရ လှူဒါန်းခြင်း ဟူသည် ဥပသက္က
နည်းမျှ ဖြစ်၏၊ ခင်စစ်ကား ပုညကြီးသာ ဆယ်မျိုးလုံးကို ပင် တရားတော် ကြီးပွား
တိုးတက်ရေး အတွက် သာ ပြုလုပ်ရမည်။ ဒုတိယ ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းရေး ဟူ
သည် တဦးနှင့် တဦး လင်-မယား အဖြစ်၊ မိတ်သဟာ အဖြစ်၊ ဆရာ-တပည့်
အဖြစ်၊ သား-အမီး-သား-အမ အဖြစ်၊ ကျွန်-သခင် အဖြစ် စသည် ပေါင်းသင်း
ဆက်ဆံရာ ဟူ သမျှ၌ တရားတော် တိုးပွားရန် သာ ဆက်ဆံ ရမည်ကို ဆိုလေ၏။

တတိယ အချက် အရ ခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်း ဟူသည် အမွေ-ဥစ္စာ ခွဲခြမ်းဝေဖန်ရေး၊ ဥစ္စာ တိုးပွားရန် ရောင်းဝယ် ဆောက်လုပ်ရေး၊ အလေ့အကျင့် ပစ္စုပ္ပန် ကောင်းကျိုး ရရှိန် ပေးလှ ပူဇော်ရေး စသည်ကို လည်း အများစောင့် စည်ပင်ရေး အတွက်သာ ပြုလုပ်လေ ဟူသတည်း။ အများနှင့် ပေါ်ဆိုင်ခြင်း ဟူသော တော့တူ အချက် အရ၊ မိမိ ခါန-သီလ-ဘာဝနာ မျှည့်ကြိယ-ငါမိ အစားတို့မှာ မိမိ အလုပ်ကြီး ဖြစ်ကြောင်း မိမိနှင့် ထို အလုပ်များကို ပေါ်ဆက် တားရမည့် ထို ခါန-သီလ စသည်တို့မှာ ဗောဓိပက္ခိယ အစားများသို့ သက်ဝင် ကြောင်း ထို ဗောဓိပက္ခိယတို့ မှာလည်း မဂ်-ဖိုလ်တို့နှင့် ပေါ်ဆိုင်ကြောင်း၊ မဂ်-ဖိုလ်တို့မှာ နိဗ္ဗာန်နှင့် ပေါ်ဆက်ကြောင်း၊ ဤသို့ အသီးခြား အစားနှင့် ပေါ်ဆိုင်ရမည်ကို ဆိုလေသည်။ ယင်းသို့ မိမိနှင့် အစားကို အစပ်တည်း ပေါ်ပေါက် တားနိုင်လျှင် ကောင်းမွန်သော ဓမ္မဗျူဟာ ဖြစ်ပြီ ဟူလို။

ဤ ကောင်းမွန်သဖြင့် ရဟန်းစောင့် ပြုစုလျက် တပုဂ္ဂိုလ်သန့်-သီလ စသည်ကို ကျင့်ကြံစေကာ၊ ဓမ္မဗျူဟာ ဖြစ်ပြီ ဟု မသိရသေးကြောင်း၊ အိဇ္ဈိယာ တည်ထောင်သော လူ့ဘောင် နေသူ လူ့ ဖြစ်၍ ပစ္စည်းလေးပါး တတ်စားသမျှ လူ့ခါး နေစေကာ၊ ဓမ္မဗျူဟာ မဖြစ် ဟု မသိရ၊ ခပ်စစ်ကား အသိဉာဏ် အလွန် စိတ်က ရည်ဆောင် ရှယ်စွာသည့် အတိုင်း သာ ဖြစ်ကြောင်း သိစေလေသည်။ ထို ကောင်းကို ထင်ရှားစေပြီး၊ တပုဂ္ဂိုလ်သန့်-သီလကို ခပ်ကြည်စွာ ကျင့်သော ရဟန်း ဖြစ်စေကာ၊ ထိုသို့သော အကျင့်-သီလဖြင့် ဆေးဓမ္မကြီး ဖြစ်မည်၊ ပဒေသနာ ဖြစ်မည်၊ ဧကရာဇ်၊ ခံကြာ-သိကြား-နတ်မင်း တရံ-ဘဦး ဖြစ်မည် ဟု ရည်ဆောင် စတင်စာ၍၊ ကျင့်စေသင်စေသည့် ဓမ္မဗျူဟာ ပေးရ၊ ပင်စစ်ကား ထို သီလ အတွက် ကိလေသာ ကုန်ခမ်းရာ မဂ်-ဖိုလ်-နိဗ္ဗာန်ကို ရည်ညွှန်သော် သာ ဓမ္မဗျူဟာ ဆိုရ လေသည်။ ထို့ပြင် လူ့ဘောင်၌ နေထိုင်သူ လူ့ ဖြစ်၍၊ မြင့်မြတ်သော ဓမ္မဗျူဟာ ဖြစ်စေ ဟု ရည်ရွယ်လျက် ရဟန်း ပြုပေးခြင်း၊ စာပေ ပိဋက လူ့ခါးခြင်း၊ သီလ ကျင့်ခြင်း စသည်ကို ပြုစေကာ၊ ထို ကုသိုလ်များ အတွက် လူမင်း နတ်မင်း စည်းစိမ်များကို ရည်ညွှန် ကောင်းလာသဖြင့် ဓမ္မဗျူဟာ မဖြစ်၊ ၎င်း အတွက် မဂ်-ဖိုလ်-နိဗ္ဗာန်ကို ရည်ရွယ်သော ဓမ္မဗျူဟာ ဖြစ်၏။ သို့ အတူ၊ လူ့စကား-စကားမတို့၌ မြတ် ဖြစ်ပွား ပြုလုပ်လျက် နေကြသော ကျောင်း-သင်္ကန်း-ဆွမ်း-ဆေး ဟူသော ပစ္စည်း-လေးပါး အလှူ-အသနားတို့ အတွက် ဝိပဿနာတို့ ဖြစ်စေ၍၊ သာသနာနှင့်အညီ အနေဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့လျှင်၊ ဓမ္မဗျူဟာ ပင် ဖြစ်၏။

ခွါဒသမ-သိလာ' နုသာသနိ၊

၁၂။ မူလပါဠိ၊

ဒေဝါနိ ပိယော ပိယဒသိ ဂုဏေ † သဝရ ပါသိဉ္ဇာနိ † ပပရေဇိတာနိ စ ဂဟဋ္ဌာနိ
 စ ပူဇယတိ ဒါနေန၊ ဝိဝိဓာယ ဝ ပုဏယ၊ န တု တယာ ဒါနိ ဝါပုဇံ ဂါ ဒေဝါ
 နံ ပိယော မံဉ္ဇတိ၊ အယာ ကိံတိ သာရဓေဝံ သိယာံ တိ၊ † သ ဝေပေါသိဉ္ဇာနံ သာရ
 ဓဝံ ဗဟုဝိဓာ၊ တယ တု ဣဒံ မူသံ၊ ဝေဓော ဂုတိ၊ ကံတိ? အကပိယံဉေ ပုဇာ စ
 ပပေါသိဉ္ဇာ ဂုဏာ စ နော သိယာ၊ အပကရဏမ္ပိ ဂဟဏာ ဝိ သိယာ၊ ကမ္ပိ တမ္ပိ
 ပကရဏေ ပူဇဏ ဝိယ တု ပပေါသိဉ္ဇာနံ တေန တေန ဂဟရဏေန အပေါသိဉ္ဇာ
 ဗာဠံ ဝ ဝခံယတိ၊ ပပေါသိဉ္ဇယ ပိ ဝါ ဥပကရဏတိ၊ တံဗိဉ္ဇယာ ကပေတော
 အတ-ပါသိဉ္ဇံ ဝ သဏတိ၊ ပရ ပါသိဉ္ဇံ ဝိ ဝါ အပကရဏတိ၊ သော ဟိ ကောဓိ
 အတ-ပါသိဉ္ဇံ ဂုဏတိ၊ ပရ-ပါသိဉ္ဇံ ဝါ ဂရုဟတိ၊ သ နေ အတပါသိဉ္ဇာ အတိ
 ယာ ဝါ ကိံတိ အတပါသိဉ္ဇံ ဝိပယေမ ဣတိ၊ သော ဝ ပုန ကယာ ကရိတံ
 အတပါသိဉ္ဇံ ဗာဠတရံ ဥပဟံတိ။

အတ-ပါသိဉ္ဇသိ သပဝါသော ဝေ သာမ၊ ကိံတိ ဗိဉ္ဇ-မံဉ္ဇ သ ခံမံ သုဓက
 ယုစ သုသုဓေယျ ဝာံတိ၊ ဝေ ဟိ ဒေဝါနိ ပိယာ ဣဒာ၊-ကိံတိ † သပေါသိဉ္ဇာ
 ဗဟုသုဓာ စ အသု ကယာဏ ဂမာ စ အသုံတိ၊ ယေ စ အဋ္ဌိ အဋ္ဌိ ပသံနာ၊ ဘေ
 ဟိ ဝေဝိယံ၊ ဒေဝါနိ ပိယော နော အယာ ဒါနိ ဝါပုဇံ ဝါ ပုဇာ၊ သော ကိံတိ
 သာရဓေဝံ သိယာံတိ၊ † သပေါသိဉ္ဇာနံ ဗဟုကော ဝ တော ပဟာဏယ ပိယာပဋ္ဌာ၊
 ခံမံ ပဟာမာတာ စ ဣဒာံ ပိယာ-မဟာပူဇာ စ ဝေတုဓိကော ဝ သိနေ စ နိကာ-
 ယာ၊ ဣဒံ စ တေသ ဖုတ်၊ ဟိ အတ-ပါသိဉ္ဇာဝိ စ ဟောတိ၊ ခံမံ စ ဝိပနာ။

† သဝရ ပုဒ်၌ ဝ နှင့် ရ ဆင့်ကပ်ထားသော ပုဒ်ဖြစ်၏။ ဇာလုံးအနိမ္မသင်္ဂြိုဟ်၍ ဤသို့ထားရ၏။
 ပုဒ်ရင်းမှာ သရဝဟူသော သက္ကဝု ပုဒ်တည်း။ ထို၌ လည်း ရ နှင့် ဝ မှာ ဆင့်ကပ်လျက်သော ခြစ်၏။

၁၃၊ ဖုတ်ချက်၊ 'ဆဏတိ' မှာ 'ဧကတိ' ပါဠိမှ လာ၏။ ဧကတိ ပါဠိမှ သက္ကဋ အရေးအားဖြင့် 'ဣဏတိ' ဖြစ်၍ 'ချဏတိ' ဟု အသံထွက်၏။ ၎င်း အသံမှာ ဟိန္ဒူ ရွတ်နည်း မပျက်ပဲ ဆ သံ ဖြစ်၏။ ထိုပုဒ်သုံးကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် ပါဠိ မာဂဓဘာသာ၌ ဗ ဆ ဇ ဈ ည တို့၏ ရွတ်ဖတ်သံမှာ ကျ ချ ဇျ ဆ ည နှင့် ညီမျှ ကြ၏။ ယခု မြန်မာတို့ ရွတ်ဖတ်သံမှာ ပါဠိမာဂဓထံမှန် မဟုတ်၊ ဧသ ဝေါဟာရ ရွတ်သံ သာ ဟု သိရမည်။ 'ဣဏာဓိယ ဧ-မဟာ မဟာ ပုဏ်မဟာ 'ဣထိဓိယ ဧ မဟာ မဟာ' ဟု ၎င်း ဣဏတြိဓိယာ မဟာမဟာ' ဟု ၎င်း 'ဣသတြိ ချ ဆ မဟာ တော' ဟု ၎င်း မူအသီးသီး ရှိကြ၏။ သက္ကဋ ဘာသာ၌ 'သတြိချုက္က မဟာ မတြာ' ဟု ပြန်ဆို ထား၍ ဟိန္ဒူ-အင်္ဂလိသီ ဘာသာပြန် အရာတို့ လည်း 'ဓိနိယ ကြပ် အမတ်' ဟု ပြန်ဆို ထားကြ၏။

၁၄၊ မြန်မာဘာသာပြန် ၁၂၊

အယူဘာသာဝင်တိုင်း ပူဇော်သင့်ကြောင်း။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ဝိယဒေဝီ ဟု ဝဲ့ချီ ခပ်နှိပ် အရှင် မဟာကထပ မထေရ်မြတ်၏၊ ဗျာဓိတ်တော်ကို ခံယူ ရရှိသော အသောက ပင်း- တရားမြတ်ကြီးသည် အာလုံး အယူ ရှိ-ရှိသမျှ အိမ်ယာ မဘောင် ရဟန်းဘောင်တွင် နေထိုင်သူတို့ကို ဖြစ်စေ၊ အိမ်ယာ တည်တောင် လူတို့ ဘောင်တွင် နေထိုင် သူတို့ကို ဖြစ်စေ ပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်း ဖြင့် ၎င်း၊ အထူးထူး ဓာဓဇ္ဈေထေသော ပူဇော်ခြင်း ဖြင့် ၎င်း လှူဒါန်း ပူဇော်တော်မူသည်။ ထိုကဲ့သို့ အယူ ဘာသာဝင် အစားစားတို့ကို လှူဒါန်း ပူဇော်တော်မူခြင်းကို တပလ္လင် နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်အတွက် ရည်ညွှန်သော လှူဒါန်း၊ ပူဇော် ခြင်း ဖြစ်၏ ဟု မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစား အပ်သည့် မင်းကြီးကြီး အောက်မေ့ မှတ်တားတော် မမူချေ။ သို့ ဖြစ်ခဲ့သော်၊ ၎င်းတို့အား လှူဒါန်း၊ ပူဇော်ခြင်းဖြင့် အဘယ်- သို့သော ကောင်းကျိုး၊ ကောင်းနှစ် ပျားစီးရာသနည်း' ဟု မေးခုံရာ၏။ အယူ-ဝါဒခြား များစွာတို့အား ပေးလှူ ပူဇော်ခြင်း၌ ကောင်းကျိုး ဂုဏ်ကျေးဇူး အနှစ်သာရပေါင်း မြောက်မြားစွာ ဖြစ်နိုင်၏။ ဤ ဂုဏ်နှစ် ကျေးဇူး များစွာ အနက် လိုရင်း အချက် တခုမှာ ငါ မင်းကြီး အပေါ်၌ မတော် မတရား ခက်ရဲပဲ၊ ခကား စောင့်စည်း ထုခြင်း ဖြစ်၏။

† သန္တိ-ဟူရာ၌ သ-တ-ရ ဝုလုံးမှာ သရ တလုံးထည်း သံယုဂ်နှင့် သာ ရှိသေး၏။ စာလုံးပုံ မရှိ၍ ဤသို့ ထားရ၏။

အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာသနည်း? အသောက မင်းကြီးကြီးသည် အများ၏ အရင် ဖြစ်လျက် မိမိ အယူဝင်တို့ကို သာ ဂူဇော် ခြီးပြောကံသည် ၊ သူတပါးတို့ အယူဝင်တို့ကို ကား ဂူကံချ-ကဲ့သို့လေသည် ဟု ငါ ပမ်းကြား အပေါ်၌ မသင့် စိတ်၌ ကဲ့သို့ ဂူကံချခြင်း မဖြစ်ပေရာ၊ ထို့ပြင်၊ ထိုသို့ ကဲ့သို့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ကျေးဇူးမဲ့ ပြုလုပ်ခြင်းမျိုး လည်း ပေါ်လော့၍ ပျောက်ပျက်လေရာ၏။ စင်စစ်လိုက်နာရန်မှာ ထိုထို အရေး-အရာ ယူဆမျှ၌ သူတပါးတို့ ကြိုက်နှစ်သက်သည့် အယူနှင့် အယူဘာသာဝင်ကို ဂူဇော်- ချီးကျူးခဲ့ပါပူ၊ ထိုသို့ အရေး-အရာ ဟူသမျှ မက်မှ ပင် မိမိတို့ အယူ-ဘာသာဝင်တို့မှာ ပွင့်လင်း စည်ကားစွာ တိုးတက် ပွားဖိုးနိုင်လေသည်။ ထို့ပြင်၊ သူတပါး အယူ-ဘာသာ ကိုလည်း ကျေးဇူး တိုးတက် စေလေသည်။ ထိုသို့ မလုပ်မူ၌ မိမိ ဘာသာဝင်တို့ကို သာ ချီးကျူးခြင်း၊ သူတပါး ဘာသာဝင်ကို ရှုတ်ချခြင်းကို သာ ပြုလုပ်ခဲ့လျှင် မိမိတို့ ဘာသာဝင်တို့ကို ပင် ရှုတ်ချ ပယ်ဖီးကြောင်း ပြရာ ရောက်၍၊ သူများ ဘာသာဝင် တို့ကို လည်း အကျိုးမဲ့ ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ထင်ရှားစွာ ဆိုရသော် အကြင် ကံ-ဘလောက်သည် မိမိ ခိုးကူးရာ ဘာသာဝင် တို့ကို သာ ချီးကျူး-ဂူဇော်၍၊ သူတပါးတို့၏ ဘာသာဝင်တို့ကို ကဲ့သို့-ရှုတ်ချလေအံ့၊ သို့ မဟုတ် ထိုသူသည် မည်သို့လျှင် ငါ့ အယူ-ဘာသာ ထင်ရှား ပေါ်လွင် လေမည်နည်း? ဟု မိမိ ဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သာ ဧကန် ချီးကျူးလေအံ့ ၊ ထိုသို့ အားဖြင့် မိမိ ဘာသာကို ပေါ်လွင်စေရန် အဖန်ဖန် ပြုလုပ်သော ထိုသူသည် ပင် မိမိ အယူ ဝါဒကို အကြီး-အကျယ် ပုဂံခတ် ဖျက်ဆီးလေသည်။ ဧဝံ စစ် လိုက်နာဖွယ်မှာ မည်သို့လျှင် အယူ ဝါဒရှင်တို့ အတွင်းချင်း တဦးသည် တဦး၏ တရားကို ကြားနာ သိရှိကုန်ရာမည်နည်း၊ မည်သို့လျှင် နားထောင် လိုက်နာခြင်း ဖြစ်ကုန်ရာမည်နည်း ဟု မိမိ အယူ ဘာသာဝင် အ ချင်းချင်း မျှတ ညီညွတ်ရန် ကျင့်စောင့်ခြင်းသည် သာကောင်းမွန် လေသတည်း။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားတတ်သော အသောက မင်းတရား၏ အလိုမှာ မည်သို့လျှင် အားလုံး အယူဝါဒ အသီးသီး ချီဆူတို့မှာ တဦးသည် တဦး၏အယူ ဘာ သာ၌ အကြား-အမြင် များကြ၍၊ ကောင်းစားဖွယ် ခြစ်ပွား ကုန်ရာမည်နည်း? ဟူသော သဘောထား သာ ဖြစ်ချေ၏။ အဖန်ကား မိမိတို့ နှစ်သက် ကြည်ညိုသည့် ဘာသာ အယူ ဝါဒကို သာ လိုက်နာ ကျင့်သောင့် စေခွင့်ရှိ၏။ မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစား အပ်သော အသောက မင်းတရား မြတ်သည် အယူ ဘာသာခြားသို့အား ပေးကမ်း ခွင့်ကြီးစွာ ဂူဇော် ခြီးမြင့်မှုကို ပြုခြင်းသည် နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှာ ဟူ၍ မထင် မထင်ချေ၊ ဧဝံစစ်ကား ထို ဘာသာခြား ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဂုဏ်နှင့် အင်အား တိုးပွားခြင်း

ဖြစ်ရာ၏ဟု ထင်မှတ်၍၊ သာ ဂူဒါန်း ပူဇော်တော်မူ၏။ ထိုအယု-ဝါဒ ခြားတို့၏ ဂုဏ်နှင့် အင်အား တိုးပွားရန် အတွက် ထိုသို့ ဆောင်ရွက်၍ များစွာ ကုန်သော တရားကြီးကြပ် အမတ်ကြီးတို့ကို ၎င်း၊ မိန်းမ အထိန်း-အကြပ် အမတ်ကြီးတို့ကို ၎င်း၊ ကောင်းမှုလ-အခြေခံ သံတော်ဆရာ-တို့ကို ၎င်း၊ လိမ္မာ တပါး အခြာကိုး အဖွဲ့ များစွာတို့ကို ၎င်း၊ ငါ မင်းမြတ် အပြန် အနှံ့ ခွဲခန့်ထားတော် မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဤသည်လျှင် ဤသို့ ပြုလုပ် ရခြင်း အတွက် မိမိ အယု-ဝါဒ၏ တိုးပွားခြင်း၊ တရားတော်၏ ပေါ်လွင်ခြင်း အကျိုး ဖြစ်သတည်း။

၁၅။ ဥပဓမ္မသ၊ ဤကျောက်စာ အရ အသောက မင်းတရား၏ အလိုမှာ အယု-ဝါဒရှင် အားလုံးကို ဖင် ကြည်ဖြူနိုင်ခြင်း မှီ၍၊ ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းရန်၊ ကူညီ သင့်ရာ၌ ကူညီရန် ဖြစ်သောကြောင့် အဟုတ်-အဟတ် သာသနာ ပြုရေး ကိစ္စ၌ အဝါး ဝသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး တဦး ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ သိနိုင်ကုန်၏။ ၎င်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အား လည်း ထိုသို့ အဝါး ဝကြရန် နည်းကို ညွှန်ပြလေ၏။ ယင်းသို့ အားဖြင့် မိမိ အယု-ဝါဒ ရှိသူမှ တပါး၊ အယု-ဝါဒခြားများနှင့် သာမဂ္ဂိ ဖြစ်အောင် ပေါင်း-သင်း-ပတ်ဆံ့၍၊ တဦးနှင့် တဦး ညီညွတ်ရမည် ဟူသော စကားမှာ အလွန် ကောင်း ဖြစ်သော နည်း ဖြစ်၍၊

“သုခေါ ဗုဒ္ဓါန ‘ဗုပ္ပါခေါ၊
 သုခေါ သစ္စဗ္ဗ-ဓေသနာ၊
 သုခေါ သံဃဿ သာမဂ္ဂီ၊
 သမဂ္ဂါနံ တပေါ သုခေါ။”

ဟူသော ဘုရားဟော ဂါထာ၏ အဓိပ္ပါယ် အကျယ်ဖွင့် လည်း ဖြစ်လေသည်။ ဘုရား ရှင် လက်ထက်တော် အခါ ကိုယ်တော်တိုင် လည်း အညတိတ္တိယတို့နှင့် ခိုးနွှား-ခွဲချက်၊ ၎င်းတို့ထံ ထွက်စင် ကြွရောက်တော် မူခဲ့ချက်တို့ကား အင်ရှားပင် ဖြစ် ကုန်၏။

မှတ်ချက် ၁၊ “သ ဝေ အတပါသံဃ-ဘတိယော ဝါ ကိံတိ အတပါသံဃ-
 ဝိပဿေပ ဣတိ၊ သော ဝ ပုန တထာ ကရိတံ အတပါသံဃံ” ဗာဠကရံ ဥပဟံတိ-
 သို့ ဗဟုတ် ထိုသူသည် ဖြည့်သို့လျှင် ဝါ အယူဘာသာ ထင်ရှား ပေါ်လွင်လေမည်-
 နည်း ဟု မိမိ ဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သာ ကော် ခေါ်ကျူးလေအံ့၊ ထိုသို့ အားဖြင့်
 မိမိ ဘာသာကို ပေါ်လွင်စေရန် အဖန်ဖန် ပြုလုပ်သော သူသည် ပင် ဖုတ်ခတ် ဖျက်-
 ဆီးလေသည်” ဟူသော စကားမှာ သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်များ အတွက် အထူး မှတ်-
 သားထိုက်၏၊ ၎င်း အဓိပ္ပါယ်မှာ မိမိ အယူ-ဘာသာ ကြီးပွား ခေလိ၍၊ အယူဘာသာ
 ကမ်းကို နှိပ်ချ-ကဲ့ရဲ့ ပြုခြင်းသည် မိမိ အယူ ပျက်စီးအောင် ဆားကြီး ပြုလုပ်ခြင်း
 ဖြစ်၏-ဟူလိုသည်၊ မည်သို့ အားဖြင့် ပီမိဆို အယူကို ဆားကြီး ပျက်စီးအောင် လုပ်
 ခြင်း ဖြစ်နိုင်သနည်း?၊ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် အယူ-ဘာသာ ခြားတို့က ပီမိဆို
 အယူဝါဒကို ချစ်ချသဖြင့် ခမတ္တာ ပေမစိတ် မှ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ထို ဘာသာ
 ခြားတို့ကို မိမိ အယူသို့ သက်ဝင်လာလိမ့်ဦးမည် ဟု မြော်လင့်ရန် မဖြစ်နိုင်ချေ၊ ထိုသို့
 အားဖြင့် မိမိ အယူကို ပင် မျက်စိအောင် လုပ်သည် မည်လေ၏။

မှတ်ချက် ၂၊ “ဝေဝါနံ ဝိယော နော ဣတာ ဒါနံ ဝါ ပုဗ္ဗံ ဝါ ဝံနတိ၊
 ယထာ ကိံတိ သာဓု ဝစိ သိယာသိ၊-မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစား အပ်သော
 အသောက မင်းကြီးမြတ်သည် အယူ-ဘာသာခြားတို့အား စွန့်ကြားမှု ပူဇော် ခြီးမြှင့်မှုကို
 ပြုခြင်းသည် ခတ်ရွာ-နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှါ ဟူ၍၊ မထင်မှတ်ချေ၊ ဝေဝါနာဝေ (ထို ဘာသာ
 ခြားတို့၏ ဂုဏ်နှင့် အင်အား တိုးပွားခြင်း ဖြစ်ရာ၏ ဟု ထင်မှတ်၍၊ သာ လှူဒါန်း-
 ပူဇော်တော်မူ၏-ဟူသော အသောက မင်း၏ စကားမှာ မြားစွာ မှတ်သားရန် ကောင်း၏၊
 ၎င်း ဆိုလိုရင်းမှာ ဘာသာခြား တို့အား လှူဒါန်းခြင်းမှာ မိမိအတွက် နိဗ္ဗာန် ရရန်
 ပရည်စူး၊ ဝေဝါနာဝေ ထိုဘာသာခြားတို့ ဂုဏ်သိရှိ အင်အား တိုးတက်စေရန် သာ
 ဖြစ်သည် ဟုလို၏၊ ၎င်း စကားသည် အလွန် တာ သွား၏; ထင်ရှားစေရသော်၊ ထို
 ဘာသာခြားတို့ ဂုဏ်သိရှိ-အင်အား တိုးစေရန် ဟူရာ၌ မိုးမိုး အဓိပ္ပါယ်မှာ ‘အသောက
 မင်းကြီး ကဲ့သို့ မြင့်မြတ်သော အကုဇာတ်-ဘုရင်ကြီး ဘုရားက လှူဒါန်းတော်မူသည် ဟု
 ထို ဘာသာ၌ များစွာ ဂုဏ်သိရှိ မှီရာသည်’ ဟု ပင် ဆိုလို၏၊ ၎င်းမှာ ထို ဘာသာခြားတို့
 နားကြားကောင်းမျှ ဖြစ်စေ၏; မှချ ရည်စူးချက်ကား ထိုသို့ လှူဒါန်းသဖြင့် မိမိအား

လေးစား၍ မိမိ ပြောစကားကို နားထောင် လိုက်နာကြသူကို မိမိဘာသာဝင် ဖြစ် စေခြင်း ဟူသော ဂုဏ်သိရှိ ပွားစေရန် လှူဒါန်းသည် ဟူလို၏။ ထို့ကြောင့်-သဝရပါသံဃာန် ဗဟုကဿ ဝ ဘောယာတာယ ဝိယာ ပဋ္ဌာ ဝိမမဟာမာတာ စ ခဿညံကို ဆို၏။

မှတ်ချက် ၃၊ သဝရပါသံဃာန် ဗဟုကဿ ဝ ဘောယာတာယ ဝိယာ ပဋ္ဌာ၊ ခံမ မဟာမာတာ စ၊ ဣတာဗိယဝ-မဟာမာတာ ဝ၊ ဝစတုမိကာ စ အိနံ စ နိကာယာ-ဏိ အယူ-ဝါဒခြားတို့ ဂုဏ်နှစ် အင်အား တိုးပွားရန် အတွက် ထိုသူတို့ အတွင်း၌ များစွာသော တရား ကြီးကြပ် အမတ်ကြီးများကို ၎င်း၊ မိန်းမ အထိန်း အကြပ် အမတ်ကြီးတို့ကို ၎င်း၊ စကား မူလ အခြေခံ ဆုံးမသင်တန်းတို့ကို ၎င်း၊ ထိုမှ တပါး အခြား ဂိုဏ်း အဖွဲ့ များစွာတို့ကို ၎င်း ငါ မင်းမြတ် အပြန် အလှန် ဝန်ထားတော် မူအပ် ကုန်ပြီ-ဟူရာ၌ ထို ဗုဒ္ဓဘာသာမှ အပါးသော အယူဝါဒခြားတို့ အတွင်း၌ သာသနာပြု တရားဟော ဆရာများနှင့် အလားတူ တရား ကြီးကြပ် အမတ်ကြီး စသည် ထားဝံကို ဆို၏။ ၎င်း၌ 'သို့ အယူ-ဝါဒခြားတို့ ဂုဏ်နှစ် အင်အား တိုးပွားရန်' ဟူရာမှာ ထို ဘာသာခြားတို့ အကျိုး သက်သက်ကို အောင်စေရန်၊ သို့ မဟုတ် ထို ဘာသာခြားတို့ကို မိမိ ဘာသာဝင်များ ဖြစ်စေရန် ဟု အဓိပ္ပါယ် ၂ ချက် ပင် ထွက်၏။ မည်သည့် အဓိပ္ပါယ် ပင် ဖြစ်စေ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကြီးပွားရေး အင်အားကို ဖြစ်စေသည်ချည်း ဖြစ်၏။ ထို့တွင် (၁) တရား ကြီးကြပ်ရေး အမတ်ကြီးမှာ တရား ကျင့်သူများကို မှတ်သားရန်၊ အသောက မင်း၏ အဆုံး-အမများ အပိုင်း လိုက်နာစေရေး၌ ကြောင့်ကြရန် အတွက် တားသူ ဖြစ်၏။ (၂) ဣတာဗိယဝ မဟာမာတာ ဣတ္ထာ-ဈက္ခ မဟာမတ္တာ-မိန်းမ အထိန်းအကြပ် အမတ်ကြီးများ ဟူရာတို့၌ မည်သို့သော ကိစ္စနှင့် မည်သည့် အကျိုးငှာ ထားရသည် ဟု ခြုံငုံစာဖွယ် ရှိ၏။ ကျွန်ုပ် အလိုကား မိန်းမများမှာ ဘာသာရေး ပညာရေး စသည်၌ ဗဟုသုတ နည်းပါးကြသည်။ ၎င်းတို့သည် လည်း အမျိုးသားငယ်တို့ ကောင်းစားရန် သင်ပြရေး အတွက်လိုရင်း ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့သော ဗဟုသုတများ ပြည့်စုံကြစေရန် မိန်းမ အထိန်းအကြပ် အမတ်ကြီးများ ထားသည် ဟု ထင်မြင်၏။ ၎င်းတို့ အနက် (၃) သံဘော်ဆင်ကို မူ အကောင် သရင်နှင့် ဓမ္မ မဟာမတ္တာတို့ အတွင်းတွင် အမိန့် ပြန်ကြားရန် ဖြစ်ရာ၏။ (၄) အခြား ဂိုဏ်းအဖွဲ့များ-ဟူရာ၌ ထိုတို့ တရား ကျင့်ရေး အတွက် စုံဘောက်သူများ ဖြစ်ကြ၏ ဟု ငြိစည်ရန် ရှိ၏။

မှတ်ချက် ၄။ ဤ ခုနစ်ရာ ပါသော ဟူသည် အဘယ်သို့သော အယူမျိုးနည်း? မိမိ၏ အယူမှ တပါး အခြားအယူ ပင် ဖြစ်သလော? အယူ သာမန် ပင် ဖြစ်သလော? ၎င်း ပါသော အယူမှာ မည်မျှ အရေးအတွက် ရှိသနည်း? ၎င်း အယူများသည် မည်သို့ စွဲယူကြသနည်း? ဟု မေးခွန်း ထုတ်ဆင် အပ်၏။ ၎င်း အမေးများကို လောက်- လောက်ကုတ် မယုတ် ကုန်လို့ ဉာဏ်စွယ်စုံသော ပညာရှိ ဦးကျော်သန်း၏ အလို့ ကိုမှ တပါး သက-ပရ-သမယ ၂-ပါး၊ ဒေသ- ၂ပါး သာသနာပြုရေးကျမ်း အထူးထူး၌ ကျမ်းကျင့်စတင်မှုသော မန္တလေးမြို့ အဘယာဇာနည် ရွှေ-ကျောင်းတိုက် ပထမ နာယက အရှင် အင်္ဂုဓမ္မာဘိဝံသ၏ အဘိဗျာဓိနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ဤသို့ ဖြေဆိုအပ်၏။— သက္ကဋ္ဌကျမ်းတို့၌ ဝေဒ အယူနှင့် ဆန့်ကျင်၍ ကျင့်သူများကို ပါသော ဆိုကုန်၏။ ခေဒဝိဂ္ဂဟိ စာရဝါ သဗ္ဗဝဏ္ဏ ဇိဟနဓာရီ ဝိဇ္ဇာပဏကဗေ ပါသလော-အမရ သောသ-ဘရောဋ္ဌကာ၊ ဤ၌ ဝေဒ-အကျင့်နှင့် ဆန့်ကျင်သော ဗုဒ္ဓသာဝကတို့ကို ပါသော ဆို၏။

ပို၍ ရကတိ ခရီးအားတို့ပါသလော-ဝေဒကျမ်း အယူကို အကျိုးပျက် ပြု လုပ်အားသူ ဟူလို့ ပါသောတော တယ် ခမ္ပော၊ ပါသလော နိဂစ္ဆတော သက္ကယန္တိ စု တံ ယသ္မာ ပါသလော ဘေဒ ဇိတ္တိတော ဣဗ္ဗုဏ္ဏေ ခေဒါစာရ ဓာရီနိ - မေဒကျမ်း ကို အကျိုးပြု၍ ဝေဒ အကျင့်ကို ဝှံ့နိပယ်သူ ဝါဒပုတိ-အဘိဓာန်၊ ပါသောသည် အယူမှား အနက်ကို ဟောသည် ဟု မာဂဓ-အဘိဓာန် ဂါသာနိပါတ် ၄-ခု၌ ဆို၏။ ပါဝံ သးနာတိ သေဒ သံသဂ္ဂါဒိနာ ဝေဒိတိတိ ပါသလော-သေဒ-လံသဂ္ဂ စသည်ဖြင့် မကောင်းမှုကို ပေးတတ်သူ၊ ပါတိ ရကတိ ဂုဏ္ဏ ခိဘေဟိ ဣဂီပါ-ဝေဒဓမ္မသတ္တံ အတ္တယတိ ဓတ္တယတိတိ ပါသလော...ဝေဒကျမ်းအယူကို ပယ်ဖျက်တတ်သူ-သန္တုဏ္ဏကပ္ပမ အဘိဓာန်၊ ဤသို့လျှင် သက္ကဋ္ဌ ကျမ်းတို့၌ ဝေဒကျမ်း အယူနှင့် ဆန့်ကျင်သူကို ပါသော ဟု ဆိုလေသည်။ သာသနာတော် ပိဋက ကျမ်း၌ကား ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ ပါသလော၊ ဝိဋ္ဌိသု ပသိဇ္ဇန္တိ စေ-ဟူသော အင်္ဂါသာရဏ-ဘိက္ခုနီသံယုတ် အဋ္ဌမသုတ်၌ 'သာသနာမ အပ ဖြစ်သော အယူ ဟူ၏။ ပါသ လောနိတိ ပါသလော; သက္ကနံ ဖိဇ္ဈေသု ဝိဋ္ဌိပါသံ ဝိပနိတိ အတ္ထော- သတ္တဝါတို့၏ စိတ်၌ အယူမှား ကျော့ကွင်းကို ထားတတ်သူ-၎င်း အဋ္ဌကထာ၊ ဤသို့လျှင် သာသနာတော် ကျမ်းတို့၌ ဗုဒ္ဓ-သာသနာ အပါးသော အယူ တို့ကို ပါသော ဟု ဆို၏။

အသောက ကျောက်စာတော်၊

တ ခဉ္စာ သဗ္ဗော ပါသဏ္ဍော၊
 ဝိ ကမ္မဇဉ္ဇာ နိသိဒ္ဓကော၊
 ယဿ ဓမ္မဗ္ဗဇော နိစ္စံ၊
 သူ ဓုဒ္ဓဇော ဝိဝေါ ဌိတော။
 ပ ဣန္ဒာနိ စ ပါပါနိ၊
 ဗေဠာလံ နာမ တဗ္ဗတံ၊
 တ ဗ္ဗာ ဝေဠာသဗ္ဗတိကော၊
 ပါသဏ္ဍောတိ နိဂဇ္ဇတေ။

မိသဏ ပုဏ္ဏတဦးက-ပါသဏ္ဍလက္ခဏာပြဝါသာ၊ အနက္ခိကာ- သဗ္ဗော-ပိမိ
 ကျင့်ဝတ် တရားမ၊ တဗ္ဗော-လျှောက်၊ ပါသဏ္ဍော-ဝေဇ အယူကို ဖျက်ဆီး၏၊
 ဝိ ကမ္မဇဉ္ဇာ-မိမိကို ကျင့်စဉ်ကို ဖျက်၍ တည်၏၊ နိသိဒ္ဓကော-ဝေဇကျမ်းက တားမြစ်သော
 အမှုကို လွန်ကြွေး၍ ကျင့်၏၊ ယဿ-အကြင် ရသေ့၏၊ ဓမ္မဗ္ဗဇော-တရား၏၊ အလံ-
 တန်းစွန်သည်၊ သူရဇ္ဇဇောဝိဝ-မနုဿိ၊ အလံ ဟူသော အရောင်-အဝါကဲ့သို့၊ နိစ္စံ-အမြဲ၊
 ဌိတော-ခိုက်ထူထောင်ထား၏၊ ပါပါနိ ဇ-ပဒကောင်းမှုကို လည်း၊ ပဉ္စန္ဒာနိ-ပိတ်ပင်ဖုံးလွှမ်း
 ကုန်၏၊ တဗ္ဗတံ-ထိုသို့သော အကျင့်သည်၊ ဗေဠာလံ နာမ-ကြောင်သူတော်၊ အကျင့်
 မည်၏၊ တဗ္ဗာ-ထိုသို့ သဘောရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဗေဠာသဗ္ဗတိကော-ကြောင်သူတော်၊
 အကျင့် ရှိသူကို၊ ပါသဏ္ဍောကိ-ပါသဏ္ဍ အယူ ရှိသူ ဟူ၍၊ နိဂဇ္ဇတေ-သိအပ်၏။

ကပ္ပဗ္ဗမ အဘိဓာန်၌ ပါသဏ္ဍမည်ထိုက်သူ များစွာကို ပြ၍၊ -

ကိ 'မတြ ဗဟု 'နောတ္တေန၊
 ဗြာ ဗုဏာ ယေ 'ပျာဝဏ္ဏေါ၊
 အ သဒါ စရကာ ဟောနန္တိ၊
 တေ ပိ ပါသဏ္ဍိနော တော။-

အတြ-ဤပါသဏ္ဍ အရာ၌၊ ဗဟုနာ-အမြောက်-အမြား၊ ဣတ္တေန-ဆိုပြခြင်း
 ဖြင့်၊ ကိ-အဘယ်မှတ်နည်း၊ ယေ-အကြင်သူတို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏာ-ပိ-ပုဏ္ဏား ပင် ဖြစ်
 ကုန်သော်လည်း၊ အဘဏ္ဍာ-မိသဏ္ဍကို မဆည်းကပ်ကုန်မူ၍၊ အသဒါစရကာ-

သုဘော် စင်ဖြူ ဟိန္ဒူတို့ အကျင့် ကင်းမဲ့ ကုန်သည်။ ခဟာန္တိ—ဖြစ်ကုန်၏။ စော ပိ-
ထိုသူ အားလုံးတို့ကို လည်း။ ပါသက္ကလော—ပါသက္က အယူရှိကုန်သူတို့ ဟူ၍။ ပဟာ-
မှတ်အပ်ကုန်၏။ - - ဟု ဆို၏။ ဤကား ပါသက္က၏ မှတ်ကြောင်းတို့သည်။ ယင်းသို့
ပြဆိုခဲ့သော သာသနိက၊ လောကီက ကျမ်းတို့ ဒုက္ခအားဖြင့် ဆိုခဲ့သော ပါသက္က
အယူ ဟူသည် မိမိ အယူမှ တပါးသော အယူ သို့မဟုတ် အယူဝါဒ တပါး မှီသူကို
ပါသက္က ဟု ဆိုကုန်၏။ လောကီ ကျမ်းဖက်က ကြည့်လျှင်၊ ဗုဒ္ဓ-ဘာသာသည် ပါသက္က
ဖြစ်၏; သာသနာဖက်က ကြည့်လျှင်၊ အညယိတ္တိယ ဟူသမျှ ပါသက္က ချဉ်းဖြစ်၏။

ယင်းသို့ အားဖြင့် ပါသက္ကမှာ မိမိတို့ မနှစ်သက် အပ်သော အယူ-ဝါဒကို
ဆိုကြစေကာ၊ ထို့ အတူ အသမာက-ကျောက်ဝါ ဖျားစွာတို့၌လည်း အညဝါဒကိုဆိုဟန်
ရှိစေကာ၊ ၎င်း ဗုဒ္ဓသ သိလာပတ္တ၏ ခွါဒသမ သိလာပတ္တ၌— ‘တေန တေန ပကရုဏေန
အတပါသံဃ ဗာဠု ဝ ဝေယထိ; ပရပါသံဃသ ဝိ ဝါ အပကဓမ္မာတိ-ဟူ၍ ဆိုသည်ကို
သောက်သော်၊ ပါသက္က-သဒ္ဓါသည် အယူ သာမနီ၌ ဖြစ်ကြောင်း သိသင့်၏။ ထိုသို့
ဆိုသင့်စွာ; သမ္မသာဒနိယသုတ် အဋ္ဌကထာ၌ အဟံ သာဝကပါရမီ-ဥာဏံ ပဋိလ အနန္တော
ပဉ္စနဝတိ ပါသက္ကသု န အညံ ကေ ပိ သမကံ ဝါ ဩဗ္ဗေဏံ ဝါ ဥပသကံမိတ္တာ
သာဝကပါရမီ-ဥာဏံ ပဋိလကံ-ဟူသော ကောင်းမှာ လည်း ပါသက္က-သဒ္ဓါ၏ အယူ
သာမနီ၌ ဖြစ်ကြောင်း လုံလောက်သော သာဝက ပင် ဖြစ်၏။ ထို့အတူ မိနယ အဋ္ဌကထာ
အာဝသကဝိတ္ထသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်၌လည်း ‘အနောမိဿာတိ ဣမေသံ ယေဝ ဝါ ဧတ္ထကာနံ
ယေဝ ဝါတိ ကေ ပါသက္က အနန္တသိက္ခာ သမဗ္ဗသံ ပညဒတ္တာ ဖောဓေ’-ဟူ၍၊
သာသနိက ရဟန်းတို့ကို ပါသက္က၌ သွင်းထားလေသည်။ ယင်းသို့ အားဖြင့် ပါသက္က
သဒ္ဓါသည် အယူ သာမနီ၌ ဖြစ်လေသည်။

အသောက ကျောက်စာကို ဟိန္ဒူ-ဘာသာ ပြန်ဆိုသော နောက်ဆုံး အပို M.A.က
ပဉ္စမသိလာပတ္တတွင် ဆဗ္ဗပါသံဃပုဒ် မှတ်ချက်၌ ဤသို့ ဆိုထား၏။— အသောက
မင်း၏ ကျောက်စာ ရေးသားချက်များ၌ ပါသက္က-သဒ္ဓါ သုံးစွဲရာတိုင်း ပင် သင့်-
စတင်သော အနက်၌ ဖြစ်၏။ အသောက မင်းသည် အယူ ဝေဒသိဒ္ဓါတို့ကို ပင် မှတ်ခိုး
ရှိသော် (ခွါဒသ သိလာပတ္တကို ကြည့်)၊ နောက် အခါ၌ ပါသက္က-သဒ္ဓါကို စက်ရုပ်
ပွယ် အနက်၌ သုံးစွဲကြကုန်၏။ မနုဿဓာက ဤသို့ ရေးပြီး—

အသောက ကျောက်စာတော်။

ကိတဝေ ကုသိလေ ကုရေ၊
 ပါသဏ္ဌဋ္ဌေ စ မာနဇဝံ၊
 ဝိ ကမ္မဋ္ဌေ သောဏ္ဏိကေ စ၊
 ခိပ္ပံ နိဝါရယေ ပုရု။
 လူလိမ် ကျင့်ယုတ် ကြမ်းကြုတ်သသူ၊
 ဝေဒကျင့် ဖျက်လင့်ကုန်သသူ၊
 မျိုးလေ့ မျက် အရက် သေကြူးသူ၊
 ပြည့်မှန် အလျင် ထုတ်ထိုက်သူ။

ဤအရာ၌ ကုလ္လက ဘဒ္ဒိ ခရာသည် မန္တသမ္ပုတိ-ဒိကာကျမ်းတွင် ပါသဏ္ဌ-သဒ္ဓါ၏ အနက်ကို 'သုတိ-သမ္ပုတိ-မာဟိသဗ္ဗတ-ဝေဒီ' ဝေဒ-သမ္ပုတိကျမ်းသို့ အယူနှင့် ဆန့်ကျင်သူ ဟု ဆို၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အသောက၏ နောက်ကာလ၌ ပါသဏ္ဌ သဒ္ဓါကို နိမ-ဓကမ္မကရီ၊ ဝဗ္ဗ စသော အနက်တို့၌ သုံးစွဲကြကုန်၏။ ဤကား ဗဒ္ဒာဓ္မန ဘဒ္ဒ၏ ကောင်းတည်း။

ပါသဏ္ဌ-အယူမျိုး ၅၆ - ပါး ခိုကြောင်းကို မူလပဏ္ဏာသ - ဂူဠသီဟနာသုတ် ခိုကာ၌ ဤသို့ ပြဆိုထား၏။ ၁ - ဟောတိက-ယဇ်ပုဇော်ခြင်း အကျင့်ရှိသူ၊ ၂ - ကုဇိ-စက-ထိုထို ပုဇော်ရာ ဌာနသို့ လေ့ညီလည်ပေး မိမိ နေထုတ်ဝယ်၌ သာ တရားကျင့်-ကြံ နေထိုင်သူ၊ ၃ - မဟာဒက- ထိုသို့ ပုဇော်ရာ ရေဆိတ် စသည်သို့ လှည့်လည်၍ ရေဖြင့် မကောင်းမှုကို ဆေးကြောသော အကျင့် ရှိသူ၊ ၄ - ဟိသ - ဒုတိယ - ဘဝ၌ ခြဟ္မာပြည်ဆောက်ရန် ထက်မြက်သော အကျင့် ရှိသူ၊ ၅ - ပရမဟိသ - လာဘးလာဘ၌ မှီတ၍၊ ပစ္စုပ္ပန် ကျယ်လွှတ်ကြောင်း အကျင့် ရှိသူ၊ ၆ - ကာဇက - ရသေ့ပရိက္ခရာကို ယူဆောင် လှည့်လည် နေလေ့ ရှိသူ၊ ၇ - တိဒဏ္ဍ - နေရာ၌ အာလယ မထားပဲ တောင်စုးစွဲ၍ ရောက်ရာတွင် အနည်းငယ် ဆိုင်းနေလျက် လှည့်လည်လေ့ ရှိသူ၊ ၈ - မောနဝတ (မောရဝ) - စကား မပြော တုရီတော နေလေ့ ရှိသူ၊ ၉ - သေဝ-သိဝ-ကို ဆည်းကပ် ကိုးစားသူ၊ ၁၀ - ပါသုပတ-ပသုပတိနတ်ကို ကိုးကွယ်သူ၊ ၁၁ - ပဉ္စပဒတ္တိက - (ပဉ္စမရတ္တိက) - ပထဝီ၊ တေဇော ဝါယော၊ အာပေါ၊ အာကာသ ဟူသော ပုဒ်-အနက် ၅-မျိုးသာ လောက၌ ရှိသည် ဟု အယူ ရှိသူ (၅ ရက် တကြိမ် သာ ကျင့်သူ သော်-ဟူ) ၁၂ - အောမကာရက-သောမ-မည်သော ယဇ်ကို ပုဇော်သူ၊ ၁၃ - မဂဗ္ဗတ-သ္မိ-အသော အလေ့-အကျင့် ရှိသူ၊ (မဟဗ္ဗတ-ကျင့်နိုင်မဲ၌ ကြီးလေးသော

အကျင့် ချီသူ သော်-ဟူ၍) ခဏ-စာရတက-ပစ္စုပ္ပန် ကိုယ်ကျိုးတို့ကို ကျင့်ကြံသော လောကုပုတ္တက ဖြစ်သူ၊ ခဏ-စာရတက-လိလသဘာဝကို ပယ်လွန်ရန် အကျင့် ချီသူ၊ သိ-နိဂဏ္ဌ-ရေသား ပယ်ခြင်း စသော အကျင့် ချီသူ၊ ခဏ-အာရုံက-အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်းမျှ အစာ စားသုံး ကျင့်ကြံသူ၊

၁၈-ဣသိ-မြင့်မြတ်သောအကျင့်ကို ခွာနေသူ၊ ၁၉-ပါပွားပိုင်က-ပုထုဏ် စသော ကျမ်းကို ဖတ်ရွတ်လေ့ ရှိသူ၊ ၂၀-ပညာတတ်သူ-၅ ပါသော အခြင်း-အရာဖြင့် မိမိ ကိုယ် ကို ပူပန်စေသူ (ပဉ္စဗျာက-မီးမျိုးသော အကျင့် ရှိသူ) ၂၁-လာဝိလ-သင်္ချာ-ဆော့ စသော ကျမ်းများအရ ရုပ်ခါတ်-နာခါတ်ကို ခြံစည်လေ့ ရှိသည့် ကာမိလ ရသေ့၊ စာပည့် အဆက် ဖြစ်သူ၊ ၂၂-ကဏ္ဍာ-ဝိသေသိက-ပဏန ကျမ်းကို စီရင်၍ ရုပ် နှမ်း ခတ်တို့ကို ခွဲခြမ်းလေ့ရှိသည့် ကဏ္ဍာ-ရသေ့၊ အယုဒ္ဓိဖြစ်သူ၊ ၂၃-သိသာရ-မောစက-သံသရာမှ လွတ်မြောက်သည့် ဟု ခံမိ ကိုယ်ကို ထင်မှတ်လေ့ ရှိသူ၊ ၂၄-အင်္ဂိတတ္ထိက-မီးကို လုပ်ကျွေး ဆည်းကပ်လေ့ ရှိသူ၊ ၂၅-အာတိက-သားနွားတို့ အလေ့ အကျင့် ရှိသူ၊ ၂၆-ဂေါဝတိက-ခွားကဲ့သို့ အလေ့ ရှိသူ၊ ၂၇-ကုဏ္ဍရဝတ်-ဇွေး-အလေ့-အ ကျင့် ရှိသူ၊ ၂၈-ကားပဏ္ဍလုက-စည်းဝင် ရသေ့-ပရိက္ခာရာကို အမြဲလက်နဲ့ လှည့် လည်သူ၊ ၂၉-စန္ဒလိဝတိက-လင်းနီ ကဲ့သို့ စောက်ထိုးနေတိုင်လေ့ ရှိသူ၊ ၃၀-ကေ သာဠိက-အဝတ် တသည် သာ ဝတ်ရုံ လေ့ရှိသူ၊ ၃၁-ဥဒကသုပ္ပိက-ဒေချိုးခြင်းဖြင့် ကောင်းမှု စင်ကြယ်၏ ဟု အယူရှိသူ၊ ၃၂-သင်္ဂါဒအနွာပက-ကိုယ်ကို ဆင်းရဲ-ပူလောင် စေသော အကျင့် ရှိသူ၊ ၃၃-သိလသုပ္ပိက-အကျင့် သိလဖြင့် လောက-ခုနွယ် စင်ကြယ် ၏ ဟု အယူရှိသူ၊ ၃၄-ဈာနသုပ္ပိက-ဈာန်ဖြင့် သိသာစင် ကြယ်၏ ဟု အယူ ရှိသူ-ဤကား ခုသဒ္ဓိမိဋ္ဌိမှ ဖမ်း ဖောက်သ-ပါသတ္တ အယုတ္တည်း။ ၎င်း အယူ အတွင်းသို့ ဗြဟ္မစာလသုတ် ခုသဒ္ဓိမိဋ္ဌိကို ထည့်၍ သနုဝတိ-ပါသတ္တ ဖြစ်လေ၏။

ဆိုခဲ့သော စတုတ္ထိသ-ပါလိဂ္ဂ အပူ ချိန်များ အရ, ၁-မက္ကလီသောသလ,
 ၂-ပူရာကကယပ, ၃-အင်္ဂါ, ကေသကမ္မလ, ၄-နိဂဏ္ဌနာဂပုတ္တ, ၅-နန္ဒ, ၆-ဝဇ္ဇ, ၇-
 ကိစ္ဆ, ၈-ဆင်္ကပ္ပ, ၉-အာဟိက, ၁၀-မုတ္တာသဘက, ၁၁-ဝဋီလက, ၁၂-ပရိဗ္ဗာဇက,
 ၁၃-မာဂဇ္ဈိက, ၁၄-တေဇဇ္ဈိက, ၁၅-အာပုပ္ဖက, ၁၆-ဂေါတမက, ၁၇-ဒေဝဓမ္မိက,
 ၁၈-ကဏ္ဍကမယယိက, ၁၉-ဥမ္မုဒ္ဓိက, ၂၀-ဥက္ကုဋ်က, ၂၁-ဖလကသေယျ, ၂၂-
 ကဏ္ဍိလသေယျ, ၂၃-ကေပယယိက, ၂၄-ရိကေဒဗ္ဗေဒရ, ၂၅-အဓမ္မေဒကသိက,

၂၆-ယထာ သန္တတိက၊ ၂၇-ဝေကတိက၊ ၂၈-အပ္ပိနကဇ္ဈာန၊ ၂၉-သာယံတတိယတ-
ဥကောဓောယန၊ ၃၀-ဝဂ္ဂုလိဝတိက၊ ၃၁-ပဉ္စာဏ္ဏာဘဗ္ဗက၊ ၃၂-ကေသမဿုလ္လဉ္စက၊
၃၃-ပကုဗ္ဗကစ္ဆာန၊ ၃၄-သဉ္စယပေလဋ္ဌပုတ္တ-ဟု ၃၄ မျိုးသော အယူရှိသူတို့ကို အရှင်
အဋ္ဌမ္မောသိဝံသ မထေရ်က ထုတ်ဆောင်လေသည်။ သို့မှ တပါး လည်း လေးဆယ်လောက်
အထိ ပါသဏ္ဌာ-ပုဂ္ဂိုလ်များ ရရှိနိုင်သေး၏ ဟု ဆိုလေသည်။ ၎င်းအလိုမှာ ပါသဏ္ဌာ-ဟု
သည် ထိုတို့ အယူရှိသူများကို ဆိုလိုရကား ၂၆-ပါးသော အယူတို့ ဟူသည်မှာ ထင်
ရှားစွာကို လိုက်၍ ကျမ်းဆရာတို့ ရေတွက်ကြခြင်းမျှ ဖြစ်သည် ဟု ဆိုလို၏။ ဣဒ္ဓိယ
တွင် ယခုအခါ အမျိုးမျိုးသော အယူဝါဒသို့ လိုက်နာ ကျင့်ကြံနေကြသော ခုသေ-
ပရိဗိုဇ် အမျိုးမျိုးကို ထောက်ကာ ၎င်းဆိုချက်မှာ သင့်လျော်လှပေသည်။

တေရသမ သိလာ' နုသာသနီ၊

၁၃၊ မူလပါဠိ၊

အဋ္ဌဝသာ' ဘိသိတသ ဒေဝါနံ ပိယသ ပိယ ဒသိန္ဒော ဆုခိန္ဒော ကလိင်္ဂါ
 ဂိဇိတာ; ဒိယမမာတေ ပါဏသတ-သဟဿ တေတော အပရုဋ္ဌေ; သတသဟဿ
 မာတေ တဩ ဟဏေ; ဗဟု ဖာဝတတေ ဝါ မသေ၊ ဟဏော ပဆာ အနုနာ
 လသေသေ ကလိင်္ဂေသု၊ တိဝေ ခိမ္မဝါယာပေ ခမကာမတာ ဝိမာ' နုဿဏိ ခ ဒေဝါနံ
 ပိယသ ယံ အတိ အနုသောစနံ၊ ဒေဝါနံ ပိယသ ဝိဇိနိတ ကလိင်္ဂါနိ; အဝိဇိတံ ဟိ
 ဝိဇိတံ ခန္ဓေ၊ နယ တဩ ဝဇော ဝါ မရဏံ ဝါ အပဝါဏော ဝါ ဇနသ; သေ ဗာဠာ
 ဝေဒနီယ မတံ ခ ဂရုမတံ ခ ဒေဝါနံ ပိယသ-ဣပ္ပံ ပိ ၈ ဟဏောဂုရုတေ ကရံ
 ဒေဝါနံ ပိယသ-သဗ္ဗေ ဝသံတိ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမဏာ ဝါ ဣန္ဒေ ဝါ ပါသံသု
 ဂဟဋ္ဌာ ဝါ; ယေယု ဝိဟိတာ၊ သေဝ အဂဗ္ဘတာ သုဿသ မာတာ ပိတံသု
 သုဿသ ဂုရုသု၊ မိတ သံထုတ-သဟာယ-နာတိကေသု ခါသတဋ္ဌကေသု ဘံမ ပဋိ
 ပတိ၊ ဒိဋ္ဌတတိတာ။

တေသံ တဩဟောတိ ဥပဿာတော ဝါ ဇော ဝါ အာဝိရတာနံ ဝါ ဝိနိဗေဒေ၊
 နယသံ ဝါ ပိ သိဝိဟိတာနံ သိနေဟော အဝိပဟိန္ဒော၊ ဇောသံ မိတသံထုတ-သဟာယ
 နာတိကာ ဝိယသနံ ပါယုဏံတိ၊ တဩ သော ပိ တေသံ ဇေ ဥပဿာတော ဇောတိ၊
 ပဋိဘာဂေါ စ၊ အတံ သဝ-မနုဿာနံ ဂုရုမတံ ခ ဒေဝါနံ ပိယသ၊ နထံ စ သေ
 ဇနပဒေ၊ ယဩ ဣဗေ နိကာယာ အနံဇာ; ယေ နုသဩဗ္ဗာယုကေ ဝ သမဏေ စ၊
 နထံ စ ကုဝါပိ ဇနပဒတိ; ယဩ နထံ စ မနုဿာနံ ဇောတရမ္ပိ ပိ ပါသံသု နာမ
 ပသာဒေါ၊ သော အာဝေကကေ ဇန္ဓေ၊ တဒါ ကလိင်္ဂေသု ဟဏော ဝ လသဏသ
 ဟဏော စ မတော စ အပရုဋ္ဌော စ တေတော သတဘာဂေါ ဝါ အလသဘာဂေါ
 ဝါ ဒေဝါနံ ပိယသ။

ယော ပီ စ အဟကရေယတိ၊ ဆမိတဝိယံ-မထေ ခေါ ဒေဝါနိ ပိယသ၊ ယံ သကံ ဆမိတဝေ၊ ယာ ပီ စ အဋ္ဌမိယော ဒေဝါနိ ပိယသ၊ ဝိစိတေ ဟောတိ၊ တံ ပီ အနုနယတိ၊ အနုနိဗျာပယတိ၊ အနုသာပေါ ပီ စ ဝဏဇေ ဒေဝါနိ ပိယသ၊ ဝုတဟေ တေသံ ဒေဝါနိ ပိယသ၊ ကိံတိ အဝတြေယေယ၊ နမ ဟနေယ၊ ဣဏထိ ဟံ သဝ-ဘူတာနိ၊ ဣဏတိ စ ဆံယမံ စ သမစရိယံ စ မေဝေ စ၊ ဣယံ စ မုခ မထော ဝိဝ-ယေ ဒေဝါနိ ပိယသ၊ ယော မံမေဝယော၊ သော စ မုန သဘော ဒေဝါနိ ပိယသ၊ ဣဟ စ အံတေသု အဋ္ဌသု ပီ ယောနေ - သမောသု၊ ယတြ အံကိယောဂေါ နာမ ယောန-ဓာဓာ၊ ပရိ ဇ ဘေဒ အံကိယောဂေန ခတ္ထရော ရာဇာနေ၊ တုလမယေ ဇ နာမ၊ ဗိတိကိနေ ဇ နာမ၊ မကာ စ နာမ၊ ဆဝိကသုဗရေ စ နာမ၊

နိဝိ စာသန္တ-ဝိဂ္ဂိယ ဆာဝံ တံဗဒ်တိယာ၊ ယောဝံ မေဝ ယောဝံ မေဝ ဣစ ရာဇာ ဝိယမမိ ယောနန ဂံဗောဇေသု နာမ (ဗက) နာထိပံဟိသု ဘောဇ-ပိတိနိကေ-သု ဗဒ်ပုလိဒေသု၊ သဝတြ ဒေဝါနိ ပိယသ၊ မံမာနုဗထိ အနုဝ တရေ၊ ယတြ ဝိ ဝုတာ ဒေဝါနိ ပိယသ၊ နုကာ န ယံတိ၊ ဘောဝိ သုတွာ ဒေဝါနိ ပိယသ၊ မံပုလိ ဝိ-ဇာနံ မံမာနုဗထိစ၊ မံ မိမိယံတိ ဇ၊ ယော စ တဇေ ဇောဇောန ယောတိ၊ သဝတြ ဝိဝယော၊ သဝတြ ပုန ဝိဝယော၊ ပိတိဝိသော၊ (သော တဇာ သာ ဟောတိပိတိ၊) ပိတိ မံမ-နိဗယာနိ သုဂုကာ တု ခေါ၊ သာ ပိတိ ပါရိတိကံ မေဝ မဟာဗလေ မံနိတိ ဒေဝါနိ ပိယာ၊ ထောသ ဇ အသာယ ဇာဟံ မံဝေါပိ ဝိဝိတာ၊ ကိံတိ ပုသာ x ပပေါ တာမေ ဇာသု နဝိ ဝိဇာယံ ပာ ဝိဝိတဝိယံ မနိသု၊ သုဂုကာသေ ဇေ ဝိဝယမိ မံတိ စ လဟုဒ်ဥဇာဗ စ ရောဇဇာ၊ တံဗဒ် စ ပိဝေါ ခနက္ခ၊ ယော မံမ-ဝိဝယော၊ သော ယိဝ လောကိက္ခော ပရုမလာကိဇကာ၊ သပေါ စ နိရုတိ ဟောတု၊ ယာ ဥယာမရတိ သာ ဟိ ဣဟလောကိကာ စ ပရလောကိကာ။

၁၉။ မုတိဇျက်၊ ဤ ကျောက်စာများ၌ ကျွန်ုပ်တို့ ပြင်ဆင် ထည့်စွက်ရန် တာဝန် မဟုတ်၊ အကုရာ ပုဒ်နေ ပါ၌သာ၊ မွန်ကန်စေရန် လည်း တာဝန် မဟုတ်၊ အတ္တယုတ္တိ ချီးမွမ်း ဆင်ခြင်၍၊ အနက်မှ ပြန်လေ့ရှိ ခြံ့မြဲသိုင်း၌ ဥာဏ်ထောက်ဆလျက် အနက် ထင်ယူရန် သာ တာဝန်ရှိ၏။

၁၅။ မြန်မာတာဝာပြန် ၁၃။

အရှုံး မရှိ အောင်မြင်ခြင်း။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယဒဿိ ဟု ခဲ့၍ ခပ်နှိပ် အရှင်
မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဓိတော်ကို ခံယူ-ရရှိသော အသောက မင်းကြီး
မြတ် အဘိသိက် ခံယူထော်မူ၍၊ ရွှေပင်ခြောက်တွင် ကလိင်တိုင်းကို အောင်မြင်တော်မူ
လေသည်။ ထိုအခရား ကိစ္စ၌ တသိန်းခွဲမျှသော ကလိင် တိုင်းသား သို့သည် ဆိုတိုင်း
ပြည်မှ ထွက်ပြေး ကြကုန်၍၊ တသိန်းမျှ လောက် ထိုသည့် ၎င်း၊ ထို့ထက် မြောက်မြား
စွာ ၎င်း သေကြေ ပျက်စီးကြကုန်ပြီ။ ထိုမှ နောက် ဖြစ်သည့် ကလိင် တိုင်းကို ရရှိ
အောင်မြင်ပြီးသော ယခု အခါ၌ တရားတော်ဝယ် စိတ်လက် လက်သန်စွာ လုံ့လစိုက်ခြင်း၊
တရားမှန်ကို လိုလားခြင်း၊ တရားမှန်ကို သြဝါဒပြုခြင်းများ၌ ကြောင့်ကြ နေထိုင်သော အ
သောက မင်းကြီးမြတ်အား ကလိင်တိုင်းကို အောင်မြင်လိုက်မိခြင်းကိုပင် မအောင်ရမည်ကို
အောင်မြင်မိယောင် တကား ဟု ခိုးရိမ် ကြောင့်ကြ နောင်တ ခြစ်တော်မူရလေသည်။

ထို ကလိင်တိုင်းကို အောင်မြင်ခဲ့ရာတွင် ဆတ်ဖတ်ခြင်း၊ သေကြေခြင်း၊ ထွက်ပြေး
ခြင်း ဖြစ်ကြသည့် လူအပေါင်းတို့ အတွက် လည်း မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားရာ
ဖြစ်သော အသောက မင်းကြီးမှာ မြင်းပြီစွာ ခံစားရသော ဗုက္ခ-ဝေဒနာကြီး ဟု
၎င်း၊ အလွန် လေးလံသော ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးကြီး ဟု ၎င်း ထင်မှတ်တော်မူလေသည်။ ထို့
ပြင်၊ မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်သည့် အသောက မင်းကြီးသည် ဤအချက်
ကို လည်း ထို့ထက် ဆပွား မြောက်မြား ကြီးလေးသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီး ထင်မှတ်
စွဲယူထော်မူ၏။ [အဘယ်အရာနည်း? ဟုသော်၊] ထို ကလိင်တိုင်းပြည် ထက်ဝန်းကျင်၌
ပုဏ္ဏားသူစင်၊ ဂဟန်း-သူမြတ်နှင့် ထိုမှ တပါးသော အခြား ဘာသာဝင်သူ လူပုဂ္ဂိုလ်
ပေါင်း များစာတို့ နေထိုင် တည်ရှိကြ ကုန်၏။ သို့သော်မူပြီး ပုဂ္ဂိုလ် လူ-သူ အစားစား
တို့၌ အသီးသီး တည်ရှိကြသည့် ဖြစ်၍ အထွတ် အမြတ် အပိုင်း-အပို့ ခြိမ်ကုန်သော
အမိ-အဖတို့၌ နားထောင် လိုက်နာခြင်း၊ ဆရာသမားတို့၌ နာယူ ကျင့်သောခြင်း၊ အဆရာ

ခင်ပွန်း-ချစ်ကျမ်းဝင်သူ အဖေ-သမီး-ဆွေမျိုး-ဥာဏ်တို့နှင့် ကျွန်-အဖေ-အပါးတို့
 ၌ ကောင်းစွာ ကျင့် ဆောင် ကြခြင်း၊ မြီးစွဲစွာ ဆည်းကပ် စားခြင်း - ဟူသော
 ဇာတိနှင့် အကျင့်များ နှိုက်နှိုင်း၊ ထိုကလိင်တိုင်း ပျက်စီးရာ၌ ထိုဆိုးဝါးသော သူတို့၏
 ထိုအကျင့် ချီးမွမ်းမှုများ ပျက်စီးခြင်း၊ သေကြေခြင်း၊ မိမိတို့ မွေ့လျော်ရာ အရပ်မှ ထွက်
 ခွာ ပြေးလွှားရခြင်းမျိုး၊ ထင်ရှား ဖြစ်ရလေ၏။ ဆိုင်ရာ တရားကျင့်ဝတ်၌ တည်ကြစေကာ၊
 ချစ်ခင် ဘယ်အကြောင်းကို မပျက်ပယ်နိုင်ကြ သေးကုန်သော ထိုထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အဆွေ
 ခင်ပွန်း-ချစ်ကျမ်းဝင်သူ အဖေ-အမိ-အဘိုး-အဘွား အပေါင်းတို့သည် ပျက်စီးခြင်း ခြံ
 ကြကုန်၏။ ဟင်းသီး ဖြစ်ပျက်ခြင်းသည် လည်း ၎င်းတို့၏ ပျက်စီးခြင်းနှင့် ပျက်စီးခြင်း
 အစုံ-အစု ခြင်း ပင် ဖြစ်လေသည်။ ဤ ကဲ့သို့ ဖြစ်ပျက်ခြင်း ကိစ္စကို မင်းတကာတို့
 ချစ်ကြည့် လေးစားအပ်သည့် အသောက မင်းကြီးမှာ သူတကာတို့ထက် ပိုမို လွန်ကဲ၍
 ကြီးလေးကား ဂုဏ် - ဝန်ထုပ် - ဝန်ပိုးကြီး ထင်မှတ် စွဲယူတော်မူသည်။

ဤ သောက၌ မြောက်မြားစွာသော တိုင်းပြည် နိုင်ငံ ဇနပုဒ်တို့တွင် တစ်တခု
 သော နိုင်ငံမျှ ရဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ် သူတော်-သူမြတ် မရှိ၊ ကင်းမဲ့သော တိုင်းနိုင်ငံ ဟု မရှိချေ။
 ထို့ အထူးလျှင် တစ်-တခုသော အယုဒ္ဓါဒကိုမျှ မနစ်မြို့ မကြည်ညိုသော သူတို့၏ နေ
 တိုင်းမှာ တိုင်းပြည်-နိုင်ငံမည်သည် လည်း ဤသောက၌ မရှိနိုင်ချေ။ ကလိင် တိုင်းပြည်ကို
 တိုက်ခိုက် ပျက်ဆီးသော ဟင်္သာ၊ ကလိင်တိုင်းကို လက်ရ သိမ်းပိုက် သော အင်္ဂါ၊ သတ်ဖြတ်
 ခြင်း ခံရလူ၊ သေကြေကြသူ၊ ထွက်ပြေးကြ သူများတွင် ထိုမျှ များပြားသော တစ်-
 တဦးသော အယုဒ္ဓါ-သာသနာဝင် ရဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ်၊ လူ-သူတော် နကောင်းတို့ ပါရှိကြလေရာ၊
 ထိုသို့သော ရဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ်၊ လူ-သူ-အယုဒ္ဓါ သူကောင်းတို့ ပျက်စီးရရေး ကိစ္စ၌ မင်းတ
 ကာတို့ ချစ်ကြည့် လေးစားအပ်သည့် အသောက မင်းကြီးမှာ အစိတ် အစုပေါင်း
 အရာ ၎င်း၊ အထောဝီ ၎င်း မကောင်းမှု ဓမ္မေ ကျပီဝင်တော်မူရလေသည်။

ထို့ပြင်၊ ထိုအရေး ကိစ္စ အတွက် တစ် တရာ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြုလုပ် ခံယူ
 ကြရသူတို့သား လည်း မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားရာ ဖြစ်သော အသောက
 မင်းကြီးကြီး၏ ထို အမှုကို သည်းညည်း ခံနိုင်ခွင့် ရှိက၊ သည်းညည်း ခံကြရန်
 တိုက်တွန်းတော်မူ အပ်တန်သည်။ ထိုမှ စပါး မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစား
 အပ်သည့် အသောက မင်း ကြီး၏ တိုင်းနိုင်ငံတော် ဖြစ်သော ကလိင် တိုင်း-
 နယ် တောတောင် အရပ်၌ နေထိုင်သူ အပေါင်းကို လည်း ချစ်ခင်ခြင်း မေတ္တာ
 အထူး ထူး၍၊ ဘဇန်ဇန် မိန့်ကြား သိစေတော်မူအပ်ပြီး မင်းတကာတို့ လေးစား

* ၄၄၁. ချီ. လေး ပဉ္စမ. ပဉ္စမ. မ. ပဉ္စမ. က. ၄၄၁, မ. ပဉ္စမ. က. ၄၄၁
၇ အသောက မင်းကြီး၏ မင်းကြီး၏ မင်းကြီး၏ မင်းကြီး၏

၂။ ကျောက်မြား ၁၄ ချပ်၊ တေရသမ ကြွေဝါး၊ ၉၁

အပ်သည့် အသောက မင်းကြီးကြီးမှာ ထိုသို့ အတွက် နောင်တ သံဝေ ရရှိ-
ခြင်းပေါ်ရသည့် အတိုင်း၊ မည်သို့ အားဖြင့် (အဝကြပေယျ - အသောကပေယျ) ပုဂံ
နှိပ်စက် မရှိစေရကြောင်းနှင့် မညှဉ်းသီး မသတ်ပြတ်ရကြောင်းများကို ကို တော-
တောင် နေထိုင်သူတို့အား အသောက မင်းကြီးကြီးက ပြန်ကြား ပြောဆိုတော်မူခဲ့
ကြောင်း။

ထိုသို့ မိန့်ပြန်ခွင့် သင့်လှပေ၏၊ [အသောက မင်းကြီးကြီးသည်] ကြွင်းမဲ့
ဥယျံ အလုံးစုံသော သတ္တဝါ-ဗိုလ်ခြေ အပေါင်း တို့၏ အချင်းချင်း တဦးသည်
တဦးအား စောင့်စည်း ထိန်းသိမ်းကြခြင်း၊ ကိုယ်တူ - ခိတ်ဗျ ကျင့်ဆောင်ကြခြင်း၊
ရိုးသား - ခြောင့်မတ်ကြခြင်းကို အထူးသဖြင့် လိုလားတော်မူလေသည်။ မင်းတကာတို့
လေးစားအပ်သည့် အသောက မင်းကြီးကြီးသည် တရားသဖြင့် အောင်မြင်အပ်၍၊
နောက်ထပ် တမန် လည်း အောင်မြင်ခြင်းကို ဖြစ်တော်မူသည့် အောင်မြင်ခြင်းကို သာ
မူချ ဝေဖန် အောင်မြင်ခြင်း ဟု ထင်မှတ် ခဲ့ယူတော်မူသည်။ မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည်
လေးစားအပ်သည့် အသောက မင်းတရားကြီး၏ မူလနိုင်ငံတော်မင်း၌ ၎င်း၊ ထိုမှ ယူဇနာ
ရှစ်ရာကျော်ခြားသည့် လက်နက် နိုင်ငံတော် အဆုံး အပိုင်း အခြား ဖြစ်သော ယောန်းပြည်
ဘုရင် ၎င်း၊ ယောန်း နိုင်ငံမှ တပါး ၎င်း နှင့် ဝေဖန် ယှဉ်တွဲသည့် ဘုလမယ် - ပြည်၊
အနွှိကိန် - ပြည်၊ မကာပြည်၊ အလိက - သုဒရပြည်၊ ဤ လေးပြည်စောင် တို့၏ ဘုရင်
မင်းကြီးတို့ ၎င်း၊ သက်အောက် နိုင်ငံတော် ပြစ်ကြသော စောဠတိုင်း၊ ပဏ္ဍုတိုင်း၊
တမ္ပပဏ္ဍိတိုင်း တိုင်အောင်သော မင်းတို့ ၎င်း။

ဤ တတူ နှင့် ဤ ညွှန်ခဲ့သည့် နိုင်ငံတော်များ၌ အပါ-အဝင် ပြစ်ကုန်သည့်
ယောန်း တိုင်း၊ ကမ္ဘောဇတိုင်း ဟူသော တိုင်းစဉ် နယ်များတို့၌ ၎င်း၊ ဘောဇတိုင်း၊
ပိ ထိနီက တိုင်းတို့၌ ၎င်း၊ အနွှိ ကိုင်း ပုလိန် တိုင်းတို့၌ - ဤ တိုင်းပြည် အချပ်ရပ် တို့၌
နိုင်ငံ အရှင် ဘုရင်မင်းကြီးတို့ လည်း မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်သည့်
အသောက မင်းကြီးမြတ်၏ တရားကျ အဆုံး - အမ ကြွေဝါး ပေးကြား မိန့်ပြန်
ချက်ကို အတု လိုက်နာ ကျင့်ဆောင်ကြကုန်သည်။ ထိုမှ တပါးတုံ့ မင်းတကာတို့
ချစ်ကြည် လေးစားအပ်သည့် အသောက မင်းကြီးကြီး၏ သံတမန်တော်များ စေစား
ဆောင်ပေါက်ကြရာ၊ သို့ မစေစား မဆောင်ပေါက်ရာ နိုင်ငံ သခင် ဘုရင်အပေါင်း၊

ကိုသည် လည်း မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားရာ အသောက မင်းကြီး၏ တရား သတင်း တရား အခါ-အခါ၊ တရား-သြဝါဒ စိုးမချက်များကို ကြားနာ သိရှိကြ၍၊ တရား မှန်ကန်သည်ကို စိမ့် လိုက်နာကြကုန်သည်။

ဤသို့ ညွှန်ပြခဲ့ပြီး တိုင်းပြည် နိုင်ငံများကို တရား-အတိုင်း ရရှိလေ ရကား၊ ဤမျှဖြင့် နိုင်ငံ ခပ်သိမ်း၌ အောင်မြင်ခြင်း၊ နောက်ထပ် တဖန် အောင်မြင်ခြင်း၊ နှစ်သက် ချစ်ယူသော အရသာ ပေါ်ထွက်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့ ရရှိခြင်း သာ နှစ်သက်ရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ တရား သဖြင့် အောင်မြင် ရရှိခြင်း အတွက် နှစ်သက်ရခြင်းမှာ နည်းပါးတုံသည် ပင် ဖြစ်စေ၊ ထိုတရား ဓမ္မ ပီတိကို ဘဝကမ်း အဆုံး ဆောက်ဖွယ် ဖြစ်၍၊ အကျိုး များမြတ်သည် ဟု မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစား အပ်သည့် အသောက မင်းကြီးကြီး ထင်မှတ် စွဲယူတော်မူသည်။ ထိုသို့ ပြည့်စုံသည့် တရား အတိုင်း နှစ်သက်ရစေခြင်း အကျိုးကို ရည်ရွယ်ချက် တား၍ပင် မည်သို့ အားဖြင့် သားတော် အစဉ် (မြေးတော် အဆက်) မြစ်တော် အညွန့် အခွန် ရည်စွာ မတရားသော အသစ်တဖန် အောင်ခြင်းကို အောင်ခြင်း လောင်မှတ် ကြကုန်ိုး မြစ်ကုန်အံ့နည်း ဟု ဤ တရားစာတော်ကို ဓမ္မသားတော်မူအပ်၏။

မြားလက်နက် စသည် ပစ်ခတ် အောင်မြင်ရခြင်း၌ အား-လုံ လလျော့ပေါ့၍၊ သည်းခံခြင်း၊ ပေါ့လျော့သော အပြစ်ဒဏ် သားခြင်းများကို အားရ နှစ်မြို့ကြစေသတည်း။ တရား နည်းကျ အောင်မြင်ရခြင်းကို သာ မှန်သော အောင်မြင်ခြင်း ဟု၊ နှစ်ခြိုက်ကြစေသတည်း။ ထင်ရှား ဆိုရသော်၊ ထိုသို့သော တရားမှန် အောင်မြင်သည် သာ ဤ ပစ္စက္ခကျိုး၊ တမလွန်ကျိုး ၂ မျိုးနှင့် ပေါ်ဆက်လေသည်။ ထို့ပြင်၊ ထိုသို့ မြင်မြတ်ရာ၌ အားထုတ်၍၊ ဖြစ်ပွားသော ဓမ္မလျော်ခြင်းကို အားလုံး ဖျော်ဖွဲ့ကြ စေကုန်ိုး အမှန်အာဖြင့် သို့ ဓမ္မလျော်ခြင်း သာ ဤပစ္စက္ခ ကောင်းကျိုး တမလွန်ကောင်းကျိုး ဖြစ်လေသည်။

၁၆။ ဥပဒေသ။— ဤ ကျောက်စာ အရ အသောက မင်း တရားကြီးသည် မင်းတို့ စမ္မတာ အတိုင်း လက်နက် ခွဲကိုင် တိုက်ခိုက် ရယူခြင်းကို မနှစ်သက်၊ မတရား အောင်ခြင်း ထင်မှတ်တော်မူ၏။ ထိုသို့ မဟုတ်ပဲ၊ တရား ညွှန်ပြ ကျင့်ဆောင် လိုက်နာ

ခေခြင်းကို သာ တရားသဖြင့် အောင်ခြင်း ဟု ထင်မှတ်၍၊ ၎င်းကို သာ နှစ်သက်
လေသည်။ ထို စကားမှာ—

နခေါ ဗိတံ သာရု ဗိတံ၊
ယံ ဗိတံ အဝဇိယတံ၊
တံ ခေါ ဗိတံ သာရု ဗိတံ၊
ယံ ဗိတံ နာ' ဝ ဝိယတံ။

ဟူသော တရားဟောသောနာပောင်နှင့် ညီညွတ်၍၊ နှစ်ခြိုက်ဖွယ် ဖြစ်၏။ ထို စကားဖြင့်
မင်းတို့ အလို ဖြစ်သော တိုင်းကား နိုင်ငံ အောင်မြင်ရေး အကုန် ကျင့်ဆောင်သည်
ဖြစ်စေ၊ မကျင့်ဆောင်လဲ၊ နေစေ အရေးပါကြီး၊ တရားသဖြင့် အောင်နိုင်ရန် ကပ္ပာလောက
တရုလုံးကို တရား ပြုသ အောင်မြင်ရန် ကြိုးပမ်း ကြံရာ မည်ကား အမှန် ဖြစ်သည် ဟု
ကျွန်ုပ်တို့အား ညွှန်ပြ၏။

၁၇။ မှတ်ချက်။ 'နထိ ဝ ကုဝ' ဝိ ဝနပဒထိ၊ ယကြ၊ နထိ စ မနုဿာနံ
ဧကတမုမ္ပိ ဝိ ပါသိဒ္ဓမ္ပိ န နာမ ပသာဒေါ။—ဟူသော စကား အရ၊ 'ဗာယုသာယာ တရုကို
မျှ မစွဲယူမယုံကြည်သော ဇနပိုန် မရှိ' ဟူသော စကားဖြင့် များသော အားဖြင့် လောက၌
ဗာယု-ဝါဒ တရုစွဲ စွဲလမ်းတတ်ခြင်းမည်သည် ခမ္မတာ ဖြစ်ကြောင်း သိစေ၏။ သို့ရာတွင်၊
လောက၌ ဗာယု-ဝါဒ တရုမျှ မစွဲယူသူ မည်သည် မရှိ ဟု ကား မဆိုလိုကြောင်း
သိအပ်၏။ မည်သို့ ဖြစ်စေ အသောက မင်းဘုရား၏ ဆိုလိုရင်းမှာ ဗာယု-ဝါဒ တရုကို
စွဲယူရိုး ခမ္မတာ ဖြစ်၏။ ထို သို့သော ဗာယု-ဝါဒ တရု-တရု စွဲယူသူတို့သည် ဗာယု-ဝါဒ
ကင်းမဲ့သူ သို့တကယ် မြင့်မြတ်ကုန်၏။ ထိုသို့ ဗာယု ဝိယတို့အား ဖျက်သီးခြင်းမှာ အပြစ် ပိုမို
ကြီးမား၏ ဟုလိုသတည်း။

ဤ ကျောက်စာ အရ အသောက မင်းက ကလိင် တိုင်းပြည်ကို နှိပ်စက် အောင်မြင်ရခြင်း အတွက် နောင်သ ရသည်ကို ပြောဆိုချက်မှာ ထို ကလိင်တိုင်း - သူတို့က မိမိအား ရန်တန် မမှုစေရန် ရည်စောင် ပြောဆိုခြင်း လည်း မဟုတ်၊ ထိုသို့ နှိပ်စက် အောင်မြင်ပြီးမှာ ကြေကြေ နပ်နပ် ဖြစ်စေရန် လောကွတ် ပြောခြင်းလည်း မဟုတ်၊ စင်စစ်ကား မိမိခံလုံးတွင်း၌ ရှိသည့် အတိုင်း သံဝဂ ချစ်ခြင်းကြောင့် မိန့်ဖြန်ခြင်း သာ ဖြစ်လေသည်။ ထို့ပြင် တိုင်းသား ပြည်သူ အပေါင်းတို့ တဦး နှင့် တဦး စောင်း ခည်းကြခြင်း၊ ဓိတ်တူ ကိုယ်မျှ ဖြစ်ကြခြင်း၊ ရိုးသား ပြောင့်မတ်ကြခြင်း၊ ဤ ၃ မျိုးနှင့် ပြည့်စုံကြရန် ဟိုက်တွန်းချက်မှာ လည်း အထူး မှတ်ဖွယ်ဖြစ်ပေ၏။ ထို့ပြင် ဘုရား သဖြင့် အောင်မြင်ခြင်းမှာ နှစ်သက်ခြင်း ဝိတိကိုဖြစ်စေတတ်၍ ၊ မကုသု သဖြင့် အောင်မြင်ခြင်းမှာ နှစ်လုံး မသာခြင်း ကို ဖြစ်စေတတ်သည် ဟူသော အချက်မှာ လည်း မှတ်ဖွယ် ပင်ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် လက်နက်ဖြင့် အောင်ခြင်း၌ အားမထုပ်ကြရန်၊ အမြစ် ခက်ထား လျော့ပေါ့ကြရန် ဆိုချက်မှာ လည်း မှတ်သားဖွယ် ဖြစ်၏။

၁၁။ မှတ်ချက် ၂။ ကလိင်တိုင်းဟူသည် ဗင်္ဂလား ပင်လယ်အော် ကမ်းရိုးတလျှောက် မဟာနဒီဖြစ်နှင့် ဂေါသာဝရီမြစ် အကြား ဩ ရိစ္ဆာနယ်အနီး အရပ်တည်း။

စက္ကရာေရာ ထုစာနော အရ

- က။ တုလယေ-ပတီးလင်းမီး၊ ဖေလ္လံ ခက်လပီးဆိ မင်း ဤဂျစ်၊
- ခ။ အန္တိကိဒိ-အန္တိဒိုးနီးဆိ၊ ဧဂါနာတားဆိ မဲ၊ ဟီးဒန္တိယာ၊
- ဂ။ မကော (မဂါ)-ဆိုင်ရီးနီး၊ ဤဂျစ် အနောက်၊
- င။ အလိက သုဒရ-အလက္ကဗန္ဓု-အပ္ပူရဆိပြည်များ၊ ဟု လေးပြည်ထောင်တို့ကို ပွတ်သင့်ကုန်၏။

စောာ ၁-ဤ လက္ခာပုရိ အရပ် ဗားရား သို့မဟုတ် ဝိနာရတ - နယ်၊
 ပုလိသ - စောင်းတန်းနယ်သူများ၊ ဝိန္ဓုအရပ်ရှိ ဝီးလ် လူမျိုး ကဲ့သို့၊
 အန္တ - ဟူသည် မြောက်နယ် စောင်းပိုင်းကို ဟူရန် ချီ၏။

စုဒ္ဒသမ သိလာ နုသာသနီ၊

၃၄၊ မူလပါဠိ၊

အယံ ဓံပလိပိ ဒေဝါနံ ပိယေန ပိယဒသိနာ သာဉ္ဇ ဂေဝါပိတာ၊ အာ
ယော သံဝိတေန၊ အထိ ဖျေဝေန၊ အထိ ဝိသုဒ္ဓေန၊ န စ သမဉ္ဇာ သမတ ဘဒ္ဒိတံ
ဟေတေ ဟိ ဝိစိတေ၊ ဗဟုကေ ခ သိစိတေ၊ လိခါပေသာမိ (ဝေဝ) နိဿိ၊ အထိ
အဉ္ဇာ ပုန ဝုတံ၊ တသ တသ အာသမ မဇုရဏာယ၊ ကိဟိ ခ ဇနော တသ
ပဋိပဇေယာတိ၊ သော သိယဒ ခဝံ ပိ စ တဉ္ဇာ ကိစိ အသတေ လိစိကံ၊ အသဒိ
ဝါ သံဓေယ ကဝုတံ ဝါ အာရောဓဟိတော လိပိကဏ္ဍံ ပရာဇေန၊

ဇုတိစုဒ္ဒသ သိလာ ပတ္တာ' နုသာသနီယော

နိဋ္ဌိတာ။

၁၅၊ မြန်မာဘာသာပြန်၊ ၁၄၊

ကျောက်စာပူ အကွဲကွဲ၊ မြစ်ရပ်၊

ဤတရား စာတော်ကို မင်းတကာတို့ ချင်ကြည်လေးစားအပ်၍ ပိယဒသိ ဟု
ခွဲ၍ ခပ်နှိပ် အရှင် မဟာကဿပ မထရိမြတ်၏ ဗျာဓိတ်တော်ကို ရရှိသော အသောက
မင်းကြီးကြီး ရေးသား ထားရှိစေတော် မူအပ်သည်။—အသောက မင်းတရား စာတော်
အရှင်ရပ်မှာ အကျဉ်းချုပ် အားဖြင့် ၎င်း၊ အလတ်စား အားဖြင့် ၎င်း၊ အကျယ်စား
အားဖြင့် ၎င်း၊ အထူးထူး ရှိချေသည်။ ထို့ပြင် အားလုံး စာတော်များ၌ အခြင်းခပ်သိမ်း
အားလုံး အကြွင်းမဲ့ အားဖြင့် ပဏ္ဍကန် မစပ်မက်သော အရာများလည်း ရှိလေသည်။

† အခြင်းခပ်သိမ်း၌ ခြင်း—မှာ အခါ ခပ်သိမ်းကို ဆိုလိုသဖြင့် အခြင်းအရာက ခြင်းနှင့်
အနက်—သဒ္ဓါ တူသင့်သောကြောင့် ရေးသား ခံရသင့်၊

ထိုသို့ ဖြစ်ရပုံ အကြောင်းမှာ ကျယ်ဝန်းစွာလှသော တိုင်းနိုင်ငံကြီး အတွင်း၌ မြောက်-
 ပြေးလှစွာသော တရား စာတော်များကို အမြဲ မပြတ် နိဗ္ဗာန် ရေးသားစေတော် မူလေ
 သည်။ ထို့ပြင် ထိုတရား စာတော်များ၌ အမန်ပန် အတပ်ထပ် ပြဆိုချက် ပြောကြား
 ချက်များ သည်း ပါရှိလေသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာ ထိုထို တရား ကောင်း ဆိုင်ရာ ပြော
 ဆိုရေး ကိစ္စ၏ ချို့သာသောကြောင့် ၎င်း၊ လိုသို့သော အလို-အသွေးထားပြင် ထိုသို့
 ညွှန်ပြတိုင်း သူအပေါင်းတို့ ကျင့်သော လိုက်နာစေရန် ၎င်း၊ ထိုသို့သော အကြောင်း
 များကြောင့် ဤသို့ ဖြစ်၏။ ထိုတရား စာတော်များ၌ အနည်းငယ် မကု မမူသော ရေး
 သားချက် စကားအသွေးများ ပို့ရသည့် အကြောင်းကား မကု ကွဲလွဲသော တရား
 စကား အကျဉ်းချုပ် ပြုလုပ် ပြောကြားချက်များကို တဆင့် မိန့်ပြန် ပြောကြား ရေး
 သားစေရာ၌ မှားယွင်း ရေးသားသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

၁၆ မှတ်ချက်။ ဤကျောက်စာမှာ အရပ်ရပ် တရား ကျောက်စာများ ထားရှိ
 ပြီးနောက် ထိုထို အရပ်များ၌ ကွဲပြားသော စကားသုံးပုံ၊ အကျဉ်း-အကျယ် အသွယ်
 သွယ်ကို အသောက မင်းတရားကြီး ကိုယ်တော်တိုင် တွေ့မြင်တော် မူရ၍ ဖြစ်စေ၊
 ထိုသို့ ကွဲပြား မှီကြပ်ကို ကျောက်တား သိရှိရ၍ ဖြစ်စေ၊ ထပ်မံရေးသား စိုက်ထူစေ
 ချက် ဖြစ်လေသည်။ အကြောင်းကား ထိုထို ကျောက်စာကို သဘောမှာ မိမိ ပြောဆို
 ချက် အတိုင်း ချည်း၊ သဘောမပြုး၊ စကား အကျဉ်း-အကျယ် သုံးနှုန်းယုံမျှ ကွာခြား
 သောကြောင့် တည်း။

ထိုသို့ သဘော မှီသော ကျောက်စာ များ၏ မူလအခြေ၌ ကျွန်ုပ်တို့မှာ တခု
 သော ကျောက်စာတွင်ရှိ မှ အသောက မင်းတရား ဆိုလိုရင်း အတိုင်း အပြည့်-အစုံမသိရ
 ထိုထို ကျောက်စာတော် အများ-အပြားကို နှိုးနှာ ဝတ်ဖက်သဖြင့် သာ ၎င်း၏ ဆိုလို
 ရင်း အာတော်ကို မှန်းဆ ကြစည် သိရသောကြောင့် ထိုထို ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်ဆိုခဲ့ချက် အား
 လုံးမှာ အသောက မင်းတရား၏ စကား မှန် ဖြစ်ပြီဟု ထင်မှတ် ယုံကြည်ဖွယ် မရှိချေ။
 သို့ရာတွင် ၎င်း ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ် ပင် ဖြစ်သည်ဟု ကား ထင်မှတ် ယုံကြည်ဖွယ်
 ရှိလေသည်။

ဤမျှဖြင့် အရှင် အာပိစ္ဆင်္ဂသ မထေရ် မြန်မာ သာသနာ ပြန်ဆိုအပ်သော အသော
 က ကျောက်စာ များအနက် ရေးဦးစွာသော ၁၄ မျိုးသော ကျောက်ပြား စာတော်
 ထွင်အခန်း ပြီးဆုံးသတည်း။

၈၊ အခန်း ၃၊

ကျောက်တိုင် ကျောက်စာတော် ပြဝါဒ ၇ မျိုး။

ဝဇ္ဇိတာ နှင့်၊ ဝဇ္ဇိသတိ မှာ ဝဇ္ဇိသတိ နှင့်၊ ပုလိသာ မှာ ပုရိသာ နှင့် ဥကာ-
 သာမှာ ဥက္ကဋ္ဌာနှင့်၊ ဂေဝယာမှာ နဝကာနှင့်၊ မဇ္ဈိမာ မှာ မဇ္ဈိမာ နှင့်၊ အလင်္ဂပလံ
 မှာ အာသ စာ ပရံ နှင့်၊ ဟေမေဝ မှာ ဧဝ မေဝ နှင့်၊ အံတ မဟာ ပတာ မှာ အန္တော
 ပဟာ မတ္တာ နှင့်၊ ဂုတိ မှာ ဂုတ္တိ နှင့် ညီမျှသည် ဟု မှတ်။ သဗ္ဗုဇီသတိ နှိုသျက် အဝိ-
 သတိ x ဆဇ္ဇိသတိ ဟု ဖြစ်ရသည်မှာ ခုဒ္ဒိ ဝိသတိ ဟူသော သက္ကဋ္ဌ ပုဒ်ရင်းမှ
 ကျောက်စာ သုလုပ် ကူးယူရာတွင် မှားယွင်းခဲ့သည် ဟု သိဆပ်သောကြောင့်တည်း။

၃။ မြန်မာဘာသာပြန် ၁။

မျက်မှောက် တမလွန် ၂ ကျိုးရခဲးယဉ်းရုံး

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍ ဖိုယဒဏ် ဟု ဝဲ့၍ ခပ်နှိပ် အရှင်
 မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ-ရရှိသော အသောက မင်းကြီး
 ကြီးသည် ဤသို့ မိန့်ပြန်ထားတော်မူပြီ။ (ဤစကားမှာ စာရေးဆရာသော အမတ်၏ စကား၊
 ဤဆို လတ္တံ့ သာ အသောကမင်း၏ စကားတည်း။) ငါ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် အဘိသိက်
 ခံတော်မူ၍ နှစ်ဆယ် ခြောက်နှစ် မြောက်လတ်တော်၊ ဤတရားစာတော်ကို ရေးသား
 စေတော်မူအပ်၏။ ဤ ပဌက ကောင်းကျိုး စီးပွား တပါးသော သဝဉ် ရရှိ ခံစံရန်
 လောင်းကျိုး စီးပွားတို့ကို အထူးခြောက်ခြားစွာ လိုလားအပ်သော တရားတော်နှင့်
 လွတ်ကင်း၍ ၎င်း၊ အထူး တလည် ဤစည် ဆင်ခြင်သော ဥာဏ်နှင့် ကင်း၍ ၎င်း၊
 ကောင်းမွန် ကျနစွာ ဆရာတို့ အဆုံး-အမကို နားထောင် လိုက်နာခြင်းမျိုးနှင့် ကင်း
 လွတ်၍ ၎င်း၊ အထူး ဆင်ခြင် သိမြင်တတ်သော ဉာဏ်ဖြင့် ဘဝ သံသရာတေး၊ အပါယ်
 တေး၊ မင်းစိုး တေးကို တွေးတော ကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့် လွတ်ကင်း၍ ၎င်း၊ အထူး
 နှိုက်ထုတ် အားခဲး မြီးမြဲ တည်တန်သော လုံ့လမျိုးနှင့် လွတ်ကင်း၍ ၎င်း ဖြစ်စေနိုင်ရန်
 အမင်းကြီး ခဲးယဉ်းလှလေသည်။

ဤ သည် ငါ မင်းတရား၏ တရား သြဝါဒ အဆုံး-အမတော်ဖြင့် တရား
 ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင် တတ်သူ၊ တရား သဘောကို လိုက်လျော လိုသည့်သည်ကား

အသစ် အသစ် ကားပွင့်၊ အဆင့်ဆင့်၊ ထိုးဖူးမည် သာ ကည်း။ ငါ တုရင်ဝင်းမြတ်၏၊
 အစိုးရ အဖွဲ့ဝင် အရာ အတန်း ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သူ၊ အရာ အတန်း အလတ်စား
 ဖြစ်သသူ၊ နိမ့်သသူတို့သည် လည်း ငါ ပင်းမြတ်၏၊ အမှု အယူကို တမူ လိုက်နာ၍၊
 စိမ့် ခန့်ခွဲကြကုန်စေ၊ ကောင်းခွာ ဆိုးကား ဖြစ်ပွား၊ ထိုးတက် ကြကုန်စေ၊ ထိုမှ တပါး၊
 ငါ မင်းမြတ်၏၊ မှူးထော် မက်ကော်ကြီးဆိုက လည်း ထိုသို့ စိမ့်ခွင်၊ ပြုလုပ် ခေခွင့်များ
 အတွက် ငါ မင်းမြတ်၏၊ အလားသူ ဆင်ဆို့ ခန့်ခွဲကြကုန်၊ ထိုသို့ စိမ့် ခန့်ခွဲခြင်းသည်
 သာ လရား သဖြင့် အောင်ရှောက်ခြင်း၊ တရား သဖြင့် စိမ့် ခန့်ခွဲခြင်း၊ လရား သဖြင့်
 တိုင်းနိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတို့ကို ချမ်းသာစေခြင်း၊ တရား သဖြင့် လုံခြုံစေခြင်း မည်လေသည်။
 ဤသို့ အသောက မင်းတရားမြတ်ကြီး ပိန့်ပြန် တား၍သော် မူလပြီ။

၄။ ဥပဒေသ၊ ဤ ကျောက်စာ၌ ပစ္စက္ခ ကောင်းကျိုး၊ တမလွန် ကောင်းကျိုး
 ရရှိအောင် လုပ်နိုင်သူကို သာ မညာနို့ သိရကြောင်း ဆရာမဟာ ဝိသုဒ္ဓိ အရ၊ ထို
 သို့သော အကျိုး ၂ မျိုးကို သာမန် တရား ဆန္ဒ ခြံခြင်း၊ သာမန် ဆင်ခြင် ဉာဏ်ရှိခြင်း
 စသည်ဖြင့် မဖြစ်နိုင် ဟု ဆိုခြင်းမှာ အထူး မှတ်လောက်သော အချက် ဖြစ်၏၊ ထို့
 ကြောင့် ပစ္စက္ခ တမလွန် ကောင်းကျိုးကို ရရှိအောင် မိမိနှင့် အလားသူ လုံ့ လ
 ထုတ်စိုက်ရန်ကို တိုက်တွန်းလေသည်။ ဤကောင်းဖြင့် အသောက မင်းတရားကြီးသည် မိ
 မိအလား သူတပါးအကျိုးများကို လည်း ကောင်းကောင်း ဆောင်ရွက်သူ ဖြစ်ကြောင်း
 သိအပ်၏၊ ကျွန်ုပ်တို့အား လည်း ထိုသို့ ပင် ညွှန်ပြလေသည်။

မှတ်ချက်၊ ပစ္စက္ခ တမလွန် ကောင်းကျိုး ၂ မျိုးထိုး ပင် (၁) အကျိုးကို
 နားလည်နိုင်သောက်သော တရားဩဝါဒ၊ (၂) အကျိုးကို သိမြင်အောင် ဆင်ခြင်တတ်
 သော ဉာဏ်၊ (၃) အကျိုးကို ထပ်မြင်အောင် ဆုံးမသော ဆရာ၏၊ ဩဝါဒကို လိုက်နာ
 ခြင်း၊ (၄) သံသရာဘေး၊ မင်းစိုးတောဆိုမှ ကြောက်၍ တတ်သော သံဝေဂဉာဏ်၊
 (၅) အကျိုး ရအောင်နှင့် လုံလောက်အောင် စိုက်ထုတ်သော လုံ့ လ ဝီရိယ - ဤအင်္ဂါ
 ၅ ပါးမျိုးနှင့် ကင်း၍ မဖြစ်ပေါ် မရနိုင်၊ ၎င်း အင်္ဂါ ၅ မျိုး ပြည့်စုံမှ ပင် ဖြစ်သည်-
 ဟူသော ကောင်းကျိုး ရကြောင်း အင်္ဂါများမှာ မှတ်သား လောက်၏။

၄။ မြန်မာဘာသာပြန် ၂။

စောင်းမှုတို့ အဆစ်ဆစ် ဖြစ်စေရခြင်း။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် အသေအသင်၍၊ နှစ်ဆယ် ယု ဝံ့ချီ ခပ်နိပ် အရှင်
 မဟာကဏ္ဍပ ဗလေမြတ်၏၊ ဗျာဓိတော်ကို ခံယူ-ရှင်သော အသေကတ မင်းကြား
 မြတ်ကြီး ဤသို့ မိန့်ပြန် တားရှိတော်မူပြီ။- တရားကို ကောင်းချစ်စွာ လိုက်နာ-ပြုကျင့်
 ခြင်း မည်သည်ကား အတ္တဝါတို့အား လေး ကြင်နာ ကိုယ်ချင်း တခြင်း၊ စွန့်ကြဲ
 ပေးကမ်း ထူခါနီးခြင်း၊ ကိုယ်-နှုတ်-မိတ် သုံးပါးကို တရား အတိုင်း ပြောင့်ပတ်
 အညံ့မှုခြင်း၊ ကိုယ်ကျင့်၊ နှုတ်ပြော၊ မိတ်သား သုံးပါးတို့ ခေါ်ပြုခြင်း- ဤသို့သော
 ကောင်းမှု များစွာကို အဆစ်-အဆစ် ဖြစ်ပွား စေခြင်း ဖြစ်၏။ ဤ တရားတော်ကို
 အနက် ငါ မင်းတရားသည် ထူးထူး စားစား မြောက်မြားစွာသော ခါး-ပေးကမ်း
 နှုတ်ကြီးခြင်းကို ပြုလုပ် စေတော်မူကပ်၏။ အခြေ ၂ ချောင်း သို့သူ လူ အပေါင်း၊
 မာရဓိ အေးချောင်း၍ သား အပေါင်းတို့၌ ၎င်း၊ ငှက် အပေါင်းနှင့် ရေ၌ ကျက်စားသော
 ခါး အသေ အတ္တဝါတို့၌ ၎င်း အထွေထွေ အစားစား အရေထွက် မရ၊မြောက်မြား
 စေတော မြီးမြောက်-အောက်ပုံခြင်းကို လည်း ငါ မင်းမြတ်သည် စာသက် ထက်ရေး
 ဖြစ်စေအံ့၊ ချမ်းသာစေခြင်း တိုင်အောင် ပြုလုပ်တော်မူ၏။

ငါ မင်းမြတ်သည် ဤမှ တပါး မြောက်မြားစွာသော (ဇယား၊ သစ္စ၊ သောစေ
 ယျ စသည်) ကောင်းမှု ကုသိုလ်တို့ကို လည်း ပြုလုပ် - ကျင့်ဆောင်တော် မူအပ်ကုန်၏။
 ဤသို့သော တရား ကျင့်ရေးများ တလို့ ၄၂ ပင် ငါ မင်းမြတ်သည် ဤ တရား ကျောက်စာ
 တော်ကို ရေးသား တည်ထား စတင်မူစေတော်၏။ ဤသို့ ညွှန်ပြ ခဲ့သည့် နည်းတူ တူမူ
 လိုက်နာ၍၊ ကျင့်ဆောင်ကြကုန် ၊ အရှည် အမြင့် တရား ကျင့်ရေး၌ တည်တန့် ထူထောင်လည်း
 ဖြစ်ကြကုန်၊ ယင်းသို့ ညွှန်ပြတိုင်း တရားတော်ကို လိုက်နာ ကျင့်ဆောင် သတို့သည်ကား
 မိမိတို့၏ ပုဂ္ဂိုလ်-စာမလွန် ၂ တန်သော ချမ်းသာနှင့် တကွ ဝင့်စုကွ ငြိမ်းရာ ခေးမြစွာ
 သော နိဗ္ဗာန်-ချမ်းသာ တိုင်အောင် ပြုလုပ်သူ မည်ကုန်သတည်း။- ဤသို့ အသေက
 မင်းကြီးကြီး မိန့်ပြန် ထားရှိတော်မူပြီ။

၅။ ပုပ္ဖဝေသ၊ — အသောက မင်းကြီး ညွှန်ပြချက် ဥဒ္ဓေသမှာ ဇယာ၊ ဒါန၊ သမ္ဘ၊ သောဓေယျ—သနားခြင်း၊ လှူဒါန်းခြင်း၊ ခြောင်မှန်ခြင်း၊ စင်ကြယ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့သော တရားတို့ကို အသစ် အသစ် အဖန်ဖန် ဖြစ်စေသော သာ တရား၌ ကောင်းကောင်း လိုက်နာ ပြုကျင့်သူ ဟု ဆိုရမည်။ တခါကရံမျှ ပြုကျင့်သကဲ့ မဆိုရ ဟူ၏။ ထိုသို့ တရား၌ ကောင်းကောင်း ကျင့်သူမှာ မိမိ ဖြစ်ကြောင်းကို ပြတော်မူသည့် လူ-သားငှက် ရေ-သတ္တဝါ သို့အား အနုဂ္ဂဟ စေတနာနှင့် သာ လုပ်ဆောင်ခဲ့ပုံကို ပြလေသည်။ ၎င်းမှာ များစွာ ကျနသော ပြုချက် ဟု ဆိုရပေလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အား လည်း တရား၌ ကောင်းကောင်း ကျင့်သူ ဖြစ်ရန် အနုဂ္ဂဟ စိတ်တားကို ညွှန်ပြလေသည်။

၆။ မုတ်ချက်၊ ဇယာ၊ ဒါန၊ သမ္ဘ၊ သောဓေယျ ဟု သရုပ် ပြချက်များ အနက် ဒါန—အရာတွင် သာမန်မျှ ပြည့်၏။ ကံနည်း-ပိဋက-အဖွင့် အဋ္ဌကထာများ၌ ကား ရေတွင်း—ရေကန်—ကျောင်း တရား ဝှစ်သောင်း သေးသောင် လှူဒါန်းခြင်းနှင့် တနေ့တနေ့ လျှင် အသပြာ ၅ သိန်းကျန် သာသနာ၌ စွန့်ကြဲခဲ့ကြောင်း၊ ဒါန-အရာတွင် ဤဘုရား သာသနာ၌ အတုခံ ဖြစ်ကြောင်း ချီးကျူး ထား၏။ ဇယာအရစဉ်သမ္ဘ တေရသပ—ကျောက်စာ ဖြင့် ၎င်း၊ ဤ သတ္တဝါ သာသနီမှ ပဉ္စ-ကျောက်စာ ဖြင့် ၎င်း သိအပ်၏။ သစ္စ-အရ စုံစုံသမ္ဘ ပထမနှင့် ဆဋ္ဌမ-ကျောက်စာတို့ဖြင့် သိအပ်၏။ သောဓေယျ—အရ စဉ်သမ္ဘ သတ္တမ၊ နဝမ၊ ဗုဒ္ဓမ၊ ကောဗသမ—ကျောက်စာတို့ဖြင့် သိအပ်၏။

တတိယ သိလာ ထမ္မာ နုသာသနီ၊

၃၊ မူလပါဠိ၊

ဒေဝါနိ ဝိယေ ဝိယဒသိ ဣဇာ ဟေ'ဝံ အာယ၊ ကယာနံ ဖေဝ ဒေဝတိ၊
ဣယံ မေ ကယာနေ ကဇက'—တိ နော မိဉာ ပါယကံ ဒေဝတိ၊ 'ဣယံ မေ ဟိပကေ
ကဇက'၊ ဣယံ'ဝ အာသိနေဝေ နာမာ'တိ၊ ဒုပဋိဝေဝေ ဗု ခေါ သေ၊ ဟေ'ဝံ
စုံ ခေါ ဟေ'သ ဒေဝိယေ၊ ဣဇာနိ အာသိ နဂ—ဂါယိနိ နာပ၊ အဏ စံဉ္စိယေ၊ နိဠ္ဗလိ
ယေ၊ ကောဓေ၊ မာနေ ဣဿာ၊ ကာလနေ နဝ' ယကံ မာ ပလိတသယိသံတိ၊ သေ
ဗာဉ္စိ ဒေဝိယော၊ ဣယံ ခမ ဟိဒ တိခါယေ၊ ဣယံ မန ဖေ ပါဏတိကာယေ'ဝိ။

၃၊ မှတ်ချက်။ ကယာနံ ကယာနေ ပုဂံထိုမှာ ကလျာဏံ ကလျာဏေ ဟု
စနသင်္ဂီကုန်၏။ 'နော မိဉာ' မှာ 'နော ပန ဟု နေသင်္ဂီ၏။ အာသိနေဝေ အာသိနဝ
ပုဂံထိုမှာ အာသိနဝေ အာသိနဝ ဟု ရှိလိုကုန်၏။ ဗာဉ္စိ' မှာ ဗာဉ္စိ' ဆိုလို၏။ ပါဒကိခါ—
ယေ မှာ ဟိတေ ကာဓယေ ဟု နောက်ပုဒ်သို့ ပင် ရှိသင့်၏။ ဣယံ မန ခမ မှာ အာယံ
ပန ခမ ဟု ရှိလို၏။

၄၊ မြန်မာတာယာပြန် ၃၊

ကောင်းကျိုးကဲ့သို့ မကောင်းကျိုးကို လည်း မြင်ရန်။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍ ဝိယဒသိ ဟု ခွဲ၍ ခပ်နိပ် အရှင်
မဟာကဿပ မထေခံမြတ်၏။ ဗျာဒိတ်တော်ကို စံယူ ဂုဏ်တော်မူသော အသောက
မင်းတရားကြီး ဤသို့ မိန့်ပြန် ထားလေပြီ။ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်စုတစ်ဦးသည်၊ ငါကား ကောင်း
မှုကို ပြုအပ်ပြီ ဟု ကောင်းမှုကို သာ - အကောင်းကို သာ ရှုမြင် တတ်၏၊ ပေးကောင်း
မှုကိုမူ ငါကား မကောင်းမှုကို ပြုအပ်ပြီ ဟု မရှုမြင်တတ်လေ။ (စင်စင်ကား) ဤ

မကောင်းမှုကို လည်း (မကောင်းကျိုး ခံစားရမည်) အမှုသစ် မည်၏-ဟု ကား ရှုမြင်
သင်ခြင်းရန် ခံစားရ၏။ မည်သို့ ဖြစ်စေကာ၊ ခပ်စစ်ကား ဤ မကောင်းမှုတို့မှာ
(မကောင်းကျိုး ရရှိမည်) အမှုသစ်တို့ သာ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု ရှုမြင် သင်ခြင်း သင့်လေ
သည်။ ထိုသို့ မရှုမြင် မဆင်ခြင်ပဲ သာ သူတပျိုး အပေါ်၌ ကိုယ်အားဖြင့် ကြမ်းတမ်းခြင်း
နှုတ်အားဖြင့် ကြမ်းတမ်းခြင်း၊ အမျက် ဧဝါသ ချောင်းချောင်း ထခြင်း၊ တက်ကြွား
မြင့်မောက် စိတ်ဓာတ် ရောက်ခြင်း၊ ငြိမ့် စောင်းမြောင်းခြင်း တို့ဖြင့် ကောင်းမှု-ကုသိုလ်၌
အကုသိုလ် ရစေမိတ်မျိုးကို မဖျန်းပတ် မလျော့ ကျကုန်မိစေရမည်။ ဤ ဆိုခဲ့သည့်
ကောင်းမှု-မကောင်းမှု ၂-မျိုးကို ထိုးဆင့် ဖွဲ့ကား၍၊ ဂူမြင်ရာ၏။ (အသို့ ရှုမြင်
မည်နည်း) ? ဤ ကောင်းမှု-မကောင်းမှုကား ဤ ပစ္စုပ္ပန် ရင်း၊ တမလွန်၌ ရင်း၊ ခံစား
ရရှိမည့် အကြောင်း ထရာများ ဖြစ်၏ ဟု ရှုမြင် ရာ၏။- ဤသို့ အသောက မင်းတရား
မိမိပြန် ထားရှိတော်မူပြီ။

၅။ ဥပဒေသ။ ၊ ဤ၌ အသောက မင်းတရား ပြုလိုရင်းကား ဓလေ့ကဉ်
လူတို့သည် ကောင်းမှုကို မြင်မိသော် ဂူသတ်၏၊ ခံစံရသိမ့်မည် ဟုမြော်သင့်ချက် ထားတတ်
ကြ၏။ မကောင်းမှုကိုကား ထိုသို့ မရှုမြင်၊ မမြော်သင့်ပဲ၊ ရှိတတ်ကြ၏။ ကုသိုလ်ကို ရှုမြင်
မြော်သင့်သကဲ့သို့ အကုသိုလ်ကို လည်း ရှုမြင် မြော်သင့်ချက် ထားရမည်။ သို့မဟုတ်မကောင်းမှုကို
မပြုပဲ၊ ကြဉ်ချောင်းမည် ဟု ဆိုကုန်၏။ ထို့အတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ လိုက်နာရန် ဖြစ်ကြ၏။
အကြောင်းကား အကုသိုလ်ကို မမြော်သင့်စေကာ၊ ရင်းသည် ကုသိုလ်ကဲ့သို့ အကြောင်း
သစ် ပင် ဖြစ်ရကား ရင်းအတွက် မကောင်းကျိုး ခံစားကြရမည်မှာ ဧကန်တည်း။

၆။ မူလပါဠိ၌ ဖော်ချက်။ ၂၃၀ ဟင်္ဂံ ကို ၃၀ အင်္ဂံ ဟု ပုဒ်ပြတ်၊ အင်္ဂံ-
ဆင်းရဲ၊ ဟု ပြန်၊- အခြား ကျောက်စာများ၌ ကား ဟင်္ဂံ-အဓိ၊ အပ္ပား၊ ယောတည်း၊
ဣယံ ဝေ ဟိဒဏိကာရယ၊ ပါလတိ ကာယေ စ ဟု နေရမည့်အစား၊ ၂ ဝါကျ နေရာ၌
အဓိပ္ပါယ်တူ မရှိသင့်၊ သို့လင်္ကထက် ပြေးထုံး အထူး ဟု သာ မှတ်အပ်၏။ အင်္ဂလိပ်
ဘာသာပြန် ဆရာတို့ကား This document is easily understood-
ဤ ကျောက်စာတော်ကို လွယ်ကူစွာ သိအပ်၏ ဟု အကယ်၍၊ ထိုသား၏၊ သို့ရာ-
တွင်၊ ကျွန်ုပ်တို့ အတွက်ကား ထို့ထက် ပျက်ကန် ကောင်းမွန်အောင် ကြံစည်ရန်
ရှိသေး၏။

ဦး၊ မှတ်ချက်၊ လာဇုက-ရာဇကော၊ အာယတော-အာယတ္တာ၊ အဘိဟာ
လေ-အဘိဟာရေ [အဘိယာရ အပဓိကိစ္ဆာယံ၊ အဘိဂဗျကဗ္ဗေ၊ သာကဇ္ဇိ-
ယေ၊ အဘိယောဂေ ကာမာစာရဏေ- သဒ္ဓတ္ထတောမနိတိ]၊ အဘိတ-ကံဟာနိ
ပုဒ်မှာ အဘိတသမ္ပာနိ ဖြစ်သင့်၏။ ဟိတသုတ် ဥပဒယောဓု ဟူသော ရှေ့ဝါကျရှိ စကား
ကို ထောက်၊ ဝိယော- [ဝိယတ် ခုဋေ၊ နိဗ္ဗန္တေ-အောမနိတိ၊] ဟိတဝံ-ဣတ္ထံ၊ ပါသတံ
ပါရတ္ထံ လသံတိ [သောဓေန၊ အောမနိတိ၊] ပရိစလိကဝေ - ပရိစလိကဝေ၊ စသံတိ
[သံတနေ၊ အောမနိတိ၊] ဝိသတသေ- ဝိသတ္ထဏာယ၊ ပလိဟဏဝေ - မရိဟ-
တဝေ၊ အဘိဟာလေ-အဘိဟာရေ- [ဟ ရှေးကနှင့် အလားတူ ဖြစ်ရမည်] အတ-
ပတိယေ-အတ္တပတိယေ- [အတ္တနော အဓိပတိဓမ္မ] ဟာလသမဟာ-ဟာရသမဟာ၊
အာဝ-ယာဝ၊ ဣဂေ-ဧဂေ၊ အာဝတိ-အာဝတ္ထိ၊ မုနိသာနံ-မုနုသာနံ၊ တိလိတ-ဝံသာနံ
တိရိတ-ဝံသာနံ၊ သမိတာဂေ-သမိတာဂေ စသည် မူလပါဌ်နှင့် ယခု ပါဌ်သွား ပါဌ်-
တို့ကို မှတ်ရာ၏။

၆။ မြန်မာဘာသာပြန် ၄။

တိုင်းကား အုပ်ချုပ်စိုးမိုးရေး၊

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည်-လေးစားအပ်၍၊ ပိယအသိဟု ငဲ့ချီ ခပ်နီပ် အရှင်
ပဟာကဏ္ဍပ မယေရိမြတ်၏။ ဗျာဓိတ်တော်ကို ခံယူ - ရရှိတော်မူသော အသောက
မင်းဩဇာမြတ်ကြီး ၏သို့ မိန့်ပြန် သားရှိတော်မူပြီ။- ငါ မင်းမြတ်အဘိသိက် သွန်း၍၊
၂၆ နှစ်ရှိတော်မူသော၊ ဤ တရား ကျောက်စာတော်ကို ရေးသား သားရှိစေတော်မူ
အပ်၏။ သိန်းပေါင်း များစွာသော တိုင်းနေ ပြည်သူတို့ အပေါ်၌ ငါ မင်းမြတ်၏
ကိုယ်စား အုပ်ချုပ် ဝိမံသော † ဘုရင်ခံ အပေါင်းတို့သည် တိုင်းနေ ပြည်သူ မိုလ်လူ
အပေါင်းနှင့် ပတ်သက် စပ်ဆိုကြကုန်သည်။ ထို တိုင်းနေ ပြည်သူတို့၏ တရား-
မူသင်း ကိစ္စ၌ ဖြစ်စေ၊ ရာဇဝတ် မူသင်း ကိစ္စ၌ ဖြစ်စေ၊ အပြစ်သက် တားခြင်းကိစ္စ၌
ဖြစ်စေ ငါ မင်းမြတ် ကိုယ်တိုင် အပိုင်-အခိုး ဘိုက်ချက် ပြုလုပ်မိမိ ဆောင်ရွက်တော်

မူရင်းတော်၊ ငါမင်းမြတ်၏ ကိုယ်စားတော်စား စီမံ ဆုပ်ချုပ်သော ဘုရင်ခံ အပေါင်းတို့သည် မည်သို့ ရှိကုန်သိမ့်နည်း။

(ငါမင်းကြီး၏ ကိုယ်စားတော် ဘုရင်ခံ အစိုးရ အစိုးရ တစ်ဦး၏) စီးပွားမဲ့ အလုပ်တို့ ပင် ဖြစ်ကုန်သလော့? (သို့မဟုတ်) ထိုစီးပွားမဲ့ အလုပ်တို့ကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ငါမင်းတရား၏ ဘုရင်ခံ အပေါင်းတို့၏ ငွေ၊ နေပုဒ်—တိုင်းသားတို့၏ ငွေ၊ စီးပွား ချမ်းသာကို ပင်ဖြစ် ကျေကုန်သလော့? ခြီးမြှောက် ထောက်ပံ့ခြင်း ပင်ဖြစ်ကုန်သလော့? ချမ်းသာ ဆင်းရဲ—ပျိုးကိုပင် ဖြစ်ကျေကုန်သလော့? စင်စစ် ဆိုဆော်ကား တရား မှန်တိုင်း ပြုကျင့်ခဲ့မှု၊ ထိုင်းပျက် ပြည်ပျက် ခိုးသား မီးခြေ များ မပွားစိုး မပေါ်ပေါက် ချီကုန်သလော့? မည်သို့ မသိ၊ ဘိုင်းယူ ပြည်သားကို ငွေ၊ နေပုဒ်ကို ငွေ၊ မည်သို့အားဖြင့် ဤပစ္စက္ခကျိုးတမလွန်ကျိုးကို နှစ်သက်ကျေကုန် ဘုရင်ခံတို့သည် ငါမင်းမြတ်၏ ကိုယ်စားတော်စား ဘုရင်ခံ အပေါင်းတို့က ငါမင်းမြတ် အပေါင်းတို့ ထောက်ပံ့ကူညီ၍ ပြုစုရန် (ဝတ်တရားကြောင်း) ဖင်ခြင်ဖွယ် ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ မင်းမြတ်၏ အပေါင်းတော်မြီး များတော် မတ်တော်တို့သည် လည်း ငါမင်းမြတ်၏ အလိုဆန္ဒတော်ကို လိုက်နာ၍၊ မကျင့်ကြကုန်လတ္တံ့၊ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ငါမင်းတရား၏ ဘုရင်ခံ အပေါင်းကို လည်း မနှစ်သက် ခေနိုင်ကုန်စွာ၊ ထိုစကား ထင်ရှားစွာ၏၊ တတ်သိ—လိမ်မာသော နို့ထိမ်းက သားငယ်ကို စွန့်လွှတ် အပ်နှံခြင်းသည် ထိုသားငယ်၏ အကျိုး—စီးပွား အတွက် ဖြစ် သကဲ့သို့ ငွေ၊ ထိုသို့ အပ်နှံခြင်းကြောင့် ထို နို့ထိမ်းက လည်း ထို သားငယ်ကို ချမ်းသာစွာ ကြီးပွားအောင် စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းရန် စွန့်လွှတ် အပ်နှံပေးသည် တကား ဟု ယုံကြည်သကဲ့သို့ ငွေ၊ ထို့ အတူ ပင်လျှင် ငါ ကေရာဇ် မင်းမြတ်သည် ငါမင်းတော်စား ပြည်သူ၏ ချမ်းသာ အတွက် ငါ ကေရာဇ် မင်းမြတ် ကိုယ်တော်စား လိမ်မာ သူခြားသော ဘုရင်ခံ မင်း အပေါင်းအား အရေးလုံအပ်—ဆောင်နှင်းတော်မူပြီ၊ ငါကေရာဇ် မင်းမြတ်သည် လက်အောက် ဘုရင်ခံ အပေါင်းတို့အား ကြောက်ရွံ့မဲ့ ငွေ၊ ကိုယ်ကျိုး မငဲ့ပဲ၊ စိတ်ကား ခွပ်ပျံ့စွာ ငွေ၊ ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်မှုကို အပ်နှံ ပေးထားတော်မူပြီ။

ထို့ကြောင့် ငါကေရာဇ် မင်းမြတ်၏ ကိုယ်စားတော် ဘုရင်ခံ မင်းအပေါင်းတို့သည် တရားမ မူရင်းကို ပြုလုပ် စီမံရေး၌ ငွေ၊ ဘုရင်ခံ မူရင်းကိုအတွက် အပြစ်ဒဏ်ထားရေး၌ ငွေ၊ မိမိတို့ ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ စီးပွားတို့ကို ပြုလုပ်ကြ ကုန်ခဲ့သော်၊ ထိုသို့သော မူရင်း—ကိစ္စများတွင် တရားမ မူရင်း၌ အဘယ်သို့ အားဖြင့် တရားဥပဒေ ပြောဆိုမှုရှိခြင်း ဖြစ်ကုန်သနည်း ဟု ငွေ၊ ဘုရင်ခံများ၌ အဘယ်သို့ မဟုတ်ခြင်း ဖြစ်နိုင်ကုန်သနည်း ဟု

၎င်း၊ စိတ်ကား ခြစ်စေ့ကုန်ရာ၏။ ထိုသို့သော အကျိုးငှာ ငါ့ကေဏုဇ် မင်းမြတ်၏၊ ဤ အမိန့်တော်ကို ထုတ်ပြန်တော်မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ နှောင့်ဖွဲ့ခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်း အပြစ် ခံရန် စီရင်ခြင်းကို ကျင့်ရသူတို့တွင် အသက် သေအောင် ကျင့်စေ ပြစ်မှု ချပေးသူတို့အား သုံးရက် သတ် ချိမ်းငံ ခွင့် ပေးကြရမည်။ (အကြောင်းကား) ထိုဆိုင်းငံ ခွင့် ပေးသော နေ့-အတွင်း၌ (၎င်းတို့၏) ဆွေမျိုး ဥတကာတို့ကသော် လည်း၊ ထိုသူတို့ အတူကံ အသက် ရှင်ရန် ကိုးစားဖွယ်ကို ဌာဇ္ဇေ၍ အယူ ခံခြင်း အားဖြင့် လျှောက်ထား ကြားသိ စေကုန်ရာသည်။ ယင်းသို့ တရံ တရာ အယူ ခံခြင်း အားဖြင့် လျှောက်ထား ကြားသိစေနိုင်ခွင့် မရှိကုန်ခဲ့မှု၊ တမလွန်၌ ကောင်းစားရေး အတွက် လူတန်း၊ ပေးကမ်းမှုကို သော် လည်း ပြုကြ ကုန်ရာသည်။ သို့သော် ယင်းတို့ကို သော် လည်း ပြုကျင့် ဆောက်တည်ကြ ကုန်ရာသည်။

ထိုသို့ ပြုခွင့်ကို ပြောဆို မိန့်ပြန်ရန် သင့်တင့်ပေစွာ၊ ငါ့ကေဏုဇ် မင်းမြတ်သည် ဤမျှ အသက် သေစေခွင့်ကို ပေးရသည် အထိ ကြမ်းကြုတ် ရက်စက်စွာ ပြုရသော အခါ၌ ပင် တမလွန် လောက၌ နှစ်သက် ရှင်ယူစေရန် လိုလား တောင့်တ တော်မူပေ၏။ ထို့ပြင်၊ တိုင်းသားပြည်သူ မိလ္လာ အပေါင်း၏၊ ကောင်းမှုန် ထူးသည့်သော တရား ကျင့်ရေး၊ စောင့်စည်းပေး၊ အမှု အတန်း ပေးရေး၊ ခွဲခြမ်း ခေပန် ပေးကမ်းရေးများ ၌ ကြီးပွားခြင်း လည်း ပြစ်ရှိရန် လိုလားတော်မူပေ၏ - ဤသို့ အသောက မင်းကြီးကြီး ပြန်ကြား မိန့်မြွက်တော်မူပြီ။

၇။ ဥပဒေသ။ --- ဤ ကျောက်စာ၌ အသောက မင်းကြီး ဆိုလိုရင်းမှာ တိုင်းပြည် တခု၌ ရှင်ဗုဒ္ဓ် တဦးက သာ အရာရာ ကြီးမှူး ကွပ်ကဲခွင့် မရှိ၊ လက်အောက်ခံ အစိုးရတို့က လည်း ထောက်ပံ့ ကူညီ၍၊ ကွပ်ကဲ-ကြီးမှူးရာသည်။ ထို့ အသက်အောက် ၌ ဖက်ညွှပ် ကွပ်ကဲ အုပ်ချုပ်သော် သာ အုပ်စိုးသူတို့ အပြစ်ကင်း၍၊ တိုင်းပြည်သူတို့ လည်း ကြီးပွားကျန်ရာသည်။ မိမိ တာဝန် မှီတိုင်း လက်အောက် အစိုးရတို့အား အုပ်စိုး စီမံခွင့်ကို လည်း မိမိက လွှဲအပ်ထားကြောင်း၊ မိမိကို မင်းမဲ့ တရား မှန်တိုင်း စီမံသင့်ကြောင်း၊ ထိုသို့ အုပ်စိုးရာ၌ လည်း စစ်ရေး စစ်မှု မပြစ်ပွားစေဘဲ၊ အပြစ်ခံရ ကင်းခြင်း များစွာ မဖြစ်ရန်၊ အလှူငါးသော် မရှိရန် စိတ်ဆန္ဒ ထားကြ ရမည်။ နောက်ဆုံး မရောဇိသာ ပြုကျင့် ရမည့် အပြစ် ခံရ သေဒဏ် ပေးခွင့် ပင် ဆိုက်စေကာမူ၊ ရက်တရက် မဆေစေဘဲ၊ သေးပေး ၃-ရက် ဆိုင်းငံ၊ ထားရမည်။ ထိုသို့ အခွင့်ပြုလျှင်၊ ထိုသူတို့၏ ဆွေမျိုး ဥတကာတို့က အပြစ်မဲ့ခွင့်များ ကိုးသော် ရှာဖွေ၍၊ အယူခံသော အားဖြင့် လျှောက်ကြား သိစေနိုင်ရာသည်။ သို့မဟုတ် လျှင်၊ တမလွန်၌ ကိုးစားရာ အတွက် လူမှု တန်းမှ

စသည်ကိုဆော် ပြုကြရာသည်၊ ထိုမျှ အထိ တိုင်းသူ ပြည်သားတို့၏ ကောင်းကျိုးကို လိုလားစောင့်ရှောက်ရာသည်။—ဟူ၏။ ဤစကားဖြင့် အစိုးရ ကြီးများနှင့် လက်အောက်ခံ အစိုးရ အမှုထမ်းများ လိုက်နာရန် အရေးကြီးသော ဖော်စာရေးကို ပြ၏။

၈၊ မုတ်ချက်၊ ဤကျောက်စာ ပြန်မပြန်မှာ အကယ်၍ ကား အင်္ဂလိပ် ပညာရှိတို့ ပြန်ဆိုရက်နှင့် ခြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်လျက် ရှိ၏၊ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်ဆိုခဲ့ချက်မှာ သက္ကတဘာသာ အဓိပ္ပါယ် သာလွန် ဆိုလျော်သည် ဟု ကျွန်ုပ် ယုံကြည်ကြောင်း၊ မည်သို့ မဆို ပညာရှင်တို့ ချင့်ချိန်ခွင့်သို့ သာ လွှဲအပ်ရတော့၏။ အကြောင်းကား ဤဆက် ပြန်ဆိုခဲ့သော ကျောက်စာများ အနက် ဤ ကျောက်စာသည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အခဲခက်ဆုံး ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤကျောက်စာ အစုစည်း အတွက် ၂-ရက်တိုင် ပါဠိသွား အနက်သွား ပုဒ်ထား ဝါကျနေ့၊ ဆိုလိုရင်း အဘော် များကို ပြန်စစ် စစ် ဆေးသျှက်၊ ၂-ရက်တိုင် ဆိုင်းငံ့ ပြန်ဆိုရပေ၏။ အင်္ဂလိပ် ပညာရှိတို့ လည်း ဤ ကျောက်စာ အတွက် အလွန် ခဲခက်လှ၍ နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆွေးနွေး ကြာမြင့် ကြောင်း ကို— The meaning of this rather difficult edict which had been discussed and misunderstood for many years— ဤ ကျောက်စာ အနက်—အဓိပ္ပါယ် အလွန် ခဲခက်လှ၍ နှစ်ပေါင်း များစွာ ကာလ-ပတ်လုံး စုံစမ်း ဆွေးနွေး လျက် သာ အမှန် မအရာရှိသော ဖွဲ့နွဲ့ခဲ့ပြီ။—ဟု ဆိုလေသည်။

ပဉ္စမ သိလာ ထဋ္ဌာ နုသာသနီ၊

၅၊ မူလပါဠိ၊

ဧဝေါနံ ပိဿေ ဝိယဒဏိ ဓာတာ ဟေဝံ အာယံ၊ သဉ္စုဝိသတိဝသံ အဘိ-
 သိတေန ပေ ဣမာနိ ဇာတာနိ အာဝဓိယာနိ ကတာနိ၊ သေယလာ? သုဏေ၊ သာလိ-
 ကာ၊ သလုနေ၊ ဧကဝါဇက၊ ဟံသေ၊ နနိပုဇေ၊ ဂေ လာဇေ၊ 'ဇတုဇက အံဃာ-ကဝိ-
 လိက၊ ခုဉ် (ဝဉ်) ဆနဉ်ပသေ၊ ခဝဒဝေယဇက၊ ဂံဂါ ပူ ပုဏဇက၊ သံကုဗေသေ၊
 ကမတသေယဇက၊ ဂံနယသေ၊ သိပလေ၊ သံပုဏေ၊ ဥကပိဉေ၊ ဖလသဇက၊ သေဇာ-
 ကပေါဇက၊ ဂါမ-ကပေါဇက၊ သဇက ဇကုပဇေ သေ ပဋိဇာတာဂံ နော ဇဏိ၊ နဝ
 ခါဗိယတိ၊ အဇကနာနိ၊ ဝဋ္ဋကဗ္ဗ စ၊ သုကသံ စ ဂဘိနိ ဂါ၊ ပါယမိနာ ဝါ အ-
 ဝဇျာ၊ သေါတဇက ပိ ဝ ကာနိ အာသံဃာသိဇက၊ ဝ ဂိ ကုကုဇဉ္ဇ နော ကတပိယေ၊ တု-
 သေ သာဗီဇေ၊ နနာ သျာယဝိတဝိဇက၊ ဝါဇာ အနထာယေ ဂါ ဝိဟိသာယေဝါ
 နနာ ဈာပဟိတဝိယေ၊ ဝိဇေ န ဝိဇေ နနာ ပုသိတဝိယေ။

ဤသု ဓာတုဟာသံ၊ ဣတယံ ပုဏမာ သိယံ၊ တိနိ ဝိဝဇာနိ၊ ဓာတုဇကံ
 ပံနဇသံ၊ ပုဋိပဇဂါယေ ဝုခါယေ စ၊ အနုပေါသတံ မဏေ အာဝဓိယေ၊ နော ပိ ဝိဇက-
 တာပိယေ၊ ဇောနိ ဇေသေ ဝိဝသာနိ နာဂ နေတိ ဇကဝတ-တောဂသိ၊ ယာနိ အံနာနိ
 ပိ ဝိဝနိကာယာနိ နော ဟံကဝိယာနိ၊ အဋ္ဌနိ ပက္ခာယေ ဓာဝုဇသာယေ၊ ပံနဇသာ
 ယေ၊ တိသာယေ၊ ပုနာသေနေ၊ ဤသု ဇကုမာသိသု ထုခိဝသာယေ ဂေါနေ နော
 ဝိလခိကဝိယေ၊ အဇကေ၊ ခုဇကေ၊ သုကဏေ၊ ဇော ဝါ အံနေ နိလခိယတိ၊ နော
 နိလခိယတိယေ တိသာယံ ပုနာသေနေ ဓာကုမာသိယေ ဇာကုမာသိ ပဓိယေ အသ္မ-
 သ ဂေါနသ လခဇန နော ကတပိယေ ယာဝ သဉ္စုဝိသတိဝသာ' သိသိတေန မေ
 ဇောသေဝ ဣတ ဝိဝါယေ ပံနာပိသတိ ဝံဇနဇမာခါနိ ကတာနိ။

၆၊ မုတ်ချက်၊ ဇောတာနိ မှာ ဝိဝါနိ၊ ဝိဝိတာနိ ရှိသင့်၊ ဓာဝုဇသံ မှာ ဓာတု
 ဇသံ ရှိသင့်၊ ဝုခါယေ မှာ ဝုခါဇေ ရှိသင့်၊ အံက မှာ အာတာယေ ဖြစ်ရန် ရှိ၏။

၇၊ မြန်မာဘာသာပြန် ၅၊

ဘေးမဲ့သတ္တဝါနှင့် ဘေးမဲ့ နေ့ရက်၊

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည်လေးစားအပ်၍၊ ဝိသဒ္ဓသီ ဟု ခွဲ ချီခပ်နိုင်ပုံ ဆရာ
မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူရရှိတော်မူသော အသောကမင်းတ
ရားကြီး ဤသို့ မိန့်ပြန် လားရှိုးလေပြီ- ငါ့မင်းတရားသည် အဘိသိက် လွန်း၍ ၂၆-နှစ်
ရှိသော်၊ ဤသို့သတ္တဝါသော အဆက်ရှိ သတ္တဝါတို့ကို သတ်ဖြတ် ခြင်းမှ တားမြစ်တော်
မူအပ်ကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့ကား-ကျေး-ကျက်တူရွေး-သာလိကာ-ဆက်ရက်၊ ငှက်ကြီး-
တိုးစပ်-ဝန်လိုငှက်ကြီး၊ စက္ကဝါက်ငှက်၊ ဟင်းသား-ငန်းငှက်၊ နန္ဒီမုခ-မည်သောငှက်၊
ကေလာဠ-မည်သောငှက်၊ လင်းဒီး၊ ခါချဉ်-သို့မဟုတ် တောင်ပို့ချး လိပ်၊ အရိုးမရှိ
သောငါး၊ ဝေဒဝေယက-မည်သော ငါး၊ ဝံကပုဗ္ဗတက-မည်သော ငါး၊ ပင်လယ်
ငါးလင်းပန်း၊ မြစ်လိပ်-ရေလိပ်၊ ပြူသတ္တဝါ၊ သစ်တက်ချွန်-ငါး ချွန်မိုး၊ ဦးချိုတက် များ-
သော ဆတ်၊ နွားသူတော်၊ နွားလား၊ မျှောက်သတ္တဝါ၊ ဥချိုးငှက်-ချိုမြွေ-နီမြွေ၊ အဆုံး မ-
ပြုသော အခြေ လေးချောင်းရှိ သားသတ္တဝါတို့ကို လည်း မစားအပ်။ ထို့ပြင်၊ ကိုယ်ဝန်
ရှိသော၊ သို့မဟုတ် နို့ရို့ သားငယ်ရှိသော ဆိတ်မ၊ သိုးမ၊ ငှက်မ တို့ကို၊ ၎င်းတို့ သား
ငယ်များ ကောင်းမွန်စွာ ကြီးပွားခြင်းသို့ မဆုတ်ငြိမ်၊ မသတ်ဖြတ်အပ်ကုန်၊ ကြက်တိုက်ခြင်း၊
ကြက်တယ်ခြင်း၊ ထိုမှ တပါး အသက်ရှိ သတ္တဝါတို့ကို အပျော်အပါး တိုက်ခိုက် မြှိုးတူး
ခြင်းတို့ကို လည်း မပြုအပ် ကုန်၏။

တောသား သတ္တဝါတို့ ခိုကိုးရာမဲ့ ဖြစ်စေတတ်၊ ညဉ့်ဆုံးခြင်းကို ပြုတတ်သော
တောမီး ရှို့မြှိုက်ခြင်းကို မပြုအပ်။ အဆက်ရှိ သတ္တဝါဖြင့် သော် ၎င်း၊ ၎င်း၏ အသား
ဖြင့် သော် ၎င်း သတ္တဝါ တပါးကို အစာ ကျွေး၍၊ မမွေးမြူအပ်။ သုံးဥတု လေးလ
လေးလတို့ အဆုံးဖြစ်သော နေ့များ၊ နှစ်၏ ၃ လ မြောက် ဝါဆိုလနှင့် လပြည့်နေ့၊
ဤ ၃ နေ့တို့ပတ်လုံး ၎င်း၊ လဆန်း-လဆုတ် ၁၅-၁၄ ရက်မြောက် နေ့၊ လဆုတ် ၁၅
ရက် မြောက်သော နေ့၊ လေးသီတင်း အတွက် ဘုရားနေ့၊ အတွက် ၂ ဇက်နေ့၊ ဥပုသ်-
နေ့တိုင်း ၎င်း-ဤနေ့ရက်များ၌ ငါးတို့ကို မဖမ်း မသတ်ရ၊၊ ရောင်းလည်း မရောင်းတတ်

ရာ၊ ထိုနေ့ ထိုရက် အတွင်းတို့၌ ဆင်ပြင်းတို့ နေထိုင်ရာ တောတောင်များ၌ ၎င်း၊ တံငါတို့ ကျက်စားရာ ရေကန်-မြစ်-ချောင်း-အင်း ဒိုင်များ၌ သား ငါးများ၊ ထိုမှ တပါး အခြား ငှက် စသော သက်ရှိ သတ္တဝါ မှန်သမျှတို့ကို မသတ် ဖြတ်အပ်၊ မလိုက်အပ်ကုန်။

လဆိုင်၊ ဓမ္မဆုတ် ပက္ခ ရှစ်ရက်မြောက်၊ ၁၄ ရက်မြောက်၊ ၁၅ ရက် မြောက်၊ ၁၆ ရက်မြောက်နေ့၊ ပုဏ္ဏမုဿူ နက္ခတ် ပွဲနေ့၊ ၁၂ ဥတု အဆုံး လေးလမြောက်သောနေ့- ဤနေ့များ၌ နှားတို့ကို သင်း မကွပ်အပ်၊ ထိုမှ တပါးသော ဆိတ်သိုး-ဝက်နှင့် အခြား သတ္တဝါတို့ကိုလည်း သင်း မကွပ်အပ်၊ သင်းမကွပ်စေအပ်၊ လဆန်း-လဆုတ် ၃ ရက်နေ့၊ ပုဏ္ဏမုဿူ နက္ခတ်ပွဲနေ့ ဥတု-အဆုံး လေးလမြောက် နေ့၊ လေးလ၏ ပက္ခနေ့ တို့၌ မြင်း-နှားတို့ကို ဆတ်ရန် တံဆိပ် ထိုးမှတ်ခြင်း၊ မှတ်စေခြင်းတို့ကို မပြုလုပ်အပ်၊ ငါးတူရင် မင်းမြတ် အတိအကျ သွန်း၍ ၂၆-နှစ်မြောက် အတွင်း အခါ၌ ဤ တရား ဆုံးမ ကန်မြစ်စာကို ရေးသား ထုတ်ပြန် စေအပ်သည်။ ထိုနှင့် အလားတူ လည်း ၂၅ ကြိမ်တိုင် အကျဉ်းသားတို့အား အကျဉ်းသောင်မှ လွတ်ခွင့်ခြင်းတို့ကို ပြုစေအပ်ကုန်ပြီ။

၈၊ ဥပဒေသ၊ ဤကျောက်စာဖြင့် အသောက မင်းကြားသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော် အတိုင်း သားငှက်တို့အား ဘေးမဲ့ ပေးခြင်း၊ မသတ်ဖြတ်ရန် နေ့များ ပိုင်းခြား ထားရှိခြင်း၊ အကျဉ်းသားများကို လွတ်ခြင်းတို့ကို ပြုသကဲ့သို့ ထိုထို ပင်းတို့လည်း ပြုကျင့် လိုက်နာသင့်ပုံကို ပြ၏၊ ပင်းတို့ကို ပခာန ပြုသဖြင့် အခြားသော သူမှန် သမျှ လည်း ဤ စံ နမူနာ အတိုင်း လိုက်နာသင့်ကြောင်း ပြ၏။

၉၊ မှတ်ချက်၊ နေ့ရက် ပိုင်းခြားရာတွင် ကိရု ဓာတုမှာ သီသု တိဏာယံ၊ ပုံ-ဏမာသိယံ တို့ကို ဒီဝသနီ-ကောဖြင့် ပြည့် ၃ မျိုးကို စူးယူ ပိုင်းခြား၏၊ သင်္ဃာ၊ ဆိုသော်၊ တိသု ဇေယမာသိယု ဖြင့် ဥတုပြည့်၊ တိဏာယံ ဖြင့် အယဉ် ၂ ပါး နှစ်ပြည့်၊ ပုဏ္ဏမာသိယံ ဖြင့် တလပြည့်ကို ပိုင်းခြားသတည်း၊ ဤစကားဖြင့် ယခု မြန်မာများ ခေါ်ဝေါ် သမုတ် ရှိနေကြသော တသသည် မှားယွင်းကြောင်း မှတ်ချက် ပြ၏၊ ထို စကား မှန်၏၊ ပါဠိဘော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဝိကုဏ္ဍိ၌ ပြထားသော ရက်-လ ဝေါဟာရ၊ ယခု ပက္ခက္ခ ဣန္ဒိယသားတို့ ခေါ်ဝေါ် သုံးစွဲ ရှိနေသော လ-ဝေါဟာရ၊ ဗေဒင်ကျမ်း များ၌ လာရှိသော ဝေါဟာရမှာ ကောင်းကင်ရှိ လ၏ ပြည့်သော နေ့ပင် ရက် ၃၀ လလည်း ပြည့်သော နေ့ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ကို ပြရာ သီလက္ခန် အဋ္ဌကထာ၌ မာသ-ပုဏ္ဏဘာယ ဥတုပုဏ္ဏဘာယ သံဝစ္ဆ-ပုဏ္ဏဘာယ ပုဏ္ဏာ-သံပုဏ္ဏာတိ ပုဏ္ဏမာ၊ မာ ဣတိ စနော ဝုစ္စတိ၊ သော ဣေ ပုဏ္ဏာတိ ပုဏ္ဏမာ၊ ဝေ ပုဏ္ဏာယ ပုဏ္ဏမာယာတိ ဣမသ္မိ ပဒေသေ စ အဏ္ဏော ဝေဒိတဗ္ဗာဟု မိန့်ဆို၏။

စာဝု(တ)ဓာတ်၊ ပဉ္စဒသိ-စကားဖြင့် လဝကံနေကို ပိုင်းခြား ပြဆို၏။ ပဋိမ္မိဝေါ
စကားဖြင့် လဝကံ၏ အဝ တရုဏ်နေကို ပြ၏။ ဝေါရေ၊ ဝေါရေဖြင့် ၁၅-ရက်ပြည့်ကို လ
ဝကံမှတ်ယူခြင်း ပြည်သူတို့အတွက် လဝကံ၏ အဝ တရုဏ်နေကို ပြ၏။ အနုပေါဏထံ ဖြစ်
လဆန်း၊ လဆုတ် ၈-ရက်၊ လပြည့်၊ လကွယ် ဥပုသ်နေ့ များကို ပြ၏။ ထိုနေ့များမှာ
လောက ဖက်လာ အသရေရှိ နေ့များ ဖြစ်၍၊ ၎င်း၊ ကဆုန် လိုက်နာ ကျင့်ဆောင်သူတို့၏
တရား ကျင့်ဝတ် ဆုံးနေသော နေ့များဖြစ်၍၊ ၎င်း၊ ပွန်မြတ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုနေ့များ၌
အမက်လာ၊ အသိရှိက အလုပ် ဖြစ်သော သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲခြင်းများကို မပြုရ ဟု တား
ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် နောက် တကြိမ် ပြပြန်ရာ၌ 'သုခိဝသာယေ' ဟု ဆိုထား
၏။ မှတ်လောက်ပေစွာ၊ ပုနဝသု ဟူသည့် ပိုးလမ်း နေ့ကို ဆိုလို၏။ ထိုနေ့မှာ ဗုဒ္ဓကွယ်
နှင့် သာ ဟူ၍၊ ပြုတတ်ရကား ထိုသို့ ဆို၏။ မသတ်အပ်သော သတ္တဝါတို့၏ အမည်
များကို သရုပ် ဆွတ်ပြရာ၌ မသိနိုင်သော သတ္တဝါပေါင်း များစွာ ပါဝင်လျက် ရှိ၏။
၎င်းများမှာ ဘာသာစကား ဝေါဟာရ ခြားခြင်း၊ ခေတ်-ကာလ ဝေါဟာရ ခြားခြင်း၊
အက္ခရာ အရေး-အသား ပေါက်ပြန်ခြင်းတို့ကြောင့် အမှန် သိရန် မလွယ်ကူလှ သဖြင့်
အမှန် အကန့် ဖြစ်၍ သိမြင်ရန် တောင့်တသော် လည်း မြော်ယောင်သာ ဖြစ်ရာ၏။
အမှန် သိလိုအပ်သည်မှာ ထို အသောက မင်းတရားကြီးသည် ထိုသို့သော မိမိ ပြုလုပ်သင့်
ရာ အမှုကို ပြုလုပ်ပေသည်။ ငါတို့ လည်း အလားတူ အမှုများကို ပြုဆိုက်သည်၊ ပြု
သင့်သည်၊ ပြုလုပ်မည် ဟု စံနမူပြု အတူ ယူကြရာ၏။

ဆဋ္ဌမ သိလာ ထမ္ဘာ နုသာသနီ၊

၆။ မူလပါဠိ၊

အဝါနံ ပိယေ ပိယဒေဝိ ရာဇေ ဟေဝံ အာဟံ; ဒုဝါဒေဝ ဝသ-အဘိသိ-
တေန ဧ ဣယံ ခံမဝိဝံ လိခါပိတာ; လောကဿ ဟိတ-သုခါယေ သေတံ အပါဟ
တာ၊ တံ ကံ-ခံမ-ဝဂံ-ပါပေါ ဝါ၊ ဟေဝံ လောကဿ ဟိတသုခေတိ ပဋိဝေခါမိ၊
အာဟ ဣယံ နာတံသု ဟေဝံ ပဋိယာ သံနေသု ဟေဝံ အပကဋေသု ကိမ်ကာနိ သုခံ အ-
ဝယာပိတိ; ဣယာ ခ ဝိဒယာမိ၊ ဟေဝံ မေဝ သဝ-နိကာယေသု မဋ္ဌိဝေခါမိ၊ သဝ-
ပါသံသာ ဝိ ခေ ပူဇိတာ ဝိဝိဇာယ ပူဇာယ၊ ဧသု ဣယံ အာဇနာ ပပေကမဋေ
သေ မေ မောချ-မတေ၊ သဉ္စ ဝိသတိ-ဝသ-အဘိသိတေန မေ ဣယံ ခံမဝိဝိ လိ-
ခါပိတာ။

၇။ မှတ်ချက်။ ဤကျောက်စာ အစဉ် 'ဒုဝါဒေဝ ဝသ အဘိသိတေန-အ-
ဘိသိကံ သွန်း၍၊ ၁၂ နှင့် နိဿော အဝါ ဤကျောက်စာကို ရေးသားစေသည် ဟု
ဆိုအပ်ပြီးလျှက်၊ ၄၀ နောက်ပိုင်း၌ သဉ္စာဓိကံ ဝသ အဘိသိတေန-အဘိသိကံ သွန်း၍၊
ဇာနစ် ၂၆ နှစ် ရှိမှ ရေးသည် ဟု ပါရှိ နေပြီဖြစ်မှ ကူးယူစဉ်က မှားသည်၊ သို့
ပဟုတ် အက္ခရာ ချတ်၍၊ ပျက်ပြားသဖြင့် အမှား ဖြစ်နေသည် ဟု ဆိုရန်မူ၏၊ အမှန်မှာ
အခြား ကျောက်စာများ ကဲ့သို့ ပင် 'သဉ္စာဓိကံ အဘိသိတေန' အစဉ် သတိ
အဘိသိတေန ဖြစ်ရမည်။

၈။ မြန်မာဘာသာပြန် ၆။

တရားတော်ဦးစီးရန် လုပ်ဆောင်ရေး။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယဒေဝိ ဟု ခဲ့၍ ခပ်နိမ် အရှင်
မဟာကဿပ မထေရ် မြတ်၏၊ ဗျာဓိတ်တော်ကို ခံယူ-ရရှိသော အသောက မင်း-

တြားမြတ်ကြီး ဤသို့ မိန့်မြွက် ပြန်ကြား ထားတော်မူပြီ။ ဤ တရား စာတော်ကို ငါ
ဘုရင် မင်းမြတ် အဘိသိက် သွန်း၍၊ ၂၆ နှစ် မြောက်တွင် လောကနေသူ ဗိုလ်လူ
အပေါင်း၏ စီးပွား— ချမ်းသာ အလို့ငှါ ၎င်း၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရန် ပေါ်လွင်မသင့်စွာ၊ အ-
များ မကံ တိမိမြုပ် နေသော တရားတော်ဟူ၏၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှား ကြီးပွားခြင်းသို့
ထောက်ခံရန် ၎င်း၊ ရေးသား ထားစေတော်မူ၏။ ဤသို့ အားဖြင့် လောက နေသူဗိုလ်လူ-
တို့ အစီးအပွား များစွာသော ချမ်းသာ ဖြစ်၏၊ လူ ဆင်ခြင် ချိန်ဆတော် မူမိ၏၊
ထို အခါ ရှေးဦးစွာ ဤတရားတော်ကို ဆွေတော်၊ မျိုးတော်ဟို အတွင်း၌ ကျင့်စောင်-
လိုက်နာရန် စီမံတော်မူ၏။

ထို့ အတွက်ပင်၊ နှိုးနှယ် စပ်ဖက်သော မိတ်ဆရာများ အတွင်း၌ ၎င်း၊ တရားတော်ကို
အလျင်း မသိရှိသေးသူတို့ အတွင်း၌ ၎င်း၊ ၎င်းတို့ ချမ်းသာကို စောင့်နိုင်စွာလော တရား
ကျင့်ဝတ်ကို စီမံတော်မူ၏။ ဤနှင့် အလားတူ သာ ငြည် အားလုံးသော အယူ-ဝါဒ
တပါးတို့ အတွင်း၌ လည်း ပြုကျင့်ရန် ကြံစည် ချိန်ဆတော်မူ၏။ ငါ ဘုရင် မင်းမြတ်ကား
အားလုံးသော အခြား အယူ-ဝါဒ ဗိုလ် လူတို့ လည်း အယူထားသော ပုဒဇာတ်ခြင်း၊
ခြီးမြှောက်ခြင်းမျိုးဖြင့် ပူဇော် ခြီးမြှောက်တော် မူ၏၊ ယင်းသို့ ပြုခြင်းကား မိမိနှင့် အယူ
တပါး ရှိသူတို့ အချင်းချင်း နှီးနှောဖိရန် သာ မရ၊ ငါ မင်းမြတ် စာလို ဖြစ်တော်မူသည်။
ဤကျောက်စာကို ငါ မင်းမြတ် အဘိသိက် သွန်း၍၊ ၂၆ နှစ် မြောက် အခါ ရေးသား
ထားစေတော်မူ၏။— ဤသို့ အသောက မင်းတရားကြီး မိန့်ကြား မြွက်ဆိုတော်မူပြီ။

၉။ ဥပဇေယျ။— ဤ ကျောက်စာကား မိမိ တရား ပွားပီး-စည်ပင်အောင်
လုပ်နည်းကို ညွှန်ပြ၏။ ပဏမ နည်းမှာ မိမိ ဆွေမျိုးက ရရှိ၊ မိတ် သင်္ဂဟ၊ ထိုနောက်
မိမိနှင့် မစပ်သူ တရားကို အလျင်း မသိသူ၊ ထိုနောက် အယူ တပါး ရှိသူတို့သား တရားမရှိ
သိရန် စီမံ၏။ အယူ တပါး ရှိသူ ဟု မရေ ချောက်၊ ပေးကမ်း စွန့်ကြဲခြင်းမှ စ၍၊
ခြီးမြှောက် ထောက်ပံ့တော်မူ၏။ ကျနုပ်တို့အား လည်း မိမိ အလားတူ လိုက်နာ ပြုကျင့်ရန်
နည်းကို ညွှန်ပြ၏။

၁၀။ မှတ်ချက်။ ဤ လောက နေသူများ အတွင်း၌ အမျိုးဇာတ် ခြားနား
ခြင်း၊ ဘာသာ-အယူ-ဝါဒ ခြားနားခြင်း၊ နေရပ်-ဇေယျ ခြားနားခြင်း၊—ဤ၃မျိုးကြောင့်
မေတ္တာ-ဓမ္မ အချင်းချင်း လူ မမျိုးနှင့် တမျိုး၊ တဦးနှင့် တဦး စသည်၌ လူအချင်းချင်း
ပြုလိုက်သော ဝတ်တရားများ ပဏမ-ပဏမ ပဏမ-ပဏမ ပဏမ-ပဏမ ပဏမ-ပဏမ ပဏမ-ပဏမ

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ လိုက်နာအပ်တည့် ဗြဟ္မစိုရ် တရားသည်ကား ဤသို့ အမျိုး-တရား-
ဒေသခြား-မခြား ရွေးကောက်-သီးသန့်မပြုမူ၍ ကျင့်ဆောင်ရန် သာ ဖြစ်၏။ ထိုဗြဟ္မစိုရ်
အတိုင်း လိုက်နာသူ မှန်လျှင် ဤသို့ အမျိုး-သေည့် သီးသန့်ဖွယ် မရှိ၊ အားလုံးမျှတနိုင်
တော့လေ၏။ အသောက မင်းကြီးကြီးကား မင်းတို့ ကျင့်အပ်သော ဗြဟ္မစိုရ် တရား
သင်္ဂဟ တရားများ အရ ကျနစွာ လိုက်နာခဲ့လေပြီ။ အမျိုးသား ကဦးနှင့် တဦး ဗြဟ္မစိုရ်
တရား အတိုင်း ကျင့်ကြံ လိုက်နာခြင်းတွင် လည်း မေတ္တာနှင့် ကရုဏာ သည် အထူး
ထင်ရှား လေသည်။ ၎င်းမှာ လည်း အစိုး-အပွားကို ကျင့်ခြင်းအမတ်-အသား ထင်ရှား
ရှိလေသည်။ ၎င်းတွင်လည်း မနာကံ၊ ဝစီကံများ ထက် ကာယကံမှာ သာလွန် ထင်ရှား
လေသည်။ ၎င်းတွင် လည်း အခြား တပါးသော ကိစ္စများ ထက် ပေးကမ်းခြင်းသည်
အကျိုး စီးပွား ကျင့်ကြောင်း အထူး ပေါ်လွင် - သိသာစေလေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့
သော ပေးကမ်းရေးဖြင့် ဘာသာဝါဒ ခြားသူတို့နှင့် အသောက မင်း ဆက်ဆံခဲ့ခြင်းမှာ
လွန်စွာ သင့်တော်လှပေသည်။ အသောက မင်းကြီးမှာ မိမိ၏ ထိုင်းသား ပြည်သူ
တို့ ချည်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုသို့သော မေတ္တာ ကရုဏာ ဗြဟ္မစိုရ်များကို ထူးထူး ခြားခြား
ပြနိုင်သည် ဟု ဆိုနိုင်ခဲ့လျှင်၊ အသောက မင်းကြီးထက် သတ္တဝါ အများနှင့် တရားဝပ်
နီးနားသော ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်များမှာ အသောက မင်းတရား၏ ဝါဒ-ဖက်၌
ဘာသာခြားတို့နှင့် ဆက်ဆံ၍ ထို သူတို့ကို တရားဖက်သို့ ပါစေသည့်အလား၊ ထိုအတူ
တရား-ဓမ္မ ဟောပြော ညွှန်ကြားခြင်း-ဝင်ကံ အားဖြင့် ဘာသာခြားတို့နှင့် ဆက်ဆံနိုင်ရန်
အခွင့်သင့်တော်လေသည်။ ဤသို့ အခွင့်ရှိတိုင်း ပြုလုပ်ခြင်းသည် ရဟန်းတော်တို့၏ ကပ္ပ၊
အရာ၊ အများစုမှာ ဟူသော အမည်နှင့် အလွန်သင့်လျော်၏ ဟု မြီးမြီး စွဲစွဲ မှတ်သား
သင့်လေသည်။

သတ္တမ သိလာကတ္ထာ' နုသာသနီ

၇၊ မူလပါဠိ၊

ဒေဋ္ဌိ သိဝါလိကထမ္ဘ ၇-၁၊

ဒေဝါနိ ပိယေ ပိယဒသိ ရာဇာ ဟေဝံ အာဟ;— ယေ အတိကံတံ အံတလံ လာဇာနေ ဟုသု၊ ယေဝံ ဣဆာသု ကတံ ဇနေ ခံမဝစိ ဝါ ဝစေ ဝါ၊ ခနာ စု ဇနေ အနုလုပါယ ခံမဝစိယာ ဝစိယ၊ ဧဝံ ဒေဝါနိ ပိယေ ပိယဒသိ ရာဇာ ဟေဝံ အာဟ;—ဧသ မေ ဟုထာ အတိကံတံ စ အံတလံ ဟေဝံ ဣဆိသု လာဇာနေ ကတံ ဇနေ အနုလုပါယ ခံမဝစိယာ ဝစေယျာ' တိ; ကိနာသုကာနိ အဘျုနာမယေ' ယံ ခံဝစိယာ' တိ၊ ဧဝံ ဒေဝါနိ ပိယေ ပိယဒသိ ရာဇာ ဟေဝံ အာဟ; ဧသ မေ ဟုထာ ခံမသ ဝနာနိ သာဝါပယာမိ; ခံမာ' နုသာသနီ အနုသာသာမိ၊ ဧဝံ မေ သုတု အနုပဋိပဇိသတိ အဘျုနမိသထိ။

[၇-၂]

ခံမဝစိယာ စ ဗာဉ္ဇ' ဝစိသတိ၊ ဧကာယေ မေ အာဇာယေ ခံမသဝနာနိ သာဝါပိတာနိ; ခံမာ' နုသာသနီ ဝိဝိဇာနိ အာဇာပိတာနိ; ဟထာ မေ ပုလိသာ' ဝိ ပဟိနေဇ ဇနသိ အာယထ၊ ဧဝေ ပုလိယော စ ဝိသံတိ' ပိ; ပုလိထာလိသံတိ' ပိ၊ လဇ္ဇ— ကာပိ ဇဟုကေသု ပါဏသတ—သဟဿေသု အာယထ၊ ဧဝံ' ဝိ မေ အာဇာပိတာ; ဟေဝံ' စ ဟေဝံ' စ ပုလိယော' ဝဒါယ၊ ဇနံ ခံမယုတံ ဒေဝါနိ ပိယေ ပိယဒသိ ဟေဝံ' အာဟ; ဧဝံ ဧဝ မေ အနုဝေခါပာနေ ခံမ—သိသာနိ ကတာနိ; ခံမ—ပဟာ မာတာ ကတာ၊ ခံမသာဝနေ ကထေ ဒေဝါနိ ပိယေ ပိယဒသိ ရာဇာ ဟေဝံ' အာဟ; မကေသု' ပိ မေ နိဂေါဟာနိ လောပါပိတာနိ အာယော' ပဂါနိ ဟောသံတိ၊ ပသုမုနိ သာနံ အံဗဗ—ဝဉ္ဇိကျာ လောပါပိတာ။

အစကောသိကျာန် ပိ မေ ဥပပါနာနိ ပဋိဘောဂါယေ ဝါနာပါဝိတာနိ နိသိ
 ဓိယာ ဝ ကာသာပိတာနိ၊ အာပါကာနိ မေ ဗဟုကာနိ တတ တတ ကာသာဝိ
 တာနိ ပဋိ ဘောဂါယေ ပသုပ္ပနိသာနံ၊ ဂ (ဟုကေ ဓု) ဧေ ပဋိဘောဂေါ နာမ၊
 ဝိဝိဓာယ ဟိ ဟုခါယနာတ ပုလိမေဟိ ပိ လာဘိယံ မမ ယာ ဝ သုဗ္ဗိတေ
 လောကေ၊ ဣမံ စ ခံမာ—နုပဋိပတိ အနုပဋိပတိတိ၊ ဝတဒတာ မေ ဧေ က
 ကော၊ ဖေဝါနံ ပိယေ ပိယဒသိ ဟေဝံ အာဟ၊ ခံမ—ဟောမာတာပိ မေ တေ
 ဗဟုဝိဇေသု၊ အာဟေသု အနုဂဟိကေသု ဝိယာပဋ္ဌာတေ၊ ပဝဇိတာနိ စေဝ ဂိဟိ—
 ဌာနံ စ သဝ—ပါသိဇေသု ပိ စ ဝိယာပဋ္ဌာ တေ။

သံသဌာသိပိ ခမ ကတေ ဣမေ ပိယပဋ္ဌာ ဟုဟံတိတိ၊ ဟေမေဝိ ဗာ—
 သနေသု အာဘိဝိဇာသုပိ မေ ကတေ၊ ဣမေ ဝိယာပဋ္ဌာ ဟုဟံတိတိ၊ နိဂိဋ္ဌသု
 ပိ ခမ ကတေ၊ ဣမေ ဝိယာပဋ္ဌာ ဟုဟံတိတိ၊ ပဋိဝိသိဋ္ဌံ ပဋိဝိသိဋ္ဌံ တေသု တေသု
 တေ တေ ပဟာမာတာ ခံမ—မဟာမာတာ စ ပေ မတေသု စေဝ ဝိယာပဋ္ဌာ၊ သ—
 ဝေသု စ အိဇေသု ပါသိ ဇေသု၊ ဒေဝါနံ ပိယေ ပိယဒသိ ဟော အာဟ—
 တေ ဝ အိဇေန စ ဗဟုကာ မုဗ္ဗာ ဝါနာနိသဂသိ ဝိယာပဋ္ဌာ ဧေ၊ မမ စေဝ ဒေဝိနိ
 စ သဝသိ ခ မေ ဩလောနနသိ၊ တေ ဗဟုဝိဇေန အာကာလေန တာနိ တာနိ တာ
 ဌာယကာနာနိ ပဋိပါဒယံတိ ဟိဒ စေဝ ဗိသာသု ဝ။

ဒါယကာနံ ပိ စ မေ ကတေ အံနာနံ ဝ ဒေဝိ—ကုမာလာနံ၊ ဣမေ ဒါန-ဝိသ
 ဂေသု ဝိယာပဋ္ဌာ ဟုဟံတိတိ မော ပဒါနထာယေ ခံမာ နုပဋိပတိ ဧေ၊ ဧေ
 ဟိ မော ပဒါနန ခံမာပဋိပတိ ဝ၊ ယာ ဣမံ ဒယာ၊ ဒါနန၊ သစ္စေ၊ သောစယေ၊
 သာဇေဝ စ လောကသ ဟေဝံ ဝဇိသတိတိ၊ ဒေဝါနံ ပိယေ ပိယဒသိ ဟော
 သဟံ အာဟ၊ ယာနိ ဟိကာနိမိ မဓိယာ သာဓဝါနိ ကဘာနိ၊ တံ လောကေ
 အနုပဋိပနေ၊ သံ စ အနုပိဓိယံတိ၊ တေန ဝဇိယာ စ ဝဇိသံတိ စ မာတာ-ပိတိသု
 သုသုသာယ ဂုဇုသု သုသုသာယ ဧေဝေမဟာလကာနံ အနုပဋိပတိယာ ဗာဟန-
 သုပကေသု၊ ကပကဝလာကေသု၊ အာဝ ဒါယတတိကေသု သံပဋိပတိယာ။

ဒေဝါန် ပီယေ ပီယဒသိ ရာဇာ ဟေဝ် အာဟ;- မုနိသာန် စ ယာ ဣယံ
 ခံမဝဓိ-ဝဓိတာ ဒုဝေဟိ ယေဝ် အာကာလေဟိ၊ ခံမနိယမေန စ၊ နိဗ္ဗုတိယာ ဝ၊
 တတ စ လဟုဓေ ခံမနိယမေ၊ နိဗ္ဗုတိယာ'ဝ ဘုဓေ၊ ခံမနိယမေ စ ခေါ ဝေ၊
 ယေ မေ ဣယံ ကထေ၊ ဣယာနိ စ ဇာတာနိ တဝရိယာနိ; ယိနာနိ ပိ စ ဗဟုဏာနိ
 ခံမနိယာမာနိ၊ ယာနိ မေ ကသာနိ နိဗ္ဗုတိယာ' ဝ စ ဘုဓေ၊ မုနိသာန် ခံမဝဓိ-
 ဝဓိတာ၊ အဝိဟိ သာယေ ဘူတာန် အနာလံသာယေ ပါဏာနိ၊ ဓေ တေယေ
 အာတာယေ ဣယံ ကထေ၊ ပူတာ-ပပေါဟိကေ ခံမသုလိယိကေ ဟောတုတိ၊ တာတာ စ
 အနုပဋိပဓိတုတိ၊ ဟေဝ် ဟိ အနုပဋိပဓိတံ ဟိဒတ ပါသတေ အာလေဓေ ဟောတိ၊
 † သတဝိသတိဝသာ' ဘိသိတေန ယေ ဣယံ ခံမ-ဇိဝိ လာခါပါမိတာ'တိ၊ ဘေ
 ဒေဝါန် ပီယေ အာဟ; ဣယံ ခံမသိပိ သတ အထိ သိလားဏ်သာနိ ဝါ သိလားမလကာနိ
 ဝါ၊ တတ ကရုဓိယာ နေ ဝေ ဂိလဒ္ဓိတိကေ သိယာ။

ဣတိသတ္တ သိလာ ထမ္ဘာနုသာသနိယော

နိဋ္ဌိတာ၊

၈၊ မုတ်ချက်၊ ကြံကျောက်စာ၌ 'သတဝိသတိ ဝသာ ဘိ သိတေန'- ဟု
 ဆဉ်ကို 'သတ္တဝိသတိ ဝသာ'ဘိ သိတေန' ဟူသော ပါဠိမှန်နှင့် အညီမှတ်၊ အဆင့်ပို့
 ဟူသမျှ အဆင့်မှ ချည်း ပြစ်သည်မှာ ကြံ အသောက ကျောက်စာ ဟူသမျှ၏ ထုံးစံတည်း၊
 ၎င်းမှာ ထိုစဉ် အခါက ရေးထိုး ဟု ဆိုသင့်သော် လည်း ကျောက်စာ ဖတ်သူတို့က
 အဆင့် ရှိ-မဲ့ကို သိ၍၊ ဖတ်ခြင်း ဟုတ်-မဟုတ် စိစစ်ဖွယ် ရှိသေးသဖြင့် အမှန်
 မဆို သာ။

† ဤ 'သတဝိသတိ' ဟူသော စကားနှင့် ပထမ ကျောက်စာများတွင် 'သုဒ္ဓိသတိ' ဟူသော
 ကောင်း၏ သတ္တိနေ ခြားလွှဲလွှဲခြင်းကြောင့် အချင်းချင်း အနက် ခြားနားပုံကို သိသင့်၏။ U.K.D.

၉။ မြန်မာဘာသာပြန် ၇။

မြည်သူတို့အား တရားမှန် ကျင့်နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယဒဿိ ဟု ဝံ့ချီ ခပ်နှိပ် အရှင် မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ ရရှိတော်မူသော အသောက မင်းတရားကြီး ဤသို့ မိန့်မြွက် ပြန်ကြားတော်မူပြီ။ — ဤ လောက၌ မြောက်မြားစွာ သော မင်းကြားတို့သည် မည်သို့ အားဖြင့် တိုင်းသား ပြည်သူ ဗိုလ်လူထုများ၌ တရားနှင့် ညီညွတ်သော အစီအစဉ်များကို ပွားစီးစေရန်ဆံ့နည်း၊ မည်သို့ အားဖြင့် တိုင်းသား ပြည်သူ ဗိုလ်လူထုနှင့် မဆန့်ကျင်ပဲ၊ စို့၍ တရားသဖြင့် ပွားစီး စည်ပင် ကုန်ဆံ့နည်း ? ဟု ဤသို့ အလို တူစွာ ရှိကြကုန်ကာသာ သေလွန်ရမည့် ကာလ အကြား မါတ်လုံး ကုန်လွန် ကြရကုန်၏။ (အလို အတိုင်း ကား ပြုစုနိုင်ကြသူ အလွန်ပွားလှကုန်၏။)

ဤ အရေးနှင့် စပ်သော စကားကို မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယဒဿိ ဟု ဝံ့ချီ ခပ်နှိပ် အရှင် မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ ရရှိတော်မူသော အသောက မင်းတရားကြီး ဤသို့ ၎င်း မိန့်မြွက် ပြန်ကြားတော်မူပြီ။ — ဤသို့ တရားသဖြင့် ကြီးပွားလိုသော မင်းတို့အား ၎င်း၊ တိုင်းသား ပြည်သူ ဗိုလ်လူထုအား ၎င်း၊ အဘယ်သို့လျှင် တရားနှင့် သင့်တင့်သော ကြီးပွားခြင်းမျိုးဖြင့် ကြီးပွားစေနိုင်ကုန် အံ့နည်း ဟု ၎င်း၊ မည်သို့လျှင် ထိုသို့သော မင်းတရားတို့နှင့် အများ ပြည်သူတို့အား တရား၌ ကိုင်းညွတ်စေနိုင်အံ့နည်း ဟု ၎င်း ဤသို့ ကြံစည်ကာ သာ ငါမင်းမြတ်အား ယနေ့ အထိ အကြား ကာလကို ကုန်လွန်စေပြီ။

ဤ မိမိ ကြံစည်ရေးနှင့် စပ်သည်ကို လည်း မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစား အပ်၍၊ ပိယဒဿိ ဟု ဝံ့ချီ ခပ်နှိပ် အရှင် မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ် တော်ကို ခံယူ-ရရှိတော်မူသော အသောက မင်းတရားကြီး ဤသို့ မိန့်မြွက် ပြန်ကြား တော်မူပြီ။ — ငါ မင်းမြတ်မှာ ဤသို့ တရားတော် ပွားစေလိုသည် စိတ်ဆန္ဒ ဖြစ်- တော်မူ၍၊ ဓမ္မကထိက ရဟန်း-ရွှင်-လူတို့ တရား-စကားကို ဟောပြု-ဆုံးမခြင်းကို အကြားတော်မူ၍၊ တရားတော် ဟောပြော ဆုံးမခြင်းကို လည်း ဟောညွှန် ဆုံးမ ဩဂါဒ

ပေး၏။ ဤသို့ ငါ မင်းမြတ်၏ တရား နာခြင်း၊ တရား ဟောခြင်းသည် ကောင်းမွန် လှစွာလျှင် အစဉ် မပြတ် အသက်သုံးတိုင် ဆက်-ပစ်လိမ့်သတည်း။ တရား နာရေး၊ ဟောပြောရေး၌ ကောင်းစွာ သွတ်တူးလိမ့် သတည်း။

၇-၂၊ တရားနှင့် သင့်လျော်သော မီးပွားဖြင့်သာ လွန်စွာ ကြီးပွားစေလိမ့် သတည်း။ ငါ မင်းမြတ်သည် ဤ သို့သော တရားတော် ကြီးပွားရေး အတွက် သာ တရား တော်ကို ကြားနာတော်မူရ၏။ တရားတော် အတိုင်း အဆုံး အမ ပေးတော်မူ၊ အထူးထူး သော တရား သြဝါဒတို့ကို လည်း စေတားတော်မူအပ်ကုန်၏။ ထိုနည်း အတိုင်း ပင် ငါ မင်းမြတ်၏ မှူးတော်၊ မတ်တော်တို့သည် လည်း များစွာသော တိုင်းသား ပြည်သူ တို့နှင့် ပစ်ဆက်ကုန်ကြရကား။ ငါ တရားကို ဟောဆင့် ပြောကြား ဆုံးမကြကုန်လတ္တံ့၊ ဗိုလ်လူ တိုင်း အနံ့ ခြံနံ့ဖြူးကြကုန်လတ္တံ့။ မြားခြောက်စွာသည် ဗိုလ်လူအသိမ်းတို့နှင့် ပစ်ဆက်ကြ ကုန်သော လက်အောက် အုရင်ခံတို့ ထံသို့ လည်း ဤသို့ ဤသို့ ဆုံးမ-သြဝါဒ ပြုကြ ပါကုန် ဟု ငါ မင်းမြတ်က စေတားတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ထိုသို့ ဗိုလ်လူ မြောက်မြားစွာတို့အား တရားတော် တစ်ဆံ ဆရာနှောင်းရေးနှင့် ပစ်လျက်၊ မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယဒဿီ ဟု ခဲ့၍ ခပ်နှိပ် အရှုပ် မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ ရရှိတော် မူသော အသောက မင်း သြားကြီး ဤသို့ မိန့်မြွက်တော်မူပြီ.....ဤသို့ ဗိုလ်လူ အများနှင့် တရားတော် ဆက်ဆံ ရေးကို တွေးဆ ချိန်စက်လော့မူ၍၊ ငါ မင်းမြတ်သည် တရား သြဝါဒကို နှုသားသန့် ကျောက်စာတိုင်တို့ကို အမြောက်အမြား စိုက်ထား တည်ဆောက် သားရှိအပ်ကုန်၏။ တရား ညွှန်ပြ သြဝါဒ အရေး၌ ကြပ်မတ် စီမံရန် အမတ်ကြီးများကို နေ့သားတော်မူအပ်ကုန်၏။ အကြိမ် များစွာ တရား နာခြင်းကို ငါ မင်းမြတ် ပြုတော်မူ၏။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယဒဿီ ဟု ခဲ့၍ ခပ်နှိပ် အရှုပ် မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ ရရှိတော်မူသော အသောက မင်းတရားကြီး ဤသို့ မိန့်ပြန် ဆုတ်ဆပ်တော်မူပြီ..... ငါ မင်းမြတ်သည် သား- ငှက် ထိခန္ဓာနှင့် ‘လူတို့ အရိပ် နိမ့်ရန်’ အလို့ငှာ ခရီးသမ်းတို့၌ ပြည်ညောင်ပင် များစွာတို့ကို လည်း ကောင်း၊ သရက်ပင်-ညောင် ပိန္နဲပင် တို့ကိုလည်း ကောင်း စိုက်ပျိုး တော်မူအပ်ကုန်၏။ ကောသလ-ကောသလကွားခြားရာ၌ ရေတွင်း ချောက်တို့ကိုလည်း ဆောက်သုံးရန် တူးထားစေတော် မူအပ်ကုန်၏။ ထိုထို လမ်းခရီးတို့၌ နေထိုင်-ခိုနားရန်

ဓမ္မသာယာ တို့ကို လည်း ဆောက်လုပ် ထည်ထား စေတော်မူအပ်ကုန်၏။ သို့ပြင် ကိုယ်
 ရေချမ်းစပ်၊ ရေကျင်းတို့ကိုလည်း ထိုထို အရပ် ထက်ဝန်းကျင်၌ သားတုက်နှင့် လူတို့
 သောက်သုံးရန် ထည်ထားစေတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဤ သုံးဆောင်ဖွယ် ကုသိုလ် မည်သည်
 ဆေးငယ်-ပေါ့ပါးသော အမှု သာ ဖြစ်၏။ သင်္ဃိမြတ်လူစွာ ရှေးရှေး မင်းကြီးတို့လည်း
 အစား စားသော ချမ်းသာစေခြင်း မျိုးဖြင့် ချမ်းသာစေခဲ့ကုန်ပြီ။ စစ်စစ်ကား ဤအမှု၌
 တရားအား လျော်သော ကျင့်စဉ်ကို သာ လူမှု ကျင့်ဆောင်ကြကုန်။ ဤ အကျိုးငှါသာ
 ငါ မင်းမြတ်သည် လိုအမှုကို ပြုတော်မူ၏။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ဝိယဒဿိ ဟု ခွဲ၍ ခပ်နိပ် အရှင်
 ပဟာကဏ္ဍပ မသေရုံမြတ်၏၊ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ ရရှိတော်မူသော အသောက မင်း
 တရားကြီး ဤသို့ မိန့်ပြန် တော်မူပြီ- ငါ မင်းမြတ်၏၊ တရားကြပ် အမတ်ကြီးတို့ လည်း
 များပြားစွာသော အကျိုးရှိ ကိစ္စတို့ကို ခြီးမြှောက်ကုန်လျက် ကြွေးပြိုကြန့်ကုန်၏။
 ဗုဒ္ဓသာသာဝင် ရဟန်း-ရှင်လူတို့ အတွင်း၌ ၎င်း၊ ဗုဒ္ဓသာသာဝင်မှ တပါးအခြားဘာသာဝင်
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အတွင်း၌ ၎င်း၊ ထင်ရှားကြကုန်၏။ အလုံးစုံသော အယူဝါဒ မခရူး ရှိသမျှ ဝါဒ
 ဒေဝေါဓိး အစ၌ ငါမင်းမြတ် ပြုဆပ်သော ဤ ကောင်းမှုတို့သည် လည်း ပေါ်လွင်သည်
 သာ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဤအတူပင် ယူဇနာ အပေါင်းတို့ အတွင်း၌ ၎င်း၊ အာဇီဝက
 တက္ကဒွန်းတို့အတွင်း၌ ၎င်း၊ ငါမင်းမြတ် ပြုဆပ်သော တရား အကျင့်တို့သည် ပေါ်လွင်သည်
 သာဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ နိဂစ္ဆ အယူ ရှိသူတို့ အတွင်း၌ ငါ မင်းမြတ် ပြုဆပ်သော တရား ကျင့်
 ဝတ်တို့သည် ထင်ရှား ဖော်ပြသည်သာဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ တူးထွေ ထူးထွေရာကို သီးသန့်သီးသန့်ပြု
 ၍၊ ထိုထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွင်း၌ ထိုထိုအစော်ကြီးတို့သည် ၎င်း၊ ထိုထို တရား ပြည့်စုံ သွန်သင်
 သော အမတ်တို့သည် ၎င်း၊ ဤ အားလုံး၌ ဖြစ်စေ၊ ဤမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အတွင်း၌
 ဖြစ်စေ ထင်ရှား ဖော်ပြကြကုန်။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ဝိယဒဿိ ဟု ခွဲ၍ ခပ်နိပ် အရှင်
 ပဟာကဏ္ဍပ မသေရုံမြတ်၏၊ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ ရရှိတော်မူသော အသောက မင်း-
 ကြားကြီး ဤသို့ မိန့်ပြန် ပြန်ကြားတော်မူပြီ-ဤသို့ ညွှန်ကြားခဲ့သည့် ကောင်းမှုတို့ကို
 ၎င်း၊ ဤမှ တပါး များစွာ အခရူး ရောက်သော အမှုတို့ကို ပေးကမ်း စွန့်ကြားရေး ဆိုင်-
 ရာ၌ ထင်ရှား ဖော်ပြသင့်ကုန်၏။ ငါမင်းမြတ် ကိုယ်တော်တိုင် ၎င်း၊ မိဘုရားကြီး-ငယ်
 တို့ ၎င်း အားလုံးသော ငါမင်းမြတ်၏၊ နန်းတော်သို့ အပေါင်းတို့ ၎င်း၊ ဤသို့တည်
 မြှောက်မြား ထူးထွေသော အမျိုး-အစားအားဖြင့် ဤမင်းနေပြည်တော် ပါရုလိပုတ္တံ

၌ ၎င်း၊ အရပ် ရစ်မျက်နှာတို့၌ ၎င်း၊ ထိုထို စိတ်နှစ်ခြိုက်ရာ အဆောက် အဦးတို့ကို ပြုစုကြကုန်၏။ ငါ့မင်းမြတ်၏ သားတော်များနှင့် တပါးသော ဆွေတော် မျိုးတော် ဆိုင်ရာ မင်းမိဘုရားတို့၏ သားတော်များ၊ ဤအားလုံးတို့ ပြုလုပ်ကြ ကုန်သော ငမားကမ်း ဝေဖန်ခြင်း ဆိုင်ရာ ကုသိုလ်ဆိုသည် လည်း တရားတော် လမ်းကြောင်း ထင်ရန်၊ ကရား-အတု ပြုလုပ် ကျင့်ကြံကြစေရန် ပေါ်ပြ ပေါ်လင်စေအပ်သည် ပင် ဖြစ်ကုန်သတ္တံ့။ အလှူဒါန၊ မှန်ကန်ခြင်း၊ စင်ကြယ်ခြင်း၊ ဤအရာဖက်၌ သနားညှာတာခြင်း ယူသော ဤကျင့်ဝတ်သည် ပြဇာနည်သော ပဋိပတ် မည်၏။ ဤဘုရားကောင်း အကျင့်သည် လည်း လောက နေသူ လူတို့ အတွင်း၌ ဤသို့ ဖားဖြင့် ပြန်ပွားစွာသတည်း။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယဒဏီ ဟု ခဲ့၍ ခပ်နိပ် အရှင် မဟာကဏ္ဍပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ ရရှိတော်မူသော အသောက မင်းကြားကြီး ဤသို့ မိန့်ပြန် မြတ်ကြားတော် မူပြီး --- ငါ့ မင်းမြတ် ပြုလုပ်တိုင်း ကောင်းသော အမှု ယူသမျှကို လူ အများတို့ လိုက်နာ တမူ နည်းယူ ကျင့်ဆောင် စေရန် စိမ့်တော် မူအပ်ကုန်၏။ သို့စီမံ ထားစို့ချက်က ထိုးတက် ပြန်ပွားစေပေသော်၊ အမိ-အဘတို့ ဝကားကို နားထောင် လိုက်နာခြင်းငှါ ၎င်း၊ ဆရာ-သမားတို့ အဆုံးအမတို့ နာယူ-ကျင့်ကြံစေရန် ၎င်း၊ အရွယ် ကြီးရင့် အိုမင်းသူ၊ ရဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ် အထီး ကျန် ယူတောင်းစားတို့၌ တရားနှင့် အညီ ကျင့်ဆောင်စေရန် ၎င်း၊ ကျွန်-အမှုလုပ်-သူစားတို့ အပေါ်၌ ဖြောင့်မန် ကောင်းမှုစား ကျင့်ဆောင်စေရန် ၎င်း၊- ဤသို့သော တရားကောင်းတို့သာ ကြီးပွား တိုးတက်ကုန်လိမ့်သတည်း။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍၊ ပိယဒဏီ ဟု ခဲ့၍ ခပ်နိပ် အရှင် မဟာကဏ္ဍပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ ရရှိတော်မူသော အသောက မင်းကြားကြီး ဤသို့ မိန့်ပြန် မြတ်ကြားတော် မူပြီး --- ဤကပ္ပါ လောက နေသူလူတို့အတွင်း၌ တရား သဘော အားဖြင့် ၎င်း၊ သိနားလည်ဆောင် စူးစားရန် တိုက်တွန်းခြင်းဖြင့် ဤသို့သော တရား သဖြင့် ကြီးပွားခြင်း ဖြစ်နိုင်လေသည်။ ထို ၂ မျိုးအနက် တရားသဘော အလို နက်ထိ ပကတိ အားဖြင့် ကြီးပွားခြင်းမှာ အနည်းငယ်၊ သာ ဖြစ်၍၊ သိနားလည်ဆောင် စူးစားရန် တိုက်တွန်းခြင်းဖြင့် ကြီးပွားခြင်းပြောဟု ခြင်းက အများဖြစ်လေသည်။ ငါ့မင်းမြတ်၏ ဤသားတော် အတ္တဝါတို့ကို မသတ်ဖြတ်သပ်-စေည့် ဤနှင့်

အလားတူ အခြား များစွာသော အမှုတို့သည် တရား သဘောအားဖြင့် သာ ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်ကုန်၏။ ငါ မင်းမြတ်က လူအပေါင်းတို့အား တရားတော် အတိုင်း ကြိုးပွားစေလို၍၊ တိုက်တွန်းခြင်း-သိမ်းခြင်းဖြင့် ပြုအပ်သော အရာတို့ကား များစွာ ပင် ဖြစ်ကုန်၏။

[၎င်းတို့ကို အဘယ်ကြောင့် ထိုသို့ ပြုရသနည်း၊] တစ်ရှားသော သတ္တဝါတို့ကို မညည်းသီးစေရန် ၎င်း၊ အသက် ရှိ အာမန် သက္ကာဝါ ဟူသမျှကို မသတ်ဖြတ်စေရန် ၎င်း - ဤသို့သော အကျိုးငှါ သာ ဤသို့ သိနားလည်မည် တိုင်အောင် တိုက်တွန်းခြင်း ကို ပြုတော်မူရ၏။ ငါ မင်းမြတ်၏ သားတော် အခွင့် မြေးတော် အဆက်တို့ သည်လည်း အမြဲ ထွက်ပေါ် သော နေ-လ အလား၊ ဖြစ်ကြစေသတည်း ဟု ၎င်း၊ ထိုနည်း အထူ ပင် ကျင့်ကြံစေသတည်း ဟူ၍၊ ၎င်း - ဤသို့သော အကျိုးငှါ လည်း ဤသို့ တိုက်တွန်း ခြင်းကို ပြုလုပ်တော်မူရသကည်း။ ထိုသို့ ပြု၍ သင့်မြတ်လှစေစွာ၊ ယင်းသို့ အတု လိုက်- နာသတို့မှာ သာ ဤပစ္စုပ္ပန်တိုး တစ်လွန်ကျိပ် နှစ်သက်ရခြင်း ဖြစ်ပေါ်လေသည်။ ငါ မင်းမြတ် အဘိသိက် ၂၇ နှစ်မြောက် အခါ ဤကဏ္ဍာစာတော်ကို ခေးသားစေတပ်၏- ဤစကားကို မင်းပြားကြီး မှာဆိုလေတပ်ပြီ။-ဤတရားတော် ကျောက်တိုင် ကျောက်- ပြား တည်ရှိရာ ဌာနများ၌ ဤကျောက်စာများ ကာလ ဖြစ်၍ တည်နေရန် ပြုစု ပြင်ဆင်ကြစေသတည်း ဟု မှာဆိုတော်မူပြီ။

ဤမျှကား ကျောက်တိုင်တို့၌ ခေးသားသော ကျောက်စာ ဩဝါဒ စာတော် ၇၃ ပြီးဆုံးသတည်း။

၁၁။ ဥပဒေသ။ ဤကျောက်စာ၏ ဆိုလိုရင်း အချုပ်ကား-မင်းပေါင်း များစွာမှာ တရား ကျင့်ရန် ကြံစည်သည့် အတွင်းပင် မကျင့်ရပဲ၊ ကာလကုန်၍ သေလွန် ကြရ၏။ မိမိလည်း ထိုသို့ ကြံစည်သူ တဦး ဖြစ်၏။ သို့သော် မိမိမှာ ကြံစည်ဘိုင်း မြစ် ပြောက်ရန် တရား နာ၏။ ကိုယ်ကလည်း ဟော၏။ ကျင့် လည်း ကျင့်၏။ လှူဒါန်းခြင်း၊ ခွန့်ကြီးခြင်း စသည် မိမိ သူတပါး အားသုံး ပြုပြုသမျှမှာ မပြောပလောက်ချေ။ စင်စစ် ကား တရား လမ်းမကြီး ပွင့်လင်းအောင် ကျင့်ခြင်း သာ မှန်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် မိမိသည် ထိုကား လမ်းမကြောင်း ပွင့်လွှမ်းရေး တရား မှီးဆော် အမတ်ကြီးများ စသည် သီးသန့် ခန့် ထားခြင်းကို ပြုလုပ်တော်မူ၏။ ထို အမတ်တို့က မိမိ၏ ကောင်းမှု တော်များနှင့် အခြား သူတို့ ကောင်းမှုများကို ဖော်ပြ ထားခြင်း၊ အထူး ကျ စေခြင်း စေသည့်ဖြင့် ထိုထိုကောင်း မှုတို့ကို ပြုကုန်၏။ သို့ ပြုခြင်းသည် တရားမှန် လမ်းကြောင်း ပွင့်ရန်သာ ဖြစ်၏။ မိမိ ကျင့်

တိုင်း၊ သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားတိုင်း လိုက်နာ ကျင့်မည် ဆိုက လိုက်ကြီး—သုမတို့ ကောင်းကို နားထောင်ခြင်း စသော လောက ကောင်းစားရေး တရားများ တိုးပွားရန် သာ ဖြစ်၏။ သူတို့၌ တရားပွားစီးခြင်းသည် သဘာဝ မေ့လာ အားဖြင့် ၎င်း၊ အတင်း သိနားလည် ဆောင် တိုက်တွန်းခြင်း အားဖြင့် ၎င်း—ဤအကြောင်း ၂ မျိုးကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ မိမိကား တရား သဘော အတိုင်း သိစေမှုကို အနည်းငယ်သာ ပြု၍၊ အတင်း တိုက် တွန်းမှုကို သာ များစွာ ပြုကြောင်း၊ သို့မူ သာ အကျိုးရရှိမည် ဖြစ်ကြောင်း ဟုလေ သည်။—ကောင်းလှပေစွာ၊ ကျွန်ုပ်တို့ လည်း ထိုအသောက မင်းကြီး၏ နည်းနာကို သေသေ ချာချာ လိုက်နာရှိ ကောင်းလှကုန်စွာ။

၁၁။ မှတ်ချက်။ မင်းပေါင်း များစွာတို့မှာ တိုင်းသား ပြည်သူတို့ စီးပွားကိုပြုရန် ကြံစည်ကြကုန်ကာ သာ မပြုကြရ ဖြစ်ကုန်သည်။ မိမိကား ကြံစည်တိုင်း ထမြောက်ဆောင် တရား နာခြင်း၊ တရား ဟောကြားခြင်းကို ပြု၍ ရည်သန်တိုင်း တိုင်းသား ပြည်သူတို့ စီးပွားကို ပြုစု—ပြီးစီးစေကြောင်း—ယူသော စကားဖြင့် မင်းတို့၏ ထူးခြားသော ကိစ္စကို ၎င်း၊ ကိစ္စ ပြီးမြောက်ရန် လုပ်ကိုင်နည်းကို ၎င်း ညွှန်ပြ လေသည်။ ဖင်ရှား ဆိုရသော်၊ ပထမ အချက်မှာ မင်းတို့ မည်သည် လောကသူတို့ ကောင်းကျိုးကို ဆောင်ရွက်ရန် အစွမ်းဆောင်နိုင်ဆုံး ဖြစ်လေသည်။ ထိုသို့ အရေးရောက်သည် မင်း ဖြစ်စိုက်တွင် အစွမ်း ရှိ သမျှ တိုင်းသား ပြည်သူတို့ စီးပွားကို ဆောင်ရွက်ရမည် ဟု ပြလေသည်။ ဒုတိယ မှာ ထိုသို့သော အခွင့် ကောင်းကို ပလ္လံမရေန် 'အဇ္ဈေ'ဝ ကိစ္စ 'မာတပ္ပ'—ယနေ့ မှ ပြုလုပ် ယနေ့ ပင်—ယူသော တရား စကားတော် အတိုင်း ထမြောက်သည် တိုင်ဆောင် ဆောင် ရွက် ရမည်ကို ညွှန်ပြလေသည်။

မိမိ ပြုရန် အရေးဆုတ်သော ကိစ္စကို ပြီးစီးဆောင် ဆောင်ရွက်လို၍ တရားနာ ခြင်း၊ တရား ဟောခြင်းကို မိမိ ပြုလုပ်ကြောင်း—ဆိုသော အသောက မင်း၏ စကား ပြင့်၊ ဓမ္မဒါနမှာ ဒါန-တကဓလိုထက် အမြင့်မြတ်ဆုံး ဖြစ်သည့် အတိုင်း ၎င်း ကို ပြု လုပ်သင့်ကြောင်း ညွှန်ပြ၏။ အသွပေးခြင်း စသည်ကို ပြုရာ၌ လည်း ဘူတော်၊ တရား လမ်းကြောင်း ပွင့်ရန် သာ ပြုလုပ်ကြောင်း ဆိုသော စကားဖြင့် ဓမ္မ-ဒါန မြောက်ဆောင် ပင် ယစ္စယဒါနကို အသုံးပြုကြောင်း ပြ၏။ သဘော-မေ့လာ အားဖြင့် သူတော်၊ တရား တိုးပွားခြင်း၊ စီးဆော် တိုက်တွန်းခြင်း အားဖြင့် သူတော်၊ တရား တိုးပွားခြင်း ဟု သူတော်၊ တရား တိုးပွားကြောင်း ၂-မျိုးကို ပြသော စကား ဖြင့် မိမိတို့ သာသာတရား တိုးပွား ဆောင် သို့မဟုတ် အခြား ကေတုကာလ ကိစ္စ ဟောင်းကြီးပွားအောင် လုပ်ကိုင်ဆောင် ကြ၏။

ထို ၂ မျိုးတွင် သဘောမ္မတာ အားဖြင့် ဆိုသည်ကား အတုမြင် အတတ်ဆင် ဟူသကဲ့သို့ သုပ္ပတိတို့ လိုက်နာ သက်ဝင် နိုင်လောက်အောင် မိမိတို့ တရားကို သုပ္ပတိ- ပန္န သာမိဗိပ္ပတိပန္န စသည် ဖြစ်အောင် ကောင်းမွန်-ခိုင်မောစွာ ကျင့်ဆောင်ခြင်းတည်း။ ထိုသို့သော အကြောင်းမှာ တရား ကြီးပွားကြောင်း ဆိုရကော၊ ဖြစ်ခဲ့သည် ဟု အသောက မင်းတရားကြီး ဆိုလေသည်။ တိုက်တွန်း-နှိုးဆော်ခြင်း ဟူသည်ကား အသောက မင်းတရားကဲ့သို့ မိမိ တရားကြီးပွားရန် ကြေဇဉ်ကြ စိုက်၍ ဝေဿ-ဝေဿန္တရ-သမယန္တ- အမျိုးမျိုးတို့ အတွင်း၌ တရား ဟောခြင်း၊ ကျမ်းစာ ဝေငှခြင်း စသည်ကို ပြုလုပ်ခြင်းတည်း။ ဤနည်းမျိုးကို မိမိ များစွာ အဆုံး ပြုလုပ်ကြောင်း အသောက မင်းတရားက ဆိုလေသည်။ ယင်းသည့် နောက်-ဖော်ပြသော သူတော် တရား တိုးပွားကြောင်း နည်းညွှန်များအနက် နောက်နည်းကို အသုံးပြုခဲ့ခြင်းကြောင့် အသောက မင်း လက်ထက်က သာသနာတော် အထူး ပြန့်ပွား ထိုးတက်ပုံကို မြင်သဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓ-ဘာသာ တရား ကြီးပွားရေး အတွက် ပြုလုပ်ခွင့်ကို သိရှိ လုံ့လမ်းကြရန် များစွာ သင့်တော်လှပေ၏။

ဤအပြင် အရှင်အာဓိဇ္ဇဝံသ မထေရ် ပြန်ဆို ရေးသားအပ်သော အသောက ကျောက်စာတော်များ အနက် ၇ မျိုးသော ကျောက်တိုင် အဆုံး-အမများ ပြီးဆုံး သတည်း။

ဃာ၊ အခဏ်း ၄၊

ကျောက်တိုင်ပယ် ကျောက်စာတော် ထပ်မံ ၅ မျိုး။

ရှေ့မြင်တင်ဆေးတိုက်

ဦးညို+ဒေါ်သန်းစို မိသားစုကောင်းမှု

၁၂-မြို့သစ်(၁)လမ်း-ကျောက်-မြောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့

နတ်လူသားစုခေါ်စေသော်

အထ ခုဒ္ဒက သီလ၌ ထည့်၍ နှောသနိယော၊

ပထမ ခုဒ္ဒက သီလော နှစ်သင်္ခါ

၃။ မူလပရိစ္ဆေဒ-ထာ

†ဒေဝါနံ ပိဿေဟေဝံ အာဟ၊ သမာပယိတံ မဟာ မာတာ
နဂလဝိယော ဟာလကာ ဟေဝံ ဂတဝိယာ၊ အံ ကိဘိံ အာပိ ဟကံ၊ တံ ဣသျာမိ
ကိံတိ ကံမန ပဋိပဒယေ ဟံ; ဒုဝါလော စ အာလာတေ'တိ၊ သေ စ မေ မောချ
မာ ဒုဝါလံ၊ အံ တုဗေသု အန္တတတိ၊ ထု မေဟိ ဗဟူသု ပါဏ သမာသေသု အာ
[သတာ] ပန ယံ ဂဆေမ သုဗ္ဗနိသာနံ၊ သဒေ ဗုဒ္ဓိသေ ပဇာ မော အထ; ပရာသေ;
ဣဒျာမိ ဟကံ; ကိံတိ မေ သဒေန ဟိတသုခေန ယုဇေယျ'တိ၊ ဟိဒလောက္က
ပါလလောကီကာယေ ယုဇေဇ္ဇ'တိ၊ ဘဏာ သဝဗုဒ္ဓိသေသု ပိ ဣသျာမိ ဟကံ နော
စ တုဗေ ဇေတံ ပါယုဏာထ၊ အဝဝါဂမုဏေ ဣယံ အဝေ။

အော ၈ ၀ အောပုလိသေ့ပိ (မ) နှာတိ ဝေံ၊ အောပိ ဒေဝံ နော ဝေံ၊
အောလ ဟိ တုဗေ ဒေံ သုဝိဟိတာပိ ဗဟုကာနိ ဣယံ အော—ပုလိသေ့ ပိ အာတိ။
အော ဝံဒေနံ ဝါ ပလိကိလေသံ ဝါ ပါပုကာတိ၊ တထာ ဟောတိ၊ အသ္မာ အောန
ဝံဒေနံတိ (က)။ အံဒေန ၈ ဗဟုဒေန ဒုခိယတိ၊ ဘတ တုဗေ ပိ ဣတိဘဝိသေံ ‘တုဗေ
ဟိ ကိတိ မဇ္ဈံ ပဋိပါဒယေမာတိ၊ ဣဒေမဟိ ဗာဟေဟိ နော သံပဋိပတေံ ဣသာ-
ယ၊ အာသုလောယေန၊ နိဠုလိယေန၊ တုလနာယ၊ † အနာဂုတိယာ အာလသိယေန
ကိလယေဒေန။

သေ ဣစ္ဆိကာဝိယေ၊ ကိံ ဟိ ဧတေ ဗိတံ—နော ဟုဇာယျ ပမာ'ဏိ၊ တေသ
 ၈ သဝသ မူလေ အနာယုလောပေ၊ + အတလနာ ဝ နိတိယံ ကိလံ တေ သိယာ

သံစဉ်တူ ဥဌာနယ၊ သံပရိတဝိယေ ဝဇိတဝိယေ၊ တေဝိယေ ဝါ၊ ဟေဝံ ခမေ
 သိယေ ဟုဗာက ဟေန ဝတဝိယေ၊ အံနေ နိဗ္ဗာပေတဝိယေ၊ ဟေဝံ စ ဟေဝံစ ဒေဝါနံ
 ပိယသ အနုသတိ တေသ (သံပ) တိပဒါ၊ ဟံ ဟောပလေ နောတိ၊ အသံပဋိပတိ
 အပါယေ နောတိ၊ ပိပဋိပါဒယံတံ နော သူဂ အာလာစိ၊ နောလာလေစိ၊ ဣဒါဟ—
 လေ တေသ ကံမေ မေ ကုတေ မနေ အတိသေကေ သံပဋိပတ မာနေ စ သူဂံ
 အလာစယိသေ။

ဣယံ စ လိပိ တိသနဓကေန သောတဝိယေ၊ အံတလာ ပိ စ ကေလိ သကသိ
 ကေနေကေန ပိ သောတဝိယေ၊ ဟေဝံ စ ကလံတံ တုဗေ စ အံနေ ခ (သ) သံပဋိ-
 ပါဒယိတဝေ၊ အောယေ အတာယေ ဣယံ လိပိ လိမိတာ၊ ဟိဒ နေ နဂလဝိယော
 ဟာလက သသုတံ သမယံ ယုဇေဗျူ၊ တိနဂလဇနသအကသ္မာ ပလိဇောဓေ ဝါ အ-
 ကသ္မာ ပလိကိလေသေ ဝါ နော သိယာ'တိ၊ အောယေ စ အတာယေ ဟာကံ...
 မတေ ပံစသု ပံစသု ဝသေသု အနုသံယာနံ နိခါမိပိသာမိ၊ မဟာ မာတံ အစံဉ် အ-
 ဖလဟတ ဝစနေလေ...—အံ—မာလေ ဝါ ကလံတိ အာတ မေ အနိသတိ'တိ၊
 ဥဇေနိတေ ပိ ကုမာလေ...တော ယေ စ အတာယေ နိခါမယိသ၊ ဟေဝိသ' မေဝ
 ဝဂံ နော စ အတိကာပယိသတိ၊ တိန—ဝသာနိ ဟေမေဝတေသိလေတေ ပိ အဒါ
 အ (နုသံယာနံ)—...—မဟာမာတာ နိခါမိသတိ အနုသံယာနံ၊ တဒါ အဟာပ
 ယိတ (—) အာတနေ ကံမံ တေ ပိ ဇာနိသတိ၊ တံ ပိ တတာ ကလံတိ လာဇိနေ အနု-
 သတိ'တိ။ [ခောလိ၊ ဇောဂဉ်—ကျောက်ဇော မုများမှ သဘော သက်ရာ ညှိနှိုင်း
 ကူးယူချက်။]

၂။ မှတ်ချက်။ အံ ကိဆိ မှာ ယံကိမိ ဟု ၎င်း၊ ဟာကံ မှာ ဤအရာ၌ အစိုးအ-
 ပွားဟော ဟိတတ္ထ ဟု ၎င်း၊ ဒုဝါလတေ မှာ ဒုဝါရတ္ထေ ဟု ၎င်း၊ ဒုဝါလံ မှာ ဒုဝါရတ္ထံ
 ဟု ၎င်း၊ [အချို့ မူမှာ ဒုဝါလ - အထံ ဟု ပင်ရှိ၏] တုဗေ မှာ တုဗေ ဟု ၎င်း၊ မုနိသ
 မှာ မနုသ ဟု ၎င်း၊ တုလနာ ကို အတုလနာ ဟု ၎င်း၊ အနာသုလောပေ မှာ အာသု-
 လောပေ ဟု ၎င်း၊ ကသိယိ မှာ ကရာန္တိ ဟု ၎င်း၊ ဤသို့ စသည် ထူးထွေ ဖောက်ပြန်
 ရှိနေပုံကို မှတ်ရာ၏။ ဤ၌ ဟာကံ ဟိတတ္ထ ယူသည်မှာ တပါးသော ဖါဋိသာကေ
 အတိဇာနိ သေည် အကိုးရ၍ မဟုတ် စင်စစ်ကား —

အတ္တော ပကရဏာ လိင်္ဂါ၊
ဩ စိဗျာ ကာလဒေသတော၊
သဒ္ဓတ္တာ ဝိဘာဇိယန္တိ၊
န သဒ္ဓါယောဝ ကေဝလာ'၊-

ဟူ သော သဒ္ဓတ္တာဟာလိနိ ဝကော၊ အတ္ထမေဝ နာယော ကိကာဟသိ ဗျဉ္ဇနံ မဟိ' ဟူသော သာဓိပုတ္တ ပရိဋိတိ၏ စကားတို့ကို ဝဘာဏ်သား၍ အနက် ပြန်သင့်ရာကို ဆင်ခြင် ကောက်ယူချက် သာ ဖြစ်၏။ စင်စစ်ကား၊ မူလ ပုဂံမှန်ကို ပင် မိစင်ရန် ရှိ-
ဆေး၏၊ သို့သော်၊ ဤကျောက်စာ၌ ထိုသို့ လည်း မလိုအပ်ဟု ကျွန်ုပ် ထင်၏။

ဤမှ အခြားဖွဲ့၌ ကျောက်တိုင်ငယ် ဆိုင်ရာ ဩဝါဒ ကျောက်စာ များကို ဆိုအပ်ကုန်၏။

၃၊ မြန်မာဘာသာ ၁၊

၆၆ သူ တပါး ၂-ကျိုးရ မြဲစဉ်ပုံ၊

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်၍ († ပိယဒဿိဟု ခဲ၍ ခပ်နှိပ် အရှင် မဟာကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဒိတ်တော်ကို ဝိယု-ရဝိသော အဓိသာက မင်းတရား-
ကြီး) ဤသို့ မြက်ကြား မိန့်ပြန်တော်မူ၍၊ အမတ်တော်ကြီး များနှင့် မြို့ချုပ် မြို့ကွပ်
အကြီး အကဲ မြစ်သူများသည် ကောင်းမွန်သော ဥပါယ် နည်းနာဖြင့် ဤသို့ လိုက်
နာ ပြုကျင့်စေကုန်၊ [ကျင့်နည်း ဥပါယ်ကား] ငါသည် ကြွင်းမဲ့ ဥသု ကုန်အောင် စုံ-
သော အစီး-အပွားကို ကြည့်ရှု စောင်မသူ ဖြစ်၏၊ ထိုသို့သော ကြီးပွားရေး ဝိပွား
ရေးကို ငါ သည် အဘယ်သို့ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေနိုင်သနည်း၊ ငါသည် မည်သို့သော
နည်းဖြင့် မိမိ သူတပါး အစီး အပွား ၂ မျိုးကို အားထုတ်ရသနည်း- [ဤသို့ ပြုကျင့်
ကြကုန်] ဤသည်လျှင် ငါ သူရင်မြတ် ကေနိ လိုလားတော် မူ၍၊ သင်တို့အား ဆုံးမ
ဩဝါဒ ထားအပ်သည့် အကျိုး ၂ ပါးကည်း။

† ဤ အတွင်းတွင်း စကားမှာ ကျောက်စာတွင် ဖျက်ကွက်သော စကားကို မှန်းဆ
နိုင်ကားဟုတ်နိုင်ကြောင်း ပြ၏။

မူတော် မတ်တော်များနှင့် မြို့ချုပ် မြို့ကွပ်မြစ်ကြသည့် သင်တို့အား ထောင်ပေါင်း များစွာသော သူတို့အား ကွပ်ကဲ အုပ်စိုးရကုန်သည် ဖြစ်ကြ၍၊ ကောင်းမြတ်သော သူများနှင့် လည်း ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံကြရကုန်၏။ (ထို့ကြောင့်) အားလုံး ကုန်အောင် စုံသော တိုင်းသား ပြည်သူတို့မှာ ငါ၏ သားနှင့် မြေးနားသူတို့ ချည်းဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့သော သားစပ်နှင့် မြေးသော တိုင်းသား ပြည်သူတို့အား ငါသည် မီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေးကို လိုလား၏။ မည်မျှ မြောက်မြား၍ အားလုံး အကုန် စုံသော အစီး-အပွားနှင့် ပတ်သက် စပ်ဆိုင်စေရမည်နည်း ဟု ၎င်း၊ ဤ ပစ္စက္ခကျီး၊ တမလွန် ကျီးတို့၌ အဘယ်သို့ ကည်စေနိုင်စွာ သနည်း ဟု ၎င်း၊ ထိုအတွက်ကြမ်းမဲ့ ဥသံ ကုန်အောင် စုံသော ခိုလိပ်တို့၌ ပင် ကြီးပွားရေး၊ မီးပွားရေးကို ငါသည် ဖြစ်စေလို၏ ဟု ၎င်း- [ဤသို့ပြောပြကြကုန်၏။] ဤမျှ အထိ သီးဇမ္ဗိသော အစီး အပွား၌ သင်တို့သည် ထိုသို့သော စိတ်မျိုး အပြု-အမူမျိုးသို့ မရောက်နိုင်ကုန်စွဲ၊ ထိုသို့ ဖြစ်သော်၊ အချို့ အစိတ် အပိုင်း မျှသော သူတို့အပေါ်၌သော် (ထိုသို့သော စိတ်အား အပြု-အမူ ရောက်ကုန်ဟူ၏။ သို့မဟုတ် ဒေသ အားလုံးကုန် မဟုတ်၊ အချို့ ဒေသ အစိတ်ကို သော် ရောက်စေကုန်။)

သင်တို့သည် တယောက်မျှသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အပေါ်၌ပင် ဤစိတ်ထားမျိုး ဤ အပြု-အမူမျိုးကို ထားခဲ့ကုန်စွဲ၊ အကျိုးများစွာကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ် ထားရှိမိကုန် သည် ဟု ကြည့်ရှု သိမြင်ကြကုန်စေလာ။ အချို့ အချို့သော သူတို့သည် နောင်ဖွဲ့ခြင်း၊ ညှဉ်းပန်း ခိုပ်စက်ခြင်းကို ခံကြရကုန်သော်၊ ထိုသို့ နောင်ဖွဲ့ခြင်း ညှဉ်းပန်းခြင်း အကြောင်း ကြောင့် ထိုသူနှင့် စပ်ဆိုင်ရာ များစွာသော သူတို့ကို ပင် ဆင်းရဲခြင်း ဖြစ်စေ၏။ ထို့ ကြောင့် သင်တို့သည် မည်သို့လျှင် အလယ်-အလတ် ဖြစ်၍ မလျော့သွန်း စောင်းလွန်း အောင် ဖြစ်စေကုန်စွဲနည်း ဟု အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ [ဤသည် ကိစ္စကို] ငြိမ့် စောင်း မြောင်းခြင်း၊ လျှင်လျားစွာ ပြုလုပ်ခြင်း၊ ကြမ်းကြုတ်ခြင်း၊ ကိုယ်ချင်း မစာနာခြင်း၊ ကောင်းစွာ မပြုကျင့်ခြင်း၊ ပျင်းမိခြင်း၊ ပင်ပန်းအတ်ခြင်း-ဤသို့ သဘောရှိသော အမူ-အကျင့်မျိုးဖြင့် မကျင့်ကြံ မဖြစ်ပွားစေနိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤသို့သော တရားတို့ကို ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် မအောင်မြင်အပ် မေမီးအပ်နိုင်ပါး ရှိကုန်အံ့နည်း ဟု ထိုတရားပျက်တို့ကို တွန်းလှန်ရန် စိတ်အားကို အလို ရှိအပ်ရာ၏။ ဤ ဣဏာ သော တရားယုတ် တရားပျက် အားလုံး၏ အရင်း-အမြစ် ဖြစ်သော ဆောဓော လျင်လျင် ပြုခြင်း၊ နိတိဗျူဟာ ဟူသော ချိန်၌ မချိန်စက်ခြင်း၊

ပြုလုပ်ရာ၌ ပင်ပန်းတတ်ခြင်း-ဤသုံးပါးကို ရွှေ့ရှား ပြောင်းလဲရန် လုံ့လကို ဖြစ်ပွားစေရာ၏။ ပြောင်းရွှေ့ပြင်ဆင်မှုကား အောင်မြင်လေရာ၏၊ ပျောက်ပျက်ခြင်းသို့ ရောက်စေနိုင်လေရာ၏။ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကိုယ်ကို ကြည့်ရှု ဆင်ခြင် ကြကုန်၊ ထိုသို့သော တရားဖြင့်သာ ကိုယ်မှ တပါး အခြားသူတို့ကို လည်း တိုက်တွန်းကြကုန်၊ ဤသည်လျှင် မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် မလေးစားအပ်သော အသေးက မင်းမြတ်၏ အဆုံး-အမတည်း။ (ထိုသို့သော အကျင့်တို့ကို ပူးတော် မတ်တော်ကြီးတို့ လိုက်နာ၍၊ ကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်၏။) ထိုသို့ ကျင့်သော်၊ အကျိုး စီးပွား များ၏၊ မကျင့်သော်၊ ချမ်းသာ ကင်းရာ အပါယ်သို့ ကျရောက်၏၊ ချစ်ယဉ်း ကျင့်ကြံသူတို့မှာ နတ်ရွာကို ပနပ်မြို့ရ၊ မင်းအစိုးရ အဖြစ်ကို မရနိုင်၊ ဤသို့ ပြောပြ တိုက်တွန်း ရာ၏။ ဤသို့သော အမှု ကိစ္စမျိုးကို ငါ မင်းမြတ် ပြုနိုင်စွမ်း ပြုလုပ်သည် တို့ကို စိတ်မြတ် အဖွန်၊ အလွန် ထား၍ လိုက်နာ ကျင့်ကြံခဲ့သော်၊ နတ်ရွာကို နပ်မြို့ ကြရကုန် လတ္တံ့။

ဤတရား စာတော်ကို လည်း နှစ်၏၊ သုံးလမြောက် အာသင်္ဂ နက္ခတ်နှင့် ယှဉ်သော ဝါဆို လပြည့်နေ့တိုင်း မတ်ကြား နာယူစေ၊ ထိုအခါသို့ မရောက်သို့ အကြား၌ သော် လည်း အလွင့် သင်သော်၊ ခဏ ခဏ တိုင်း တခုခုအား ရှေ့၌ လည်း မတ်ကြား နာယူစေ၊ ဤသို့ ပြုကျင့် ခုန်လျက်၊ လင်ရှိသည် ၎င်း၊ အခြား သူတို့သည် ၎င်း၊ * ကောင်းစွာ ပြုကျင့် ဖြစ်မြောက်ကုန်စေရာ၏။ ထိုသို့သော အကျိုးငှာ သာ ဤတရား စာတော်ကို ရေးသား ထားစေတော်မူအပ်၏။ ဤသို့ ရေးသား ထားပုံစေခြင်းဖြင့် ဤတရား စာတော်ကို အကြောင်း ပြု၍၊ မြို့ရွာကို ခိုးတုပ် ကပ်ကုံး ချဉ်းသည် အကျိုးရှိသော အခါကို သာ ဖြစ်ပွားစေရန် အားထုတ်ကြရာ၏ ဟု ၎င်း၊ ထိုအကြောင့် တိုင်းသား ပြည်သူ မိုလိလူ အပေါင်းအား ဝန်လေးလံခြင်း လည်း မဖြစ်ရာ၊ သို့ ဝန်မလေး လဲဖြင့် ပင် ပန်းရိက္ခာခြင်းသော်လည်း မဖြစ်လေရာ၊ ဤသို့ ရည်ရွယ်၍၊ လည်း ဤတရား စာတော်ကို ထားအပ်၏။ ဤသို့သော အကျိုးငှာ သာလျှင် တိုင်းသူ ပြည်သားတို့ စီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေး အလိုငှာ ငါးနှစ် ငါးနှစ်လျှင် တကြိမ်ကျ တရားတော်ကို အထူး လေ့လာ ကျင့်ဆောင်ရန် နယ်လှည့်တွက်ကြစေ၊ (အမတ်ကြီး တို့ကို လည်း ငါ မင်းတရား၏ အဆုံး-အမ တတိုင်း ပြုလုပ် ခြိုးဆော်စေတော် မူအပ်ကုန်၏။)

* ဤနေရာမှာ စာလုံးပျက်၍၊ မထင်ရှားသော 'သ' အက္ခရာ တခုရှိနေ၏။

ဥက္ကေနိ ပြည်ကို အုပ်စိုးစေသော မင်းသားသည် လည်း ဤအကျိုးငှာ သာလျှင် နယ်လှည့် ထွက်ပေလတ္တံ့၊ ဤသို့သော အကျိုးရ တရား၏ အဋ္ဌိ-အစုကို မလွန်စေလတ္တံ့၊ တက္ကသိလာပြည်မှ လည်း ၃ နှစ် ကာလပတ်လုံး ထို့အတူ ထွက်ပေလတ္တံ့၊ (အမတ်ကြီး တို့လည်း ၃ နှစ် တကြိမ် တရားကျင့် ခြီးဆောင်ရန် နယ်လှည့် ထွက်ကြ ကုန်လတ္တံ့၊ မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် လည်း မဆုတ်ယုတ် ခေမူ၍၊) မိမိတို့ အပူ ဖြစ်သော ထိုတရား ကျင့်-ရေးကို သိကြကုန်လတ္တံ့၊ ထိုကိစ္စကို လည်း ငါမင်းမြတ်၏ အဆုံး အမ အတိုင်း သာ ပြုကုန်လတ္တံ့၊ ဤသို့ မိန့်ပြန် ထားရှိတော်မူပြီ။

၄။ ဥပဒေသ၊ ဤကျောက်စာ သို့လို့ရင်းမှာ တိုင်းသား ပြည်သူတို့ ချမ်းသာ ရန် အမတ်ကြီး စသော သူတို့ ကျင့်ရန် ဝတ်တရား ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့သော တိုင်း-သူ ပြည်သာတို့ အကျိုးကို အုပ်ချုပ်သူတို့က ပြုလုပ် တိုက်တွန်းရမည့် အကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ရင်းတို့ အကျိုးငှာ ၅ နှစ် တကြိမ် တရား လေ့လာ ကျင့်ဆောင်ရန် ဟော-ပြောခြင်းငှာ နယ်လှည့် ထွက်ကြရမည့်-အကြောင်းကို ဆို၏၊ အမှန် မူချမှတ် တရား ကျင့်ရေးနှင့် ကင်း၍ လောကသူတို့ ကြီးပွားရန် မရှိဟု ပင် အသောက မင်းတရား ထင်မှတ် စွဲလမ်းလေသည်၊ ကျွန်ုပ်တို့ လည်း အသောက-မင်းကြီးကဲ့သို့ တရား ဝိတ် ထက်ဝင်ရန် ဆင့်ကုန်စွာ။

၅။ မှတ်ချက်၊ ဤကျောက်စာသည် အဝက် ခုတ်ယူတန်း၌ ပါဝင်သည့် ပင် တည်း၊ ထို့ကြောင့် ဤပြန်ဆိုချက်မျှနှင့် တင်းမာစွာမကြသေးမူ၍၊ ထို့ထက် ကောင်း ပွန်စေရန် ရိုးသားသည် ဟု ယူဆကြရန် ဖြစ်ပေ၏။ (——) ဤအကွင်းတွင်း ချီစကား များမှာ အကြား အကြား၌ ပုဒ်-အက္ခရာ ပျက်ကို မှန်းဆ ပြန်ဆိုချက် သာ ဖြစ်ကြောင်း မှတ်ကြစေသတည်း၊ ဤကျောက်စာကား ဆိုသတ္တံ့၊ ကျောက်စာ၏ မူကွဲတည်း။

ဒုတိယ ခုဒ္ဒက သိလာ' နုသာသနီ၊

၂၊ မူလပါဠိ၊

† ဒေဝါနိ ပိယေ ဟေဝံ အာဟု သမော' ဝါယံ မဟာ မာတာ သဗ္ဗစရိတ
 ဝတင်္ဂိယာ အင်္ဂါနီ ဒေဝါမိ ယကံ ဝံ ဣဿမိ ယကံ ကိတိ ကံကမန ပဋိပတိ—
 ယေ' ဟံ; ဒုဝါ...ဟေ စ အာလောကေ' ဟံ၊ ဧဝံ စ မေ မောဒိယမတံ ဒုဝါလ၊ တေသ
 အဿသ ခံ တုဗေသု အနုသသိ၊ သဝ မုနိသာ မေပဇာ.....ဇာတပဇာယေ ဣဿမိ၊
 ကိတိ မေ သဒေဝန ဟိကသုဓေန ယုဇေယျတိ ဟိဒလောကီက—ပလလော ကိကာ
 ယေ' တိ၊ ဟေဝံ မေဝ ပေ ဣဿ သဝမုနိသေသ သိယာ; ဖံဏာနံ အဝိဇိတာနံ
 ကိဗ္ဗံဗေသု လာဇာ အဗေသုကိ တောကာဝ မေ ဣဿ ဆံဘေသု ပါပုဏေယျ၊
 လာဇာ ဟေဝံ ဣဿကိ အနုဝိဂီနာ.....ဟုဇေယျ၊ မမိယာ ဟေ၊ သံဝသေယျ ဝ မေ
 သုဝံ မေဝ စ ကုဗောယျ၊ မမ ဟေ နော.....နိ။

ဟေဝံ စ ပါပုဏေယျ ခမိသတိ နန လာဇာ၊...။ စကိယေ ခမိတဇေ ဖမံ
 နိမိတံ စ ခံခံ ဝလေယျတိ ဟိဇ—လောဂံ စ လေလောကံ စ အာသာဓဏေယျ၊
 တောယေ စ အာကာယေ ဟကံ တုဗေ နိ...။ အနုသာသနီမိ၊ ဟဏဒန ဝေ
 ကေန ဟကံ ကုဗေ နိ အနုသာသိတု ဆံခံ စ ဝေဝိတု ဇာ မမ နိတိ၊ ပတိ' နာ
 စ အာလောကေ ယေ ဟေဝံ ကတကံ မေ ဝလိတဝိယေ၊ အသ္မာသနီယာ စ ဧတ နေ
 တေ ပါပုဏေယျ၊ အသာ ပိတာ ဟေဝံ ဒေဝါနိ ပိယေ အပါက—အသာ ဝ အတာနံ
 အနုကံပတိ၊ ဟေဝံ အဗေဒီ အနုကံပတိ၊ ဟေဝံ မယေ လာဇီဒေ—တုဗေဒိဟကံ
 အနုသာသိတု ဆံခံ စ ဝေဝိတု နိတိ၊ ပဋိ' နာ စ အာလော...။ ဒေသာ...။ သာယုတိကေ
 ဧဟာသာမိ တေသိ အယသိ။

† မှတ်ချက်။ သုဘဝတာရ သမ္ပန္နိ အသေခကကျောက်စာ စာအုပ်ကို မူရင်းမှာ နာမ်ပါက်
 ၂၆,၂၇ တို့၌ ဤကျောက်စာကို ယခုစီစဉ် ဒုတိယကျောက်စာ ဟု အမည်ပေးထား၏။

တစ် ဟိ ဘုရား အသွာသနာယော ဟိတသုခါယော စ ယေ ဟိဒ၊ လောဂိက-
ပသကောဂိကာယော၊ ဟေဝံ စ ကလံတံ ဘုရား သွင် အာသာဓယိသက၊ မမ စ
အာနန္ဒေယံ သေသ၊ တောယေ ဇ အတာ ယေ ဣယံ လိပိ ဟိဒိတာ၊ ဟိဒ နေပယာ
မာတာ သသုတံ သမံ ယုဇေယျ အသွာသနာယော စ ခံမ-ဝေဒနာယော စ † အဓိတာနံ
ဣယံ စ လိပိ အနုထောမာသံ သောတာပိယံ၊ တိသေန၊ အံဇာသာ ပိ စ သောတာ-
ပိယာ၊ ခနေ သံတံ ဝေကန ပိ သောတာပိယာ၊ ဟေဝံ စ ကလံတံ စသထသံ ပဋိပာ
ဓယိတဝေ။

၃၊ မှတ်ချက်၊ ဤမူကား ယခင် လက်မှန် မှု၏ မူကွဲ ပြင်၏၊ ထိုသို့ ကွဲပြား
သော်လည်း အဓိပ္ပါယ်မှာ များစွာ မခြားနားလှချေ၊ ထို့ကြောင့် ကျောက်စာ တခု၏
အာဘော်မှာ ကျောက်စာတခု၏ အာဘော် ပင် ဖြစ်သည်၊ ထို့ပြင် အချင်းချင်း အနက်-
အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ပြကြောင်းလည်း ဖြစ်သည် ဟု မှတ်ရမည်။.....ဤ အစကပြည့် ကားသည်
နေရာမှာ ကျောက်ချပ်၌ စာလုံး ပျက်စီး နေသည်။

၄၊ မြန်မာဘာသာပြန် ၂၊

တိုင်းသားမြည်သူတို့ အကျိုးကို ကျင့်စုံ၊

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် သေးစားအပ်သော အသောက မင်းကြီးကြီး ဤသို့
မိန့်ပြန် ထုတ်ဆင့် သားတော်မူပြီ-ကောင်းမွန်သော နည်းဥပပါယ်ဖြင့် မှူးတော် မတ်
တော်ကြီးတို့သည် ငါ မင်းတရား၏ အမိန့်တော် စကားကို လိုက်နာ ပြုကျင့်ကြ
ရမည်-ငါ သည် တိုင်းသူ မြည်သားတို့ အတွက် ကြမ်းမဲ့ ဥဆံ အလုံးစုံသော
ကြီးပွားရေး၊ စီးပွားရေးကို ကြည့်ရှု ဆွေးနွေး၏၊ ထိုသို့ ကြည့်ရှု -ဆွေးနွေးရသော
ကြီးပွားရေး၊ စီးပွားရေးကို မည်သို့ ဆောင်ရွက် ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် မိမိ သူတပါး

† မှတ်ချက်၊ ရာမာဝဟာရ သမ္ပန္နိ၊ အသောက ကျောက်စာပေါင်း စာအုပ်၌ 'အဓိတာနံ'
နေရာတွင် 'အန္တာနံ' ဟု ရှိနေ၏။ U.K.D.

၂-စားသော အကျိုး ကိစ္စကို ပြီးစေရအံ့နည်း မိမိ ဆုတောင်း ကိစ္စ ၊ ပါးကံ ငါးကား မည်သို့ အားထုတ် ရတံ့အံ့နည်း ဟု လိုက်နာကြည့်ဆောင်ကြရမည်။ ဤသည်လျှင် ငါမင်း ဖြတ် မုချ လိုလားအပ်၍ သင်တို့ဘေး ပေးထားသော ဩဝါဒ ကိစ္စ ၂ မျိုးတည်း။ အမတ်ကြီးတို့သည် အားလုံးသော တိုင်းစား ပြည်သူတို့ကား ငါ၏ သား သမီးတို့တည်း။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ကို မည်သို့ ကုန်အောင် ခိုသော ငါးပွား ချမ်းသာမျိုးနှင့် ယှဉ်စပ်- ရရောက်စေအံ့နည်း ဟု ၎င်း မည်သို့သော ဤမစ္စက္ခကျိုး၊ တမလွန်ကျိုး၌ တည်နေနိုင် အံ့နည်း ဟု ၎င်း လိုလား ပြုကျင့်ကြရမည်။

ငါ ဘုရင် မင်းမြတ်၏ ခပ်သိမ်းသော ပြည်သူ ဗိုလ်လူ အပေါင်းတို့၌ ပင် ဤသို့ လိုလားသော ဆန္ဒ ဖြစ်ခဲ့မှုကား နိုင်ငံတော်အတွင်း၌ နေထိုင်သူတို့ဘေး ၎င်း၊ ငါမင်းမြတ် မအောင်မြင်သေး သည် နိုင်ငံစပ်တို့၌ နေထိုင်သူတို့ဘေး ၎င်း ငါမင်းမြတ်သည် အဘယ်သို့ လိုအပ် ဆန္ဒ ဖြစ်လေရာသနည်း? ငါ မင်းမြတ်၏ နိုင်ငံတော်တွင်းသား ဖြစ်သူတို့၌ ဤမျှ တရား ကျင့်သောငါ့ရန် လိုအပ် ဆန္ဒ ဖြစ်တော်မူ၏။ မင်းတရားမြတ်သည် မိမိဘေး အတု လိုက်၍ ကုသိုလ် စု ပါဝင်ရန် လိုလားတော်မူ၏။ မိမိ အလို ဆန္ဒတို့၌ ငါ့ဘေး ချမ်း သာစွာ နေစေလို (....) ဤ သို့လျှင် မင်းတရားမြတ်သည် ထိုသို့သော အရာ၌ ပါဝင် သူတို့ ပါဝင် ရောက်ရှိရန် နှစ်သက်တော်မူလိမ့်မည်။ ငါ မင်းမြတ်ကို အကြောင်း ပြု၍၊ တရားကျင့်ကြံခြင်းကို နှစ်သက်သည် ဟု ၎င်း၊ ဤမစ္စက္ခကျိုး၊ တမလွန်ကျိုးကို နှစ်ခြိုက်စေလို သည် ဟု ၎င်း၊ [ဤသို့ သိရှိ လိုက်နာ ကြရမည်။] ဤ အကျိုးအလို့ငှါသာ ကြီးပွား ရေး စီးပွားရေး အတွက် သင်တို့ကို ဆုံးမ နည်းပေးတော်မူ၏။

သင်တို့ အတွက် အစီး အပွားကို ဆုံးမလိုသည် ဆန္ဒ ပျံ့ခြင်းသည် ၎င်း၊ သင်တို့ သိနားလည်စေရန် ငါမင်းမြတ်၏ ဩဝါဒ ပေးရေး၌ တည်တန့်ခြင်းသည် ၎င်း၊ ဩဝါဒ ပေးမည် ဟု ပဋိညာဉ် မတုန် မလှုပ် ထားရှိခြင်းသည် ၎င်း၊ ဤ ပြုပြင် သင်တို့၌ ပြုအပ်သည့် ကြွေး ကင်းလွတ်ခြင်း ဖြစ်မလှ၏။ ထို့ကြောင့် ငါ မင်းမြတ်၏ ဤသို့ ပြုလုပ် ကျင့်ကြံမှုကို ကျင့်ကြံကြလော။ ထိုသို့ ကျင့်ကြံသဖြင့် သက်သာ - ပေါ့ပါးခြင်း ဖြစ်ကြ၍၊ လိုအပ်သော ထိုအကျိုးတို့ကို ရရောက်ကြကောန်သတည်း။ ငါတို့ အမိ- အဘတို့ အကျိုး၊ သို့အတူ ငါ ထိုအကျိုး တို့ပြင်၊ မိမိ ကိုယ်တော်တိုင် အကျိုးငှါ မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်သော အသောက မင်းကြားကြီး အစဉ် သနား စောင့်ရှောက်မိတော်မူ၏။ ဤမျှတိုင် ငါတို့ကို မောင့်ရှောက်တော်မူ၏။ ဤသို့လျှင် ငါတို့ ဘေး ၎င်း၊ သင်တို့ဘေး ၎င်း မင်းပွားကြီးသော် အစီးအပွားကို ဆုံးမရန် အလို ဆန္ဒ

သိစေလိုသော အခွင့်နှင့် ဟောပြောရန် တည်တံ့ခြင်း ဟောမည် ဟု ဝန်ခံထားရှိချက်၌ မတုန်လှုပ်ခြင်း (ရှိတော်မူ၏။) ငါ့ကိုယ်တိုင် ထိုစာများကို လိုက်နာခြင်းဖြင့် ငါတို့ အရပ် စေတီ၏ ကြီးပွားရန်) ဤဆိုခဲ့သော ကိစ္စ၌ အားစိုက်သူတို့ ဖြစ်ကုန်သ် [ဟု လိုက်နာ လိုစိတ် ရှိကုန်ရာ၏။]

ထိုသို့ လိုက်နာ ပြုကျင့်ခွင့် သင့်တော်လှပေစွာ ထိုစာများကျင့်ဝတ်တို့မှာ သင်တို့ [ကျင့်ကြသော၊] သက်သာရာ ရရှိရန် စီးပွား ချမ်းသာ ဖြစ်ရန်၊ ပစ္စက္ခ တမလွန် ၂-တန် အကျိုး ပွားစီးရန် စွမ်းနိုင်သင့်ကုန်၏။ ဤသို့ လိုက်နာ ပြုကျင့်ကြသော သင်တို့သည် နတ် စည်းစိမ်ကို နှစ်သက်ရကုန် လတ္တံ့။ ငါ့မင်းမြတ်၏ ကြွေးမြီမှ လွတ်ကင်းကြသည်လည်း ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဤသို့သော အကျိုးငှါသည်၊ ဤ စာများ စာတော်ကို ရေးသား ထား ဘော်မူ၏။ ဤနေရာ၌ ဤကျောက်စာဖြင့် တရားကြပ် အမတ်သို့သည် မြို့မြို့ ကောင်းမွန်စွာ ပျားရွာမသော သူတို့ သက်သာရာ ရကြစေရန် ၎င်း၊ တရားကျင့်ဆောင်ကြစေရန် ၎င်း အားပေး တိုက်တွန်းကြစေ။ ဤ စာတော်ကိုလည်း [အယုဏ်ဆုံး] လေးလ တကြိမ် ကြားနာကြစေ။ နှစ်၏ ၃-လပြောက်ဝါဆိုလ၌ ၎င်း၊ အကြား အကြား၌ ၎င်း နာကြား ကြစေ။ အခွင့် ရခဲမသော်၊ တဦးချင်းလည်း ပတ်ကြား နာယူစေ။ ဤသို့ ပြုကျင့်ခြင်းဖြင့် ကောင်းကောင်း ဖြစ်မြောက် စေရန် အားစိုက်ကြစေ။- [ဤသို့ အသောက မင်းတရားကြီး ပြန်ကြားတော်မူပြီး]

၅။ ဥပဒေသ။ အာဏာနေ ဝေဏာနေ ဟုကံ တမေခို အနုသာသမိ-ကြေး- မြို့ကင်းရန် သင်တို့အား ငါဆုံးမသည်။ ဟု ဆိုချက် အရ၊ မိမိက ဆုံးမ-ကန့်မြစ် သည်မှာ ဟိမ်းသူ-ပြည်သားတို့ အပေါ်၌ ဆုံးမရမည့် ကြွေးမြီများ တင်နေသည်၊ ၎င်းမှ လွတ်ကင်းရန် တာဝန် မိတိုင်း ဆုံးမရသည် ဟူသည်မှာ အထူး မှတ်စရာ ကောင်းလှ၏။ ထို့ပြင်၊ ပမ ၀ အနေနယ် ဖေသထ-ဟူမည့် အရ သင်တို့က လည်း ငါ ဆုံးမတိုင်း လိုက်နာရမည့် ကြွေးမှ လွတ်ကြစေ ဟူသည်မှာ လည်း အထူး မှတ်ဖွယ် ကောင်းလှ၏။ ထိုစကားဖြင့် အမိ-အဘနှင့် သား-သမီး၊ ဆရာနှင့် တပည့်၊ တကာနှင့် ဆရာ၊ ကျွန်နှင့် အရှင်၊ မိတ်ဆွေ တဦးနှင့် မိတ်ဆွေ တဦး၊ မောင်နှင့် နှမ၊ လင်နှင့် ဖယား ဆွေမျိုး တဦးနှင့် ဆွေမျိုး တဦး၊ အဘု နေထိုင်သူ တဦးနှင့်အဘု နေထိုင်သူ တဦး၊ ခေတ္တမျှ ပင် ခရီးဆုံ၌ ဆွေရိုရာသူ တဦးနှင့် တဦး-ဤသို့ စသည် ဆက်သွယ်ရာတိုင်း၌ တဦးနှင့် တဦး အမျှင်းချင်း အခွင့် ဆုလိုက် ကြွေး ကြေငွေရမည် ဟု ညွှန်ပြ၏။ ထို့ပြင်၊ တဦးတည်း ဖြစ်စေ၊ မိမိ ဆောင်ရွက်ရမည့် တာဝန် မကြေပြန်က ကြွေး မကြေသူ ဟု ပင် အခွင့် တရားတော် ခိုခဏ်း- သမ္မာ သမ္မာ နာရ်ခရီး၌ ဆားလေလျက် ဖယ်များသူသည် ဖယ်ရားရမည့်

တာဝန် မကြေလျှင်၊ ကြေးတင်သူ မင် ဖုတ်ရမည် ဟု လည်း ညွှန်ပြ၏။ အရှင် မဟာကဿပ အရှင်မြတ်က လည်း မိမိအား ဘုရားရှင်က ကိုယ်တော် တော်ရသော သက်နိုးတော်ကို မြီးမြှောက်ခဲ့ခြင်း၊ အရိယ တရား၌ ကိုယ်တော် ယကု ပြု၍၊ ချီးကျူးခဲ့ခြင်းများဖြင့် မိမိ အပေါ်မှာ ဘုရား၏ ကြေး တင်ရုံသောကြောင့်၊ ၎င်းကြေးမြီးများမှာ သင်္ဂါယနာ တင်ခြင်းနှင့် ကင်း၍၊ ကြေ့လည်မည် မကုတ် ဟု မိန့်ဆိုလေပြီ။ ဤ ခဏားဖြင့်။ —

ယော၊ ဟဝေ ကတ—ကလျာဏော၊
ကသတ္ထော နာ'ဝဗုဇ္ဈတိ၊
အတ္တာ တဿ ပလ္လက္ခန္တိ၊
ယေ ယောန္တိ အဘိပတ္တိတာ။—

ကျေးဇူး မှ သူပြု ရှိပြီးကီ၊
တုန့်ပြန် ကျေးဇူး ခံတံ့ကူး မလို၊
လို့လို့ ကိစ္စ ပျက်ရ သူ့ကိုယ်၊
ကိုယ်ကြိုက် စု ပြုလွယ် မျိုးပျိုးလို့။—

ဟူသော နိပါတ်တော် အရ ကျေးဇူး တုန့်လှည့်ရန် အခွင့် မသိတတ်လျှင် အကျိုး ပျက်စီး တတ်ကြောင်း ပြဆိုလေသည်။ အရေး မပြုလောက် တင်ဖုတ်ရသည့် သာမန် ကိစ္စမှ ထိုမျှ အရေး ပေါ်ထွက်အောင် ဟောပြောအား ရှိသည်ကို ချီးမွမ်းသင့်၏။

တတိယ ခုဒ္ဒက သိလာန သာသနီ၊

၃၊ မူလပါဠိ၊

† သုဝဏ္ဏဂီရိတေ အယမုဘသ မဟာမာတာနံ စ ဝစေနေန ဣ (သိ) သာသိ
 မဟာဗာတာ အရောဂိယံ ဝတဓိယာ၊ ဟေသံ ခ ဝတဓိယာ၊—ဒေဝါနံ ပိယေဟေဝံ
 အာဟ၊ “အဓိကောနိ အစာတိယာနိ ဝသနိ ယံ ဟံ—ဥပါသကေ သာဝကေ၊ နော တု
 ခေါ ဗာဉံ ပကသေ ဟုသံ၊ ကေ သဝဆရံ သာတိရေကေ တု ခေါ သံဝဆရံ ယံ
 မယာ သိသေ ဥပဂတေ၊ ဗာဉံ ခ မေ ပကတေ၊ ဣပိနာ စ ကာလေန အဓိသာ
 သမာ နာ မုနိသ ဗိဗုဒ္ဓိပထိ အဓိသံ ဒေဝါ သံတာ ဟုသု၊ တေ ဒါနိ မုနိသာ မိသံ
 ဒေဝေဟိ၊ ပကမသ ဟံ ဣယံ ဝလေ၊ နော ဟိ ယံ သကျေ မဟာတပေနေဝ ပါ-
 ပေါသဝေ၊ ကာမံ တု ခေါ ခုဒ္ဒကေန ပိ ပလကမနေန ဝိပုလေ သူဂေ သကျေ
 အာရာဇေတေဝေ။

တော ‘ယထာယ ဣယံ သာဝနေ ကတေ၊ သာဝါပိကေ ယထာ ခုဒ္ဒကာ ခ
 မဟာလကာ မ ဣမံ ပလကမိတု၊ အထာ ပိ စ မေ ဇာနိတု၊ ဣယံ ပကာရိ
 ဝကီတိ ဝိရုဋ္ဌိတိကေ စ ဣယံ ပလကမေ ဟောတု၊ ဣယံ ဟိ အထေ ဝစိသတိ၊ ဝိ-
 ပုလံ ပိ စ ဝစိသတိ ဒိယစိယံ၊ အပလခိယေန ဒိယစိယံ ဝစိသတိ၊ ဣယ စ
 အထေ ဝပတိသု လေခါပေတ ဝါသတဟဝ *...ဝ... အထိ သိလာကတေ သိလာ-
 ထံတသိ...လာခါပေတဝယ တ ဒေဝိနာ စ ဝယဇနေနာ ယာဝတက တုဖက—အ-
 ဟာလေ၊ သဝရ—ဝိဝသေတဝါ...တိ၊ ဣယံ စ သာဝနေ သာဝါပိကေ ဗျတေန
 သာဝနေ ကတေ၊ ‘ဗုဝေ သိပ်နာ လာတိ သတာဝိဗျတာ’တိ သတဝိယာ—သာတ၊
 ဣယံ စ အထံ ပဂတေသု ယထာ...ယ ...အာ...အထိ ဟေတာ သိလာထံသာ၊
 တတ ပိ လိစ ...ထ...ဣ... [သိဗုပုရ၊ သဟာသရာမ၊ ဂူပနာထ၊ ဇေရာထ၊ မသကိ-
 အရပ်ရှိ ကျောက်စာ မူများမှ သဘော သက်ရာ ညှိနှိုင်း ကူးယူချက်။]

† ရာမာဝတာရသမ္ဘုရ် အဓိသာက ကျောက်စာတော်၌ စာအုပ် စာဖျက်နှာ နံပါတ် ၄၃၉
 ၌ ကျောက်စာကို သိဗုပုရသိလာလေခ ဟု အမည်ပေးထား၏။ U.K.D.
 ဤစာအုပ်ကို ရန်ကုန်ရှိ ကျောက်စာတော်များကို စာဖျက်နှာ နံပါတ် ၄၃၉ ၌
 ကျောက်စာကို သိဗုပုရသိလာလေခ ဟု အမည်ပေးထား၏။

၄၊ မြန်မာဘာသာပြန် ၃၊

ကျနစွာဆီးကပ်မှ ဘာသာရေး တရားရကြောင်း၊

သုဝဏ္ဏ-ဝိသီ မြို့၌ တည်နေ၍ အရှင် မင်းကြား၏ သားတော်၊ စကား အမတ်ကြီးတို့ စကားဖြင့် ဣ (သိ) လစသိ အမတ်ကြီးသည် † မဟုတ် - မကွက် လိုက်နာရမည် - မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် နားစားအပ်သော အသောက မင်းပြားကြီး ဤသို့ မိမိကြားတော်မူမြို့ - ငါ့မင်းမြတ်သည် လက်မဲ့ မဆူ ။ နှစ်စွဲကျော် ကာလပတ်လုံး ရတနာ ၃ ပါးကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သောဥပါသကာ ဖြစ်သော်လည်း မြီးစွဲစွာ ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ တဦးကား မဟုတ်သေးချေ၊ တနှစ်ကို လွန်သော အခါ၌ ကား ငါ့မင်းမြတ်သည် သံဃာတော်များကဆည်းကပ်လေသော်၊ ၎င်းတို့ထံ လည်း ငါ့မင်းမြတ်သည် မြီးစွဲကောင်းမွန်စွာ ကပ်ရောက်လေသော်၊ ဤအခါ၌ကား (ရှေးအခါ) ဤဗုဒ္ဓမြတ်ကျန်းလမ်း၌ လူမူး လူဇာတ် ဖြစ်လျက် ထိုနတ်ပြည်၌ နတ်သား - နတ်သမီး ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ယခု အခါတို့လူ ဖြစ်သူတို့သည် နတ်တို့နှင့် နီးနှောနိုင်ခြင်းကား ဤလူ အဖြစ်က ကားထုတ်ခြင်း၏ အကျိုးကည်၊ ထိုသို့သော အကျိုးကို ကြီးကျယ် မြောက်မြားသော လုံ့လဖြင့် သာ ရရောက်ရန် ဗုဒ္ဓမြတ်ကြသည် မဟုတ်ကုန်၊ စင်စစ်သော်ကား သေးငယ် နှုတ်သော အားထုတ်ခြင်းဖြင့် လည်း ပြန်ပြော ကြီးကျယ်သော ချမ်းသာကို ရ၍၊ နတ်ပြည်၌ နတ်ခြိုက်ရန် စွမ်းနိုင်ကုန်၏၊ ဤအတ္တပ္ပတ်တို့ကို ကြားသိတော်မူရ၏။

ငါ့မင်းမြတ် ကြားသိတော် မူလေကဲ့သို့ (ဤလူပြည်၌) ငယ်ရွယ်သူ ဖြစ်စေ၊ အိုမင်းသူ ဖြစ်စေ ဤနတ်ရွာ လောက်ကြောင်း တရားကို အားထုတ်ကြစေ၊ ထို့ အတိုင်းလည်း ငါ့စကားကို သိနားလည်ကြစေ၊ ဤနည်းကို သာ ပြုလုပ်၍၊ ရည်မြင့်စွာ အားပိုက်ကြစေ၊ ယင်းသို့ အာ ထုတ်ခြင်းသည် ထိုအကျိုးကို ဖမ်းလေတ္တံ့၊ နတ်ဆုထမ်း တိုးတက် ပြန့်ပွားသော အကျိုးကို လည်း တိုးတက် ပွားဖိုးစေသတ္တံ့၊ မချွတ်-

† မှတ်ချက်၊ အရောဂိယံ ဝတဗိယာ - အရ ခမ်းသာ ပွားများရေးကို ကုန်ရမည် ဟု ပညာရှိ ဦးကျော်ထွန်းက ပြန်လို၏၊ အရောဂိယ - သုခ - နိဗ္ဗာန် ဖုတ်တို့မှာ အရာရွာန အလိုက် ပရိယာယ်တူ ဟု လည်း ဆို၏၊

လျှင် ၂ အ ထပ်၊ ဘိုးပွားလတ္တံ့၊ ဤသို့သော အကြောင်းအရာကို တောင်တို့အထက်၌ ရေးသား တပ်ထားသည်။ (ဝါသကဟေ) အရပ် ကျောက်တိုင်ဆက်၌ ရေးသားစေ အပ်၏။ ဤသို့သော တရား သိမှတ်ကြောင်း စာတော်ဖြင့် လည်း (ဧတ္တမြင် သိနားသည် သမ္မ သူတို့သည် ပြုကျင့် လိက်နာစေသည်။ ဤမိန့်ပြန်ချက် တရား စာတော်ကို တုတ် ပြန်ပြီးလျှင်၊ ပြောကြားစေခြင်း၊ ပြောကြားရန် အားတုတ်စေသူ ကားဦးစေခြင်း- ဤ ၂ မျိုးကို ပြည့်စုံစွာ အမြဲ-အခိုင် အားသုတ်နှိုးဆော်ပေရန် ပြုစွဲစွာ ထားရှိစေ၏။ ဤ အဓိပ္ပါယ်ကို တောင်ထက်တို့၌ လည်းကောင်း၊ ထို့အတူ - ကျောက်တိုင် တို့၌ လည်းကောင်း ရေးသားစိုက်ထားစေအပ်၏။.....)

၆။ ဥပသော၊ ဤကျောက်စာ၏ အချုပ် အသောက မင်းကြီး သီစေလိ ခင်းမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ သိင်္ဂီရာ ကျားတို့ကို ဇာမန် ဥပါသကာ ခြံကာမျှနှင့် သိနိုင်သည် ဟေဟ်၊ သမဏာနံ ဓဿနမင်္ဂလာ၊ ကာလေန ဓမ္မသဝဂ္ဂ မင်္ဂလာ၊ ကာလေန ဓမ္မသာကတ္ထာ မင်္ဂလာတော် ရှိတိုင်း သံဃာ တော်များထံ ကပ်ဆောင်၍၊ လရား နာယူ ဆွေးနွေး- ခြင်းများကို ပြုလုပ်မှ သိနိုင်၏။ မိမိသည် ပထမ ၂ နှစ်ခွဲကျော် ဥပါသကာ သာမန်မျှ ခြံစံခဲ့၍၊ တစ်စုံတရာ ထူးခြားခြင်း မရှိသေးသော်လည်း၊ နောက်တနှစ်ခွဲမှာ သံဃာတော် များထံ ကပ်ဆောင် တရား နာယူသဖြင့် သိရသည်မှာ နတ်မြည်၌ ဆိုက်ရောက်ရေးသည့် အလွန် ကြီးလေးသော လုံ့လဖြင့်သာ ဟေဟ်၊ သာမန် လုံ့လမျှဖြင့်လည်း ပြင်နိုင်၏။ ကုသိုလ်၏ အကျိုးကိုကား မိမိပြုသည့်ထက် အေးစွာ များစွာ တိုးတက် ခံစားရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအကြောင်းကို သိစေရန် ဤစာတော်ကို ထားရှိစေသည်-သေသည် ခြံ၏။ ဤကျောက်စာဖြင့် ဥပါသကာ မည်ကားမျှ မနေကြပဲ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားကို ထိထိ မိမိ သိနားလည်ရန် အာသာရေး၌ ကျွမ်းကျင်သော ဂဟန်းတော်များထံ မှီဝဲသည်ကပ်၍၊ တရား နာယူ ဆွေးနွေးရမည်ကို နည်းညွှန်ပြသ၏။

၇။ မှတ်ချက်။ ဤကျောက်စာတွင်†အဓိကာနိ အဘာတိယာနိ ဝသနိ ဖံဟံ ဥပါသကေ သာဝကေ၊ နော တု ခေါ မာရံ ပကတေဟုသံ၊ သံဝဏရံ သာတိရေကေ

† မှတ်ချက်။ ဤ ၃ နှစ်ပါးတို့ ကျောက်စာ၌ ပါရှိလိမ့်မည်သော ဆရာဝံတောရ သမ္မ သည် လည်း မိမိ၏ အသောက ကျောက်စာ၌ ပါဝင်စာအုပ်၌ မင်းဆင်းကဆမင်သတို့၏ နည်းတူပင် အသောက မင်းကြီး ဂဟန်းမြဲလုပ်သည် ဟု မြန်ဆိုထား၏။ ၎င်း မြန်ဆိုခြင်းသည် မမှန် ဤမြန်မာ မြန် ပုဂ္ဂိုလ်၏ မြန်ဆို ခြင်းသည် သာ မှန်သည် ဟု အသောက၏- U.K.D.

ကျ ခေါ် သံဝေဒနာ ယံ မဟာ သံဃေ ဥပဂဏေ - ဟူ၍ ၁ မေ ပကတေ-ဟူသော စကားကို ထောက်ထားလျက် ဤကျောက်စာများကို ကြိုးမှူး ပြန်ဆိုသော ဗင်းဆင်းထံ အေ ဘမင်သ် သိ. အိုင်ဇီ. အီးစ်-အေ (Vincent A. Smith, C. I. E., M. A.) က ဤကျောက်စာ သာသနာပြန့်ပွားခြင်း၊ အသောက အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် ၎င်း၊ 'အသောက ဖမ်းကြားသည် မိမိကိုယ်တိုင် ဝင်ရောက် ရဟန်း ပြုလုပ်ကြောင်း၊ စသည် တွေးတော ဟူသော သေသည်း မဉ္ဇူဇာရီ ဟရိကိစ္ဆိ ခေးပစ်စ် (Mr. Hris David) က သည်း ၎င်း ရှေး သားသော ဣန္ဒိယ ဗုဒ္ဓဘာသာရေး - (Buddhist India) ခေါ် စာအုပ်၌ 'အသောက ဖမ်းကြား ကိုယ်တိုင် ပင် ရဟန်းတောင်း၍ သက်ဝင်၍ သာသနာ ပြုကြောင်း' ရေးသား ကြံစည် လေသည်။ ဤသို့ ကြံစည် ရေးသားခြင်းသည် 'သံဃေ ဥပဂဏေ' ဟူသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို မှန်ကန် ကျနစွာ ဖေါင်းခြားနိုင်၍ သာ ပြစ်၏ ၎င်း သံဃေ ဥပဂဏေ ဟူသော စကား၏ အမှန် အဓိပ္ပါယ်ကား 'သံဃာတော်များထံသို့ ကပ် ရောက်သည် ဟူသော အလျောက် အဓိပ္ပါယ် ပြစ်၏။ သံဃေ ဥပဂဏေ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို 'ရဟန်းပြုသည်' ဟု သာသနာခြား လူမျိုးတို့က ဆင်မှတ် ယူဆ၍ ကျသော် လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ သမီးကြောင်းကို သိနားလည်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝါသေ ဝါဠီ - သဒ္ဓတ္တ ဝါ ကျ၏ အဓိပ္ပါယ်ကွဲ - ကျနသလိုက ကိုသို့ ဟုဆုကြဇီမိမည် ဖောက်ကုန် အကြောင်း ကား 'သံဃာ' ဆိုသည်နှင့် 'ရဟန်း အဖြစ်' ဆိုသည့် စကား နှစ်ရပ် ပြည့် အဓိပ္ပါယ် အားဖြင့် လွန်စွာ ခြားနား၏။ အကယ်၍ အသောကမင်း ရဟန်း ပြု၍ တပြေးကား 'ဥပသမ္ပန္နကာမေ ဥပဂဏေ' ဟု သာ ဆိုခဲ့ရာသည်။ ဤ သို့ကား မဆိုဝံး ကိုကြောင်း 'သံဃေ ဥပဂဏေ' ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို 'သံဃာတော်များ ကိုသို့ ဆည်းကပ် ဝင်ရောက် ရသည်' ဟု သာ ယုံမှား မရှိ သိမှတ်ရာ၏။

ဤ နေရာ၌ ဤကျောက်စာ အတွက် ယုံမှား ဖျောက်သိုသော ကြံဆပ်စေရန် ၎င်း၊ ကျောက်စာသာသာ ပြန်ဆိုရန် ခဲခက်လှပုံကို ၎င်း၊ ထိုသို့ ခဲခက်သည့် အမှုကို အစ တည်တောင် ပြန်ဆို ထားရှိသော ကျောက်စာပိုင်း ဆိုင်ရာ - ပညာမီတို့အား ကျေးဇူး အထူး တင်သင့်ကြောင်းကို ၎င်း ပေါ်လွင်စေရန် အထက်ပါ ကျောက်စာအပိုင်း ဗင်းဆင်းထံ အေဘမင်သ် ဆိုသူ (Vincent A. Smith) ပြဆို ထားချက်ကို ဣန္ဒိယ ကေရာဇ် ဗုဒ္ဓဘာသာ အသောက ဖမ်းကြီး (Asoka the Buddhist Emperor of India) ခေါ် စာအုပ်မှ ထုတ်နှုတ် ပြန်ဆို ထား ဖပ်၏ [Chapter IV, No. 145, အခန်း ၄, နာမ်ပါတ် ၁၄၅ - ၌ ကြည့်။]

၇၊ အားထုတ်ခြင်း အကျိုး၊

အရှင် မင်းအားကြီး၏ သားတော်မြတ်နှင့် ဘုရားရှင်၏ အမတ်ကြီး၏ မိမိပြုတ် ပြန်ကြားတော်မူချက်နှင့် အညီ ဣသီလာ အရှင်ရှိ အမတ်ကြီးသည် ရှိသောလေးနာစွာ အမိမိအောင်ကို နာခံကြရသည် ဖြစ်၍၊ အောက်ပါ အတိုင်း ပြောကြားထားကြ၏။

မင်းတကာတို့ လေးမြတ် ဗုဒ္ဓဘုရား အသောက မင်းကြီးသည် ဤသို့ သြဝါဒ စကား မိမိကြားတော်မူ၏- ငါ မင်းကြီးသည် နှစ်နှစ်ခွဲကျော် ကာလပတ်လုံး ပြုံးမြဲ ကျနစွာ အားပါး ခိုက်ထုတ်ခြင်း အတွေး မရှိခဲ့ပဲ သာ ညပါသကား အခြစ်သို့ တပ်ရောက် ခဲ့ပြီ၊ သို့ရာတွင်၊ အနိစ္စ၊ အမှန်အားဖြင့် စာဖတ်လျော် လွန်သော အခါ၌ ငါ မင်းကြီး ကြီးသည် သာသနာတော်တို့၏ မင်္ဂလာရောက်ခဲ့ရာ၊ ထိုအခါမှ ရှေ့ ငါ မင်းမြတ် ကိုယ်တော်တိုင် ပြီးနိုင် သည်အခါစွာ အားပါး ခိုက်ထုတ်ခဲ့၏။

ထိုအခါ ကာလ အတွင်း၌ နတ်သား၊ နတ်သမီးများနှင့် မနုဿန္တာ မဆက်ဆံကြ ရပေသော ဣန္ဒြိယက ဗျူဟာပေါ်ပေါက်သည်။ ထို နတ်များနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံနိုင်ခြင်း ခြစ်ကြံ့ရကုန်ပြီ၊ ဤသည်ချုပ် အားစိုက်ထုတ်ခြင်း၏ အကျိုးတည်း။ ထိုသို့သော အကျိုးမှာ လည်း ကြီးကျယ် ပြင်မြတ်သော အမှုဖြင့် သာ ရရှိ နိုင်သည် မဟုတ်၊ ကိုယ်တိုင် အားစိုက်ခဲ့သော်၊ ခိုမိကျသေးသော်၊ တစ် နှစ်လောက်သည် မင် ကြီးကျယ်မြောက်မြား လှစွာသော အကျိုးကို ရေဆက်နိုင်စွင့် ရှိလေသည်။

ထို သို့သော အကျိုးကို တာလျှင် ဤအမိန့် ပြန်တမ်း တော်ကို ထုတ်ပြန် ထားရှိ စေတော်မူအပ်လေသည်။ အားသိမ်း- ခိုမိကျသူ၊ ကြံ့ကျပ်- မြို့မြတ်သူ မည့် အားလုံး တို့ပင် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် ထိုသို့သော အကျိုးများသို့ ထိရောက် ပြီးဆုံးအောင် လုံ့လ စိုက် ကြစေ၊ ငါ မင်းကြီး၏၊ ထိုပါး စာခိုး၌ နေထိုင်ကြသူ၊ (ငါ မင်းကြီး၏၊ ထိုင်းပြည် တော် အနီး ယုဒ်ဒေဝီ မင်းအပေါင်း) တို့ လည်း ဤ အတုံး- အပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သိမုတ် ကြစေ၊ ထိုပြင်၊ ဤသြဝါဒ တရားတော်ကို ကြာမြင့် သံ့ရှည် တည်စေရန်၊ အားစိုက် ကြစေ။

ထိုသို့ အားဖြင့် ဤ အကျိုးသည် တိုးပွားလိမ့်မည်; အမှန် အားဖြင့် များပြား ကျယ်ပြန့်စွာ တိုးပွားလိမ့်မည်; အနည်းဆုံး၊ ၎င်းမှာ ဆက်ခံနိုင်စွမ်း မြောက်မြားစွာ ရှိသော တိုးပွားလိမ့်မည်။ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍၊ ထိုအချိန်ကော်ကို သံတော်ဆင့် အပေါ်၌ လိုက် [လူအများ သိကြစေရန်] အမိန့်ပြန်တမ်း တုတ်ဆင့် ကြေညာ လေပြီ။ [ဤ စာပေးဆင်းဆင်း အစ ဆယ်စာ Vincent ၏ ပြန်ဆိုချက်။]

၃။ ၎င်းပြချက်- With Salutations- ရှိသော လေးမြတ်စွာ၊ အမိန့်တော် မြတ်ကို ဦးထိပ်ချက် ဆင်ရတိုင်း - ဟူသော စကားသည် † ‘အရောဂိယ’ ဟူသော ပူဇော် ကျောက်စာရှိ ပုဒ်၏ အနိပ္ပာယ် ပင် ဖြစ်သည် ဟု ဆိုရန် ရှိ၏။ ကျွန်ုပ် ဆင်ခြင်ချက်မှာ ‘အရောဂိယ’ ပါရှိသည့် ယုံ သို့သော် အနိပ္ပာယ်ဖက်သို့ မသွား၊ † စင်စစ်ကား ‘မပျက် မကွက်’ ဟူ၍ သာ ဆိုလို၏။ ကော် အပုဒ် လိုက်နာရမည် ဆိုက၊ ခိုသေခွာ လိုက်နာရမည် ဟူသော အနိပ္ပာယ် ပါဝင်သည့်ကား မရှိ၏; သဒ္ဒါတရား ထိုအနိပ္ပာယ်ကို မဟာခိုင်ချော ထို့ပြင် ပဟာမှာတာနံ- ဟူသော ပုဒ်အရ စည်း High Officer- အရာရှိကြီး-ဟု သာမန်မျှ ပြန်ထားချက် ရှိ၏။ ထိုသို့ ပြန်ကားမှုနှင့် ပါရှိသောစာ၏ ဆိုလိုရာ၊ ဣန္ဒိယ-မြန်မာတို့ ဆိုလိုရာသို့ မရောက်သေးချေ- ဤမျှလောက် တာသာပြန် ခဲ့သည့်ကြောင်း လေးနက်စွာ မှတ်ကြကုန်။

ယံ ဗယာ သံသေ ဥပဂတေ (ဥပယံတေ၊ ဥပယာတေ) ပါရှိကို ‘I entered the order-’ ဟု သာသနာတော်တိုင်းသို့ ဝင်ရောက်ပြီ’ ဟု ပြန်လေသည်။ ၎င်းမှာ အသောက မင်းကြားသည် ဇန ဝေတ္ထု [သာသနာတော်၌] ရဟန်း ခြစ်ပြီ ဟု အချို့ ပညာရှိတို့ အနိပ္ပာယ် ကောက်ယူ ချက်ကို၊ ‘သာသနာတော်၌ ဆက်ဆံ ခြင်းမျှ ဖြစ်သည်’ ဟု အနည်းငယ် လွဲဖယ်ချက်နှင့် တကွ ကျွန်ုပ် ခြစ်ယူ၏။ ဤသို့ အားဖြင့် ကျောက်စာ ပြန်ချက်၌ ဗင်းဆင်းတ် အစ ဆယ်စာ (Vincent) က ဆိုစေ ကာ; အသောက ၁၈၀၆ Cha. 1, No: 35- အစကား ၁, နံပါတ် ၃၅ ၌ကား- ‘The fact is undoubted that Asoka was both monk and monarch at the same time- အသောက မင်းကြားသည် ဗဟိုဝင်နက် ပင်

† မှတ်ချက်။ ပညာရှိ ဦးကျော်ထွန်းကမူ ‘အရောဂိယ’ ကို ချမ်းသာ ပွားများရေး ဟု ပြန်ယူဖော်ပြ၏။

ရဟန်းလည်းဖြစ်၊ မင်းအဖြစ်လည်းပြုလျက် ၂-ဖက်ပင်ဖြစ်ခဲ့ပြီ - ဟူသော အကြောင်းမှာ ယုံမှားမဲ့ ဖြစ်အပ်၍ ဟု ၎င်း၊ 'He had been for more than a year exerting himself strenuously as a member of the Buddhist samgha, or order of monks, the organized monastic church, of which the sovereign had Assumed the headship - အသောကမင်းကြားသည် သာသနာတော်၌ သူ့ကိုယ်တိုင် ခေါင်းဆောင် - သာသနာပိုင် ပြုလုပ်၍ သံဃာတော် တဦး အဖြစ်ဖြင့် တနှစ်ကျော် ဝင်းရက် အားလုံးပြီး ဖြစ်လေပြီ။ စသည် ဆုံးအုံး ဖြတ်ဖြတ် ဆိုထားချက်ရှိလေသည်။ ဤအချက်နှင့် စပ်၍ ကျွန်ုပ် ရှင်းပြချက် ရှိလေပြီ။ [ထုဂေဟမ္ပ မုကရဂါ] M. A., PH. D. မည်သော ဗင်္ဂါလီဝညာရှိ တဦး ပြန်ဆိုချက် ကျောက်စာ CHA.- VII, P. 109-၌ကား "အများ ထင်တိုင်း ဇောနီး ပြုသည် ပဆိုလို့ သံဃာတော်များသ် ကပ်ရောက်ခြင်း သာ ဖြစ်တော်" ဟု ဆိုထား၏။ ဤလည်း ကျောက်စာ ပြန်ဆိုနှင့် အာဘော်မှန် သိရန် အံ့ဩစွာမျက် ပင် တည်း။

ဣဒံနာ စ ကာလေန အမိသာ သံဃာနာ မုနိသာ ဇံဒုတိယံ အမိသံ ခေဝါ သံဃာ၊ ဟေ ခါနိ မုနိသာ မိသံ ဒေဝေဟိ' ဟူသော ပါဠိကိုလည်း During that time the men in India who had been unassociated with the gods became associated with them' ဟု ပြန်ဆိုထားရှိ၏။ ၎င်း အင်္ဂလိပ် စကားမှ မိမိ ကိုယ်တိုင် နုတ်ပြု၍ ဖြစ်ခဲ့ပြီ - ဟူသော အဓိပ္ပာယ်မှာ မည်သည့် နည်းနှင့်မျှ မထွက်ပေါ်နိုင်၊ မဝင်စင်ကား၊ ၎င်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်း နီးနှောနိုင်ခြင်း ဟူသော အဓိပ္ပာယ်မျှ ထွက်ပေါ်နိုင်၏။ ပါဠိ သဒ္ဒါထွက် အနက် တိုက်ရိုက်မှာ ဤအတိုင်း ထွက်၏။ သို့သော် '၎င်း ပါဠိ ဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား လူတို့သည် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် နုတ်ပြု၍ ဖြစ်၍ နုတ်ဆည်းစိမ့် မိသားရအကြောင်း ဆိုလို၏။ သို့ကောင်းမှန်၏ ၊ နောက်၌ ကာမံထု ခေါ် ခုတ္တကေန ဝိ ပကာမနေန ဝိပုလေ သုဂဂ သဒ္ဓေ အသုဂေတေဝေ' ဟု ဆိုထားချက် ရှိလေပြီ။ ထို့ပြင် ဇံဒုတိယ - ကိုလည်း ဣန္ဒိယ - ဟိန္ဒူသတား၊ ထိုင်းပြည် ဟု ပြန်သား၏။ စင်စစ် ဇံဒုတိယ အဓိပ္ပာယ်မှာ ကပ္ပေါနေသု အားလုံးကို ပင် လိုအပ်၏။ ဤလည်း ဘာသာ စာပါးနှင့် အယူဝါဒ တပါး၏ အာဘော်၌ အသိ အဲဒက်ပုံကို သိစေခြင်း ဖြစ်၏။

ဣသံ စ အာလေ ၀ဝံသိတိ ဝိပုလံ ပိ စ ၀ဝံသိတိ၊ ဒိယာဓိယံ အပလဒိယေနာ ဒိယာဓိယံ ၀ဝံသိတိ - ဟူရာ၌လည်း And this purpose will increase-yea, it will increase vastly, at least half as much again will it increase' ဟု ပြန်ဆိုချက် ရှိ၏။ လျင်မြန် လိုက်နာသူပေါင်း တိုးပွားရန်ကို သာ ရည်ရွယ်လျက်

ဤသည်လည်း ရှေ့-နောက် ဝါကျ ၂-ရပ် ခပ်ဆက်၍၊ အာသာဝါဒ အလိုကျ ဆီထိ
 ရောက်ရောက် ယူနိုင်ရန် အာသာခြား ဝါဒခြားများ အတွက် ခဲးခက်ခြင်း တမျိုး ပင်
 ဖြစ်၏။

ထို့ပြင်၊ 'ဣယာ စ အထေ ပဝတိသု သေခါဖိဗာ၊ ဝါသတဟဝ စ ဧထိ
 သိလာထုတော သိလာထံဘံသိ လာခါယော ပယာဇတ တေိနာ စ ပယာဇနေနာ ယာဝ
 တိကာ တုဖက အဟာလေ သဝရ ဝိဗေသတဝါ(ယု)တိ'—ဟူသော စကားစုသည်ကား
 အင်္ဂလိပ် အာသာ ပြန်ဆိုရာ၌ ကျန်ရစ်ခဲ့၏။ ထိုနောက်၊ 'ဣယံစ သာဝနေ သာဝါဝိတေ
 ဗျူထေန သာဝနေ ကမတ ခုခေ သံဝံနာ လာတိ သဘာ ပိဗ္ဗုသာတိ' စသော
 နောက်ဆုံး စကားကိုလည်း And this proclamation was proclaimed
 by the body of missionaries (vyuthena), (to wit) 256 (persons)
 ဟုသာ အင်္ဂလိပ် ပြန်ဆိုထားလေသည်။ ကျွန်ုပ် ပြန်ဆိုချက်နှင့် ထိုက်ဆိုင် ကြည့်ကြ-
 ကုန်၊ ဤလည်း အာသန္တရ အယူ-အဆ၌ အနက် ထင်မြင်ရန် ခဲးယဉ်းချက် ပင်
 ဖြစ်သတည်း။

ယင်းသို့ အားဖြင့် မိမိတို့ အရာ မဟုတ် ဟူ၍၊ ပင် နောက်ဆက် လက်လျော့
 နေသင့်ကြစေကား၊ လက်မလျော့ပဲ ပြစ်မြောက်ရန် အားကြီး ကြံလော့ လူနွဲ့ဟ
 ကျောက်စာဖက် ဆိုင်ရာ ပညာရှိတို့နှင့် ၎င်းအတွက် ငွေကုန် ကြေးကြ မြောက်မြားစွာ
 ခံလျက် အသေဘက် အကြောင်းကို တပျီက သိရရန် အားဆင့် စိုက်ထုတ်ကြသော
 ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးဇူး တင်၍၊ ပဆုံးနိုင်အောင် ဖြစ်ကြလေသည်။ သိရာတွင်၊
 ထိုသို့လော့ ကျောက်စာများကို နှင်ပေါင်း များစွာ ခဲးခဲး ယဉ်းယဉ်း ကြံစည်-မက်ရှ
 အနက် အပေါ့ငယ် တွေးဆဆဲး ရှိနေကြစဉ် တခါက၊ အကယ်၍၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မြန်
 မာပြည်ရှိ ခုဟန်းတော်များကား ပါဠိဘာသာ၌ ကောင်းကောင်းအတိအမြောက် ကျမ်း
 ကျမ်းကြပေသည် ဟု သိကြ၍၊ ၎င်းတို့နှင့် ဆွေးနွေး ကြံစည်ခဲ့ ကြကုန်ပါမူကား ထိုမျှ
 လောက် ငွေကြေး မြောက်မြားစွာ ကုန်ကျရခြင်း၊ အားလုံးသ ခိုက်ထုတ်ရသည့် အတွက်
 ထိုမျှလောက် အပန်းကြီးရခြင်း မဖြစ်ခဲ့ရာ။

စတုတ္ထ ခုဒ္ဒက သိလာနု သာသနီ၊

၄၊ မူလပါဠိ၊

†သေ ဖောဝံ ဖေဝါနံ ပိယေ ဧာဟု၊ မာတာ-ဝိသိသု သုသုသတာ
 ဝိယေ၊ ဟေမေဝ ဂရုတ...ပြာဏေသု ခြာဟျိတဗျံ၊ သင်္ဃံ ဝတပိယံ၊ သေ ဣမေ ခံမ-
 ဂုဏာ ဟောဝံ ပဗတိပင်္ဂလာ၊ ဟေမေဝ ဧာစရိယေ အံတေဝါသိဒ္ဓါ အပမာ ယိတ-
 ပိယေ နာတိဧကေသု စ က...ယ...ရဟံ ပာတိတဝိယေ၊ သေ ပေါနုဏာ ပကိတိဒ...
 အာရုသေ စ သေ ဖောဝံ သေ ကထိဝိယေ...ရ...ဖေဝါနံ ပိ...ကထာဝိယေ...စ
 ပဒေန ယိ သိကံ လိဝိကရေန။ [သိဇ္ဇါပုရ-မူ]

၅၊ မြန်မာဘာသာပြန် ၄၊

ဆရာမိဘ ကြီးသူ သေည်ကို တရား ကျင့်အပ်ကြောင်း၊

.....ဣန္ဒြေကြောင့်၊ မင်းတကာတို့ လေးစား-ချစ်ကြည်အပ်သော အသောက
 မင်းကြီးကြီး ဤသို့ ပြန်ကြားတော်မူလေပြီ--တမိ အဘကို စကားကို နားထောင်
 လိုက်နာရာ၏။ ဤအတူ မင် ဆရာသမား၊ (အသက် အရွယ် ကြီးသူတို့ စကားကို
 လိုက်နာရာ၏။ အဆွေခင်ပွန်း၊ သွန်ကျမ်းဝင်သူ၊ ဆွေမျိုး ဉာတိတို့၌ ၎င်း၊ ဝကျးကျွန်
 အစေခံ အမှုလုပ် အထိ ၎င်း ကောင်းစွာ ကျင့်ရာ၏။ သတ္တဝါ တို့ကို ညည်းဆုံး သတ်-
 ပြတ်ခြင်းကို မပြုအပ်။) ပကားကို ဖြောင့်မန်စွာ ပြောဆို အပ်၏။ ယုံသို့ ဘားမြင့် ဤ-
 တရား၏ ဂုဏ်-ကျေးဇူးကို ဤသို့ လိုက်နာ ကျင့်ဆောင်ရာ၏။ ဤသို့လျှင် ဆရာသမား
 အပေါ်၌ တပည့်ကောင်းသည် ကျိုးနွံစွာ ကျင့်ဆောင်အပ်၏။ ဆွေညာသင်္ဂဟတို့
 အပေါ်၌ လည်း (ကောင်းစွာ ကျင့်ရာ၏။) ဤ သည်ကား ရွေးသူဟောင်း စစ်လာ
 ကျင့်ကြံ လိုက်နာသော တရားလမ်းတည်း။-(.....)

၅၊ † ဤကျောက်စာ၌.....၌ အစစ် ပြန်သော ဗုဒ္ဓရာဇာ စာလုံး မသင့်ရှား ဖျက်စီး

၆၊ မှတ်ချက်။ ဤကျောက်စာ ရွှေပိုင်း၊ နောက်ပိုင်းတို့၌ မထင်ရှား၍၊ အစ
မရှိ၊ အဆုံး ပသတ် အလည်၌ ပေါ်ပြသော ကေးများကား အသောကမင်း ဆုံးမ
ပေးရိုး တရားများ ပင် ဖြစ်၏။ အကယ်၍၊ အစ အပိုင်းနှင့် အဆုံးပိုင်း ဂိုပါမူကား
အထူး လေးနက် ကောင်းမွန်မည့် ကျောက်စာ ဖြစ်ဟန် ဖြစ်၏။ သို့သော်၊ သင်္ဂါရ-တရား
မှန်က မပျက်စီး ပဲ၊ မြီးစွဲသော သဘော မရှိသောကြောင့်၊ မသိနိုင်သော အပိုင်းများ
အတွက် အထူး ပစ္ဆေရန် မဟုတ်ပြီ။ ဝမ်းမြောက်၍၊ ကျေးဇူးတင်ဖွယ်မှာ သင်္ဂါရတို့၏
အနိစ္စ သဘော ဖြစ်သည့် အတိုင်း မဇ္ဈိမ နိုင်ငံလုံး သုံး သာသာ ကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့သော
ပေါ်ဋိမာက-သာသာကြီး တခုလုံး ပင် ပျောက်ကွယ် ရပါသကဲ့၊ ထိုသို့ ပျောက်ပျက်
ပုန် စိမ့်နိုင်သော အသောက မင်း၏ အစွမ်းကြောင့် ဤ အသောက တရားစာများ
တည်ရှိနေသည်ကို ပင် အသောကမင်းအား ကျေးဇူး တစ်၍၊ ၎င်း၏ တရားများကို
သာ ကြည့်ရှု ဝမ်းမြောက်ကြရ၏။

သို့ ကျွန်ုပ် မှာဆို ညွှန်ပြခဲ့တိုင်း ဆိုလျှင်၊ ဘုရား ဧဟာ ပေါ်ဋိတော် စသည်များ
ကို အသောက မင်းတရားကြီး အလား ခိုင်ခံ့လှစွာသော ကျောက်ပြားကြေးပြားများ
၌ ထွင်းထု ထားခဲ့သော်၊ တရားတော် အရှည် တည်တံ့နိုင်ကြောင်း ဖြစ်၍၊ အလွန်
ကောင်းမွန်ရာ၏။ ဥပမာ မင်းတုန်း မင်းကြီးကြီး၏၊ တရား-ပေါ်ဋိတော် စားလုံးကို
ကျောက်သလင်းများ၌ ခမ်းနားစွာ ခေးကွခြင်း၊ မန္တလေးတောင်ကို ပြုပြင်သော ရတေ၊
ကြီး ဦးနန္ဒ၏၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဒီကာစုံ ကျောက်စာများ ကဲ့သို့ တည်း ဟု ကျောက်စာ
ကြည့်ရှုသူတို့မှာ အဓိပ္ပါယ် လင်မြင်ကုန်ရာမည်။ ကျောက်ပြား၊ ကြေးပြားများ၌ ရေးသား
ထားခြင်းမှာ ပေ-စက္ကူ၌ ရေးသား ထားခြင်းထက် အမှတ်-အမြင် ခိုင်ခံ့သည့်ကား
မှန်၏။ ၎င်း အတွက် ဧတနာ အတိုင်း ကုသိုလ်ရမည် လည်း မှန်၏။ သို့သော် လည်း
သာသနာတော် အမြင့်-အရှည် တည်နေ ပြန့်ပွားရန် ဖြစ်သည် ဟု ကား မလိုနိုင်ချေ၊
စင်စစ်ကား ပေ-စက္ကူပြင်တို့၌ ရေးသား ပုံနှိပ်၍၊ ကျောက်-ကြေးပြားများ ကဲ့သို့
မခိုင်ခံ့ ဆိုရစေကာ၊ သာသနာတော် အရှည် တည်တံ့ ပြန့်ပွားကြောင်းမှာ ယုံမှားမဲ့
သာတည်း။ ထိုစကား မှန်၏။ ဝိနယော နိဂ္ဂဟ သာသနံ ဦတံ၊ ဝိနယော နာမ သာသ-
နဿ အာယု-ဘုရား အဆုံး-အမတော် တည်တံ့လျှင်၊ သာသနာ တည်၏။ ဘုရား
ဩဝါဒ တော်သည် သာသနာတော်၏၊ အသက် ဖြစ်၏ ဟု သင်္ဂါယနာဟင်္ဂ အရှင်တို့
ဆိုကုန်ပြီ။

ထိုစကားဖြင့် ခိုင်ခံ့ခြင်းနှင့် ပြန့်ပွားခြင်း ၂-မျိုးတို့၏ ခြားနား ကြောင်းကို
ပြ၏။ ကျောက်ပြား၊ ကြေးပြား စသည်တို့၌ ရေးထု ထားခြင်းမှာ ခိုင်ခံ့ ရန်ကား ဖြစ်၏။
ပြန့်ပွားရန် ဟု မဆိုသာ၊ စက္ကူပြင်-ပေရွက်ပြင်တို့၌ ရေးသား ပုံနှိပ် ထားခြင်းမှာ

နိုင်ခံ့ရန်ကား မပြစ်၊ သို့သော်၊ ပြန့်ပွားရန်ကား ဖြစ်လေသည်။ ထိုကား သင့်ပေစွာ၊
 ၎င်း စက္ခု-ပေရွက် စသည်မှာ လွယ်ကူစွာ ပြုလုပ် ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်၍၊ အဖိုးပသန်လှ-
 သောကြောင့် အများ ပြန့်နှံ့စေရန် ဖြစ်စေနိုင်လေသည်။ မှုချ သိအပ်သည်ကား ဘုရား
 တရားတော် ပြန့်ပွား၍၊ အများ သိဖြစ်စေခြင်းသည် သာ သာသနာတော် တည်သည်၊
 စည်ပင် ပြန့်ပွားသည် ဟု ဆိုရလေ၏။ ထို့ကြောင့် အရှင် သာရိပုတ္တမထေရ် မြတ်သည်
 'ယထဃိဝံ ဗြဟ္မစရိယံ အဋ္ဌနိယံ အဿ ဝိရုဋ်တိကံ'-ဟု ပိန့်ဆိုလေပြီ။ ထို့ကြောင့်
 သာသနာတော် အမြင့်-အရှည် တည်တံ့ခြင်း ဟူသည် ကပ္ပါသူ ကပ္ပါသား အများ
 သုဂါတို့ နားလည် သိကျွမ်းခြင်း မရှိပဲ၊ ကဋ်ကဋ္ဌိ သူ့ဘာသာ သူတည်ပြီး ခိုင်ခံ့နေ-
 သည်ကို သာသနာတော် တည်ပြီးနေသည် မဆိုရ၊ စင်စစ်ကား ကပ္ပါသူ ကပ္ပါသား
 အများကို သိနားလည်၍၊ တည်တံ့ခြင်းကို သာ သာသနာတော် တည်ထွန်းသည် ဟု
 သိမှတ်ကြရာ၏။

ဤကားဖြင့် 'မြင့်မြတ်သော ဓမ္မဒါန-ကုသိုလ်ကို ပြုလုပ်မည်' ဟု အလွန်
 ကြိုးထွားသော စိတ်စေတနာဖြင့် ပိဋက ၃-ပုံကို ပူဇော်-လှူဒါန်းတော်ကြ သတ္တိတား
 မိမိတို့ ပိဋကကို စာတိုက်တည်းက မထွက်ရမည့် နေရာ၊ ကသုံး မပြုမည့် နေရာတို့၌ထား၍
 အကျိုး မများလှမည်ကို ၎င်း၊ ဓမ္မဒါန-ကုသိုလ်ထူး ဟု ခါးကျူး ဟောပြောကာ စာပေ
 များစွာ စုဆောင်း ထားရှိလျက် ကိုယ်တိုင် လည်း အသုံး မပြု၊ ဘူကိုလည်း မထုတ်
 မပေးသော ပိဋကစောင့် ပုဂ္ဂိုလ်တော်ကြီးတို့၏ အလုပ်မှာ အကျိုး မများလှပုံကို ၎င်း၊
 ဓမ္မဒါန အမှုကြီး ဟု ချီးဖွဲ့ ခေါ်ဆို၍၊ ထိုသို့ ပိဋကတို့ကို တော်စွာ လေးစွာ ရိုက်နှိပ်
 ထားရှိလျက် အများမှား အယွင်းယွင်း ပြုလုပ်သော ပုဒ်ပိုဒ်တိုက် ရှစ်တို့၏ အလုပ်မှာ
 အကျိုး များစွာ မရှိသည် ၎င်း သိသေသည်း။ ထို စကားသစ်လှစွာ၊ 'သိထိလော မိ
 ပရိဗ္ဗတော၊ သိဃျော ဣဂါရိဓမ္မတရဗ' -လျော့လျော့ ကျင့် ပြုခွင့် သုတော်စွာ၊ အပြစ်
 မြို့ ပြောထူ ပွားရုံသာ' ဟု ဘုရား ဟောတော်မူလေသည်။

ပဉ္စမ ခုဒ္ဒက သီလာ နုသာသနီ၊

၅၊ မူလပါဠိ၊

† ပိယသန္တံ လ(၁)ဇာ မာဂဂံ သံဃာံ အဘိဝါဒါနံ ပဿယ၊ သေပါဇာဓဇာံ ဇာသု—ဝိဟာလုတံ ဇ ပိဋိတေ၊ ဇေ၊ ဘံတေ၊ အာဇာကေ ဟမာဓုဓဿိ၊ ခံမာဋိ၊ သံဃသီဟိ ဂလဇေ ဇ ပဿာဒေ ခ၊ ကေဝိတိ၊ ဘံတေ၊ ယဝတာ ဗုဒ္ဓေန ဘာသိတေ၊ သဇေ သေ သုဘာသိတေ ဝါ၊ * . . † ဇေဝါ ဘံတေ၊ ဟမိယာ ယောဒိသေယာ၊ ဟေဂံ သဇေမ ခိလဋ္ဌိတိကေ ဂဟာသတိတိ၊ အာလဟာမိ ယကံ တံ ဝတဝေ၊ ဣမာနိ၊ ဘံတေ၊ ခံပေလိယာယာနိ၊ ခိနယသမုက္ခသေ အလိယဝသာနိ၊ အနာဂတဘယာနိ၊ ဗုဒ္ဓိဂါတာ၊ မောနယ—သုတေ၊ ဥပတိသပသိန္ဒေ ဝ . . †၊ သာတုလောဝါဒေ ပုသာဝါဒံ အဓိဂိဿ၊ သဂဝတာ ဗုဒ္ဓေန ဘာသိတေ တောနိ ဘံတေ ခံပလိယာယာနိ ဣဃာမိ၊ ကိတိ ဗဟုကေ ဘိဇ္ဇပါယေ ဇ ဘရုဋိယေ ဇ အဘိဓံနံ သုဒ္ဓာယု ဝ၊ ဥပါဓေလယသု ခ၊ ဟေဂံ မေဝ ဥပါသကာ ဝ ဥပါသိကာ ခ၊ တောနိ၊ ဘံတေ၊ ဣမံ လိခါယယာမိ၊ အဘိယောတံ ဗ ဇာနိတ—ကိ။

ဣတိ ခုဒ္ဒက သီလာ ပတ္တာ နုသာသနိယော

နိဋ္ဌိတာ၊

† ရာမာဝတာရသမ္ပဆရာ၏ အဓိသာက ကျောက်စာပေါင်း စာအုပ်၌ ဤကျောက်စာကို 'ဘာရဝါသီလာလေခ' ဟု အမည်ပေးထား၏။ (၄၆ - ၄၇ ဖွာကြည့်။)

* ဤနေရာ၌ 'ဇ ဝုဇေဝါသံဇိတ ဟမိယာဒေဒ' ဟု ထိုစာအုပ် ၌ ပါရှိ၏။ U.K.D.

† . . . ဤအစက် ပြဿာ နေရာများကား ကျောက်၌ စာလုံးပျက်စီးနေသော နေရာများတည်း။ () ဤအတွင်း စာလုံးများမှာ မှန်းဆ၍ ဖတ်ယူ ရေးထားချက်။

၆။ မြန်မာဘာသာပြန် ၅။

အသောကမင်း သံဃာများထံ လျှောက်ထားချက်၊

ဝိယဒဏီ ပဿိသော အသောက မင်းကြီးကြီးသည် ပဂဓတိုင်း အတွင်းရှိ သံဃာတော်များထံ ကမ်းရောက် မှုမျှော် ဂွိုခိုးသျှက်၊ အနာရောဂါ ကင်းရှင်းစွာ နေထိုင် သိတင်း သုံးတော်မူရကြပါ၏လော၊ ဆေး - အနှောင့် အရှက်မရ ချမ်းမြသာ နေကြရပါ၏ လောဟု မေးလျှောက်လေပြီ။ သံဃာများက ရောဂါ ကင်းကြောင်း၊ ချမ်းသာစွာ နေကြကြောင်းကို ပြန်ကြား သိရပြီးနောက်၊ + (....) အရှင်ဘုရားတို့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာတော် တို့ ၃ မျိုး၌ အလွန် ကြည်ညို လေးစားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အရှင် ဘုရားများ၊ ဘုရားရှင် ဟောကြားတော် မူခဲ့သမျှ တရားတော်သည် အားလုံး ပင် ကောင်းစွာ ဟောထားချက် သာ + ဖြစ်ပါပေ၏။ အိုအရှင်အကောင်းများ၊ ဤ တရား ဖေသနာတော်များ အနက်၊ သူတော် တရား ရှည်လျားစွာ ကြည်တန်ခိုင်ကြောင်း ဖြစ်၍၊ အကျွန်ုပ် တကာတော် ကိုယ်တိုင်လည်း ငရားစူးမြတ် ကျင့်စွမ်းနိုင်လောက်သော တရားတော်ကို ဟောကြားတော်ကြပါကုန်။

ထို သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့၊ ဘုရားရှင် နတ်တော်တို့က + ဂိနည်း ပိဋက တော်၌ ဟရိယတ်သ တရားတော်၊ အနာဂကဏယ ဖေသနာတော်၊ ဤမူ စာပါး မောနယ၊ အကျင့်ကို ပြုရာ မောနယပဋိပဒါသုတ်၊ [+ တနည်း - စဟန်း၊ အဖြစ် မရှိ ပည်ကြောင်း ဟောရာ ဂါထာများနှင့် မောနယ ပဋိပဒါသုတ်] ဥပတိဏ မည်သော အရှင် သာနိပတ္တမထေရ်မြတ်တား သုဓိမ္မာ° ပရိဝိဒ်မ ကြည်ညိုသော သုဓိမ္မာ° သုတ်၊ သို့ မဟုတ် ဥပတိဏက ဘုရားအား ကြည်ညိုသော သမ္မသာဓနိယသုတ် [သို့ မဟုတ်

+....ဤနေရာမှာ မှာ အမှန် မဆုံးဖြတ်ရ၊ ထင်မှတ်မျှ ဖြစ်၏။ နောက်....ဤနေရာ ဝါကျ အဆင်းမှာ ပုစ္ဆာ ဝါကျ ဖြစ်နေ၏။

အရှင် သာရိ ပုတ္တဏ္ဏထေရ်၏ အသေး ဖြစ်သော သာရိပုတ္တသုတ်၊ နှင့် မုဿဝါဒကို အကြောင်းပြု၍၊ ဟောတော်မူသော ရာဟုလောဝါဒသုတ်၊ အရှင်တရားတို့ ဤတရားတော်များကို မည်သို့အားဖြင့် ရဟန်း ဝေါဟာရများ ရဟန်း မိန်းမတို့ မပြတ်နာယူ ဆောင်ရွက်ကုန်စုံနည်း၊ ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာလ အပေါင်းတို့ လည်း ထိုသော အကယ်သို့ မပြတ်နာယူ ဆောင်ရွက် ကုန်မည်နည်း-ဟု တကမ္မဇော အလို-ဘာသာဖိုပါ၏။ ထိုအရှင် ကောင်းတို့ ဤတရားတော်တို့ကို အစွဲပြု၍၊ ဤသို့ ပြောကြား လျှောက်ထားချက်ကို ရေးသားစေပါ၏။ ဤသို့ အားဖြင့် တကမ္မဇော၏ အလိုဆန္ဒကို အများသိမြင် ကြပါလိမ့်မည် ဟု-လျှောက်ထားလေပြီ။

ဤကား ကျောက်တိုင်ငယ် ကျောက်ခဲ အဆုံး-အပ သြဝါဒ ကသာ တည်း။

၇၊ ဥပဒေသ၊ ၊ ဤကျောက်စာဖြင့် အသောက မင်းကြီးကြီးသည် ရဟန်းတော် မထေရ်များနှင့် ယောဘုရား တရားတော်ကို နာယူပြီးလျှင် သောက ရွှေရာ လူဏ္ဏန်များကို မှတ်သား ရေးကူးစေခြင်းဖြင့် အများ အကျိုးငှာ ကျောက်တိုင် ကျောက်စာ ပြုလုပ် ထား၍ သက္ကံသို့ ကျွန်ုပ်တို့အား လည်း တင့်တစသော တရားကို ကြားနာရ၍၊ မှတ်လောက်သည် ဟု သိမြင် သောတရားရလျှင် ရေးကူး မှတ်သားရန်၊ သို့မဟုတ် စာပေ ကြည့်ရှုရာတွင် မှတ်သားလောက်သော အချက်ကို တွေ့ရှိရသော်၊ ရေးကူး မှတ်သားရန်၊ အယုတ်သဖြင့် ရှေးစကားခေါ် ဝတ္ထုကိုပင် ဖြစ်စေ အမှတ်ပြုလောက်သည်ကို ပြောဆို ကြားသိရလျှင် ရေးကူး မှတ်သားရန်ကို ညွှန်ပြနည်းပေးလေသည်။

၈၊ မှတ်ချက် ၁၊ ၊ ဤကျောက်စာ၌ ဝိနည်းလော အရိယဝံသ တရားတော်ဟူသည် ဝိနည်းပါဠိတော်၌ ဟိုက်မှိုက် ဟောသည် မဟုတ်၊ ဝိနည်း အရာ ဖြစ်သော အကျဉ်းတရား သာ ဖြစ်၏။ † အသောက မင်းကား ဝိနည်း တရားဟု သိမှတ်၍၊ ဆိုခြင်းမျှ ဖြစ်၏။ စင်စစ်ကား စတုက အင်္ဂုတ္တိုရ် ဥဓ္ဌမလေဝဂ် အဋ္ဌမ အရိယဝံသ သုတ်တည်း။ ထို့အတူ ဝိနည်း၌ ခဟာတော်မူသော အနာဂတသမတို့ဟူသည့် လည်း ဝိနည်း ကျမ်းတို့ကို မဟုတ်၊ ဝိနည်း အကျဉ်း ဆိုင်ရာနှင့် ဝေ၍၊ ဟောတော်မူသော ဝဇ္ဇင်္ဂုတ္တိုရ် ခဟာဇာဇီဝဝဂ်၊ သတ္တမ အရညဝိဟာရီသုတ်၊ ၎င်းအဋ္ဌမ ဝေရာရိသုတ်၊ ၎င်း နဝမ အဘာဝိတသုတ်၊ ၎င်း ဒသမ ဂဿျာဏကာမီ သုတ်များ တည်း။ ထိုမှ တပါး မုနိ

ဂါသာ ခေါ် ဓမ္မပဒ ခမ္မဋ္ဌဝဂ် မုနိဂါသာ၊ သို့မဟုတ်၊ သုတ္တ နိပါတ် ဥရဝဂ် ၁၂ မုနိသုတ် ဂါသာများ၊ ခောနေယျသုတ်၊ ဥပတိထပဒိန-ဟူသော သံယုတ် နိဒါနဝဂ် သုခိမုခိသုတ်၊ သို့မဟုတ် ဝိဆဒ္ဓိကာယ သမ္ပသာဒနိယသုတ်၊ အင်္ဂုလိသုတ်၊ ဗင်္ဂါလီ၊ တိန္ဒိ-
 ပညာရှိတို့ အလိုအားဖြင့် ဥပတိထသုတ်၊ အမေး ဖြစ်သော သုတ္တ နိပါတ်-အဋ္ဌကဝဂ်၊ သာဓိပုတ္တ သုတ်၊ လို့ပြင်၊ မုသာဝါဒနှင့် စင်ရာ မဇ္ဈိမပုတ္တာသ ရာဟုလောဝါဒ သုတ်တို့တည်း။

၎င်းတို့မှာ သဗ္ဗမ္မစိရဋ္ဌိတိက-သုတ္တန်များဖြစ်သည့် အတိုင်းသံမှတ်ထိုက်ကုန်၏။ ထို ကို ရည်၍၊ ပင်-A collection of the seven passages cited including both text and translation would be of much interest as constituting authoritative compendium of the law of duty or piety as conceived by Asoka.- အသောက မင်းကြီး ရည်ညွှန်းချက် အတိုင်း သုတ္တန် တရားတော်များကို ပါဠိတော်နှင့် ဘာသာပြန် ၂-မျိုးစုံ ရပေါင်း ထားရှိ၍၊ ဘာသာရေး ဆိပ်ရာ လိုက်နာစွယ် ညှော်မျှင်း တခု အဖြစ် ပြုလုပ် တည်နေ စေခဲ့လျှင်၊ များစွာနစ်မြိုက်စရာ ကောင်းပေရာမည်။-ဟု ၎င်းကျောက်စာ အင်္ဂလိပ် ပြန်ဆိုသူ ဖင်းဆင်းတိ အေအေမစ်သ်-Vincent A. Smith က ဆိုလေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤကျောက်စာ ကျမ်း၏ ဆဋ္ဌမပိုင်း၌ ၎င်း သဗ္ဗမ္မ စိရဋ္ဌိတိက-သုတ္တန် မြန်မာပြန်များကို ထည့်သွင်း ထားရှိကုန်၏။

မှတ်ချက် ၂။ ပညာရှိ ဦးကျော်ထွန်းက 'ဝိနယသမုကသေ' ပုဒ်ကို 'အဆုံး-
 အပ ဖြစ်သေး' ဟု မြန်မာပြန်လို၏။ ထို့ပြင် 'ဝိနည်းလာ အရိယဝံသ တရားတော်ဟူသည်' ဟူသော ကျွန်ုပ်၏ မှတ်ချက်ပါ စကားကို လည်း 'ဝိနယသမုကသေ' ပုဒ်ရှိ ဝိနယ-
 သဗ္ဗိသည် ဟောအပ်သော အဆုံးအမ တရားတော် ဟူသည်' ဟု ပြန်ဆင်စေလို၏။ ကျွန်ုပ် သဘော မတူနိုင်သည်မှာ ပညာရှင် အပေါင်းတို့၏ ဆုံးဖြတ် ခွင့်ကို လွဲအပ်-
 ခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ပြင် 'အသောက မင်းကား ဝိနည်း တရားဟု ထင်မှတ်၍၊ ဆိုခြင်းမျှ ဖြစ်၏' ဟု ကျွန်ုပ် ပြောဆိုသော မှတ်ချက်ကို လည်း 'အရှင် မဟာ မောဂ္ဂလိ-ပုတ္တ-
 တိသာ အစ ရှိကုန်သော ရဟန္တာ အရှင် မြတ်ကြီးတို့ထံ မပြတ် ဆည်းကပ်၍၊ တရားတော်ကို နာခံမှတ်သား သင်ကြား ဆွေးနွေး ပြီးမှ ကျောက်စာများကို ရေး ထိုးစေသော အသောက မင်းကြီးသည် ပင် အရိယဝံသ အစ ရှိသော တရားတော်တို့ကို ဝိနည်း- ပိဋက တရားတွေ ဟု ထင်မှား မိလေဟန် အဖြစ် ဆို၍၊ မှတ်ချက် ရေးသားခဲ့ပြန်၏။- ဟု ၎င်းက ဆို၏။

ကျွန်ုပ်၏ အာဘော်မှာ 'ဝိနယ သမုက္ခသေ အလိယ ဝသောနိ အနာဂတ သ-
ယာနိ' ဟူသော ကျောက်စာပါ ကောင်းတွင် ဝိနယသမုက္ခသေ - ဟူသော ဝါဂ်ဖြင့်
ဝိနည်း ပိဋက၌ ဟောသော တရားများ ဖြစ်ကြကြောင်း - အသောက မင်း၏ အလို
ဖြစ်သည့် ဟု ယူဆ၏။ ထိုကောင်း တစ်မျိုး၏ အသောက မင်းကြားသည် ဘုရား ပိဋကတော်၌
ကိုယ်တိုင် ကြည့်ရှု သိစွမ်းခဲ့သူ မဟုတ်၊ မေဃဝန ကျေးဇူးကြောင့် ပရတော သောသ
မျှဖြင့် တရား နားလည်သူ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ထိုသို့ ဖြစ်ကြောင်းကို - ဧဝံ ခေ ဟုတာ ခံပသဝနာနိ
သာဝါယယာမိ-ဟု သတ္တ - သိသာနုသားသနီ - ကျောက်စာ - သဏ္ဌမ-သိသာနုသာသနီ -
ဧဇ္ဇတော ပရထမ္မ - ကျောက်စာ၌ ဆိုထားလေပြီ။ ထို့ကြောင့် အသောက မင်း
ကြားကား တရား နာမှုကြောင့် တရား နားလည်သူ ကေန မှန်၏။ သို့ရာတွင်၊ ဝိနည်း၊
သုတ္တန်၊ အဘိဓမ္မာ ဟူသော တရားများ၏ သရုပ် သဘောကိုကား ထိုမျှ ကွဲပြား
နားလည်သူ မဖြစ်ပေရာ ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆ၏။

မည်သို့ ဖြစ်စေကာ၊ ကျွန်ုပ် ထင်တိုင်း အာဘော်ကို မပြဆိုပဲ ရှောင်လွှဲ
ရေးသား သွားမည် ဆိုကာ လည်း ပြစ်နိုင်ပါ၏။ သို့သော်၊ ဒေါသညူ - ဂုဏညူ ဝိဒ္ဓတ္တိ
သဘော အတိုင်း ကျွန်ုပ် အာဘော်ကို ပြဆိုရန် အရေးကြီးသည် ဟု ကျွန်ုပ် ထင်၏။
ထိုသို့ အားဖြင့် ကျွန်ုပ် အပေါ်၌ ပညာရှိတို့ မထေမဲ့ ပြယ် ဆိုခြင်းမှ ကင်းလွတ်ရာ
သတည်း။ ထို စကား မှန်လှ၏ ၊ အသောက မင်းကြားကို ကျွန်ုပ် ချီးကျူးချက် လွန်-
မင်းစွာ ပြုသည်မှာ တရားတော်၏ သဘောကို နားလည် - လိုက်နာ - ကျင့်ဆောင်
သော အရေး အတွက် သာ ဖြစ်၏။ ပိဋက တတ်မြောက်၍ သရုပ် - သကန်ကွဲပြား-
ရေး အတွက် ကျွန်ုပ် မချီးကျူးလိ၊ အကြောင်းကား ထိုသို့ ချီးကျူးရန် ဂုဏ်ထူး
ရှိသည် ဟု ကျွန်ုပ် မသိရသောကြောင့်တည်း။ အသောက မင်းကြီးသည် အရှင် မဟာ
မောဂ္ဂလိ - ပုတ္တတိဿ အစရှိသော ရဟန္တာကြီးတို့ အထံ၌ အမန်ဖန် တရားနာယူရ
ကြောင်း - ပညာရှိ ဦးကျော်ထွန်း ထောက်ထား ပြုချက်မှာ ကောင်းလှ၏။ သို့ရာတွင်၊
ထိုမျှဖြင့် ပိဋကတ္ထယဓာရီ မည်သောကအောင် ကျမ်းဂန် တတ် မဖြစ်နိုင်၊ ထို့ကြောင့်၊
ဝိနည်း သဘောကို ပြသော အရိယဝံသသုတ် စသည်ကို ဝိနည်း ဝေဓနာ ဟု အသောက
မင်း မှတ်ယူနိုင်ခွင့် ရှိသေးသည်။

မှတ်ချက် - ၃။ 1013 ကွဲ - ဝိနယသမုက္ခသေ အရ V.A.Smith - ပင်းဆင်းတ်
အေ ဆမိသိကာ ဝဗ္ဗက္ကပ္ပဝတ္ထနသုတ်ကို ကောက်ယူလို၏ ၊ ဥဒါနပါဠိတော်ကို လည်း
ယူလို၏။ ရာဇကုဗေဒ ပုဂံရရှိဒေါ် ဒက်လီ - ပညာရှိကမ ဝင်းများနှင့် တကွ ဆိုက်သော

ဝါဒသုတ်ကိုလည်း ဆိုလို၏။ ထိုမှ တပါး များစွာလည်း ကြံ-စည်ကြကုန်၏။ စင်စစ်ကား ၎င်းတို့သည် သဒ္ဓတ္ထ-ပဏ္ဏမ္ပကို ကြည့်၍ ကြံစည်ကြခြင်းတို့ သာ ဖြစ်ကုန်၏။ မုချမှကား ဝိနယ သမုကဿေ-ဝိနယသဒ္ဓတ္ထဿေ-ဝိနည်းပိဋကတော်၌ ဝါ-ဝိနယ သမုကဿေ-သဒ္ဓတ္ထဿေ-အဆုံး အမကို ပြဆို ယောကြားရာ ဖြစ်ကုန်သော ဟု ပြန်ဆိုရာ၏။ ပထမ-အဓိပ္ပာယ် အရ အရိယဓိဿ အသော သုတ်များကို ဝိနည်းဒေသနာ ဟု ဆိုလို၏။ ဒုတိယ-အဓိပ္ပာယ် အရ သုရားဆုံးမ ယောကြားသော တရားစု ဟု ဆိုလို၏။ ကျွန်ုပ်ကား ရှေးအနက်ကို လို၏။ ဤကျောက်စာကို ပြင်ဆင်သော ပညာရှိ ဦးကျော်သွန်းကား နောက်အနက်ကို လို၏။

ဤမျှဖြင့် အရှင် အာဒိဇ္ဇဝံသ မထေရ် ပြန်ဆို ရေးသား အပ်သော အသောကကျောက်စာတော်များ အနက် ၅-မျိုးသော ကျောက်တိုင်ပေါ် ကျောက်စာ အဆုံး-အမများ ပြီးဆုံးသတည်း။

ငါ့ အလောင်း ၅။

ဒုတိယ ကျောက်တိုင်ပယ် ကျောက်စာတော်ပြင် ၁၅၆၈

ရွှေမြင်တင်ဆေးတိုက်

ဦးညို+ဒေါ်သန်းရီသားစုကောင်းမှ

၁၂-မြို့သစ်(၁)လမ်း-ကျောက်မြောင်းရန်ကုန်

နတ်လူသားစုခေါ်စေသော်

အထ ပုန် ခုဒ္ဒကတ္တမ္မလေခါယော၊
လုမ္ဗိနီ သိလာထမ္မလေခါ၊

၁။ မူလပါဠိ၊

ဒေဝါန ပိယေန ပိယဇဿိန လာဇိန ပိသတိဝသာ' ဘိသိတေန အဟနာ
အာဂါစ မဟိယတေ, 'ဟိဒ ဗုဒ္ဓေ ဇာတေ သကျမုနီ'၊ သိလာဝိဂုဿိ ဝာ ကာ-လာ
ပိတာ၊ သိလာထတေ ဘ ဥသာပါပိယတေ ဟိစ အကဝံ ဇာတေ'—ဟိ လုမ္ဗိနီဂါမေ၊ ဥပ
လီဇေ ကတေ အထဘာဂီယေ စ။

၂။ ပုတ်ချက်၊ ဒေဝါန-ကို ဒေဝါနံ, ပိယဇဿိန-ကို ပိယဇဿိနာ, လာဇိန-ကို
လာဇိနာ, အာဂါစ-ကို အာဂစ္ဆ-အာဂန္ဓာ ဟု မှတ်၊ သိလာ ပိဂုဿိ ဟူရာ၌ သိလာဂစ္ဆ-
ကျောက်သားဖွားခန်း ဟု ဆိုလို၏၊ 'သိလာထတေ စ ဥသာပါပိယတေ' ကို ဆောက်၊ အ
ထ ဘာဂီယေ စ၌ အတ္ထံ စဘာဇယေ' ဟု အခြား၌ ပါဠိ ရှိလို၏၊ ပိပိ ကုသိုလ် အ
ဖို့ကို ဝေခြမ်း၏ ဟူသို၊ အခြား ထပါးသော အနက် အဓိပ္ပါယ်အထူး ကြံစည်ရန် အရာ
မဟုတ်။

ယခု-အခါ တဖန် ကျောက်တိုင်ငယ် ကျောက်စာတို့ကို ဆိုအပ်ကုန်၏။

၁။ မြန်မာတာဝာပြန် ၁။

ဘုရားဖွားစောဓိမူရာ၌ ကျောက်တိုင်ဖိုက်ကြောင်း။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ် ၍၊ ပိယဇဿိ ဟု ဝံ့ချို ခပ်နှိပ် အရှင်
ဟောကဿပ မထေရ်မြတ်၏ ဗျာဓိဗိသိကောကို ခံယူ-ရရှိသော အသောက မင်း-တရား
ကြီးသည် ကိုယ်တော်မြတ် အဘိသိက် ခံယူ၍၊ အနှစ် နှစ်ဆယ်ခြောက် အခါသကာ

ဝင်မျိုး၏ အထွတ် ရဟန်းတို့ တဖွတ် ဥသျှောင် ပြင်တော်မူသော ဘုရားသခင် မွား
မြင်တော်မူရာ ဤအရပ်၌ မွေးမြော်—လာဝတုဂ်တော် မူလျက်၊ ဗုဒ္ဓဘော်တော်မူအပ်၏။ ထို့
ပြင် (ဤ နေရာ၌ ကျောက်အုတ် မြီးသော) (မွေးမြင်သောဗုဒ္ဓရာ) ထိုက်ခန်းကို လည်း
ဟည်သား ပြုလုပ်စေ၍၊ ကျောက် ကမ္မည်းကိုင်ကို လည်း ခိုက်ထူခဲ့၏။ ဤလူမျိုး ဟု
[ယခု လက်ရှိ အမည် တွင်သော] ရွာနေရာ၌ ပျဉ်းတော် သခင်ဘုရားရှင်သည် မွားမြင်
တော်မူခဲ့ပြီ ဟု မှတ်တား ထားရှိတော်မူခဲ့၏။—ဤ ကုသိုလ်၏ အဖို့ကို လည်း နတ်လူတို့
အား အမျှ ပေးစေတော်မူ၏။

၄။ ပြုပဒေသာ။ မှတ်တားလောက်၍၊ အများ မကုသိုလ် ထင်ထင် ပိုရာကို အမှတ်
တခု ပြစ်စေရမည်။ မိမိ လာဘရက်သော အထိန်း-အမှတ် ကို လည်း ခိုးမည်း-မြေပြဲခဲး
နှင့် ရေးသားခြင်းမျိုးမှ တပါး၊ နှင်းနိုင်သမျှ ပြစ်စေရမည်။ စေတီ ထိုက်သူ လေးဦးဆိုင်ရာ
၌ ပြဆိုထားသည့် အကျိုးများ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အကျယ် သိတတ်ကြစေ ဟု ကျွန်ုပ်
တို့အား လမ်းညွှန်၏။

၅။ ဝါဒကုံး။ 'ယိဒိ ဘဂဝံ ဇာတေ' ကို လုံပိုနီ-ဂါမေ ဥဗလိဒေ ကတေ အထ-
ဘာဂီယေ ဝေ-ဟူသော ပါဠိကို ခင်းဆင်း၍ အေ ဆမစ်သ် Vincent A. Smith, က
အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၌ 'Inasmuch as 'here the holy One Was born,'
the Village of Lummīni was released from religious Cesses
and required to pay (only) one-eighth as land revenue- ဤနေရာ
အရပ် ဒေသ၌ သဒ္ဓိစင်သော ဘုရားရှင်၏ အလောင်းတော်မွှား မြင်တော် မူရာ ခြံ
ခြင်းကြောင့် ဤလူမျိုးရှိရာသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အခွန်ငွေကို ခိုင်ကြေးမဲ့ လွတ်စေခွင့်
ဖြစ်စေ၍ မြေခွန်ငွေတစ်ဆယ့်နှစ် တိုက်သက်သမျှ ချစ်ဖို့ တမို့ သာ ယမ်းဆောင်စေရပြီ။—
ဟု ပြန်ဆိုထားလေသည်။ ၎င်းပြန်ဆိုချက် အဓိပ္ပာယ် အတိုင်း ဖြစ်ခဲ့သော်၊ ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်ဆို
ခဲ့ချက်ထက် ပင် အဓိပ္ပာယ် သေးနက်၍၊ အသောက မင်းတရား၏ ဂုဏ် ထိုးတက်ပေ၏။

ဗျိုတုတွင် 'သိလာ မိဂဥဘိဇာ ကာသပိတာ'—ဟူသော ကေားကို 'a stone
bearing A horse was Caused to be made—မြင်းရုပ်တု ထားရှိသော
ကျောက်-တုံး မှတ်သား၍ ကျောက်တိုင် ပြုလုပ်စေလျက်—'ဟု ပြန်ဆိုလေသည်။ ထို့ နောက်၊
'ဤ ရုပ်တုကို၍ အသိဇာကသော 'သိလာမိဂဥဘိ' ပုဒ်ကို မြင်းရုပ် ထားရှိသော ဟု သာ
လောက အများသုံးသိ လိုက်၍ ပြန်ဆိုကြောင်း သိဟော၍ ဤနှင့် အလားတူ အခွံ

တရုန် ဖြစ်ရန် ရှိကြောင်း၊ ဤ ကျောက်တိုင်မှာ သည်း ရွေးက မြင်းရှင် ဘင်သား ရှိပြီ ဖြစ်ရာပြီ။ ထို အရပ်ကို လည်း လုမ္ဗိယ မြောက်ပိုင်း၌ ဆနောက် ဘရပ်စောင့်ဟု ရွေးမှတ် ကြေကြောင်း-ဝသည့်များစွာ ကြံစည် ရှာလေသည်။ ထို့ဖြစ်စေကာ၊ ကိုသို့ ကြံစည်ချက် အရ အများသို့ ဖော်ပြလာ ဖြစ်ရန်ကပ် ပိုလွန်သော အနက် မကွက်ချေ။

၆။ မုက်ချက်။ ၊ ဘုရားများမြင်စောင့်မှုရာ၊ ဘုရားရှင် လောက-သုံးပါး အသွတ်- အထိပ်သို့ ရောက်တော်မူ၍၊ ဘုရား မြစ်တော်မှသော ဗုဒ္ဓကယာ-မဟာဇောဓိ နေရာ၊ မေ့စကြာ တရားဦးကို ဟောတော်မူသော မိဂဒါဝန် နေရာ၊ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်လော်မူသော ကုသိနာရုံ--မလ္လဘူမိ၌ ဥယျာဉ်ရာ ဤ လေး-ဌာနမှာ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်ခါနီးတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ရဟန်း-ရဟန်းမ-ဥပါသကာ-ဥပါသိကာမ တို့၏ လှည့်လည် ဖူးမြော်ကြရာ ဆိပ်ကမ်း-ဌာနများ အဖြစ်ဖြင့် ဘုရား ဟောညွှန် ကော်မူခဲ့ချက် ဖြစ်၏။ ၎င်း ၄-ဌာနတွင် ယခုကျောက်စာပါ လုမ္ဗိုနီ-ဌာနကား ဘုရား ပွားလော်မှုရာ ဖြစ်၏။ ယင်းသည့် လေး-ဌာနကိုသာ လည်း ယခု အခါ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာ-ပုဂံတော်ကြီးများ အသီးသီး တည်နေထိုင်မှုကြွလျက် ထင်ရှားသော နေရာ များ ဖြစ်သောကြောင့် နှိုင်းခြား- ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ သွားရောက် ဖူးမြော်ကြရာ များစွာ သင့်တော်ကုန်၏။ ယင်းသည့် အင်္ဂါ ၄ နည်း အသောက မင်းကောင်းကြီးက ကင်္ဂွား သော ကျောက်တိုင်-အမှတ်များ တားရှိခဲ့လေသည်။

နိဂလိဝသိလာထမ္ဘလေခါ၊

၂။ မူလပါဠိ၊

ဒေဝါနံ ပိယေန ပိယာသိနံ လာဇိနံ စောဒထ - ဂဃာ ... တ ... န ... ဗုဓထ
ကောနာဂမနသ ထုဓေ ဝုတိယံ ဝဇီတော... သာတိသီတေန စ အာတနာ အာ-
ဂါဓ မဟိသိတေ ... မါမိတေ...

၂။ မြန်မာဘာသာပြန် ၂။

ကောဏာဂုံဘုရားစေတီတော်ထပ်မံမြဲကြောင်း၊

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးမြတ်အပ်၍ ပိယဒသိ ဟု ဝဲ့ချီ ခပ်နှိပ် အရှင်
မဟာကဿပ မထင်မြတ်၏၊ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ-ရရှိတော်မူသော အသောက မင်း
ကြားကြီးသည် ကိုယ်တော်မြတ် အာတိသိကံ ခံယူ၍ တဏှိ လေးနှစ် ပြေးကပ်တတ်သော်၊
ကောဏာဂုံဘုရားရှင် စေတီတော်ကို နှစ်ကြိမ်မြောက် ထိုးဆင့်-ပြင်ဆင် တည်ထားတော်
မူ၏၊ (မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည်-လေးစားအပ်၍၊ ပိယဒသိ ဟု ဝဲ့ချီ ခပ်နှိပ် အရှင်
မဟာကဿပ မထင်မြတ်၏၊ ဗျာဒိတ်တော်ကို ခံယူ-ရရှိတော်မူသော အသောက မင်း
ကြားကြီးသည် ကိုယ်တော်မြတ် အာတိသိကံ ခံယူ၍၊ ၁၄-နှစ်ပြောက်၌ ဤနေရာသို့)
သာဓကေ ပုဗ္ဗေခြံတော်မူ၍၊ ပုဗ္ဗေတော်မူခဲ့ပြီးလျှင်၊ (ဤကျောက်စာတိုင်ကို လည်း
ဤအနုကပ္ပု၌ အစ လက်မူခဲ့သော ကောဏာဂမန-ဘုရားရှင်၏၊ စေတီတော် ဟု အမှတ်တရ
ပုဗ္ဗေကြရန်) စိုက်ထူတော်မူခဲ့၏။

၄။ ဥပဒေသ၊ ဤ၌ အများအကျိုးအတွက် ၎င်း၊ မိမိထုံး အထိုင်း အများ၊
လိုက်နာ ပြုမူစေရန် ၎င်း မှတ်တိုင် ကမ္မည်း ထားရှိကြလေ ဟု ကျွန်ုပ်တို့အား ညွှန်ပြ
ထိုက်တွန်း၏။

၅။ မှတ်ချက်၊ ပိဋကတော်မူ အားလုံး၌ ကောဏဂမန ဟု ၎င်း၊ ကောနာဂမန
ဟု ၎င်း ရှိကြ၏၊ ဤကျောက်စာ၌ ကား ကောနာဂမန ဟု တစ်ယ ဝ၏၊ အစား
ပထမ အက္ခရာ ကနှင့် မှီ၏၊ ဟိန္ဒူဘာသာ၌ ကနကမုန် ပြန်ဆို၍၊ ဤ အထိုင်း လည်း
ပြောဆို ခေါ်ဝေါ်လေ့ရှိ၏၊ မိန္ဒူထို ပြန်ချက်၊ ပြောချက်မှာ အနက် အဓိပ္ပာယ်
ကောင်း၍ သင့်လျော်။

မိဂဒါယတ္ထိန္ဒြေဘဝရိသိလာလေခါ။

၃။ မူလပါဠိ၊

ဒေဝါ (နံ၊ ပိယေ ပိယဒသိ (လာဇာ).....
 (လ).....
ပါဠိ (လိပုထေ).....ယေ တေန ပိ သံသေ
 ကောတဝေစုံ ခေါ.....
 (ဘိဇ္ဇ ဝါ ကိစ္ဆိဝါ) သံသံ သတေ သေ သြဒါတာနိ ဒုဿ(၁)နိ သံနံဓာပယိယာ
 အာနာဝါသသိ အာဝါသယိဗ္ဗေ၊ ဟေဝံ ဣယံ သာသနေ ဘိဇ္ဇ သံသသိ စ ဘိဇ္ဇနိ
 သံသံသိ စ ဝိနပယိ တပိယေ၊ ဟေဝံ ဒေဝါနိ ပိယေ အာဟ၊ ဟေဝိဿာ ဝ ဣကာ
 လိပိ တုမာကံ လိကံ ဟုဂေါတိ သံသလနသိ နိဇ္ဇိတာ ဣကံ စ လိပိဟေဗိယံ ဖေဝ
 ဥပါသကာနံ ဟိကံ နိဗ္ဗိယ၊ တေ ပိ စ ဥပါသကာ အနုပေါသကံ ယာဝု တေ'မေဝ
 သာဗနံ ဝိသ္ဗု သယိတဝေ၊ အနုပေါသကံ စ ဝုဝါယေ ဣကိဏေ ဖဟာဗာဏေ
 ပေါသကာ ယေယာ'တိ၊ တေ'မေဝ သာသနံ ဝိသ္ဗုသယိတဝေ အာဇာနိတဝေ စ၊
 အာဝတိဏေ စ တုမာကံ အာဟာလေ သဝတ - ဝိဝါယာယ တပေ တေန ဝိယံ-
 ဇနန၊ ဟေမေ ဝ သေဝသု ကောရူပိသေဝသု ဇတေန ဝိယံဇနန ဝိဝါသာပ ယာတ။

မှ.....ဤအဝကံ နေရာများကား ကျောက်စာ၌ ပျက်စီး နေသော
 နေရာများ၊ () ဤ အကွင်းတွင်းရှိ စာများ မှန်းဆ၍၊ အသင်နှင့် ဖတ်သား
 သော စာ; ဤနေရာ၌ ကျောက်စာတွင် မထင် မရှားနေသည် ဟူလို။

၃။ မြန်မာတာသာပြန် ၃။

သံသံ? အလုပ်အကျွေးများ ထားကြောင်း၊

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေစားအပ်၍ ပိယဒသိ ဟု ဝံ့ချီ ခပ်နှိပ် အရှင်
 မဟာကဏ္ဍပ မထေရ်၏ ဗျာဓိတံတော်မြတ်ကို ခံယူ - ရရှိတော်မူသော အသောက
 မင်းကြားကြီးသည်.....(ဤနေရာ၌ စာ ၂၊ ကြောင်းခွဲခန့် ပျက်စီး ရှိ၏။)

ရဟန်း ယောကျ်ား၊ ရဟန်းမ - သံဃာတော်၏ အလုပ် အကျွေး အဖြစ်ဖြင့် အနာဂါဒိက အဝတ်ဖြူ ဝတ်တို့ကို နေထိုင်ခံစားတော်မူ၏။ ဤအတိုင်း ဤလောင်း ကောင်းကို ရဟန်း သံဃာတော်များ အသံတော်သို့ ရင်း၊ ရဟန်းမ - သံဃာတော်များ အသံတော်သို့ ရင်း၊ သွောက်ထားခွင့် ပန်တော်မူ၏။ ဤသို့ မင်းတရားတို့ ချစ်ကြည်အပ်သော အသေသက မင်းကြီးကြီး မိန့်ပြန်တော် မူပြီ။ ဤနှင့် အသေသက စာတော်ကို တစ်ခုကို လည်း သင်တို့ အထံ၌ မှီပြီး ယူ ခံရိုး ယောဟိနောင် စာ တော် တစ်ခုထားရှိခံစားတော်မူ၏။ ဤနှင့် အသေသက အမိန့်အတိုင်း စာတော်ကို လည်း ဥပါသကာ၊ ဟို အသံ၌ အပ်နှံ ထားကြစေး ကို ဥပါသကာ တို့လည်း ဥပုသ်နေ့တိုင်း ဤသတိစာတော်ကို ပင် ကောင်းစွာ ဖတ်ရှု၍ သံဃာ ကင်းအောင် ပြုလုပ်ကြစေ၊ ဥပုသ်နေ့တိုင်း လည်း ၂ - ကြိမ်တိုင် တယောက် တယောက်သော အမတ်ကြီးတို့ကို ဥပုသ် စောင့်သုံး ပြုစုကြစေရန်၊ ဤ သတိစာ တစ်ခုကို ပင် သံဃာ ကင်းအောင် သိနားလည်ကြစေ၊ ဤ အမိန့်မှတ်ချက်စာတော်ဖြင့် ပင် သင်တို့ အခွင့် အလှည့် ကုန်သည်တိုင်အောင် ထိုသို့ နေရပ်တို့၌ ပြောင်းလွှဲ နေထိုင်ကြစေ၊ အလုံးစုံသော ကျောင်း - ဆာရာမ်တို့၌ ဤစာဖြင့်သာ ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ကြစေ။

၆။ မှတ်ချက်။ ဤကျောက်စာမှာ မိဂဒေါက် ယခု မျက်စီးရှိ အနွှ် ကျောင်း တော်ကြီး ကျောက်တိုင်က စာဖြစ်၍၊ ရဟန်း ရဟန်းမ အလုပ်-အကျွေး ဥပါသကာများ ထားရှိစေပုံ ဖြစ်ဟန် ရှိ၏။ ဤနေရာ၌ မိဂဒေါက် ဟူသော မူလ အမည်မှ ယခု အခါ 'သာရ-နာတ' ဟိန္ဒူဒေါ 'သာရ်နာထ' ဟူသော အမည်ဖြင့် ပြောင်းလွှဲ ခေါ်ဝေါ် သျှက် ရှိ၏။ 'သာရ်နာထ' ပုဒ်အသံ 'သာရ်-နာတ' ဟူသော အက္ခရာ ဘာသာ ပုဂံရင်း ဖြစ်၍၊ 'မိဂဒေါက်' နှင့် အနက်တူ အဓိပ္ပာယ်ရှိ ပရိယာယ်ပုဒ် ဖင့် ဖြစ်၏။ ဤ နေရာ၌ ဂယာရာမ ဂယာဟိ M. A. စာပေ ဗဟာရရုံ မည်သော 'သာရ်နာတ - အညွနီး' ရေး သားသော ပုဂ္ဂိုလ်က အထက်ပါ အသေသက ကျောက်စာကို အောက်ပါ အတိုင်း အင်္ဂလိပ် - သာသာဖြင့် ပြန်ဆို ထားလေသည်။ -

x x x x x x

နတ်တို့ ချစ်အပ်သော အသေသက မင်းကြီးကြီး ဤသို့ မြှောက်ကြား၏။ သံဃာ တော်များသည် ဂိုဏ်း - အသင်း အပင်း မကျွေးပြားစေ၊ ပညာ သို့၊ ရဟန်း ဖြစ်စေ၊ ရဟန်းမ ဖြစ်စေ ဂိုဏ်း - အသင်း အပင်း ခွဲခွဲလျှင်၊ အဝတ်ဖြူ ဝတ်စေ၍၊ ရဟန်းတို့ နေရာ မဟုတ်ရာတွင် နေထိုင်စေရိမ့်မည်။ ဤ စာတော်ကို ရဟန်းနှင့်ရဟန်းမ တို့အား ပြန်ကြား သိကြစေရမည်။

“အသောက မင်းကြီးကြီး ဤသို့ ပြောကြားတော်မူ၏။—ဤနှင့် အလားတူစွာ မိန့်စာကို တည်ထား ရှိစေရမည် ဟု စည်ဝေးရာ၌ ဘင်္ဂသီအားမြက်ကြားဖူးပြီ၊ ထိုမှ တပါး ဝေးသားလည်း စာချွန်ကို လည်း ဥပါသကာမသို့ ဆာတွက် မေးမြဲ ဝေးသားရမည် ဥပါသကာတို့က လည်း ဤမာတော်ကို ယုံကြည် စကားစားစွာ အားထုတ်ရန် လ၏ ပထမ နေတိုင်း ဂဠု စိုက်ကြရမည်။ ထို အတူ လ၏ ပထမ နေတိုင်း ဤ စာတော်၌ ပါဝင်စေ၍ မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် ယုံကြည်စွာ ဆားထုတ်ရန် ကြောင့်ကြစိုက်ကြရမည်။

‘ထို့ပြင် သင်တို့ ခိုင်နယ် အကျယ်—ဂဝန်း ချီသမျှ အထွင်း၌ အစေ-အငစာတော်၏ ဆာတော်ကို သိနားလည်စေရမည်။ ထို့အတူသျှင် မြို့တော်များ ခိုင်နယ်များ အထွင်း၌ လည်း ဤစာတော်နှင့် အညီ ပြုမူရန်လိုက်နာ စေရန် ပြန်ကြားသိစေရမည်။’

၈၊ မှတ်ချက်။ မင်းသင်္ဃာတ် ဆော အဖမ္ဗိယံ၊ သုက္ကမုဒ မုကရော၊ ရာမာဝတော သမ္ပတိန္တိ—ပြန်ဆိုချက်၌ လည်း ငင်းနှင့် ပင် ဂဘောတု၏; ကေား သုံးမျှ ကြားနားသည့်၊ ၎င်းတို့ သဘောမှာ ‘ဆောတေဝ’ ဟု ကျောက်စာ မူတည် ပါရှိသော စကားကို အခြေပြု၍၊ သံဃာဂိုဏ်းခွဲခြင်း ပြုလျှင် ဟု အဓိပ္ပါယ် ခွဲယူကြဟန် ရှိ၏။ ကျွန်ုပ်တို့ကား ဤ နေရာ ‘ဆော ကေန ပိ သံသေ ဆောတေဝ ဝ’ ဤမျှ ပေါ်လွင်၍ ဝေ နောက်အဆက် ပြတ်လျက် ဖြစ်နေသောကြောင့် ထိုသူတို့ ပြန်ချက် မှန်-မမှန်ကို မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ သို့ရာတွင် သံသရာဂိုဏ်း အသင်း ခွဲကားမှုနှင့် ဤသို့ အဝတ်ဖြူ လီးစေခွင့် မရှိ၊ အကယ်၍ သံသတေကကံ သိက်အောင် သံဃာ ခွဲခြင်းကို ပြုခဲ့ပြန်စွာ လည်း ထိုသို့ အဝတ်ဖြူ ဝတ်စေခွင့် မရှိ၊ ထို့ပြင် ဤအရာမျိုး၌ ရှေးဦး မဆွဲက တင်ကူး၍ မင်းအာဏာ ထားခွင့် လည်း မရှိချေ။ ကျွန်ုပ် အာဇာတ်ကား ‘သံဃ ဘာတိ၊ သေ သြဝါတနိ ဒုသနိ သိနိဓာယယိယာ အနာဝါ သတိ အာဝါသယိယေ’-ဟူသော စကား-ကို ထောက်၍၊ ‘သံဃာ အလုပ် အကျွေး ဝတ်ဖြူ ခင်ကြယ်ဝတ် အနာဂါရိကများ ကားသည်’ ဟု ထင်မြင်ချက် ထား၏။ ထို ကေား မှန်၏; ‘ဘဝတိ-ဘောဝတိ’ ဟု မူများ၍ ရှိသော ပုဒ်မှာ ဘတ္တိ ဟူသော သက္ကဝုပန် ဖြစ်၍ ‘ဘတ္တိ-ဆည်းကပ်ခြင်း အနက်ဟော ပါရှိသောသော ပုဒ် ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် အနာဝါသသိ ပုဒ်ကိုလည်း အနာဂါရိက အိမ်ယာ မဆောင်သူ ဟု ထောက်ဆရလေသည်။ ထို့ပြင် ‘ဧတေန ဝိယံအနေန ဝိဝါ သာပယထ’ ဟူသော နောက် ကေား ဖြင့် လည်း ထို အဓိပ္ပါယ်ကို ပင် တင်ရှားစေလေသည်။

သာဗ္ဗိ သိလာ တမ္ဘလေခါ၊

၄၊ မူလပါဠိ၊

.....ယ (အိ) တ (ခ)မဂေ ကထေ.....ခူ (နံဝါ) သိ.....
 ဣနံ (ဝါ)တိတဗ (ဣဒံ)ရိ.....
 (ခေ) ယေ သံသံ ဘောဂတိ ဘိရ ဝါ ဘိရုနိ ဩဒါတာနိရု (သ) ဟိ သနံ.....
 ယိထု ဧနာ.....သသိ ဝ (အိ) သ.....ပေတဝိယ.....ဣဏာ ဟိ မေ ကိံ တိ သံ
 ဓသ မဂေ ဝိလဋ္ဌိတိကေ သိယာ'တိ။

၄၊ မြန်မာတာသာပြန် ၄၊

.....ကျင့်စဉ် ပဋိပတ် ပြုအပ်တော်.....ရဟန်း၊
 ယောကျ်ား၊ ရဟန်းမ သံဃာတော် အခဏား ခြစ်သူတို့ဝတ်ဖြူ ဝင်ကြယ်.....
ဝါ ပင်းမြတ်သည် သံဃာတော် အရင်ကောင်း
 များ မိမိတို့ ကျင့်စဉ် ပဋိပတ်၌ မည်သို့လျှင် ကြာမြင့် အရွယ် တည်မည်နည်း ဟု
 တည်တန့်ရန် အရေးကို လိုလားတော်မူ၏။

မှတ်ချက်၊ ၊ ရင်းမှာ လည်း မိဂဒါဝုန် ကျောက်စာနှင့် အလား ထူဟန် မှီ၏

ကောသမ္ဘိဋ္ဌိ သိလာထမ္ဘလေခါ၊

၅။ မူလပါဠိ

.....ယော (သာ) နယထိ၊ ကော သံဝိယ - မဟေ (၁) ကာ.....မ.....
သံလ သ(၉) န (အ) စိယ... (သိယံကော) စတိ ဘိရ ဝ တိ
 (၁) နိ ဝါ..... (ပိ) ဝ (ဩ).....ဒါကာနိ (ခ) သာနိ.....န
 ဓာယိတု အာဇာ (ပေ) သ...ဝ...ယ...ယ...

၆။ မြန်မာဘာသာပြန် ၅။

.....စေတနာကောဓ်မူ၏၊ ကောသမ္ဘိဋ္ဌိ အမတ်ကြီးသည်.....သံသာကောဓ်
 ၏.....ရဟန်း၊ ယောကျ်ား၊ ရဟန်း၊ သံဃာတော်၏ အလုပ် အကျွေး.....
အဝတ်ဖြူ ဝတ်.....ဝေခိုင်း.....

၆။ မတ်ချက်။ ၊ ဤ ကျောက်စာ ရည်း မိဝဒါဝန် ကျောက်စာနှင့် ပတ်
 အလား တူဟန်ရှိ၏ ၊ ပျက်စီးနေသည်။ ဤသို့ ပျက်စီး—ချွတ်ယွင်းသော ကျောက်စာ
 ပျားက ကျွန်ုပ်တို့သား ဤသို့သော ဩဝါဒများကို မှားကြားလေ၏။—မြီးမြီး—ခိုင်ခန့်လှပြီ
 ဟူသော အမှတ်ဖြင့် ဤနေရာတွင် ကျောက်တိုင် - ကျောက်ပြား ထားရှိကာမျှနှင့် မကြေ
 နပ်ကြကုန်လင့်စွာ၊ ဤ ကျောက်စာများ မူအတိုင်း ရေးသား၍၊ ဝေ - ကတ္တူ စသည်တို့
 မြင့် လည်း အများသိ ဖြစ်အောင်၊ ထိုသို့ အားဖြင့် အထက်ဆက် ဆောင်ကြဦး—
 စောင့်ရှောက်အောင် ပြုလုပ်ကြသောကုန်၊ ကျွန်ုပ်တို့ လည်း ဘိဇ္ဇန - နဿနဓမ္မ - ပျက်မျိုး
 ပျောက်မျိုးတို့သာတည်း—ဟု ဩဝါဒ ညွှန်ကြားလေသည်။

မဟေသိယာ သိလာ တမ္မလေခါ၊

၆၊ မူလပါဠိ၊

ဖေဝါနံ ပိယသ န [၅] ခဏေန သဝတ ပဟာ မာတာ ဝိတဝိယာ ခ
ဟေတ ဗုဒ္ဓိယာယေ ဒေဝိယေ ခါနန္တ ဝိတဝိယာ ဝါ အာလ မေ ဂ ခါနဂ
(ဟေဝါ ခေ ဝါ ဝိ) အံနေ ကိတိ ဂနိယတိ၊ တာယေ ဒေဝိယေ သေ [၅]
နာနိ.....(၁)..... ဗုဒ္ဓိယာယေ ဒေဝိယေ တိ၊ တိဝလ မာတု ကာလု
ဝါနိယေ။

၇၊ မြန်မာဘာသာပြန် ၆၊

မိဘုရား၏ ကျောင်းတော်ကျောက်စာ။

မင်းတကာတို့ ချစ်ကြည် လေးစားအပ်သော အသောက မင်းပြားကြီး၏
အမိန့်တော် ကောင်းဖြင့် သာရပိ အားဆုံး၌ အမတ်ကြီးသည် ဤကျင့် လုပ်သောပင်
ခေ၏၂-ယောက်မြောက် မိဘုရား၏ ကုသိုလ်သော်
ဖြစ်သော အမ္မာ ဝဇ္ဇကာ အာရုဏ်တော် ၎င်း၊ ထို့ပြင် တစ်တခု ထို မိဘုရား၏
ရေတွက်အပ်သော၂-ယောက်မြောက် မိဘုရားကြီး
၏ဟု တိဝလမာတု ကာလုဝါနိယေ။

၈၊ မှတ်ချက်၊ နှစ်ယောက်မြောက် မိဘုရားကြီး၏ ကောင်းမှုတော် မှတ်တမ်း
ကျောက်စာ ဟု သာ သိနားသည်ရ၏၊ အကြား အကြား၌ အကွာမှာ အပျက် အစီး
များကြောင့် အမှန်သိရန် ခဲယဉ်း၏။

က။ မုတ်ချက် (က) မိဘုရား ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ရေးသားခဲ့သည်မှာ ဘုရင်၏ ကြွယ်ဝမှု ဖြစ်သည်ကို စွဲ၍ ဘုရင်၏ ပေးသော 'ဘုရား' ဟု ဖြစ်ရာသည်။ ထို့ပြင် 'ဘုရား' ဟူသော မြန်မာ စကားမှာ အမြတ် - သုံး ဖြစ်၍ မိဘုရား အတွက် သုံးဆင့် သည် ဟု လည်း ယူဆနိုင်သောကြောင့်၊ ထိုသို့ ရေးသားရိုးဖြစ်၏။ ထိုမှ တပါး † မိဘုရား ဟူသော ရေးသားလေ့ ပြုကြခြင်း မှာ မည်သည့် အနက်မျှ မရှိ၊ စပ်စပ်ကား 'ဘုရားကြီး' ဆိုသော အရပ်အမတ်ကို နှာမည်တို့မှာ ပြောင်းလဲခြင်းငှါ 'ဗိုလ်သားကြီး' ဟု အနက်မဲ့ ရေးသား၍ ရယ်စရာ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရှိနေလေသည်။ ထိုကောင်း ပုဒ်၏ မိဘုရား - ဟု ခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုရာ၌ ပဦးလုပ်သံ ဘယ်နေရာ၌မျှ မရှိပါချေ။ မိဘုရား၊ ချစ် မိဘုရား၊ မိဘုရားခေါင်းကြီး၊ စသည် ချစ်၍ စမ်းသတ်ကြည့်ကြလေ။

မိဘုရားက 'ဘုရား' ပုဒ်သည် ၎င်း၊ 'အတုမဲ့ ဘုရား' ဟူရာက 'ဘုရား' ပုဒ်သည် ၎င်း၊ 'အရှင်ဘုရား၊ မင်းဘုရား' စသည်က 'ဘုရား' ပုဒ်သည် ၎င်း - † ဤဘုရားပုဒ်သည် 'ပုဂ္ဂဟာ' ဟူသော ရှေး မြန်မာ စကားဟောင်းမှ လာ၏။ ဤ အကြောင်းမှာ ရှေး ကျောက်စာများ၌ တင်ရှား၏။ ၎င်းပုဂ္ဂဟာ - ပုဒ်သည်ကား 'ပုဇာရဟ' ဟူသော မဂဓဘာသာမှ လာ၏။ ပုဇာရဟ - အထွတ် - အမြတ်ဟူလို၊ ထို ပုဂ္ဂဟာပုဒ်သည် ပင် ရှမ်းကား ရှမ်းခေါ် အားဖြင့် 'ဖုရား - ဝရား' ဟု ဖြစ်၏။ မြန်မာတို့ အခေါ် နှုတ်သံ အားဖြင့် 'ဘုရား - ဘုရား' ဟု ဖြစ်၏။ နောက်အခါ ရှမ်းသံ အခေါ် တွင်ကျယ်၍ 'ပရား' အသံ ရှိသကဲ့သို့ ဘုရားမှာ မတည်တန်နိုင်ပဲ၊ 'ဘုရား' ၎င်းမှ 'ဗျား' ဆို ပြောင်းလဲခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် 'ပုဇာရဟ' - ပုဒ်မှ ပုဂ္ဂဟာ၊ ၎င်းမှ 'ဘုရား' ဖြစ်လာကြောင်း လင်ရှားရကား အတုမဲ့ ဘုရား ဟော ပုဒ်နှင့် အလားတူ ပင် 'မိဘုရား' ဟု ရေးသင့်၏။

† မြန်မာစာ၌ ဖ ဗ တ ဤ အက္ခရာ ၃ - လုံးတို့၏ အသုံးနှင့် အသံ ရှစ်ဆွေးနေခြင်းသည် ရှမ်းနှင့် တလိုင်းလူမျိုးတို့၏ ပတ်ချက် ရေးသားရိုး အသံလိုက်သွားခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ ထိုလူမျိုးတို့ စာများကို တတ်သိလျှင် မြန်မာဘာသာ၌ ထိုသို့ ရှစ်ဆွေးခြင်း အကြောင်းကို ဖော်ပြသိနိုင်၏။ U, K D.

(၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျောက်စာကို ပညာရှိ အင်္ဂါ၌ ကုန်ဆောင်ပုံ တည်၍ ပြင်ဆင်
 သော ပညာရှိ ဦးကျော်ထွန်းက ဤ ထိုစဉ် အတိုင်း ဆုံးဖြတ် ရေးသား၏။—
 ကျွန်ုပ် အင်္ဂါမှာ ဘုရား ဟူသော စကားသည် ဗုဒ္ဓ—ပုဂံ၌ ပါဝင်သော ဗုဒ္ဓ—ဓာတ် ပု
 ဆင်းသက်လာသော စကား ဖြစ်၏။ အကြောင်းကား ဗုဒ္ဓကို မြန်မာတို့က ဆာကာ
 ရန္တီနှင့် ဗုဒ္ဓ ဟု ခေါ်၏။ ရန္တီကို သဒ္ဓါ၊ ရတနကို ရတနာ စသည် ခေါ်သကဲ့သို့
 တည်း။ ၎င်းနာမ်ကို ပိသဿန္တိ ၂-လုံးနှင့် ဗုဒ္ဓောဟေတုကြံပြန်၏။ ၎င်းမှ ရွှေ၊ လျှော့၍၊ ဗုဒ္ဓား
 ဗုဒ္ဓား၊ ဘုရား တို့ပင်အောင် ခြစ်လာ၏။ ရှေးအလွန် ကျသော အနာရသာ မင်းမတင်
 ကျောက်စာ၌ ဗုဒ္ဓာ ဟု ရေးသည်။ မြန်မာစာ ညွှန်ပေါင်းကျမ်း ပထမဆုပ် မျက်နှာ—
 နာမ်ပါတ် ၃၆ မှာ ကြည့်ပါ။ ထိုနောက်မှ ဗုဒ္ဓာ၊ ဗုဒ္ဓဟာ စသည်ဖြင့် ကျောက်စာ
 ကူးသမျှကား စိတ်ကပ်စိတ် ထဲသွားကြဟန်တူသည်။ ရှမ်းစာ၌ ဗန္တီ စာ—အက္ခရာများ
 မရှိကြ၊ ကိုကြောင် ဗုဒ္ဓား၊ ဘုရားဟု ဖရေးနိုင်ကြသဖြင့် ဗုဒ္ဓား၊ ဗုဒ္ဓား ဟု ရေးကြရသည်။
 ၎င်းတို့ ရေးဖတ်သံသ့ လိုက်၍ မြန်မာတို့က ဗုဒ္ဓား ဟု ပြောဆိုကြရာ၊ ရ-အက္ခရာ
 အသံကို ပိသဿ ဖတ်လို၍၊ ယ-အက္ခရာထဲဖြင့် ဖောင်းဟု ယခုတိုင် ပြောဆိုကြသည်။
 ထို့ကြောင့် မိဘုရား၊ မိမိယား၊ မိဖုရားဟူ၍၊ လည်း အမျိုးမျိုး ခေါ်ဆို ရေးသားကြ
 ကုန်၏။ မွန်လူမျိုးတို့ စာ၌ နေနှင့် ဘ-အက္ခရာ အသံတူ၏။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓားပု ဘုရား
 ဖြစ်စေသည်။ ဤကား ဦးကျော်ထွန်း ဆိုချက်တည်း။ ရှမ်းနှင့် ယလိုင်တို့၏ ပက်ပ—သံ၊
 စာ ကို ၁ ခု ဝတ်ဖတ်ကတ်ပုံကို လောက်လျှင် ဗုဒ္ဓာမျှ ဘုရား ဖြစ်ပုံမှာ ယုတ္တိ မရှိ ဟု
 ဆင်၏။

(၂) ဤဆိုစဉ်ကား ကျောက်စာပါ ဆိုင်ရာ စကားစု တည်း။— ဗုဒ္ဓကြံလေ၍
 စေတည်ကပ်မူ၏။— ကောပ်ပြုံးး၊ လှည်းသောက် ဘုရားကျောက်စာ၊ ၂၊ အကော ၂၊ ဗုဒ္ဓ
 အကော * ခလွတ်ကျပ်စွာစေည်း။— ၎င်းကျောက်စာ၊ ၃၊ အရိမတ်သော ပေသင် တိုင်
 ချွတ်ဘုရား * သီခင်ကိုင် သင်ပုတ်လဲ လွတ်မူဝိယံ * ခလင်။— ပုဂံမြို့ တိုင်းချွတ် ဘုရား
 ကျောက်စာ၊ ၄၊ အကမ္ဘာတက ဗုရတိုင် လာရယ် ချွတ်လည်—ပုဂံ၊ ဣန္ဒာမင်္ဂါဘုရား
 နားဆောင်း တပ် ဘုရားကျောက်စာ၊ ၅၊ သဗ္ဗညု မည်သော * ပုရဟာ * စာပလစ်။— ပုဂံ
 ဂူနီဘုရားကျောက်စာ၊ ၆၊ သံပျင်ရင်ကောင် ဗုဒ္ဓာ သခင်နှင့် အက္ခသော—ပုဂံ သံပျင်
 ရင်ကောင် ဘုရားကျောက်စာ၊ ၇၊ သဗ္ဗညု ဘုရားဆုကိုင်လိုင်ချင်ဇွယ်—ပုဂံ၊ ခေမာဝရ

† ဣာ ပုဂံမှ ပင် ချွတ်ယှင်၍၊ ရုဏ်းမြိန်နေသည် ဟု ရှေးပေးလျှင် သင့်ရာ၏။
 * ဤဆောင်းဖွင့်ရာမှ၌ ကျောက်စာတွင် လေဝ ၃-လုံးဆင့်လျက် ရှိ၏။ ထို့အတူသီနှင့်ခင်၊
 ခနှင့်လင်၊ ရနှင့်ဟ၊ ဖနှင့်လတို့ လည်း ဆင့်ကြ၏။

ဘုရားကျောက်စာ၊ ၈၊ အဓိပ္ပာယ်မြန်သည့်လူသေး၊ - ပုဂံ၊ မဟာတီးဘုရားကျောက်စာ၊ ၉၊ ဤယံ ပုဂ္ဂာ ကျွန်ကို ရောင်းစသော် သူကား - ဘုရားရုပ်စောက်မင်စာ၊ ၁၀၊ သဗ္ဗညုတ ညွှန်ပုဂ္ဂာ ဆုကိုင်လို့ - လေးစောက်ကန်၊ လေးမျက်နှာ ဘုရား ကျောက်စာ၊ ၁၁၊ ပုဂ္ဂာ ဩာ သည်း - ပုဂံ၊ စောမင်းသတ် ဘုရားကျောက်စာနှင့် ပုဂံ၊ မင်းစိုင်းကျောင်း ကျောက်စာ၊ ၁၂၊ သိုးယူက မိဂ္ဂာ - မေတ္တေည မည်သော ပုဂ္ဂာ သခင် - ပုဂံ၊ မင်း - သမီး အစောကြမ်း ကျောက်စာ၊ ၁၃၊ ပုဂ္ဂာ ဟင်သော နိကာယဝါဒါ မျက်သောင်လိပ်စောင် တြာပိဋကတ် - ပုဂံ၊ မင်းစိုင်းကျောင်း ကျောက်စာ၊ ၁၄၊ ပုဂ္ဂာပင်စော ဗုဒ္ဓါ တပေဆီ သာဆိုင် စင် ဝင်ရာ - ပုဂံ၊ မင်းစိုင်းကျောက်စာ၊ ၁၅၊ ရှယ် - ပုဂ္ဂာ ငယ် - ပုဂ္ဂာ၊ ငယ်ဥတ်၊ ငယ်ဥတ် - ပုဂံ၊ ကုသသမုတ် ဘုရားကျောက်စာ၊ ၁၆၊ - အသောင် မကသော - အယောင် အဆင်လှသော မိမ္မကိုယ်ထက် အစိုရသော အပီ ဖျော့စသည့် - ပုဂံ၊ ဆုထောင်းပြည့် ဘုရားကျောက်စာ၊ - ဤသို့ စသည့်မြင်ကျောက်စာများကို ကြည့်ရှု၍ ဘုရားနှင့် ပိဘုရားရုပ်များကို ဖိစစ်သိနိုင်ကြ ကုန်သတည်း။

[illegible]

ဂဟာလေခါယော၊

၇၊ မူလပါဠိ၊

ဗရာဗာရ ပဗ္ဗတ ဂဟာလေခါယော၊

က၊

လာဇိနာ ပိယဒသိနာ ဒုဝါဒသ (သောသိ.....ဣဒ.....) (ယ) အံ
(နိဝဂါ) ဟကုသာ (နာ အာ.....(ဝိ) ကေဟိ။

ခ၊

လာဇိနာ ပိယဒသိနာ ဒုဝါဒသ သော' တိသိတေန ဣယံ ကုသာ သေဟိက
ပဝတသိဒ္ဓိနာ.....(ဝိဝိ)ကေဟိ။

ဂ၊

လာဇာ ပိယဒသိ ဇ(က)န (ဝိ)သတိဂသာ(ဘ)°သိ(ထ).....
ဥတာတာ.....သုဝိ.....ခါဝိ.....။

ဣတိ ပုန ခုဒ္ဒက သိလာ ထမ္ဘာ နုသာသနိယော
နိဋ္ဌိတာ၊

ဧတ္တာဝတာ စ

အာယသ္မတာ အာဒိစ္စဝံသေန ထေရေန အနေကာသု
သိလာလေခါသု ဝိစိနိတွာ ယုတ္တတရာယေဝ
လိခိတွာ ဌပိတာ—

အသောကဿ ရညော

သတ္တတ္ထိ°သာမိက သိလာ နုသာသနိယော
နိဋ္ဌိတာ။

၈၊ မြန်မာဘာသာပြန် ၇၊

လိုက်ရကျောက်စာများ။

[ဗရာဇာရတောင် လိုက်ကျောက်စာများ]

က-ပိယဒဏ္ဍိ မင်းကြားမြတ်သည် အဘိသိက် သွန်း၍ တဆဲ့နှစ်နှစ်.....
.....ဤ.....(နိဋ္ဌာ)ခရုဆိုက်ကို.....

ခ-ပိယဒဏ္ဍိ မည်သော အသောက မင်းကြားကြီး အဘိသိက် ခံ၍ ၁၂-နှစ်
မြောက် အခါ ခလတိက တောင်ရှိ ဤ ဂူလိုက်ကို
.....ပေးလှူအပ်၏။

ဂ-ပိယဒဏ္ဍိ မည်သော အသောက မင်းကြားကြီး အဘိသိက် ၁၉-နှစ်
မြောက်ခါ.....

မှတ်ချက်။ ပထမကျောက်ချပ်မှာ နိဋ္ဌာရေလိုက်ပြုလုပ်၍ တစ်ဟဉ္စိသော အာဇီဧက
တက္ကသိုလ်ကို လှူသော အမှတ်ဖြစ်ဟန်၊ ဒုတိယ ကျောက်ချပ်သည် နည်းတူဖြစ်ဟန်၊ တတိယ
ကျောက်ချပ်ကား အခြေ-အမြစ် ပျောက်၏။

အသောကမင်းကြား၏ ကျင့်စဉ်။

ဤနေရာ၌ ကျောက်စာပါအတိုင်း အသောကမင်းကြားကြီး၏ ကျင့်စဉ်ကို အချုပ်
စားဖြင့် ညွှန်ကြားအပ်၏။ အသောက မင်းကြားကြီးသည် ဘိုးတော်စန္ဒဂုတ်-မင်းကြီး
နှင့် ခမည်းတော် မိန္ဒာသာဓု-မင်းကြီးတို့နှင့် တူတန်သော သြဇာ-အာဏာ-ဂုဏ်-အရည်
စုံတော်မူလျက် ကလိဂ်တိုင်းကို အောင်မြင်ခြင်း၊ သားကျဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ဖြင့် ရှေးမင်း
အပေါင်းကို သွန်သင်သော ပုညတန်း၊ ဗာဏှ၊ ကြီးမြတ်သည့် ဧကရာဇ်-မင်းကြီးတပါးဖြစ်ခဲ့ပြီ၊
၎င်းသည် အယူ-ဝါဒရေး၌ မိရိုး-ဖလာသီ မလိုက်လုံး၊ ယုတ်-မယုတ် စစ်ငြိမ်စဉ်းစား၍၊ အမှန်ကို
သိမြင်တတ်သော ဝိက္ခမာဉာဏ်ရှိဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ လောကီ လောကုတ် ချမ်းသာအားဖြင့် မုတ္တသာ
ဘာဝင် မင်း-အပေါင်းတို့တွင် အကောင်းဆုံးအစား၌ပါဝင်ခဲ့ပြီ၊ ထိုင်းနေပြည်သို့ အစိုး
အပါး အလိုငှာ ထိုထို နေရာတိုင်း၌ ခရီးလမ်း ဖောက်လုပ်ခြင်း၊ ဘည်းခို-နေနားရာစရပ်
တန်ဆောင်း-ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ဘိုးပင်၊ ခိုင်ပင်၊ ခရမ်းပင်၊ ကြေးပင်စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ကုန်းသား

တိရစ္ဆာန်တို့အလိုငှာ ဆေးဝါးအပြည့်အစုံနှင့် ဆေးရုံ ဆေးဆရာ အဝေးစား တည်ထား
တော်မူခြင်းကိုလည်း ပြုလုပ်တော်မူခဲ့ပြီ။ ထိုင်းနေ ပြည်သူတို့အား ရစ် ဖြစ်သားပမာ ကြင်နာ
သနားတော်မူခြင်း မှီ၍ အထင်တော် အလျောက်တော် အရာရှိ အထူး ခန့်ထားတော်မူခဲ့ပြီ။

ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်၏ ပွားစီးရာ ပွားစိုးကြောင်းကို အထူးတလည် လုံးပမ်း
ကော်မူ၍ နိုင်ငံတော်တစ်နိုင်ငံ သာသာဝါဒ-ခြားဆိုအားလည်း သင်္ဂဟ-တရားတော်နှင့်
ဆညီ မိမိ ဘာသာဝင်ချင်းကို ကဲ့သို့ပြုမူ ဆက်ဆံခြင်း၊ ခြီးမြှောက်ခြင်းကိုလည်း ပြုစုတော်မူခဲ့
ပြီ။ မိမိ ကိုယ်တော်တိုင် ဆားဖြင့် တရားတော်ကို မပြတ်-မလပ် နာယူတော်မူ၍၊ ထိုင်းနေ
ပြည်သူတို့အားလည်း မပြတ်-မလပ် ဟောကြား လိုက်နာစေခဲ့ပြီ။ တရားမှန် ကျင့်ကြံရေး
အထွက်လည်း ကိုယ်တော်တိုင်အလေး တိုင်းသား ပြည်သူတို့အား လိုက်နာကျင့်ကြံစေခဲ့
လေပြီ။ မိမိစိတ်တွင်ကောင်းစံ ဟု စွဲယူသော ကျင့်ဝတ်တရားကို ဟောကြားသည့် အတိုင်း
လည်း ဆဋ္ဌာန်-အမြင့် အမြင့် အန့် တည်တန်စေရန် ကျောက်တိုင် ကျောက်ပြား အစားစား
တို့ဖြင့် ရေးထု-တည်ထားတော်မူခဲ့ပြီ။ ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်အရ လောကသူတိုင်း ဘာသာ
ဝါဒတိုင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ပဲ လိုက်နာသဖြင့်လည်း ခီးပွားများရန် အမှန်ဖြစ်သော အမိ-အဘ
ဆရာ-သမား-အသက်-အရွယ် ကြီးရင့်သူ ရဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ စကားကို လိုက်နာလျက်
ထိုင်းနေ ပြည်သူတို့ အချင်းချင်းလည်း ဘာသာ ဝါဒ-ခြားအထိ မိမိတို့ မချွတ်ပြုကျင့် သင့်
သော စိတ်-နိမိတ်တည်တန်၍၊ အချင်းချင်း ညီညွတ်ရန်ကိုလည်း အထူး စိမ့်တော်မူခဲ့ပြီ။
သာ-ငါး တိရစ္ဆာန်တို့အကျိုးငှာ သတ္တဝါ-နေရက်ဇွာန ပိုင်းခြား ထားတော်မူ၍၊ ဆေးမဲ့
ပြုတော်မူသည့်အပြင် အကျဉ်းသောင်း၌ ကျခံရသူတို့အားလည်း ၂၅-ကြိမ်တိုင် လွှတ်တော်
မူခဲ့ပြီ။ ယင်းသို့ ထောင်ဖြင့် လူသားမာန်တို့ ပြုနိုင်ခဲ့စွာ၊ မင်းတကာတို့လည်း ဖြစ်မြောက်နိုင်သ
သော ဂုဏ်သို့ကို ကပုလိသုံး၍ ဥဒါန်းမဆုံးပြုလုပ် ဆည်းပူးတော်မူသော ဗုဒ္ဓဘာသာစောင့်
ကပ္ပိသြဝါဒ-ဆရာကြီးတိုင်း ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။

ဤမျှဖြင့် အရှင်အာဒိစ္စဝံသ မထေရ် ပြန်ဆိုရေးသား အပ်သော အသောကမင်းကြီး
၏ ကျောက်စာတော်များ အနက် ဒုတိယကျောက်တိုင်ငယ် စာတော်အခန်း ပြီးဆုံးသတည်း။

၁။ အခေါင်း ၆။

အသောက မင်းကြီးကြီး ညွှန်ကြားသော

သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိကသုတ္တန်များ။

၁။ အရိယဝံသသုတ္တန်၊ ၂။ အနာဂတတယ-
က၊ အရညဝိဟာရီသုတ္တန်၊ ၃။ ဒဟရာဒီသုတ္တန်၊ ၄။ အဘာ
ဝိတသုတ္တန်၊ ၅။ ကလျာဏကာမီ-သုတ္တန်၊ ၆။ မုနိ
ဝါထာ-က၊ မုနိဝါထာ၊ ၇။ မုနိသုတ်၊ ၈။ မောနေယျ
သုတ်-က၊ မောနေယျအတ္ထုပ္ပတ် ၁။ နာဠက သုတ်၊
၂။ ဥပတိဿာသီဒန သုတ်-က၊ သုစိမုခီသုတ္တန်၊ ၃။
သမ္ပသာဒနီယသုတ္တန်၊ ၄။ သာရိပုတ္တသုတ်၊ ၅။ ရာဟုလော
ဝါဒသုတ္တန်-များ၏ မြန်မာ ဘာသာပြန်ဆိုချက်။

ကာသာပြန်ဆိုနည်း၊

ဇာတာတပါးမှ ဇာတာတပါးသို့ ပြန်ဆိုနည်းမှာ မြန်မာ-နိဿယနည်းကဲ့သို့ ဘုရင်
ချင်း ယှဉ်ပြိုင် ပြန်ဆိုခြင်း၊ ယခုကဏ္ဍာ၊ ပြန်ဆိုစိတ်နိုင် စီခြီး မြန်မာပိဋကများ ကဲ့သို့ မူလ
ဝါကျ သွားရိုး-အတိုင်း ပြန်ဆိုခြင်း၊ မူလ-ဘာသာ၏ သဒ္ဒါဝါကျအတိုင်း အဓိပ္ပါယ်မျှကို ယူ၍၊
မိမိ ဇာတာ ဝါကျသွားနည်း၊ စီတိုင်း ပြန်ဆိုခြင်း ကဲ့သို့ မျိုးပြု၏။ ပထမဆုံး နိဿယ ပြန်ဆိုနည်း
မှာ ဆိုဘာသာရင်း၌ တပုဒ်စီ တပုဒ်စီ အနက်ကို သိမြင်လိုသည့် ဘာသာခြား သင်သူများ
အတွက် ကျေးဇူးများ၏၊ အဓိပ္ပါယ် သက်သက် သိ နားလည်လိုသူတို့ အတွက်လည်း ခံစက်
သောကြောင့် ကျေးဇူး များသော၊ ခုတိယ မူလ-ဘာသာရင်း ဝါကျသွား အတိုင်း ပြန်ဆို
နည်းမှာ မူလ-ဘာသာရင်းနှင့် မိမိဘာသာကို စာချင်းချင်း ဝါကျ အနေ အထိုင် ပိုက်ဆိုင်
သိမှတ် လိုသောဘာသာ လေ့ကျင့် လေ့ကြားသူများ အတွက် ကျေးဇူး များ၏၊ အဓိပ္ပါယ်
သက်သက် သိမှတ်လိုသူတို့ အတွက်လည်း မိမိဘာသာ ဝါကျ သုံးစွဲရိုး မမည်သောကြောင့်
အတိဉာဏ်ကို နှောင့်နှေးစေလေတည်း၊ လို့ပြင်၊ ဘိုမူလရင်း ဇာတာကို လည်း ပျက်ပြယ်
စေလေသည်။ နောက်ဆုံး တတိယ အစား ပြန်နည်းမှာ မိမိဟူသော စာဖတ်သူတို့ ဘာသာ
သွားရိုး ဝါကျ ဖြစ်၍၊ ထိုမူလ-ဘာသာ၏ ပုဒ်-အနက်၊ ဝါကျ အနက်များကို သိ နားလည်
လိုသူတို့အား ကျေးဇူး မများစေကာ၊ အဓိပ္ပါယ် သက်သက် သိမှတ်လိုသူတို့အား ကျေးဇူး
မထူးများစေသည်။ ထို့ပြင် မူလရင်း ဘာသာကွန် အတိဉာဏ် အသင့်-အတင့် စီဆူတို့
အား လည်း နားလည်ရန် ကုန်နိုင်၏။ ယင်း ၃ မျိုးတွင် ဤ အသောက မင်းတရားကြီး
ညွှန်ချက် သဒ္ဒမုစိရန္တိတိက-သုတ္တန် မြန်မာပြန်၌ အဓိပ္ပါယ်ကြည့်ရှု-သိမှတ် နားလည်ရေး သာ
ကံအပ်သောကြောင့် ဘာတိယနည်း အတိုင်း မူလ-ဘာသာမှ သဒ္ဒတ္ထ-ဝါကျအတိုင်း
သင်ယူသွားနိုင်သော အဓိပ္ပါယ်များကိုသာ မပိုမလို ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ် အတိအကျ ပြန်ဆို
လားအပ်သတည်း။

၁။ အရိယဝံသသုတ်။

[စတု ကင်္ဂတ္ထိရ် - ဥရုဝေလဝဂ် - အဋ္ဌမ]

အိုရဟန်းတို့၊ ဤ လေးမျိုးသော အရိယာတို့ ကျင့်စဉ်တရားတို့သည် အမြတ်-အထွတ်ဟု သိမှတ်အပ်ကုန်၍၊ ညဉ့်နေ့ မညိုကြာစွာက ထင်ရှားလျက် အစဉ်မျောက် ကျင့်ထုံးဟု သိအပ်သည့် ခရီးဟောင်း လက်ရိုး တရားကြီးတို့ ဖြစ်ကုန်လှကား လက်ဆစ် နေဘက်ပေါ် တရားတို့နှင့် မရောနှောကုန် ; မစပ်ယှဉ်ပူးကုန် ; မဆက်ဆံအပ်ကုန် ; မပူးပေါင်းကုန်သတ္တံ။ ၎င်းတို့သည် ခြိမ်းအေးကြောင်း ကျင့်သူ ခြိမ်းဆေးသူ၊ မကောင်းမှုကို ပယ်ထားသူ၊ မညာရှိတို့ မစွန့်ပယ် မပစ်လွှင့်အပ်ကုန်။ အသမာ-တရားလေးမျိုးတို့နည်း။

၁။ ရဟန်းတို့၊ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဓရ-သမ္ပယော သင်္ကန်းဖြင့် တင်းတိမ်-ရောင်ရိုး၏၊ တင်းတိမ်-ရောင်ရိုးခြင်း၏၊ ဂုဏ်-ကျေးဇူးကို၊ ချီးကျူး၏၊ သင်္ကန်းနှင့် ဖပ်၍၊ မအပ်စပ် မသင့်တော်သော ငှာမိုးခြင်းကို မပြုလုပ်၊ သင်္ကန်းမရ၍ လည်း စိတ်မပျက်၊ ရသော သင်္ကန်းကိုလည်း မတသိစွန်း မစွဲလမ်း၊ မမက်မောမှု၍၊ အပြစ်ကို ဆင်ကြင်ကာ၊ ထွက်မြောက်ရာကို ဉာဏ်မြင် သားလျက် သုံးဆောင်၏။ ထိုသို့ ဓရ-သမ္ပယော သင်္ကန်း၌ တင်းတိမ်-ရောင်ရိုးသော အကျင့်ဖြင့် ဖိမိ လည်း ရှေးမကြံ၊ သူတပါးကို လည်း မရွတ်ချခေး။ ရဟန်းတို့၊ ထိုသို့သော အရိယာတို့ ကျင့်စဉ် တရား၌ လုံ့လထားရှိ ပျောင်းရိပ်၊ ဉာဏ်-သတိ ထင်ရှားသော ရဟန်းကို ရှေးဟောင်း အမြတ်-အထွတ်ဟု သိရှိ မှတ်အပ်၍၊ အရိယာတို့ ကျင့်စဉ်တရား၌ တည်သော ရဟန်းဟု ဆိုအပ်၏။

၂။ ရဟန်းတို့၊ ထိုမှ တပါးဘုံ တစ်တစ်သော ရဟန်းသည် ဓရ-သမ္ပယော သင်္ကန်းဖြင့် တင်းတိမ်-ရောင်ရိုး၏၊ ဓရ-သမ္ပယော သင်္ကန်းဖြင့် တင်းတိမ်-ရောင်ရိုးခြင်း၏။

ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ဆို၏၊ ဆွမ်းနှင့် ဝေပျံ့၊ မအပ်ပေ မသင်တော်သော ရွာမှီးခြင်းကိုလည်း မပြုလုပ်၊ ဆွမ်း မရ၍ စိတ်မညှိုးငယ်၊ ရသောဆွမ်းကိုလည်း မတတ်စွန်း၊ မစွဲလမ်း၊ မမက်မောမူ၍၊ အပြင်ကို ချွေမြင်ကာ၊ ထွက်မြောက်ရာ ဥာဏ်ပညာ သားလျက် သုံးသောဝိ၏။ ထိုသို့သော ရရ-သမျှ ဆွမ်း၌ တင်းတိမ်-ရောင်ရဲခြင်းဖြင့် မိမိလည်း သွေးမကြ၊ သူတပါးကိုလည်း မရှုတ်ချချေ။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့သော ဆွမ်းဖြင့် တင်းတိမ်-ရောင်ရဲခြင်း အကျင့်၌ သတိဉာဏ် ထင်မြင်သော ရဟန်းကို ရှေးဟောင်း ဖြစ်၍၊ အမြတ်အထွတ် ဟု သိမှတ်အပ်သော အရိယာတို့ကျင့်စဉ် တရား၌ တည်သော ရဟန်း ဟု ဆိုအပ်၏။

၃။ ရဟန်းတို့ ထိုမှ တပါးဘုံ တစုံတဦးသော ရဟန်းသည် ရရ-သမျှသော ကျောင်းဆိပ်ရာ-နေရာဖြင့် တင်းတိမ်-ရောင်ရဲခြင်း၏၊ ရရ-သမျှသော ကျောင်းဆိပ်ရာ နေရာ ဖြင့် တင်းတိမ်-ရောင်ရဲခြင်း၏၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးကျူး၏၊ ကျောင်းဆိပ်ရာ နေရာနှင့် စပ်၍၊ မအပ်ပေ မသင်တော်သော ရွာမှီးခြင်းကို လည်း မပြုလုပ်၊ ကျောင်းဆိပ်ရာ-နေရာ မရ၍၊ လည်း မဆင်းရဲ-မကြာငြိမ်း ကျောင်းဆိပ်ရာ-နေရာ-ရ၍၊ လည်း မတတ်စွန်း၊ မစွဲလမ်း၊ မမက်မောမူ၍၊ အပြင်ကိုရှုမြင်၊ ထွက်မြောက်ရေး ဥာဏ်ဆင်ခြင်လျက် သုံးသောဝိ၏။ ထိုသို့သော ရရ-သမျှကျောင်း-ဆိပ်ရာ-နေရာ၌ တင်းတိမ်-ရောင်ရဲခြင်းဖြင့် လည်း မိမိလည်း သွေးမတက်ကြ၊ သူတပါးကိုလည်း မရှုတ်ချချေ။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့သော ကျောင်းဆိပ်ရာ-နေရာဖြင့် တင်းတိမ် ရောင်ရဲခြင်း အကျင့်၌ လုံ့လထုတ်ခြင်း မပျင်း-မရိ ဥာဏ်သတိရှိသော ရဟန်းကို ရှေးဟောင်းဖြစ်၍၊ အမြတ်-အထွတ် ဟု သိမှတ်အပ်သော အရိယာကို ကျင့်စဉ်တရား၌ တည်သော ရဟန်း ဟု ဆိုအပ်၏။

၄။ ရဟန်းတို့ ထိုမှ တပါးတုံ ဤ သာသနာတော်၌ တစုံတဦးသော ရဟန်းသည် ကုသိုလ်စိတ်ကို ပွားစေခြင်း၌ မွေ့လျော်-ပျော်ပိုက်၏၊ ကိလေသာ တို့ကို စွန့်ပယ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်-ပျော်ပိုက်၏၊ ထိုသို့သော ကုသိုလ် စိတ်ကို ပွားစေရေး၌ မွေ့လျော်-ပျော်ပိုက်ခြင်း၊ ကိလေသာတို့ကို စွန့်ပယ်ရေး ၌ မွေ့လျော်-ပျော်ပိုက်ခြင်း ဖြင့် မိမိ လည်း စိတ် မတက်ကြ၊ သူတပါးကို လည်း မရှုတ်ချချေ။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့သော ကုသိုလ်စိတ် ပွားစေရေး၊ ကိလေသာ ပယ်စွန့်ရေး အကျင့်၌ လုံ့လထုတ်၍၊ မပျင်း-မရိ ဥာဏ်သတိ ရှိသော ရဟန်းကို ရှေးဟောင်းဖြစ်၍၊ အမြတ်-အထွတ် ဟု သိမှတ်အပ်သော အရိယာတို့ ကျင့်စဉ် တရား၌ တည်သော ရဟန်း ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့၊ ဤလေးပါးသော အရိယာတို့ ကျင့်စဉ် တရားတို့သည် အမြတ်-အထုတ်
ဟု သိအပ်၍၊ ညဉ့် အဝိုင်း-အခြား များစွာ ရှည်မြင့်မြဲ ဟု မှတ်အပ်လျက် ကျင့်စဉ် ကျင့်ရိုး
ဖြင့်ကုန်သည့် တရားဟောင်းတို့တည်း ၊ လက်သစ် တရားတို့နှင့် ပရောနှော နုန့်၊ ပစ်
ဆက်ပူးကုန်၊ မရောယှက်ထိုက်ကုန် မအေးကပ်ကုန် လတ္တံ့ ၊ ကိလေသာ ငြိမ်းစေးကြောင်း
ကျင့်သူ၊ ငြိမ်းစေးပြီးသူ၊ မကောင်းမှုမှ ပယ်စွန့်ပြီးသူ၊ ပညာရှိ ဟူသမျှ ပစ္စုပ္ပန်လွတ်ကြ၊
ပေပ်ပယ်ကြကုန်။

ရဟန်းတို့၊ ဤအရိယာတို့ ကျင့်စဉ် တရား လေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း
သည် အရှေ့ အရပ်၌ နေသည်ဖြစ်စေ၊ အနောက် အရပ်၊ တောင် အရပ်၊ မြောက်
အရပ်၌ နေသည် ဖြစ်စေ ထိုရဟန်းသည် သာ မဇ္ဈ လျော်ခြင်းကို † ခုခံနိုင်၏၊ မဇ္ဈ
လျော်ခြင်းက ထိုရဟန်းကို * မခုခံနိုင်၊ ရဟန်းတို့၊ အကြောင်းမူကား ထိုရဟန်း
သည် သာ ‡ ထည်ဟန် မြီးခိုင်၍၊ မဇ္ဈ လျော်ခြင်း၊ မဇ္ဈ လျော်ခြင်း ကို ပင် ခုခံနိုင်
စေ ရှိလေသတည်း။ ဤကား ဝိနည်းဆိုင်ရာ အရိယာတို့ ကျင့်စဉ် ရှေးဟောင်း
တရားမြတ်တည်း။

† ၁။ လွှမ်းမိုးနိုင်စွမ်းရှိ၏၊ ၂။ မညွှန်းမိုး မနိုင်စွမ်းရှိ၏၊ ၃။ မြဲမြံသော စိရိယနှင့်
ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ - ဟု ပြန်လို၏၊ - U.K.D.

၂။ အနာဂတ တယသုတ္တန်များ။

က။ အရညဝိဟာရီသုတ်။

[ပဉ္စင်္ကုဒ္ဓိ၊ ယောဓာဇီဝ ဝဂ်-သတ္တမ၊]

ရဟန်းတို့၊ တောကျောင်း၌ နေထိုင်သော ရဟန်းသည် မရောက်သေးသော တရားထူးသို့ ရောက်ရန်၊ မရသေးသော တရားထူးကို ရရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားထူးကို မျက်မှောက် ပြုရန် ဤအနာဂတဘေး ၅-မျိုးကို ဆင်ခြင်လျက် မမေ့မလျော့ လုံ့လ စိုက်ထုတ် စွန့်စား နေထိုင်ခြင်းငှာ သင့်လျော်လှ၏။ အဘယ် ဘေးငါးမျိုးတို့နည်း။

၁။ ရဟန်းတို့၊ ဤသာသနာ့ဆောင်၌ တောနေရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏-ငါသည် ကား ယခု အခါ တပါးတည်း သာ တော၌ နေထိုင်၏၊ တပါးတည်း နေသော ငါ့ကို မြွေသော် ကိုက်မဲ့ရာ၏၊ ကင်းသက်မီးသော် ကိုက်ရာ၏၊ ကင်းခြေများသော် ကိုက်ရာ၏၊ ထိုသို့ မြွေ သည် ကိုက်၍၊ သေလွန်ပေါ့မူ၊ ငါ့မှာ နတ်ရွာ-မဂ်-ဖိုလ် ၏ အန္တရာယ် ဖြစ်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် ငါသည် မရောက်သေးသော တရားထူးသို့ ရောက်ရန်၊ မရသေးသော တရားထူးကို ရရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားထူးကို မျက်မှောက် ပြုရန် အားထုတ်သုံး-ဤသို့ နှစ်လုံးသွင်း၏၊ ရဟန်းတို့ ဤ ပထမ ဘေးကို ကြံတွေး ချွမ်းမြင်လျက် မရောက်သေးသော တရားထူးသို့ ရောက်ရန်၊ မရသေးသော တရားထူးကို ရရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားထူးကို မျက်မှောက် ပြုရန် မမေ့မလျော့ လုံ့လ စိုက်ထုတ် စွန့်စား နေထိုင်ခြင်းငှာ သင့်မြတ်လှပေ၏။

၂။ ရဟန်းတို့၊ ထိုမှ တပါးတို့ တောနေ ရဟန်းသည် ဤသို့ ခြိုးစား ဆင်ခြင်၏-ငါသည် ကား ယခု-အခါ တပါးတည်း သာ တော၌ နေထိုင်၏၊ ကော၌ တပါးတည်း နေသော ငါသည် ချွတ်ချော်-တိမ်းယိမ်း၍၊ သော် လုံးကျရာ၏၊ စားသော ဆွမ်းသော် မကြွေ-မကျက် ဖြစ်ရာ၏၊ သည်းခြေသော် ပျက်ရာ၏၊ သုလိင်သော်

မျက်စာ၏; အသက် ဆုံးသောသော အတတ်ချမ်းသော ခြင်္သေ့တို့၏၊ ၎င်းမျှားခြင်
သေလွန်ခဲ့မှု နတ်ရွာ-မဂ်-ပိုက် အန္တရာယ်ဖြစ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ငါသည် မရောက်သော
သော တရားတို့သို့ ရောက်သောရန်၊ မရသောသော တရားတို့ကို ရရှိ၊ မျက်စာ၏
မျှရသောသော တရားတို့ကို မျက်စာ၏ ပြုရန် လိုသော ဝိသေသတည်း။ ဤသို့
နတ်လုံး ထား၏၊ ရဟန်းတို့၊ ဤ နတ်လုံး အနာဂတတရားကို ပြုပြင်တော် တော်မူ
ရဟန်းသည် မရောက်သောသော တရားတို့သို့ ရောက်သောရန်၊ မရသောသော တရားတို့ကို
ရရှိ၊ မျက်စာ၏ မျှ ရသောသော တရားတို့ကို မျက်စာ၏ ပြုရန် မရ-မရော
လိုသ နတ်လုံး ရရှိသော အထိုင်သင့်လှ၏။

၃။ ရဟန်းတို့၊ ထိုမှ တပါးသို့၊ ဘောနေ ရဟန်းသည် ဤသို့ ခေါ်ဝေါ်
သတ်ခြင်း၏- ငါသည် ကား ယခု-အခါ အတော် တပါးတည်း အထိုင်၏; ဘောဉ် တပါး
တည်း အထိုင်သော ငါသည် ခြင်္သေ့နှင့် သော် ၎င်း၊ ကျားနှင့် သော် ၎င်း၊ သစ်နှင့်
သော် ၎င်း၊ ခံရ သော် ၎င်း၊ အတတ်နှင့် သော် ၎င်း- ကျားသတ်ခြင်း၊ လှေသတ်ခြင်း၊
ရင်းတို့သည် ငါ့ကို ကျင့်သတ်တတ်ရ၏။ နတ်မျှားခြင် သေလွန်ခဲ့မှု နတ်ရွာ-မဂ်-ပိုက်
အန္တရာယ် ဖြစ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ငါသည် မရောက်သောသော တရားတို့သို့ ရောက်
သောရန်၊ မရသောသော တရားတို့ကို ရရှိ၊ မျက်စာ၏ မျှရသောသော တရားတို့
ကို မျက်စာ၏ ပြုရန် ထားတတ်သို့- ဤသို့ နတ်လုံး ထား၏၊ ရဟန်းတို့၊ ဤ တတိယ
အနာဂတ် တရားကို သတ်ခြင်းရ၏၊ အတတ် ရဟန်းသည် မရောက် သောသော တရား
တို့သို့ ရောက်သောရန်၊ မရသောသော တရားတို့ကို ရရှိ၊ မျက်စာ၏ မျှရသောသော
တရားတို့ကို မျက်စာ၏ ပြုရန် မရ-မရော လိုသ နတ်လုံး ရရှိသော အထိုင်
သင့်လှ၏။

၄။ ရဟန်းတို့၊ ထိုမှ တပါးတူ ဘောနေ ရဟန်းသည် ဤသို့ သတ်ခြင်း၏-
ငါသည်ကား ယခု-အခါ အတော် တပါးတည်း အထိုင်၏; ဘောဉ် တပါးတည်း
အထိုင်သော ငါသည် ခိုးမှု ပြုလုပ်ပြီး၊ မျှလုပ်သောသော ခိုးသူတို့နှင့် လှေထိုင်ရ၏၊
၎င်းတို့သည် ငါ့ကို သတ်ပြတ် ကွပ်ကဲ၏။ ၎င်းမြင် ငါ အာလွန်ခဲ့မှု နတ်ရွာ-မဂ်-ပိုက်
အန္တရာယ် ဖြစ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ငါသည် မရောက်သောသော တရားတို့သို့ ရောက်-

+ ဤ-တုံ ဟူသော မြန်မာ နိပါတ် မှတ်မှာ 'တုန်' ဟူသော မြန်မာဘာသာ မှန်ရင်းမြစ်
နိဿယကြောင့် မူလ ရှင်းစာတိုင်း 'U' သက် နှင့် နိဿိ၏။ U. K. D.

ဆိုက်ရန်၊ မရသေးသောတရားတူးကို ရရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားတူးကို မျက်မှောက် ပြုရန် လုံ့လစိုက်ထုံး-ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ရဟန်းတို့၏ စတုတ္ထ အနာဂတ်ဘေးကို ရှုမြင်လျက် တောနေ ရဟန်းသည် မရောက်သေးသော တရားတူးသို့ ရောက်-ဆိုက်ရန်၊ မရသေးသော တရားတူးကို ရရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားတူးကို မျက်မှောက် ပြုရရန် မမေ့-မလျော့ဘူး ဟောပြီး ခိုက်ထုတ် ဇွန့်စား နေထိုင်သင့်လှ၏။

၅။ ရဟန်းတို့၊ ထိုမှ တပါးတုံ တောနေ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏- ငါသည် ကား ယခု-အခါ တော၌ တပါးတည်း နေထိုင်၏၊ ထိုတော၌ ဆိုးသွမ်းကြမ်းကြုတ်သော ဘိလူး၊ သူရဲသူပတ်တို့ ရှိကုန်၏။ ၎င်းတို့သည် ငါ့ကို သတ်ဖြတ် ကုန်ရာ၏။ ၎င်းပြင် ငါ သေလွန်ခဲ့မှု နတ်ရွာ မင်္ဂလ-အန္တရာယ် ဖြစ်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ငါသည် မရောက်သေးသော တရားတူးသို့ ရောက်ဆိုက်ရန်၊ မရသေးသော တရားတူးကို ရရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားတူးကို မျက်မှောက် ပြုရရန် အားပေးစိုက်ထုတ်ထုံး- ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ရဟန်းတို့၊ ဤ ယဉ်း အနာဂတ် ဘေးကို ရှုမြင်လျက် တောနေ ရဟန်းသည် မရောက်သေးသော တရားတူးသို့ ရောက်ဆိုက်ရန် မရသေးသော တရားတူးကို ရရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားတူးကို မျက်မှောက် ပြုရရန် မမေ့-မလျော့ လုံ့လ စိုက်ထုတ် ဇွန့်စား နေထိုင် သင့်လှ၏။

ရဟန်းတို့၊ ဤ ငါးမျိုးသော အနာဂတ် ဘေးတို့ကို ရှုမြင်လျက် တောနေ ရဟန်းသည် မရောက်သေးသော တရားတူးသို့ စတုတ်ဆိုက်ရန်၊ မရသေးသော တရားတူးကို ရရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားတူးကို မျက်မှောက် ပြုရရန် မမေ့-မလျော့ လုံ့လ စိုက်ထုတ် ဇွန့်စား နေထိုင် သင့်လှ၏။

၁။ ဒဟရာဒိသုတ်။

[ပဉ္စဂုံတ္ထိရ်-ယောဓာဇီဝဂ် - အဋ္ဌမ]

ရဟန်းတို့၊ ဤ အနာဂတ် ဘေး ငါးမျိုးတို့ကို ရှုဆင်ခြင်လျက် တစုံ-တဦးသော ရဟန်းသည် မရောက်သေးသော တရားထူးသို့ ရောက်ဆိုက်ရန်၊ မရသေးသော တရား ထူးကို ရရောက်ရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားကို မျက်မှောက် ပြုရရန်၊ မမေ့-မလျော့ လုံ့လ စိုက်ထုတ် စွန့်စား နေထိုင်သင့်၏။ အဘယ် ၅-မျိုးတို့နည်း ?။

၁။ ရဟန်းတို့၊ ဤ သာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။—ငါသည် ကား ယခု အခါ ပျိုမြစ် နုနယ်၍ ဆံပင် မည်းနက်၏၊ ကောင်းသော အရွယ် ပထမ အခါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အိုမင်း ရင့်ယောသော အခါမည်သည် ရှိ၏၊ အိုမင်း ရင့်ယော ခြင်း နှိပ်စက်သော်၊ ဘုရားရှင် အဆုံး-အမတော်ကို နစ်သုံး မသွင်းနိုင်၊ တော-တောင် အရပ်၊ လူနှင့် မနီးသောအရပ် ကျောင်းကန်တို့၌ မနေထိုင်နိုင်၊ ထိုသို့ မလိုလားအပ်၊ မနစ်ခြိုက်အပ်သော တရား ငါးအား မဆိုက်ရောက်သေးမီ၊ စောစီးစွာက ပင် မရောက် သေးသော တရားထူးသို့ ရောက်ဆိုက်ရန်၊ မရသေးသော တရားထူးကို ရရောက်ရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားထူးကို မျက်မှောက် ပြုရန် လုံးလ စိုက်ထုတ်အံ့၊ ထိုသို့သော တရားထူးနှင့် ပြည့်စုံ၍ အိုမင်း ရင့်ယောသော ငါသည် ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ရပေအံ့။—ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ရဟန်းတို့၊ ဤ ပထမ အနာဂတ် ဘေးကို ကောင်း စွာ ရှုမြင်လျက်၊ ရဟန်းသည် မရောက်သေးသော တရားထူးသို့ ရောက်ဆိုက်ရန်၊ မရ သေးသော တရားထူးကို ရရောက်ရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားထူးကို မျက် မှောက် ပြုရရန် မမေ့-မလျော့ အားပါး စိုက်ထုတ် စွန့်စားနေထိုင်သင့်၏။

၂။ ရဟန်းတို့၊ ထိုမှ တပါးတုံ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။—ငါသည်ကား ယခု အခါ အနာ နည်းပါး၏၊ ရောဂါ နည်းပါး၏၊ မအေးလွန်း၊ မပူလွန်းမူ၍။

ကမ္မဋ္ဌာန်း တရား အားထုတ်ခြင်းငှာ ခံ၍၊ အညိ-အမျှ ကြေကျက်စေနိုင်သော ဝမ်းမီး နှင့်ပြည့်စုံ၏။ ရောဂါအနာ တွေ့ကြိမ်ရမည့် အခါ မည်သည်ရှိ၏။ အနာ ရောဂါ တွေ့ကြိမ်-ဖိစီးသော်၊ ဘုရားရှင်၏ အဆုံး-အပကို နှစ်လုံး ပသွင်းနိုင်၊ တော-တောင် အရပ်၊ လူနှင့် မနီးသော အရပ် ကျောင်းကန်တို့၌ မနေထိုင်နိုင်၊ ထိုသို့သော မလိုအပ်၊ မနှစ်သက်အပ်၊ မနှစ်ခြိုက်အပ်သော ရောဂါဆိုး ပဖိစီးမိ၊ စောစီးစွာကပင် ပရောက် သေးသော တရားထူးသို့ ရောက်ဆိုက်ရန်၊ မရသေးသော တရားထူးကို ရရောက်ရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားထူးကို မျက်မှောက် ပြုရန် လုံးလစိုက်အံ့၊ ထိုသို့ သော တရားနှင့် ပြည့်စုံသော ငါသည် ရောဂါ ဖိစီးသော်လည်း ချမ်းသာစွာ သာ နေ ထိုင်ရအံ့-ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ရဟန်းတို့၊ ဤ ဒုတိယ အနာဂတ် ဘေးကို ကောင်းစွာ ရှုဆင်ခြင်လျက်၊ ရဟန်းသည် မရောက်သေးသော တရားထူးသို့ ရောက်ဆိုက်ရန်၊ မရ သေးသော တရားထူးကို ရရောက်ရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားထူးကို မျက် မှောက် ပြုရန် မမေ့-မလျော့ အားထုတ် စွန့်စား နေထိုင်သင့်၏။

၃၊ ရဟန်းတို့၊ ထိုမှ တပါးတုံ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။-ယခု အခါ ကား ဝပြော၏၊ စပါးကောင်းမွန်၏၊ ဆွမ်း ရလွယ်၏၊ ဆွမ်းခံ မျှတရန် လွယ်ကူ၏။ ငတ်မွတ်၍၊ စပါး-ဆန် ပေါင်းပါးသဖြင့် ဆွမ်းရခဲ၍၊ ဆွမ်းခံ မျှတရန် မလွယ်ကူ သော အခါ မည်သည်ရှိ၏။ ငတ်မွတ် ခေါင်းပါးသော အခါ လူတို့သည် ဝပြောရာ အရပ်သို့ သွားရောက်ကြကုန်၏။ ထိုသို့သော နေရာ၌ အပေါင်း အဖော်နှင့် ဆုံစည်း- စပ်ဖက် နေထိုင်ရ၏၊ ဧပြုမ်း၍၊ နေထိုင်ရ၏။ လူတို့နှင့် လုံးထွေး ပူးကပ်၍၊ နေရ သော်၊ ဘုရားရှင် အဆုံး-အပကို နှစ်လုံး ပသွင်းနိုင်၊ တော-တောင်၊ အရပ်၊ လူ မနီးသော အရပ် ကျောင်းကန်၌ မနေထိုင်နိုင်၊ ထိုသို့ အလို မရှိအပ်၊ မနှစ်သက်အပ်၊ မနှစ်ခြိုက်အပ်သော အခွင့်မျိုး ငါအား မရောက်ဆိုက်မီ၊ တင်ကြံ၍ သာ မရောက်သေး သော တရားထူးသို့ ရောက်ဆိုက်ရန်၊ မရသေးသော တရားထူးကို ရရောက်ရန်၊ မျက် မှောက် မပြုရသေးသော တရားထူးကို မျက်မှောက် ပြုရန် အားထုတ်အံ့၊ ထိုသို့ သော တရားနှင့် ပြည့်စုံသော ငါသည် ငတ်မွတ် ခေါင်းပါးသော်လည်း ချမ်းမြေ့ စွာ သာ နေထိုင်ရအံ့-ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ရဟန်းတို့၊ ဤတတိယ အနာဂတ် ဘေးကို ကောင်းစွာ ရှုမြင် လျက်၊ ရဟန်းသည် မရောက်ဆိုက် သေးသော တရား ထူးသို့ ရောက်ဆိုက်ရန်၊ မရသေးသော တရားထူးကို ရရောက်ရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေး သော တရားထူးကို မျက်မှောက် ပြုရန် မမေ့ - မလျော့ အားပါး စိုက်ထုတ်စွန့်စား နေထိုင် သင့်လှ၏။

၄။ ရဟန်းတို့ ထိုမှ တပါးတုံ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။-ယခု အခါကား လူတို့သည် ညီညွတ်ကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်-ရွှင်ပျက်၏၊ ငြင်းခုံ ခိုက်ရန် မပြုကြ၊ နို့ရည်နှင့် ရေ ရောစပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ အချင်းချင်း ချစ်ခင်သော မျက်စိဖြူကြည့်ရှု-နေထိုင်ကုန်၏။ တောပုန်း ဒါးမြ တကြသော အခါ၊ † ဇနပိဒ် အလုံးကို လက်နက် သင်ဇုန်း တက်ရောက်သော အခါ မည်သည် ဖြစ်တတ်၏။ ဘေးဥပဒ် ဆိုက်ရောက်သော်၊ လူတို့သည် ဘေး ကင်းရာသို့ သွားရောက် နေထိုင်ကြ ကုန်၏။ ထိုအရပ်၌ ရောယှက်-ပေါင်းသင်း၍ သာ နေရ၏၊ နီးနှော-ပြမ်းတီး၍ သာ နေ ရ၏။ ဆက်ဆံ-ရောပြုံး နေရသော်၊ ဘုရားရှင်၏ အဆုံး-အမတော်ကို နစ်လုံး မသွင်းနိုင်။ တော-တောင် အရပ်၊ လူတို့မှ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ် ကျောင်းကန်၌ နေထိုင်ရန် မလွယ်ကူချေ ထိုသို့မလိုလားအပ်၊ မနစ်သက်အပ်၊ မနစ်ခြိုက်အပ်သော သဘောမျိုး မဖြစ်ပေါ်မီ၊ လက်ညှိကပင် တင်ကြို၍ မရောက်သေးသော တရားထူးသို့ ရောက်ဆိုက်ရန်၊ မရသေးသော တရားထူးကို ရရောက်ရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားထူးကို မျက်မှောက်ပြုရန် အားပါးစိုက်ထုတ်ပေးအံ့။ ထိုသို့သော တရားနှင့်ပြည့်စုံသော ငါသည် ဘေး-ဥပဒ် ရောက်သောအခါ၌ ချမ်းသာစွာနေထိုင်ရပေအံ့။-ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤစတုတ္ထ အနာဂတ်ဘေးကို ကောင်းစွာရှုပြင်လျက်၊ ရဟန်းသည် မရောက်သေးသော တရားထူးသို့ ရောက်ဆိုက်ရန်၊ မရသေးသော တရားထူးကို ရရောက်ရန်၊ မျက်မှောက်မပြုရသေးသော တရားထူးကို မျက်မှောက်ပြုရန် မမေ့-မလျော့ လုံ့လစိုက်ထုတ် စွန့်စား နေထိုင် သင့် ခု၏။

၅။ ရဟန်းတို့ ထိုမှ တပါးတုံ ရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။-ယခု အခါကား သံဃာတော်သည် ညီညွတ်သင့်မျှ၏၊ ဝမ်းမြောက်-ရွှင်ပျက်၏၊ ငြင်းခုံ ခိုက်ရန်မရှိ၊ ရည်ညွှန်ချက် ဟူမျှ၏၊ ချမ်းချမ်းသာသာ နေထိုင်၏။ သံဃာအချင်းချင်း ကွဲပြား ခြားနားသော အခါ မည်သည် ရှိသေး၏။ သံဃာ ကွဲပြား-ခြားနားခဲ့သော်၊ ဘုရားရှင်၏ အဆုံး-အမတ် နစ်လုံးမသွင်းနိုင်။ တောတောင် အရပ်၊ လူတို့မှ ဆိတ်ငြိမ်ဝေးကွာသော ကျောင်းကန်၌ နေထိုင်ရန်မလွယ်ကူ။ ထိုသို့ မလိုလားအပ်၊ မနစ်သက်အပ်၊ မနစ်ခြိုက်အပ်သော အခါဆို ငါအား မကပ်ရောက်မီ၊ လက်မှန်ကတင်ကြို၍ မရောက်သေးသော တရားထူးသို့ ရောက်ဆိုက်ရန်၊ မရသေးသော တရားထူးကို ရရောက်ရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားထူးကို မျက်မှောက်ပြုရန် အားစိုက်ကြိုးပမ်းအံ့။ ထိုသို့သောတရားနှင့် ပြည့်စုံသောငါသည် သံဃာကွဲပြား-ခြားနားခဲ့ သော်လည်း ချမ်းသာစွာနေထိုင်ရအံ့။- ဤသို့ဆင်ခြင်၏။ ရဟန်းတို့ဤ

† ဇနပိဒ်သူ အလုံးကို လွည်းယာဉ် တည်းဟူသော စကားကို သက်၍ လွှတ်လည် ပြေးသွားကြသောအခါ-ဟု ပြန်လို့၏။ U.K.D.

ပဉ္စမ အနာဂတ်ဘေးကို ကောင်းစွာ စင်ခြင် ရှုကြည့်လျက်၊ ရဟန်းသည် မရောက်သေးသော တရားထူးသို့ ရောက်ရှိရန်၊ မရသေးသော တရားထူးကို ရရောက်ရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားထူးကို မျက်မှောက် ပြုရရန် မမေ့-မလျော့ လုံ့လ စိုက်ထုတ် စွန့်စား နေထိုင်သင့်လှ၏။

ရဟန်းတို့၊ ဤ အနာဂတ် ဘေးသိုး ငါးမျိုးတို့ကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်သော ရဟန်းသည် မရောက်သေးသော တရားထူးသို့ ရောက်ရှိရန်၊ မရသေးသော တရားထူးကို ရရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားထူးကို မျက်မှောက် ပြုရရန် မမေ့-မလျော့ လုံ့လ စိုက်ထုတ် စွန့်စား နေထိုင်သင့်လှ၏။

ဂ။ အဘာဝိတသုတ်။

[ပဉ္စဂုံတ္ထိရုံ-ယောဗေဒီဝ-ဝဂ်-နဝမ]

ရဟန်းတို့၊ ဤ အနာဂတ် တေး ၅-မျိုးတို့သည်ကား ယခု မဖြစ်ပေါ်သေးကုန်၊
နောင် ဖြစ်ပေါ်ကုန်လတ္တံ့။ သင်တို့သည် ထိုတေးတို့ကို †သိမြင် ခိုးကြားကုန်၍၊
ပယ်လှန်ခြင်းငှာ အားထုတ်အပ်၏။ အဘယ်တေး ၅-မျိုးတို့နည်း။

၁။ ရဟန်းတို့၊ အနာဂတ် အပါ၌ ကိုယ်ကို မပွားစေ၊ သီလကို မပွားစေသော
ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်လတ္တံ့။ ထိုရဟန်းတို့သည် ကိုယ်-သီလ-ဝိတ်-ပညာကို မပွားစေကုန်ပဲ၊
တပေါင်းသူတို့ကို ရဟန်းပြု ပေးကုန်လတ္တံ့။ ထိုဥပဇ္ဈာယ်ရဟန်းတို့ လည်း လွန်မြောက်သော
သီလ-သမာဓိ-ပညာ၌ မဆုံးမနိုင်ကုန်လတ္တံ့။ သို့ကြောင့် ထိုတပည့် ရဟန်းတို့ လည်း
ကိုယ်-သီလ-ဝိတ်-ပညာကို မပွားစေသူတို့သာ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ထို ကိုယ်-သီလ-ဝိတ်-ပညာ
ကို မပွားစေသော ရဟန်းတို့ကလည်း အခြား တပေါင်းသူတို့ကို ရဟန်း ပြုလုပ် ပေးကြ
ပြန်ကုန်လတ္တံ့။ ထို ခုတ်ယ ဥပဇ္ဈာယ် ရဟန်းတို့ လည်း လွန်မြတ်သော သီလ-သမာဓိ-
ပညာတို့၌ မဆုံးမနိုင်ကုန်ပဲ၊ ကိုယ်-သီလ-ဝိတ်-ပညာကို မပွားစေနိုင် ဖြစ်ရကုန်လတ္တံ့။
ရဟန်းတို့၊ ဤသို့လျှင်* သမထ-ဝိပဿနာ တရား ပျက်စီးသောကြောင့် ကိလေသာကို
စွန့်ပယ်ခြင်း-ပဟာန-ဝိနည်း ပျက်စီး၏။ ဧဝံရောကံ ထိန်းသိမ်းခြင်း သံဝဇာ-ဝိနည်း
ပျက်စီးသောကြောင့် သမထ-ဝိပဿနာတရား ပျက်စီး၏။ ရဟန်းတို့၊ ဤ ပထမ အနာဂတ်
တေးသည်ကား ယခု မဖြစ်ပေါ်သေး၊ နောင် ဖြစ်ပေါ်လတ္တံ့။ သင်တို့သည် ထိုတေးကို
သိရှိ ခိုးကြားကုန်၍၊ ပယ်လှန်ခြင်းငှာ လုံ့လ စိုက်အပ်၏။

၂။ ရဟန်းတို့၊ ထိုမှ တပေါင်းကုန် နောင် အပါ ကိုယ်-သီလ-ဝိတ်-ပညာကို
မပွားစေကုန်သော ရဟန်းတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်လတ္တံ့။ ထိုရဟန်းတို့သည် ကိုယ်-သီလ

† သိအပ်ကုန်၏၊ သိပြီး၍လည်း-ဟု U. K. D. မြန်လို၏။

* သမထ ဟူသည် တရံဟဒသောအရံ၌ စိတ်ဘဏ်ခြိုးစွဲ၍၊ နာဂမှ လွတ်ငြိမ်းရန်
ဗိုလ်ကို ပွားစေခြင်းတည်း။ ဝိပဿနာ ဟူသည် ဓာတု စသော ကိလေသာ လုံးလုံး ကင်းလွတ်ရန်
ရှောင်ခြင်ခြင်းတည်း။

စိတ်-ပညာကို မပွားစေကုန်သော တပါးသော ခုယုန်တို့ကို နိဿုဉ်း-တည်စီရာ ပေးကုန်လတ္တံ့။ ထို နိဿုဉ်း အစဉ် လည်း ခုယုန်တို့သော သီလ-သမာဓိ-ပညာ ဌာပနာမရှိကုန်လတ္တံ့။ ထို့ကြောင့်ရင်း တပည့်တို့ လည်း ကိုယ်-သီလ-စိတ်-ပညာကို မပွား စေကုန်လတ္တံ့။ ၎င်းတို့သည် ကိုယ်-သီလ-စိတ်-ပညာကို မပွားစေကုန်ပါ။ အခြားတပါး- သော သူတို့သား နိဿုဉ်း-တည်စီရာကို မေးကုန်လတ္တံ့။ ထိုမထီဟ နိဿုဉ်း အရာ ခုယုန်တို့ လည်း လွန်ကဲသော သီလ-သမာဓိ-ပညာရှိ မည်ဟ နိဗ္ဗာန်၌ ရင်း၊ တပည့်တို့ လည်း ကိုယ်-သီလ-စိတ်-ပညာကို မပွားစေသော် ယာ ပြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ယောနိတို့ ဤသို့လျှင် သမာဓိ-ဝိပဿနာ အရာ ပျက်စီး သောကြောင့် ကိလေသာ ပယ်ရှင်ခြင်း-ပဟာနု-ဝိနည်း ပျက်စီး၏။ အစဉ်တည်း ထို ယောနိတို့ ဝိနည်းပျက်စီးသော ကြောင့် သမာဓိ-ဝိပဿနာ အရာ ပျက်စီး၏။ ယောနိတို့ ဤ ပျက်စီး အနာရတံ တေး- သည် ယခု ပြစ်ပေါ်သော နှောင့် ပြစ်ပေါ်လတ္တံ့။ ယင်းတို့သည် ဆိုတော့ကို သိရှိ နိုးကြားကုန်၍၊ ပယ်ရှင်ခြင်းငှာ လုံ့လ စိုက်ထုတ်အပ်၏။

၃။ ယောနိတို့ ထိုမှ တပါးကုန် တနာရတံ အခါ၌ ကိုယ်-သီလ-စိတ်-ပညာကို မပွားစေကုန်သော ယောနိတို့ ခြစ်ပေါ်ကုန်လတ္တံ့။ ထို ယောနိတို့သည် ကိုယ်-သီလ- စိတ်-ပညာကို မပွား စေကုန်ပါ။ လမ်း၌ ခြစ်ပေါ်သော သီလ-သမာဓိ-ပညာ သို့ရာ တကားကော၊ ရှင်ကြည် နှစ်သက် နှိပ်စားသော အရာကောကို ပြောဆိုကုန်သော်၊ တပြိုင် စာဖျေခြင်း၊ ချွတ်ဖျတ်ရှင် ချွတ်ရှင်ခြင်း စသော အစဉ်တို့သော အကုသိုလ် တရား သို့ သက်ရောက်ကုန်၍၊ ယောနိတို့ပျက်စီးလွှဲ၊ ယောနိတို့ ဤသို့လျှင် သမာဓိ-ဝိပဿနာ အရာ ပျက်စီးသောကြောင့် ကိလေသာကို မှီမိခြင်း ပဟာနု-ဝိနည်း အရာ ပျက်- စီးသည်။ နှောင့်ယိုးခြင်း အစဉ်တည်းပျက်စီးသောကြောင့် သမာဓိ-ဝိပဿနာ အရာ ပျက်စီးသည်။ ယောနိတို့ ဤ တတိယ နှောင့်တံ တေးသည် ယခု ပြစ်ပေါ်သော နှောင့် ပြစ်ပေါ်လတ္တံ့။ သင်္ဂဏီသည် ရင်းတော်ကို သိရှိ နိုးကြားကုန်၍၊ ပယ်ရှင်ခြင်းငှာ လုံ့လ စိုက်ထုတ်အပ်၏။

၄။ ယောနိတို့ ထိုမှ တပါးကုန် တနာရတံ အခါ၌ ကိုယ်-သီလ-စိတ်-ပညာ ကို မပွားစေကုန်သော ယောနိတို့ ခြစ်ပေါ်ကုန်လတ္တံ့။ ကိုယ်-သီလ-စိတ်-ပညာကို

မပွားစေကုန်လော့ ထိုရဟန်းဆိုသည် ဆူအာဟောဋ္ဌိကံတော်ပူအပ်သည့် သိမ်မွေ့နက်နဲ
 သော အနက်-အမိပ္ပယ် ပြကုန်သည်၊ လောကုတ္တရာဝရ၊ ခြံမိသဖြင့် လောကမှ
 သူဦးခြင်းနှင့် ခပ်ဆိုင်သော သက္ကပ္ပာကို မကောင်းပြာကုန်လှူ၍၊ မနာယကုန်လှူ၍၊
 နား မသောင်ကုန်လှူ၍၊ သိမြင်မိမိတ် မပြစ်စေကုန် လတ္တံ့။ ဟိ တရားတို့ကိုလည်း
 သင်ယူအပ်ကုန်သည်၊ လောကုပ္ပင်အပ်ကုန်သော ဟိ မသောသိမ်မွေ့ကုန်လတ္တံ့။ ခင်စစ်ကား၊
 ထိုရဟန်းဆိုသည် ကျေးဇူးတင်၍ နှိပ်စပ်သိမ်းရက် ကပ်လွယ်ရာ စွန်းကြယ်စွာသော
 အက္ခရာ-ပုဂ္ဂိုလ်၊ ခိုသဖြင့် စာစုလွယ်ကူ တိကျကို စာပျဉ်များ ဖွဲ့နွဲ့စပ်သော အတ္ထု
 ကပ္ပာတို့ကို သိရှိသော် သာ နာယကုန်သော၊ သမသောကုန်သတ္တံ့။ သိလိုမိတ် ခြံမိကုန်
 သတ္တံ့။ ဟိတရားတို့ကို ဟာ မပင်သယံကုန်သော၊ ကမ္မကျယ်အပ်ကုန်သည် ဟု တင်မက်
 ကုန်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သမထ-ဝိပဿနာ တရား ပျက်စီးသောကြောင့် ကိလေသာ
 ပယ်စွန့်ခြင်း-မဟာန-ဝိနည်း ပျက်စီး၍၊ စောင့်စည်းခြင်း သံဝရ-ပျက်စီးသောကြောင့်
 သမထ-ဝိပဿနာ တရား ပျက်စီး၏၊ ရဟန်းတို့ ဤ စာတ္ထ အနာဂတ် စားသည် ယခု ဖြစ်
 ပေါ်သေး၊ ရောက် ခြံမိပေါ်လတ္တံ့။ သင်္ခယသည် ဆိုးကားချမ်းကို သိမိကုန်၍၊ ပယ်လွန်
 ခြင်းငှာ လုံ့လပိုက်ထုတ်ဆင်၏။

၅။ ရဟန်းတို့၊ ထိုမှ တပ်မိတ် အနာဂတ် အာဂိန္တံ ကိုယ်-သီလ-စိတ်-ပညာ
 ကို မပွားစေသော ရဟန်းတို့ ခြံမိပေါ်ကုန်လတ္တံ့။ ထိုရဟန်းတို့သည် ကိုယ်-သီလ-
 စိတ်-ပညာကို မပွားစေကုန်လှူ၍၊ မသေစင်ကျော် ဆရာတော်ကြီးတို့က လာဘ်များ
 ခြင်းငှာ ကျင့်ကြကုန်သည်၊ သိက္ခာ စော့စော့လျော့ လျှင်ကြကုန်သည်၊ အောက် အမြို့သို့
 သက်ဝင်ကြောင်း၊ ခြံမိသော နိဝရဏတရား၊ ဝါပေါ်လျှင် ခဉ့်သွားကြကုန်သည်၊ ဆိတ်
 ငြိမ်ခြင်း ပိဝေက ဆုပေါ်စ တရားတင်မူကို ခွန့်သိမ်းကြ ကုန်သည် ခြံမိကုန်လတ္တံ့။
 ပရနာဂ် သားသော တရားထူးသို့ ဆရာတော်ရန်၊ မရသေးသော တရားထူးကို
 ရရန်၊ မျက်မှောက် မပြုရသေးသော တရားထူးကို မျက်မှောက် ပြုရရန် အားဆင်
 မခိုက်ထုတ်ကုန်လတ္တံ့။ - ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သမထ-ဝိပဿနာ တရား ပျက်စီးသော
 သိကြောင့် ကိလေသာ စွန့်ပယ်ခြင်း-မဟာန-ဝိနည်း ပျက်စီး၍၊ စောင့်စည်းခြင်း သံဝရ
 ဝိနည်း ပျက်စီးသောကြောင့် သမထ-ဝိပဿနာ တရား ပျက်စီး၏၊ ရဟန်းတို့ ဤပစ္စုမ

† ကလာကုတ္တရာဝရ၊ ဟူသည် ခဉ်-မိုက်-နိဗ္ဗာန် ဘိစ္စတညိကလောကမှ သူဦးသော ဟူသည်
 ဘက္ကာဘာမုံဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ၆၀-မိန့်မ-ပေးသကဲ့သို့ တူသော အမုတ်မှ ကင်းစာရန် ခန္ဓာ-
 ဘာယတန၊ ဝါတ်စသည် တရားသနာတန်းကို မိမိခြင်းတည်း။

ဃ။ ကလျာဏကာမိသုတ်။

[ပဉ္စဂုံတ္ထိရိ-ယောဓာဇီဝ-ဝဂ်-ဒသမ၊]

ရဟန်းတို့၊ ဤအနာဂတ်ဘေး၅-မျိုးတို့သည် ယခုမဖြစ်ပေါ်ကုန်သေး နောင် ဖြစ်ပေါ်ကုန်လတ္တံ့၊ သင်တို့သည် ထိုဘေးတို့ကို တင်ကြို သိအပ်ကုန်၏၊ ပယ်ဖျက်ရန် လုံ့လ စိုက်ထုတ်အပ်၏၊ အသယ်ဘေးတို့နည်း?။

၁။ ရဟန်းတို့၊ နောင် အခါ သက်နှီးကောင်း ကြိုက်ကုန်သော ရဟန်းတို့ ခြစ် ပေါ်ကုန်လတ္တံ့၊ ထိုရဟန်းတို့သည် သက်နှီးကောင်း ကြိုက်ကုန်၍၊ ပံ့ပိုးကုန်သော ခြင်းကို ပစ်ပယ်ကုန်လတ္တံ့၊ တော-တောင် အရပ်၊ လူတို့မှ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ် ကျောင်းကန်တို့ကို ပယ်ဖျက်ကုန်လတ္တံ့၊ ရွာ-နီဂုံး-မင်းနေပြည်တို့သို့ သက်ရောက် နေ ထိုင်ကုန်လတ္တံ့၊ သက်နှီးနှင့် စပ်၍၊ အထူးထူး အပြားပြား များစွာသော မရားမိုး- အပ်သည်ကို ပြုလုပ် ရွာမိုးကုန်လတ္တံ့၊ ရဟန်းတို့၊ ဤအနာဂတ်ဘေးသည် ယခု မဖြစ် ပေါ်သေး၊ နောင် ဖြစ်ပေါ်လတ္တံ့၊ သင်တို့သည် ထိုဘေးကို တင်ကြို သိရှိ နိုးကြားကုန် ၍၊ ပယ်ဖျက်ရန် လုံ့လ စိုက်ထုတ်အပ်၏။

၂။ ရဟန်းတို့၊ ထိုမှ တပါးတို့ နောင်သော အခါ ဆွမ်းကောင်း ကြိုက်ကုန်- သော ရဟန်းတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်လတ္တံ့၊ ၎င်းတို့သည် ဆွမ်းကောင်း ကြိုက်သည် ဖြစ်ကုန်၍၊ ဆွမ်းခဲ-အကျင့်ကို ပစ်ပယ်ကုန်လတ္တံ့၊ တော-တောင် အရပ်၊ လူတို့မှ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ် ကျောင်းကန်တို့ကို ပစ်ပယ်ကုန်လတ္တံ့၊ လွှာပျား၌ ကောင်းမြတ် သော အရသာတို့ကို ရွာကုန်၍၊ ရွာ-နီဂုံး-မင်းနေပြည်ကြီးတို့၌ သက်ဝင် နေထိုင် ကုန်လတ္တံ့၊ ဆွမ်းနှင့်စပ်၍ မအပ်စပ် မတော်လျော်သည့် အထူးထူး အထွေထွေသော ရွာမွေခြင်း မျိုးတို့ကို ပြုလုပ်ကုန်လတ္တံ့၊ ရဟန်းတို့၊ ဤရုတိယ အနာဂတ်ဘေးသည် ယခု မဖြစ်ပေါ်သေး၊ နောင်ဖြစ်ပေါ်လတ္တံ့၊ သင်တို့သည် ထိုဘေးကို သိရှိ နိုးကြား ကုန်၍၊ ပယ်ဖျက်ရန် အားစိုက်အပ်၏။

၃။ ရဟန်းတို့၊ အနာဂတ်အခါ ကျောင်းကန် ကောင်း ကြိုက်ကုန်သော ရဟန်း တို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်လတ္တံ့၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ကျောင်းကောင်းကို ကြိုက်ကုန်၍၊ သစ်ပင်

မှတ်ချက်။ ဤကား အနာဂတ် ဘေးနှင့် စပ်သော သုတ်များတည်း။ ဤ အနာဂတ် အရေး ဘေးပြု ထားသော 'ယခု မပြင်ပေါ့သေး၊ နောင်-အခါ ပြင်ပေါ့ လတ္တံ့' ဟူရာတွင် 'ယခု' ဟူသည် 'ဘုရား ခေါ်ဆောင်သော် အသက် ၅၀ နာရီလောက် ခေတ်ကို မယူလင့်၊ 'နောင်အခါ' ဟူသည် ဘုရား ပျံ့နှံ့နှင်နှံ့ အနစ် တရာတို့ ရှေ့တွင် ကိုင်ခံ ကောင်း၏-သော် ခြင်္စင်ပေါ်လာခြင်းကို ကောက်၍ ထို ဘဒ္ဒစိ ဟောမှု ခေတ် ဤဘက်ကို မှတ်ရာ၏။ ခေတ်သို့ ဝတ္တု ခေတ် မည်၊ နောင် အခါ အတွင်းသို့ မပြီး မည် ဟု လိုရာ၏။

ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကျင့်ခြင်း တရားကို ပယ်ရန်၌ မည်သို့ အလေ့ ရှိသည်တို့ အလေ့၊ သုတင်းသို့တို့ အလေ့ကို ထိုက်ထပ် ကျင့်ကြသောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ် ကျင့်ဝတ်များ လုံးလုံး ကွယ်ပျောက်သဖြင့် ယခု အခါ ဣန္ဒြိယ ၁၁ ပဉ္စမသော ဆိုင်ရာ နိုင်ငံကြီး၌ ပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ ဂုဏ် အသွေးသည် တစ်စုံတစ် ဖက်ကြွပ်၊ အကဲဝံ့-အတွတ်ချ သာ ခံကြရ ကုန်၏။ စစ်ခမ်းတစ် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ လည်း အချို့တောက် အမည် ပညာရှိများနှင့် အချင်းတို့ သော တမည်ကောင်းကို ခံယူ မိတ်ထုတ်နိုင်ခြင်းမှ တပါး အခြားသော အကျင့်-ဂုဏ် တို့ကို မထုတ်ပေ၊ မပြုသ နိုင်ကြကုန်၊ ထိုမပြုသင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ လူအများအစပ် ထူးခြားသော ဝိသေ-သောနာချက်ကို ခံခြင်း စသော ဂုဏ်များ မရှိ၊ မျက်စိကြ ကုန်၏။

ဘုရား သားတော် ခုဆန်းများ လည်း ဤ ပြင်ပျက် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သို့ အများ အကျင့်ကြောင့် ထင်ရှား ရှိသော ဂုဏ်တို့များ ဗဟုတရား၊ မိမိတို့ ကိုယ်ကျင့် တရား၌ တည်တံ့ကြရန် တိုက်တွန်းတော်မူရာတွင် ဘုရားရှင်သည် ဤ အနာဂတ်ဘေး များကို ပြည့်စုံသော် မူပေ၏။ ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ခေတ်၌ ဤ ဆိုင်သည့်အနာဂတ် ဘေးများ အများ-အပြား ဘက်ဝင် ကျဆောက် ချိကြသောအကော၊ ဆယ်ယူမည် ဆိုသူ၊ ရရှိအောင် ချီ၊ အသားတင် ခြင်ရန် အခြေ မခံ ဝိသေ၏။ 'ဣဒေ ဟံ သုတဉ္စ ဘိက္ခု သမ္မာ ပိဟာသေယျံ၊ အသုသော ဝေဟာကော အဝဟန္တေဟိ အဏာ၊ [ဦး-မဟာ-ပဋိစ္စာန-သုတ်] က ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်နိုးတင် မိမိမြှောက်တော်မူခဲ့ရာတွင် 'ထိုသုတစ် ဤ သာသနာဝင် ရှင်လူရဟန်းတို့ သာ လုံ့လ ဝီရိယ၊ ကောင်းကောင်း ကျင့်ကြံ နေထိုင်ကြပါမူကား ဤ လောကမှာ ရဟန္တာ မသွင်း-မသိတ် ခြင်ရာ၏' ဟူသော စကား အတိုင်း အကျိုး ထင်ထင် ချော့မြင်ကြရကုန်လတ္တံ့။ ကျွန်ုပ်တို့ သတိ အတေးအရန် အချက်ကြီးများတည်း။

၃-က၊ မုနိဂါထာ၊

[နေဗ္ဗဒ၊ ဓမ္မဂ္ဂဝင်-အဋ္ဌမ]

၁။ † အသံ တိတ် ဆိတ်သူ ခေတ္တိလို့၊
ဥာဏ်ဖြင့် ထားမိတ် တိတ်ကလေးကို၊
ဘွဲ့ချိန် ခွက် ချိန်စက် ယှဉ်ဟန်လို့၊
တရား ပြတ် ယူလတ် ဥာဏ်ရှင် ကို။

၂။ မကောင်းမှု မပြု ညာဉ် အသိ၊
သိ တိတ်တိတ် ခြိမ်းတိတ် သဘူကို၊
ကိပ်-ဆူ ကျိုး မှီ သိတတ် ပြင်၊
သို့ သိတ်သူ ဆိတ်သူ ထို့ကြောင့် ထို။

၎င်း ဝေဋ္ဋပါဏ်များ- မကား မပြော တုတူသော နေကောမျှဖြင့် ဥာဏ်ခြင် ကင်း
မဲ့သူကို ဆိတ်ငြိမ်သူ ဟု မသိရ၊ ခေတ်ဝတ်ကား တရံ-တရသော ဗုဒ္ဓည်း-ဝတ္ထုကို
အမှန်-အကန် သိလိုသဖြင့် ရှင်းချိန်ခွက်ကို မြှောက်ကိုင် ချိန်စက် နေသူ ကဲ့သို့ ပညာ-
ဥာဏ်ဖြင့် ချင့်ချိန်လျက် မှန်ကန် ပြင်မြတ်သော တရား အကျင့်ကို စူးယူ-ကျင့်သုံး၍
မကောင်းမှု မပြု ကြိတ်စောင်း သူသည် သာ ထိုသို့သော မကောင်းမှုမှ တိတ်ဆိတ်
ကင်းလွတ်သောကြောင့် ဆိတ်ငြိမ်သူ ခေတ္တိလေ၏။ ထို့ပြင် ပစ္ဆိမ္မ ကမ္မဘွဲ့ကျိုး ၂ ပါး
ကို လည်း သိတတ်သောကြောင့် ဆိတ်ငြိမ်သူ - ဆိတ်တိတ် နေသူ ဟု ဆိုရလေ၏။
ဤ ဂါထာများကား ပညာရှိ ဦးကျော်လှမ်း ညွှန်ပြချက် ဂါထာများ ဖြစ်၏။ ဤဆိတ်သည့်
ဂါထာများကား ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင် ထင်မြင်၍၊ ဗင်းဆင်းဆစ် အေ ဆပမိတ် Vicent A.
Smith ကလည်း Muni-gatha—Muni-sutta Sutta-Nipata-i, 12, P. 26,
ဟု ညွှန်ပြထားသော၊ ထိုနည်းတူ ပင် ဗင်ဂါလီပညာရှိ Radhakumud Mukerji
M. A; PH. D. စုစုပေါင်း မူကားကို ကလည်း ဝေဋ္ဋစာအုပ်အစား၄, နာမ်ပါက
၁၁၀ ၌ ညွှန်ပြသော မုနိ-ဆိတ်ဆိတ် နေသူ မည်ကြောင်း ဂါထာကလည်း

မှတ်ချက်။ ကျမ်းရင်း၌ အစွဲ - ဂါထာ - ကဗျာများ ဖြစ်သည့် အတိုင်း၊ မူလကျမ်းလာ ကဗျာ၏ အက္ခရာ အရေ - အတွက် အတိုင်း ပြန်မူ - အစွဲများနှင့် ပြန်လည် ဖွဲ့ကုံးထား၏။ ၎င်း ကဗျာများ၏ ဖွဲ့ကုံးပုံ စည်းမျဉ်း များကို ကဗျာမှန်၌ ကြည့်ရှု သိနားလည်နိုင်၏။

ခ။ မုနိသုတ်။

[သုတ္တနိပါတ - ၁, ဥရုဂဓဂီ, ဗာရသမ]

- ၁။ ကျမ်း ဝင်ဇေး ကြောင့် ဘေး ဖြစ်ရတဲ့၊
တသ်မက်မှု ညစ်မြူ မှားယောတို့၊
ပစ္စား မက်ငြမ်း ကျမ်း ပဝင်တို့၊
ရဟန်း မြတ် မြင်လတ် နည်းမှန်တို့။
- ၂။ ဖြစ်ပြီး ဖြတ်ပယ် နောက်ဝယ် မျိုးလိုက် မစိုက်ဟူ၊
ဖြစ်ဆဲးတွင် လည်း စိတ်ဝင် စွဲမှု မပြု သူ၊
ဆွိုကို တမူ ဖြတ်သူ ရဟန်း ကျစ်တော် မှု၊
သိမြင် ဉာဏ်ရ ခေးမြ ထူထောင်မြတ်သူ။
- ၃။ အသီး ပျက်ခွါ သင်ကာ မျိုးစိ ပြုဘိဟူ၊
အဆီ ဝက်နောက် မဆောက် ဆန္ဒ ပယ်ချသူ၊
ဖြစ်မျိုး ကုန်ဆု မြင်ကာ ဉာဏ်လန်း ရဟန်းဟူ၊
တသ်မျိုး ပယ်ဖျင် ပွားစဉ် ရေလောက် မဆောက်သူ။
- ၄။ တည်ရာ လုံးစုံ ဥဿုံ မြင်သိ ဉာဏ်ရှိမှု၊
ဆို တည်ရာစု တစုမျှကို မလို ချင် သူ၊
သိတ်ငြိမ် အမြဲ ဖြစ်ခဲး တသ်ခြင်း တသ်ကင်းမှု၊
မဟဲ ဆားဖိုက် ကမ်းဆိုင် မက်ဆောက် ပေါက်လေ သူ။

သံသောက ကျောက်စာတော်။

- ၅၊ နှိပ်နှင်း ဖိုဝံ လုံးစုံ သိမြင် ဉာဏ်ရှင်လို့၊
မျိုးမျိုး စားစား တရား ခပ်သိမ်း ပလိမ်းကျဆို့၊
အားလုံး စွန့်ခွာ တကာ ဖြတ်သိမ်း လွတ်ငြိမ်းလို့၊
ထိုသို့ သူ ဆိတ်သူ ဟု ပင် ဉာဏ်ရှင် မြှက်ဆိုး။
- ၆၊ ပညာ အား ဖြင့် ကျင့်ဆပ် သီလ ပြည့်ဝကုန်၊
တည်တံ့စွာ ဈာန်မှာ မွေ့သိ သတိ ထင်တုံ၊
စစ်ပြု ကင်း တံသင်း ပယ်သူ အာသဝကုန်၊
ထိုသို့ သူ ဆိတ်သူ ဟု ပင် ဉာဏ်ရှင် ဆိုတုံ။
- ၇၊ ထီးထီး ကျင့် ဆိတ်ရှင် နှုတ်လေ၊ ပမေ လျော့ဆို၊
ကဲ့ရဲ့ လမ်း ချိုးမွမ်း ဂုဏ်ဂုဏ် မတုန်လှုပ်ကို၊
သံ မြှောက်မြား စိတ်ထား တည်လေ၊ ခြင်္သေ့ မာန်ဆို၊
ကုန်ယက် တင်း တွယ်ခြင်း မရှိ လေ၏၊ ထုံးကို၊
လိမ်းကျ မဲ့စွာ ကြာ ပန့်လျှင် နေထွင် ဆို့၊
ဆောင်ပို့နှိပ်ငြား တပါး သူရှိ မသိရာကို၊
ထိုသို့ သူ ဆိတ်သူ ဟု ပင် ဉာဏ်ရှင် မြှက်ဆိုး။
- ၈၊ ဩစ ဝံး ဆိုင် ကျောက်တိုင် ပမာ ပြုံးစွာတုံ၊
ထိုနေရာ ဗိုလ်ပါ ထိုထို ငြိမ်းဆိုကုန်၊
တယ်မက် ကင်း တည်လျှင်း ထို့ချေ ဣန္ဒြိယုံ၊
ထိုသို့ သူ ဆိတ်သူ ဟု ပင် ဉာဏ်ရှင် ဆိုကုန်။
- ၉၊ ကိုယ်စိတ်မှာ တည်စွာ ထင်ရှား မြားသို့ ပြောင့်တုံ၊
ယုတ်ညစ်ရာစု အမှုတို့ တွက် စက်ဆုပ်တုံ၊
စုံစမ်းကာ ညီရာ တလီ မညီရာတုံ၊
ထိုသို့ သူ ဆိတ်သူ ဟု ပင် ဉာဏ်ရှင် ဆိုတုံ။
- ၁၀၊ ကိုယ်-စိတ် နှစ်ခြာ စောင့်စွာ ဆိုးမှု မပြုတုံ၊
ကြီး-လတ်-ငယ် ဟု မည်သူ မလည်း စောင့်စည်းတုံ၊
ငြူစူ ကင်း ဖြတ်ရှင်း ငြူစူ သူ စင်တုံ၊
ကိုကို သူ ဆိတ်သူ ဟု ပင် ဉာဏ်ရှင် ဆိုတုံ။

၁၀။ ဆဉ်း၍ ငယ် စာလယ်တွင် ြှံ၊ ဆုံးထိလျှင်၊
ဆင်းစား မှ ရတိုင်း အညှိ ဖြစ် သက်ရှင်၊
ခိုးကျွေး အသိမ် သူ-နိုင် ဆိုသိုက် မလိုက် လျှင်၊
ထိုသို့ သူ ဆိတ်သူ ပင် ဟု ဆို၍ ဥာဏ်ရှင်။

၁၂။ ကျင့်ယုတ် မေတုန် မတုန် ကိုယ်နိမိတ် ဆိတ်ကင်းစွာ၊
ဥာဏ်၍ မှုန်ကြီး သီးသီး စာသိစွဲ မစား ဆို၊
ရစ်ခြင်း ပေခြင်း ပြတ်ကင်း ရှောင်ရှား ပြတ်စွာရှိ၊
ထိုသို့ သူ ဆိတ်သူ ဟု ပင် ဥာဏ်ရှင် ခြောက်စွာ။

၁၃။ သိ၍ မှ လှရှင် နက်ကန် စာမျှန် ယူကာ၊
ခြောက်စွာ ကာလရှင်း သမ္ပင် တန်လွှပ် မဲတုံ၊
သောတိဉ်း ခြောက်စွာ စာညှိရာ မဲလျှင်း စွဲကင်းတုံ၊
ထိုသို့ သူ ဆိတ်သူ ဟု ပင် ဥာဏ်ရှင် ဆိုတုံ။

၁၄။ မတူ ခြားကွား နှိုင်း နေချွတ် မကပ်လျှော့မှု၊
မယား အပ် လှူချွန် စေရုံး ရဟန်း ရွှောင်ကွ
လူမှာ သက်ခြွတ် ပြုလတ် ကိုပ်စောက် မဆေးရမှု၊
ရဟန်းကား၊ ဆက်စား မှုဆိုး စောင့်ငြိမ်း သူ။

၁၅။ လည့်တန် ညှိညက် ငှက် ဥခေါင်း၊ မ ပုံတုမူ၊
မင်းသား ငှက် ဆေတုက် မသူ ရဲခေါ်မှု၊
လူမှာ ရှင်မှု မတုနိုင်တုံ ဣပ္ပိ မှု၊
ဆိတ်ငြိမ်မှု၊ မေတုမှာ မေ့မင်း ရဟန်းမှု။

[illegible]

၄။ မောနေယျသုတ်။

က။ မောနေယျ အတ္ထုပ္ပတ္တိ။

[သုတ္တန်ပါတိ၊ မဟာဝဂ်-၁၁၊ နာဠကဝတ္ထုကဿ၊]

† တရံရာ အခါ ကာလဒေဝီလ ဟု ထင်ရှား၍ အသိတ အမည်ရှိ သမာပတ် အဘိညာဉ်ရ ရသေ့မြတ် တဦးသည် တာဝတိံသာ နတ်ပြည် နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်အတွင်း၌ နေ့ခင်း သန့်စင် နေထိုင်စဉ်၊ တာဝတိံသာ-နတ်အပေါင်းတို့ သောင်းသောင်းဖြဖြ ရွှင်ဖျ-ပျော်ဖြိုးကြသည်ကို တွေ့မြင်လေပြီ။ ထိုအခါ အသိတ ရသေ့မြတ်က၊ 'အို... နတ်အပေါင်းတို့၊ အသုရာတို့နှင့် စစ်တိုက် အောင်မြင်ရာ၌ပင် ထိုမျှ မပြစ်ကြပူးမြိုးသည့် ထူးကဲလွန်မင်းသော ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ယခု သင်တို့ ပြုလုပ်ကြသည်မှာ အကြောင်း မည်သို့ ဖြစ်ကြသနည်း' ဟု မေးမြန်းလေပြီ။ တာဝတိံသာ-နတ် အပေါင်းတို့က၊ 'အို... အရှင် ရသေ့မြတ်၊ လောက၌ အတုမဲ့ ရတနာမြတ်ဖြစ်သော ဘုရား-အလောင်းလျာသည် သာကီဝင်မင်းတို့ ခိုင်နယ်တော် အတွင်း လုမ္ဗိနီ-ဥယျာဉ်တော်၌ သုဇ္ဈောဒန-မင်းကြီး ၏၊ မိဘုရား ခေါင်ကြီး မာယာဒေဝီ-ဝမ်းကြာတိုက်မှ ယနေ့ပင် ဖွားမြင်လေပြီ။ ထို အလောင်း-မင်းသားကား သတ္တဝါ-နတ်လူ အားလုံးတို့ထက် အတုမဲ့ မြင့်မြတ်သူ ဖြစ်၍ သဗ္ဗညု-ဘုရားဝေဇာန် ဖြစ်လိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ထို ဘုရားလောင်း-မင်းသား အတွက် ဤလောကသူ ဗိုလ်လူအပေါင်းတို့ ကောင်းစားခွင့် အခါကြီး ရောက်ကြိမ် ရမည်ကို ဝမ်းမြောက်ကြသဖြင့် အကျွန်ုပ်တို့ ထိုမျှ ပျော်မြူး ရွှင်ယုကြ ကုန်သည်' ဟု ထို ရသေ့အား ပြန်ကြားကြကုန်ပြီ။

ကာလဒေဝီလ ရသေ့မြတ်လည်း ထိုနတ်တို့ ကောင်းကို ကြားလျှင် ဆောလျှင် မှာ နတ်ပြည်မှ ပြန်လည်ခဲ့၍၊ သုဇ္ဈောဒန-မင်း၏ နန်းတော်သို့ ကြွရောက်ခဲ့ လေပြီ။ သုဇ္ဈောဒန-မင်း လည်း မိမိ ကိုးကွယ်-လေးစားသော ရသေ့မြတ် ကြွလာသည်ကို

† မောနေယျ အတ္ထုပ္ပတ္တိမှာ ပါဠိတော်၌ အဓိပ္ပာယ်မှာပင် ဖြစ်စေကာ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ထင်ရှားစေရန် ကောင်းမြင် ပြန်ဆိုထား၏။

အလွန် ဝမ်းသာခြင်းဖြင့် ပင့်ဖိတ်၍ နေရာ-ထိုင်ခင်း၊ ပေးကမ်း၊ နေထိုင်စေလေပြီ။ ရသေ့မြတ်သည် တစ်-တခွန်မျှ အပို စကားကို မမြွက်ကြားပဲ၊ 'တကာတော်မင်းကြီး၊ ယခု ဇွားခြံစံ ဖြစ်သော သင်၏ သားတော်ကား အဘယ်မှာနည်း?' ခါကြည့်ရှုလိုသည် ဟု မိန့်ဆိုလေပြီ။ သုခေါဒန-မင်းကြီး လည်း တတ်ကျွမ်း လိပ်မာလှစွာသော ရွှေပန်းတိမ် ဆရာ၏ ဦးသစ်ဝ ဖြစ်သော ရွှေခိုခိဘုံး ကဲ့သို့ အသေရ အပေါင်းဖြင့် တင့်တယ်သော မင်းသားငယ်ကို အသိတ ရသေ့၏ တံဖောက်ဆို ဆောင်ယူ-ပြုသစေလေပြီ။ ရသေ့မြတ်သည် ရုံးရုံး တောက်ပသော မီးကျည်းစုကဲ့သို့ ၎င်း၊ မကောင်းကပ်ပြင်၌ ကိမ်စင်သော လမင်းကဲ့သို့ ၎င်း၊ တန်ဆောင်မုန်းနေကဲ့သို့ ၎င်း ဝေ-ကြယ်လွန် အသေရ မှီသော မင်းသားငယ်ကို မြင်ရလေ၍ အလွန် ရွှင်ယူခြင်း ဖြစ်ရလေပြီ။

အသေကကျောက် မင်းသားကို ရသေ့မြတ်တံ ဆောင်ယူခဲ့စဉ် အခါ ကောင်းကင် ပြည့်မျှသော အရပ် ထက်ဝန်းကျင်၌ အလက်ပေါင်း မြောက်မြားစွာသော ထီးများကို မိုးကာ၍ ရွှေရိုးတပ်သော သားခြီးယပ်များဖြင့် လမ်း တလျှောက်လုံး တလွဲလွဲ ကြွမိမြိမိ ရပ်စပ်ကြသည်ကို တစ်စွာ မြင်ရလျက်၊ လီးကိုဝို-ယပ်ကိုဝ် သူတို့ကိုကား မမြင်ရပဲ ဖြစ်လေပြီ။ ထိုသို့ ဆံ့ဖွယ်-သရဲ၊ ဖူးကုံး တင့်တယ်သော အသေရ မှီသည့် မင်းသားငယ်ကို မြင်ရလျှင် များစွာ ဝမ်းမမြောက်ခြင်း ရှိ၍၊ ရွှေပန်း-ကလာပ်တော်တွင် တင်သား-စေပြီးသော်၊ လက္ခဏာ အထွေထွေကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုလေပြီ။ အသိတ ရသေ့မြတ်သည် ဘုရားအလောင်းတော် မင်းသားငယ်၏ ယောကျ်ားဖြစ် လက္ခဏာတို့ကို ပြည့်စုံစွာ မြင်ရသော်၊ ထိုမင်းသားငယ်၏ ဘုရားစင်စစ် ဖြစ်ပည်ကို ၎င်း၊ ထိုဘုရားအား မိမိ မေးမမျှော်မှမည့် အရေးကို ၎င်း ရှုမြင် တွေးတောကာ၊ များစွာ ကျည်ကူး ဝမ်းနိုးခြင်း ဖြစ်၍၊ ဆည်းထန် ပြင်းပြစွာ ဝိုကြွေးလေပြီ။ ထိုသို့သော ရသေ့ကြီး၏ ဖောက်ပြန်ပုံ တမူအယူကို မင်းခိုင်တကွသော နန်းတော်သူ နန်းတော်သား အပေါင်းတို့ ချွေမြင်ကြရသော်၊ ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ ပဋ္ဌင်ယူခြင်း ဖြစ်ကြ၍၊ 'အိုရသေ့မြတ်၊ မင်းသားငယ်မှာ အန္တရာယ် တခု တရာ ကင်းလွတ်ပါ၏လော? သေး-ဥပမ ကစုံတရာပင် ဖြစ်ရာ မည်လော? ဟု မေးလျှောက် ကြကုန်ပြီ။

ရသေ့မြတ်က၊ 'ဤ မင်းသားမှာ စီးပွားမဲ့ ပြစ်မှုယ် တစ်-တရာ မရှိ၊ အန္တရာယ် ရန်မာန် လည်း ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်။ ဤ မင်းသားကား အယုတ်ညံ့စား မဟုတ်၊ မြင့်မြတ်သော မိတ်ကို သာ သားကြကုန်၊ ဤ မင်းသားသည် တရားစက်ကို ကျင့်စေ

နိုင်သော တရား ဆုံးကြားမင်းကြီး ဘေန် ပြစ်လေတ္တံ့။ စင်စစ်ကား ငါ၏ အသက်ကြွပ်
 မှာ များစွာ ချော်ထား၊ ပကြာမီ ပင် ငါရသေ အသး သေလွန်ရခြင်း စားကြ
 ရောက်ထိုက်ချေမည်။ ထိုသို့ အားဖြင့် ထိုမျှ မြင့်မြတ်၍၊ ဖြစ်နိုင်ခဲ မြစ်ပေါ် လတ်မည်
 †ဘုရားကို ငါ မဖူးပျော်ရမည့် အတွက် စိတ် ပူဆွေး၍၊ ငါ့ အတွက်သာ ငါ ငိုကြွ
 သည် ဟု ပြန်ကြားသေပြီ။ ကာလခေပီလ ရသေ့ မြတ်သည် နန်းတော်ကို နန်းတော်
 သား အပေါင်းနှင့် တကွ သုခွေါဒန မင်းကြီးကို ရွတ်ယူ ကြည်လင်စေပြီးနောက်၊ နန်း
 တော်မှ ထွက်ခဲ့၍၊ မိမိ ဘူတော် နာဠကထံ ကြွရောက်တော်မူပြီးလျှင်၊ ‘ငါတို့ သင်
 ကား ဤယနေ့ မွေးဖွားစ ပြစ်သော သုခွေါဒနမင်း၏ သားလေးသည် စင်စစ် ဘုရား
 ဖြစ်လိမ့်မည်။ ထို ဘုရား၏ သတင်းကို နားသောင်လျက် တရားဟော သည်ကို ကြား
 သော အခါ ထိုဘုရားထံ၌ ကျင့်ဝတ်များကို ချောင်းထားပြီးလျှင် တရား မှန်တိုင်
 ကျင့်ဆောင်၍၊ ဘဝ အဆုံးကို ပြုလေသော’ ဟု တိုက်တွန်းလေပြီ။

နာဠက သင်္ကဏိသား လည်း ကုသိုလ်-ကောင်းမှု အလှူစုအည်းဖူးပြီးသူ ဖြစ်
 သည့် အတိုင်း ဦးရီးတော် ရသေ့ မြတ်၏ အကျိုး လိလသား၍၊ ပြောကြားချက် အမိမိ
 စကားကို တစုံ-တရာ ပယ်ချား ညစ်ညန် မပြုပဲ၊ ထိုနေ့ ပင် ဘုရား-အလောင်းတော်
 ကို ရည်စူး၍၊ ရဟန်း ပြုလုပ် တောထွက် နေထိုင်လေပြီ။ ထိုသို့ ကားဖြင့် ဘုရား-အ
 လောင်းတော် မွားမြင်သော ရှေ့၌ ပင် ရ-ဂန်း ပြုလုပ် တောထွက်ကာ သာမန် အလှူ
 စုဖူးဖြင့် ကျင့်ဆောင် နေထိုင်ခဲ့ရာ၊ ကလေး အလောင်းတော် မည် မင်းတို့၏ စည်
 စိမိကို အပြည့်-အစုံ ခံစားမည့် နောက်ဆုံး၌ အသက်တော် ၂၉-နှစ် ငွ်တော်
 သော အခါ နိမိတ် လေးပါး ထင်တော်မူသဖြင့် သူ-အဖြစ်၌ ပြင်းပြစွာ ညီးဝေ့တော်
 မူလျက် ထီးနန်း ဖြည့်စီမံကို ရေအိမ်ကိုသို့ စိတ်ထား ခွန်စား ထွက်ထွက် ရဟန်း
 ပြုတော်မူပြီးလျှင် ပီဗ္ဗိသာရ-မင်းက ဒိတ်မသော မင်းစည်းစိမ်ကို လည်း ခွန်ပယ်တော်
 မူပြီးနောက်၊ ဥဒကနှင့် အာဠာရ-ရသေ့ ၂-ဦးထံတွင် သောကိယမာပတ် ရှိပါးက

† ဤ စကားဖြင့် ထိုသေ့ ကွန်သွန်သော် နေဝသော နာယျာ သဟဇ-ဘုံ၌ မြစ်ရေသည်
 အတွက် ထိုကဲ့သို့ လည်း ရပ်မရှိ နာမ်သည် သက်သက် ဖြစ်သောကြောင့် ဘုရားကို ဝေးမြောက်စွာ
 တရား နာယူနိုင်စွင့် မရှိသည်ကို ပြ၏။ တရား ဟောတော်မူ လိမ္မာဉာဏ် ဝိသောကြာင့် ဆိုရာ
 အရည်းပြီး ဖြစ်ရ၏။ အောက်အောက် ရုပ်စုန်များကို ဝင်စား၍ သေသွန်ခွဲလျှင်၊ ဝင်စား
 သေလွန်ရာ ဘုံ၌ ပင် မြစ်နိုင်၏။

သို့ကာ၊ ရုပ်များကို ကိလေသာ ကုန်ခါးကြောင်း မဟုတ် ဟု နှိပ်စပ်တော်မူပြီးမှ
 သေနီရုံး၊ စာနိုး ဥဒ္ဓဘလ သောအုပ်တွင် ၆-ဒစ်တိုင် ဒုက္ကဓရရိုးကို ကျင့်သော်မူ
 တော် လည်း ရုပ်များ၌ ကိလေသာ ကုန်ကြောင်း တရားကို မတွေ့ရပေ သာ ကာလ
 ကုန်လျှင်လျက် နောက်ဆုံး၌ ဓမ္မာနိပင်နှင့် ဓမ္မပတ္ထင်တော်တွင် ဘုရား ဖြစ်တော်မူပြီး
 ကာလ ဗာရာဏသီ မြို့နယ် ဖိကဒါဝုဒ္ဓိသောတွင် မဇ္ဇဝဂ္ဂီ အမှူး နှိသော နုတိဗြဟ္မာ
 အပေါင်းတို့အား ဓမ္မစကြာ တရားကို ဟောကြားတော်မူလေပြီ။ ထိုသို့ အားရှိ၍
 တောကုဉ်း ဘုရားဖြစ်တော်မူသည်ကို နာဂက-ရဟန်း ကြားသိရသဖြင့် တရားရှင်
 တော်ထောင်ပြီးလျှင် ဤဆိုလတ္တံ့၊ စာတိုင်း မောနုဿ-ကျင့်ဝတ်ကို နာယူခဲ့လေပြီ။

ခ။ နာဠကသုတ်။

[သုတ္တနိပါတ် - ဗဟဝဂ္ဂ - ကောသလမ]

၁။ သိရဗြိုး ရွေးတီး မိန့် တဆို့၊
အသိတ နှုတ် ဟုတ်မျှန်စွာ ကျ၊
ထို့ကြောင့် ဂေါဟမ မြက်ဟ အသို့၊
တရား ပေါက် ကပ်ရောက် ရှင်မြတ်ကို။

၂။ ရဟန်း ကျင့်ရပ် ကပ်ရောက် တမူ၊
ဆွမ်းခံ ဖတ် ကိုယ်ကျင့် မက်သူ ဟု၊
ဆိုရှင်ချာ၊ ယောပြ ကျန် မေးမူ၊
ရဟန်းဝတ် မြတ်သူ၏ ကျင့်ပိုင်း ဟူ။

၃။ ကပ် မြှော်စင် ရဟန်းကျင့် ညွှန်မည်၊
[ဟု တရား ငြိမ်းစက်စွာ]
ပြုရန်ခံ၊ ဖြစ်ခံ၊ ကျင့်စဉ် မည်၊
ယခု ကြား သင့်အား ငါ ညွှန်မည်၊
ကောင်းနိုင် ကြုံဆင်ခံ၊ မြဲရေးမည်။

၄။ အခု တခုနှင့် ပြုကျင့် တော်၊
ရှာသူ ဆယ်မျိုး ခိုခို တော်၊
စိတ် မည်း ညိုမျှောင့် ခောင့်တီ တော်၊
ဆင်စွာ မောက် မရောက် မဝင်တက်တော်။

၅။ အပြတ် တယုတ် နှုတ်ထွက် ကျော်၊
ကော မျက်ဆိုး ကောယိ တသျှံ ပုံ၊
ခိန့်မေး၊ ရှင်အား ခြားယောင်းကျော်၊
ကမ်းစေ့ဝှံ သင့်ကို ထိုသည့် ပုံ။

- ၆။ ခေတုန်ကျင့် ခြောက်ခုနှင့် ခေါ်ဘုံ၊
ဆက်ဆက် ရှစ် စွန့်သင့် ကာမဂုဏ်။
မှန်းလား မဝက် မတက် မက်စွာ၊
ပြီး-ဓမ္မ၊ ရှစ် သက်မျိုး အရူးစကုတ်။
- ၇။ ငါ့ကဲ့သို့ တူတို့ ချင်းသို့တို့၊
ချင်းမျိုးလား ငါ့ကား တူတန်တို့၊
ကိုယ်နှင့် စိတ် ပမာ ယူတို့၊
မညှိုးဆဲး ညှိုးဆဲး မတော့။
- ၈။ စွန့်ပစ်၍ ကာသာ လိုဘကို၊
မှားသေ တိုး ကားလုံး တယ်မျိုးကို၊
ဒုက္ခကံမျိုး ကျင့်ဖို့ ကျင့်ခန်ကို၊
ဤ နဂယ် ကူးတွက် ကုန်ပစ်တို့။
- ၉။ ယုတ်ကျော ဝမ်းမြတ် နှိုင်းရွယ် မာသု၊
လုံ့လိုး ချက် စားပွဲမက် မှဲ့စေ ဟု၊
မမြဲ လိုမြဲလုံး လိုကပ် ကျင့်ယူ၊
ဤ သိမ်း ဆေးမြဲမီး ချေး ဟု။
- ၁၀။ ရဟန်းရှစ် ဆူမ်းဝပ် လှည့်ပြီးခါ၊
တော-တောင်တွင်း ချင်းနှင်း နှိုင်းဝပ်ဆ၊
ဆပ်ပင် ရိပ်အောက် ကပ်ရောက် လင့်ခါ၊
ရဟန်းမြတ် စိတ်ညတ် နေထိုင်ရာ။
- ၁၁။ ကမ္မဋ္ဌာန်း ရွတ် တွတ်တွတ် သေ့လာ၊
တောမြိုင်တွင်း ရွတ်ရင်း ဓမ္မ ချော၊
ဆပ်ရိပ်တွင်း ရွတ်လုံး ရွတ်ခေလ္လာ၊
ကိုယ်စိတ်-နှစ် ကန်မြင် ကြည့်ချော။

၁၂။ ထိုသို့ သုံး ညွှတ်ဆုံး မိုးသောက်ကို၊
ရွာသူ့ ခပ် သီးဝပ် ဆောက်လေ၊
မနက်သက် ခွန့်ပွက် ပင့်ခေါ်ကို၊
ရွာသူ့ ထံ ဆွမ်းခံသော် စလို။

၁၃။ ရဟန်းတို့ ရွာသို့ ကပ်စေတုံ၊
ကကသစ္စ၊ ဝိတ်သး ပြတ်စတုံ၊
အရာ ကပ်သတ် ပြတ်ခဲ့ စေတုံ၊
စကား ထွက် နှုတ်မြက်စောင့်စတုံ။

၁၄။ ဆွမ်းမျှတ မရ ကောင်းချီးရက်၊
ကောင်းမျိုး ရက် ဆွမ်း မျှတ-မကုန်၊
ရ-မရ ပက် ခပ်သက် တုဂ္ဂက်၊
ထန်ချိပ်သို့ ကပ်၍ ဝပ်ကျေနံ့။

၁၅။ သပိတ်စွဲ၊ ရှင်မိုး လည်လည်စေ၊
မဆွဲစာ၊ ဆွဲစာ သမိုက်စေ၊
မလှခဲ့ ကဲ့ရဲ့ ကင်းဝေချ၊
လှခါနီးခဲ့ မထေမဲ့ လွတ်စေ။

၁၆။ ယုတ်-နီနီ-ကြီး-ငယ် ကျင့်စွယ်စုံစုံ၊
ရဟန်း လွတ်ပြတ် ပြလတ် အစုံ၊
ကမ်းကျော် ကပ် မထပ် အစုံပုံ၊
ချည်းမှီး မဲ ရက်ပြီ အစုံစုံ။

၁၇။ သံသရာ ကန့် မိတ်ပြန် ကင်းသူ၊
ဝဋ်ယဉ် ပြတ်မှ တေးရ-သသူ၊
ကိစ္စကြီး-ငယ် ခွန့်ပေးနိုင်သူ၊
ထိုက်ထိုက် ကပ် ကပ်သက် သူ။

- ၁၀၊ ရဟန်း ကျင့်မှုန် သင့်အား ညွှန်မည်၊
သင်ခန်း စက်သို့ ထက်ဝေရမည်၊
လျှာ အထောက် အာစောက် မာညံ့ရမည်၊
ဝမ်း ချုပ်တည်း တောင့်စည်း နိုင်ရမည်။
- ၁၉၊ စိတ်အား မရွံ့ ဝံ့ဝံ့ ရဲရာ၊
ကျယ် အပွား မြောက်မြား မကြံရာ၊
အဝိမ်းနဲ့ ထုံ လိမ့် ရွှေငင်ရာ၊
ကျင့် ထွတ်မြတ် ချီညွတ်ကျင့်သုံးရာ။
- ၂၀၊ ဆွမ်းနှင့် စပ် တထပ် သုံး ကျင့်မှုန်၊
တဦးတည်း ပင် နေကျင် ပျော်တွန်း၊
တဦးတည်းကို ဆို ဆိတ်ရာ မွန်၊
တယောက် ချင်းသော် ပျော်မွေ့လတွန်။
- ၂၁၊ ထို့နောက် ထင်ရာ ရပ် ဆယ်မျက်နှာ၊
သူမွန် မြွက် နှုတ်ထွက် ကြားသော ခါ၊
ချာန်ဖြတ် ကြီး ငွန်ရိုး လို ပျက်နှာ၊
ထို့ပြင် ရှက်တုံ ကြည်ယုံ ပြီးခါ၊
လွန်-လေးမြတ် ပြုလတ် ထိုမျက်နှာ။
- ၂၂၊ ခြစ် ဟူ၍ တုံ ကြည်ယုံ စပါ၊
ကျောက်-ခလုပုံ ပြိုင် ထုံးအိုင်တွင်း သာ၊
ချောင်း လက်တက် မြည်လျက် သွားစပါ၊
ပင်လယ်စီး သံကြိုး ဆိတ်ငြိမ် သာ။
- ၂၃၊ ယုတ်လျော့ချည် သံမြည် တစာစာ၊
မြတ်ထွတ် ဖြည့် နေလည့် ငြိမ်သက်စွာ၊
မိုက်-ပွင့် ပျက် အိုးဝက် ရေနှင့် စာ၊
ဉာဏ်ဝံ့ လည့် ရေဖြည့် အိုင် တူစွာ။

၂၄။ ရဟန်း-ရှင်မျှ မြောက်မြား ပြွက်ဆို့
 ပြည့်စုံ၍ နတ် ဂျီလုတ် ~~သန္တတိ~~
 ဥဇာဏ်မြစ် ပွား တရား သူခြတ် လို၊
 သိတော် ခြား ပြားခြား ပါရိသိက္ခိ

အိတ္တလုက် နှုတ်ခြွက် ခေခပ်စည်းသူ၊
 ဝါး မာခြွတ် လိုက် သာ ဝါ
 ဘာနိဇာတ် ခံချိန် ခိတ်ခိတ် ဆု
 လိုက် ခံ ဆို ပေးပါမူ
 [(၁) သုဋ္ဌာ မောတ္တုမြို့]

ဤကား 'သဒ္ဓန္တစိရရှိတိက' ဝေါဟာရ ကဏ္ဍတော်တပါး စကား သရ ပမာနန္ဒယျ ကျစ်တမ်း၊ စကားသစ် ပြုစုခြင်းတို့ကို သန္တတိ-ကျစ်တတ် တစ်မျှ ခိုဝှံ နှုတ်သော သန္တတိ-ရှင်မျှ ၂-ပါးကို နှုတ် ဆိုခြင်း၊ နတ် ဂျီလုတ် နှုတ် ဆိုခြင်း၊ နာမမြို့ မြောက်ခမ်း ၄-ပါးစလုံး နတ်ဂျီလုတ်မြို့၊ ၇-မထောင့် ပြုစုခြင်း၊ ၆-သတ္တဝါ ဟူသမျှ မျိုး-ရပ် မထောင့်မြို့၊ ၈-ဂျီလုတ် နတ် မထောင့်မြို့၊ ၈-သမ္ပူဇာ တစ်မင်္ဂလီ၊ ဆယ်-မင်္ဂလီ မြို့၊ ၉-အဝေးသို့ သွားခြင်း-အနား ပိုခြင်း၊ ၁၀-ရပ်၍ စာလို ကပ်ခြင်း၊ ၁၁-ဆွမ်းခံဥပုသ် ကဲ့ရဲ့၊ ၁၂-သော နတ် မြို့၊ ၁၃-လူမျိုး ပါးခြင်း၍၊ သာ ဓမ္မဇာတိခြင်း၊ ၁၄-ဆွမ်းခံဥပုသ် ဝတ်ပါး ဝတ်ပါးခြင်းကို မလာယခြင်း၊ ၁၅-စကား ကောင်း မည်ကပ်ခြင်း၊ ၁၆-စကား စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ၁၇-သမ္ပူဇာ ၂-ပါးနှိုင်းသော မထောင့်မြို့၊ ၁၈-သမ္ပူဇာ-သော သမ္ပူဇာမြို့၊ ၁၉-လူမျိုး ၂-ပါးကို ကဲ့ရဲ့ ကပ်၊ မထောင့် ကပ်ခြင်း-ပေါ်၍ ၂၀-ဝမ်းကွဲ-၁၆-အပို စကားကောင်း များစွာ ကျစ်တတ် ခေတ်၊ ရိုက်နှုတ် ဆွတ်သမျှစား ခြံခြံတတ် သာဓမ္မာယ ကျစ်တတ် ဆိုရတ်သော ကျစ်တတ် ၇-မထောင့် သာဓမ္မာယမြို့၊ သောဓမ္မာယ ကျစ်တတ် ၇-မထောင့်မြို့၊ ၁၆-၁၇-မထောင့် နတ်၏ ဤနာဠက ဝေါဟာရတား နာဠကတား ကျစ်တတ်မြို့ ၇-မထောင့် ဟောတော် ရှိသဖြင့် မျိုးရပ် ပုံသွန်မောသောတည်း။

ဤဥပဇာတိသမ္ပမသိသသုတ်များ။

၅-က၊ သုစိမုဒ္ဓိသုတ်။

[ခန္ဓဝဠသံသုတ် - သာဓိပုတ္တဝဂ် - ဝေဿ၊]

ဇာတိရာ ကော၊ အာရုံ သာဓိပုတ္တု၊ အကင်္ခါပြတ်သည် ဆုဇဉ်ဟ် မြို့တော်တွင် ရှင်နတ်တို့ကို မွေးမြူရာ ခြင်္သေ့၊ ခေတ္တဝန်၊ ကျောင်းတော်၌ နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ အရှင် သာဓိပုတ္တု မလောင်မြတ်သည် နံနက်ဝမ်း ဘုရားရှိခိုး၍ ဆွမ်းသောက်မူပြီး နေသော်၊ တသော ခရပ်နံရံ၊ အနီးတွင် ရှမ်းတံ၊ ဘုရားတော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ သုစိမုဒ္ဓိ မည်သော ပရိဝုဇ်မ တဦးသည် အရှင်မြတ်၏ အာရုံအား ဤသို့ ဆိုလှားလေပြီ။ 'ဗိုလ်များ၊ မျက်နှာ အသက် ချ၍၊ စားသုံးပါသလော?၊ အိုနုပ၊ ငါ့ကား မျက်နှာအသက် ချ၍၊ မစား သုံးလော့၊ ထိုအခါ၌ ထိုသို့ မဟုတ်လျှင်၊ မျက်နှာ အသက် လှည့်၍၊ စားသုံးပါသလော?၊ အိုနုပ၊ ငါ့သည် မျက်နှာ အသက် လှည့်၍၊ သည်း မစားသုံးလော့၊ အိုလှားနိုး၊ ထိုသို့ မဟုတ်လျှင်၊ ဂိုဏ်း အရှင် မျက်နှာထို့သို့ မျက်နှာလှည့်၍၊ စားသုံး ပါသလော?၊ ဂိုနုပ၊ ဂိုထို အရှင်မျက်နှာထို့သို့ သည်း မျက်နှာလှည့်၍၊ မစားသုံးလော့၊ အိုလှားနိုး၊ ထိုသို့ မဟုတ်လျှင်၊ အသော၊ အရှင် အရှင် ဝေဿ၊ ဂိုသို့ မျက်နှာ လှည့်၍၊ စားသုံး ပါသလော?၊ အိုနုပ၊ ငါ့သည် အသော၊ အရှင်ထို့သို့ သည်း မျက်နှာ လှည့်၍၊ မစားသုံးလော့။

အိုလှားနိုး၊ အောက်သို့ သည်း မျက်နှာလှည့်၍၊ မစား၊ အသက်အရှင်၊ အရှင် လေးမျက်နှာနှင့် အသောဝှံအရှင် မျက်နှာ ဂိုသို့ သည်း လှည့်၍၊ မစား၊ အိုနိုး၊ ဂိုသို့ မြင်လျှင်၊ အသက်သို့ စားသုံးပါသလော?၊ အိုနုပ၊ အသို့၊ လှားနိုး သုတော်-သုပြုတ်တို့ သည် မင်း-မိတ် အရာတို့နှင့် ဝိလာ-ကုသိုလ်၊ ခြင်္သေ့၊ ခြင်္သေ့အသက်မြင်၊ မကပ် သော အသက် မွေးမြူကို ပြကုန်၏။ အိုနုပ၊ ဤ သုတော်-သုပြုတ်တို့ကို မျက်နှာ-

† ခုတ်ချက်၊ 'နောက်ဆိုလတ္တံ့'၊ အကြောင်းများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ မဇ္ဈ မြင်၍၊ ငါးအေး၏မှာ ပရမင်္ဂကာလ၌ ဆိုခြင်းသည် ပါဠိကျမ်းစာ၏၊ ဓမ္မတာတည်း။

အောက်သူ စားသုံးသူတို့ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ခဏ္ဍမ, အချို့ ရဟန်း သူတော်—သူမြတ်တို့သည် မင်္ဂ-ဗိုလ် တရားတို့နှင့် ဗီလာ—ကန်လန္တံ ဖြစ်သော ဂြိုဟ်-နက္ခတ် အတတ်ဖြင့် မအပ်သော အသက် မွေးမြူမှုကို ပြုကုန်၏; ခဏ္ဍမ, ဤသူတော်—သူမြတ်တို့ကို အတက်သို့ မျက်နှာ လှည့်၍, စားသုံးသူတို့ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ခဏ္ဍမ, အချို့ ရဟန်း သူတော်—သူမြတ်တို့သည် မင်္ဂ-ဗိုလ် တရားတို့နှင့် ဗီလာ—ကန်လန္တံ ဖြစ်သော တမန်စေစား သွားလာ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် မအပ်သော အသက်မွေးမှုကို ပြုကုန်၏; ဤသူတော်—သူမြတ်တို့ကို ထိုထို အရပ် လေးမျက်နှာတို့သို့ လှည့်၍, စားသုံးသူတို့ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ခဏ္ဍမ, အချို့ ရဟန်း သူတော်—သူမြတ်တို့သည် မင်္ဂ-ဗိုလ်တရားတို့နှင့် ဗီလာကန်လန္တံ ဖြစ်ကုန်သော အင်္ဂဝိဇ္ဇာ လက္ခဏာဟော အတတ်ဖြင့် မအပ်သော အသက် မွေးမှုကို ပြုလုပ်ကုန်၏; ဤသူတော်—သူမြတ်တို့ကို ထိုထို အသောင့် လေးရပ်တို့သို့ မျက်နှာ လှည့်၍, စားသုံးသူတို့ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

ခဏ္ဍမ, ငါမူကား မင်္ဂဗိုလ် တရားတို့နှင့် ဗီလာ—ကန်လန္တံ ဖြစ်သည့် ခြေကြွန် အတတ်ဖြင့် မအပ်သော အသက် မွေးမှုကို လည်း မပြု; ဂြိုဟ်-နက္ခတ် အတတ်ဖြင့် မအပ်သော အသက်မွေးမှုကို လည်း မပြု; တမန်စေစား သွားလာ လှည့်လည်ခြင်း ကိစ္စ ဖြင့် လည်း မအပ်သော အသက်မွေးမှုကို မပြု; အင်္ဂဝိဇ္ဇာ လက္ခဏာဟော အတတ်ဖြင့် လည်း မအပ်သော အသက် မွေးမှုကို မပြု; တရား သဒ္ဓိနှင့် သာ ဓမ္မာကို ရွာမှီး၏; တရား သဒ္ဓိနှင့် သာ ထုံးဆောင်၏ဟု—ပြန်ကြားတော် မူလက်ပြီ။ ထိုအခါ ထိုစကားကို ကြားသိရသော ပဋိမုဒ္ဓိမသည် ရာဇဂြိုဟ်မြို့တော်၌ ခရီးလမ်း တခုမှ တခု, ခရီးဆုံ တခုမှ တခုသို့ လှည့်လည် သွားရောက်၍, သာကီဝင် ပင်းသား ဘုရားသားတော်တို့သည် တရားနှင့် လျော်သော အစာကိုသာ သုံးဆောင် စားသောက် ကုန်၏။ သာကီဝင် ပင်းသား ဘုရား သားတော်တို့သည် အပြစ်ကင်းသော အစာကို စားသုံးကြ ကုန်၏။ သာကီဝင်ပင်းသား ဘုရား သားတော်တို့အား ဆွမ်းသောဇဉ်ကို လွှဲနှိမ်းကြကုန်လော့ဟု ပြောကြား ထိုက်တွန်းလေပြီ။

မှတ်ချက်။ ဤ၌ မြေကြွန် အတတ်ဖြင့် မအပ်သော အသက် မွေးမှုကို ယူရာ, ခြေကြွန် အတတ် တတ်မြောက်ခြင်းမျှကို မဆိုလှ; ၎င်းဖြင့် အသက်မွေးမှုသာ အပြစ် ဆိုလို၏။ ဤသို့သည် လည်း အရှင်သာရိပုတ္တ မထေရ်အား သုစိမုဒ္ဓိ ပရိဒိဗ္ဗိမ ကြည်ညိုသောကြောင့် ဥပတိသ ပထိန ဟု ဆိုထိုက်သည် ဖြစ်၏။ ဤ ဆိုလတ် ထုတ်သည် လည်း အရှင် သာရိပုတ္တ မထေရ်က တရား၏ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ပြဆို၍, မိမိ ကြည်ညိုမှုကို ပြသောကြောင့် ဥပတိသ ပထိန ဟု ပင် ဆိုခန့်ရှိ၏။

ခ၊ သမ္မသာဒနိယသုတ်၊

[ဒိဿနိကာယ်-ပါထေယျ-ဝဂ်-ပဉ္စမ၊]

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာအပ်၏။ ကျံရာ အဝါ ပုဉ်းတော် သခင် ဘုရားရှင်သည် နာလန္ဒာမြို့ ပါဝါရှိ ကမ္မဝန် ပြုချာဉ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ် အဝါ အရှင် သာဓိပုတ္တ၊ မထေရ်မြတ်သည် ဘုရားရှင် ခံမောင်းသို့ ပင်ရောက် ရှိစိုး-နေထိုင်ပြီးလျှင်၊ ဘုရားရှင်အား ဤသို့ လျှောက်ထားလေ၏။ 'ဗို့ခြတ်စွာ ဘုရား၊ သမ္မညတ ဥာဏ်တော် အရာ၌ ဘုရားရှင်တော် ပိုမို-လွန်ကဲသော ဘုရားရှင်မ အပါး၊ အခြား တစ်တည်းသော ဂဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ်း ပတ်သည့် ပိုလည်း မရှိခဲ့ပူး၊ ခိုလည်း မရှိ လတ္တံ့၊ ယခုလည်း မရှိ၊ ဤသို့ သားမြတ် အကျွန်ုပ်သည် ဘုရားရှင်အား ကြည်ညို ပါသည်၊ ဟုရား၊' အိုသာဓိပုတ္တ၊ သမ္မညတ-ဥာဏ်တော် အရာ၌ ဘုရားရှင်ယက် ပိုမို-လွန်ကဲသော ဘုရားမူလပါး အခြား တစ်တည်းသော ဂဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ်း ပတ်သည့် ရှိပြီး- ရှိလတ္တံ့-ရှိဆုံး မဟုတ်၊ ဤသို့ ဘုရားရှင်အား ကျွန်ုပ် ကြည်ညိုပါသည်-ဟူသော ဤစကား ကား ခွန်မြတ်လှ၏၊ ငါ့ရင်ခွာ ဆိုလော စကားဖြစ်၏၊ ကေနိ ဝွံးယူအပ်၏၊ ခြင်္သေ့ တောင်သို့ ရေကြွက်-မရွံ့ ပြောဆိုခွင့် ဖြစ်၏။

၂။ အိုသာဓိပုတ္တ၊ ရှေး လွန်ပြီး အဝါ ပုဉ်းတော်၊ ကမ္မဝန်တော ပုဉ်းတော် သခင် ဘုရားရှင်တို့ စိတ်တော်ကို၊ ထို ပုဉ်းတော် သခင် ဘုရားရှင်တို့သည် ဤသို့ အကျင့် သီလ စိုက်ပျိုး ဟု ငှင်း၊ ဤသို့ သမာဓိ-တရား စိုက်ပျိုး ဟု ငှင်း၊ ဤသို့ ပညာ-ဥာဏ် စိုက်ပျိုး ဟု ငှင်း၊ ဤသို့ နေထိုင်ကြကုန်ပြီ ဟု ငှင်း၊ ဤသို့ ကိလေသာမှ လွတ် ငြိမ်းကြကုန်ပြီ ဟု ငှင်း၊ သင်၏ စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်ပါသလော၊ ဤသို့ မထီရ ပါဘုရား၊ အိုသာဓိပုတ္တ၊ အနာဂတ် အခါ၌ ပြုမိပုဂ္ဂိုလ်တော် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ လွန်သော ပုဉ်းတော် သခင် ဘုရားရှင်တို့ စိတ်တော်ကို၊ 'ထို ပုဉ်းတော် သခင် ဘုရားရှင် တို့သည် ဤသို့ အကျင့်-သီလ စိုက်ပျိုးလတ္တံ့ ဟု ငှင်း၊ ဤသို့ သမာဓိ-တရား စိုက်ပျိုးလတ္တံ့ ဟု ငှင်း၊ ဤသို့ နေထိုင်ကြကုန်လတ္တံ့ ဟု ငှင်း၊ ဤသို့ ကိလေသာမှ လွတ်ငြိမ်းကြ ကုန်လတ္တံ့ ဟု ငှင်း၊ သင်၏ စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်ပါသလော၊ ဤသို့ လည်း မထီရပါ ဘုရား၊ ထို

သံဃောဇ္ဇင်-မဂ်-ဗိုလ်ဉာဏ်၏၊ အခြေကြောင်းတရား ၇-ပါးတို့ကို ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ပွားစေကုန်ကာ သာ အတုမဲ့သော သဒ္ဓမ္မဗျူဟ-ဉာဏ်တော်သို့ ထိုးထွင်း သိမြင်ကုန်ပြီး အနာဂတ် ဘုရားတို့ လည်း ထိုအတူ သိထောက်မူကုန်လတ္တံ့၊ ယခု ဘုရားရှင်သည်လည်း ထိုအတူ သိထောက်မူ၏။

၅။ မြတ်စွာဘုရား၊ အကျွန်ုပ်သည် တရား နှစ်ယူရန် ဘုရားရှင်ထံ အကြိမ်-မူားစွာ ဝင်ရောက်ပါ၏။ ဘုရားရှင်သည် အကျွန်ုပ်တို့အား လွှမ်းမောက်လွန် နှစ်ဆထက် ပို၍ ဖြစ်၍၊ မည်းနက်-မြူမွေးသော အကျိုးသွား အပြင်၌ တရားကို အသေကြား ထောက်မူ၏။ ဘုရားရှင် ဟောညွှန်တိုင်းသော တရားတို့ကို တိုးထွင်း သိရ၍၊ ဝေချီ၊ အစိတ်သော တရားများကို ဆုံးဖြတ် သိမြင်ပြီး [စေတနာ-ဓမ္မ၏ကို ယူ] ဖွင့်တော် သည် သည် အစောက် မြေ၌ ကောင်းစွာ သိထောက်မူပစ္စု၊ တရားတော်ကို ကောင်းမွန် စွာ ဟောပြော၍၊ ဗာမညီ သံဃာတော်သည် ကောင်းစွာ ကျင့်သောင့်ပစ္စု ဟု ဘုရားရှင်အား ကြည်ညိုရပြီ။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ထိုမူ တပါး လည်း ကုသိုလ် ဆိုင်ရာ တရားတို့၌ ဟောတော်မူခြင်းသည် အတုမဲ့၊ ဘုရား မြို့မြတ်သွား၏။ အဘယ် ကုသိုလ် တရားတို့နည်း။ သတိ ယာယော တရား ၄-ပါး၊ အားထုတ်ကြောင်း တရား ၄-ပါး၊ ပြည့်စုံခြင်း အခြေ တရား ၄-ပါး၊ စောင့်ထိန်းကြောင်း တရား ၅-ပါး၊ အားတင် တရား ၅-ပါး၊ မဂ်-ဗိုလ် အသိဉာဏ် ဖြစ်ကြောင်း တရား ၇-ပါး၊ ခန့်ခြုံ ခြောက်မတ် သော နိဗ္ဗာန်သနီးလမ်းကြောင်း တရား ၈-ပါး-၌ မဂ်-ဗိုလ် ဉာဏ်မြှင့်၏။ အပင်း-အသင်း တရား ၃၇-ပါးတို့၌ သာ တရံ-တဦးသော ရဟန်းသည် သိသရာ-ပင်လယ်၌ နှစ်မြောကြောင်း-သာသဝေ ဟို ကုန်ခန်းခြင်း ဖြစ်၍၊ ဆံသရာဝေး-အယဉ်မူ ကမ်း-လျက်၊ ခံဝံ၏၊ လွတ်လပ်ခြင်း၊ ဉာဏ်ပညာ အမြင်၏၊ လွတ်လပ်ခြင်း တရားကို ပစ္စုကွ ကိုယ်ထံ ရောက်ဆီကံ နေထိုင်ရသေးသည်။

၆။ ဤကျသိုလ် တရား ဆိုင်ရာတို့၌ ဟောတော်မူခြင်းသည် အတုမဲ့၊ ဘုရား မြို့မြတ်လှပါ၏။ ထိုကုသိုလ် တရားတို့ကို ဘုရားရှင်သည် အကြောင်းမရှိ သိမြင်တော် မူပါ၏။ ထိုတရားကို သိမြင်သော ဘုရားရှင်မှာ၊ ထိုကုသိုလ် တရား ဆိုင်ရာတို့၌

ဘုရားရှင်တက် ပိမိ-လွန်ကဲ၍၊ သိနိုင်သည့် တပေါ်သော ခုဟန်း-ပုဏ္ဏား တစ်စုံ
မည်သည် ဘုရားရှင်မှ တပေါ် အခြား မရှိမည် သာ ထည်း၊ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ထို
တပေါ် လည်း အာယတန ပြည့်စုံ၍ ဘုရားရှင် ဖောဓတော်မူခြင်းသည် လည်း အစ
မဲ့ ထူးကဲ၊ မြင့်မြတ်လှပါ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ အာယတနတို့သည်၊ မျက်စိနှင့် အဆင်
နားနှင့် အသံ၊ နှာစေါင်းနှင့် အနံ့၊ ဂဟဇာန် အရသာ၊ ကိုယ်နှင့် အတွေ့၊ ပိတ်ခပ်တံးခ
အစော-တရား-ဟူ အဘွင် အပြင် မီး-မိုးမီ ဝိနည်း၊ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ဥ
ကယကန (တည်ရာ) တရားတို့ကို ပညတ်မည့် နောက်တော်မူခြင်းသည် လည်း အဘွင်
ထူးခြား မြင့်မြတ်လှပါ၏။ ထို အာယတနတော် ဘုရားရှင် အကြွယ်၊ သိတော်မူမိ
အာယတန-ပသာတ် ဆိုင်ရာ၌ ဘုရားရှင်တက် ပိမိ-လွန်ကဲ၍၊ သိမြင် နိုင်သည့် တပေါ်
သော ခုဟန်း-ပုဏ္ဏား မည်သည် ဘုရားမှ တပေါ် အခြား မရှိပါ။

၇။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ထိုမ တပေါ်၊ ဘုရားရှင်သည် ကိုယ်ဝန် သက်ရောက်
တည်နေခြင်း ဆိုင်ရာ၌ နောက်တော်မူခြင်းသည် လည်း အထူး ထူးကဲ၊ မြင့်မြတ်လှပါ၏။
မြတ်စွာ ဘုရား၊ ကိုယ်ဝန်သို့ သက်ရောက် တည်နေခြင်းတို့သည် ဝေးမျိုး ဖြစ်ကုန်မိ
မြတ်စွာ ဘုရား၊ ဤသောက၌ အဘို့ သူသည် အခြေအမြင် ဥာဏ် မရှိပဲ၊ အပိဝမ်း၊
သင်္ခယထုတ်၏၊ အခြေ အမြင် ဥာဏ် မရှိပဲ၊ အပိဝမ်း၌ ကိန်းနေ၏၊ အခြေ-အမြင်
ဥာဏ် မရှိပဲ၊ အပိဝမ်းမှ ထွက်၏၊ ဤကား ပဏမ ကိုယ်ဝန် တည်နေသူ အမျိုး-အစား
ပါသည်။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ထိုမ တပေါ် ဤသောက၌ အဘို့ သူသည် အခြေ-အမြင်
ဥာဏ်ရှိ၍၊ အပိဝမ်းသို့ သက်ရောက်၏၊ အခြေ-အမြင် ဥာဏ် မရှိပဲ၊ အပိဝမ်း၌ ကိန်းနေ၏၊
အခြေ-အမြင် ဥာဏ် မရှိပဲ၊ ပင် အပိဝမ်းမှ ထွက်၏၊ ဤကား နုတ်ယ ကိုယ်ဝန်
တည်နေသူ အမျိုး - အစား ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုမ တပေါ် ဤသောက၌ အဘို့
သူသည် အခြေ-အမြင် ဥာဏ် ရှိ၍၊ အပိဝမ်းသို့ သက်ရောက်၏၊ အခြေ-အမြင် ဥာဏ်ရှိ၍
ပင် အပိဝမ်း၌ ကိန်းနေ၏၊ သို့ရာတွင်၊ အခြေ-အမြင် ဥာဏ် မရှိပဲ၊ အပိဝမ်းမှ ထွက်၏၊ ဤ
ကား နတ်ယ ကိုယ်ဝန်တည်နေသူ အမျိုး-အစားပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား၊ ဤသောက၌
အဘို့ သူသည် အခြေ-အမြင် ဥာဏ် ရှိ၍၊ အပိဝမ်းသို့ သက်ရောက်၏၊ အခြေ-အမြင်
ဥာဏ်ရှိ၍၊ ပင် အပိဝမ်း၌ ကိန်းနေ၏၊ အခြေ-အမြင် ဥာဏ် ရှိ၍၊ ပင် အပိဝမ်းမှ ထွက်၏၊
ဤကား ဝေဒဏ္ဍ ကိုယ်ဝန် တည်နေသူ အမျိုး-အစား ပါသည်။ မြတ်စွာ ဘုရား၊
ဤ ကိုယ်ဝန် တည်နေခြင်း ဆိုင်ရာ၌ ဘုရား နောက်တော်မူခြင်းသည် လည်း အထူး
ထူးခြား မြင့်မြတ်လှပါ၏။

၈၊ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ထိုမှ တပါး ညွှန်ကြားခြင်း စာမျိုး-အစားတို့၌ ဘုရားရှင်
 မောသကန်မရှိကြောင်းလည်း လည်း အတုမဲ့ ရှေးကမ်း ခြုံမြတ်လှပ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊
 ညွှန်ကြားခြင်းတို့သည် လေးမျိုး ခိုကုန်၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ဤသောက၌ အကျိုး မရှိသ
 သည် အစိုက်-နိဗ္ဗာန်ဖြင့်၊ ‘သစ် ဤသို့ မိတ်ကူးသည်၊ ဤသို့ ကြံစည်သည်၊ ဤသို့ စကား
 တောသည်’ ဟု ညွှန်ကြား၏။ ထို သူသည် များစွာ ပင် ညွှန်ကြားသော် လည်း၊
 ညွှန်တိုင်း မှန်၏၊ အစား မရှိချေ။ ဤကား ဘာပေ ညွှန်ချက် စာမျိုး-အစား မပါသည်။
 မြတ်စွာ ဘုရား၊ ထို့ပြင် အကျိုး သူသည် သစ်-ပိတ်ဖြင့် မညွှန်ကြား၊ လူ သူရဲ
 သူဗက် နတ်များ၏။ အသက်ကို အာဇာနည်၌၊ ‘သစ် မိတ် ဤသို့ကြံစည်၊ ဧည့်သည်၊
 အောက်မေ့သည်’ ဟု ညွှန်ကြား၏။ ထို သူသည် များစွာ ညွှန်ကြားကာ၊ ညွှန်တိုင်း
 မှန်၏၊ အစား မရှိချေ။ ဤကား ခုတိယ ညွှန်ကြားခြင်း စာမျိုး-အစား မပါသည်။
 မြတ်စွာ ဘုရား၊ အကျိုး သူသည် အစိုက်-နိဗ္ဗာန်ဖြင့် လည်း မညွှန်ကြား၊ လူ သူရဲ
 သူဗက် နတ်တို့ အသက်ကို နား အောင်၌၊ လည်း မညွှန်ကြား၊ စစ်စစ်ကား ကြံစည်
 စိတ်ကူးသော သူ၏။ အကျိုး အတိုင်း ပေါ်ကျက်သော အသက်ကို နားအောင်၌၊ သာ၊
 ‘ဤသို့ သစ် မိတ်ကူးသည်၊ ကြံစည်သည်၊ စကားတောသည်’ ဟု ညွှန်ကြား၏။ ထိုသူ
 လည်း များစွာ ပင် ညွှန်ကြားကာ၊ ညွှန်တိုင်း မှန်၏၊ အစား မရှိချေ။ ဤကား ဘာပေ
 ညွှန်ကြားခြင်း စာမျိုး-အစားပါကယ်။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ အကျိုးကား ဤသို့ မဟုတ်၊
 ကြံစည်-မိတ်ကူးခြင်း၌ ထည့်ကြည့်စွာ ညွှန်ကြား၊ ‘ဤသို့ မိတ်ကူး၊ ဤသို့သတ်
 စာတည်း စိတ်မှာ စည်သို့ ကြံစည်-မိတ်ကူးသည်’ ဟု မိတ်ကို မိတ်ဖြင့် ပြီးကြား
 သိ၏။ ထိုသူ လည်း များစွာ ပင် ညွှန်ကြားသောကား၊ ညွှန်တိုင်း မှန်၏၊ အစား မရှိချေ။
 ဤ ညွှန်ကြားခြင်း စာမျိုး-အစားတို့၌ ဘုရားရှင်မောသကန်မရှိခြင်းလည်း လည်း အတုမဲ့
 ထူးကူး မြင့်မြတ်လှပ၏။

၉၊ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ဘုရားရှင်သည် သင်္ကေတ၌ သိက်တော်ခြင်း စာမျိုး-
 အစား တို့၌ မောကြားသော် မှန်ခြင်းလည်း လည်း အတုမဲ့၊ ရှေးကမ်း မြင့်မြတ်
 လှပ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ဂူကံ-မပြတ် သိက်တော်ခြင်းတို့သည် မောမျိုး ခို
 ကုန်၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ဤသောက၌ ရဟန်း ပြုသော ဘုရား ပြုစေ အကျိုး သာသည်
 လုံ့လ သုတ်ခြင်းကို စွဲ၍၊ အာရုံစိုက်ခြင်းကို ပို့၍၊ ငြိမ်းစားခြင်းကို အခြေခံ၍၊ ဓမ္မ-
 မဇ္ဈိမခြင်းကို မားထား၍၊ ကောင်းစွာ နှစ်လုံး သွင်းခြင်းကို ကိုးစား၍၊ စိတ်ထား

ကည်ကြည် ကပြွန် ခြေဝင်ပြွန်မှ အထက်၊ ဆံဖျားမှ အောက် အရေဖြင့် မတ်ဝ၊
ရောင် ဝိုင်းခြားသော ဤ ကိုယ်ကို အမျိုးမျိုး အစားအစားသော မင်္ဂလာကြယ်သည့် အာ
ဝဏ္ဏဖြင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဝိဂါရဝိကော-ဤ ကိုယ်ကောင်၌ ဆံ၊ အရေ
ခြေသည်း-လက်သည်း၊ သွား၊ အရေ၊ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ဝှက်သံ၊ အညှို့၊ နှစ်လုံး
အသီး၊ အမြေး၊ အဖျဉ်း၊ အဖာ၊ အဖု၊ အသိပ်၊ အနာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဦးကျော
သွယ်ခြေ၊ အဝါး၊ ပြည်၊ အေး၊ အေး၊ အဆီဖြင့် မှော်ရည်၊ အသီးကြည်၊ တံတူ
နှစ်၊ အစေး၊ ကျွမ်းဝမ်း၊ ဤ ကိုယ် အရေ ၂-ဆင့် ပိုကျယ်၏ ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဤကား
ပထမ ဥာဏ် အမြင် ရောက်ခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

၁၁။ မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုမှ အပါးသည် ဤလောက၌ အမျိုးသော ရဟန်း
ပုဂ္ဂိုလ်သည် လုံ့လ ဦးတည် အာရုံစိုက်ခြင်းကို စွဲမြဲ... ဝိတ်တည်တံ့ခြင်း သမာ
ဖြစ်လတ်သော်၊ ခြေဝင်ပြွန် အထက်၊ ဆံဖျားမှ အောက် အရေဖြင့် အင်္ဂါစုံအကျ
ပိုင်ခြားသော ဤ ကိုယ်ကောင်ကို ၁၁ အဆင့်အတန်း အစားအစားသော မင်္ဂလာ
သော အာရုံ-ဝဏ္ဏမျိုးဖြင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဝိဂါရဝိကော-ဤ ကိုယ်
ကောင်၌ ဆံ၊ အရေ၊ ခြေသည်း-လက်သည်း-ပေး-အစေး၊ ကျယ်လံ့ ဟု ၃၂-ပါ
သော အရေအပါး အသီးမြို့ ကြည့်၍ အမြင်လေ၏။ ပျိုလိမ့်၊ အရေ၊ အသား၊ အ
ကျောကို၊ အကျော၌ရှိ၊ အရိုးကို ဆင်ခြင်၏။ ဤကား ဒုတိယ ဥာဏ် အမြင် ရောက်
ခြင်း ပါတည်း။ မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုမှ အပါးသည် ဤလောက၌ ရဟန်းသည် ရင်း
ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရင်း၊ လုံ့လကို အပို ပြု၍... ဝိတ်တည်တံ့ခြင်း သမာပတ်ကို ရောက်ရှိလတ်
သော်၊ ခြေဝင်ပြွန် အထက်၊ ဆံဖျားမှ အောက် အရေဖြင့် မတ်ဝန်းကျင် ပိုင်
ခြားသော ဤ ကိုယ်ကို သာ အဆင့်အတန်း အစားအစားသော မင်္ဂလာကြယ်သော အာ
ဝဏ္ဏဖြင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု ဆင်ခြင်၏။ ဝိဂါရဝိကော-ဤ ကိုယ်ကောင်၌ ဆံ၊ အရေ၊
ခြေသည်း-လက်သည်း-ပေး-အစေး၊ ကျယ်လံ့ ဟု ၃၂-ပါသော အရေ
အပါးကို ကြည့်၍ ဆင်ခြင်၏။ ပျိုလိမ့် အရေ၊ အသား၊ အကျောကို လွန်၍၊ အရိုး
ကို ဆင်ခြင်၏။ ပျိုလိမ့် ဤအကျ-လောက၌ ကည်နေခြင်း၊ ကာမလွန် အဝ လောက
အပါး၌ အပ်နေခြင်း ခြံ၍ ၄ အာ ၂-မျိုးနှင့် အကျင့် အစို မပြုတ် ဆက်စပ်
ဖြစ်ပျက်သော ဥာဏ်ဝိတ် အထက်ရှိလည်း ဝိခြင်သေး၏။ ဤကား ဒုတိယ ဥာဏ်
အမြင် ရောက်ခြင်း ပါတည်း။

+ ဟိန္ဒူ မြို့တော် အတွင်း ဤ ဟိမဝန္တာဝန် အပိုင်ပါ တာဝန်နှင့် တာဝန် အရပ် မြို့တော်
တည်နေသော ဝိသုဒ္ဓိမြို့ကို မြင်၍၊ မြို့၏ဟု ဆို၏။ ရင်းမြို့တော်ကို ဟာဝေ-ဘုရား၏ အထူး
သတ္တိ-အစိတ်-အာဇာနည် ဟု ခေါ်၏။

၁၁။ မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုမှ တပါးလည်း ဤလောက၌ အချို့ ရဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ်
သည် လုံ့လကို မှီ၍.....တည်တံ့သော သမာဓိ ဖြစ်လာသော်၊ ဤကိုယ်ကို-
တံ့ အပေး-သော ဤ ပစ္စုပ္ပန်-လောက၌ မတည်နေခြင်း၊ တပလွန် ဘဝ၌ မတည်
နေခြင်း သဘော ရှိ၍၊ ရှေ့-နောက် ဘဝ ၂-ခုကို၌ အဆက်မပြတ် ဖြစ်ပွားသော
ပုဂ္ဂိုလ် အယဉ်ကို သိ၏။ ဤကား စတုတ္ထ ဥာဏ် အမြင် ဆရာတော်ခြင်း ပါတည်း။
မြတ်စွာ ဘုရား၊ ဤ ဥာဏ်-အမြင် ရောက်ပေါက်ခြင်းတို့၌ လည်း အတုမဲ့ ထူးကဲ
ခြင်းဖြစ်လှပါ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ထိုမှ တပါးလည်း ပုဂ္ဂိုလ် အချို့-အစား ခွဲခြား
ပညတ်ခြင်းတို့၌ ဘုရားရှင် ဟောကြားတော် မူခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့ ထူးကဲ
ပြင်းမြတ်လှပါ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဝိမောက္ခ-ရှစ်ပါး ရှိခြင်း၊ အရဟတ္တ
ဖိုလို ရှိခြင်း ဟူသော ၂-ပါးစုံ အားဖြင့် ဘဝမှ လွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝိမောက္ခ ရှစ်ပါး
ကို မရမူ၍၊ အရဟတ္တဖိုလ်-ပညာဖြင့်သာ ဘဝမှ လွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရှေးဦးစွာ
ဗျာနကို ကိုယ်တွေ ဖြစ်ပြီးနောက် မဂ်-ဖိုလ်ကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သစ္စာ လေးပါးကို
သိ၍၊ မဂ်-ဖိုလ် ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သစ္စာ လေးပါးကို ယုံကြည် သဖြင့် သိမြင်၍၊
ဘဝမှ လွတ်လပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပညာ ရှေးသွားပြု၍၊ မဂ်-ဖိုလ်တို့ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၊
ယုံကြည်ခြင်း ရှေ့ထား၍၊ မဂ်-ဖိုလ်တို့ ဆောက်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟု ၇-မျိုး ရှိကုန်၏။
ဤ ပုဂ္ဂိုလ် ပညတ်ရေးတို့၌ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့၊ ထူးခြား
ပြင်းမြတ်လှပါ၏။

၁၂။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ထိုမှ တပါး အားစိုက်ကြောင်း တရားတို့၌ ဘုရားရှင်
ဘုရား ဟောတော်မူခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့ ထူးကဲ ဖြစ်မြတ်သည်ပင် ဖြစ်ပါ၏။
မြတ်စွာ ဘုရား မဂ်-ဖိုလ် အင်္ဂါ-မဂ်-ဖိုလ် သိမြင်ကြောင်း သံဃောဇ္ဈင် တရားတို့
သည် မဂ်-ဖိုလ် ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကို အောက်မေ့ခြင်း သတိ-
တရား၊ တရား ဆည်းပူးခြင်း ပညာ-တရား၊ အားစိုက်ခြင်း ဝီရိယ-တရား၊ နှစ်သက်
ခြင်း ပီတိ-တရား၊ ကိုယ်ခိတ် အေးမြခြင်း၊ ပညာ-တရား၊ တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိ
တရား၊ လျစ်လျူရှုခြင်း ဥပက္ခာ-တရား ဟု ၇-မျိုး ဖြစ်ကုန်၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊
ဤအားစိုက်ရေး တရားတို့၌ ဘုရားရှင် ဟောတော် မူခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့

† ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏ အယဉ် ဖြစ် ဟု ဆိုသော ကာဝရ-ဘုရား၏၊ အသ-အာတမ ခေါ်
အသောက-အာတမာယကား ဟု ကထိယသတ် အမိတ်၏သို့ ခေါက်ချေ။

ထူးကဲး မြင်မြတ်သည် ပင် ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ထိုမှ တပါး၊ အကျင့် ခရီး
ဆိုင်ရာတို့၌ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့၊ ထူးကဲး မြင်မြတ်သည်
ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ အကျင့် ခရီးလမ်းတို့သည်၊ ဆင်းရဲစွာ၊ ကျင့်၍၊ လျင်မြန်
သိမြင်ခြင်း၊ ချမ်းသာစွာ ကျင့်၍၊ လေးကန်စွာ သိမြင်ခြင်း၊ ချမ်းသာစွာ ကျင့်
လျှင်စွာ သိမြင်ခြင်း ဆင်းရဲစွာ ကျင့်၍၊ လေးကန်စွာ သိခြင်း ဟု လေးမျိုး ဝိကုဏ်
မြတ်စွာ ဘုရား၊ ထို-လေးမျိုး အနက်၊ ဆင်းရဲ၍၊ အသိ လေးဖင့်သော အကျင့်
ဆင်းရဲခြင်း၊ လေးဖင့်ခြင်း ၂ မျိုးစုံ အားဖြင့် ယုတ်ညံ့သည် ဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ ဆင်းရဲ
အသိ လျင်သော အကျင့်ကို လည်း ဆင်းရဲသောကြောင့် ယုတ်ညံ့သည် ဟု ဆိုအပ်ပါ
ချမ်းသာ၍၊ အသိ လေးဖင့်သော အကျင့်ကို လည်း အသိ လေးဖင့်သောကြောင့်
ယုတ်ညံ့သည် ဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ ချမ်းသာ၍၊ အသိဉာဏ် လျင်သော အကျင့်ကို ချမ်း
ခြင်း၊ လျင်မြန်ခြင်း ၂-မျိုးစုံကြောင့် ဖွန်မြတ်သည် ဟု ဆိုအပ်ပါ၏။ ဤအကျင့်
ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့ မြင်မြတ်သည် ပင် ဖြစ်၏။

၁၃။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ စကား ပြောဆိုလေ၊ အကျင့်တို့၌ ဘုရားရှင် ဟောတော်
ခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့ ထူးကဲး မြင်မြတ်သည် ပင် ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား၊
လောက၌ အချို့သူသည် မယားနှင့် စပ်သော ကောင်းကို မဆို၊ ကွဲပြားကြောင်း စကား
ကုန်း စကား၊ ချုပ်ချယ် စကားတို့ကို အနိုင် ရလိမ့်၊ မဆို၊ နှိုင်းချိန်၍၊ သာ သင့်
သော အခါ အပိုင်း-အခြား ထား၍၊ စကား ဆို၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ဤ စကား
ဆိုရာ အလေ့ အကျင့်၌ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့ ထူး
မြင်မြတ်သည် ပင် ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလ-အကျင့် အလေ့ ဆိုင်ရာ
ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့ ထူးကဲး မြင်မြတ်သည် ပင် ဖြစ်ပါ
မြတ်စွာ ဘုရား၊ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘောင်မှန်-ရိုးခြောက်၏၊ ယုံကြည်ဖွယ်ရှိ
မစဉ်းလဲတတ်၊ မပဏ္ဍားတတ်၊ အချိန်-နိမိတ် မပြုတတ်၊ ကွယ်ရာ၌ အပြစ် မဆိုဝံ့
လောက်ဖြင့် လာဘ်ရအောင် မရှာဖွေ တူခြေ စောင့်၏၊ အစား၌ အတိုင်း-အရှည် ဝတ်
ဥာဏ်ဆင်ခြင်၍၊ ပြုလေ့ ရှိ၏၊ အမြဲ မပြတ် နိုးကြား၏၊ မပျင်းရိတတ်၊ လုံ့လ စိုက်
ကြံဆင်ခြင်၏၊ သတိ ထား၏၊ ဥာဏ်ကောင်းစွာ ထင်၏၊ ဥာဏ် သွား၏၊ ဥာဏ်

ရှိ၏ ; ပညာ အခြေတယ် ရှိ၏ ; ကာမဂုဏ်တို့၌ လည်း ပတတ်မက် ; သတိရှိ၏ ; ပညာ
ဥာဏ် ရှိ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သီလ - အကျင့် ဆိုရာ၌ ဘုရားရှင်
ဟောတော်မူခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့ ထူးကဲ၊ မြင့်မြတ်သည် ပင် ဖြစ်ပါ၏။

၁၄။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ထိုမှ တပါး လည်း အဆုံး - အပ အမျိုး - အစားတို့၌
ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့ ထူးကဲ၊ မြင့်မြတ်သည် ပင်
ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ အဆုံး - အပ အမျိုး - အစားတို့သည် လေးမျိုး ရှိကုန်၏။
မြတ်စွာ ဘုရား၊ ဘုရားရှင်သည်၊ 'ဤ ပုဂ္ဂိုလ်ကား အကြောင်းအား လျော်စွာ နှစ်လုံး
ထား၍ ဆုံးမတိုင်း ကျင့်ခဲ့သော်၊ အပါယ်ဖွဲ့ကြီး ၂ - မျိုးကို ဖြတ်တောက် ပြီးလျှင်၊
အပါယ်မကျ၊ ပြီးစွဲ၍၊ အထက် စက် - ဗိုလ် ရောက်ဖူးမှီသော သောတာပန် ဖြစ်လတ္တံ့'၊
ဟု တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အတွင်း စိတ်ဓာတ်ကို သိတော်မူ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊
ဘုရားရှင်သည်၊ 'ဤ ပုဂ္ဂိုလ်ကား အကြောင်းအား လျော်စွာ နှစ်လုံး ထား၍ ဆုံးမတိုင်း
ကျင့်ခဲ့သော်၊ အပါယ် ဖွဲ့ကြီး ၃ - မျိုးကို ဖြတ်တောက်ပြီးလျှင်၊ ကမ်းမက်ခြင်း၊
အမျက်ထွက်ခြင်း၊ တွေ့ဝေခြင်းများကို ခေါင်းပါးစေသူဟု တကြိမ် သာ ဤ ကာမသံ၌
ဖြစ်၍၊ ခုကွ ဆုံးလတ္တံ့သော သကဒါဂါမ် ဖြစ်နိုင်မည်' ဟု တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။
အတွင်း စိတ်ဓာတ်ကို သိတော်မူ၏။

၁၅။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ဘုရားရှင်သည်၊ 'ဤ ပုဂ္ဂိုလ်ကား အကြောင်းအား လျော်
စွာ နှစ်လုံး ထား၍၊ ဆုံးမညွှန်ကြားတိုင်း ကျင့်ခဲ့သော်၊ ကာမဓာတ် အတွင်း၌ ဆက်
စပ်သော ဖွဲ့ကြီး ၅ - မျိုးတို့ကို ဖြတ်ပယ်ပြီးလျှင်၊ ခြေဖွားပြည့်၌ သာ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြု
လျက် ခြေဖွားပြည့်မှ မပြန်လွှာပဲ၊ ကိုယ်ထင်ရှား ပဋိသန္ဓေ - နေသူ အနာဂါမ် ဖြစ်လိုမိ
မည်' ဟု သူတပါး၏။ အတွင်း စိတ်ဓာတ်ကို သိတော်မူ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ဘုရား
ရှင်သည်၊ 'ဤသူကား အကြောင်း အားလျော်စွာ နှစ်လုံး ထား၍ ဆုံးမတိုင်း ကျင့်ခဲ့
သော်၊ သံသရာသွား ခဏ် - အယဉ် ကုန်ခမ်းပြီးလျှင်၊ ခဏ် - အယဉ် ကင်းသော ဝိတ်၏။
လွတ်လပ်ရာ၊ ပညာ၏၊ လွတ်လပ်ရာကို ပစ္စုပ္ပန် ပင် ကိုယ်သိ ဝဟန္တာ ဖြစ်ရ
လတ္တံ့' ဟု သူတပါး၏။ အတွင်း စိတ်ဓာတ်ကို သိတော်မူ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ဤ
အဆုံး - အပ အမျိုး - အစားတို့၌ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့

၁၇။ ထိုသူသည်၊ 'ငါကား အတိတ်ကာလကို လည်း သိ၏၊ ကပ္ပါ လောက သည် ပျက် လည်း ပျက်ပြီ၊ ဖြစ် လည်း ဖြစ်ပြီ၊ အနာဂတ် ကာလကို လည်း သိ၏— လောကသည် ပျက် လည်း ပျက်လတ္တံ့၊ ဖြစ် လည်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ အတ္တ ခေါ်သော ကိုယ် နှင့် လောကကြီးသည် မြီး၏၊ မြှို၏၊ ကျောက် တောင်ထွတ်သို့ တည်၏၊ တံခါး တိုင် ကြွပ် ခဏ္ဍိ-မလှုပ် တည်၏။ စင်စစ်ကား ထိုသတ္တဝါတို့ သာ ပြေးသွားကုန် ၏၊ ကြွပ်လည် ကုန်၏၊ သေလွန်ကုန်၏၊ ဖြစ်ပျက်ကုန်၏၊ မြီးသော ကပ္ပါ-နေ-လ-နှင့် ထူသော မြီးခြင်းကား ခိုသည် သာ တပျံ့ဟု ဆိုလေပြီ။ ဤကား ပထမ မြီးသော အယူပါသည်။ [သာသနာတော် အတ္ထာ ဝ လောကော ဝ'၌ အတ္တ ဟူသည် စိတ်— ဝိညာဏ်ဟူ၍၊ လောက ဟူသည် လည်း ၎င်း ပင်၊ သို့မဟုတ်၊ အစ မတုံးသော ကပ္ပါ လောကသည်၊ ၎င်းကို ဟိန္ဒူတို့က 'အာတမ' ဟု ၎င်း၊ ခရစ္စယန်တို့က 'Eden zone'—အိဒင်ဇံ ဇိုနံ ဟု ၎င်း ခေါ်ကြ၏။] မြတ်စွာ ဘုရား၊ ထိုမှ တပါး လည်း ဤ လောက၌ အချို့ ရဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လုံ့လ ထုတ်ခြင်းကို စွဲ၍..... စိတ်သည်ကြည်ခြင်း ဖြစ်လတ်သော်၊ ရွေး၌ နေရာသော အဝမျှားစွာကို အောက်မေ့ နိုင်သည်ကား၊ ဖြစ်ကပ် ပျက်ကပ် တခု၊ ၂, ၃, ၄, ၅, ၁၀—တို့ ပတ်လုံး ဤမည်သော ကပ် အဝ၌ ဖြစ်ပြီ၊ ဤသို့ အမည်-အနွယ်-အဆင်း-အစာ-ချမ်းသာ-ဆင်းရဲ-အသက်ပိုင်း စိုးပြီ၊ ငါသည် ထိုကပ် အဝမှ သေလွန်၍၊ ဤမည်သော အဝ၌ ဖြစ်ပြီ။

၁၈။ 'ထို အဝ၌ လည်း ဤသို့ အမည်-အနွယ်-အဆင်း-အစာ-ချမ်းသာ-ဆင်းရဲ- အသက်ပိုင်း စိုးပြီ၊ ငါသည် ထိုမှ သေလွန်၍၊ ဤ ကပ်အဝ၌ ဖြစ်၏ ဟု အောက် မေ့နိုင်၏။' ထိုသို့ ဖြစ်ပျက်ပုံအခြင်း-အရာ ညွှန်ချက်နှင့် တကွ ဖြစ်ပူးသော အဝမျှားစွာကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ထိုသူသည်၊ 'ငါကား အတိတ် ကာလ၌ လည်း အဝမျှားစွာကို သိ ၏—ကပ္ပါ လောကသည် ပျက် လည်း ပျက်၊ ဖြစ် လည်း ဖြစ်ပြီ။ အနာဂတ် ကာလ၌ လည်း အဝ မျှားစွာ ဝါသိ၏၊ ကပ္ပါလောကသည် ပျက် လည်း ပျက်၊ ဖြစ် လည်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ အတ္တ ခေါ်သော ကိုယ်နှင့် လောကကြီးသည် သာ မြီး၏၊ မြှို၏၊ ကျောက် တောင်ထွတ်သို့ တည်၏၊ တံခါးတိုင် တည်ပုံ ပဏ္ဍိ-မလှုပ် တည်၏။ စင်စစ်ကား သတ္တဝါတို့ သာ ပြေးသွားကုန်၏၊ ကြွပ်လည်ကုန်၏၊ သေလွန်ကုန်၏၊ ဖြစ်ပျက်ကုန်၏၊ မြီးသော ကပ္ပါ နေ-လနှင့် ထူသော မြီးခြင်း သဘောကား ခိုသည် တပျံ့ဟု ဆိုပြီ။ ဤကား ဒုတိယ မြီးသော အယူပါသည်။

၂၁။ မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုမှ တပါး သတ္တဝါတို့၏ သေလွန်ခြင်း၊ ဖြစ်ပြန်ခြင်း ၂-မျိုးကို သိရှိရေး၌ ဘုရားရှင် ဟောပြောတော်မူခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့ ထူးကဲး မြင့်မြတ်သည် ပင် ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား၊ ဤလောက၌ အချို့ ဂဟန်း-ပုတ္တား-သည် လုံ့လကို မှီ၍.....စိတ်တည်ကြည် လတ်သော်၊ အထူးဝင်ကြယ်၍၊ လူတို့အမြင် ထက် လွန်သော နတ်မျက်စိဖြင့် သေလွန်သော သတ္တဝါ၊ ဖြစ်ပွားသော သတ္တဝါ တို့ကိုရင်း၊ အယုတ်-အမြတ် သတ္တဝါ ၂-စားကို ရင်း၊ အဆင်းလှ-မလှ၊ အလား ကောင်း-မကောင်း သတ္တဝါတို့ကို ရင်း မြင်နိုင်၏။ မိမိတို့ က် အလိုက် ဖြစ်ရကုန် သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း၊ 'ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ် မကောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်သည်၊ စိတ်မကောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်သည်၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကြကုန် သည်၊ အယု မှားကုန်သည်၊ အယုမှားကို ယူစေကြကုန်သည်။' ဆို ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ကိုယ်အဝ ပျက်စီး သေလွန်သည့် နောက် ချမ်းသာ ကပ်၍၊ မကောင်းသူတို့ လားရာ မကောင်းသဖြင့် ကျစ်ဝရာ ဖြစ်သော ဝန်း၌ မြစ်ကုန်၏။ ဤသူ ဤသူတို့ကား ထိုသို့ မဟုတ်၊ ကိုယ်-နှုတ်-စိတ် အကျင့် ကောင်းကုန်၏၊ အယု မှန်၍၊ အယုကို ယူစေကုန်၏၊ ထိုသူတို့ သေလွန်ကြသည့် နောက်၊ သူကောင်းတို့ လားရာ ချမ်းသာရာရာ ဘုံသဝဋ် ဖြစ်ရကုန်၏' ဟု သိနိုင်၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ဤသတ္တဝါတို့ သေ-ရှင် ၂-မျိုးကို သိရ ရေး၌ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့ ထူးကဲး မြင့်မြတ်သည် ပင် ဖြစ်ပါ၏။

၂၂။ မြတ်စွာဘုရား၊ ထိုမှ တပါး ပြည့်စုံခြင်း ဟန်စိုး အစားစားတို့၌ ဘုရား ရှင် ဟောကြားတော်မူခြင်းသည် လည်း အတုမဲ့ ထူးကဲး မြင့်မြတ်သည် ပင် ဖြစ်ပါ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ပြည့်စုံခြင်း-ဟန်စိုး အမျိုးအစားတို့ကား ၂-ပါး ဖြစ်ကုန်၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ သံသရာဝဋ် အယဉ် ခန္ဓာစဉ်နှင့် တကွ ဖြစ်၍၊ အရိယာ ဟု ဆိုရသော ပြည့်စုံခြင်း လည်း ရှိ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ သံသရာဝဋ် ယဉ်နှင့် ခန္ဓာအစဉ် ဖြတ်၍၊ အရိယာ ဆိုရသော ပြည့်စုံခြင်း လည်း ရှိ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ သံသရာဝဋ် အယဉ် ခန္ဓာအစဉ် ရှိ၍၊ အရိယာ မခေါ်အပ်သော ပြည့်စုံခြင်း အယဉ်နှင့်၊ မြတ်စွာဘုရား၊ ဤလောက၌ အချို့သော ဂဟန်း-ပုတ္တားသည် လုံ့လကို မှီ၍ ..စိတ် တည်ကြည်ရ ကား၊ မြောက်မြားစွာသော ပြည့်စုံခြင်း ဟန်စိုး အမျိုးမျိုးကို ဖြစ်စေ၏။ ပြုလုပ် ပြုနိုင် ၏-အယောက်အယဉ် ဖြစ်လျက်လည်း အယဉ် ဖြစ်၍ အယဉ်လည်း

တယောကံလည်း ဖြစ်၏။ ကိုယ်ယင် မြင်စေ၍၊ ဖြစ်စေ၊ ကွယ်ကာ၍၊ ဖြစ်စေ၊ တဖက်၊ တံတိုင်း တဖက်၊ တောင် တဖက်သို့ မငြိမအောင် သွားနိုင်၏။ ဥပကောင်းကင်မှာ ကဲ့သို့တည်း။ မြေတွင်း၌ သော် ဝပ်နိုင်၊ ပေါ်နိုင်၏၊—ဥပမာ ရေတွဲမှာ ကဲ့သို့တည်း။ ရေတွင်း၌ သော် လည်း ရေမြုပ်၊ ရေပြက် ပမာ မမြုပ်-မကွဲစေပဲ သွားနိုင်—ဥပမာ မြေပြင်မှာ ကဲ့သို့တည်း။ ကောင်းကင်ပြင်၌ ပင်လျှင် တဖက် ဖွဲ့၍ သွားလာနိုင်၏၊—ဥပမာ အကောင် ၂-ဖက်ရှိ ငှက်ကဲ့ သို့တည်း။ ထိုအရာဝှား-အသွား တန်ခိုး အာရုံအာရုံ ဝိကုန်သော လ-နေ့လို့ကို ပင် လက်မြင်ဆုပ်ကိုင်သုံးသပ်နိုင်၏၊ ဗြဟ္မာ့ပြည် အဆုံးတိုင်အောင် မူလည်း ကိုယ်ဖြင့် အလိုအတိုင်း ဖြစ်နိုင်၏။ မြတ်စွာဘုရား၊ ဤကား သံသရာဝတ် အမည် မကင်း၊ ခန္ဓာထင်လင်း မရှိ၍ အဓိယာ မ ဆိုရသော ပြည့်စုံခြင်း တန်ခိုးပါတည်း။

၂၃။ မြတ်စွာဘုရား၊ သံသရာ ခရီးအယဉ် လွတ်စွာ ခန္ဓာဝဉ် မရှိ၍၊ အဓိယာ ဆိုရသော တန်ခိုး အဘယ်နည်း?။ မြတ်စွာဘုရား၊ ဤ သာနာတော်၌ တစုံ-တစဉ်သော ရဟန်းသည် ငှက်ဆုပ်-၍ ခန္ဓာပွယ်ကို မကော်ဆုပ်ပဲ နေရန် လိုသားခွင့်၊ ထိုခန္ဓာပွယ်မှ စက်ဆုပ်ပွယ်၌ မကော်ဆုပ်ပဲ နေနိုင်၏။ ငှက်ဆုပ်ပွယ် မကော်ဆုပ်ပဲ နေရန် လိုသားခွင့်၊ ထိုစက်ဆုပ်ပွယ် မကော်ဆုပ်ပဲ ငှက်ဆုပ်နိုင်၏။ ငှက်ဆုပ်ပွယ် မကော်ဆုပ်ပွယ် ဟုတ်မဟုတ် ၂-မျိုးရှိပင် တစ်ခုရှိသော်၊ ငှက်ဆုပ်နိုင်၏။ ငှက်ဆုပ်ပွယ် ဟုတ်-မဟုတ် ၂-မျိုးကို ပင် တစ်ခုသာရှိစေ၍၊ လွတ်သော ရှုလိုခွင့်ကို၊ ထို ၂-ပါးစုံ၌ သတ်ပညာဉာဉ် ယှဉ်လျက် လွတ်လျှူ နေနိုင်၏။ မြတ်စွာဘုရား၊ ဤတန်ခိုးကား ကိလေသာ အယဉ် ခြိမ်းလတ် နွှောစဉ် ကင်းပြတ်၍၊ အဓိယာ ခေါ်သော တန်ခိုးပါတည်း။ မြတ်စွာဘုရား၊ ဤပြည့်စုံခြင်း တန်ခိုး အမျိုး-အစားတို့၌ ဘုရားဝင် ဟောတော်မူခြင်းသည် လည်း အတူမူ ထူးကား မြင့်မြတ်သည့် ပင် ဖြစ်ပါ၏။ ထိုတန်ခိုးကို ဘုရားရှင် အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကို အကြွင်းမဲ့ သိသော ဘုရားရှင်မှာ တန်ခိုးမျိုးတို့၌ ဤလက် အလွန် သိဖွယ် လည်း မရှိ၊ ဘုရားရှင်ထက် မိုလွန် ထူးကား၍၊ ထိနိုင်မည့် ရဟန်း-ပုဂ္ဂိုလ် တစ်-တယောက်လည်း မရှိပါ။

၂၄။ မြတ်စွာဘုရား၊ လုံကြည်ခြင်း မရှိသော အမျိုးကောင်း သားများသည် လုံ့လ ထုတ်ခြင်း အားခွမ်း-သတ္တိဖြင့်၊ ယောကျ်ား-လက်စိုးဖြင့်၊ ယောကျ်ား-

ဝီရိယဖြင့်၊ ယောကျ်ား-ကြီးမားခြင်းဖြင့်၊ ယောကျ်ား-ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ရရောက်
 ကောင်းရာ ဟူသမျှကို မြတ်စွာဘုရားသည် အကြွင်းမဲ့ ဥဿုံ ကုန်အောင်စုံ ရရောက်
 တော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၊ ဘုရားရှင်သည် ယုတ်ညံ့၍၊ ရိုင်းရိုင်းသော ပုဏ္ဏုဇ္ဇန်
 တို့ အကျင့် ဖြစ်လျက် အရိယာတို့ ကိစ္စ မဟုတ် သဖြင့် အကျိုးနှင့် မပတ်သက်သည့်
 ကာမဂုဏ် ၅-ပါးတို့၌ လိုလားအပ်သည်၊ ချမ်းသာ ကောင်းမြတ်သည်ဟု ကပ်ကပ်-
 ပြီပြီ တန်းစားစပ်ယှဉ်ခြင်း လည်း မှီတော် မမူ၊ ထို့ပြင် ဆင်းရဲ-ပင်ပန်းလှ၍၊ အရိယာ
 တို့ ကျင့်မှီး မဟုတ်သဖြင့် အကျိုး-မီးပွားနှင့် မဝင်ဆိုင်သော ကိုယ်ကိုပင် ပန်းစေ
 သည့် အကျင့်မျိုး၌ ဖပ်ဖက် ဆက်နွယ်ခြင်းမှ လည်း လွတ်ကင်းတော်မူပေ၏။ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည် ကာမသားတို့ စိတ်ကို လွန်မြောက် ကုန်သည့် မျက်မှောက် ချမ်းသာ၌
 နေထိုင်ရာ ဖြစ်ကုန်သော ဗျာဓိ-လောက မီး ငြိမ်းသော လေးပါးတို့ကို လည်း အလံ
 ရှိတိုင်း ရရောက် ဝင်စားတော်မူနိုင်၏၊ မခဲးယဉ်း မညှိညစ်ပဲ လည်း ရရောက်တော်
 မူပေ၏၊ မပင်ပန်း-မဆင်းရဲးပဲ လည်း ရတော်မူပေ၏။

၂၂။ မြတ်စွာဘုရား၊ ‘ခရိ သာရိပုတ္တ၊ ဈေးရှေး လွန်လေပြီး အခါက ကြွင်းမဲ့
 ဥဿုံ ကုန်အောင်စုံ သိသော ဥာဏ် အရာဝယ် ဘုရားထက် ကဲးလွန် ထူးချွန်၍၊ သိ
 သော ရဟန်းဖြစ်စေ၊ ပုဏ္ဏား ဖြစ်စေ ရှိပူးကုန်ပြီလော’၊ ဟု အကျွန်ုပ်ကို မေးခဲ့စဉ်၊
 ဣသို မေးခဲ့လျှင်၊ မြတ်စွာဘုရား၊ အကျွန်ုပ်သည် ‘မရှိခဲ့ပူး’ ဟု ဆိုပါအံ့၊ ‘ခရိ ငါ့ရှင်
 သာရိပုတ္တ၊ နောင် ဖြစ်ပေါ်မည့် အနာဂတ် အခါ၌ ထိုသို့သော အရာဝယ် ဘုရားထက်
 ကဲးလွန် ထူးချွန်သူ ရှိကုန်လိမ့်မည်လော’ ဟု အကျွန်ုပ်ကို မေးပြန်စဉ်၊ ထိုသို့ မေး
 လျှင်လည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်သည် ‘မရှိလတ္တံ့’ ဟု ပင် ဆိုပါအံ့၊ ထို-
 ငါ့ရှင် သာရိပုတ္တ၊ အသိနည်း? ယခုပစ္စုပ္ပန် အခါ၌ ထို အရာဝယ် ဘုရားရှင်ထက် ကဲးလွန်
 ထူးချွန်၍၊ သိသူ ရှိပါသလော’ ဟု အကျွန်ုပ်ကို မေးပြန်စဉ်၊ ထိုမေးလျှင်လည်း
 မြတ်စွာဘုရား၊ အကျွန်ုပ်သည် ‘မရှိ’ ဟု ပင် ဆိုပါအံ့။

၂၆။ မည်သို့နည်း၊ ငါ့ရှင် သာရိပုတ္တ၊ ဈေးလွန်ပြီး အခါက၊ ကြွင်းမဲ့-ဥဿုံ
 အလုံးစုံ သိသော ဥာဏ်အရာ၌ ဘုရားရှင်နှင့် တူတန်သော ရဟန်း-ပုဏ္ဏားတို့ ဖြစ်
 ပေါ်ပူးကုန်ပြီလော’ ဟု မေးမြန်းစဉ်၊ ယင်းသို့ မေးခဲ့သော်၊ မြတ်စွာဘုရား၊ အကျွန်ုပ်
 သည် ‘ဖြစ်ပူးကုန်ပြီ’ ဟု ဆိုပါအံ့၊ နောင် လာလတ္တံ့၊ အခါ၌ ထိုကဲ့သို့ တူတန်သူ

ဖြစ်ပေါ်ကုန်ဦးမည်လော? ဟု မေးခဲ့သော်၊ ‘ဖြစ်ကုန်သိမ့်ဦးမည်’ ဟု ပင် ဆိုပါအံ့။ ထိုသို့ မဟုတ်မူ၍၊ ‘အို ငါ့ရှင် သာရိပုတ္တ၊ ယခု မျက်မှောက် ခေတ်တွင် ကြွင်းမဲ့-ဥဿုံ ကုန်အောင်စုံ သိသော အရာဝယ် ဘုရားနှင့် တူတန်သူများ ရှိ ကုန်သေး သလော? ဟု မေးခဲ့လျှင်၊ မြတ်စွာ ဘုရား၊ ‘မရှိ’ ဟု ဆိုပါအံ့။ မည်သို့နည်း၊ ငါ့ရှင် သာရိပုတ္တ၊ အချို့ကို မြစ်ပယ်၍၊ အချို့ကိုသာ ဝန်ခံသလော?’ ဟု မေးကြားအံ့။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ ‘ငါ့ရှင် ရှေးအခါက၊ ငါ ဘုရားနှင့် အလားတူ ကြွင်းမဲ့-ဥဿုံ ကုန်အောင်စုံ သိသော ဉာဏ် အရာ၌ ဖုန်ရွာ မြီးနိုင် ကိုယ်တော်တိုင် သိကုန်သော ပူဇော် ခံ သခင် ဘုရားရှင်တို့ ဖြစ်ကုန်ပြီ’ ဟု ဘုရားရှင် မျက်မှောက်တော်မူ ကြားနာရပြီ ဟု ဖြေဆိုပါအံ့။

၂၇။ ‘ထိုပြင်၊ နောင်အခါ၌ သဗ္ဗညုတဉာဏ် အရာဝယ် ငါဘုရားနှင့် တူတန် ညီမျှကုန်သော ပူဇော်ခံ သခင် ဘုရားရှင်တို့ ဖြစ်ကုန်သိမ့်သတည်း’ ဟု လည်း ဘုရား ရှင် မျက်မှောက်တော်မူ ပင် ကြားနာရသည် ဟု ဖြေဆိုပါအံ့။ ‘ထိုမှတပါး၊ လော- ကခါတ် တခု အတွင်း၌ ပူဇော်ခံ သခင် ဘုရားရှင် ၂-ဆူတို့သည် မရွေး-မနှောင်း ပဖြစ်ပွင့်နိုင်၊ ဖြစ်ပွင့်ခွင့် မရှိ၊ သို့ဖြစ်ပွင့်နိုင်ရိုး မရှိ’ ဟု ဤစကားကို ဘုရားရှင် မျက် မှောက်တော်မူ ကြားနာရသည် ဟု ဖြေဆိုပါအံ့။ မြတ်စွာ ဘုရား၊ မည်သို့ပါနည်း? ဤသို့ မေး၍၊ ဤသို့ ဖြေဆိုသော အကျွန်ုပ်သည် ဘုရား ဟောတော်မူတိုင်း ဆိုသူ ဖြစ်ပါ၏လော?၊ မြတ်စွာ ဘုရားကို မဟုတ်-မမှန်သဖြင့် ခေတ်စွဲပဲ ဖြစ်ပါ၏လော?၊ တရားနှင့် အလျော် ဖြေဆိုခြင်း ဖြစ်ပါ၏လော?၊ တရား သက်ဝင်သော ဆိုထုံး-ဆိုတု ဖြစ်၍၊ ကဲ့ရဲ့ဖယ်ရာသို့ မရောက်ပဲ ရှိပါ၏လော? ဟု မေးလျှောက် လေပြီ။ ‘အို သာရိပုတ္တ၊ ကောင်းလှ၏၊ သင်သည် ဤသို့ မေး၍၊ ဤသို့ ဖြေခဲ့မှု ငါဘုရား ဟောတိုင်း ဆိုသူဖြစ်၏၊ ငါဘုရားကို မဟုတ်တန်း ဘုရားဖြင့် လည်း မစွပ်စွဲ၊ တရား နှင့် အလျော် လည်း ဖြေကြားခြင်း ဖြစ်၏၊ တရား သက်ဝင်သော ဆိုထုံး-ဆိုတု ဖြစ်၍၊ တစုံ-တရာ ကဲ့ရဲ့ဖယ်သို့ လည်း မရောက်ချေ’ ဟု ဘုရားရှင် ပြန်ကြားတော် မူပြီ။

၂၈။ ဤစကား အဆုံး၌ အရှင် ဥဒါယိ မထေရ်က ဘုရားရှင်ကို ဤသို့လျှောက် ထားပြီ။ ‘အို မြတ်စွာ ဘုရား၊ ရှေး ဘုရားတို့ ခံမှု ဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်သည် ဤသို့ တစ်ခိုး ကြီးမားလျက်၊ ဤသို့ အခွမ်းတော် ရှိလျက်၊ ကိုယ်တော်ကို ထင်စွာ

မဖော်ပြမှီ၍ အလို နည်းပါးတော်မူခြင်း၊ တင်းတိမ်-ရောင်ရိုးတော်မူခြင်း၊ ခြိုးခြံနေ
 တော်မူခြင်းများမှာ ခုနစ်သား သင့်ဖွယ် ရှိလှစွာ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ မပြင်စပူး ထူးစွန်း
 ပေစွာ၊ မြတ်စွာ ဘုရား၊ အို မြတ်စွာ ဘုရား၊ အခြား အယူဝါဒ ရှိသူတို့မှာ ဤ
 ဖော်ပြပြီး ဂုဏ်-သဘောများ ဟု-တလေ ရှိခဲ့သော် ပင်၊ တံခွန် ခြန့်တမ်း မြို့တိုင်း
 လွှမ်း၍၊ ဟစ်မီး-တနား ဆောင်ကြကုန်ရာ၏။ အို မြတ်စွာ ဘုရား၊ ရှေး ဘုရားလို
 အမူ တူစွာသော ဘုရားရှင်၏၊ ဤသို့ တန်ခိုး-အစွမ်းတော်များ၊ ခိုလျက်၊ အလို နည်း
 ၍၊ တင်းတိမ်-ခြိုးခြံပေ သည်မှာ ခုနစ်သား ထူးဆန်းပါပေ၏' ဟုလေပြီ။

၂၃။ အို ဥဒါယိ၊ ရှေးဘုရားတို့ အမူ ပုံစံတူ ဖြစ်သော ဘုရားရှင်၏၊ အလို
 နည်းပါး၍၊ တင်းတိမ် ခြိုးခြံချက်ကို မျက်မြင် ရှုကြည့်လော့၊ ရှေး ဘုရားတို့ အမူ
 စံတူ ဟူသော ဘုရားရှင်မှာ ကြီးစွာသော အစွမ်း-တန်ခိုး ရှိထုံလျက်၊ ကိုယ်တော်ကို
 ထင်ရှား မဖော်ပြချေ၊ အို ဥဒါယိ၊ ဤ တရား အစားမျိုး၊ အတွင်းက တစ်-တရာမျှ
 ပင် ဝါဒခြား-အယူကူးတို့မှာ တင်စွာ ဖြစ်ခဲ့သ်၊ ထို တရား-တလေ မျှဖြင့် ပင် တံခွန်-
 ကုက္ကား အဆင် ရွာတိုင်းတင် မြို့တိုင်းလွှမ်း နိုင်ပေည့် သင့်ကမ်း၍၊ လမ်းမ တိုင်း ခွင့်
 ဖော် ဆောင်ယူကြကုန်ရာ၏။ အို ဥဒါယိ၊ ရှေး ဘုရားသွင် ပုံကိုက်ဝင် ဘုရား၏၊ အလို
 နည်း၍၊ တင်းတိမ်စွာ ခြိုးခြံပုံကို ခေ့စုံအောင် ရှုမြင်လော့၊ ဘုရား ရှေးရိုးစံတူမျိုးမှာ
 တန်ခိုး စွမ်းပကား ရှိတိုင်းလက်၊ ထင်ရှားအောင် အကျိုးမဲ့၊ မဖော်ပြ ဖြစ်ထိုက်၏။
 အရှင် ဥဒါယိအား ထိုသို့ မိန့်ကြားပြီးနောက် အရှင်သာရိပုတ္တအား ဆက်လက် မိန့်
 တော်မူသည်ကား- 'ဘို သာရိပုတ္တ၊ ထိုကြောင့် သင်သည် ဤတရားဒေသနာကို ရဟန်း၊
 ရဟန်းမ၊ ဥပသကာ၊ ဥပါသကာ၊ ပရိသတ်တို့အား မပြတ် ဟောကြား ဆုံးမလော့၊
 ဆိုသောရိပုတ္တ၊ ရှေး ဘုရားမျှ ပုံတော်ပြ ဘုရား၌ ယုံမှားသံသယ ရှိသည့် အချည်းနှီးဖြစ်သူ
 တို့အား လည်း ဤတရားကို ဟောပြောလေလော့၊ ဤသို့လျှင် ဘုရားရှင် မျက်မှောက်တော်
 မှီ အရှင်သာရိပုတ္တ မဆောင့်သည် မိမိ၏ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖော်ပြ လျှောက်ကြားလေပြီး
 ထို့ကြောင့်၊ ဤကေား အစဉ်သည် သမ္မသာဒနိယ-ကြည်ညိုဖွယ်-တရား' ဟု မည်လေသည်။-
 ဤသို့ ကြားနာအပ်၏။

ဤ ဆိုအပ်ပြီး ဘုဒ္ဓိမုဓိသုတ်၊ သမ္မသာဒနိယ သုတ်များကား၊ ဥပတိသ-ပသိနေ၊
 ဟု ကျောက်စာ ညွှန်ချက်-အရ ဥပတိသအား ကြည်ညိုသော၊ သို့မဟုတ် ဥပတိသ
 က ဘုရားအား ကြည်ညိုသော ဟု အနက်ထင်ချက် အတိုင်း ဖော်ပြအပ်သော စကား

များတည်း။ အင်္ဂလိပ်, ဗင်္ဂါလီ, ပါရှ်—ဥပတိသ—ပထိနေ' ကို 'ဥပတိသ
ပြသနေ-ဥပတိသ၏။ မေးခြင်းရက် The Questioning of upatishya ဟု ပြန်ဆို
ကြကုန်၍၊ သုတ္တနိပါတ်—အသေရုပ်သတ် စသောစင်၏၊ သောဠသမ သာရိပုတ္တသုတ်ကို
ညွှန်ကြကုန်၏။ ဥပတိသပထိနေ-ဝတ်မှာ ထိုသို့သော အနက်လည်း ပြန်နိုင်ဖွယ် ရှိသည့်
အပြင်၊ ၎င်း သုတ်ကိုယ်က လည်း ရဟန်းတို့၏၊ လိုဆပ်ရာ အရေး ကြီးသော
ကျင့်ဝတ်ကို ပြသောကြောင့် သဒ္ဓမ္မဗိရုဓိ-တိက ချီ၍၊ ၎င်းကိုလည်း ထည့်သွင်း ထားအပ်
ထားတည်း။

၈။ သာရိပုတ္တသုတ်။

[သုတ္တနိပါတ်, ၄-အဋ္ဌက, သောဠသမ]

၁။ ရွေးယာဉ် ပမြင်ပွားခဲ့တုံ၊
[ဟု အရှင် သာရိပုတ္တ ချီတော်မူ၍၊]
သုဇာတိယ မကြားပူးတုံ၊
ဤမျှသံသာ မျဉ်းဆရာတုံ၊
တုသိတာ ကြွလာ ခိုဏ်းထီးတုံ။

၂။ နတ်နှင့် တကွ လောက သူစုံ၊
တို့မြတ်ဖျား အများ မြင်ထိုင်းတုံ၊
ပယ်ဖျက်ရှုံး အားလုံး ပိုက်မျှောင်စုံ၊
လယ်ချက်မျောက် ကြွထောင် ကိုယ်ထီးတုံ။

၃၊ တို့ဖျားပင်း မှီကင်း တည်သူကို
တည်မဲ့ ရောက် ရွှေမှောက် ဂိုဏ်းသီးကို၊
မြားမြောက်လှ ဤက မိုလ်လူကို
မေးလို နွင့် ရှင့်ထံ ရောက်ကြကို။

၄၊ ရဟန်းမြင့် လူကျင့် စက်ဆုပ်သူ၊
ဆိတ်ငြိမ် ရပ် ဆည်းကပ် မှီခိုသူ၊
သစ်ပင် ရင်းမှန် သုသာန် နေသူ
တောင်ဖျားဆိုင် ဂူလိုက် မှီကပ်သူ။

၅၊ မြင့်-နိမ့် ထွေထွေ မှီနေ သော ဟူ၊
ဘေး-နကြာက်ဖွယ် အဘယ်ထို့၌ သူ၊
တုန်လှုပ် မသန်း ရဟန်းတော်ဟူ၊
သိပြတ် ရှင်း နေခင်း နေထိုင်သူ။

၆၊ ဘေးအယ်မျှ လောက ဤမှာလို့
မသေ မြို့ရပ် ကပ်ရောက် သူကို၊
ဖျက်ပယ် ခဏ်း ရဟန်းထွတ်မှာ လို့၊
ဘေးမြိုင်တွင်း နေခင်း မွေ့သူကို။

၇၊ အယ်အယ် စကား ပြောကြားဖွယ်တုံ၊
အာရုံ ရ အယ်မျှ ဤနှိုက်တုံ၊
ကျင့်ဝတ် သိလ အယ်မျှ လောက်တုံ၊
ဝံ့ဘေး ကျင့် ရှင်ပဉ့် ရဟန်းတုံ။

၈၊ အဘယ် ကျင့်ရပ် ကျင့်အပ် လိုတုံ၊
တည်ကြည် လင့် ဥာဏ်ရင့် သတိစုံ၊

ဝံ၊ ဟိံ ခံ၊ ခုတ္တံ၊ ဟိံ၊ ဟိံ၊
 ဟိံ၊ ဟိံ၊ ဟိံ၊ ဟိံ၊ ဟိံ၊
 [ဟိံ၊ ဟိံ၊ ဟိံ၊ ဟိံ၊ ဟိံ၊]

၉။ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 [လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊]
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊

၁၀။ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊

၁၁။ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊

၁၂။ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊

၁၃။ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊
 လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊ လူ၊

- ၁၄၊ သမ္ပုဏ်သုတ် မာနိဝေတိ လိင်္ဂကံ မတိက်ဆူသုံ၊
မျက်မာန် ရင်း ပြတ်တင်း တူးဆွ နေထွေတုံ၊
ထိုသည့် ပြင် ခုတ်ကပ်ကျင်း မျိုးခြင်းတိတ်၊
မရွတ်ရာ များများ ဆေးဆိုး နှိပ်ချိုးပို့တုံ။
- ၁၅၊ ပညားဆောင် ရွှေဆောင် ပြုတို့ နှစ်မျိုးကောင်းစွာ၊
ထိုမျိုး ဆေးဆိုး နှိပ် ဝတ်နည်း သာ၊
ဆိတ်ငြိမ်လေ့ မပျေ လျော်နည်း၊ သည်းခံဘုံစွာ၊
ဆေးမျိုး ထေး ငိုကြွေး ပုံဆည်း သည်းခံခွင့်သာ။
- ၁၆၊ သာကီ ငါကား စားစိန်ရာ သယ်မှာ စားဖွယ်၊
ဆင်းပိုးစွာ ရွှေက နေရာ သယ်မှာ နေဖွယ်၊
ဤသို့ စိတ်ရည် ခြံရည် ချဲ့မှတ် ပြတ်သောက်ဖွယ်၊
ပယ်ခွါဆင့် ကျင့်သူ ရှစ်ဆုံး ဆုံး ကင်းဖွယ်။
- ၁၇၊ အစား အဝတ် ရလတ်ကျပ် သာ လိခါမူ၊
တိုင်းရှည်ချင့် သီသဟို အကြိုက် နှစ်ခြိုက်ရုံသာ၊
မားဝတ် ဆိုင်ရာ ကေးလပ်စွာ စောင့်ခြင်း ရွာတွင်းဝင်မှု၊
လှပြစ်မှား လည်း ကောင်းကြမ်းကွက် မမြှောက်ရာဟူ။
- ၁၈၊ မျက်လွှာ ချ ခြေဖု လောင်သက် မဆွက်ရာဟူ၊
ဆိုမှုမှိုက် ခိုးခြိုက် လုံကား နီးကြားလျက်မှ၊
လျစ်လျူ နီး ဆွဲး နိုင်ခံ၊ သည်းတုံရာ ဟူ၊
ကြလို့ စို.စို. လို.လို မှုများ ပြင်ခြားမှ။
- ၁၉၊ စောကြော နှုတ်ဖို့ သတ် မှုခိုးစုံ နှစ်ခြိုက်စေ၊
သီတင်း တူ သုံးသု သီတင်း တံဆင်း ဗဟိုဝေ၊
ကောင်း ကောင်း နှုတ်ခြားသင့်စွာ ခါ မပြုနိုးစေ၊
လရင် နှုတ်ထိုး ရုပ်စားစွာ လုံ့မဲ့ဝေ။

၂၀။ တို့ပြင်ကား ငါးမျိုး ပြုစုပိုင် လှူတောင်းမှာ၊
ရင်းတို့ ပယ်ဖို့ မှားရှိ ကျင့်ဘိနိုင်စွာ၊
ရှပ်-အသင်း သံညဉ်း ကြည်လျ အရသာမှာ၊
ဆန့် ငွေ ထိတွေ့ မက်နည်း သည်းခံနိုင်စွာ။

၂၁။ ဤမျှကား ဟုဏ္ဏသေဝိတို့ ပေးလို မျှောက်ကာ၊
ရဟန်းရှင် ထင်စွာ သတိ လွယ်ပါကုန်စွာ၊
သင့်တင့်မျှ ကောင်းစွာ ဟုဏ္ဏ ဂူတေး လေကော၊
တည်ကြည်သုံး မှောင်လုံး ပယ်လတ် သူမြတ်သော်စွာ။
[ဤသို့ ဟုဏ္ဏ ပြောတော်မူပြီ။]

အရှင် သာရိပုတ္တ မထေရ်မြတ် မေးလိုရင်းကား— ၁။ လှူတောင်း
စက်ဆုပ်၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ကျင့်သုံး နေထိုင်သော ရဟန်းအား ပယ်ဖို့ အပ်ဖွယ်
ကြောက်မင်းဖွယ် အရေး ဘေး ဖြစ်ကြောင်း အဘယ်မျှတို့နည်း? ၂။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌
နေ၍ နိဗ္ဗာန် ရပါခြင်းသို့ ဆွမ်းစာကပ်လို့သည့် ရဟန်းအား နေ-ဥပဋ္ဌဒေဝါ အဘယ်မျှ ရှိကုန်
သနည်း? ၃။ တောမြိုင်တွင်း မှီတင်းနေထိုင်သော ရဟန်းသည် အဘယ် ဘေးအန္တရာယ်ကို
သည်းခံနိုင်ရမည်နည်း? ၄။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရေး အတွက် စွန့်စားသော ရဟန်းအား ပျက်စီး
ကြောင်း ဟုဏ္ဏ အဘယ်တို့နည်း? ၅။ ရင်း သတိ ပြုဖွယ် အာရုံတို့ကား အဘယ်တို့
နည်း? ၆။ ရင်းကျင့်ကြံဖွယ် ဝတ်-အကျင့်တို့ကား အဘယ်တို့နည်း?—ဟု ခြောက်မျိုး
ဖြစ်သော ရင်း၌ ဟုဏ္ဏရှင် ခြေတော် မူလိုရင်း အကျဉ်းချုပ်ကား—၁။ ခြင်္သေ့ကပ်
ကပ်ခဲခြင်း-ဘေး၊ ခြေကင်းသန့်-တော့ထိခြင်း-ဘေး၊ လှူသို့၊ ကောင်း-ဆိုး ၂ မျိုး
သော ကိုယ်နှုတ် ဆိုင်ရာ-ဘေး၊ အခြေ လေးချောင်းရှိ သား စသော ထိရစွာန်တို့
ဘေး၊ အယု-ဝါခြားတို့ စပ်ခိုးခြင်း-ငြားယောင်း ငွေးဆောင်ခြင်း-ဘေး-ဤဘေး
၅-မျိုး အတွက် မဂ်-မိလိ လိုလားသော ရဟန်းသည် မကြောက်-မရွံ့ ရဲ-ဝံ့စွာ၏
၂။ ထိုဘေး ၅-မျိုးမှ ကြွင်းကျန်သည့် ကြောက်မင်းဖွယ် ဘေး ဟုသမျှကို ပင် ပယ်
လွန် တားမြစ်ရမည်၊ ၃။ နာဖျားခြင်း-ဘေး၊ ဆာလောင်-မွတ်ယိပ်ခြင်း-ဘေး၊ အချပ်
နှင့် အဖူ ဟူသော ဥတု-ဘေး-ဤ ဘေးများ ပျော့ကြိမ်သည်ကို သည်းခံနိုင်ရမည်။

၄။ မဆိုးဝှက်ခြင်း၊ ပုသား ကင်းခြင်း၊ ညစ်ကျူသော စိတ်ကို မာန်နုတ် အပင်
အသင်းဟု ထင်မှတ် မျှောက်ပယ်ခြင်း၊ အမျက်-မာန်တို့ အလိုသို့ မလိုက်ခြင်း၊ ရင်းတို့
အရင်းကို ခြိတ်တောက်ခြင်း၊ အချစ်-အဖုန်း ၂-မျိုးမှ ကင်းခြင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌

မမ္မေဒိုင်သည်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၊ ဘာကို စားရမည်၊ ဘယ်မှာ စားရမည်၊ ယမန်က ဆင်းရဲစွာ အိပ်ရာ နေချိ၊ ယခု ဘယ်မှာ အိပ်ရာ-နေရာမည် ဟူသော ဤငြိကြွေးခြင်း အကြံ လေးမျိုးကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၊ -ဤ အားလုံးကား ပျက်စီးကြောင်းတည်း။

ဦးဆုံးနှင့် အဝတ်-အင်္ကျီကို ဖင်းတံခံရုံမျှ အလိုထား၍၊ အတိုင်း-အချည် သိခြင်း၊ သူတပါး ပြစ်စားလွှာ ကေသာ စကားကြမ်း မပြောခြင်း၊ ချက်လွှာ အောက် ခြံ၍၊ သွားခြင်း၊ ခြေလက်ဆော့၍၊ ပသွားခြင်း၊ နိုးနိုး-ကြားကြား နေထိုင်၍၊ ကာမ အာရုံ ဆိုင်ရာ အကုသိုလ်ကို ရှောင်ရှားခြင်း၊ လျစ်လျူရှု၍၊ ကျယ်ကြည်ခြင်း၊ တောင် တောင်-ဤဤ ကြံစည်ခြင်း ကင်းလျက် အလိုလိုကို ဖျောက်ပယ်ခြင်း၊ မိမိအား အပြစ်နှင့် ဂွပ်စွဲကော နှစ်ခြိုက်နိုင်၍၊ သိတင်း သုံးဆင့်ယှိအား အမျက် ပထားခြင်း၊ ကောင်းကောင်းကို သာ ပြော၍၊ ၎င်း၌ လည်း အချိန် မဖြုန်းတီးခြင်း၊ သူတပါးစွပ်စွဲ ကဲ့ရဲ့ပွယ် ကျော်ကြံခြင်း-ဤစာစုကို ခြည့်ကျင့်ရမည်။

၆။ အဆင်း-အသံ-အနံ-အရသာ အဓွေ-ဤကိုလေသာမြူ အပိတ်-အနံး တရား ၅-မျိုးတို့၌ ဟာမ်မက် စွဲညီခြင်း ထုဂကို ပယ်လွန်ရန် ကျင့်ဆောင်ရမည်-ဤကား အဖြေတည်း။ ဤကား ဥပတိထ-ပထိနေ ဟု ကျောက်စာ ညွှန်ပြချက် အရ ဥပတိထ ဆိုင်ရာ သုတ္တန်များတည်း။

ရာဟုလောဝေါဒ-အဗ္ဗလဋ္ဌိကသုတ်၊

[မဇ္ဈိမ-ပဏ္ဏိဒဿ၊ ဘိက္ခုဝဂ်-ပထမ]

အကျဉ်း ဤသို့ နာယူမှတ်သားရပ်၏။-တစ်ခုရာ အခါ ဘုရားရှင်သည် ရာဟုလောဝေါဒ၌ မြို့တော်တွင် ရွှံ့နက်သို့ကို အစာပေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်-ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ† အရှင် ရာဟုလ-သာမဏေရှိသည် အဗ္ဗလဋ္ဌိက-ဥယျာဉ်၌ နေထိုင်၏။ ဘုရားရှင်သည် ည-နေခြမ်းအခါ ကိန်းအောင်းတော်မူရာမှ ထတော်မူ၍၊ အဗ္ဗလဋ္ဌိက-ဥယျာဉ်၊ အရှင်ရာဟုလ-သာမဏေရှိထံ ကြွရောက်တော်မူပြီ။ အရှင် ရာဟုလ သာမဏေရှိသည် ဘုရား ကြွလာတော်မူသည်ကို အဝေးမှ ပင် မြင်ရသဖြင့်၊ နေရာ ခင်း၍၊ ရေများ ထည့်ထားပြီး ဘုရားရှင် လည်း ရောက်တော်မူ၍၊ နေရာ၌ ထိုင်တော်မူလျက် ခြေတော်များကို ပုတ်ခါးတော်မူပြီ။ အရှင် ရာဟုလ လည်း ဘုရားရှင်ကို ရှိဦး-မှီခံချ၍၊ သင့်တင့်ရာ၌ နေထိုင်သေပြီ။

ထို အခါ ဘုရားရှင်သည် ရေခွက်၌ ရေ အနည်းငယ် အကြွင်း ထား၍၊ အရှင် ရာဟုလကို ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။-ရာဟုလ၊ ရေခွက်၌ အနည်းငယ် ဈာန်ထားသော ရေကို မြင်ရ၏လော?၊ မြင်ပါ၏၊ ဘုရား။ ရာဟုလ၊ သိလျက် မမှန်မှသေး ပြောရန် အရှက် ကင်းမဲ့ သူတို့၏ ရဟန်း သိက္ခာကျင့်ဝတ်သည် ဤနည်းတူ ပစ်အပ်သည်သာ ဖြစ်၏ဟု မိန့်တော်မူပြီ။ ထိုနောက် ထို ရေခွက်ကို မောက်သားတော်မူပြန်၍၊ အရှင် ရာဟုလကို ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ရာဟုလ၊ ရေခွက် မောက်သားသည်ကို မြင်၏လော?၊ မြင်ပါ၏၊ ဘုရား။ ရာဟုလ၊ သိလျက် မမှန်-မှသေး ပြောရန် အရှက် မရှိသူတို့၏ ရဟန်း သိက္ခာ-ကျင့်ဝတ်သည် ဤနည်းတူ အသွန် မောက်သွန် ပစ်လွှင့်အပ်သည်သာ ဖြစ်၏ ဟု မိန့်တော်မူပြီ။ ထိုနောက် တဖန် ထိုရေခွက်ကို လှန်ထားတော်မူ၍၊ ရာဟုလ၊ ဤရေခွက် ရေ ကင်းမဲ့လျက် အချည်းနှီး ရှိသည်ကို မြင်၏လော? ဟု မေးတော်မူရာ၊ မြင်ပါ၏၊ ဘုရား ဟု လျှောက်တင်လျှင်၊ ရာဟုလ၊ သိလျက် မမှန်-ကျား ထိုရန် အရှက် ကင်းမဲ့ သူတို့၏ ရဟန်း သိက္ခာ-ကျင့်ဝတ်သည် ဤနည်းတူ ဘာမျှ ပမ့်၊ အချည်းနှီး ဖြစ်၏ ဟု မိန့်တော်မူပြီ။

† မှတ်ချက်။ ဤသုတ်ကို ဟောတော်မူသော အခါ အရှင် ရာဟုလ-သာမဏေရှိသည် အသက် ၇ နှစ်အရွယ်သာ ရှိသေး၏။- U.K.D.

ရာဟုလ၊ ဥပမာ အားဖြင့် အစွယ် ညွှတ်ကိုင်း၍ ပွားစီးသော ပေါင်သား အပြည့် ရှိလျက် စစ်ကိုင်းကို ကျင့်လှုပ်သော မင်း၏ ဆင်တော်သည်၊ စစ်ပွဲသို့ ရောက်လျှင်၊ ရှေ့ခြေတံဖြင့် လည်း အလုပ် လုပ်၏၊ နောက်ခြေတံဖြင့် လည်း လုပ်၏၊ ရှေ့ကိုယ်၊ နောက်ကိုယ်၊ ဥဏ္ဍောင်း၊ နားရွက်၊ အစွယ်၊ အမြီးတို့ဖြင့် လည်း အလုပ် လုပ်၏၊ နှာမောင်းကိုကား အသုံး မပြုပဲ၊ ခံတွင်း၌ ထည့်၍ ထားသေးသည် သာ တည်း၊ ထိုသို့ ခြေစာ၊ ဆင်စီး သူရဲက၊ ဤဆင်သည်၊ ခြေ-လက်-ကိုယ်-နားရွက် အစွယ်-အမြီး တို့ဖြင့် အလုပ် လုပ်၍၊ နှာမောင်းကိုကား အသုံး မပြုပဲ၊ ခံတွင်း၌ ထားလျက် ပင် ရှိနေသေး၏၊ ဤ ဆင်တော်သည် အသက်ကို ခွန်စား၍၊ မလုပ်သေး ဟု သိကြဖြစ်လေ၏။ ရာဟုလ၊ ထိုဆင်တော်သည် အပန် စစ်ပွဲသို့ ရောက်ပြန်ရာတွင် ခြေ လေးဖက်-ကိုယ်-ဥဏ္ဍောင်း-နားရွက်-အစွယ်-အမြီး-နှာမောင်း အလုံးစုံ တို့ဖြင့် အလုပ် လုပ်နိုင်လေ၏၊ ထိုအခါ မင်း၏ ဆင်တော်သည် အသက် ခွန်လွှတ် လုပ် ကိုင်ပြီ၊ ဟု အခါ မပြုလုပ်ပဲ၊ ကြွင်းကျန်သော ကိစ္စ မရှိ ဟု ဆင်စီး သူရဲကား အ ကြံ ဖြစ်လေ၏။

ရာဟုလ၊ ဤဆရာပင် သိလျက် မျှော်လင့်စွာ ဆိုရန် အရှက် ကင်းမဲ့သူမှာ မပြု လုပ်ပဲ၊ နေမည့် အကုသိုလ် တစ်စရာ ဖိုလ်မိမည်ဟု မဆိုရုံ၏။ ထို့ကြောင့် ရာဟုလ၊ သင်ဆည့် ရယ်ခွင့်လိမ့်၊ လောကီလည်း မထား၊ မသိရုံ ဟု ကျင့်စောက်ကည် ခပ်၏။ ရာဟုလ၊ မှန်သည် အဘယ် အလို့ငှာ ဖြစ်သည် ဟု သင် ထင် မှတ်သနည်း?၊ ဤသို့ ချစ်ခြစ်ရန် အလို့ငှာ ဖြစ်၏၊ သူများ ရာဟုလ ဟုတ်လွန်၊ အပ်ခြင် သင်ခြင်၍၊ သာ ကိုယ်ဖြင့် အမှုကို ပြုအပ်၏၊ နှုတ်ဖြင့် အမှုကို ပြုအပ်၏၊ စိတ်ဖြင့် အမှုကို ပြုအပ်၏။ ရာဟုလ၊ သိသည် တစ်-တရာသော ကိုယ်-အမှုကို ပြုလုပ်လိုလျှင်၊ ငါပြုလိုသော အမှုသည် မိမိ ကိုယ်တိုင်ကို ညှဉ်းဆဲးရန် ပင် ဖြစ်လေသလော?၊ သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲးရန် ပင် ဖြစ်လေ သလော?၊ နှစ်ဦးစုံကို ညှဉ်းဆဲးရန် ပင် ဖြစ်လေသလော? ဤ အမှုသည် ဆင်းရဲပွား၍၊ မကောင်းကျိုး ဖြစ်ပေါ်မည့် အကုသိုလ်မှုပင် ဖြစ်သလော? ဟု ဆင်ခြင်-စဉ်းစား ရ၏။

ရာဟုလ၊ ဤသို့ ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်-စဉ်းစားခြင်းဖြင့် မိမိ ကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲး ရန် ပင် ဖြစ်ခဲ့သော်၊ သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲးရန် ပင် ဖြစ်ခဲ့သော်၊ သို့မဟုတ် နှစ်ဦး-

စုံပင် ညှဉ်းဆဲးရန် ဖြစ်ခဲ့သော်၊ ရာဟု ပွား၍၊ ဆင်းရဲကျိုး ဖြစ်ပေါ်မည့် အကုသိုလ် အမှု ဖြစ်ခဲ့သော်၊ ရာဟုလ၊ ဤသို့သော အမှုကို ဝှံ့ပစ်အပ်၏၊ ပြုလုပ်အပ်၏၊ ရာဟုလ၊ သင်ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်ဦးစား၍၊ ငါပြုလိုသော အမှုသည် မိမိ ကိုယ်ကို၊ သူတပါး ကို ၂-ဦးစုံကို ညှဉ်းဆဲးရန် မဖြစ်၊-ချမ်းသာ ပွား၍၊ ချမ်းသာကျိုး ဖြစ်ပေါ်မည့် ကုသိုလ် မှုဟု သိရှိရခဲ့သျှင်၊ ရာဟုလ၊ ဤသို့သော ကိုယ်-အမှုကို ပြုလုပ်အပ်၏၊ ရာဟုလ၊ ကိုယ်ဖြင့် အမှု ပြုကျင့်ဆဲး အတွင်းလည်း ဤ ငါပြုသော အမှုသည် မိမိကိုယ်ကို၊ သူတပါးကို ၂-ဦးစုံကို ညှဉ်းဆဲးကြောင်း ဖြစ်သလော? ဆင်းရဲပွား၍၊ ဆင်းရဲကျိုး ဖြစ်ပေါ်မည့် အကုသိုလ်မှ ဖြစ်သလော? ဟု ဆင်ခြင်အပ်၏၊ ဆင်ခြင်၍၊ မိမိ သူတ ပါး ၂-ပါးစုံ ညှဉ်းဆဲးရန်၊ ဆင်းရဲပွား၍၊ ဆင်းရဲကျိုး ဖြစ်ပေါ်မည့် အကုသိုလ် မှုဖြစ်သည် ဟု သိရှိရခဲ့သျှင်၊ ရာဟုလ၊ ဤသို့သော အမှုကို သင်သည် ဖယ်ရှားစေရှောင် ကြဉ်လေသော။

ရာဟုလ၊ ထိုသို့ မဟုတ်ပဲ၊ ချမ်းသာ ပွား၍၊ ချမ်းသာကျိုးကို ဖြစ်ပေါ်မည့် ကု သိုလ်ကံဟု ဆင်ခြင်-သိမြင်ရသျှင်၊ ဤသို့သော အမှုကို မချွတ်-ယှဉ်းစေလင့်၊ ရာဟုလ၊ ပြုလုပ်ပြီးကားလျှင်လည်း၊ ငါပြုပြီ ကိုအမှုသည် မိမိ-သူတထူး၊ ၂-ဦးစုံ ညှဉ်းဆဲး ကြောင်း-ဆင်းရဲ ပွား၍၊ ဆင်းရဲကျိုး ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း အကုသိုလ်မှ ဖြစ်သလော? ဟု ဆင်ခြင်-စဉ်းစားအပ်၏၊ ရာဟုလ၊ သင်-ဆင်ခြင်-စဉ်းစား၍၊ မိမိ၊ သူတထူး ၂-ဦးစုံ ညှဉ်းဆဲးကြောင်း၊ ဆင်းရဲ ပွား၍၊ ဆင်းရဲကျိုး ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း အကု သိုလ်မှ ဖြစ်သည် ဟု သိမြင်ခဲ့အံ့၊ ရာဟုလ၊ ဤသို့သော ကိုယ်-အမှုကို တရား ပညာရှိ၊ သီတင်း သုံးပေါ်တို့ ထံ၌ ပြောကြားအပ်၏၊ ဖွင့်ဆိုအပ်၏၊ ပေါ်ပြအပ်၏၊ ပြောကြား၊ ဖွင့်ဆို၊ ပော်ပြ၍၊ နောင် ဤသို့သော ကိုယ်-အမှုမျိုးကို စောင့်စည်းအပ် ၏၊ ရာဟုလ၊ ထိုသို့ မဟုတ်ပဲ၊ ငါပြုပြီးသော ကိုယ်-မှုသည် မိမိ၊ သူတ ထူး ၂-ဦး စုံ ညှဉ်းဆဲးကြောင်း၊ ဆင်းရဲ ပွား၍၊ ဆင်းရဲကျိုး ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း အကုသိုလ်မှမဟုတ်၊ ချမ်းသာ ပွားစီး၍၊ ချမ်းသာကျိုး ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ကုသိုလ်မှုဟု ဆင်ခြင်သိ မြင်ခဲ့အံ့၊ ရာဟုလ၊ သင်သည် ဘုံသို့သော အမှု-အတွက် ဝမ်းမြောက်မြင်ဖြင့် သာ ကုသိုလ်-တရား တို့၌ နေညှဉ်းပြုတ် ကျင့်ကြံ နေထိုင်လေသော။

ရာဟုလ၊ သင်သည် တစ်တခုလော နှုတ်အမှုကို ပြုလိုရာ၊ ပြုလုပ်ဆဲးဖြစ် ရာ ပြုလုပ်ပြီး အကိ်လည်း သိ အတပင် ဆင်ခြင် စဉ်းစား၍ မိမိ သူတထူး

၂-ဦးစုံ ညဉ့်ဆုံးကြောင်း၊ ဆင်းရဲ၊ ပွား၍၊ ဆင်းရဲကျိုး ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း အကုသိုလ်မှု ဖြစ်သည် ဟု သိမြင်ရလျှင်၊ ထိုအမှုကို ကြဉ်ရှောင်အပ်၏။ ထိုသို့ မဟုတ်ပဲ၊ ကိုယ်-သူတထူး ၂-ဦးစုံ ညဉ့်ဆုံးကြောင်း မဟုတ်မူ၍၊ ချမ်းသာ ပွားရာ ချမ်းသာ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ကုသိုလ်မှု ဖြစ်ခဲ့သော် သာ၊ ပြုကျင့် အပ်၏။ ရာဟုလ၊ စိတ် အမှု အစုံ-တခုကို ပြုလုပ်ရာ၊ ပြုလုပ်ဆုံး ဖြစ်ရာ၌ လည်း ထို နည်းတူ ပင် ဆင်ခြင်-စဉ်းစား၍၊ အကုသိုလ် ဖြစ်က ကြဉ်ရှောင်၊ ကုသိုလ် ဖြစ်က ပြုကျင့်အပ်၏။ ပြုလုပ်ပြီး၍ လည်း ဤ နည်းတူ ဆင်ခြင်စား၏။ ဆင်ခြင် စဉ်းစား၍၊ အကုသိုလ်ဟု သိမြင်ခဲ့လျှင်၊ မြီးဝေ့ အပ်၏၊ ရှက်အပ်၏၊ ဖက်ဆုပ်အပ်၏။ မြီးဝေ့ - ချက်ကြောက်-ခက်ဆုပ်၍၊ နောင် ကြဉ်ရှောင် အပ်၏။ ကောင်းကျိုးရမည့် စိတ် အမှု ဖြစ်ခဲ့သော်၊ လိုသို့သော ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် သာ ကုသိုလ် - တရားထို၍ နေသည့် မပြတ် လေ့ကျင့် နေထိုင်လေလော။

ရာဟုလ၊ ရှေး လွန်ခဲ့ပြီး ကာလက ကိုယ် အမှု-နှုတ် အမှု-စိတ် အမှုကို သုခိသင်ကြသော ဇနီး-ပုဏ္ဏားတို့သည် လည်း ဤ အတိုင်း ပင် စဉ်းစား-စဉ်းစား၍၊ သာ သုခိသင်ကြကုန်ပြီ။ နောင် ဆောက်လှုပ်၊ အနာဂါတ် အခါ ရဟန်း-ပုဏ္ဏားတို့ လည်း ဤ နည်း အတိုင်း သာ စဉ်းစား-စဉ်းစား၍၊ ပြုကျင့်ကြကုန်လတ္တံ့။ ယခု ပစ္စက္ခ အခါ ရဟန်း-ပုဏ္ဏားတို့ လည်း ဤနည်း ပင် ကိုယ်-နှုတ်-စိတ် အမှုများကို သုခိသင်-ဧည့်စား၍၊ သာ ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ရာဟုလ၊ သင်သည် စဉ်းစား-စဉ်းစား၍၊ သာ ကိုယ်အမှုကို သုခိသင်အံ့၊ စဉ်းစား-စဉ်းစားဆင်ခြင်၍ သာ နှုတ်-အမှုကို သုခိသင်အံ့၊ ဧည့်စား-စဉ်းစား၍၊ သာ စိတ်အမှုကို သုခိသင်အံ့ ဟု ကျင့်ဆောင် လိုက်နာ အပ်၏။-ဘုရားရှင်သည် ဤသို့ ဟောတော်မူပြီ။ အရှင် ရာဟုလ-သာမဇဏရ် လည်း ဘုရားရှင် ဟောကြား ဆုံးမအပ်သည်ကို လိုက်နာ-ကျင့်ဆောင်ပါမည်၊ ဘုရား ဟု ဝန်ခံ ဝမ်းမြောက်လေပြီ-၊ ဤကား 'လာဆုလောဝါဒေ မုသာဝါဒံ အဓိဂိဿု' ဟု ကျောက်စာ ညွှန်ပြတိုင်း ရာဟုလောဝါဒသုတ် မြန်မာပြန်တည်း။

ဤ မြဲဖြင့် အသောက မင်းတရားကြီး ညွှန်ပြချက် သဒ္ဓမ္မစီရင်တိက သုတ္တန်များ အရ နောက်ဆက် ဧည့်လာ များသူတို့သို့ လွယ်ကူ အေးလူ နာယူ သိမှတ်ကြရန် အရှင် အာရိတ္တဝံသ မထေရ် မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုအပ်သော 'သုကော၊ တရား တည် တန်ခိုး သုတ္တန်ခမ်း' ပြီးဆုံး ဝိုင်စောက်၏။

ဆ၊ အင်္ဂါး ၇၊

အသောက ကျောက်စာ မြန်မာ ဘာသာပြန်
ကျမ်း-ဆရာ၏ ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ်ကျမ်း၊

အရှင်အာနိစ္ဆဝံသ အတ္ထုပ္ပတ်ကျဉ်း။

၁။ အချိုး။

‘ဤမူဖြင့် အရှင် အာနိစ္ဆဝံသ မထေရ် သာသနာ ပြန့်ပျံ့ရေးသားအပ်သော—
 ဇာတိသော ထိုထို နိဂုံးများ၌ အရှင် အာနိစ္ဆဝံသ ဟူသည် မည်သို့သော သူ ပြန်သည်၊
 မည်သည့် နေ့ရက်သား ပြန်သည်၊ မည်သည့် အလယ်ကို လုပ်ကိုင်သည် စသော က—
 ကြောင်းကို ပုဂ္ဂိုလ်ကို မမြင်ရ၊ မြင်ရသူ များစွာတို့ ပင် သိလျက်ရှိ၍၊ ထိုထို ရှင်လူ-
 ရဟန်းတို့ မေးမြန်းကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အရှင် အာနိစ္ဆဝံသ၏ အတ္ထုပ္ပတ်ကို ရေး-
 သားပေ’ ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မိတ်ဆက်ဟု သိတမ်း သုံးပေ၍နှင့် ကပြည့် တပန်း အချို့
 က ထိုကိစ္စနားကြသဖြင့် ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင် ရေး အတ္ထုပ္ပတ် ပို၍ ပြန်ကြောင်း ပြန်
 ကြားစေကာ၊ အတ္ထုပ္ပတ် အကျဉ်းချုပ် တရလည်း ရေးသား ၍၊ ဓာတုပင် ဓာတု နောက်
 ပိုင်း၌ သာသနာသွင်း ထားရန် အကြောင်း အထပ်ထပ် စောင့်ပန် ဝိုက်ညွှန်းကြသော
 ကြောင့် ဤ အရှင် အာနိစ္ဆဝံသအတ္ထုပ္ပတ်ကို အတ္ထုပ္ပတ်ရှင် ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင် ရေးသား
 ထားအပ်၏။

အရှင်အာဒိစ္စဝံသ အတ္ထုပ္ပတ္တိကျမ်း၊

၁၊ ဇာတိဋ္ဌာန၊

ကျွန်ုပ်သည် မြန်မာပြည် အထက်ပိုင်း ရမည်းသင်း ငါးမြို့ အဝင်၊ ရမည်းသင်း မြို့ အနောက်—တောင် လက်၊ ၎င်းမြို့နှင့် ခရီး လေးတိုင်ကွာ၊ မြို့လှမြို့မှ အရှေ့—တောင် ခရီး တတိုင် သာသာ ကမ်းလှမ်းသော၊ ကျွန်ုပ် မွေးဖွားစဉ် အခါ အိမ်ချော ငါးဆယ် ကျော်ရှိ ပင်းစု ခေါ် ရွာ၌ မွေးဖွားခဲ့ပြီ။ ကျွန်ုပ်၏ အမိ-အဘတို့မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ မိုးရာ မှ ပေါက်ပွားခဲ့၍ အရပ် ထက်ဝန်းကျင်၌ ၎င်းဆွေမျိုးတို့အတွင်း၌ ၎င်းဥစ္စာဓန ဂုဏ်၊ အကျင့်—သီလ ဂုဏ်၊ အမျိုး ကောင်းမွန်ခြင်း ဂုဏ် အားဖြင့် သူကောင်းမျိုး ဟု အများတို့ ကြည်ဖြူ လေးစားအပ်သူတို့ ဖြစ်ကြ၍၊ အလုပ်-အကိုင်မှာ လယ်လုပ်—ကုန်သွယ် ၂-မျိုး ပင် ဖြစ်ကြကုန်ပြီ။ ကျွန်ုပ် မွေးဖွားရာ ပင်းစု ရွာကား များသော အားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ရင်းနှီးသော ဆွေမျိုး အပေါင်း၏ သာ ဇေဆောင်း နေထိုင်ရာ ဖြစ်၍၊ အနီး ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သရက်ပင်—တောင်ရွာ၊ မြောက်ရွာ၊ ပင်းစု တောင်ရွာ၊ မြောက် ရွာ၊ ပဲ့ဆယ်ရွာ၊ လက်ပံရွာ၊ အင်ပင်-တောင်ရွာ၊ မြောက်ရွာ၊ နွားပူခြင်း စသော ရွာများမှ လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ဆွေမျိုးပေါင်း များစွာ၏ နေထိုင်ရာ သာ ဖြစ်သော ကြောင့် ထိုအရပ်၌ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ဆွေကြီး မျိုးကြီး ဖြစ်ကုန်၏။

၂၊ ဇာတိကာလ၊

ကျွန်ုပ်သည် မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၁၂၄၄ ခု၊ သာသနာတော် ၂၄၃၅ ခုနှစ် နယုန်လဆုတ် ၁၁-ရက် တနင်္ဂနွေနေ့ နံက် နေဝန်းပေါ်သည်နှင့် တပြိုင်နက်—

စင်နက္ခတ် ၀ ၃	၈ ၁၅ ၄၆	၀ ၂	
	၃		
			၀

မြန်မာ သက္ကရာဇ်
၁၂၄၄-ခု
သာသနာတော်နှစ်
၂၄၃၅-ခု
နယုန်လဆုတ် ၁၁-ရက်
နံက်နေဝန်းပေါ်၊ တနင်္ဂနွေနေ့၊

မွေးဖွားခဲ့၍ ကျွန်ုပ် မွေးဖွားစဉ် မေဒင်ကြောင်း အရ အထာ မှတ်တမ်းမှာ ဖော်ပြထားသော ပုံ အတိုင်းဖြစ်၏-ကျွန်ုပ်၏ မွေးမိခင်မှာ တော်အုပ် ဟု ငယ်နာမည် ရှိ၍ သားကို တရား မှန်တိုင်း ဆုံးမ-ကန်မြစ်ရန် နှင့် ပြုစုရန် အထူး ကျွမ်းကျင် လိမ္မော်လေပြီ။ ကျွန်ုပ်၏ မွေး ဖခင်မှာ ဦးလော ဟု ငယ်မည် ရှိ၍၊ နင်း-တိုင်-လက်ဖွဲ့-မော် အထက်များကို ကျွမ်းကျင်လျက် ဗိန္ဒော လေးဆရာ လည်း ဖြစ်လေပြီ။ ၎င်းတို့ ၂-ဦးစုံမှာ လည်း မောင်နှမတော် ပင် ဖြစ်လေပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့ ဆွေမျိုးများ၏ သိစဉ် အခါ ရိုးရာ လေ့ကျား၊ ‘ဆွေချင်းထပ် ဖြတ်သည်’ ဟူသော စကားပုံ အရ ဆွေမျိုးဆချင်း ချင်း သာ လက်ထပ်လေ့ ရှိလေပြီ။ ကျွန်ုပ်ကို မွေးဖွားစဉ် အခါ အမိ-အဖတို့မှာ ဥစ္စာ ပစ္စည်း အထူး ကိုးတက်စိုက် ဖြစ်သော ဟု၏။ ကျွန်ုပ်ဖွား မဟာဘုရင်တိုင် ယောဂိန်းအရ မရဏဖွား ဖြစ်သည့် အတိုင်း-၅-နှစ် အတွင်း၌ ရောဂါ အထူး များပြားခဲ့သဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် မိဘကို ဧကု ဝေးခဲ့သူ ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ရောဂါကြောင့် အမြီး ယုယ-ဂဗ္ဘကတ ပြုကြရသည့်ဖြစ်သောကြောင့် မိဘတို့ အထူးချစ်အပ်သူ ဖြစ်ခဲ့ရာ သည်ကား မချွတ်တည်း။ ထို့ပြင် ‘မာသာ ယသာ နိယံ ပုတ္တ မာယုသာ’ ကေမုတ္တ ‘မနုရဓက္ခ-ဟူသော ဝါဠီထော်နှင့် ညီစွာ ကျွန်ုပ်မှာ တဦးတည်း သာ မွေးဖွားသော တယောက်တည်း သား ဖြစ်လေသည်။

၃။ ပူရိမဘဝ။

ကျွန်ုပ်သည် မွေးဖွား၍ ၂ နှစ်ကျော် အခါ စကားပြောစ တချိန်၌ ရှေးဘဝက အဖြစ်များကို ပြောကြားခဲ့သူ ဖြစ်လေပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် ရှေး ပထမ ဘဝက ယခု အမိ၏ မွေးချင်း ၅-ယောက် အနက် အထွေးဆုံး မိန်းမ ဖြစ်ခဲ့ သဖြင့် ယခု အမိနှင့် ညီ-အမ တော်ခဲ့၍၊ ထို အမနှင့်အတူ တကွ ယောကျ်ား ဖြစ်ရန် ဓုညိဉ္ဇယ်ချက်ဖြင့် လင်သား ယယုဝ်း၊ ဗြဟ္မစရိယ-ပဉ္စမ သီလကို ကျင့်ဆုံးခဲ့လေပြီ။ ထိုသို့ အားဖြင့် ထို အရပ်၌ ပင် နေထိုင်ခဲ့သည့် အတိုင်း ထိုအရပ်က လူ-အားလုံးတို့မှာ အသစ်များ မ ဟုတ်ကြ သဖြင့် ဣဘဝ ထိုစဉ် အဝံက ဆွေမျိုး အပေါင်းတို့အား ရှေးဝေါ်ဝေါ် မြီးအတိုင်းပင် ဝေါ်ဝေါ်လေ့ ရှိခဲ့သည့် အပြင် ၅-နှစ် အထိ ယောကျ်ားဝတ်ကို မဝတ်ပဲ၊ မိန်းမ အဝတ် အစားများကို သာ ဝတ်ခဲ့လေပြီ။ တရံ အခါ ကျွန်ုပ်တို့ ကြီး တော်များ ဝိုင်း စာသွင်း တူမများနှင့် ကစား နေစဉ် ဘဝင် လာသည်ကို မြင်၍ ၎င်းထံ ပြေးသွားရာ၊ ၎င်းက ဝတ်စားသော မိန်းမ အဝတ်ကို ချွတ်ပစ်-ပွေ့ ချီ သွားသော ကြောင့် ၎င်း အဝတ်များကို ပြန်လည် ရရှိသည် တိုင်အောင် ဝိုင်ရ ဝူးသည်ကို မှတ်မိ၏။

ကျွန်ုပ်ကား ဤဘဝတွင် သာ ရွေးသော အဖြစ်ကို ပြောခဲ့သည် မဟုတ်၊ သို့
 ရွေး မိန်းမ ဘဝက လည်း ရွေး ဘာတို့ ဘဝက အဖြစ်ကို ပြောခဲ့လေပြီ။ ထိုဘဝတို့
 ဘဝက ဗု မိန်းမ မဟုတ်၊ ယောက်ျား ဖြစ်ခဲ့ပြီး သို့ရာတွင်၊ ၎င်းကား လူရာ မြောက်
 သူ မဟုတ်၊ ပညာဉာဏ် မရှိ၊ ဇစ္စဒိုက် အသွေး မရွှေ့ဝင်၊ ပျင်းပျင်း အသေ ဖြစ်ခဲ့၍၊
 မျက်စိ တဖက် ဖျက်သူ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ၎င်းမှာ မိန်းမ သေဆုံး အပြင် ဇာား-သမီး ၂-
 ယောက်နှင့် မူဆိုးမို့ ဖြစ်လေပြီး ထိုသို့ အားဖြင့် ညှပ်ပျမ်းသူ ဖြစ်သောကြောင့် ဘဝ
 အစား ယောက်ျား အဖြစ်ကို မရနိုင်ပဲ၊ မိန်းမ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ထို မိန်းမ ဘဝ၌ ကား
 အမ ဟူသော မိတ်ဆွေကောင်းက ပြောင်းပြ ပြောဆို၍၊ ယောက်ျား ဖြစ်ရန် ရည်ရွယ်
 လျက် ပြဿနာရှိသ ပဉ္စမ သီလ ကျင့်ခဲ့ခြင်း၊ ထိုက်လျော်သော ခါန စသည် ပြုလုပ်
 ခဲ့ခြင်းများကြောင့် ဤ ယခု ပဇ္ဇက္ခ-ဘဝ၌ ယောက်ျား တဖန် ဖြစ်ရပြန်သည်။ ယင်း
 သို့ အားဖြင့် မိန်းမ အဖြစ်မှ လာရောက်ခဲ့တိုင်း ကျွန်ုပ်၏ စိတ်မှာ ယပ်ဇင်က ပြော
 ပြောင်းခဲ့၍၊ အလွန် အမင်းလည်း ကြောက်သတ်ခဲ့လျက် မိန်းမ ကလေးများနှင့် သာ
 အတူ တကွ ကစား ပျော်မြူးခဲ့လေပြီ။

၄။ ပထမာ စရိယာ။

ကျွန်ုပ် ၅-နှစ်သား အရွယ်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ဦးကျောင်း၌ ကျောင်းသား မ-
 ဟုတ်၊ ကျောင်းစား အဖြစ်နှင့် သာ ခန့်ထိုင်ခဲ့လေပြီ။ ထိုစဉ် အခါ ထိုကျောင်း၌
 နာယက ဆရာတော်ကား ကျွန်ုပ်တို့ ဦးရီးတော်ရင်း ရမည်သင်းမြို့ ရွှေဥ ရှန်အောင်၊
 ဇောဇ်ခြမ်းတောင် ၃-ရိုက်ချုပ် ဓမ္မကထိက မဟာဝိဘင်္ဂ-ရာ-ဝှဲ တံဆိပ်တော်ရ
 အရှင် ဝိလာသ မထေရ်မြတ်ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ၎င်း၏ လက်ထောက် စာချ ဆရာတော်ကား
 မန္တလေးမြို့ သင်္ခါဝိတိက ပထမ ဇာတော်ချ ဘုရင်အထောက်တော်ရ အထူး ကျမ်း
 ဂန်တတ် ဟု ကျော်ကြားခဲ့သော အရှင် အာဇာရ ပထေရ် ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ကျောင်းသား
 ထိန်း အမှုဆောင် တိုက်ဆုပ် ဆရာတော်ကား ၎င်း အရှင် အာဇာရ မထေရ်မြတ်၏
 ညီတော် အရှင် စန္ဒောဘာသ ပထေရ် ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ၎င်းကား မြန်မာပြည် နောက်
 ဆုံး ဘုရင် သီပေါမင်းကြီး၏ မိဘုရားခေါင်ကြီး၏ ပဉ္စမသားတော်။ ထို ၂-ပါး
 တို့မှာ ကျွန်ုပ်၏ ၎င်းချာသော အပ်ကိုယ်တော်များ ဖြစ်ကြ၍၊ ထို ၃-ရိုက်ချုပ်

ဆရာတော်ကြီး၏ သမ္ဘိတိဟာရိကဏပည့် ဉာဏ်၊ လူဝတ် အားဖြင့် တူတော်များ ဖြစ်ကြကုန်ပြီ။ ထိုစဉ် အခါ ထို ပင်းစုကျောင်းတိုက်မှာ သံဃာတော်ကို ကိုးစား ယောင်မှေ့ရာ ဖြစ်၍၊ ဂဟန်း-သာမဏေ၍ စာသင်သားပေါင်း တရာခန့် ဦးစွာကံ ကျောင်းသား လည်း ၅-၆-ဆယ်တောက် မယုတ် ခိုခံစေပြီ။

၅။ ဝါဠုက။

ကျွန်ုပ်သည် ကကြီး၊ ခနေ့ကို အတော် အတန် ခဲယဉ်း စေအောင်သာ သင်ယူခဲ့ရစေကာ၊ သင်ပုန်းကြီးကိုကား ၁၂-ရက်နှင့် ပင် ကိစ္စတိုး၍၊ ဝန်ကပ်ထပ် တည်းမသင်ရ။ အကောင်းကောင်း ဆက်ခိုင်းခြင်း အနီးဆုံးရှိသည့် အပြင်၊ ဘိဇ္ဇိသော ဂုဏ်သတ္တိကြောင့် ဆရာတော်ကြီး ကိုယ်တော်တိုင် သည်း အားပြုလုပ် သင်ပြခြင်းကို ခံယူခဲ့ရပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် ဉာဏ် အကောင်းဆုံး အစား မဟုတ်ခဲ့စေကာ၊ မဂ်လသုတ် ပါဠိ-သဒ္ဒဏ်၊ နမကောရ၊ အောင်ခြင်း ၂-မျိုး၊ ရတနာရွှေချိုင့်၊ မိတ်ကြီး မောင်းဆွဲ၊ ခရီးကုမ္ပူ ခရုံ၊ အောင်-လက်မိုး၊ အကုန် တွက်မိုး နှုတ်ရ တွက်တတ်သည် တိုင်တောင် ပြီးဆုံးသည့်အနက်၊ ဥပါသသန္နိပါဠိ-အနက်၊ ဇာတ်ကြီး ဆယ်ခွဲ မတ်ခွတ်ပေါက်ပြောက်၊ ကရွည်း-လွှာ၊ ပုဂံစောင်၊ နှင့် တဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ် အာဂုံ နှုတ်ရ၊ ထို့ပြင် ထခြား အခမ်းစာ လောကီ-လောကုတ္တ လူလုပ်ခွင့်နှင့် ထိုက်တန်သော သင်ရိုးများကို ၁၁ နှစ်သား အတွင်းက ပင် ပြီးဆုံးစေခဲ့ပြီ။

ထို့ပြင်၊ ထို သင်ရိုးများနှင့် ထပ်ပြိုင်နက် ပင် ဦးပုညဓဇ-ဓမ္မတ္တာစာ၊ ဝိဇယဇာတ်နှင့် ထိုဇာတ်တွင် သုံးဆုံးလေ၊ ခိုသော နယ်ပေါက် ခွန်အယ် ဇာတ်စာအုပ်ပေါင်း ၁၁ လည်း အာဂုံ-နှုတ်ရ ဖြစ်၍၊ သုမဂ်လ-ဂုမဂ်လ ပင်စာ-ဝိတ်စာ မောင်ရေ များစွာနှင့် လယ်ပေါင်-ယာပေါင်-ဆွေဆွေ ဇာလုပ်၊ ခြက်စာ ပေါင်း များစွာ လည်း ကျွန်ုပ် ဝမ်းဘုန်း၌ ပြည့်စုံသွင်းစွာ ရှိပြီး ဖြစ်ကြပြီ။ ဇမ္ဗူသုတ္တန်၌ မင်္ဂလာက္ခန္ဓာ ၈၀၅၊ သံဝေဂဝေတ္ထု၊ ဝိနယဗျာကဝသနီနှင့် ထိုထို ငါးရာ ငါးသယ် ဇာတ်ငယ်များ မတ်ခွတ်ပြီးဆုံးပြီး ဖြစ်ခဲ့ကြပြီ။ ထို့ပြင်၊ ကျွန်ုပ်သည် မင်္ဂလာဇာတ်ကို မဆို၊ ခြေခံသို့ ဝတ်ချိန် စွမ်း အပြင် ထိုခိုသော သတ္တိ အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ ၃-ရက်အလုပ် ဆရာတော်ကြီး ခိုင်ခံ့စွာ ၃-ရက် အတွင်း၌ ဂုဏ်သိင် ရသေ့ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ လက်ဓဇ-လက်သားပတ်၌

လည်း အထူး ပေါ့ပါး၍ လူ-သံသာ ဆိုင်ရာ ခြံတံ၊ စင်တန်း၊ လယ်ပေါင်-ယာ
ပေါင်-ခေ့ချေး စာချုပ်များကို ဝမ်းတွင်း ပညာဖြင့် ရေးသားနိုင်လျက် ရေးသားခဲ့
သည့် နယ်ပိုင် စာရေးတော်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

၆။ မန္တလေး-၁။

ထိုသို့ အားဖြင့် ၁၁ နှစ်သားမှ စ၍ ၁၄ နှစ် အတွင်း၌ ကျွန်ုပ် ရခဲ့သော
ဂုဏ်သတင်းမှာ တစ်ကမ္ဘာခြံစား စဉ် တိုက် ထွန်းကားရန် အခြေ ဖြစ်၍ နှစ်သက်လောက်
ဆောင် ဂုဏ်သူးရှိ သောမနာရဟ၊ ယောမိကဗ္ဗ ယောမနုပ္ပတိန္ဒာန ဖြစ်ခဲ့လျက် ကျွန်ုပ်
၏ ဆရာတော်ဘုရားက လည်း ၁၇ နှစ်သားတွင် ပိဋက သင်ပို့ပေါက် ဖြစ်စေရ-
မည်ဟု ဝန်ခံ ကြိုးပမ်းတော်မူခဲ့ခြင်းကို မိမိတို့၏ သို့သော် 'စိန္တိတံပိ ဝိနယတိ'
ဟု မဟာဇနကဇာတ် လာရှိတိုင်း ကျွန်ုပ် အသက် ၁၄ နှစ်မြောက် ရှင်သာမဏေ
ဖြစ်ပြီးနောက် မကြာမြင့်မီ ပင် ကျွန်ုပ်တို့ ၃-ဂိုဏ်းချုပ် ဆရာတော် ကွယ်လွန် သ-
ဖြင့် ကျွန်ုပ်ပညာရေးမှာ ဘေးဥပဒ်ကြီး ဆိုက်ခဲ့လေပြီ။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ် [က ဝါသ-
ကြီး၍ ကျွန်ုပ်၏ တူ ဟု ဆိုရသော] ဦးစိုးတော် အရှင် ကဝိန္ဒ မသေရီနှင့် မန္တလေးသို့
တက်ရောက် ဆရာကြီး ကျောင်းတိုက် ပေပင်ကျောင်းတွင် နေပါသော် လည်း
၎င်းနှင့် သဘောထား ကွဲလွဲကြသောကြောင့် တနှစ်ခန့်တွင် နေရပ်သို့ ပြန်လည်ခဲ့ရပြီ။

၇။ ပျော်ဘွယ်-၁။

မန္တလေးမှ ပြန်လည်၍ မမြင့်မီ ကျွန်ုပ် အသက် ၁၆ နှစ် အတွင်းတွင် အာ-
လိသ်စာ သင်လို စိတ်ဖြင့် ၎င်းကို လည်း အရှည် အမြင့် မသင်လို၊ အမြန် တတ်
လို၍ မော်လမြိုင်တွင် ၃ နှစ်ကျောင်း ရှိကြောင်း သတင်းအရ မိဘတို့အား မတိုင်-
မကြားပဲ၊ ထွက်ပြေးခဲ့စေကာ၊ ပျဉ်းမနား ရေနီချောင်းက ကန်ကွက် သဖြင့် ပျဉ်း
မနား မြို့တွင် ပင် ခေတ္တ တန့်နားရှိစဉ်၊ ဖခင် လိုက်လာ ခြားယောင်း ခေါ်၍ ပြန်
လည်ခဲ့ရပြီး ထို့နောက် အင်္ဂလိသ်စာ သင်ရန် အာသာ ခြံတံကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ရမည်
သင်းနယ် စတင်ကြီးခြင်းကျောင်း၌ ဂဏန်းသင်္ချာ သွားရောက် သင်ယူ နေထိုင်ခဲ့ပြီ။
၎င်းမှ ငှက်များ မိ၍ အရပ်သို့ ပြန်လည်ခဲ့လျက် ၆ လ ကြာသော် ပျော်ဘွယ်မြို့

ဝေဇယန် ဆရာတော်ထံ သာမဏေရံ အဖြစ်နှင့် သွားရောက် နေထိုင်ကာ၊ ပိဋက
တော်ကို သင်ယူပြန်ပြီ။ သို့ရာတွင်၊ ပညာရှိဟု၍ နေ့နှင့်ရာဟု ချီးမြှင့်၊ ဝိနည်းသောကြောင့် ဟု
ဆိုရန် ရှိ၏၊ ပညာ ကောင်းကောင်း မသင်ရချေ။ ဝေဇယန် ဆရာတော်၊ တူလေသာ
ဆရာတော် အရွှင် ဝိလာသ ထံတွင် ခံယူခဲ့ရာ သင်ရသဖြင့် ဋီကာကျော်၊ ဝိနည်းငယ်
လေးစောင်နှင့် အဘိဓာန် ကခံယူလောက် ပြီးဆုံးခဲ့လေပြီ။

ဂ။ ပဗ္ဗဇိတ။

ကျွန်ုပ်မှာ လူလုပ်ရန် အတွက် ကျနု်ုးက ကိုယ်တိုင် ပြင်ဆင် ထားပြီး အသစ်
ရှိသူ ဖြစ်ခဲ့၍၊ ရဟန်း ပြုရန် အိပ်မက်မျှ မပေါ်ပူး၊ စင်စစ်ကား ဗုဒ္ဓ-သာသနာရေး၌
အနီးတော်ကြီးများအား လုံးလုံး မှီခိုခြင်းမှ လွတ်လပ်ခွင့် ရရှိရန် ပိဋက-တော်မြောက်
လိုရေးအတွက် သက်သက် စာပေသစ်ယူခြင်း ဖြစ်ခဲ့စေကာ၊ ဝေဇယန် ဆရာတော်အပြော
ကောင်းဖြင့် ခြားယောင်း၍ အသင်း ရဟန်း ပြုသောကြောင့် ၎င်း၏ ကျေးဇူးနှင့်
၎င်းကို ဥပဇ္ဈာယ် ပြုလုပ်၍၊ ပျော်သွယ်မြို့ အိုးကုန်းတိုက် ဧကသီမံ အတွင်းတွင်
သံဃာတော် ၅၀ ကျော် ခြံရံလျက် ရဟန်းဖြစ် မင်္ဂလာကို စံယူခဲ့ရပြီ။ အနုသာသကမှာ
ပျော်သွယ်မြို့ ရေလယ်ဆရာတော် ဖြစ်၍၊ ပထမ ကမ္မဝါ ဝါမှာ အပ်ပင် ဆရာတော်
အရှင် အာစာရ၊ လေသာ ဆရာတော် အရှင် ဝိလာသ၊ ရေလယ် ဆရာတော် အရှင်
ရေဝတတို့ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ရဟန်း သက္ကရာဇ်မှာ မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၁၂၆၃ ခု သာသနာ
တော် ၂၄၄၅-ခု နတ်တော် လဆန်း ၂၃ ရက်နေ့ ၉-နာရီ အချိန် ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်း
တကာမှာ ပျော်သွယ်မြို့ ကုန်သည် ဦးကြာစိုင်၊ တော်မြားကြီးတို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ မိဘများ
၂ ဦးစပ် ဖြစ်ကြပြီ။

ဇ။ ဝါဒပါဠိတ။

အသက် ၂၄-၅ နှစ်မြောက် ပိဋက တတ်လျှင်၊ လူထွက်မည် ဟူသော စိတ်-
စွဲဖြင့် ရဟန်း ဖြစ်ခဲ့စေကာ၊ ပျော်သွယ်၌ ပညာသင်ခွင့် မရဘဲဟူ၍ ကိစ္စ သာ များ
သောကြောင့် ၂ ဝါသ်မြောက်၌ မန္တလေးသို့ တက်၍၊ ဘုရားကြီးကျောင်းတိုက် တိုက်
အုပ်ဆရာတော်၏ ကျောင်းသစ်ကြီး၌ နေထိုင်ခဲ့ရာ၊ မိတ်ဆွေကောင်းများကြောင့် ထီးတမ်း

လမ်းလျှောက်နှင့် ကလေး ကုန်သဖြင့် မန္တလေး၌ လေးပြင် လေးချပ်နှင့် ပတ်-ဝန်း ကျပ် အရေပေရ, ရွှေကျွန်းကုန်, စင်ကိုင်း အရပ်များပါ သွားလာရန် ကြေပြန်သည် မှ တပါး တာ အကျိုးမျှ မဖြစ်ခဲ့ချေ။ သို့ရာတွင်, ရဟန်း ၃-ပါး ဆွဲမြက်တွင် အရှင် ဝိသုဒ္ဓိ မည်သော ဓမ္မာဝရိယ ထာပတော၏ ကျေးဇူးဖြင့် အင်းဝပိုင် မြင်းသည် နယ် ပေပင်ကျောင်းတွင် ရှစ်လခန့် နေထိုင် အားထုတ်၍, မန္တလေး ပရိယတ္တိ အ-သင်း အငယ် စာများနှင့် ထာပတိဝိဇ္ဇာ အခြေတက် စာစု အားလုံး နှုတ်ရ ဖြစ်၍, ဝိနည်း ငါးကျမ်း လည်း ပေါက်မြောက်ခဲ့လေပြီ။

၁၀၁ ဝန္တနိဌာန၊

ထိုအခါ စင်ကိုင်းတောင် ကနိယဝံသချောင်တွင် ၃-လခန့် စာပေများ လှည့် လည်ပြန်လွန် နေထိုင်ပြီးနောက်, ပုဗ္ဗကျူ ဖယာဝိသုဗ္ဗာရာမ ကျောင်းဝိုက်၌ ပိဋက သင်ပို့ကို စုံစမ်း၍, ဆယော မြေကန်ပင် သဖြင့် ဆောင်တန်း၌ ရွှေဟင်္သာ တောရ-ကျောင်းတိုက် ဝိကာကျော်-ယောဇနာ ကျမ်းပြု ဝေဒ-ထက္ကဋ-ဂဏန-အင်္ဂလိယံ စာသန္တရခေမက အရှင် ဥာဏိန္ဒာသမ္ဘာ အထော်မြတ်သံ ဆည်းကပ်သင်ယူရာ, အ ဝါလည် နည်းပါးတွင် ဆင်ရိုး ပိဋက ပေါက်မြောက်လေပြီ။ ထိုစဉ် အခါ ကျွန်ုပ် အသက်မှာလည်း ၂၄ နှစ်မြောက် ရဟန်း ၅-ပါးချစ်၍, ကျွန်ုပ် ရည်သန် ထား-တိုင်း လူထွက်ရန် အချိန်-အခွင့် သင့်ယောင်လေသည်။ ဤကား ကျွန်ုပ် စိတ်ကြံ တိုင်း ရဟန်း ငါးပါးတွင် စာ အတ်မြောက်ချက်သည်။ ထိုသို့ အားဖြင့်ကျွန်ုပ်မှာ လူထွက်ရန် အခွင့် သင့်စေကာ, ပိဋကတော်၏ အထောက် အမံဖြင့် ရဟန်း အဖြစ်၌ ပင် တည်နေရန် ခိတ်ကို စွဲပြန်လျက်, ပစ္စည်းဥစ္စာမှာ ရဟန်း၏ အန္တရာယ် သာ ဟု အောက်မေ့ သဖြင့် မိဘ လက်ရှိ ကျွန်ုပ် ကိုယ်ပိုင် ဖြစ်၍, တောရွာ အလို အားဖြင့် ဓတာယောဌေး တဦးပိုင်ခန့် ရှိသော လယ်ယာ-ဒွာမြဲနှင့် စပါးတို့ကို ဝန်ကြီးပေးကမ်း ခဲ့ပြီ။

၁၁၁ ပဗ္ဗဇ္ဇသိဌာန၊

ကျွန်ုပ်သည် ထိုသို့လျှင် ရဟန်း အဖြစ်၌ ဆောက်လုံး နေထိုင်ခြင်းဖြင့် သံသ ရာ တလျှောက်လုံး၌ ဝမ်းစာ လုံလောက်စေမည် ဟု ရည်သန်ချက် ထားရှိကာ ဆရာ တော် အရှင် ဥာဏိန္ဒာသမ္ဘာ က အင်္ဂလိယံ သက္ကဋ ၂-မျိုးလုံးကို ပင် သင်ယူခင်

ပြုသော်လည်း အင်္ဂုလိသံဃာ မိစ္ဆာ ဟူ၍ အယူအဆချက် ဆောင်ကြားပေး၊ သက္ကဋ္ဌ
ကျမ်းဂန်များကို သာ အင်္ဂုလိသံဃာ လက်အောက် တပည့်ထိုအား လည်း ပိဋက
အော် ပို့ချ၍ နေထိုင်ခြင်းနောက် ထို ဆရာတော်နှင့် ဆရာ ပင် တူတေးမြို့ ကျောင်းသစ်
ကျောင်း ကဏ္ဍာယနသံဃေပ ကျမ်းအရာ အရှင် နာဂမထေရ်မြတ်ထံ တဝါသ်နေထိုင်
ခဲ့ပြီ၊ ဝါသ် ကျွတ်လျှင်၊ ဂဟန်း အပြစ်နှင့် မလိုက် မလျှောသော ဣဿ၊မေဇ္ဈရ၊
အတ္တုက္ကံသန၊ ပရဝုဗ္ဗန၊ အည-မည ဂလဟ-ဘေဒက တရားဆိုးဖြင့် အားကြီးနေ
ထိုင်ကြသေး ဂဟန်းဟော အချို့တတွက် ဂဟန်းအောင်၍ စိတ်ပျက်၍ လူသွက်ရန်
ထိထိ ခိုက်ခိုက် ကြံစည်ခဲ့စေကာ၊ မိတ်သဟာယကောင်း အရှင် အာစာရ မ-
ထေရ်၏ ဥပဿိဉာဏ် ဟု ခေါ်နိုင်သော မိမိအား ပိဋက တခေါက်ပေါက်၊ ခြီးမြှောက်
ချပို့ရန် အောင်းပန်ချက်ဖြင့် ဖော်လမြို့ရှိ၍ သွားရောက် နေထိုင်ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့
အောင်ပိုင်းကြီး စေားရမယ် ဝိသုဒ္ဓိမင်္ဂလံ၍ ကပ္ပဋ္ဌာန်း မွေ့ရန် ကြံစည်သော် လည်း
သိတမ်း ဆုံးမဖော်များနှင့် တကွ ပြုမာပြည် အစိုးရ-ပါဠိပထမပြန်ပွား ပထမဆုံး ပထမ
ကျော်ယခု အခါ အဂ္ဂမဟာပဋိပဋ္ဌာန် ခွဲကပ်ပုံတော်ရ အရှင် ဧကတုမာသာ လင်္ကာ
ပေထေရ်မြတ်၏ ခြီးမြှောက်ခြင်းဖြင့် ရပ်သိပ် ရတနာသံဃျ ကျောင်း၌ ဂဏဝါစက
ပြုလုပ် နေထိုင်ခဲ့ပြီ။

၁၂၊ ဖျော်ဘွယ်-၂၊

ပေသ်မြို့၌တွင် တဝါသ်နေထိုင်ပြီးနောက် အချင်းချင်း မညီညွတ်အောင်
ပြုတတ်သော အာဒက-ဂဟန်းများကို အကြောင်းပြု၍ ပင် ထိုမှပြောင်းရွှေ့၍ ကောင်
ငါ့မြို့ ပိဋကတ္ထယာ' တမေကျောင်းတိုက် နာယက မိတ်ဆွေဟောင်း အရှင်ကောသလ္လ
ထံ ၃-လခန့် စမ်းသတ် နေထိုင်၍ မွေးမိခင် မမာ မကျန်း ဖြစ်၍ နေရပ်သို့ သွား
ရောက်ပြီးလျှင်၊ ဖျော်ဘွယ်မြို့ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာရှင်ထံ၌ ပင် နေထိုင်ခဲ့ပြီ၊ ထို အခါ
ကား ကျွန်ုပ် ဂဟန်း အပြစ်၌ ၇-ဝါသ်မြောက် ဖြစ်၍ ထို၌ ဝါဆိုပြီး ရှစ်ဝါသ်မြောက်
တွင် မွေးမိခင် ကွယ်လွန်လေပြီ၊ ထို အခါ သာသနာတော်တွင် မိမိ၏ ဉာဏ်ပညာ
ပဋိဘာန် သက္ကိ အလျောက် ခြီးမြှောက်ခိုင်စွမ်းမည့် ဥပနိဿယ-ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှာဖွေ
လျက်၊ ဖျော်ဘွယ်မှ ရထားကြောင်း အတိုင်း အောက်ပိုင်းကို လှည့်လည် စုန်ဆင်း၍
သင်္ဘောကြောင်း တတိုင်း အထက်ပိုင်းသို့ ဆန်တက်ကာ၊ ထိုထို မြို့ရွာသို့၌ စုံစမ်းခဲ့
ပြီ၊ နောက်ဆုံး၌ ကသာနယ် မာန်လည်ဆရာတော်ထံ ဝင်ရောက် နေထိုင်ခဲ့ရာ၊ တ
နှစ် မပြည့်မီ ပင် သေလောက်သော ဗုဒ္ဓကုဿ မိသဖြင့် မိမိ နေခဲ့ရင်း မန္တလေး ရွှေမြို့

၁၃။ မန္တလေး ၃။

မန္တလေးမြို့ မိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်တွင် ၎င်းတို့က ပဟာနာယက-ယခု အခါ အဂ္ဂပဟာပဏ္ဍိတ ဦးဘိဝံသတော်ရဲ့ အရှင် သောမဇာတိသီရိ မထေရ်၏ တိုက်တွန်း-
 ထောက်မချက်ဖြင့် ဇယားနန်း သိက္ခာ ၉-ဝါသ်မြောက် အစမှ ၁၃-ဝါသ် အထိ ၅-နှစ်ခန့် ပိဋကတော် ချုပ်၊ နေထိုင်ခဲ့ပြီ။ မန္တလေးမြို့၌ ထိုသို့ ကျွန်ုပ် နေထိုင်ခဲ့ခြင်း၏ ရည်ရွယ်
 ချက်မှာ မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိသာသနယီတ အသင်း အထောက်ရ ဝေချ ဖြစ်ရန်၊ သို့မဟုတ်
 မိမိ၏ ပရိယတ္တိဆောက် ပိဋကဝါစက ဂုဏ်များ ထင်ရှား၍၊ စာသင် သား အများ
 သိရန်ဟု ၂ မျိုး ဖြစ်ခဲ့ စေကာ၊ ပထမ အကျိုး မဖြစ်ခဲ့၊ ဒုတိယ အကျိုး သာ ရခဲ့ပြီ။
 နည်းပါးသော ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ မျိုးသည် သာမန် သန်စွမ်းသော ဥပနိဿယ၊
 အတ္တသမ္ပာယနီမိ စသည်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရန် မဲယဉ်းကြောင်း သက်သေ ပြ၏။ ထိုစဉ်
 အခါ ပိဋကတော် ချုပ်၊ ရေး ကိစ္စ မိမိ ကြံစည်တိုင်း ထမြောက်ရန်၌ အာသာပြုတ်
 ဖြစ်လေရကား၊ ဘော ဝင်လျက် ကမ္မဋ္ဌာန်း ဆင်ရန် ရည်ညွှန်းချက်ဖြင့် မော်လမြိုင်မြို့
 တောင်ခိုင်းကြီး တောရသို့ သွားရောက်ခဲ့ရာ၊ မော်လမြိုင် ကျိုက်သံလံ ဘုရား အနောက်
 စောင်းတန်း ခြေရင်း မြောက်မက် ကြွင်းကျောင်းပိုင် အရှင် ဥက္ကံသ မထေရ်က
 တိုက်တွန်း မြီးမြှောက်ပြန်ချက်ဖြင့် ၎င်းကျောင်း၌ ပင် ကိုယ်ပိုင် ဂဏဝါစက ပဟာ
 နာယက ပြုလုပ်ကာ၊ ပိဋကတော် ၃-ပြာကို စကောင်းစွာသော ဝည်းမျဉ်းညွှန်ပြ၍၊
 ချုပ်ခဲ့ပြီ။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်ရဟန်း ၁၄-ဝါသ်မြောက်၌ မွေးခေတ် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီ။

၁၄။ ကျမ်းပြုအစ။

ထို မော်လမြိုင်မြို့ ကြွင်းကျောင်းတွင် နေစဉ် အခါ အရှင် ဥက္ကံသ၊ အရှင်
 ပဟာသာယံ မထေရ် ၂-ပါးနှင့် ကျောင်းကော ဦးဘိုးဝင်၊ ကျောင်းအမ ထော်ငြိမ်းမြ
 တို့၏ အထူး သဖြင့် ထောက်ပံ့ကြခြင်း၊ နိဿယာစရိယ - ဆရာတော် အရှင် ကေတု
 မာလာလင်္ကာရနှင့် ဖြေထုံးဆရာတော်၊ အခြား သီတင်းသုံးဖော် ခြစ်ကြသည့် ထွတ်
 ခေါင် ဆရာတော်၊ ရတနာဘု ခြင် ဆရာတော်၊ ရွှေကျောင်း ဆရာတော်၊ မြစ်ကူးဆရာတော်၊
 ဝဗ္ဗကထိက အရှင် စက္ကန္တ ဆရာတော် စသော များစွာသော သီတင်းသုံးဖော် ဆရာတော်
 များ၏ မြှောက်စား ချီးကျူး ရွှေ့လို ဦးကြခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် အထူး နာမည် ရခဲ့ပြီ။

ထိုစဉ် အခါ အရှင် ကေတုမာလာလင်္ကာရ မထေရ်၏ ထိုက်တွန်းချက်၊ သီတင်း သုံးဖော် များ၏ တောင်းပန်ချက်ဖြင့် မိလိန္ဒပုဉ္ဏ နိဗ္ဗာန်ကျမ်း၊ ပဓာနပာဏ္ဍိတနှင့် ၎င်းနိဗ္ဗာန်ကျမ်းများကို ရေးသားခဲ့ပြီ။ ၎င်းများဖြင့် မြန်မာပြည်၌ ပိဋက ကျမ်းဂန်တွင် ပညာဉာဏ် ရှိသူ အပေါင်းကို နှစ်သက်-ကြည်လင် ခြေင်း ဖြစ်ရကား၊ ကျွန်ုပ်မှာ ထိုသို့သော ပညာရှိတို့ တောင်တ လိုလားအပ်သူ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ထိုကျမ်းစာများမှာ လည်း ပိဋက၏ အစီးအပွားကို ဆောင်နိုင်သည့် အတိုင်း မြန်မာပြည် ပညာမင်းကြီးက ပြောနိုးချက် ထားရှိခြင်းကို ရရှိကြပြီ။

၁၅။ ရန်ကုန်။

ကျွန်ုပ်သည် မိမိ လိုလားသည့် အတိုင်း ပိဋကစတင် ဆိုင်ရာ အလုပ် တိုးတက်ကြိုးပွားရေးကို အမြဲမြဲလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်နှင့် လျော်ညီစွာ ထိုမော်လမြိုင်မြို့တွင် နေထိုင်ခြင်း တက် ရန်ကုန်တွင် နေထိုင်ရက သာလွန် တိုးတက်ရန်ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၇၉ ခုနှစ် ဝါဆိုဦးတွင် တစ်တည်းသော တကာ-တကာမ ပင့်မိတ် သူ မရှိပဲ ပင်၊ ရန်ကုန်မြို့၌ လာရောက် နေထိုင်ခဲ့ပြီ။ ကျွန်ုပ်မှာ တပည့်သံဃာ ၅၀-ကျော် အရံ ပါရှိသဖြင့် ထိုမြို့၌ နေထိုင်ရေး အတွက် ခဲ ခက်လွယ် ရှိစေကာ၊ နေရာတိုင်းမှာ စားစရာ၊ နေရာ၊ ဝတ်စရာ ရရှိနိုင်သော ပုဗ္ဗေ ဇ ကတပည-အပရာပရိယ ထုံး ဥပဒေသ အတိုင်း ရရှိနိုင်စွမ်း ဖြစ်သောကြောင့် ပုဗ္ဗေတောင် အသိတိကျောင်းကြီး ဆရာတော် အရှင်ပဗ္ဗမ-ဓဏိကာ မိမိ တပည့် တပန်း ၂၅-တို့နှင့် ဟက္ခ မိမိ အာရာမံတွင် အုပ်ချုပ် နေထိုင်ရန်အတွက် အပ်နှင်းသဖြင့် ၎င်း၌ နေထိုင်ရန် အရေး ကြိမ်ခဲ့သေးပြီ။ ကျွန်ုပ်၏ မူချ နေထိုင်ရန် ရည်ညွှန်ချက်မှာ တောင်လုံးပြန် သုသာန်ဟောင်းကြီးသာ ဖြစ်ခဲ့သည့် အတိုင်း ထိုသို့သော ရည်သန်-လိုလားချက် မည်သည့် ပြည့်စုံ တတ်သော 'စိတ္တဿ ကေဓမ္မဿ၊ သဗ္ဗေဝ ဝသ၊ မန္တဂူ'-ထုံး၊ 'အာသာ ပလဝတိ ဟောတိ'-ဇာတ်များ အရ၊ သတ္တယ အလွန်တွင် မြေပိုင်ရှင် ပွဲစားကြီး ကျောင်း ဒကာ ဦးဘိုးသာ၏ ခွင့်ဖြင့် ပွဲစားကြီး ဦးရေးထိန်နှင့် ဦးဘိုးလှိုင် တို့က ထိုနေရာမှာ ကြံရောက် သီတင်း သုံးရန် လာရောက် ပင့်ဆောင်ကြပြီ။

၁၆။ ဒေါသနှင့်ဂုဏ်

ကျွန်ုပ်သည် မူလက ရည်သန်ရင်း အတိုင်း အကြံအစည် ထမြောက် - ပြည့်စုံလျက် နစ်သက်-ရှင်ယုစွာ ပင် တကာ ပိုးစားကြီးမင်းတိုင်ပင် အမတ်ကြီး (ယခု Sir ဆာရ်) ဦးဘိုးသာ အမှူးရှိစကား-ခကာမတို့ ထောက်ပံ့ချက်ဖြင့် အကွက်ကျ စီမံအုပ်ချုပ်၍ ပိဋကဓကပ်ကို ပို့ချ နေထိုင်ခဲ့ပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပိဋက သင်ပြရေး စည်းမျဉ်း ကောင်းမွန် သည့်အလိုက် အကျိုး ဖြစ်ထွန်း၍ စာပြန်ပို့များ၍ အထူး ဆောင်မြင်ကြခြင်းဖြင့် ခကာ-ခကာမတို့ ကြေနှပ်-နစ်သိပ်ကြ စေကာ၊ ပထမကျော် အရှင်သေဌိလ၏ ပထမကျော်ပိုးတွင် ဆရာနှင့် ခကာ သဘော ကွဲလွဲကြ၍ ကျောင်းခကာ အမတ်ကြီး ဦးဘိုးသာ နှင့် တကွ များစွာသော ခကာ-ခကာမတို့ လက်လွှတ်ခြင်းကို ခံရပြီ။ ၎င်းအရေး အတွက် ကျွန်ုပ်မှာ မြန်မာပြည် အလုံး ကျော်ကြားအောင် လောင်းဆုံး ၂-ပား ကဲ့ရဲ့-ချီးမွမ်းခြင်းများကို ရခဲ့စေကာ၊ ကျွန်ုပ်၏ မကတိ ကည်တန် ခွဲခြားသော သမာဓိကြောင့် နောက်ဆုံး၌ အပြစ် ရိပ်ခြည် လျော့ကျလည်၍ ဂုဏ်ရည် သာ ပြည့်ခဲ့ပြီ။ အကြောင်းကား ပကတိဂုဏ် ပြည့်စုံသူတို့ မည်သည် တရံ-တခါ အပြစ် ဒေါသ လောက ဓမ္မသာ အလိုက် စွန်းညီ စုစေကာ၊ လိမ္မော်-ကျွမ်းကျင်သော ဉာဏ်ဖြင့် ဂုဏ်အတိ ဖြစ်စေရန် ဝှမ်းနိုင်ကုန် သတည်း။ အထူးကား ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်တို့အား ၎င်း၊ ရန်ကုန်ရှိကြီးအား ၎င်း၊ ဘုရားရှင် သာသနာတော်အား ၎င်း ပြားမြှောက်သော အသရေကို ဖြစ်စေလျက် နေရာ-ဌာနဖြင့် ပြုစုခြင်း ဟူသော ထိုခကာတို့ မင်္ဂလာ-ကျေးဇူးကို ကြေလည်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင် ခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့ အကွက် ဝမ်းနည်းဖွယ်ကြီး တခုဖြစ်ပေ၏။

၁၇။ ဣန္ဒြိယ နိုင်ငံ။

ကျွန်ုပ်တည် မိမိ သာသနာရေး နိုးနိုးကြားကြား နေထိုင်ခဲ့၍ မိမိ အလုပ် တိုးတက်ခွင့်ကို သာ အမြဲ ကြည့်ရှု သတိ ပြုသူ ဖြစ်ခဲ့သည့် အတိုင်း မိမိတို့ ပရိယတ် သက်သက် အသွားမျှဖြင့် ဖြစ်ပေါ်မည့် ခေတ် မစားမည်ကို ဉာဏ်သွား ထောက်ဆ မိတိုင်း သီတင်း သုံးပေါ်၊ တပည့်-ထပန်းတို့နှင့် တိုင်ပင် နီးနှော၍ ၎င်းတို့

သဘော သန္ဓေအခွင့်နှင့် ဣန္ဒြိယပြည်သို့ သွားရောက် နေထိုင်ခဲ့ပြီ။ ကျွန်ုပ်သည် မိမိ၏ အကျိုးရှိသော လက်ရှိ အလုပ်ကို စွန့်၍ အလုပ်သစ်ကို ရောင်းချမ်းရသည်မှာ သာမန် ဉာဏ်မြင်ဖြင့် ဖြစ်နိုင်သည် မဟုတ်၊ အထူး ထက်သန်သော ဉာဏ် သတ် စွန့်စားမှုတို့ကြောင့် သာ ဖြစ်နိုင်လေပြီ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ယခု ကြံစည်တိုင်း သာ ပြည့်စုံ-ထမြောက်ခြင်း မရှိခဲ့ပဲ၊ ပကတိ လုပ်ရိုး အတိုင်း လုပ်ကိုင်ရရှိမည့် ဂုဏ်နှင့် ကုသိုလ်ကြောင့် ရရှိမည့် သုဂတိ-စည်းစိမ်ကို၊ အဝိစိ ငွေ့ကြီးက ဒုက္ခ အလား၊ သွားရောက် ဖြည့်ကျင့်၍ ရရှိမည့် ဒုက္ခနှင့် ကျရောက်မည့် ဒုက္ခတိ အလားကို အထက်တစ် နတ်ရွာ အစားလောက် သင်မြင်ချက် ထားရှိ ဖွန့်စားရပြီ။

၁၈။ သင်ယူခဲ့သော ဘာသာ။

ထို့ပြင်၊ ဧကယ်၍ မိမိ ကြံစည်တိုင်း မဆမြောက်လျှင် လည်း ဤ ဇာတိဒေသ၊ ဆွေညာ-သက်ဟ၊ ဆရာသမား၊ တပည့်-တပန်း၊ သီတင်း သုံးဇောတို့ ထံသို့ မပြန်လည်တော့၊ ကျ-ရာ ပင် ပေါက် ရောက်ရာ သင်းချိုင်းဖြစ်စေ၊ ထမြောက် ပြည့်စုံသော သာ ပြန်လာမည်၊ ထိုနှင့် စပ်ရာ ကျရောက်လတ္တံ့၊ ဒုက္ခ-မီးတို့ကို လည်း အပြည့်-အစုံ နှစ်ခြိုက်စွာ ဖယ်တော့မည် ဟု ဝိတ်ကို မြွေစွာ ခိုက်ထားပြီးနောက်၊ တပည့်ရင်း ဖြစ်ကြသည့် လက်ထောက်-ဂဏဝါ ၈၈၀ အရှင် ဝါယာမနှင့် အရှင် ဧသဠီလ တို့ကို ကိစ္စ အလုံးစုံ အပ်နှင်း သွားရောက်ခဲ့ပြီ။ ဣန္ဒြိယ၌ ဗာရာဏသီတွင် တနပ် လုံးလုံး ဟိန္ဒူလူမျိုးတို့အတွင်း၌သာ ဟိန္ဒူ ဘာသာကို သင်ယူ နေထိုင်၍၊ ရင်း ဘာသာကို တတ်မြောက်ပြီးမှ သက္ကတဘာသာကို ပြန်လည်နူးနှင်လျက် ပိုးရသဘာသာကို သင်ယူခဲ့ပြီ။ ထိုမှ နောက် အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို ခွဲမြဲစွာ သင်ယူခဲ့လျက် ရင်း သက်သာခွင့် တွင် ဗင်္ဂါလီ၊ ဂုရုမုခိ-ဘာသာနှင့်၊ ဂျပန်-ဘာသာတို့ကို လည်း သင်ယူခဲ့ပြီ။

၁၉။ ဣန္ဒြိယ၌ ဒုက္ခ။

ကျွန်ုပ်သည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ တတ်ကျွမ်းရန်မှ ဝိပိ၍၊ အင်္ဂလိပ်တို့ ရပ်ဌာန် အင်္ဂလန်သို့ သွားရောက်ရန် မကြံစည်ခဲ့ပူးစေကာ၊ အင်္ဂလိပ်-ဘာသာက ညွှန်ပြချက်ဖြင့် အင်္ဂလန်သို့ သွားရောက်ရန် စိတ်ထား သန်သန်နှင့် အမိဌာန် ပြုခဲ့လေပြီ။ သို့ရာတွင် တစ်တခု ကိစ္စကို ဖြစ်အောင် ကြံစည်က၊ အနှောင့် အရှက် ရရှိမည့် ထူးခံ ရှိသည့်

အတိုင်း၊ ထိုသို့ ဇိတ်သန် ကြံစည်တွင်း ပင် လစုံတရာ ထမြောက်ရေး အရိပ်-
 အခြည် မဖြစ်ပေါ်ပဲ၊ ထောက်ပံ့ ရရှိပြီး စရိတ်များ ပင် ပြတ်သတ် ထမြင့် ကြပ်တည်း-
 ကျဉ်းမြောင်းစွာ နေထိုင်ခဲ့ရပြီ။ ထိုသို့ ဒုက္ခအတွင်း သင်ကြားဆုံး ပညာ ပြတ်သတ်ခိုက်တွင်
 ပိဋကထောင်သာ ရတနာအမျိုးမျိုးကို စုပေါင်း ဖွဲ့ဆိုသော ပြန်မာတာသာ ကဗျာသစ်
 မျိုးဖြင့် 'ရတနာကြွတ်' ခေါ် ကျမ်း တခုကို ရေးသားခဲ့ပြီ။ သို့ပြဆိုခဲ့တိုင်း ဝက္ကကို
 ဖွဲ့ရစေကာ၊ မည်သည့် နည်းနှင့် မဆို ရွှေကျဉ် ပင် ဖြစ်စေ အင်္ဂလန်သို့ သွားမည်ကာ
 မုချတည်း ဟု ခွဲချက် မပျက်ပဲ ကြံစည်ခဲ့ရာ၊ နောက်ဆုံးတွင် ညွန့်ယဉ် အင်္ဂလန်
 နေထိုင်ရန် အတွက် သိပေါ်စော်ဘွားကြီး၏ အထောက်အပံ့ တလ-ရိက္ခာပေး ၅၀-ကို
 ရရှိခဲ့လျက်၊ အင်္ဂလန် အရောက် ခမ်း ခရိတ်တောက်ပုံမည့် ပိန္နဲ၊ မြေပိုင်ရှင် သာ
 တဦး လည်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေပြီ။

၂၀။ အင်္ဂလန်ကျွန်း၊

ကျွန်ုပ်သည် အယူခြား လူမျိုးတယောက်၏ အထောက်-အပံ့ကို ခံယူရသည်မှာ
 မလိုလားအပ်သော ကိစ္စ တခု ဖြစ်သည် ဟု ကြံစည်၍၊ မိမိ တိုင်းပြည် ဌာန တကာ-
 တကာမတို့ အထောက်အပံ့ကို ရရှိရန် လုံးပမ်းလါသော်လည်း ပထမြောက်ပဲ၊ သိဟိုင့်
 ကျွန်းသို့ တိုင်ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ထို သိဟိုင့်ကျွန်းသို့ ရောက်သည်တိုင်အောင် သရဝါနန္ဒာ
 ခေါ် ဟိန္ဒူ-မြေပိုင်ရှင် သားသည် လိုက်လာ၍၊ ၎င်း၏ ကူညီချက်ဖြင့် ပင် ၎င်းနှင့်
 အတူ တကွ အင်္ဂလန်သို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီ။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဩစတြေးလီယာကျွန်းနှင့်
 အင်္ဂလန်သို့ သွားလာ နေသော Oriental Line Company- ဩစတြေးလီ
 လိုင်းနီကောန်ပီး ဖိုင် ဩစတာရီးလီး ခေါ် မီးသင်္ဘောဖြင့် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၂၀
 ခု-နှစ် ဝီဆင်ဗာရီလ ၂၀ ရက်နေ့ ည-၅ နာရီ ထွက်၍၊ ၁၉၂၉ ခုနှစ် ဂျွန်ဆွမ်းဆီးရီးလ
 ရွစ်ရက်နေ့ ထစ်လဗာရီ နတ်ကမ်းမှ ထွက်၍၊ Burma Club ဗြိတိသျှသင်း
 တိုက်၌ သတင်းပေါက် အတော်ကြာ တည်းခို နေထိုင်ပြီးလျှင်၊ မိမိနှင့် သင့်တော်ရာတွင်
 ၂-နှစ်ကျော်တိုင် အင်္ဂလန် လန္ဒန်မြို့တော်၌ နေထိုင်ခဲ့ပြီ။ အင်္ဂလန်သွား သင်္ဘောထက်-
 တွင် သိဟိုင့်သား မဟာဝိသုဠါရာမကျောင်းတိုက် ဝဏဝါစက-အရှင် အဓိပညာဏ
 တောင်ပန်ချက်ဖြင့် 'သာသနာ့ဗုဒ္ဓ' ခေါ် ကျမ်း တခုကို စီရင် ရေးသားခဲ့ပြီ။

၂၁။ အင်္ဂလန်၌ဒုက္ခကြီး၊

ထို့ပြင် အင်္ဂလန်ကျွန်း၊ လန်ဒန်မြို့တော်၌ ရောက်စ အခါ ကြီးစွာသော အခဲး-
အခက်နှင့် ရှေ့ကြိုမိသဖြင့် အသက်ကို စွန့်ရလောက်သည့် ဒုက္ခတွင် မိမိ စွန့်စား ပြု-
လုပ်ခဲ့သော ခမ်းလမ်း၊ မပျက် အက်လက် စွန့်စားလိုသူတို့ အထောက်-အပံ့ ရရှိစေရန်
ရည်သန်၍၊ ‘အာဒိစ္စဝံသ ဝသရာ’ ပေါ်၌ မည်သော ကျွန်ုပ် ကိုယ်တိုင်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ
အပြည့်-အစုံကို ရေးသားခဲ့ပြီ၊ ၎င်းမှာ အင်္ဂလန်ကျွန်း၊ လန်ဒန်မြို့တော်သို့ ရောက်ရှိ စင်း-
ရဲ၊ အထိ တွေ့နေရုံ တိုင်အောင် လေးစား ဖိမ်းခြား၍ ထားရှိလေသည်။ ယင်းသို့
အားဖြင့် အသက်ကို စွန့်ချွယ် အရေး ရောက်သည် တိုင်အောင် ဒုက္ခ တွေ့ခဲ့ရသော်
လည်း၊ ကျရာ ပြင်နိုင်အောင် ခံရည် အစွမ်းဖြင့် ထို ဆင်းရဲမှု ဆင်ခြောက်ခဲ့၍၊ မိမိ
ပညာ သင်ကြားရေးကို မပျက်-မကွက် စေပဲ၊ ပင် ကိုယ်စွမ်း သတ္တိ ထုတ်ဖိုက်
နေထိုင်ခဲ့ပြီ၊ ၎င်းဖြင့် ယခု ဓာတု သုတေသန တစ်ခုကို မဆိုသော်လည်း၊ သံသရာ တလျှောက်
လုံး ပင် ကျွန်ုပ်မှာ ခမ်းစားစရာ အတွက် မခဲး-မကပ် ရှိမည် ဟု ယုံကြည်ရမ်းလန်
မြို့တော်၌ ၂-နှစ်ကျော် ဦးလျှင်၊ အပျိုအသလုံး လှည့်လည်နိုင်ရန် ကြံစည်ချက် မိမိ
အလိုမှာ အရပ် ဌာန မူလရင်းသို့ ပြန်လည်၍ ပြုလုပ်မှုကို ပြုလုပ်-ဆောင်ရွက်ခြင်း
လောက် အကျိုး မထွန်းကားရာ ထို ဆုံးဖြတ်မိသောကြောင့် ပြန်မပြုသည့်ပင် ပြန်
လည်ခဲ့ပြီ။

၂၂။ ဣန္ဒိယနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ၊

ကျွန်ုပ်သည် အင်္ဂလန်မှ ပြန်လည်ခဲ့သော အခါ ပြင်သစ်၊ ဖြေးသီး စသော အ-
ခြား ဥရောပတိုက်ရှိ နိုင်ငံများသို့ လှည့်လည်ခဲ့ပြီ၊ အထူးအားဖြင့် ဣန္ဒိယ-နိုင်ငံများ၌
ဖြစ်စေ၊ ဥရောပတိုက် နိုင်ငံများ၌ ဖြစ်စေ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရား ထွန်းကားရန် လုပ်
ဆောင်၍၊ ပြင်နိုင်မည့် တရပ်ဒေသ မရှိ၊ ပြင်နိုင်မည့် ပင်၊ သို့ရာတွင်၊ ဣန္ဒိယ ခေ-
သ၌ ဝဟန်းတော်များ ခိုင်ရာ ဝိနည်း ဥပဓမ္မတော်ကို အထူး တသည့် ပြောင်းလဲ
ပြင်ဆင်ရန် မရှိစေကာ၊ ဥရောပတိုက်၌ မူ ဥပုသ်၊ ဓာသီ-အလေ၊ အကျင့် လုံးလုံး ကွဲ-
ပြားသောကြောင့် အချို့ ဝိနည်း ဥပဓမ္မတော်များကို ပြင်ဆင်ရန် မှီလေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ

ပြန့်နှံ့စေရေးနှင့်စပ်၍ စဉ်းစားသော် ဣန္ဒိယ-နိုင်ငံများ၌ အယူမှာ ဣထာရကုတ္တ-ဗြဟ္မနိဗ္ဗာန အယူ ဖြစ်စေကာ၊ ကံကံ၏ အကျိုးနှင့် သံသရာဝေကို ပယ်ကြည်ကြည့်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ဘုရား ကိုယ်တိုင်ကို မှတ် သည်း တနည်းနည်းအားဖြင့် သက်ဝင် ကြည်ညိုပြီး ဖြစ်စေကာကြောင့် ထို အရပ်ဒေသ၌ ဗုဒ္ဓသာသနာ ကရားတော်မှာ သာသနာ ပြန့်နှံ့ရန် အားစိုက်သူတို့ လုံ့လ ကောင်းသလောက်၊ လျင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင် မည် ဖြစ်၏။

၂၃။ ဥရောပနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ။

ဥရောပတိုက် နိုင်ငံများ အယူမှာ ဣထာရကုတ္တ-ဗြဟ္မနိဗ္ဗာန အယူ သက်-သက် ဖြစ်ကြစေကာ၊ တစ် တစ်သော အယူဝါဒလို့ မျှ မသက်ဝင်ကြသော Free Thinker ဖြိုးသင်းကဲ့သို့ ခေတ်အယူမဲ့-ပုဂ္ဂိုလ် အများစုများ ရှိနေကြခြင်း၊ ယခု အခါ ကပ္ပိ၏ သဘောမှာ မှတ် ရှေး-အခါက ကဲ့သို့ အရေး-တမ်း အယူ-အစွဲ မသန် ကြ၊ သောက်ဆ ချင့်ချိန်အတ်သည့် ဥာဏ်ကို အဖုံး ပြုနေကြသော ခေတ် ဖြစ်နေ သောကြောင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ ကဲ့သို့ ဥာဏ်သက်ဝင် စဉ်းစားသူတို့ အတွက် အကြောင်း-အကျိုး ပေါ်လွင်စွာ သိစေနိုင်သည့် ဘာသာဝါဒဖြင့် ထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား ယောဓပြော သိရှိစေရန် လွယ်ကူမည် သာ ဖြစ်၍၊ ပကတိ-အလိုလို မှတ် ထိုသို့ ဥရောပ တိုက်သားတို့ ဘာသာ ပြန်ထားသော ဗုဒ္ဓသာသနာ ဝာဆုပ် အချို့ကို ကြည့်ရှုရခြင်း မျှဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ ဖြစ်ပြီးသူ များစွာ လည်း မျိုးကြွလေသည်။ ခပ်ခပ်ကား ကျွန်ုပ်တို့ မှာ ၎င်းတို့အား ဖာရား ပြည့်စုံရန် ပါးစပ်နှင့် သွားသော ဖောက်ပေါက်ရန် ခြေထောက် သာ လုံကြကုန်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်နိုင်လျှင်၊ ယုံမှားမဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာ ပြန့်နှံ့ နိုင်မည် ဖြစ်၏။

၂၄။ ဗုဒ္ဓသာသနာ။

အထူး ဂရုပြုရန် ကျွန်ုပ်တို့ တာဝန်မှာ ‘ဗုဒ္ဓသာသနာသက်သည် အနှစ် ၄၀ သောင် သာ ရှိ၍၊ ၎င်းက လွန်လျှင် သာသနာတော် ကွယ်ပည်’ ဟူသော အများသိ အမှတ်များ ကောင်း၍ စဉ်းစား၍ အမှန် အတိုင်း သိရှိရေး ဖြစ်၏။ ထို ကောင်း အတိုင်း မှန်ခဲ့လျှင်၊ ‘သာသနာတော်မှာ လူတို့ လုံ့လဖြင့် ပြုပြင် ကြီးပွားစေနိုင်ခွင့် မရှိ

ထွက်လိမ့်မည်။ ထို အဓိပ္ပါယ်အတိုင်း ယူဆ—စွဲလမ်းခဲ့လျှင်၊ သာသနာတော် ပြန့်ပွား
 အောင် ပြုလုပ်ရေး၌ ကြောင့်ကြ မရှိ ဖြစ်ကြသော်၊ သာသနာ ပြန့်နှံ့ ပွားစီးရန် သာ
 လိုလား၍၊ ၎င်းကြီးပွားရေး အားထုတ်ဖွယ် ဟောသားချက် ဘုရားရှင်၏ ဘုရားတော်
 အရှင်ရုပ်မှာ အလဟဿ အသုံးမဲ့ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ထိုသို့ အားဖြင့် လောကကျိုး အားလုံး
 မှာ ပိတ်ပင်ခဲ့ရာသည်။ ထို့ကြောင့် ထို အဓိပ္ပါယ်ကို မယူသင့်။ သာသနာနှစ် ပိုင်းခြား
 ခြင်းမှာ အန္တရာယ်ကြောင့် အဖျက် ရှိ၍၊ ပျက်တတ်ပုံ ထုံးကို သာ ဆိုသည်။ အဖျက်
 အဆီးကို တားမြစ် မရနိုင် ဟု မဆိုလို၊ ထို ဆိုခဲ့သည့် အန္တရာယ်ကို လည်း ဘုရားရှင်
 ကိုယ်တိုင်ပင် ဂရုစစ် ဆေးတော်ဖြင့် ကုသ—လွတ်ငြိမ်းရေး ပကတိ အခြေ၌ တည်စေပြီ။

၂၅။ သာသနတ္ထသိပ္ပံ။

ထို သာသနာ နှစ်ပိုင်း စကားမှာ အကယ် ပင် ဟုတ်ကော၊ ရဟန္တာ စသော
 အဓိပ္ပာ ဖြစ်ခွင့် မရှိခြင်းကို သာ ပိုင်းခြားချက် ဖြစ်သည်။ သရဏာ၌ ပဗ္ဗေဒ—သာသနာ
 စသည်ကို အလျင်း မရှိ ဟု မဆိုလို၊ စပ်စပ်ကား “ဘုရားတရားကို ဟောညွှန်တိုင်း၊ အားထုတ်
 လုံးပမ်းက လောက၌ ရဟန္တာ မဆိတ်—မသုံးရာ” ဟု ဘုရား ဟောခဲ့ချက်မှာ လည်း ထင်
 ရှား၍ မဟာသတိပဋ္ဌာန် တရားများ၏ သတ္တိကို ပိုင်းခြား ပြဆိုရာတို့၌ လည်း အဓိပ္ပာ
 မဝိတ်—မပင်နိုင်ကြောင်း၊ ကျင့်သူ မှီသမျှ အကျင့်တည်၍ အကျိုး မှီမည့်အကြောင်းကို
 ထိုထို ဒေသနာဖြင့် သိနိုင်ကုန်၏။ မည်သို့ မဆို၊ ဗုဒ္ဓ—ဘာသာ တရားတော် ညွှန်ပြတိုင်း
 လိုက်နာနိုင်ကြမည် ဆိုလျှင်၊ အားထုတ် လိုက်နာသူတို့၏ အားထုတ်ရေး ကိစ္စ အလိုက်
 လောကီ—ချမ်းသာ၊ လောကုတ္တရာ ချမ်းသာ၊ လူ-နတ်-နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာကို
 ရရှိကြမည်။ ထိုသို့ မဟုတ်က အပါယ် လေးဝ ဆိုင်ရာ ဒုက္ခများကို ရရှိကြမည် ဟု ကား
 ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မှန်သမျှပင် ယုံကြည်ကြကုန်၏။ ထို သို့သော သုခများမှ ကပ္ပာသားတို့
 မလစ်—မဟင်း ရရှိစေရန် လုံ့လ ထုတ်ခွင့်မှာ တရားလက်ကိုင် ရှိသူ ကျွန်ုပ်တို့ တာဝန်
 ဖြစ်ကြောင်း မှတ်ယူ ထိုက်ကုန်၏။

၂၆။ မြန်မာပြည်မြန်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် မြန်မာပြည်သို့ ၁၂၉၀ ပြည့် နှစ် နယုန် လဆန်း ၇—ရက်နေ့
 ပြန်လည် ရောက်ရှိခဲ့၍ ကြံစည် ထားခိုရင်း အတိုင်း ရအေးကော်ဖျား တာဝန်

တစ်မြောက် သဖြင့် နိုင်ငံ တစ်ပါး၌ သာသနာ ပြုစုရန် ပီမိတ္တိ မူလ-ပရိယတ်ကို ကျ
 ကောင်းမွန်သော စည်းမျဉ်းပြန် သင်ကြား-ဆွဲသို့ ရန် ဤကိစ္စ ၂-မျိုး အထို့၌ သာ
 လုပ် ကြည့်ရမည်။ ထို ၂-မျိုးကို လိုလားသော ယခု အခါ မြန်မာ ရဟန်းတော်
 များအား မည်သို့ မည်ပုံ အားဖြင့် အရှင် အာဒိစ္စဝံသ ကျောင်းတိုက်က သာသနာ
 ချပို့မည် ဟု စိပ်ပြင် ခင်းချက် ပြုလုပ်ရာ၊ မနစ်မြိုက်သူတို့ ဝင်ရောက် ကန့်ကွက်သော
 ကြောင့် ၁၁-လတိုင် သတင်းစာများ၌ ထုချေ-ရှင်းလင်း၍၊ မိမိ အယူမှန်ကို ဖော်ပြ
 ခေါ်၊ ထိုမျှနှင့် မငြိမ်းသေးပဲ၊ ကျွန်ုပ်တို့ ဝါဒကို ပိတ်ဆို့သည့် ကျမ်းစာများပင် ပေါ်
 ထွက် ပြန်သောကြောင့် ၎င်းကို ပယ်ချန်၍၊ သာသနာ့ပုလမ်းညွှန် ကျမ်းကို ကျွန်ုပ်တို့
 ထုတ်ဆက်ရကုန်ပြီ။ ၎င်းကျမ်းဖြင့် မြန်မာပြည် ဗုဒ္ဓဘာသာများ အတွင်း၌ သုတားမော
 ပိဋကမှ တစ်ပါး သာသနာ့ရ၊ သမယန္တရ၊ ဂန္ထန္တရတို့ကို ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်
 တို့ မသင်အပ် ဟူသော မိစ္ဆာ အယူ မျှောင်တိုက်ကြီးမှာ အရှင် အာဒိစ္စဝံသ ဟူသော
 နေမင်း ထွက်ပေါ် ကွယ်ပစေသည် ဟု ပညာရှိ အများက ခံတွင်း မသံ၊ ချီးကျူးခြင်းကို
 ရခဲ့၏။

ထိုသို့ အားဖြင့် သာသနာ့အော်ဝင် ရဟန်းတော်များမှာ ရေးထူးစွာ အတိုင်း
 နိုင်ငံ တစ်ပါး၌ သာသနာ့သင် ပြန်ပေါ်စေရေး လမ်းပျဉ်ရန်၊ ပီမိတ္တိ ပရိယတ်က ကျနု
 ရန် ရည်ညွှန်ချက် ထားရှိ၍၊ ကျွန်ုပ်တို့ ကျောင်းတိုက်က ထားရှိပြီး ပညာသင်ရေး
 ဥပဒေကို လည်း ခေတ်နှင့် လျော်စွာ ပြင်ဆင် ရေးသား ထားရှိ ချုပ်ခံသည်။ ထို့ပြင်
 ဗုဒ္ဓဘာသာ-တရား၏ မူလ-အခြေကို ကျနုသေဝပ်စွာ ထောက်ပံ့နိုင်သည့် အစိုးရ
 အထောက်ပံ့ခံ မြန်မာဘာသာ စာသင်ကျောင်း တစ်ခုကို လည်း ၁၂၉၀ ပြည့်နှစ်
 အတွင်းတွင် ဖွင့်လှစ် ထားရှိခဲ့ရာ၊ ယခု အခါ ၎င်းကျောင်းသည် ကောင်းစွာ ကြီးပွားဆဲ၊
 ပြစ်လျက်ရှိနေ၏။ [ယခု ၁၂၉၄ ခုနှစ် ဤစာအုပ် ရိုက်နှိပ်သော အခါကား ၎င်း
 ကျောင်းမှာ ဆယ်တန်းကျောင်း ဂုဏ်ထူး၌ တည်၍၊ အသွတ်-အသိပ် အခြေ၌ တည်
 ခနလျက် ရှိ၏။] ကျွန်ုပ်၏ ယနေ့ (၁၂၉၃ ခုနှစ် နယုန်လ) အထိ ရေးသားပြီး ကျမ်း
 စာရင်းမှာ ပြဆို ထားရှိပြီး ပြစ်၏။

၂၇။ ရေးသားသည့် ကျမ်းများ။

- ၁။ မိသိန္နပုညာ-နိက္ခယကျမ်း၊
 ၂။ ပဿဝိတ-ပါဠိ၊
 ၃။ ရမ်း ဝိသု၊
 ၄။ ပါဝိ သိက္ခာ-နယူပဓေသ၊
 ၅။ ကဗျာ ဝုဒ္ဓိ၊
 ၆။ အာသန္နဓု-ကမ်းညွှန်၊
 ၇။ အသောကကျောက်စာတော်၊
 ၈။ သိက္ခာနယူပဓေသ၊

} နိဂုံးပြီး။

- ၉။ အာနန္ဒာကြီး၏
 ၁၀။ သာသနာပျို့၊
 ၁၁။ မုတ္တတာသော အရေးပျို့၊
 ၁၂။ ဗုဒ္ဓ သာသနာရေး၊
 ၁၃။ ခြံမာ တာသော ကြီးပွားရေး၊
 ၁၄။ ကဗျာ ချိန်စွန့်၊
 ၁၅။ အရှင် အာဒိန္ဒဝံသ ပြန်ဆန်း၊
 ၁၆။ ဝိဇ္ဇာ လင်ကြားရေး၊
 ၁၇။ အာဒိန္ဒဝံသအတ္ထုပ္ပတ္တိ
 (၄-ပိုင်းပြီး)
 ၁၈။ အမျိုးတာသော သာသနာ ကြီးပွားရေး၊
 ၁၉။ ပညာအဝိညွှန်- (တင်ဆောင်ပျောက်)
 ၂၀။ ဂိဟိ-ဝိနည်း- (လွှာကျပ်ဝိနည်း)
 ၂၁။ ဣန္ဒြိယ ဝေဓာ ခြောက်နှစ်၊
 ၂၂။ သိက္ခာနယူပဓေသ (အပ်ပြည့်စွတ်ချက်)

} ရေးပြီး-ပြန်ဆင်သဖြင့်ပြီး။

ခ၊ ရိုက်ဆဲးနှင့် ရေးဆဲးကျမ်းများ၊

၂၃၊	ပါဠိ ပါဒ ဆိက္ခာဝလိ၊	}	ရိုက်နှိပ်ဆဲး၊
၂၄၊	ပါဠိ မူလ ဆိက္ခာဝလိ၊		
၂၅၊	၎င်း... ခု		
၂၆၊	၎င်း... တ		
၂၇၊	၎င်း... စ		
၂၈၊	၎င်း... ခ		
၂၉၊	၎င်း... ဆ	}	
၃၀၊	ပါဠိ ကဗျာကရဏ— ပ-ခု-တ		
၃၁၊	ပါဠိ လောစ ပရိစယ— ပ-ခု-တ	}	ပြီးလုဆဲး
၃၂၊	ဝိနည်းသိက္ခာ ဥပဒေတော်ကြီး		
၃၃၊	ဝိနည်း ဝတ္ထုတော်ကြီး		
၃၄၊	စာစပ် နိယာမ် အဖြေနှင့် စာစပ်နည်း		
၃၅၊	မြန်မာဘာသာရေးဖတ်ထုံး—ပြီး၊		
၃၆၊	အာရိစ္ဆဝံသ ကုလဝ္ဗဇာတိ ပြီး၊		
၃၇၊	အာကာသသျှဉာဏ်—အင်္ဂလိပ်မှ မြန်မာပြန် ပြီးလုဆဲး		
၃၈၊	မြန်မာ သတ်ပုံချုပ် ပြီး၊		
၃၉၊	ဣန္ဒြိယ ဘုရားဖူးလက်စွဲ ပြီး၊		
၄၀၊	အင်္ဂလိပ် သဒ္ဒါနိဒ္ဒါ ဆဲး		
၄၁၊	အင်္ဂလိပ် သင်္စာစာ နိဿယ— ဆဲး		
၄၂၊	နိဗ္ဗာန်လမ်းညွှန်—ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ဘာသာပြန် ဆဲး		
၄၃၊	ကဗျာမှန်—စုတိယအုပ်၊ ဆဲး		
၄၄၊	မြန်မာရေးဟောင်း ဝတ္ထုပေါင်း ဆဲး		

၄၅။	ပိဋက မှတ်တူချုပ်	ဆဲး
၄၆။	ပိဋကဆိုက်-	ဆဲး
၄၇။	ပိဋက ပဒေသိုက်	ဆဲး (အချို့ ပြီး)
၄၈။	ပိဋက ဂါထာသိုက်	ဆဲး (အချို့ ပြီး)
၄၉။	ကစ္ဆည်းကျမ်း နိဿယသစ်	ဆဲး
၅၀။	အဘိဓမ္မာသမ္ဘာသုံးချုပ်-(အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ တာသာပြန်)	ဆဲး
၅၁။	ပိဋကတ်တော်အတ္ထုပ္ပတ္တိ။	
၅၂။	မိလိန္ဒပဉ္စာ စကားပြေသစ်	ဆဲး
၅၃။	ဝါကျသင်္ဂဟ	ဆဲး
၅၄။	သဒ္ဒသင်္ဂဟ	ဆဲး
၅၅။	ဂေါတမဗုဒ္ဓဝပ်ချုပ် * ပြီး	မပြင်ဆင်ရ။
၅၆။	ငါးရာငါးဆယ် ဝတ္ထုကျယ်ကြီး	ဆဲး
၅၇။	ပိဋက ဝတ္ထုပေါင်း	ဆဲး
၅၈။	အထောက်အတ္ထုပ္ပတ္တိ	ဆဲး
၅၉။	မဟာသုတကာသီပသဒ္ဒစလင်္ကာသစ်ကြီး ကောင်းပြေနှင့် စဲးဆစ်အဖွင့်	ဆဲး
၆၀။	မြန်မာသင်ပုံချုပ်	ပြီး။

ဤမှကား အရှင် အာဒိစ္စဝံသ မထေရ် ရေးသားဖတ်သော မိမိကိုယ်တိုင်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိပြီးဆုံးလတ်သတည်း။

၂၀၊ နိဂုံးကမ္ပတိ။

ကျမ်း၏ဂုဏ်နှင့် ရည်ညွှန်ချက်။

ဤမျှသော ကောင်း အစဉ်ဖြင့်၊

ငါ ဆောင်ပြ မြန်မာ့ ဗိုလ်ထု'လယ်၊

အသောက ကပ္ပ၊ ချစ်စွမ်း ကျယ်၊

ထို့ နေရာမြတ် မြန်၍ တိုင်း'လယ်၊

သိစိမ့်သော သဘောမှန် ဂုဏ်ကျယ်။

ဟု ပဋိညာဉ် ဝန်ခံချက် ထားခဲ့တိုင်း ယခု ဤအချိန် ဤအခါကာလ ကျမ်းအရာ ငါတို့
၏ ပျော်ရွှင်မှု အရေး-အခွင့်ကြီး ဖြစ်ခဲ့သတည်း။ သင့်လျော်လှစွာ အသောက
မင်းကြီးကြီး ထားရှိခဲ့သော ဩဝါဒ-အရသာသနိ ကျောက်စာ တော်များမှာ ဗုဒ္ဓ-
ဘာသာဝင်တို့ အတွက် အဖိုး မရေတွက် မလှိုင်းခြားနိုင်အောင် များစွာ ထိုက်တန်
လျက် ရှိနေရာ၊ ပါဠိဘာသာ တပါး ဖြစ်နေခြင်း၊ ၎င်းမှာ လည်း ပါဠိတတ် သာမည
တို့၏ အရာ မဟုတ်၊ ရှေး မာဂဓ-ဘာသာ၊ ဒေသသုံး ဝါကျထူးနည်း အဖြာဖြာ၊
သက္ကဋ-ပြာဏသိတ ဘာသာများနှင့် ရောနှောခြင်း၊ ၎င်းမှာ လည်း များစွာ ချို့တဲ့
ချွတ်ယွင်း ခိုနေခြင်းများကြောင့် ကျန်ုပ်တို့ ကပ္ပ၊သားတို့ ခံစားရနိုင်ရန် အကျိုးမှာ မြော်
ကိုးမဲ့ ဖြစ်ရမလောက် ရှိနေခဲ့ကြောင်း။

ထိုမျှ အထိ ခက်ခဲသော အခြေမှ အင်္ဂလိပ်-အစိုးရတို့၏ အထောက်-အပ
ဖြင့် ကျောက်စာဖက် ဆိုင်ရာ ပညာရှိ မြောက်မြားစွေတို့ ဉာဏ်-ပညာနှင့် အစွမ်း
လုံ့လကြောင့် အင်္ဂလိပ်-ဘာသာသို့ ပြန်လည် ထားရှိခြင်း၊ ထိုမျှ တပင် ဟိန္ဒူ ဗင်္ဂါလီ-
သက္ကဋ မသည်တို့ ပြန်လည် ထားရှိခြင်းများ ဖြစ်ပွား ဖြစ်ဆည်လျက် ရှိခဲ့စေကာ၊
မြန်မာ-ဘာသာ ဂရုမျှကို သာ သက်သက် တတ်စမ်းကြသော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မြန်မာ
အမျိုးသားတို့မှာ ထိုမျှ အကျိုး များလောက်သည့် အသောကမင်းကြီး၏ တကြိမ်
မျှ ဖတ်ကြားက အဝါးဝ ဗုဒ္ဓ-ဘာသာ လပောက် အပီနီ၊ ဝိနောလောက် အစွမ်း
မြောက် ဩဝါဒတော်များကို နားမင်း၍ မျက်စိကန်းကြသော စာစုစု-စာစုမခံရ

ပုဂ္ဂိုလ်များကဲ့သို့ မကြားရ၊ မသိရ ပိတ္တောစ လုံးလုံး ပိတ်ပိတ်တုံး ကွယ်လေ၍၊ ဗ-
ဟုဿတ အသရေရောဝ် မတောက်၊ လူဖြစ်မြောက်ကျိုးမပြည့်ဝ ခမ္မောဗ မင်္ဂလာ
အမြိုက်ထူး အရသာမှ ကင်းကွာ လက်မဲ့ မထိုက်တန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ရှိ နေကြရပြန်
ကြောင်း။

ယင်းသို့ အားဖြင့် ဘာသာခြား မတတ်၍၊ ဗဟုဿတ ဝမ်းစာ ပြတ်လတ်၊
ပါးစပ်ပိတ်၊ မျက်စိကွယ်၊ နားမလယ် ကျိုးမပွား အမိုင်းတုံး ဉာဏ်သွားဖြင့် တရား
မသိ၊ ထား မရှိ၊ နမိ-နမော ပြောချင်ရာ ပြော၊ ဆိုချင်ရာ ဆို၊ ကိုယ်စိတ်လို ဟုတ်တန်း
မျက်စိကားနီး တဇ္ဇေ မကြောက်၊ ကသောက္ခဏေတေ မှောက်မှောက် မှားမှား၊ စကား
ရိုင်း ပြန်ပွားလျက် အသားကျ မဖြစ်မှီ၊ ဤသည်လျှင် အကြောင်းသွား၊ ဘာသန္တရ
မိတ ရိုးရာမှ တပါး ဘာသာခြား တတ်မြောက်သူတို့ စွမ်းပကား၊ ဤမျှထိုင် အကျိုး
များပေသည် ဟု နား မရှိသူတို့ ကြားသိရ၊ မျက်စိ ပဲ့သူတို့ အလင်းရ၊ ဉာဏ်မျက်လုံး
ပွင့်ကြ၍၊ အဝ အဘိ ဓမ္မဆီကို မျှ အညီ စားသုံးလျက်၊ အားလုံး မြန်မြေ ဓမ္မောဗ
မင်္ဂလာဖြင့် အသရေ ပင့်မြှောက် ဂုဏ်ကြီး မြောက်ကာ၊ နောက်နောင်သားတို့ ဤသို့
ဤနည်း ဖြစ်သတည်း ဟု နည်းကောင်း ဆင့်ကား၊ ထပ်သပ်ပွား သဖြင့် တရားမင့်
သာသနာ ကပ္ပာ ခြံအနီး ကပ် မဆုံးစည်၊ ဂုဏ်ဇော် လည်၍၊ တည်စိမ့်သော အလို၊
ငှာ ကောင်းစွာ ဉာဏ်ယဉ် ဝိတ် အလျဉ်ဖြင့် စီရင် ရေးသားအပ်သော အသောက
ကျောက်စာတော်ကား-

၁၊ အသောက-ကျောက်စာတော် အတ္ထုပ္ပတ်၊

၂၊ မူလ ပါဠိ-ဘာသာနှင့် တကွ အသောက ကျောက်ပြား စာတော် ၁၄ ချပ်
ဘာသာပြန်ချက်၊

၃၊ မူလပါဠိဘာသာနှင့် တကွ အသောက ကျောက်တိုင် စာတော် ၇ မျိုး
ဘာသာပြန်ဆိုချက်၊

၄၊ မူလပါဠိဘာသာနှင့် တကွ အသောက ကျောက်တိုင်ငယ် ပထမ စာ-
တော် ၅ မျိုး ဘာသာပြန်ဆိုချက်၊

၅၊ မူလ ပါဠိဘာသာနှင့် တကွ အသောက-ကျောက်တိုင်ငယ် ဒုတိယ
စာတော် ၇ မျိုး ဘာသာ ပြန်ဆိုချက်၊

၆။ အသောက မင်းကြီးကြီး ညွှန်ကြားချက် သဒ္ဓမ္မစီရင်တိက သုတ္တန် ပြန်မာ-
ဘာသာ ပြန်ဆိုချက်၊

၇။ ကျောက်စာ ဘာသာပြန် သရာ အရှင် အာဒိစ္စဝံသ အတ္ထုပ္ပတ်ကျဉ်း-ဤ
၇-ပိုဒ်ဖြင့် သတ်မှတ် ပြီးဆုံးသတည်း။

ယင်းသို့လျှင် ရှစ်သောင့် လေးထောင် နက်ဝံးစွာသော မဟာသမုဒ္ဓရာမှ အသု
ရာတို့ ရတနာ အမြိတ်ကျောက်ကို ကောက်ယူ ထုတ်ဆယ်ရခြင်းထက် အဆ များစွာ
သာလွန် ကောင်း၍၊ သုဇာတာ သေဠေး သပိး ကျိုချက်သော နို့သနာဆွမ်း၊ စုန္ဒ
ပန်းဆုံး ကပ်ဆက်သော ဝက်သားပြမ်းတို့၌ ကြောငဏှာ အဝှမ်းမှ အရသာ မာဆီနှစ်
ဩဇာကို ဩဇာတို့ တန်ခိုးဖြင့် အမျိုးစုံ ပေါင်းစုရသကဲ့သို့၊ ဘာသာ တခုမျှ တတ်
မြောက်ရုံနှင့် ကိစ္စမပြီး၊ ဒေသ တခုတည်းနှင့် လည်း မပြည့်စုံ ကြည်ယိုသည့် အယူ
ဝါဒ တခုမျှနှင့် လည်း မသုံးလုံး အနီးနီး အဝေး၊ တာသာတိုင်း ဧဝသတိုင်း အယူ
ဝါဒတိုင်းမှ၊ ဂိုဏ်း အထက် ခံပတိ ပညာရှိ အပေါင်းတို့ ထိပ်-အထက်က ဉာဏ်ဆီ
စက် တပေါက်တပေါက်ကို လုံ့လနှင့် ကောက်နိုင်မှ မြောက်ပိုင်သည့် ဉာဏ်ဩဇာ
သို့ကလောက် နက်ဝံးစွာသော ပညာရှင် ကဝိချုပ်တို့ အလုပ်ကြီးကို ဆောင်ရွက်ရ
သဖြင့် ထိုမျှတိုင် ကျွန်ုပ် ဝမ်းသာ ပျော်ရွှင်ရပေသတည်း။ ထို့ကြောင့် ဤသို့ နိဂုံး
အုပ်သတည်း။

- ၁။ အသောက ကပ္ပ၊ ကောင်းကျိုး သယ်၊
 ကောရာဇ် ပုဉ်းသစ် သူမြတ်နွယ်၊
 နေနှယ်ဖျား တရား ဂုဏ်တူ သယ်၊
 ထို့စက် ပြန့် ပြန့်ခွဲ နေမျိုးနွယ်။
- ၂။ တိုင်းပြည်သား အားလုံး ကောင်းကျိုး သွယ်၊
 တရား ထို့စက် ထွက်စိမ့် ဉာဏ်ရွယ်၊
 အယူ ထူးခြား အားလုံး စက်သွယ်၊
 လောကသား အများ ကောင်းကျိုးရွယ်။
- ၃။ တရားတော်ရှိ သိတိုင်း ဉာဏ်ကျယ်၊
 တရား စံ တိုင်းနဲ့ အနယ်နယ်။

သင်္ဃာတိကံ ကမ်း စာတမ်း ကျဉ်းကျယ်၊
တရား—မည် လည်ခဲ့ နစ်နစ် နယ်။

၄၊ လောက အများ ကောင်းစားမြဲဝယ်၊
တရား ရင်းဟု ဝိသင်း ဉာဏ်ကျယ်၊
လောက အကျိုး ကြီးစားရာဝယ်၊
တရားသင့် ဉာဏ်ချင့် ဆမြင်ကျယ်။

၅၊ အသောက လောက ဂုဏ်မြင့် ကယ်၊
ဂုဏ်ဆင့် ကမ်း ကျော်လွှမ်း ပါစိမ့် ရှယ်၊
သူ အလိုကား တရား ဂုဏ် ကယ်၊
လမ်းကောင်း ပွင့် တိုးပွင့်ပါမည် ခွယ်။

၆၊ အသောက ဓမ္မဉာဏ် အရောင်၊
မည့်ညွှန်း မှုနဲ့တံ နေ အသော်၊
သူ ဂုဏ်ကို ငါ့ချ် သူ ဉာဏ်ရောင်၊
မြန်တိုက်တွင်း လင်းစိမ့် တို့စက်ရောင်။

၇၊ ကပ္ပိသူများ အားသုံး လိုလို၊
အသောက သိကြ သူ ဂုဏ်ကို၊
တို့မြန်မာ့ သိပါ များလှီလို၊
ဂုဏ်ဟောင်း မျိုး ကျမ်းစိုး နှိုတိုင်းကို။

၈၊ အာသာ တပေါ် တတ်အား ဉာဏ်ကို၊
အများ လူသိ အားရှိ စိမ့်လို၊
မြန်မျိုးတော် ဂုဏ်သစ် လွှမ်းစိမ့်ကို၊
ငါ ဉာဏ်မှ အသောက စိတ်လို။

ဤချက်ကား မိမိ သူငယ်တို့ အဖေ ၂ ပါးနှင့် ငုတ်၊ ဒေသ ၂ မပါရှိရင်း၊ သဘော
အလျောက် ခုနစ် ကွမ်းကျင်ထိပ်သို့ လာရာ ပါးစုံ ရွှေ့ပြန်၊ ထူးကဲသည့် တပတ်ကံ
ဆောင် ဆက်မြှောက်လျက်၊ မြားမြှောက်သော ပညာသစ် တပည့် အပေါ်ပေါ်ဆို၏။
နှစ်ယောင်း စေးပြတ်ခွာ မီမီ ဟိုးဟေးများ ဖြစ်သဖြင့် စစ်စ် ဆန်ရှင်းသော မြန်မာ
ကြက်ယခုရသောကံ၊ ဗုဒ္ဓ-သာသနာ့ ကြက်ယခုရသောကံ သခင် မထောင်ရှင်ဆို၏။ သူငယ်
ကို ထွန်းမြဲ၊ သန့်ယု ဝေယျာကီဝတ်သည်ကို ဆက်၏။ ယခု ဆွတ်လွတ် ဆိုလိုသောသူကို
ဖြင့် ရုံးကျွမ်းသော်လည်း ‘ဆင်ပိုင်သ’ ယခု ဆရာတို့ နှုတ်ခေါ်အပ်သော ဝယ်မည်
မေးဆရာသတ္တိ အသက် ၄၉ နှစ်မြောက် အခ ရသနိုး သိက္ခာ ၂၉ နှစ် ၆-လ၊ မြန်မာ
သက္ကရာဇ် ၁၂၃၈ ခု၊ သာသနာ့သော် ၂၄၇၅ ခု၊ နယုန် လဆန်း ၁၅-ရက် ရွှေတင်၊
ခြူးကြား၊ ခြူးကြား၊ အလယ်ပိုက် အတွင်းကျ စီမံ၍ မြန်မာ့ ပြီးဆုံးသော အထောက်
အကူအညီဖြစ်သတည်း။

အောင်နေဝန်း လေးကျွန်း လှည့်ခြား ထွားခဲ့ တစ်ခွာ၊
 လောကလား များ ကောင်းကျိုး သည်ပိုး တစ်စွာ၊
 ထိုလောက်မျှ ကျမှ ကောင်းကျိုး ထိုးပျက် တစ်ခု၊
 ဤ စကား တရား ခြုံငုံမှုန် ညွှန်ခပ် တစ်ခွာ။

မှတ်ချက်။ သက်ခံမှု အသီးသီး တပိုင်း-ကဏ္ဍများ အဆုံး၌ ရေးထား ပါရှိချက် နေ့စွဲအရ ၉၂ ပြာသို့ လဆန်း ၂ ရက်မှစ၍ ၉၃ နှစ်လဆန်း ၁၅ ရက် အထိ တွေ့ရသည့် အတိုင်း ငါးလ ဟု ခံတွက်ရသောကြောင့်၊ ပြာသို့ လဆန်း ၉ ရက်နေ့ ပထမ-ပိုင်း ကျောက်စာ ၁၄ ခပ် အပြီးတော်ကြမ်း ကျောက်စာ မူလပေါ်၌များ ခု ထား၍ လက် အကြား ပြတ်လတ်နေသည်မှာ ၂၃-လကျော် ဖြစ်၍ ၉၃ ကဆုန်လဆုတ် ၈-ရက်နေ့မှ ရောက်၍ ဆက်လက် ပြန်ဆိုသဖြင့် ၉၃ နှစ်မှ လဆန်း ၁၅ ရက်နေ့ အပြီး သတ်ဖြတ် ပြန်သောအား မှတ်မိ ရေးထား ပြန်ဆိုသည့် ရက်မှာ ၂၅ ရက်မှ စိစစ်သိ ရှိရလေသည်။ ရက်မှာ ၁၂၉၄ ခု သီတင်းကျွတ်လဆုတ် ၁၅-ရက်နေ့ မျက်နှိပ်ပြီးပြေ-က် သတည်း။

သဘာဝ ၂၄၇၆ x ၁၂၉၄ မြေဧက

အသေဝတ်

ကျောက်စာဆိုက်

အရေးကြီးသော

စကားများကို အကွဲ ရှာ စဉ်းစားချက်။

သိုက်အကြောင်း။

သိုက် ဟူသော မြန်မာ စကားသည် ဘင်္ဂလား ဖွယ်ရာခြင်း-အနက်၊ အစုအပေါင်း အနက်၊ နေရာ-ထိုင်ခင်း အနက်၊ အပည့်-ပညတ် အနက်၊ အညွန့်-အနက်များ၌ ဖြစ်၏။ ထိုတွင် သိုက်ခြိုက်သည်၊ သိုက်သိုက် ခြိုက်ခြိုက် ရှိသည် ဟူ၍ တင့်တယ် ဖွယ်ရာခြင်းကို ဆို၏။ တသိုက် တဝန်း၊ သိုက်သိုက် ခန်းဝန်း ရှိသည် ဟူ၍ အစု-အပေါင်းကို ဆို၏။ ကျီးသိုက်၊ ငှက်သိုက် စသည့် နေရာတိုင်းကို ဆို၏။ သိုက်ဝါး၊ ဖိုးသိုက်၊ ပယ်သိုက် စသည့် အမည် ပညတ်ကို ဆို၏။ ပိဋကသိုက် ဘုရားသိုက်၊ သိုက်စာ ဟူရာတို့၌ အညွန့်ကို ဆို၏။ ဤ အရာ၌ကား အညွန့်ကို ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် အသောက-ကျောက်စာသိုက် ဟူသည် အသောက-ကျောက်စာ ဤ မြန်မာဘာသာ ကျမ်းတွင် ထိုထို မှတ်သားဖွယ် စကားများကို ညွှန်ကြား-ချက် ဟု အဓိပ္ပာယ် သိမှတ်ရာ၏။ ထိုသို့သော အညွန့်-သိုက်များကို ကျမ်းစာ-တိုင်း၌ ဆည့်သွင်း ထားရှိရန် လိုလားအပ်၏။ ယခု ဤ၌ ပြည့်စုံ ထားသည့် သိုက်ကား လိုရင်း မျှသာ ဖြစ်၏။ မြန်မာ-ဘာသာ ကျမ်းများ၌ သိုက်ညွှန်ထားလေ၊ မရှိစေကာ၊ ပါဠိ ပိဋကတော်၌ ကျမ်းတိုင်းလို ပင် ရှိ၏။ အင်္ဂလိပ် ကျမ်းစာများ၌ကား သိုက်ညွှန် ကင်းသော ကျမ်းဟု ပင် မရှိ၊ ယင်းသို့သော သိုက်၏ ကြေးတန်ကြောင်း သိရှိ အလေ့ ပြုစေခြင်းငှာ ဤ နေရာ၌ ဤ စာစောင် အတွက် သိုက်စာ ထားရှိသိုင်း ဘာကျိုးကို ရအောင် ရှာ၍ အဆုံး ပြုကြစေသတည်း။

ကျောက်စာတွက်လိုရင်းမျှ ညွှန်ထားသော
ကျောက်စာသိုက်၊

ဒဂ - ၈၊

ကကျော်အစော လိုဆပ်ကြောင်း- †၂, ၁၀, ၁၂, ၆၂။
ဆခြင်း၊ အချင်းဝပ်သိမ်း- ၂, ၁၄, ၁၅, ၉၅။
ဆင်ဆန်ကျွန်း- ၇-၂၀, ၁, ၂၅၇။
အင်္ဂလိပ်၊ အင်္ဂလိပ်- ၁, ၂, ၆။
အတ္ထုပ္ပတ်၊ အတ္ထုပ္ပတ်- ၁, ၂, ၆။
အတ္ထိကနိတိုင်း- ၂, ၁၃, ၁၈, ၉၄။
အန္တ (က) တိုင်း- ၂, ၁၄, ၁၈, ၉၄။
အပရန္တ၊ အမဂါနိတိုင်း- ၂, ၅, ၈, ၄၇။
အပုည (ကြိယာ) ဆယ်ပါး- ၂, ၁၀, ၁၄, ၆၉။
အမဂါနိပြည်၊ အပရန္တ- ၂, ၅, ၈, ၄၇။
အဘာဝိတသုတ်- ၆, ၂, ၈, ၁၈၉။
အမည်နှင့် အကြောင်းအရာ- ၁, ၆, ၁၈။
အယူ- ဘာသာဝင်တိုင်း ဂူအော်သင့်- ၂, ၁၂, ၁၄, ၇၆။
အယူ ရှိ- မဲ့သူ ၂ ဦး- ၂, ၇, ၈, ၉, ၅၇။
အရည် ပိဟာရီသုတ်- ၆, ၂, ၁၈၂။
အရိယ ဝိသသုတ်- ၆, ၁, ၁၇၉။
အရှင်၊ အရဟံ- ၂, ၉, ၃၁။ ၂, ၁, ၂၉။
အရှင် အာရိစ္ဆင်သ အတ္ထုပ္ပတ်- ၇၁-၂၄၈။
အရှုံး မရှိ ရောင်ခြင်ခြင်း- ၂, ၁၃, ၁၅, ၈၉။
အလိက ဆုခံရ တိုင်း- ၂, ၁၃, ၁၈, ၉၄။
အလှူ အတန်း- ၂, ၁၁, ၁၄, ၇၄။

† မှတ်ရန်- လိုရင်း- စာတမ်း၏ နောက် ဂဏန်းများမှာ အစဉ် အတိုင်း အခန်းဆိုင်ရာ
ကျောက်စာမူရ၊ ၎င်း ပိုင်ရာ နံပါတ်ကို ပြ၏။ နောက်ဆုံး ဂဏန်းမှာ မူရ်နှာ နံပါတ်ကို ပြ၏။

အသက် သတ်၍၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို မြစ်ချက်-၂, ၆, ၅၉။
 အသောက ကျောက်စာတော် အတ္ထုပ္ပတ္တိ-၁, ၂, ၆။
 အသောက ကျောက်စာတော် ဖာထိကာချမ်း-၁, ၄, ၁၃။
 အသောက မင်းကြားကြီး၏ ကျင့်စဉ်ချမ်း-၅, ၇, ၈, ၁၇၅။
 အသောက မင်း ရဟန်းပြု-မပြု-၄, ၃, ၆။
 အသောက မင်း သံဃာများထံ လျှောက်-၄, ၅, ၆, ၁၅၄။
 အသျှင် X အရွှင်း-၂, ၉, ၃၁။ ၂, ၉, ၁၁, ၆၂။
 အာယ X အာဟာရ-၂, ၃, ၄, ၃၅။
 အားထုတ်ခြင်း အကျိုး-၄, ၃, ၇, ၁၄၆။
 ဆိပ်ရွှေ, ဥပဏ္ဍာ ခုဆောင် ခြီးမြှင့်ခံရ- (အမဉ်း)
 ဣန္ဒြိယ X အင်္ဂိယနိုင်ငံ-၇, ၁၇, ၂၅၁။
 ဣန္ဒြိယ X အင်္ဂိယနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ-၇, ၂၂, ၂၅၄။
 ဥရောပနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ-၇-၂၃-၂၅၅။
 ဇလ္လဟ မဒ X ဇလ္လဟ မဒ (မြို့)-၁, ၆, ၁၈။

က - ဇ

ကပ္ပိ X ကမ္မဿ-၁, ၂, ၆။ ၂, ၉, ၃၀။
 ကလိင်္ဂ X ကာလင်္ဂတိုင်း-၂, ၁၃, ၁၅၊ ပြည်-၁, ၄, ၂-၁၄-၁၈-၉၃။
 ကလျာဏကာမီသုတ်-၆-ဆ-၁၉၃။
 ကာလသိရွာ-၁-၆-၁၉။
 ကေရလပုတ် (ကေရလပုတြ) တိုင်း-၂-၂-၆-၃၄။
 ကောင်းကျိုးကဲ့သို့ မကောင်းကို လည်း ရှုမြင်ရန်-၃-၃-၄-၁၆၅။
 ကောင်းကျိုး ရှေ့ကြောင်း ၅ မျိုး-၃-၁-၄-၁၀၁။
 ကောင်းမှု အထပ်ထပ် ဖြစ်ရေး-၃-၂-၄-၁၀၃။
 ကောင်းမှု ပြုရန် ခက်ကြောင်း-၂-၅-၇-၄၄။
 ကောဏာဂမန X ကောနာဂမန X ကောနာကမန X ကနကမနီ-၅-၂-၅-၁၆၄။
 ကောဏာဂုံတရား မေဏိ ထပ်ဆင့်တည်-၅-၂-၃-၁၆၄။
 ကောသလမိကျောက်စာ-၅-၅-၆-၁၆၉။

ကောသလ္လီပြည်-၁-၆-၁၉။
 ကျနုဉ္စာ ဆည်းကပ်မှ ဘာသာရေး နားလည်-၄-၃-၇-၁၄၃။
 ကျမ်း ပလ္လင်-(အစဉ်း)...
 ကျမ်းပြုအစ-၇-၁၅။
 ကျမ်းရေးသား ထားရှိပုံ-၁-၃-၁၁။
 ကျောက်စာ အဓိပ္ပါယ်ချုပ်-၁-၅-၁၄။
 ကျောက်စာ မှ အကွဲကွဲ ဖြစ်ရပုံ-၂-၁၄-၁၅-၉၅။
 ကျောက်တိုင်နှင့် ကျောက်စာ တွေရာ ရွာနမ္ပာ-၁-၆-၁၀။
 ကျောက်တိုင်နှင့် ကျောက်ပြား-၁-၆-၃-၂၁။
 ကျောင်း ဘုရား သွားခြင်း မြတ်ပုံ-၂-၈-၉-၅၇။
 ကြေး မြီကင်းရန် ဆုံးမလိုက်နာ-၄-၂-၅-၁၄၁။
 ချီးကျူးချီးကျူး-၁, ၂, ၆။
 ချေတာရေး-၂-၃-၇-၃၇။
 မြီးမြှောက်-၂-၉-၁၃-၆၄။
 ဂန္ဓနိဌာန-၇-၁၁-၂၄၇။
 ဂန္ဓာ ရဗ္ဗ-၁-၁-၃။
 ဂန္ဓာရ (ကန္ဓာရ) ကမ္ပိုးတိုင်း-၂-၅-၈-၄၇။
 ဂိရနာရဝတင်-၁-၆-၁၉။
 ဂုဏ် သိင်္ဂါ-၂-၁၂-၁၅-၇၉။
 ဝါးနှစ် တကြိမ် နည်း လည် တရားဟောထွက်စေခြင်း-၂-၃-၅-၃၆။
 စဝင် ရွတ်ဖျတ်ပုံ-၂-၁၂-၁၃-၇၆။
 ခုဋ္ဌသ သီလာ' နုသာသနီ-ကျောက်စာ ခရ-သြဝါဒ-၂-၁-၂၅။
 စောဋ္ဌတိုင်း-၂-၂-၆-၃၃။
 ဆရာ မိဘ စသည်နှင့် တရားကျင့်သင်-၄-၄-၅-၁၅၀။
 ဆေးဆရာနှင့် ဆေးပင် ဝါးပင်-၂-၂-၄-၃၂။
 ဇာတကလ-၇-၃-၂၄၁။
 ဇာတိကံရာ မေဿရ-၁-၆-၁၉။
 ဇာတိဌာန-၇-၂-၂၄၁။

ထ - မ

တသ်ပက်×တပ်ဇက်၊ ၂-၇-၈-၅၃။

တမ္မ ပဏ္ဍိတိုင်း၊ ၂-၂-၆-၃၄။

တရားကြေးကျော်ချက်၊ ၂-၄-၆-၃၉။

တရား ပူးစီးချပ် သုပ်ဆောင်ရေး၊ ၃-၆-၈-၁၁၆။

တာရိုး [ခါးရိုး-ခါး] မှု×လှမှု၊ ၃-၄-၈-၁၁၁။

တုလယပ်တိုင်း၊ ၂-၁၃-၁၈-၉၄။

တိုင်းကား အုပ်ချုပ် ခိုးမိုးရေး၊ ၃-၄-၆-၁၁၈။

တိုင်းသား ပြည်သူတို့ အကျိုးကို ကျင့်ပုံ၊ ၃-၂-၄-၁၃၈။

တဟုမိသုတ်၊ ၆-၂-၁-၁၈၅။

တက္ကကြီး၊ ၇-၂-၁-၂၅၄။

တောလိ (တောပု)၊ ၁-၁၆-၉ (မိဘုတ)၊ ၁-၁၆-၁၉။

တေသနှင့် ဂုဏ်၊ ၇-၁၆-၂၅၁။

တေခါနဲ့ မြင့်မြတ်ကြောင်း၊ ၂-၁၁-၁၂-၇၁။

တေမာနုဏ္ဍ၊ ပစ္စယာ နုဏ္ဍ၊ ၂-၁၁-၁၄-၇၁။

တေလိ၊ ၁-၁၆-၁၉။

တကိုယ်×နဂိုရ်၊ ၃-၇-၉-၁၂၆။

နာဂရာဇနိတောင်း၊ ၁-၆-၁၆။

နာဠကသုတ်၊ ၆-၃-၁၊ ၂၈၅။

နိဂဏိဝ (ရွာ)၊ ၁-၆-၁၉။

နိဂုံး-ကမ္မတ်၊ ၇-၂၈၊ ၂၆၀။

ပတ္တိခါး၊ ၂-၈-၁၀-၅၅။

ပထမာ ခရိယ၊ ၇-၄-၂၄၃။

ပဗ္ဗန္တ သဏ္ဌာန၊ ၇-၁၂-၂၄၇။

ပဗ္ဗဇီတ၊ ၇-၉-၃၆-၂၄၆။

ပံချတိုင်း၊ ၂-၂-၆။

ပါဠိက-၇-၆-၂၄၄။
 ပါဠိ-ပါဠိက-၇-၁၀-၂၄၅။
 ပါသတ္တ-၂-၅-၉-၄၆၊ ၂-၁၂-၁၅-၈၁။
 ပီထိနိက်ထိုင်း-၂-၅-၈။
 ပိယဒဏ္ဍိယပိယဒါသ-၂-၁-၄။
 ပုဉ်းကံxပညကမ္မ-၁-၂၊၁၁၊ ၂-၉-၁၃-၆၅။
 ပုဉ်းတန်းxပညစါန-၅-၇-၈-၁၇၅။
 ပုန ခုဒ္ဒက သိသာ' နုသာသနီ-ခုဏိယ ကျောက်တိုင်ပယ် ၇သြဝါဒ-၅။
 ပုရိမတဝ-၇-၄-၂၄၂။
 ပုလိဒအရပ်-၂-၁၃-၁၈-၉၄။
 ပျော်ဘွယ်(၁-၂)-၇-၂၄၅x၂၄၈။
 ပြည်သူတို့အား စာရေးမှန်တိုင်း ကျင့်နိုင်ခဲး-၃-၇-၉-၁၂၂။
 ဗင်္ဂါလီxဝင်္ဂါလီ-၁-၂၊၈။
 ဗရာဗရတောင်-၁-၆-၂၀။
 ဗုဒ္ဓသာသနာတို့ လှည့်သည် မိုးမျှော်ရာ ဌာန-၅-၁-၆-၁၆၃။
 ဗုဒ္ဓသာသနာ-၇-၂၄-၂၅၅။
 မုဗ္ဗိးxပုထိုး-၂-၈-၉-၅၇x၆၆။
 မုရားxဘုရား[မုရား]-၅-၆-၈-(၁)-၁၇၂။
 မေတ္တတမြို့ဟောင်း-၁-၆-၂၀။
 မြဟူဂီရိမြို့ဟောင်း-၁-၆-၂၀။
 မြဟူဒီရိယုက်ကွက်ကြောင်း ၃-မျိုး-၃-၆-၁၁။
 ဇွဲxဆွဲxဝဲ-၂-၁-၉-၃၀။
 ဆာပြုထော-၁-၆-၂၁။
 ဆာသာပြန် ခဲးခက်ပုံ-၄-၃-၈။
 ဆာသာပြန်ဆိုနည်း-၆ အစဏ်း အဝ-၁၇၈။
 ဆာသာဝင်တိုင်း နစ်သက်အပ်ကြောင်း-၂-၇ ၈-၅၃။
 ဘုရားxပူဇာရဟ-၂-၁-၉-၃၁x၁၇၁။
 ဘုရား မွားတော်မူရာ ကျောက်တိုင်-၅-၃-၁-၁၆၁။
 ဘေးမဲ့ သတ္တဝါနှင့် ဘေးမဲ့ နေ့ရက်-၃-၅-၇-၁၁၃။

တောစတိုင်း - ၂-၁၃-၁၈-၉၄။
 မကာမဂါတိုင်း - ၂-၁၃-၁၈-၉၄။
 မင်္ဂလာအစစ်နှင့် အတု - ၂-၉-၁၁-၆၁။
 မင်္ဂလာ ဟူသည် - ၂-၉-၁၃-၆၃။
 မန္တလေး (၁×၃) ၇,၂၄၅×၂၄၆×၂၄၈။
 မသင်္ကီရွာ - ၁-၆-၂၀။
 မာနသာယာရာ မာနသေရ - ၁-၁၆-၂၀။
 မိဂဓါယ မိဂဓါဝုန် (သာရနာထ) - ၅-၃-၆-၁၆၆။
 မိဘုရား ကျောင်းတော် ကျောက်စာ - ၅-၆-၇-၈-၁၇၀။
 မိဘုရား မိဖုရား မှတ်ချက် - ၅-၆-၈-၁၇၁။
 မိမိ သုတပါး ၂-ကျိုးရ ပြုသင့်ပုံ - ၄-၁-၃-၁၃၂။
 မုနိဂါသာ ၂၆-၃-က၊ ၁၉၆။
 မုနိသုတ်-၆-၃-စ၊ ၁၉၇။
 မောနေယျသုတ်-အတ္ထုပ္ပတ် - ၆-၄-က-၂၀၁။
 မွက်မှောက် တမလွန် ၂-ကျိုး ရမ်း - ၃-၁-၃-၁၀၀။
 မြန်မာ×မြွှာ×မြဟွ×မြမာ×ဗမာ - ၁, ၂, ၈။
 မြန်မာ နိဿိ ပြန်ချက် - ၂-၁-၄-၂၇။
 မြန်မာ ပြည်ပြန် - ၇-၂၆-၂၅၆။
 မြန်မာ လ သမုတ် မှားယွင်းနေပုံ - ၃-၅-၉-၁၀၅။

ယ - ထ

ယောနက (က) ယောန်း (ယွန်း) တိုင်း - ၂-၅-၈-၄၇။
 ခန့်ကုန် - ၇-၁၅-၂၅၀။
 ခဋ္ဌိကတိုင်း - ၂-၅-၈ (၁၀) - ၄၇။
 ဓမ္မ ပုရဝါ - ၁-၆-၂၀။
 ဓမ္မလောဝါဒ-အဗ္ဗလဋ္ဌိကသုတ် - ၆-၆-၂၃၅။
 ဣလ နာထ - ၁-၆-၂၀။
 ဇေးသားသည် ကျမ်းများ - ၇-၂၇-၂၅၈။

လိုက် ဂူ ကျောက်စာများ-၅-၇-၈-၁၇၅။

လောရီရာ-အရ ရာဇ-၁-၆-၂၀။

လောရီယာ-နန္ဒင်ရဟ-၁-၆-၂၀။

ဝှဲ-ဝှဲ-သွဲ-၂-၁-၂၉၊ ၂×၉-၃၀။

ဆင်ယူခဲ့သော ဘာသာ-၇-၁၈-၂၅၂။

သဉ္ဇ ဝိသတ်-စတု x သတ္တဝိသတ်လော? ဆဗ္ဗဝိသတ်လော? ၃-၆, ၇-၇, ၈။

သတင်းကြား အမတ်ခန့်ထားခြင်း-၂-၆-၈-၄၉။

သတိယပုတ် (သဉ္ဇ ပုထု) တိုင်း-၂၂-၆-၃၄။

သတ္တသိလာ ထမ္မာ' နုသာသနီ-ကျောက်စာတော်ရ-ဩဝါဒ-၃-၉၇။

သဒ္ဓမ္မစိရဋ္ဌိတိကသုတ္တန်-၄-၅-၈-၁၅၅ x ၁၇၇။

သဗ္ဗသာဒနီယသုတ်-၆-၅၊ ၄၅-၁-၂၁၂။

သဟ ဗာဇကရဟိ-၁-၆-၂၀။

သဟယံ x သဟံ-၁, ၂, ၁၀။

သဟ သရာမမြို့-၁-၆-၂၁။

သံသ အလုပ်အကျွေး ထားကြောင်း-၅-၃-၅-၁၆၅။

သာဇ္ဇိ(ဝေဒိထက)-၁-၆-၂၁။

သဉ္ဇိကျောက်စာ-၅-၄-၅-၁၆၈။

သာရ နာထ(မိဂဒါယ)-၁-၆-၂၁။

သာရိ ပုတ္တသုတ်-၆-၅-၈-၂၂၉။

သာသနတ္ထ သိန္နိ-၇-၂၅-၂၅၆။

သာသနာ မြင့်ရှည် တည်နေရေး-၄-၄-၆-၁၅၁။

သိဒ္ဓါ ပုရ၊ ၁-၆-၂၀။

သိရ်-ဂုဏ်-၂-၁၂-၁၅-၇၉။

သုဝိ မုခိသုတ်-၆-၅-က-၂၁၀။

သေဌေး x သူဌေး-၂-၁၀-၁၃-၆၉။

သေတော-ဆင်မြို့တော်ကျောက်စာတော်-၂-၆-၉-၅၁။

သောပါရ(သုပ္ပါရက)-၁-၆-၂၁။

ဟိန္ဒီ x ဟင်ဒီ-(ဟိန္ဒီဘာသာ)-၁, ၂, ၆။

ကျမ်းသံပိုင်း၊

ကြားလော့ ဗိုလ်လူ၊ သံပိုင်း ထူပိဋ်၊ ဗေဗူ လကျော၊ သေဉ် မြေချာတည့်၊ ကပ္ပါ
ဦးစွန်း၊ မဇ္ဈေ ဝန်းမှ၊ ရှေ့ယွန်း မြောက်ဆန်၊ ထို မြေကြန်က၊ မြန်မာ မျိုးရိုး၊ မော်ကွန်း
ထိုးသား၊ ဘိုးဘေး စဉ်မှတ်၊ သကျနတ်တို့၊ နွယ်ဇာတ် တည်ရာ၊ ငါသော် တမူ၊ နတ်လူ
ဥက္ကဋ်၊ မြက်ထက် ထွတ်မြတ်၊ နာထ်ထက် ထွတ်နာထ်၊ ဝိသုဒ္ဓိနတ်၊ လောက နာထ်၏၊
သားမြတ် တော်ကြီး၊ မြန်ဂုဏ် ချီးသည့်၊ ထေရ်ကြီးတို့ ဆက်၊ ထိုရှင် စက်တွင်၊ ကြက်သရေ
ဆောင်၊ ပုဉ်းခေါင် ပြောင်မြောက်၊ ရွှေမှောက် ရှင်-မြက်၊ မိန့်တော်စက်ကို၊ ထွက်စေ
လက်စေ၊ ပြန်စည်စေဟု၊ စိတ်-စေတနာ၊ ပါကြီး ပါ၍၊ အခါရောက်လစ်၊ ကြိမ်မည့်
ခေတ် လည်း၊ ဉာဏ်သစ် ထောက်ညှိ၊ တင်ကြို သိလျက်၊ လောကီ တတ်ဖွယ်၊ ဉာဏ်
မကယ်သော်၊ အကယ် မြောက်မြား၊ လောက်လောက် လားလား၊ ခေတ် မစားတည်း၊
အမျှား အပြား၊ ထိုတရား လည်း၊ ပြန်ကားဖွံ့ဖြိုး၊ တိုး၍ တိုး၍၊ တက်နေရှေ့၊ သို့၊
ပြေ စိမ့် ကပ်လည်၊ တိုက်ဆုံး စည်ဖွယ်၊ တဆယ် ခုနစ်၊ ရှင် အပြင်၌၊ ထိုနှစ် ထိုခေတ်၊ မြန်
နေမြစ်တို့၊ ရှင်ဇာတ် ဦးပြည်၊ အရည်းတိုကား၊ တာသာ ခြားကို၊ လိုက်စား မူလတ်၊ နား
အတတ် ဟု၊ အမှတ် ပြုပြု-မဲ့ကြီး၊ ခွဲကြီး၊ ကဲ့ရဲ့ကြီးနှင့်၊ နှုတ်ပြီး ငေါ်ရိုး၊ ကြောက်ဖွယ်
ထိုးသည့်၊ ခေတ် ဆိုး ဘေးကြီး၊ တပြုပြီးရှင်၊ အသီး ခိုင်ခံ့၊ ငါတည်းဝံ့၍၊ မ၍ မတုန်၊
စွန့်စွန့် စားစား၊ နိုင်ငံခြားသို့၊ ထွက်သွား ရောက်ပေါက်၊ အမြောက် အမြား၊ သာသာခြား
နှင့်၊ တပါး အယူ၊ မျိုးခြားသတို့၊ မူယူ ထုံးနည်း၊ အပည်း ပည်း တည့်၊ သိသည်း
နက်ထ်၊ ဉာဏ်ခံ ဉာဉ်ယူ၊ ပြောင်ကြီး မူသား၊ မျိုးတူ နွယ်ကူး၊ ဇာတ် ကျေးဇူးကို၊ အထူး
စပ်စပ်၊ ငါလျှင် ဆပ်ပိဋ်၊ စွဲကပ် စိတ်တား၊ ရည်ညွှန် သားလျက်၊ ဘုရား လူ့တ၊ ဆိုး
အမ လည်း၊ ထွန်းပ စိမ့်ကိုး၊ ငါအမျိုး လည်း၊ နိုးနိုး ကြားကြား၊ ကြီးကြီး စားစား၊
ထို့ တရားဝယ်၊ အားရှိ စကုန်၊ သိရိဂုဏ် ထင်စွာ၊ မင်္ဂလာ လည်း၊ ငါမှာ ပြန်ပြော၊
ရောက်စေသော ဟု၊ မနော ရည်ဆ၊ အသောက ဓမ္မရာဇ်၊ ကေရာဇ်၏၊ ဂုဏ်နစ် မှန်စွာ၊ ဤ
ကျောက်စာလျှင်၊ ပညာ ပြောင်မြောက်၊ မှန်သောက် ပါရင်၊ ဉာဏ် ရှင် ညွန့်စူး၊ ဉာဏ်ထွတ်
ဖူးတို့၊ ကျွန်မြူးနိုင်စွာ၊ သို့ အရာကို၊ ငါမှ တပါး၊ ခေတ်ကြိုက် သားတို့၊ ရည်သွား မသာ၊
ငါထီး သာ လျှင်၊ ငါ တဂုဏ် ဖွင့်၊ ပန်းနယ် ဖွင့်၍၊ ဂုဏ်တင် သိရိတင်၊ အဆင့် ကယ်ပွား၊
တို့ကောင်းကို၊ အသွားစည်းမှန်၊ ရေးထုံးမှန်နှင့်၊ ပိုမိုမှန် ဖြတ်ရပ်၊ မလပ် သုံးစွဲ၊ ရွေးနိုး
ခေတ်ကြိုက်၊ စည်းကိုက် မျဉ်းကိုက်၊ တိုက်ကြီး ထွတ်ထား၊ ဘုရား မိန့်၍၊ စက်နှင့် ညီကာ၊
သိခွင့် သိတန်၊ ဒေ-သန် ဘာသန်၊ သမယန် လည်း၊ သင့်တန် ကံငှာ၊ ပြည် အဝရှင်၊
ကြည့်ကြ သသူ၊ ကျမ်းနည်းယူတို့၊ လွယ် တကူ မှတ်၊ လိုရင်း ပါဠိကို၊ ဆတ်ဆတ် သိဖွယ်၊
ကြည့်လွယ် ရှုလွယ်၊ ဉာဏ်မြင် ကျယ်မြို့၊ နောက်ဆွယ် ဆင့်ယ၊ သိုက်ညွှန် ပြု၍၊ ရွှင်ပျစရာ၊
ဤ ကျမ်းစာကား ဤမှာ သံပိုင်း အဆုံးတည်း။

အရှင် အာဒိစ္စဝံသ ဓာပေ ပြန့်ချိရေးအဖွဲ့

ကပ္ပါဗုဒ္ဓသာသနာပြု အရှင် သေဠိလမိမာန်

အမှတ်(၈) မိုးကောင်းလမ်း၊ ပြည်သာယာစာတိုက်၊

ရန်ကုန်မြို့။

အရှင် အာဒိစ္စဝံသ - ဆရာကြီး ဦးအောင်မြတ်ထွဋ်၏ တပည့်သံဃာများနှင့် ဒကာ-ဒကာမတို့ထံ မွေ့လက်ဆောင်သတင်း ပေပို့အပ်ပါသည်။

၁၃၂၀-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၃-ရက်၊ (၁၀-၁၂-၆၆) စနေနေ့က၊ အထက်ပါ မိမာန်၌ ဆရာတော် အရှင် သေဠိလ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) ဥက္ကဋ္ဌ၊ မြန်အောင် အရှင် သုစရိတဓမ္မ က အကျိုးဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်၍ ဆရာကြီးအတွက် အထိမ်းအမှတ်ပွဲ ဆင်နွှဲပြုလုပ်ကြပါသည်။

ကြွရောက်လာကြသော ဆရာတော်-သံဃာတော်များနှင့် ဒကာ-ဒကာမများက ဆရာကြီး၏ကျေးဇူးအများအပြားတို့ကို ချီးကျူးစကား ပြောကြား ဂုဏ်ပြုကြပြီးလျှင် “မိဘ-ဆရာသမားများ၏ ကျေးဇူးတရားများကို ပစ္စည်းအာမိသဖြင့် ပူဇော်ရသည်ထက် ဓမ္မဖြင့် ပူဇော်ရသည်က ပို၍ ဟာဝန်ကျေ ပြေလည်နိုင်သည်”ကို နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်မိကြပါသောကြောင့်-

- (က) ဆရာကြီးရေးသားသွားသော လက်ရေးစာမူများကို ရှာဖွေ စုဆောင်းရန်နှင့် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေရန်၊
- (ခ) ရိုက်နှိပ်ပြီး၍ ကုန်နေသည့်စာအုပ်များကိုလည်း အသစ်တဖန် ထုတ်ပြန်ရန်နှင့်
- (ဂ) အထက်ပါ အချက်များ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရေးအတွက် ဘဏ္ဍာငွေ ရှာဖွေရန်တို့ကို သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ကြပါသည်။

အဆိုပါ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အမြန်ရုပ်လုံးဖော်နိုင်ရန်၊ ဆရာတော်အရှင် သေဠိလ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) ဥက္ကဋ္ဌ၊ သာသနာ့ဗဟု အရှင် ဣန္ဒာစာရ (အကျိုးဆောင်)၊ သိမ်ကုန်း အရှင်သုရိယော ဘာသနှင့်ဒါယကာ ဦးသောင်းတင်တို့ကို (ဥ-အကျိုးဆောင်) အဖြစ် ခန့်အပ်ကြပြီးလျှင်၊ “အရှင် အာဒိစ္စဝံသ ဓာပေ ပြန့်ချိရေးအဖွဲ့” ကို တည်ထောင် ဖွဲ့စည်းကြပါသည်။ အဆိုပါအဖွဲ့ကြီးက (အသောက ကျောက်စာ မြန်မာပြန်) ကို ရှေးဦးစွာ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန် သဘောတူကြပါသည်။

ဆရာကြီး၏ ကျေးဇူးမကင်း တပည့်ရင်းများဖြင့်ကြသူ ရှင် လူ-ရဟန်းတို့သည်၊ ဆရာကြီးအား ဓမ္မဖြင့် ကျေးဇူးဆပ် ပူဇော်မည့် အထက်ပါ အဖွဲ့ကြီးသို့ လူအား-ငွေအားဖြင့် ပါဝင်ဂုဏ်ပြုနိုင်ကြပါရန်၊ သတိပေးနှိုးဆော်တိုက်တွန်းလိုက်ပါကြောင်း၊

ဥက္ကဋ္ဌ
အရှင် သေဠိလ
(အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)

အကျိုးဆောင်
ဣန္ဒာစာရ
(သာသနာဗဟု)